

Nachträge und Verbesserungen
zum
Kataloge der arabischen Handschriften.

Erster Band ¹⁾).

S. 1 Nr. 1,1: Die **حاتية** ist auch in der Sammlung von siebzehn kleinen Abhandlungen, welche unter dem Titel **التكفة البهية، والطرفة الشهية** im Jahre 1302 = 1885 in Konstantinopel (8°) erschienen ist, auf S. 144—159 enthalten. Der Verfasser wird dort **ابو على محمد بن الحسن بن** genannt. Eine Handschrift ist auch in der Auction C. C. da Cunha (Lisbonne 1883) II, 32, 414 zum Verkauf gekommen. — S. 2 Z. 4: **غنية ذوى الاحكام** 1. **ابن هانى**. — S. 7 Z. 4: Das Werk **غنية ذوى الاحكام** ist nach Journ. Asiat. 1885, I, 238 im Jahre 1300 in Konstantinopel gedruckt worden, nachdem es schon früher in Cairo erschienen war. Vgl. auch Ahlwardt I S. 21 Nr. 55. — das. Z. 8: **الحكام** 1. **الحكام**. — S. 9 Al. 36 (und auch sonst mehrfach): Ghazzâlî l. Ghazâlî; s. ZDMG. XVI, 691 Anm. 1. — S. 11 Z. 3: 529 l. 530; das.: **الجزومى**. H. Ch. ed. Flügel liest dafür **الحدومى**, ed. Bûl. I, 282 **الجزومى**; das Richtige wird wohl **الجزومى** sein (vgl. Register VI und Lubb al-lubâb ed. Veth S. ۲۳۹ u. d. W.) — S. 12 Z. 5 v. u.: **الخطابى**; so steht in der Handschrift; es ist aber **الخطابى** zu lesen nach H. Ch. ed. Flügel III, 623 und ed. Bûl. I, ۴۷۸ Z. 10. Vgl. auch unsere Nr. 602. — S. 19 Z. 9: **المتعالي**; sic! 1. **المتعالي**. — S. 22 Z. 5 v. u.: **تجمع**; so, nicht **يجمع**, steht in der Handschrift. — S. 26 Al. 18: Dasselbe Ghazel mit derselben (von La'âlî verfaßten) türkischen Paraphrase steht in den Leipziger Handschriften Nr. 118 f. l. 200 (p. 434^b) und Nr. 298 fol. 6 (p. 535^a des Fleischer'schen Kataloges); das Ghazel mit

1) Die bereits auf S. XII—XIV des ersten Bandes mitgetheilten „Nachträge, Verbesserungen, Druckfehler“ sind hier nicht wiederholt.

einer anderen türkischen Paraphrase, in welcher jedes Bait auf طلب ايله endigt, in der Bamberger Handschrift V, 15 fol. 160^b; endlich das Ghazel bloß arabisch in der Kopenhagener Handschrift Nr. 242,5 bei Mehren. — Das. Al. 19: Die Worte اشبو سورة الخ beziehen sich vielmehr auf das vorhergehende Gedicht (Al. 18), welches als eine aus den Psalmen genommene Sûrah bezeichnet zu werden pflegt; s. Fleischer, Cat. Lips. p. 434^b. — das. Al. 20 Z. 20: Hammer l. Hammer. — S. 27 Al. 25: Die Sprüche des 'Alî mit derselben türkischen Paraphrase sind in der Berliner türkischen Handschrift Nr. 5*,4 (SS. 13 und 580 des Kataloges) enthalten. — S. 38 Nr. 11,2: والفواكة 1. والفواكة. — Vgl. Nr. 95 fol. 103^b, wo sich eine ähnliche, aber verschiedene Sammlung von Dichterstellen findet. — S. 39, Nr. 12,2: Das ganze Schriftchen des Ḥasan al-Ṭūlūnî ist in dem oben erwähnten Konstantinopeler Druck (التكفة البهية الخ) auf S. 115—143 herausgegeben. — S. 42 Z. 13: نبض 1. بنص, vgl. al-Damirî s. v. الورقاء, ed. Bûlâq 1275, II, ٣٩٥ (Dr. I. Goldziher, Brief vom 7. Mai 1883). — S. 46 Nr. 16,1: Ḥ. Ch., welchem die ausführlichere Form vom Namen des Verfassers entnommen ist, schreibt III, 189, 4867 = Bûl. I, ٣٩٧ عباد, dagegen IV, 317 = Bûl. II, ٣٥٠ عمار. Die Form عباد wird durch unsere Handschriften Nr. 768 und 1033 bestätigt. — Über die Nisbah الشرنبلالی vgl. Ḥ. Ch. ed. Flügel VII, 718, letzte Zeile und unsere Nr. 1033. — S. 48 Anm.: خمبائة 1. خمبائة. — S. 51 Nr. 21,1 Z. 2: ابو مدين 1. ابن مدين (vgl. IV, 266 Anm.); ferner: in unserer Handschrift Nr. 2254,2 1. in unseren Handschriften 2254,2 und 2258 fol. 4^a. — S. 52 Z. 3: Raihânî l. Raihânî. — das. Nr. 22,13: Dasselbe Gedicht mit demselben Tachmis steht auch in unserer Handschrift Nr. 2313, wo man vgl. — S. 56, Text Z. 3 v. u.: عبد الله 1. عبد لله. — S. 62 Nr. 27,1: Die Fabeln des Jûsifûs finden sich, gleichfalls karschûnisch geschrieben, auch in der Berliner Handschrift Petermann I, 24; s. Sindban oder die sieben weisen Meister. Syrisch und deutsch von Fr. Baethgen. Leipzig 1879. (8°) S. 4. — S. 65 Al. 17 Z. 2: خصال 1. فصال. — S. 70 Al. 7 Z. 2: بخواجا 1. بخواجا جلبى. — S. 74 Nr. 32,1 Z. 1: القرآن 1. القرآن. — S. 76 Nr. 34,1: Dasselbe Lehrgedicht steht auch in der Handschrift Escorial Nr. 636,2 (bei Derenbourg) und — wie Derenbourg dort

mittheilt — in Paris, Anc. fonds Nr. 1608. — S. **77** Anm. ist hinzuzufügen: und besonders 499, 3861. — S. **82** Z. 10 v. u.: 3. l. 8. — das., letzte Zeile, l.: Vgl. auch oben Al. 1 dieser Hs. und Nr. 1350,3. — S. **84** Nr. 41,1: Vgl. hierzu Nr. 2759,2 (verschieden). — S. **85** Z. 3 v. u.: zusammengefligten l. zusammengefligten. — S. **86** Al. 2 Z. 8: القرآن l. القرآن. — S. **90** Al. 30: مفردات l. مفردان. — das. Al. 33: العزاري; sic! l. العذاري oder العزاري? vgl. Lubb al-luhâb ed. Veth p. lxx (auch unsere Nr. 1554) und lva. — S. **92** Nr. 46,3: Dasselbe Werk ist in den Hss. Nr. 2398 und 2399 enthalten. — das. Nr. 47,1: Über den Verfasser vgl. Nr. 1892. Eine weitere Hs. ist Vat. 267 (Assem. 44); s. Gildemeister in Götting. Nachrichten 1882 nr. 15 S. 432 Anm. — S. **93** Nr. 47,3: Eingefügt in diese Schrift ist die Taktik des Aelianus. S. „Das Heerwesen der Muhammedaner und die Arabische Übersetzung der Taktik des Aelianus. Aus einer Arabischen Handschrift der Herzogl. Bibliothek zu Gotha [herausgegeben und] übersetzt von Ferd. Wüstenfeld“, in: Abhandl. der Gött. Ges. d. Wiss. Bd. 26 (1880). Der Text des Aelianus steht auf S. 10, die Übersetzung auf S. 41. Über eine Geheimschrift, mit welcher in diesem Theile der Handschrift einzelne Wörter geschrieben sind, handelt Wüstenfeld in den Götting. Nachrichten Nr. 15 vom 12. November 1879. — S. **94** Nr. 48,2 Z. 5: Nr. 1248 l. Nr. 1243. — S. **95** Nr. 49,2: Dasselbe Gedicht s. bei Ahlwardt Nr. 119f. und bei Chanykov Nr. 161,r. Ein Tachmis darauf steht in unserer Hs. Nr. 4,2. — S. **96** Nr. 50,2: Es sind die عقائد des Nasafi = Nr. 55,1. — S. **99** Al. 6: Dieses Schriftchen des Ibn Sinâ (في علم النفس) ist auch von Johannes Hispanus in das Lateinische übersetzt worden; s. Wüstenfeld, Die Übersetzung Arabischer Werke in das Lateinische seit dem XI. Jahrhundert (in Götting. Abhandl. Bd. 22 [1877]) S. 25. Verschieden ist die von S. Landauer in ZDMG. 29,335–418 herausgegebene und übersetzte Schrift des Ibn Sinâ über denselben Gegenstand, welche in den von Landauer benutzten Handschriften Leiden Nr. 1467 (oder, wie Landauer angiebt, 1968 des neuen [noch nicht so weit gedruckten] Kataloges) und Ambrosiana Nr. 320, c, und außerdem in den zwei Handschriften des Brit. Museums Nr. 426,22 und 978,31 enthalten ist. — S. **100** Nr. 53,1 Z. 5: Nr. 2660 l. Nr. 2660 und 2661. — S. **102** Anm.: Die von Kremer gemeinte Übersetzung von Mouradgea d'Ohsson steht in dessen Tableau de l'Empire Ottoman I, 60 der Octav-Ausgabe von 1788 (= I, 22 der Folio-Ausgabe = I, 42 der deutschen Übersetzung von Beck). — Dieselben عقائد des Nasafi sind auch in unserer

Hs. Nr. 50,2 enthalten. — S. **104** Nr. 56,2: Über die Namen Gottes vgl. man Fundgruben IV, 161; Tychsen, Elementale Arabicum p. 22; Reinaud, Monuments du Duc de Blacas II, 16; Schier, Arabische Inschriften in Dresden S. 19; Redhouse in Journal of the Royal Asiatic Society N. S. XII,1: Ein Gedicht über dieselben hat Edwin Arnold geschrieben. — Die erwähnte Wiener Hs. Nr. 1893 enthält dasselbe Schriftchen, wie die hiesige Nr. 716. — S. **108** Al. 3 Z. 6: Ḥagr l. Ḥagar. — S. **111** Al. 3 Z. 3: بعنوان l. بعلوان. — S. **115** Nr. 64: Möll. 423 l. arab. 423. — S. **117** Z. 1: Lips. 117,2.a l. Lips. 117,2.o. — S. **124** Al. 3 Z. 2: des Propheten l. der Propheten. — das. Al. 6 Z. 3: Qaçide; füge hinzu: von al-Tauzari. — S. **126** Nr. 70,1: Über eine persische Bearbeitung des Vocabulars s. Bacher in ZDMG. 34,597. — S. **129** Al. 9 Z. 3: Taftazâni l. Taftâzâni. — S. **138** Nr. 74,1: Mit demselben Verse wie hier beginnt das Gedicht auch in der Leipziger Handschrift Nr. CXVIII,12 (p. 435, Anfang). — das. Z. 3 الفرجي l. فرجي. — S. **140** Nr. 76 Z. 3 v. u.: der Tachmis l. des Tachmis. — S. **141** Nr. 78,2: vgl. Nr. 85,5. — S. **145** Nr. 81,2 Z. 5: Nr. 2292 l. Nr. 2291. — S. **148** Nr. 83, vorletzte Zeile: Nr. 83 l. Nr. 73. — S. **149**: im Columnentitel l. 84 statt 85. — S. **151** Al. 3 Z. 2/3: Φυσιognωμικόν l. Φυσιognωμονικόν. — das. Z. 6: sich genauer l. sich, was die Reihenfolge der Capitel betrifft, genauer. — Vgl. Rich. Förster, De Polemonis Physiognomonicis dissertatio. Kiliae 1886. (4°) p. 2. — das. Z. 7: Nr. 1706 l. Nr. 1206 — das. Al. 5: Vgl. Nr. 78,2. — S. **156** Al. 7: Weitere Hss. dieser Abhandlung von Ġâmi sind auch in Leiden vorhanden als Nr. 2272—74. Die Abhandlung ist (mit Benutzung unserer Hs.) herausgegeben u. d. T.: Ġâmi de Dei existentia et attributis libellus حط رحلك „stratum solve!“ sive الدرّة الفاخرة „unio pretiosus“. Pars prior — scripsit — Jacobus Ecker — Bonnæ 1879. (8°.) Unsere Hs. wird p. XXIV besprochen; über den Titel حط رحلك wird p. XXVI gehandelt. — S. **157** Al. 9: Vgl. auch H. Ch. III, 392, 6113. — das. Al. 10 Z. 2 v. u.: „ein anderer von حمد العلوي in Wien a. a. O.“ Diese Angabe Flügel's scheint falsch zu sein. Es ist, wie die Anfangsworte beweisen, derselbe Commentar, welcher in der Petersburger Handschrift enthalten ist, und also wahrscheinlich der des Dauwânî; vgl. Escorial Nr. 706,1 (Derenbourg). — S. **160** Z. 3 v. u.: der Familie Zainab l. der Zainab, Tochter des Propheten und Gattin des Abû 'l 'Aç. — S. **163** Nr. 93,1: Dasselbe Werk ist auch in Leiden Nr. 816 (vgl. dazu V, 204) und

in Paris Nr. 823 vorhanden. — S. 163 letzte Zeile: **وسكننا بها** (sic) **1.** — S. 165 Al. 13: dasselbe Schriftchen ist in unserer türkischen Handschrift Nr. 1,21,e (S. 6 des Kataloges) enthalten. — S. 170 Al. 8: **ابن قلافس**; füge hinzu: († 567, Ahlwardt Nr. LXIX). — Das. Al. 9 Z. 3: Nr. 2118 l. Nr. 2108. — Das. Anmerkung: **ابو المواهب** ist etwas älter, als **ابو بكر محمد** (s. Nr. 2326—29) und dessen Bruder **احمد** (s. Nr. 95 fol. 28^b und Nr. 102,3). Von diesen starb Abû Bakr Muḥammad nach Ahlwardt Nr. CXCV im Jahre 1087, während Al. 10 unserer vorliegenden Handschrift Nr. 94 ein Lobgedicht auf Abû 'l-mawâhib aus dem Jahre 1014 enthält. — S. 172 Z. 2: Amir al-dawlah l. Amin al-daulah. — das. Nr. 95 Z. 3: l. Nr. 1740; 2736 u. s. w. (s. IV, 453 Anm.). — S. 173 Z. 9 v. u.: Zur Geschichte von den sieben Schläfern vgl. außer den angeführten Hss. auch Nr. 110*,1 (s. die nächste Seite), 777,8 und 2763,3. Nachweisungen sind gegeben zu Nr. 110*,1 u. 2759,1. — S. 174 Nr. 95 fol. 103^b: Vgl. die (von der vorliegenden verschiedene) Sammlung ähnlicher Dichterstellen, welche in Nr. 11,2 enthalten ist. — S. 179 Z. 8 v. u.: Herr H. Sauvaire schlägt mir in einem Briefe vom 9. März 1883 vor, für **وزن** zu lesen **ورق**. Diese Emendation scheint mir sicher richtig zu sein; in der Handschrift aber steht deutlich **ورق**. — S. 180 Z. 2: **الشباع** l. **الشباع**. — Eine von einem Schüler des Verfassers geschriebene Handschrift des Werkes von Sachâwî befindet sich in der Sammlung arabischer Hss., welche, auf der Amsterdamer Ausstellung von 1885 feilgeboten, erst von E. J. Brill und dann für die Leidener Bibliothek angekauft worden ist. In dem damals vertheilten, autographierten Verzeichnisse der Sammlung heisst es (erste Seite, letzte Spalte links, Z. 19 v. u.): **تاريخ القرن التاسع للسخاوى بخط تلميذه محمد بن** (19 v. u.): **فهد الهاشبي**; in dem von Carlo Landberg redigierten, die gleiche Sammlung behandelnden „Catalogue de manuscrits arabes provenant d'une bibliothèque privée à El-Medina“ (Leide 1883, 8°) ist dieselbe Handschrift als Nr. 4 beschrieben. — S. 181 Z. 1: Dieser Commentar ist vollständig in unserer Nr. 2770 enthalten. — Das. Z. 7 v. u.: Perthes N. 116 ist in Cairo 1286 erschienen; auch von Cairo 1295 soll (nach einer Mittheilung meines verstorbenen Freundes H. Thorbecke) eine Ausgabe existieren. — S. 182 Al. 13: Der Commentar wurde, wie der Verfasser selbst am Ende sagt, am 11. Raġab 859 vollendet (fol. 104^a **اليوم من تاليه في** **وكان الفراغ من** **الحادى عشر من شهر رجب عام تسعة وخمسين وثمان مائه**).

In Nr. 661 fehlt diese Angabe. — Für **ابن قاضي عجلون** ist zu lesen **ابن قاضي عجلون**. — S. 189 Anm.: Nach H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, p. 204 Note 3 ist die Handschrift des Escorials datiert vom Jahre 679 und giebt an, mit einem Exemplare, welches vom Autograph des Verfassers abgeschrieben war, collationiert zu sein. — S. 191 Nr. 106, 2: **يا ابا هريرة** d. i. **باهريرة**; s. Ign. Guidi, *Catalogo dei codici Siriacci, Arabi, Turchi e Persiani della Biblioteca Vittorio Emanuele* (= *Cataloghi dei codici orientali di alcune biblioteche d'Italia. Fasc. I.*). Firenze 1878. (8°) p. 23 Anm. 1. — Das. Al. 3, Anfangsworte: **الشرق** l. **الشرف** (in der Hs. unpunctiert). — S. 194 Z. 1: **بروء** l. **برؤ**. — S. 195: Nach Nr. 110 ist einzufügen:

110*.

1. Auf Fol. 1^a stehen, neben unbedeutenden Schreibereien, die Namen der sieben Schläfer, und zwar in folgender Form: **يمليخا**, **مكشلينا**, **مشلينا**, **مرنوش**, **دبرنوش**, **شاذنوش**, **كفشططيش**, nebst dem ihres Hundes **قطمير**; vgl. Reinaud, *Monuments du Duc de Blacas*, II, 59.

2. Fol. 1^b: ein arabisches Gebet mit türkischer Paraphrase ¹⁾; das Arabische gröfser geschrieben, als das Türkische, beides vocalisiert.

Anfang: **اللهم انت ربى لا اله الا انت يا الهى سن بنم ربم سن اكا يوق كمان سندن اوزكه تكرى يوق معبود بالحقسين همان**

3. Fol. 2^a: ein arabisches Gebet, dessen Anfang dem Qur'an (XXXIX, 47) entnommen ist. Es beginnt nämlich mit den Worten: **اللهم فاطر السموات والارض عالم الغيب والشهادة انا اعهد اليك بانى اشهد ان لا اله الا انت وحدك لا شريك لك**.

4. Fol. 2^b: eine anonyme Abhandlung über Erbtheilung, **الفرائض**; hier und da, besonders auf der ersten Seite, sind zwischen den Zeilen arabische Glossen beigelegt.

1) Herr Dr. Goldziher macht mich darauf aufmerksam, dafs diese Paraphrase die Form eines im Motrum Ramal (— ٠ — — | — ٠ — — | — ٠ — — | — ٠ —) abgefassten Ghazels hat.

قأ¹) رسول الله صلى الله عليه وسلم تعلمو (sic) Anfang: الفرياض وعلموها الناس فانها نصف العلم بتركة الميت حقوق اربعة

5. Fol. 5^a: ein kurzer türkischer Abschnitt mit der Überschrift وجودك: مدح رسول الله صلى الله عليه وسلم und dem Anfange: نورى وجه لم يزل دور.

6. Fol. 5^b: Aus den verschiedenen Notizen, welche auf der letzten Seite stehen, ist eine metrologische Zusammenstellung hervorzuheben. Nach derselben ist صاع = 12,400 درهم, قفيز = 260 من, قراط = 20 مثقال, درهم = 130 رطل, درهم = 1040 وسق, شعرات = 5 قراط, قراط = 14 درهم, درهم = 62,400 افراق = 4080 درهم, endlich درهم.

5 beschriebene Blätter von 20 × 14,6 cm. Verschiedene, durchweg deutliche Hände.

S. 197, letzte Zeile: „Ein Chronogramm“. Dasselbe lautet زدها الله من und giebt 1183 = 1769/70. — S. 202: Nach Nr. 156 ist einzufügen:

156*.

(Chart. B. 462.)

Ein Band, bezeichnet als „Collectaneorum MSS. Pars XIII“ aus dem Nachlasse des Joh. Ern. Gerhardt († 1668), dessen Bibliothek, ebenso wie die seines im Jahre 1637 verstorbenen Vaters Johann, in die Herzogl. Bibliothek übergegangen ist (s. S. 118 Anm. des persischen Kataloges). Auf arabische Sprache beziehen sich die folgenden Theile des Inhalts: 1) Prodromus trium linguarum: Ebraicae, Syriacae, Arabicae; — 2) Tituli precationum Arabicarum: die hebräischen Zahlbuchstaben, welche einzelnen der alphabetisch geordneten Gebetstitel beigeschrieben sind, beziehen sich auf unsere, aus J. E. Gerhardt's Bibliothek stammenden Handschriften Nr. 780 und 783; Mißverständnisse, welche sich, wie دعاء اون oder دعاء اكي

1) So steht da, statt قال.

statt دعاء اعظم بو در دعاء اون ايكي امام, oder دعاء اعظم neben دعاء اعظم, aus des Verfassers Unkenntniss der türkischen Sprache erklären, fehlen nicht ¹⁾; — 3) ein erst alphabetisches, dann der Reihenfolge im Qur'ân nach angeordnetes Verzeichniss der Sûren-Titel; den Titeln der ersten Sûren sind kurze Erläuterungen beigegeben; — 4) eine Zusammenstellung arabischer Wörter nach ihren Endbuchstaben; scheint von anderer Hand als der des J. E. Gerhard geschrieben zu sein. Alles werthlos. — Auf einem vorgehefteten, sonst leeren Blatte ist der Inhalt der Handschrift von J. H. Möller angegeben. — Gröfse der Blätter: 20,5 × 16,5 cm; Schrift gut und deutlich.

S. **205** Nr. 159, 1, Anfangsworte: **يَنْجُو**; in der Handschrift scheint vielmehr **يَتَجَو** zu stehen. — S. **223** Nr. 184 Z. 3: **العبّاس** 1. **العبّاس**. — Eine alte, vollständig vocalisierte Handschrift des Kâmil von al-Mubarrad ist auch Nr. 221 des Escorials; s. H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I p. 204 Anm. 6. — S. **224** Nr. 185: Die Durrah des Hariri ist, mit dem Commentare des Chafâgi, Konstantinopel 1299 erschienen; s. Brill, *Catalogue périodique de livres orientaux* II p. 18 nr. 93. — Die Handschrift de Sacy Nr. 115 ist dann wieder in der von C. C. da Cunha in Lissabon 1883 veranstalteten Bücherauction aufgetaucht (s. II, S. 30 nr. 391). — S. **231** Nr. 194, 1: Eine Abschrift der **شافية** mit türkischer Übersetzung ist in der Berliner Hs. Or. 8°. 66 an erster Stelle enthalten. — S. **233** Al. e Z. 8: **ابن عكاشة** 1. **ابن عكاشة**. — S. **239** Nr. 204: Nach H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, 204 Note 5 enthält die Handschrift Casiri 86,1 vielmehr einen Commentar desselben Verfassers zur Schâfijah. — S. **241**: Nach Nr. 205 ist einzufügen:

205*.

(arab. 1770.)

مختصر في صناعة الصرف (so in der Überschrift genannt), ein kurzes, in nicht gezählte Bâb eingetheiltes Lehrbuch der arabischen

1) Dafs auch **ايمام** statt **امام** geschrieben ist (und zwar erst durch Correctur), beruht auf einem Fehler der Vorlage.

Formenlehre. Die Einleitung handelt über den Begriff und die Kennzeichen von الاسم, dann folgen باب الاسماء الملازمة للجّر, باب اسم الفاعل, باب معرفة الضمائر, باب المصدر, الفعل باقسامه, [اسم المّة], اسم الآلة, اسم الزمان, اسم المكان, اسم المفعول, باب الحرف, باب اصطلاحات الصرفيين, باب الملحقات. Ein Verfasser wird nicht genannt.

Anfang: اعلم ان مدار كلام العرب على ثلاثة اقسام, اسم وفعل وحرف

26 beschriebene Blätter von 15 × 10 cm. Gutes, syrisches Naschî mit 13 Zeilen auf der Seite; die Seiten sind mit doppelten rothen Linien eingefasst. Auf dem ersten Blatte steht: „Per (?) Vso Del P. Fortunato di Malta, fù scritto in Aleppo Città di Soria nel 1713. هذا الكتاب لابونا صعيد من جزيرة مالطا مكتوب في مدينة حلب الشريفة من جهات الشام في سنة الف وسبعة مائة مزدر Infinito;“ darunter: Patiente المفعول, Perfetto السالم, Imperfetto النقص (sic); daneben, maghribinisch geschrieben, الفاعل, المفعول (sic!). Auf der letzten Seite steht „Capt. H. Trayer“. — Von Fol. 2^b an mit europäischen Zahlen paginiert. — Im November 1883 mit anderen Büchern aus einer Leipziger Auction gekauft.

S. 242 Nr. 207,2: Dieses Lehrgedicht ist das von H. Ch. V, 157 erwähnte كتاب المقصور والممدود von Ibn Duraid († 321), welches auch in den Handschriften Berlin Ahlwardt Nr. 180—185, Leiden Dozy Nr. 39—41 und de Jong Nr. 28 u. 29 (Abschriften von Leiden Nr. 39) enthalten ist. Derjenige Vers, welcher in unserer Hs. als der erste erscheint, ist in Dozy Nr. 39 der zweite. — S. 243 Nr. 208 Z. 7: das Sâ l. das Tâ. — S. 247 Nr. 211 Z. 2: Grammaticis l. grammaticis. — S. 248 Nr. 212 Z. 5: l. Trübner's Record Nr. 65 p. 82^b und Nr. 78 p. 125^a. — S. 251 Nr. 219: Die Münchener Handschrift Nr. 762 enthält, unter Beifügung einer in unserer Hs. fehlenden Einleitung von 10½ Zeilen, denselben Commentar; der Verfasser wird auch dort nicht genannt. Aus den Anfangsworten der erwähnten Ein-

الحمد لله الذى [القوى 1] الذى عجزت عن ادراك) leitung (كنهه عقول العقلاء verglichen mit H. Ch. IV, 279 ergibt sich, daß wir den an letzterer Stelle gleichfalls ohne Angabe eines Verfassers nur mit den Worten وفى اعرابه كتاب erwähnten Commentar vor uns haben. — Derselbe Commentar ist, wie mir Herr Prof. E. Fagnan mittheilt, auch in der Bibliothek zu Algier als Nr. 549,1 vorhanden, und zwar mit der Einleitung. Weitere Handschriften: München Nr. 763,1 und vielleicht auch Krafft Nr. 51. — S. 252, im Columnentitel: 120 l. 220. — Das. Nr. 220,3, in den Anfangsworten: من حب 1. من حب. — S. 254: der Anfang unserer Hs. Nr. 222 fällt in Jahn's Ausgabe auf I, ۷۴۲ Z. 10, das Ende auf II, ۱۰۰۲ Z. 12. — S. 255 Nr. 224: Der **انمودج** des Zamachschari ist von Broch, dem Herausgeber des Mufaṣṣal, autographiert worden; diese Ausgabe scheint aber im Buchhandel nicht erschienen zu sein (s. Nöldeke im Centralblatt 1879 S. 170^b, Ende). — S. 258 Z. 4 v. u.: باقرزاده 1. باقى زاده (vgl. Nr. 217). — S. 261 Z. 2 v. u.: الف [لازمة] لها 1. الف لها 1. لازمۃ ist am Ende einer Zeile ausgerissen. — S. 264 Nr. 246: Derselbe Commentar in St. Petersburg, Dorn Nr. 193,1 und in Bologna, v. Rosen Nr. 265,2. — S. 265 Z. 1: ضو 1. ضوء. — S. 272 Nr. 261: „261 n'est pas le **افصاح**, lequel porte ici [c'est-à-dire dans la bibliothèque d'Alger] le Nr. 710 et a pour inc. الحمد لله الذى رفع السموات بغير عمار; l'inc. du commentaire propr. dit de la **الحمد لله على الافتتاح والاختتام** كافيه est. — Votre 261 = notre 728, qui est sans titre ni nom d'auteur et commence comme votre 261“. (Prof. E. Fagnan, Brief d. d. Alger 10 Juin 1889) — S. 279 Nr. 273: Eine Hs. auch in Bonn, Nr. 13. — S. 283 Nr. 280: Dies ist, wie mir Herr Prof. Fagnan mitteilt, der in der Bibliothek zu Algier mehrfach vorhandene Commentar des **ابن ام قاسم** († 749 = 1348/9); s. H. Ch. I, 408 und Sprenger 1034—36. — S. 286 Nr. 283, Anfangsworte: منيّا 1. منيّا. — S. 289: Nach Nr. 286 ist einzufügen:

286*.

(arab. 1775.)

Eine zweite Handschrift des bloßen Textes der **Agurrûmijah**.
Anfang (nach der Basmalah): **الكلام هو اللفظ (sic) المركب الخ**

16 beschriebene Blätter; 33,6 × 22 cm. Sehr schönes, großes, nicht vollständig vocalisiertes Naschî mit 7 Zeilen auf der Seite; in die breiten Zwischenräume zwischen den Zeilen sollten vermuthlich Noten eingeschrieben werden. Die Abschrift wurde von الحاج محمد الحاج على بغدادى am 16. Ġumâdâ I 1238 = 29. Januar 1823 vollendet.

S. **289** Nr. 287: Auch die Bibliothek der DMG. besitzt eine Handschrift von al-Azhari's Commentar zur Ġurrûmijah; s. den Katalog II, 13, g, α, 2. — Ein Fragment dieses Commentars ist auch in unserer Nr. 1157, 1 enthalten; s. II, S. 364 Anm. 1. — S. **297** Nr. 303: Dieser Commentar ist zweimal bei E. Leroux in Paris erschienen; erst in 4° und zum Preise von Frs. 15 im Jahre 1885 (Lorenz, Catalogue général XI, 282, Spalte 1), und dann in 8° und zum Preise von Frs. 10 im Jahre 1886. Die letztere Ausgabe, welche mir vorliegt, trägt den Titel: Cheikh Djebri, Syntaxe Arabe. Commentaire sur la Djaroumiya avec une glose marginale, par G. Delphin —. (Édition revue et corrigée). — S. **301** Nr. 313: Auch eine Ausgabe von Bairût 1841 existiert (Mittheilung des Herrn Prof. Dr. Aug. Müller). — In demselben Jahre (1841) ist in Malta unter gleichem Titel die arabische Grammatik des Germanus Farhât erschienen, welche sonst den Titel بحث المطالب trägt (Herzogl. Bibliothek). — S. **304** Anm. 2: Den vollständigen Namen des Zain al-dîn s. in Nr. 952. — Z. 4 v. u.: 1. als Jurist, Grammatiker, Geschichtschreiber (vgl. oben Nr. 93, 6) und Dichter. — S. **321** Nr. 345 Z. 3: (??) غليز 1. غنيم; s. Nr. 2785. — S. **322** Nr. 347, Überschrift: 1338 l. 1388. — S. **325** Nr. 351: Der Text ist der der شذور الذهب, der Commentar aber nicht der von Ibn Hischâm selbst verfaßte, welcher z. B. in der Berliner Handschrift Sprenger 1042 enthalten ist; welchen Commentar (vgl. H. Ch. IV, 19) wir vor uns haben, kann ich nicht sagen. Der Anfang unseres Fragmentes entspricht Fol. 30^b der Berliner, aus 84 Blättern bestehenden Handschrift, und am Ende fehlt nur ein Blatt; das Ende des Textes ist vorhanden. — S. **329** Nr. 358, 2: Derselbe Verfasser kehrt in Nr. 2255 wieder; dort steht auf dem von fremder Hand geschriebenen Titelblatte deutlich فاضح الدين statt فاضح الدين, im Texte selbst aber scheint auch dort فاضح zu stehen, nur nicht ganz deutlich geschrieben, so daß

der Schreiber des Titelblattes allerdings wohl **ناصح** lesen konnte. — S. **335** Z. 2: **على 1. على**. — Der **كافي** des Qina'i mit dem Commentare des Damanhûrî ist gedruckt in Cairo 1281 und in Bûlâq 1285. — Vgl. auch Nr. 376, 2. — S. **336** Nr. 369, Anfang des Commentars: **خلق 1. خلقه**. — S. **338** Nr. 373: Der Verfasser starb nach Ahlwardt Nr. CXXXVI im Jahre 841. — Für **مفتن** ist wohl **مفتن** zu lesen. J. Gildemeister hat mich zu diesem Worte auf Catal. Bodl. II, 437^b Anm. Z. 13 verwiesen: „مفتن is est, qui varias scientiarum partes probe amplexus est“. — S. **339** Anm.: Die Änderung ist nicht nöthig, da die Nisbah **نفراوى** häufig vorkommt; s. Register VI. — S. **340** Z. 5: **البنوانى 1. اليتوانى**. — Der Verfasser ist nicht „ungenannt“; am Ende (Fol. 120^b u. 121^a) nennt er sich vielmehr selbst **الشيخ احمد الدرويش المالكى مذهباً الاحمدى طريقة البرلسى**. Aus seinem Namen **احمد الدرويش** erklärt sich auch der Titel seiner vorliegenden Schrift **العقيدة الدرويشية**. — Das. Al. 2: **الكافى**; vgl. auch Nr. 368. — Das. Al. 3 Z. 1: 137^a l. 135^a. — Z. 6: l. **ابن يوسف**, denn es ist dies offenbar diejenige Schrift, nach welcher der Verfasser von Al. 1 gearbeitet hat. „Es geht dies aus einer Reihe von Citaten und der ganzen Anordnung hervor“ (Brief des Herrn Prof. Prätorius vom 17. April 1889). — S. **341**: Als Schreiber von Nr. 376 nennt sich **موسى الوكيل ابو صابر الشبلىخى الدارداشى الشافعى الشاذلى**. — S. **342** Nr. 378: Die Ausgabe von Tibriz ist nach H. Derenbourg zu Escorial Nr. 579 (I p. 402 seines Kataloges) „complètement et excellemment vocalisée“. — Das. letzte Zeile: die Bonner Hs. Nr. 17 enthält allerdings Auszüge aus dem Wörterbuche des Ġauhari; Nr. 12 aber ist ein ganzer, zusammenhängender Band desselben, welcher die Buchstaben **ث — د** umfaßt. — S. **350**: Nach Nr. 398 ist einzufügen:

398*.

(arab. 1760.)

اقتطاف الأزاهر، والتقاط الجواهر, eine Zusammenstellung aller arabischen Wurzeln, deren Mittelbuchstabe im Mâdhî Fathî hat, im Mudhârî aber sowohl Dhamm als Kasr haben kann, von **شهاب الدين ابو جعفر احمد بن يوسف بن مالك الرعينى الاندلسى**

الغرناطي, welchem sowohl auf dem Titelblatte als auch in den Anfangsworten der vorliegenden Handschrift unter anderen Ehrentiteln auch der eines سيبويه الزمان beigelegt wird. Er starb nach H. Ch. entweder 777 (II, 222 = Bül. I, 199) oder 779 (II, 36 = Bül. I, 149). Die angeführten Wurzeln sind nach den Anfangsbuchstaben alphabetisch geordnet; innerhalb der einzelnen Buchstaben kommen zuerst die starken Verba, dann die verschiedenen Arten der schwachen, und innerhalb dieser Abtheilungen wieder gehen voraus diejenigen Wurzeln, deren Bedeutung, mag nun ihr Mudhâri' u oder i haben, gleich bleibt, während diejenigen, deren Bedeutung sich mit der Vocalisation des Mudhâri' ändert, nachfolgen. Der Verfasser spricht sich hierüber in der Vorrede folgendermaßen aus: فصنفتُ هذا الكتاب جمعتُ فيه ما جاء من فعلٍ بفتح العين والمضارع منه بالضم والكسر مع اختلاف المعنى واتفاقه، وبؤبئة على حروف المعجم فجاء كالسبك الحکم، وابدأ كل باب بما هو متفق المعنى ليكون اسهل للمناظر واهنى، وبدأته بمقدمة في احكام فعل ونقله وصحیحه ومعتله وختمته بفصل فيما يتعدى من الافعال ونقله وصحیحه ومعتله وختمته بفصل فيما يتعدى من الافعال مرةً دون مرةً. In diesen Worten ist also zugleich der Inhalt der Muqaddimah und der Châtimah angegeben. — Ich finde das Werk nirgends erwähnt.

قال شيخنا الاستاذ نحمد الله خالق الافعال،
ومصور الانام، ومنطق الالسنه بالاقتوال، الدالة على
تفاريع الكلام،

85 beschriebene Blätter (18 × 13 cm); gutes, verständig mit einzelnen Vocalen versehenes Naschi; Abschrift von موسى بن محمد (علقه لنفسه) zu eigenem Gebrauche angefertigt ابن محمد بن محمود und am 28. Ragab 779, also zu Lebzeiten oder kurz nach dem Tode des Verfassers, beendet. — Auf dem letzten, nicht mehr zum Werke gehörigen Blatte ist noch eine grössere Anzahl von ähnlich aussehenden, aber verschiedenen Wörtern paarweise zusammengestellt;

Anfang: قَبْلَ قَبْلَ يَرَاكَ تَرَاكَ عَبْدٌ عِنْدَ الْحِ — Im Jahre 1878 für 20 Mark gekauft.

S. 351 Nr. 399, Anfang des Lexikons: آيَةٍ 1. آيَةٍ. — S. 354 Nr. 402, Anfang: آيَةٍ; sic! 1. آيَةٍ. — S. 363 Nr. 413 Z. 1: مَثَلَاتٌ. — S. 365 Nr. 417: Ibn Duraid's كتاب الملاحن ist von H. Thorbecke in der Festschrift für die oriental. Section der XXXVI. Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner in Karlsruhe (Heidelberg 1882, 8°) nach unserer Hs. herausgegeben worden. Statt البَطْهَر steht vielmehr in der Hs. المَطْهَدُ, und dies ist المَطْهَدُ für المَضْطَهْدُ (Thorbecke). — S. 366 Z. 2: Casiri Nr. 440,2 l. Escorial (Derenbourg) Nr. 442,5 und 467,4. — Das. Z. 7: Muḥammad l. Aḥmad b. Muḥammad. — S. 371 Anfang: Die Schrift des Aḡdābi (von welcher jetzt in Leiden eine zweite Handschrift, Landberg Nr. 196, vorhanden ist) ist bereits wenigstens zweimal in Cairo gedruckt worden; s. Brill, Catalogue périodique I nr. 43. — S. 374: Nach Nr. 426 ist einzufügen:

426*.

(Chart. A. 969.)

Ein französisch-arabisches Wörterbuch mit besonderer Berücksichtigung des maghribinischen Dialekts. Das ganze französische Alphabet wird zweimal durchgenommen, und zwar enthält die zweite Serie nicht durchaus, aber doch wesentlich solche Wörter und Ausdrücke, welche in der ersten fehlen. Zwischen den beiden Wörterbüchern (Fol. 236—246) stehen 1) Tabellen, um die arabische und die französische (und zwar sowohl die Schreib- als auch die Druckschrift) zu lehren; 2) eine kurze arabische Conjugationstabelle; 3) Aufzählung der sieben Sacramente und der fünf Sinne; 4) als arabische Texte ein paar kurze diplomatische Actenstücke. Unter den letztgenannten finden sich (Fol. 242^b und 243^a) drei, auf die Korallenfischerei جَيْجَلٌ¹ der Franzosen an der Küste von

1) Diese Aussprache schreiben Jāqūt II, 170 und nach ihm die Marāʿid I, 277 vor; übrigens vgl. man Marāʿid V, 129. Es ist das „Dschidschelli“ unserer Karten, an der algerischen Küste zwischen Algier und Philippeville gelegen.

bezügliche Schreiben, welche aus den Jahren 1130 und 1132 (1718 bis 1720 n. Chr.) datiert sind. Die Entstehungszeit des Buches dürfte hierdurch wenigstens ungefähr bestimmt sein. Nach dem Ende des zweiten Wörterbuches folgen noch: 1) Die erste Sûrah und Qur. II, 59; dann, nach einigen leeren Blättern, 2) zwei Zeilen, überschrieben „Des Accents“, was heißen soll „von den Vocalzeichen“; 3) die Abwandlung des regelmässigen Zeitwortes (نصر) in der ersten Form; 4) auf 2½ Seiten allerhand Redensarten, arabisch und französisch, welche offenbar den Zweck verfolgen, die Art, wie verschiedene Formen von den einfachen Wurzeln abgeleitet werden, den Gebrauch der Pronominalsuffixe, der Präpositionen u. s. w. zu zeigen.

Anfang:	عصر • سن • حال	Aage
	سن الصباء والصبيان	Aage puerile
	سن الطفلية	Bas aage
	سن الفتى • سن الشباب • الشبوبة	Age de jeunesse.
	سن الشيوخية	age de Vieillesse.
	سن كامل بالغ تام سن الرجل	age de Maturité
	الصغر	age tendre
	سن فتير (فتى sic, statt زاهر مزهر)	aage frais

371 beschriebene Blätter; 29 × 18 cm. Gute Schrift, das Arabische ist durchaus mit maghribinischem Zuge, aber erst im zweiten Wörterbuche mit Bezeichnung des ف und ق in der maghribinischen Weise geschrieben. — Auf der Innenseite des Vorderdeckels steht: Donum Serenisimi (sic) A. C. CIOCCXCIX; auf einem vorne eingeklebten Doppelblatte eine lateinisch abgefasste Inhaltsangabe, wie ich glaube von Wilken's Hand ¹⁾. — In Schweinsleder gebunden.

¹⁾ Dieselbe lautet:

Vocabularium arabico-gallicum secundum ordinem alphabeti Gallici, pagg.
 Katalog arab. Handschriften. V.

S. **375**: „Die Casseler Koranfragmente sind bis auf ein Blatt, wenn ich nicht irre, modern und auf Papier. . . . Einige — 5? — Blätter eines pergamentenen kufischen Koran, nicht große Schrift, ohne irgendwelche diakrit. Zeichen und Punkte, in quer Quart, gewiss alt (etwa wie Möller 12,2 = Nr. 458), sah ich in der archäologischen Sammlung in Würzburg“ (Briefliche Mittheilung von J. Gildemeister, d. d. 30. Juli 1878). — S. **376** Al. 15: „Picturis ornatus“, auch Franck Nr. 83. — S. **404**: Nach Nr. 514 ist einzufügen:

514*.

(arab. 1765.)

Der elfte der dreißig جزء, in welche der Qur'ân zu liturgischen Zwecken eingetheilt wird, nämlich Sûr. IX, 95 bis XI, 7.

Anfang: يعتذرون اليكم اذا رجعتم اليهم

Ende: وما يعلنون انه عليهم بذات الصدور

13 beschriebene Blätter; 25,5 × 17,5 cm. Schönes, großes, vollständig vocalisiertes Naschi mit 11 Zeilen auf der Seite; die Seiten sind mit rothen Linien umzogen. — Auf einem außen aufgeklebten Zettelchen steht اون برنجي, auf einem innen eingeklebten „ex libris“: Ad. Wilh. Neumann. Nr. 1345. 26.

S. **406**: Nach Nr. 519 ist einzufügen:

476. auctoris nullum vestigium; fuit ille fortasse Missionarius. in fine subiectae sunt tabulae verborum irregularium.

tabula pronuntiationis literarum gallicarum
de VII. sacramentis et V. sensibus

epistolae aliquot arabicae, in quibus anni nota ١١٣٠.

١١٣٢. 1130. 1132 (Hegirae) p. Chr. 1719. 1720 ostendit
circa hos annos consarcinatum esse hoc opus.

Tum sequitur vocabularium Mauro-gallicum, sive lexicon arabico-gallicum, dialecti arabicae, quae in Mauritania s. regno Maroccano viget. adiecta est Corani Sura I. et II. initium, cum paradigmate coniugationis. porro phrases aliquot arabicae quarum quae pagina ultima leguntur, scripturam mauritanam sequuntur.

519*.

(arab. 1777.)

Ein auf weisse Seide aufgezogener Papierstreif von 3 m 32,5 cm Länge und 4,7 cm Breite. Der Anfang des beschriebenen Papierstreifens ist verloren gegangen, so daß die ersten 41,5 cm leer sind. Der Inhalt ist eine Abschrift der sechsten Sûrah (سورة الانعام), und zwar beginnt das Vorhandene mit v. 32 الحياة الدنيا. Am Ende steht صاحب ومالك ع... Der Streif ist mit einer rothen Linie umzogen. Kleines, gutes, vocalisiertes Naschl.

Eine Abschrift der sechsten Sûrah steht auch in Türk. 51,2.

S. 408 Nr. 522: Hss. dieses Werkes finden sich auch noch in Berlin in Petermann 397 (= Pers. 161) am Rande von Fol. 8^bf. (unvollständig), und in Paris, Suppl. arabe 1982 (letzteres nach H. Derenbourg in *Revue critique* 1882 I, 206 note 1). — S. 412 Nr. 529: Über das Zeitalter des Sahl ibn 'Abdallâh al-Tustarî vgl. auch Wüstenfeld, *Chroniken von Mekka* II, xxii, 14. — S. 415 Nr. 532: Diese Ausdrücke des Baidhâwî († 685) werden darauf zurückgeführt, daß er sich mit ihnen dem Zamachscharî († 538) anschloß: وقد أردت أن أجمع في هذه الرسالة ما تبع فيه الزمخشري وجرى به (s. *Centralblatt* 1879 S. 1706); in der Hs. steht aber deutlich خوينده. — Eine Seite, Fol. 144^b, dieser Hs. ist als Plate LXXIII der Oriental Series der Palaeographical Society nachgebildet. — S. 421 Nr. 538,2: Vgl. Berlin, Pers. Nr. 14,21 und 75,1. — Das. ist nach 538 hinzuzufügen: Die Sûrah I mit persischem Commentare steht in Pers. 3,3. — S. 422 Z. 13: Nr. 879,38 l. Nr. 879,39. — S. 423 Z. 9: Sûr. CXII mit persischem Commentar ist in Pers. 3,3 enthalten. — S. 426 Nr. 545: Von dem Werke des ابن الحشّاب findet sich auch in Paris eine Hs. als Suppl. arabe 191 (s. H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I p. 206 note 2). — S. 427 Z. 11: Ḥağr l. Ḥağar. — S. 433 Nr. 554: Eine Hs. desselben Commentars befindet sich auch im Escorial, Derenbourg Nr. 244,1. — In den Anfangsworten ist für ومفتى

zu lesen **ومنشى**. — S. **437**: „561 est un fragment du **مورد الظمان** (Cureton Nr. 92; Aumer, 890, f. 54) correspondant aux ff. 59—66 du 302 Alger, c. à d. fin de l'ouvrage cité et commencement d'un poème analogue d'Ibn Berri, Abou 'l Hasan 'Ali b. Ma" (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — Im Brit. Mus. ist (p. 133 Nr. CCL, vii) noch eine zweite Handschrift des **مورد الظمان** vorhanden (s. p. 769^a, mit Comm. des **عبد الرحمن بن احمد ابن الاغمش**), während die Berliner Hs. Sprenger 146 unter demselben Titel eine Biographie des Propheten von **فائد الابيارى** enthält. — S. **438**: Über Aussprache beim Lesen des Qur'an vgl. E. Sell, 'Ilm-i-tajwid, or the Art of reading the Qur'an, with an account of the Rules for the Rasm-ul-khat, and a List of the various Readings of the last Sura. Madras 1882. 8°. — S. **446** Nr. 575: Aufser in den beiden folgenden Hss. ist dasselbe Gedicht mit demselben Commentare auch in Nr. 631,2 enthalten. Beide, Gedicht und Commentar, sind mit Benutzung unserer Hs. herausgegeben von Friedrich Risch (Leiden 1885. 8°). — S. **447** Nr. 578: Es ist derselbe Commentar des **شمس الدين ابو عبد الله محمد بن عبد الهادى**, welcher in der Leidener Hs. Nr. 1749 (IV, 87) enthalten ist; s. das oben angeführte Buch von Fr. Risch S. V. — S. **449** Z. 19: Saidi l. Saijidi. — S. **456** Z. 2: Ibn al-dahhân † 569 oder 566; s. Nr. 2255. — S. **461** Nr. 595 Z. 3 v. u.: Wittniardy l. Wittniaedy; s. II S. 299 Anm. 1. — S. **462** Z. 2: **أعزّ** l. **أعزّ**, „ich führe (die angeführten Sprüche) nur auf eine Autorität zurück“ (Dr. I. Goldziher, Brief vom 7. Mai 1883). — S. **467** Nr. 600: Auch die Pariser Hss. Nr. 354 und 518 des alten Kataloges enthalten das Werk des Ibn Dâ'ûd; s. H. Derenbourg in Revue critique 1882, I p. 206 Note 4. — Vgl. auch oben Nr. 2, 64—66. — S. **473** Nr. 610: „N° 160 Alger dit, 10,000 hadit, et parle de 47 auteurs, au lieu de 44“ (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — S. **475** Nr. 612: In Paris sind vier Hss. dieses Werkes, Suppl. arabe 500—503 (H. Derenbourg in Revue critique 1882, I p. 206 Note 4). — Das. Anm. 1: vgl. H. Derenbourg a. a. O. — S. **480** Z. 2: (vielleicht ein Sohn des Nawawî?) l. (vermuthlich ein Enkel des bekannten, im Jahre 926 verstorbenen **ابو يحيى زكرياء بن محمد** (الانصارى الشافعى)).

Zweiter Band.

S. **VIII** Z. 8 v. u.: 1398 l. 1298. — S. **1** Nr. 640: Der Schreiber, welcher zugleich der Besitzer der Hs. war (في نوبة كاتبه), hiefs محمد (مرضى الحسبي (?); s. eine Randbemerkung auf Fol. 1^a. Verschieden, weil viel jünger, ist der محمد مرتضى الحسيني, von welchem in Nr. 1862 die Rede ist. — Herr Dr. I. Goldziher, welcher die vorliegende Hs. zu seinem Werke „Die Zābiriten“ (Leipzig 1884. 8°) benutzt hat (s. S. VI, letzte Zeile), schreibt mir über dieselbe (d. d. Bpest, den 18. Juni 1882): „Schade, dafs der Codex incomplet ist. So viel ist sicher, dafs nach Bl. 8^b unmittelbar 18^a zu folgen hat und dafs alles dazwischen liegende einem anderen Capitel angehört, und von anderer, weniger zuverlässiger Hand herrührt“. — S. **9** Z. 6 v. u.: البلقيسي scheint dazustehen, jedenfalls nicht — woran man denken könnte — البلقيني. — S. **19** Nr. 667 Z. 6: Die Meininger Handschrift Nr. 120 (vgl. Berlin Türk. 354) vocalisiert (in der türkischen Übersetzung) آوشى. — S. **22** Anm. 1: Eine „Ifslambul und Genf 1790“ erschienene Ausgabe ohne den Beisatz „von Joh. Traugott Plant“, besafs J. Gildemeister (laut Brief vom 6. September 1879). Derselbe hat mich darauf aufmerksam gemacht, dafs „das Ding, nur mit Umstellungen aus Mouradgea d’Ohsson, Tableau, dessen erster Band eben die Übersetzung des Nasafi (p. 60 der Oktavaausgabe von 1788) enthält, genommen ist“. Vgl. oben S. 5, Nachtrag zu I, 102 Anm. — S. **26** Nr. 679: Aus Nr. 339 ergibt sich, dafs der Verfasser im Jahre 1079 lebte. — S. **27** Nr. 682, Überschrift: Stz. Kah. 641 l. Stz. Kah. 1550. — S. **28** Nr. 683: Zur Bestimmung der Zeit, in welcher der Verfasser lebte, mag es dienen, dafs ein حمّد العشماوى (also der Sohn eines Lehrers des Verfassers?) unsere Nr. 1634 im Jahre 1045 geschrieben hat. — S. **36** Nr. 696: Vgl. ZDMG. XXXVIII, 570, 24. — عبد السلام اللقاني † 1078. — S. **44** Nr. 713 Z. 5: Das Fragezeichen hinter ازهرنا ist zu tilgen; es heifst: „unserer Akademie al-Azhar“ (Dr. Goldziher, Brief vom 7. Mai 1883). — S. **46** Nr. 716: Über die Namen Gottes vgl. oben den Nachtrag zu I S. 104 Nr. 56,2. — Die Hs. des Escorials Nr. 1100,2^r enthält vielmehr die مقاصد الفلاسفة genannte Schrift des Ghazâh. während desselben Commentar über die Namen Gottes in Casiri Nr. 1125 der-

selben Sammlung enthalten ist; s. H. Derenbourg in *Revue crit.* 1882, I p. 207 note 1. — S. 47 Nr. 717: Vgl. die Berliner Handschrift Pers. Nr. 217. — S. 48: Nach Nr. 718 ist einzufügen:

718*.

(arab. 1763.)

أحمد بن محمد بن أبي سعيد الحسيني الكالبي (sic) جوامع الكلم، في مشرب أرباب الهم¹ verfälschter Commentar zu den Namen Gottes, الأسماء الحسنة. Vorausgeschickt ist eine Einleitung مقدمة, welche wieder in zwei ركن zerfällt: der erste enthält بيان سبب تأليف الكتاب, der zweite einen تفسير تفسير; darauf folgen die Erläuterungen der einzelnen Namen, welche durchaus vom çûfischen Standpunct على مذهب الصوفية Standpunct gegeben werden. Für jeden der behandelten Namen Gottes — es sind deren 101 — ist ein, كلمة genannter Abschnitt bestimmt. Eine Châtimah endlich wird in der Vorrede als مشتملة للمعذرة bezeichnet. Über die Zeit, zu welcher die Schrift entstand, ist aus der Vorrede nichts zu erfahren.

Anfang: الحمد لله الذي كان واحدا ولم يكن معه شيء في هوية اللاهوت

72 beschriebene Blätter; 15,5 × 8,5 cm. Gutes Nasta'liq mit 16 Zeilen auf der Seite. Der Schreiber nennt sich am Ende فقير حقيير عاصي علا معلى ولد محمد احسن. Die Seiten sind mit rothen, auf den ersten und letzten Blättern mit rothen und blauen Linien umzogen. — In einer Leipziger Auction für 5 Mark gekauft.

1) So in der Vorrede genannt; am Ende steht: تمت تمام شد رساله وجوديه.

S. 52 Nr. 725: Vgl. auch Steinschneider, Polemische und apologetische Literatur S. 24 nr. 7. — S. 71 Z. 2: betitelte l. betitelten. — S. 72: Eine persische Übersetzung dieser Schrift des Sujûti über Tod und Jenseits ist in Lahore 1871 gedruckt worden; s. Trübner's Record Nr. 94/95 p. 155b. — S. 81 Nr. 768 Z. 2: **عماد**; s. den Nachtrag zu I S. 46 Nr. 16,1. — S. 84 Anfang: Auch in Berlin, Diez A. 8°. 123,1. — S. 88, letzte Zeile: **دعاء قنوت** ist auch in unserer Nr. 786 enthalten; vgl. dazu die Berliner Hs. Türk. 13,2. — S. 89 Z. 8/9: zu **رجال الغيب** **دعاء** vgl. die Berliner Hs. Türk. 92,11; das.: **آية الكرسي** ist Qur. II, 256. — S. 91 Nr. 780: Diese Handschrift stammt aus der Bibliothek des Joh. E. Gerhard (vgl. den Katalog der persischen Handschriften, S. 118 Anm.), von dessen Hand auf der Innenseite des Vorderdeckels steht: „Comparavit sibi librum hunc, preces Arabicas continentem, Altdorffi è bibl. Cl. Schwenterii Anno 1641 M. J. E. Gerh. MStum VI“. — S. 97 Nr. 790 Z. 2 v. u.: P. l. Jo. — S. 103: Nach Nr. 805 sind einzufügen:

805*.

(arab. 1776.)

Ein Gebetbuch, defect am Anfang, nach Fol. 6, und mehrfach gegen das Ende. Zuerst kommen Qur'ân-Sûren (36,11—30; 48, von Vers 15 an; 55; 67; 78; 112—114; 1; 2,1—4); darauf folgen Gebete (von Fol. 20* an), arabisch mit türkischer Erläuterung, meist ohne Titel ¹⁾; zuletzt (nach **دعاء خليف** und **شرح دلباغی**) werden allerhand Phantasie-Siegel **مهر** (des Idrîs, des Mikâ'll u. s. w.) mitgetheilt; danach noch ein paar Talismane.

Anfang: **إن جاءها المرسلون، ان ارسلنا اليهم اثنين فكذبوهما**

135 beschriebene Blätter; 14 × 8,5 cm. Gewöhnliches, in den arabischen Abschnitten vocalisiertes Naschî von türkischem Zuge; auf der Seite stehen 8 Zeilen. — Von der Königl. Landesbibliothek zu Wiesbaden eingetauscht.

1) Die Seiten 70a—73a sind ganz und gar mit den Wörtern **اليها** und **هو** vollgeschrieben.

805**.

(arab. 1772.)

Noch ein Gebetbuch. Von Sûren enthält dasselbe die erste (Fol. 3^a), 6te (Fol. 3^b), 36ste (Fol. 75^b) und 67ste (Fol. 80^a). Den übrigen Inhalt des Büchleins bilden Gebete, Talismane, Anweisungen zu magischen Procedures u. dgl. m. Ich hebe hervor: دعاء سيف Fol. 36^a, دعاء كفن Fol. 48^a, دل‌باغجون Fol. 48^b und 70^b, ادم بغلق Fol. 1^b und 2^a, ادم بغلق (!) Fol. 1^b und 2^a, محبت اجون Fol. 50^a, بغلو ششمك اجون und ايجون Fol. 52^b, جمل صغير¹ Fol. 61^a (vgl. Nr. 10; 73,1; 83,8; 1460), Spielereien mit den Namen Gottes Fol. 68^a und 72^a, دعاء مقبول Fol. 67^b. Den arabischen Gebeten sind, wie gewöhnlich, türkische Erläuterungen beigegeben; ebenso der ersten Sûre, welche als دعاء فاتحه bezeichnet ist. Am Anfange der Handschrift sind elf Blätter aus der von Chr. Reineccius besorgten Ausgabe der Qur'ân-Übersetzung von Maraccius (Zenker Nr. 1396) eingeklebt, welche Sûr. 6 und 109—114 enthalten.

83 beschriebene Blätter; 16 × 11 cm. Verschiedene Hände; das Arabische durchaus, das Türkische zum Theil vocalisiert. — Auf Fol. 1^a steht „de Murr“.

S. 113 Nr. 824 Z. 4: al-Schafi'î l. al-Schâfi'î. — S. 115 Nr. 827: Von den Predigten des Ibn Nubâtah giebt es auch noch folgende Ausgaben: Typendruck des Castelli von Cairo 1286, 49 Chutbah enthaltend (Goldziher); Typendruck von 71 Seiten, etwas über 50 kurze خطب enthaltend, nach der Jahresfolge geordnet, ohne die von Slane herausgegebene (Gildemeister); und Lithographie von Cairo 1292 (Perthes Nr. 252). — S. 116 Nr. 829: Das كتاب السبعيات ist auch (nach brieflicher Mittheilung des Herrn Dr.

1) Die gewöhnlich جمل كبير genannte Tabelle (s. Arabisch Nr. 83,8) steht ohne Namen hier auf Fol. 66^b und 72^b. An ersterer Stelle sind die Hunderter so geschrieben: ١٠٠ — ٢٠٠ — ٣٠٠ — ٤٠٠ — ٥٠٠ — ٦٠٠ — ٧٠٠ — ٨٠٠ — ٩٠٠ — ١٠٠٠ —

Goldziher) in Bûlâq 1292, auf dem Rande des Commentars von الفشنى zu den اربعين النووى, und dann ebenso in Cairo 1305 (Oriental. Bibliographie II, für 1888, Nr. 2677) gedruckt worden. — S. **129** Nr. 845 Z. 3: السلجوكى l. السلجوكى. — S. **133** Nr. 849 Z. 4: المرجية l. المرجية. — S. **137** Z. 5 v. u.: Nach Bourg fehlt der Punct (Bourg. = Bourgogne). — Das. Anm.: Der Punct nach Maio ist zu tilgen. — S. **141** Nr. 860 Z. 8: nach l. noch. — Nach einer Mittheilung des Herrn Dr. H. Zotenberg (Brief vom 17. Oct. 1879) hat auch das Pariser Exemplar Suppl. ar. Nr. 285 die Widmung an Sultân Ahmad. — S. **147** Z. 3 v. u.: عبد الغنى l. عبد الغنى اسماعيل. — S. **149** Z. 5: Mathnawi-Gedicht l. Matnawi-Gedicht. — S. **154** Z. 5 v. u.: ابن اسماعيل. — S. **163** im Columnentitel: 833 l. 883. — S. **170** Z. 12: Die Handschrift Casiri 736 enthält vielmehr den Commentar des Ibn 'Abbâd al-Nafazi; s. H. Derenbourg in Revue critique 1882, I, 207 note 2. — S. **171** Nr. 891 Z. 10: Berlin l. Tübingen. — S. **174** Anm. 1 Z. 3: Abd l. 'Abd. — S. **175** Nr. 898 Z. 2: ausgearbeitet l. aus gearbeitet. — S. **184** Nr. 908: In Berlin ist jetzt noch eine dritte Handschrift, Landberg 236. — S. **187** Nr. 914: Dasselbe Schriftchen findet sich in Leiden als Nr. 2245 (V, 13). — S. **188** Al. 3: Dieses Schriftchen ist — und zwar gleichfalls mit dem Titel الامر الحكيم المربوط الخ — und zwar gleichfalls mit dem Titel التكملة البهية، والطرفة in dem schon mehrfach erwähnten Sammelband الشهية (Reuther Nr. 38) auf S. 222—228 gedruckt. — S. **189** Nr. 915,2: Eine persische Übersetzung dieser Schrift von Ghazâlî, in welcher die Anrede stets فرزند اى lautet, ist in der Berliner Hs. Pers. 14,30 enthalten. — S. **193**, zweiter Absatz Z. 7: al-Arabi's l. al-'Arabi's. — S. **195** Nr. 920 Z. 1: ابو l. بو. — S. **197** Nr. 922: Diese Handschrift ist von I. Goldziher in seinem Buche „Die Zahiriten“ (Leipzig 1884. 8°) benützt; s. S. VI Z. 8 v. u. — S. **203** Nr. 930 Z. 3: البركات l. البركان. — S. **208**, vorletzte Zeile: يك steht da, es soll aber wohl بيك gelesen werden. — S. **211** Nr. 940: 'Abd al-ghaffâr, ein Sohn des 'Abd al-karim al-Qazwîni, verfaßte unsere Nr. 950. — S. **222** Z. 10: الجبرى (?). In der Handschrift steht الحبرى ohne alle Puncte; in Nr. 1830, welcher Codex von demselben Manne geschrieben ist, scheint الحبرى zu stehen; doch ist der Punct über dem

nicht ganz sicher. — S. **223** Nr. 955: **منهاج الطالبين** ist, mit französischer Übersetzung und Anmerkungen, herausgegeben worden von L. W. C. van den Berg, Batavia, gr.-8° (I: 1882, 474 pp.; II: 1883, 498 pp.; III: 1884, 564 pp.). — S. **228** Nr. 963, Anfangsworte: **جمع. ا. جمع**. — S. **231** Nr. 966: Ein anderes Exemplar befindet sich in Leipzig, Ref. § 2 Nr. 260. — In der Endschrift steht allerdings dreimal **الاردصیلی**. — S. **233** Nr. 969: Eine **فائدة** aus diesen Glossen s. auch in Nr. 2757,1. — S. **239** Nr. 378 Z. 3: Schuhnah l. Schihnah. — S. **243**, letzte Zeile: al-Ançari l. al-Ançârî. — S. **248** Nr. 991: Auch in Paris vorhanden, Suppl. arabe Nr. 381; s. H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, 207 note 4. — S. **249** Nr. 994: **مختصر القدوري** ist auch im Jahre 1880 in der Universitätsdruckerei in Kasan gedruckt worden (gr.-8°, 144 Seiten). — S. **251** Z. 9: Nr. 568 l. Nr. 258. — Das. Z. 15: Paris Nr. 500 enthält vielmehr den Commentar des Râzi zu seiner **تكملة** zum **مختصر** (s. H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, 208 note). — S. **253** Nr. 998: Auch in Paris vorhanden, Anc. fonds 521 und Suppl. arabe 378 (s. H. Derenbourg das.). — S. **255**, Ende der Beschreibung von Nr. 1000: Zum **تحرير** des Ibn al-Hammâm vgl. unten S. 352 Anm. 2,4. — An der citierten Stelle in Flügel's Ausgabe des H. Ch. steht unrichtig **ابن همام**; es muß mit ed. Bûl. I, 14v und unserer Hs. Nr. 1142 (II, 352 Anm. 2,4) vielmehr **ابن الهمام** heißen, und **الهمام** dürfte Abkürzung für **همام الدين** sein. Vgl. Flügel, H. Ch. VII, 615 (zu I, 414,14). — S. **267** Z. 4 v. u.: Nr. 1043 l. Nr. 1013. — S. **274** Nr. 1030 Z. 11: hinzufügt l. hinzugefügt hat. — Das. Anm.: In Casiri 302,3 ist allerdings dasselbe Werk enthalten; s. H. Derenbourg a. a. O. p. 208 Anm. — S. **276** Nr. 1032: Eine Lithographie von Konstantinopel 1271, enthaltend den arabischen Text des **ملتنقى الاجر** mit Randglossen von Ibrâhîm al-Ḥalabî, wird in Sitz.-Ber. d. Wiener Akademie Phil.-hist. Cl. XX, 464 besprochen. Eine türkische Übersetzung von Ḥamîdî s. bei Râghîb Pascha Nr. 459; eine türkische Übersetzung mit Commentar, von Muḥammad al-Mauqûfâtî, ist in München Nr. 51 und in Lund Nr. 65/66 handschriftlich vorhanden, und gedruckt in Bûlâq 1254 = 1839 (*Journ. Asiat.* 1843, II, 51, 164) und in Konstantinopel 1269 = 1853 (*Wiener Sitz. Ber.* XVII, 157). — S. **281** Z. 3: Vaters l. Urgroßvaters. — In der Endschrift nennt sich der Schreiber und Redactor: **محمد بن علي بن محمد بن المؤلف المرحوم الشيخ**

S. **351** Nr. 1142 Z. 5: الفتاوى 1. لفتاوى. — S. **352** Anm. 2,4: Vgl. oben Nr. 1000, Fol. 2. — S. **358**, Überschrift des Abschnittes: 5 l. 6. — Das. Nr. 1149: كمش, der Name der Schreiberin, ist offenbar mit Nöldeke im Lit. Centralblatt 1881 S. 258 als türkisch كُمش „Silber“ zu deuten, nicht mit H. Derenbourg in Rev. crit. 1882, I, 208 note 1 als „une transcription et traduction d'un nom grec Καμση (?) ἡ θυγατὴρ Θεοδούλου“; also الرومية = die kleinasiatische Türkin, nicht = die Griechin. — Eine Seite (Fol. 33*) dieser Handschrift ist von der Palaeographical Society, Oriental Series, Plate LXXXIII nachgebildet. — S. **359** Nr. 1149, letzte Zeile: Zwischen لله und ومصلية ist تعالى ausgelassen. — S. **362**, Überschrift: 6 l. 7. — S. **365** Al. 6: Gedruckt in Reuther Nr. 19 (تسع رسائل في الحكمة والطبيعيات) تأليف الشيخ الرئيس ابي على . . . بن سينا . . . طبعت (بمطبعة الجوائب, S. 92—97. — S. **369** Al. 19: تصوره und الحق: الحلقة 1. الحلقة sic! (Thorbecke). — Das. Al. 24: تصوره وتزول und الحق 1. وتزول. — S. **370** Al. 29 ist allerdings gleichfalls von Ibn Sinâ und gedruckt in der soeben citierten Konstantinopeler Ausgabe auf S. 71—80; dort lautet der Titel في اقسام العلوم العقلية. — S. **374** Z. 3 v. u.: غليظة 1. غليظة. — S. **377** Anm. 2: Wird bestätigt von H. Derenbourg in Revue critique 1882, I, 208 note 4. — Im Jahre 1803 (= 1885/6) ist in Cairo (بالمطبعة الاعلامية) ein Buch in Gr.-8° erschienen, welches folgende drei Schriften in Typendruck enthält: 1) تهافت von Ghazâlî, 92 und 3(4) Seiten; 2) التهافت von Ibn Ruschd, 141 und 3 Seiten; und 3) تهافت الفلاسفة von Chwâgah-zâdah, 134 und 2 Seiten; s. E. J. Brill, Catalogue périodique VI (1886) Nr. 462. — S. **379** Nr. 1167 Z. 3: 'Uçaiḇi'ah 1. Uçaiḇi'ah. — S. **381** Z. 4 v. u.: 1. طبيعته. — S. **384** Nr. 1175 Z. 4: منفصلة 1. منفصلة. — S. **386** Z. 4: 1. Dorn Nr. 98,1, 105,4 u. 5 und 106. — S. **387** Nr. 1181, Ende: خلا 1. دخلا. — S. **389** Nr. 1184: Von dem لوامع الاسرار genannten Commentare des Râzî befinden sich Hss. auch im Escorial als Nr. 683,2 und 686,2 (Derenbourg), und ein Prachtexemplar ist in Leiden als Landberg Nr. 158 vorhanden; die Glossen des Ġurgānî sind in den Escorialhandschriften Nrr. 642, 682 und 685 (Der.) enthalten. — S. **391** Anm.: Zu سجاعى vgl. Register VI. — S. **392** Nr. 1189: Diese Erläuterungsschrift des Ġurgānî zur Scham-

sijah ist nach Loth Nr. 507 und H. Derenbourg, Escorial Nr. 639 im Jahre 1261 = 1845 in Calcutta gedruckt worden. — S. **394** Nr. 1193: Ein persischer Muchtaṣar aus dem تهذيب des Taftāzāni ist, mit englischer Übersetzung, gedruckt in Asiat. Researches VIII, 89—135; der تهذيب selbst mit persischem Commentar in Lakhnau 1869 (Trübner, Catalogue p. 90). — S. **397** Nr. 1196 Z. 1: So steht der Name des Verfassers allerdings in der Handschrift; es muß aber heißen: ابو عبد الله محمد بن يوسف; s. Nr. 1159 und H. Ch. VII, 1013, 419. — S. **416** Z. 12: خُرَجَ l. خُرَجَ (H. Thorbecke, Brief vom 12. April 1880). — S. **423** Z. 6: واخبار l. واخبار. — S. **424** Nr. 1234 Z. 4: الاسم l. الاسم. — S. **432** Nr. 1246: Auch das Buch von Weston, Nr. 384 bei Zenker, enthält dieselbe Sammlung, und die Berliner Bibliothek besitzt wenigstens noch eine dritte Handschrift, nämlich Petermann 479 Fol. 94^a (s. den Katalog der persischen Handschriften, S. 693). — S. **434** Nr. 1250: Der Verfasser, محمد بن علي العراقي, starb nach H. Ch. II, 186 und V, 514 um (تقريباً) 510, nach IV, 415 und VI, 60 im Jahre 561. — S. **435** Z. 4: ماله l. ما له (Thorbecke a. a. O.). — Das.: Über geheime Wissenschaften der Muhammedaner im allgemeinen vgl. man „The evil Eye, Amulets, Recipes, Exorcisation, etc. By E. Rehatsek“, in: Journal of the Bombay Branch of the Roy. As. Society, Nr. XXX, Vol. X p. 299 (Bombay 1875. 8°). — S. **441**, letzte Zeile: بعض l. بض (Thorbecke a. a. O.; in der Hs. steht بض). — S. **442** Z. 7: ايا طالب (so auch die Hs.) — Das. Al. 6, Anfangsvers: l. الحاظ — جيد. — ايا طالبا (so auch die Hs.) — Das. Al. 7 = Nr. 1288,2 und 1289. — S. **444** Z. 6: اعز l. اعز (d. i. أعز). — S. **448** Z. 2: بهز „vielleicht“ (Thorbecke). — S. **450** Nr. 1262,4: Vgl. besonders Nr. 1869. — S. **451** Nr. 1265: Dieses Schriftchen ist auch in Berlin vorhanden als Wetzstein II, 1725,1; eine türkische Bearbeitung daselbst als Türk. 1,10. — S. **458** Nr. 1272 Z. 4: برد او قرا l. برد او قرا (Thorbecke). — S. **459**: In der Leidener Hs. Landberg 386 heisst der Mann ابو القاسم بن احمد العراقي. — S. 460 Nr. 1276 Z. 3: lautet l. lauten. — Das. Nr. 1277: Vgl. die Berliner Hs. Türk. 159. — S. **464** Z. 14:

حجازى; in der Hs. steht natürlich, da die betreffende Endschrift ohne alle Punkte geschrieben ist, حارى. — S. 467 Nr. 1288,2: Dasselbe Gedicht steht auch in Nr. 1257,7. — S. 469 Nr. 1291: Derselbe Commentar auch im Escorial Nr. 652 bei Derenbourg. — S. 473 Al. 5 Z. 2: ١. وخروج المأرب. — S. 476 Nr. 1299 Z. 1: المأرب, so die Handschrift; ١. المأرب الخروج (Thorbecke). — S. 482 Nr. 1307 Z. 4: ١. الحوايج ويحتاج الحوايج. — Z. 7: ١. ومسبل ومسبل. — S. 484 Nr. 1311f.: Über die Kunst der Traumdeutung bei den Muhammedanern im allgemeinen s. den Aufsatz von Nath. Bland im Journ. Roy. As. Society XVI, 118f. — S. 487 Nr. 1314f.: Über علم الرمل vgl. auch Flügel's Wiener Katalog II, 585, Steinschneider in ZDMG. XXXI, 762, und besonders: Alaeddin and the enchanted Lamp — done into English — by John Payne (London 1889. 8°) p. 199 note 2. — S. 495, am Ende ist hinzuzufügen: 2173 Fol. 95^b (تفسير المنامات) von Ibn Sirin, versificiert.

D r i t t e r B a n d .

S. 3 Nr. 1330: Über Entfernung von Schmutzflecken aus Kleidern handeln auch Nr. 1906,3, sowie die Berliner Handschriften Türkisch Nr. 41,7 und 166. — Das. Nr. 1331 Z. 5: ١. والاواقى والآفاق. — S. 4 Z. 5: الذهب. — Die Pariser Handschrift Nr. 114,3 des alten Kataloges erscheint in dem neuen Kataloge (p. 52^b) als Nr. 206,10. Die Lücken der Pariser Handschrift sind nach unserer Handschrift (Nr. 1331) von H. Sauvaire ergänzt in Journ. Roy. As. Soc. XII, 110—125. — S. 5 Z. 8: 204 l. 294. — S. 7 Nr. 1335 Z. 7: ١. حجة. — S. 8 Nr. 1336 Z. 3: ١. يذلك. — Über الصولجان vgl. Schier, Arabische Inschriften in Dresden (Leipzig 1869. Gr.-8°) S. 29. — Das. letzte Zeile: Çaulağan l. Çaulağân. — S. 19 Anm.: ١. المكدونى. — S. 20 Nr. 1349: Über die Söhne des Mûsâ und ihre Werke (darunter auch das vorliegende) vgl. Fihrist I, ٢٧١ und II, 126; ferner die Artikel von Steinschneider in Ztschr. f. Math. u. Phys., herausg. von Schlömilch, Kahl u. Cantor X (Leipzig 1865. 8°), 486, und besonders in Bibliotheca mathematica, herausg. von Gustaf Eneström. N. F. I (Stockholm 1887. 8°), 44—48 und 71—75. — Was andere

Hss. des **كتاب الحيل** betrifft, so findet sich zunächst eine, wie es scheint, vollständige in der Vaticana (A. Mai, *Scriptorum veterum nova collectio* T. IV [Romae 1831. 4°] p. 463 nr. cccxvii = *Biblioteca Italiana* XLVII. p. 11 nr. 166); ferner ist eine unvollständige, vom Freitag, 15 Ġum. I^h 607, datierte neuerdings von der Berliner Bibliothek aus Wien erworben und als Cod. orient. 4°. 739 bezeichnet worden (s. das Ende der Vorrede von Val. Rose zu W. Ahlwardt, *Kurzes Verzeichnis der Landberg'schen Sammlung arabischer Handschriften*. Berlin 1885. 8°). Diese Berliner Fragmente nun sind, wie ich mich durch Augenschein überzeugt habe, demselben Exemplare entnommen, wie — natürlich mit Ausnahme des ersten, ergänzten Blattes — unsere Hs. Nr. 1349; und zwar vertheilen sich die Blätter der ursprünglichen Handschrift in folgender Weise: 1—10 Berlin, 11—19 fehlen, 20—79 Gotha (doch ohne 49. 50. 59. 60. 71. 74. 75, welche fehlen), 80—143 Berlin. Die beiden Handschriften von Berlin und Gotha bilden also zusammen ein bis auf 16 fehlende Blätter vollständiges Exemplar. — S. **21** Z. 6: 19 ist zu streichen. — Das. Nr. 1350f.: Über arabische Musik im allgemeinen vgl., aufser den bekannten Werken von Hammer-Kiesewetter und von Kosegarten, besonders auch Villoteau in *Description de l'Égypte. État moderne*, T. XIII (Paris 1823. 8°) p. 221 und T. XIV (P. 1826), Mich. Meshâkah transl. by Eli Smith in *Journ. Amer. Oriental Soc.* I, 171—217, und A. Christianowitsch, *Esquisse historique de la musique arabe aux temps anciens avec dessins d'instruments et 40 mélodies notées et harmonisées*. Cologne 1863. Fol. Aufserdem verweist mich Herr Dr. Goldziher auf Land's Bearbeitung des Fârâbi in den Verhandlungen des Leidener Orientalistencongresses, Semit. Section S. 35—168, sowie auf „Ibrahim Bey Moustapha, De la valeur des intervalles dans la musique arabe“ in: *Bulletin de l'Institut égyptien*, 2de Série, Nr. 8 (1887) p. 247—259. — S. **25** Z. 4: **المارديني** 1. **المارديني**. — Das., Absatz nach Nr. 1353, Z. 1: Nr. 14,36 l. Nr. 14,36. — Das. Nr. 1354—1356: Vgl. Karabacek in *Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer IV* (Wien 1888. Gr.-4°), 75f. — S. **27** Z. 10 u. 11: elf, X, fünf l. zwölf, XI, vier. — S. **32** Nr. 1371 ist wohl ohne Zweifel Stz. Kah. 1489 (s. Rosenmüller S. 30). — S. **34** Nr. 1373: Ein Stück Baumalphabet s. auch in Nr. 2758 (IV, 466); über Baumalphabet hat auch Richard F. Burton geschrieben (*Jahresbericht der DMG.* 1879 S. 164 nr. 227). — Das., Absatz nach Nr. 1373, Z. 3: 2009 l. 2010; Z. 4: Ansdruk l. Ausdruck. — S. **38** Nr. 1378, 1, Anfangsworte: **اياما . . . ايا ما . . . الفضا** (?) Anfang: **ابدع** 1. **ابرع**

الغضا (Thorbecke); sonst steht so da. — S. 45 Nr. 1384: التبصرة في علم الهيئة ist auch in der Handschrift Nr. CCXCIII der Mediceo-Laurentiana enthalten; s. F. Lasinio in ZDMG. XXVI, 806. — S. 58 Nr. 1404 Z. 10: 1. ستر 1. الساتقي; vgl. Nr. 102,7 und 1773. — Das. Z. 13: سير = pers. روش (s. den Katalog der persischen Hss. in Berlin S. 357 Anm. 1, wo auch noch eine andere arabische Bearbeitung erwähnt wird). — S. 59 Nr. 5: ein Qaṭide l. eine arabische Qaṭide. — Das. Nr. 1405: „D’après notre 901 (inscription au f. 1 v. de la même main que le reste du volume) l’auteur serait ابن أبي الفخ الصوفي“ (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — S. 71 Nr. 1421,2, Anfang: عَدَّ d. i. عَدَّ, wie auch in der Handschrift vocalisiert ist. — S. 89, Absatz am Ende, Z. 6: jedes Jahres l. jedes Monates in einem beliebigen Jahre. — S. 90 Nr. 1456, Überschrift: arab. 293,2 l. arab. 293,2 u. s. — Das. Al. 1: „C’est un traité astronomique“ (E. Fagnan a. a. O.); das ist richtig. — S. 102: Zur Mathematik, besonders der griechisch-arabischen, vgl. Steinschneider, Die „mittleren“ Bücher der Araber und ihre Bearbeiter, in Ztschr. f. Math. u. Physik, herausgeg. von Schlömilch, Kahl und Cantor X (1865) S. 456—498. Die „mittleren“ Bücher sind diejenigen, welche zwischen den Elementen des Euklid und dem Almagest des Ptolemäus gelesen werden sollen. — S. 107 Nr. 1477 Z. 2 v. u.: عادلي 1. عادلي. — S. 110 Nr. 1482 Z. 2: beiden l. drei. — S. 111 Nr. 1483: Grundwerk und Commentar werden besprochen von H. Ch. V, 331, 11,179. — Das.: Nach Nr. 1483 ist einzufügen:

1483*.

(arab. 1774).

Die Handschrift Nr. 1483 enthält den Commentar des Sibṭ al-Māridīnī zu der **تَمَعُ يَسِيرَةٍ مِنْ عِلْمِ الْحِسَابِ** genannten Schrift des Ibn al-hā’im (H. Ch. V, 331, 11 179). Bei Beschreibung jener Handschrift wird auch ein anderer, von Zain al-ābidīn al-Durrī verfaßter Commentar zu derselben Schrift des Ibn al-hā’im erwähnt; und dieser Commentar ist es, welcher in der vorliegenden Handschrift — vermuthlich derselben, welche bei Franck als Nr. 458 beschrieben wird — enthalten ist. Eine andere Handschrift findet sich, wie gleichfalls bereits bei Beschreibung von Nr. 1483 erwähnt ist, in

der Rifā'ijah (§ 13 nr. 121). Der Commentator wird hier (Fol. 1^b Z. 11) vollständig زين العابدين بن سري الدين بن احمد Z. 11) vollständig زين العابدين بن سري الدين بن احمد genannt.

Anfang: الحمد لله الذي لا يعبد الا اياه الاول الاخر الذي لا يدرك منتهاه

79 beschriebene Blätter; 20,5 × 14,5 cm. Gutes, ziemlich neues, vocalloses Naschî mit 23 Zeilen auf der Seite; der Text roth geschrieben. Auf dem Titelblatte stehen neben der Inhaltsangabe folgende zwei Bemerkungen: 1) مما استكتبه افقر العبيد عثمان بن ابراهيم بن المرحوم احمد اغا نعمت (sic) الله زاده عفى الله ملك هذا الكتاب بلمشتري (sic) الفقير الى ربي (sic) 2) عنهم، und 2) القدير عبده حنا وارسي ١٢٠٨. Auf Fol. 1^a ist zweimal ein Stempel mit V. L. abgedruckt.

S. 112 Anm.: السُّحَيْتِي — oder السَّكْتَنِي; vgl. Nr. 1106. — S. 114 Anm. Z. 2 v. u.: السَّخَاوِيَّة. — S. 115: Nr. 1489 hat 139 beschriebene Blätter. — S. 119 im Columnentitel: 1493 l. 1492. — S. 121: Die Abhandlung des حساب اليد über شرف الدين على يزدي steht im فرهنگ جهانگیری im 12ten Â'in der Einleitung, I, 40 der Ausgabe von Lakhnau 1293 = 1876; in Splieth's Ausgabe der Einleitung des فرهنگ رشیدی ist diese Abhandlung weggelassen. — Die Übersetzung des Gedichtes des شمس الدين الموصلي von A. Marre steht (nach Dizionario biografico degli scrittori contemporanei, diretto da Ang. de Gubernatis, Firenze 1879, 8°, p. 691^b) in Bolletino di bibliografia e di storia delle scienze matematiche e fisiche, Tomo I. — Über dieselbe Kunst vgl. auch J. Mohl in Livre des Rois II p. II. — S. 123 Nr. 1498: Das Werk befindet sich, nach Sédillot, Oloug-Beg p. 225, auch „à la bibliothèque Bodleyenne p. 119 et 227“. Ich kann diese Handschriften bei Uri-Nicoll-Pusey nicht finden. — Das.: Journ. As. l. Journ. Roy. As. Soc. — S. 125 Nr. 1501: Von demselben Verfasser, in dessen Namen محمد بن عبد الرحيم (statt محمد بن عبد) zu lesen ist, rührt auch 1539 her (vgl. H. Derenbourg

in *Revue critique* 1882, I, 210 Note 9). — Über das Werk vgl. man Dorn in *Bull. de l'Acad. de St.-Petersbourg*, Tome XVIII p. 150, 321 und besonders 299 (= *Mélanges Asiatiques* VI, 675, 717 und 685). Eine Handschrift besaß auch A. v. Kremer; s. *Sitz.-Ber. d. Wiener Akad., Hist.-phil. Cl., CIX*, 209, 137, wo auch citiert wird: de Goeje, *Mededeling betr. den Zwaardcultus*, in den Schriften der Königl. Akademie zu Amsterdam, Bd. 5. — S. **126** Nr. 1502 ist offenbar *Stz. Kah. 1252* (s. Rosenmüller S. 10). — S. **127** Z. 16: *Brit. Museum 5603*; s. jetzt *Rien II*, 462f. — Über eine osmanisch-türkische Bearbeitung s. *Berlin, Türk. Nr. 177* (S. 197 des Kataloges). — S. **131** Nr. 1509. 1510: Beide Handschriften sind nicht nur von Möller verfaßt, sondern auch von seiner Hand geschrieben. — S. **135** Nr. 1514 fol. 136^b: Von dem Gedichte *قلادة الدر المنشور الخ* findet sich eine Abschrift auch in dem Berliner Codex Wetzstein II, 1758 fol. 36^b (= Ahlwardt 533). — Der Verfasser starb im Jahre 694; s. unsere Hs. Nr. 648; *H. Ch. II*, 486 und *IV*, 12; Ahlwardt nr. CV. Die irrthümliche Angabe, daß al-Dîrîni im Jahre 885 verstorben sei, habe ich offenbar dem *Oxford Catalogue* (p. II, 654^b resp. 578^b) entnommen. Pusey hinwieder führt als seine Autorität *H. Ch. s. v. طهارة القلوب الخ* an; in den gedruckten Ausgaben aber wird an dieser Stelle (wo obendrein der Beiname des Verfassers nicht *الديريني*, sondern *الدهري* lautet) sein Todesjahr gar nicht angegeben (s. Flügel IV, 172, 8005 = *Bûlâq II*, 15). In der Handschrift Casiri 747 lautet der Beiname des Verfassers wie gewöhnlich *الديريني*, in *Ref. § 29 Nr. 409* *الدميري*. Den Beinamen *الديريني* führt er auch in unseren Hss. 408,3 und 1737 fol. 29^b. — S. **139** Z. 1: *صقلية* l. *صقلية*. — S. **140** Nr. 1518 Z. 8 v. u.: aus *St. Germain* l. aus der Bibliothek der *Abbaye de St.-Germain-des-Prés* (H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, 210 Note 3). — S. **143** Z. 5: Ich bin jetzt anderer Meinung und halte es zum mindesten für sehr wahrscheinlich, daß der Name des Ibn Challikân auf dem Titelblatte von Nr. 1521 von dessen eigener Hand geschrieben ist. — S. **149** Anm. 2: Al-Bîrûnî, nicht al-Bêrûnî, zu schreiben halte ich für richtig. Sobald das Wort durch Vorsetzung des arabischen Artikels seine Qualität als persisches Wort verloren hat, muß auch die persische *Mağhûl*-Aussprache wegfallen. — Über das Leben des Bîrûnî († 440) vgl. man jetzt besonders E. Sachau in der Einleitung zu seiner Ausgabe der „*Chronologie orientalischer Völker*“ (Leipzig 1878, 4°). — S. **153** Z. 4: Über *Escorial Nr. 1632* vgl. H. Derenbourg in

Revue crit. 1882, I, 210 Note 7. — S. **160** Nr. 1533, Überschrift: arab. 395 l. Möller 395. — S. **163** Nr. 1539: Der Verfasser dieses Werkes ist, wie schon bemerkt, derselbe wie der von Nr. 1501. Die Angabe von Gråberg de Hemsö (S. 164 Z. 2) beruht vermutlich auf einer Verwechselung dieser beiden Werke desselben Verfassers. — S. **164** Z. 2: Graberg de Hemso l. Gråberg de Hemsö. — das. Z. 2 v. u.: dasselbe l. dieselbe. — Über das Todesjahr des Tazari (513 oder 505) vgl. die Berliner Handschrift Türk. 5*,11 (S. 14 des Kataloges). Wenn Ahlwardt Nr. LXXVI sagt, al-Tazari sei „um 590“ gestorben, so beruht diese Angabe vielleicht auf der Annahme, daß er ein Zeitgenosse des im Jahre 590 verstorbenen محمد بن احمد بن ابراهيم الاندلسي القرشي ابو عبد الله (Ahlwardt Nr. LXXVII), welchem die Munfariğah gleichfalls zugeschrieben wird, sei. Aus einem analogen Grunde dürfte ihn übrigens die angeführte Berliner Handschrift Türk. 5*,11 in demselben Jahre wie Ghazālī sterben lassen: denn auch diesem wird das Gedicht zugeschrieben (Ahlwardt Nr. LXXVII und Gotha Nr. 2242). — S. **165** Z. 1 ist hinzuzufügen: Nr. 74,1. — das. Z. 13: Escorial 438; vgl. H. Derenbourg in Revue critique 1882, I, 211 Note und dessen Katalog Nr. 440. — das. Z. 2 v. u.: على قافية حروف ا على حروف المعجم. — S. **166** Nr. 1540: Auf der Innenseite des Umschlages der zweiten Lieferung von „Primeurs arabes présentées par le Comte de Landberg“ Leyde 1889, 8°) findet sich die Notiz „Sous presse: Voyage d'el-Balawī d'après les Mss. de Berlin, de Paris et de Gotha“. Mit der Berliner Hs. ist jedenfalls gemeint Landberg Nr. 23. — Die Handschrift, von welcher Cherbouneau spricht (vgl. S. 169 Z. 3), befindet sich in der „djema'a Zeitounah“ in Tunis, und eine Abschrift davon in der Bibliothèque de l'École des Lettres in Algier. Eine weitere Hs. ist in Fa's; s. René Basset im Bulletin de Correspondance Africaine, fasc. VI (Alger 1883. 8°) p. 375 nr. 52. Über Hss. dieser Reisebeschreibung überhaupt s. Tome II (1884), p. 35 nr. 141, und in seinem an mich gerichteten Briefe von Alger 10 Juin 1889 bemerkt Herr Prof. E. Fagnan zu Nr. 1540: „Autre exemplaire porté ici (à tort) sous le N^o des imprimés 10,541“. — S. **166** Anm. 1 Z. 7: alkhatib l. alchaṭīb. — S. **167** Z. 3 v. u.: Fol. 133^b l. Fol. 132^b. — S. **169** Nr. 1541: Über Ibu Baṭūṭah und seine Reisebeschreibung vgl. auch W. v. Tiesenhhausen, Sammlung von Materialien zur Gesch. der goldenen Horde (Сборникъ матеріаловъ, относящихся къ исторіи Золотой Орды. Т. I. Санктпет. 1884. 8°) S. 278. — S. **175**: Nach Nr. 1545 ist einzufügen:

1545* u. **.

(arab. 1766 und 1767.)

Beschreibung einer Pilgerreise, welche der Verfasser **ابو سالم عبد الله بن محمد بن ابي بكر الغياشي¹⁾ المغربي المالكي** zu den heiligen Orten und wieder zurück machte. Er verließ seine Heimath, welche sechs Tagereisen jenseits Sigilmâsah lag²⁾, an einem Donnerstag, den 1. Rabî^c II 1073 = 13. November 1662 (fol. 7^a Z. 4 v. u.) und kehrte dahin zurück an einem Mittwoch, den 17. Shawwâl 1074 = 13. Mai 1664. Der Verfasser ist offenbar derselbe, welcher in der Reisebeschreibung des Ahmad al-Darî (Nr. 1546 und 1546* u. **) häufig als **ابو سالم** citiert wird. Näheres über die Reisebeschreibung mitzutheilen, ist nicht nöthig, da dieselbe in dem Buche „Voyages dans le sud de l'Algérie et des États barbaresques de l'ouest et de l'est par El-'Aïachi et Moula-Ahmed, traduits . . . par Adrien Berbrugger . . . (= Exploration scientifique de l'Algérie. Sciences historiques et géographiques, IX). Paris 1846. 8°“ ausführlich behandelt wird; diejenigen Theile der Reisebeschreibung, welche den Weg zwischen der Heimath des Verfassers und Tripolis hin und dann wieder zurück behandeln, sind daselbst p. 5—113 und 114—164 in allerdings stark verkürzter Form übersetzt. Über den Verfasser wird p. VIII f. gehandelt.

Die Handschrift, nach welcher Berbrugger gearbeitet hat, befindet sich in der Bibliothek zu Algier (s. p. XV, XVII); eine weitere Handschrift wird in der Bibliothek der „mosquée de l'Olivier (Djama^c Zitouna)“ zu Tunis aufbewahrt (s. Bulletin de Correspondance Africaine II, 1884, p. 35 nr. 139).

Anfang: **[الحمد لله] الذي قرن ممدوح السفر بحمود الظفر:**

1) So steht hier (Fol. 2a Z. 3 v. u.); die Hs. Nr. 1546* u. ** aber und Berbrugger lesen **الغياشي**. Über die Bedeutung dieser Nisbah s. Berbrugger p. VII.

2) Fol. 9a, Mitte. Er kam in Sigilmâsah am Mittwoch, also sechs Tage nach seiner Abreise, an. Ich finde nicht, daß er seine Heimath anders als mit **بلادنا** bezeichnete.

239¹⁾ und 208 beschriebene Blätter; 22,5 × 17,5 cm. Verschiedene neue, gute, maghribinische Hände mit 25—27 Zeilen auf der Seite; Schlagwörter roth, blau oder grün, bisweilen auch (wie gleich am Anfang الحمد لله) gar nicht eingeschrieben. Die Abschrift des ersten Bandes wurde vollendet an einem Sonntag, 21. Çafar 1290 = 20. April 1873; der zweite ist nicht datiert. Hübscher, orientalischer Einband von grünem Saffian. — Zu Paris in der Auction Dastugue (3 juin 1881) für 60 Frs. gekauft.

S. 176, Columnentitel: 1547 l. 1546. — Das. Z. 3: al-Dar'ah l. Dar'ah. — Das. Z. 16: „einen Commentator der Burdah“; wahrscheinlich eben den Ibn Marzûq (vgl. oben Nr. 2,95). — Das.: Nach Nr. 1546 ist einzufügen:

1546* u. **.

(arab. 1768 u. 1769.)

Dieselbe, hier am Ende الرحلة الناصرية²⁾ genannte Reisebeschreibung des ابو العباس احمد بن محمد بن ناصر الدرعى³⁾ vollständig, von welcher in Nr. 1546 nur ein Fragment (entsprechend Nr. 1546* fol. 129^b Z. 13 bis 1546** fol. 18^b Z. 14) enthalten ist. Wie aus den vorliegenden Handschriften zu ersehen ist, verließ der Verfasser seine Heimath an einem Donnerstage, 24. Ġumâdâ I 1121 (fol. 5^b) = 1 August 1709, erreichte Makkah an einem Donnerstage, 6 Dû 'lhiġġah (Anfang von Nr. 1546**) = 6 Februar 1710, und kam an einem Mittwoch, 5 Ramadhân 1122 = 28 October 1710, in seine Heimath zurück. Aus verschiedenen Stellen seines

1) Fol. 212^b und ein Stück von 212^a sind vom Schreiber leer gelassen.

2) Auch bei Berbrugger p. XII Anm. wird der Reisebeschreibung dieser Titel gegeben. Vermuthlich spielt derselbe auf den Namen des Großvaters des Verfassers an.

3) In der roth geschriebenen Überschrift des ersten Bandes steht dafür الدرعى; in der Endschrift dieses Bandes heisst der Verfasser gar محمد بن ناصر الدرعى. — Über die Ableitung der Nisbah الدرعى s. oben III, 175 Anm. 1. Dagegen sagt Berbrugger p. XI von unserem Reisenden, er sei gewesen „des environs de Tamkrout, ville importante, capitale de l'Ouadi-Darâ“; das. p. XII lautet die Nisbah „Ed-Darây“.

vorliegenden Werkes ergibt sich, daß der Verfasser in den Jahren 1096 und 1097 bereits eine ähnliche Pilgerreise gemacht hatte; so heisst es z. B. Nr. 1546* fol. 94^b Z. 9 v. u.: وقد كنّا وجدنا بها [يعنى بالقاهرة] فى رجعتنا من الحرمين الشريفين عام سبعة وتسعين وباء شنيعاً وموتاً ذريعاً وفى عام ستة وتسعين التقينا بمكة واكرمنا بها. 17^b, letzte Zeile: الشيخ الحسين العجمى الخ. Dem Anfange der Handschrift hat der Schreiber eine Bemerkung beigelegt, in welcher als Todestag des Verfassers der Freitag, 19 Rabīʿ II 1129 = 2 April 1717, als sein Geburtstag der Donnerstag, 18 Ramadhān 1069 = 9 Juni 1659, genannt wird. Näheres über ihn giebt Berbrugger in dem zu Nr. 1545* u. ** citierten Buche, p. Xf.; eine abgekürzte Übersetzung der Beschreibung seiner Reise von seiner Heimath bis Tripolis und dann wieder zurück wird ebenda p. 165—256 und 257—344 mitgetheilt.

Die Handschrift, nach welcher Berbrugger arbeitete, befindet sich in der Bibliothek zu Algier als Nr. 163 C (s. p. XVI); eine weitere Handschrift ist mir nicht bekannt.

Anfang: الحمد لله الذى جعل الرحلة لبيته الحرام من اعظم القربا (sic) ' وجعل التردد لتلك المشاعر العظام زيادة فى الدرجات وتكفير السيئات'

147 und 213 beschriebene Blätter; 30 × 23 cm. Schöne, grobe, gleichmässige, deutliche maghribinische Schrift mit 21 Zeilen auf der Seite. Der erste Band ist datiert von einem Sonntag, 13 Dū 'lqa-'dah 1289 = 12 Januar 1873, der zweite von einem Sonnabend, 9. Muḥarram 1290 = 9 März 1873. Gebunden in rothen Halbfranzband von europäischer Arbeit. — Gekauft in derselben Auction wie Nr. 1545* u. **, für 70 Frs.

S. 177 Nr. 1547: Über die vorliegende Hs. vgl. jetzt besonders Gilde-meister in ZDMG. XXXVI, 385—400. Eine Hs. dieser mittleren Reise-

beschreibung des 'Abd alghani al-Nābulusi besitzt auch Ch. Schefer; s. dessen *Sefer-namèh* p. 58 Z. 9 v. u. — S. **179** Nr. 1549 Z. 3: Bairut l. Bairût. — Das. Z. 9 v. u.: früheren l. früher. — S. **181** Nr. 1551,1: Eine Hs. des *كتاب الرسائل الى معرفة الأوائل* befindet sich auch in Tunis; s. Bull. de corresp. Africaine II, 13 nr. 31; eine weitere, als „très beau spécimen de calligraphie orientale“ bezeichnete wurde mit der Bibliothek „de feu M. Alfred Clerc, interprète principal de l'armée (vente le vendredi 8 juin 1888)“ ausbezogen. — S. **182** Anm.: *الشبراوى* ist das Richtige; derselbe Mann schrieb auch Nr. 1131. — S. **183** Nr. 1553: Die Jahre vertheilen sich auf die einzelnen Blätter in folgender Weise: fol. 1—5: Jahr 64; 6—10: 66; 11, 12: 68; 13—17: 73—75; 18—24: 76—78; 25: 82; 26—37: 83—86; 38: 87; 39—49: 88—93; 50—63: 94—99; 64—71: 116, 117; 72—75: 123, 124; 76, 77: 148, 149; 78—87: 150, 151; 88—124: 153—161; 125—137: 163, 164. — S. **188**, Anfang: Auch Casiri 1660, „qui renferme un 14me volume de 145 feuilles, sans titre et sans commencement, se rapportant aux années 235—270 de l'H. (849—883 ap. J.-C.).“ H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I, 221 note 3. — S. **193** Nr. 1563: Vgl. auch W. v. Tiesenhäusen, *Goldene Horde* I, 193. — Das. Anm. Z. 2 v. u.: Duqmaq l. Duqmâq. — S. **196** Nr. 1567: Ein Theil dieses Werkes, umfassend die Jahre 261—305, ist auch in Leiden, und zwar als Nr. 234 der von Landberg beschriebenen Sammlung. Dies ist durch Vergleichung eines mir von Herrn Prof. Houtsma übersandten Auszuges aus der Leidener Hs. mit der unsrigen festgestellt. — S. **198** Nr. 1568: Vgl. auch W. v. Tiesenhäusen, *Goldene Horde* I, 272. — Die türkische Übersetzung ist als Nr. 192 meines Kataloges auch in Berlin vorhanden. — S. **199** Nr. 1570 f.: Vgl. W. v. Tiesenhäusen a. a. O. S. 315. Auszüge aus Nr. 1571 werden dort mitgetheilt. — S. **200** Nr. 1570: Über Ibn Duqmâq s. auch *Recueil des historiens des croisades* T. I (Paris 1872, Fol.) p. LI. — S. **202** Z. 13: Gesch. l. Ges. — Das. Z. 16: Die Handschrift Escorial Nr. 1833 ist verschwunden; s. H. Derenbourg a. a. O. p. 222 note 1. — Das. Z. 19: Paris 617 trägt im neuen Kataloge (I, 290) die Nummer 1537; auch 1538 und 1539—1541 enthalten dasselbe Werk, 1539—1541 mit einer französischen Übersetzung von Galland, „jeune de langues“; dieses Exemplar führt aber die Erzählung nur bis zum Jahre 584. — S. **204** Z. 11 v. u.: Nr. 1772; füge hinzu: und 1850. — S. **206** Anm.: *مرح* l. *مرج*. — S. **208** Nr. 1579 Z. 3: 1009 l. 1019. — S. **213** Nr. 1584: Von der Chalifengeschichte des Sujûti ist in der Bibliotheca Indica auch eine englische Übersetzung (by H. S. Jarrett. Calcutta 1881. 8°) erschienen. — S.

223 Z. 2, 3: In der Handschrift Casiri 1722,¹ wird der Verfasser (nach H. Derenbourg a. a. O. p. 222 note 2) **ابو الحسن على بن عبد** genannt. — Das. Z. 11: „seinem Vater“? Das Verwandtschaftsverhältniss der verschiedenen Tanûchi unter einander ist nicht klar. Fol. 43^a heisst es: **قال القاضى ابو القاسم على** ابن الحسين بن على التنوخى قرأت فى كتاب الفرح حدثنى قال القاضى ابو على القاسم بن الحسين; dann wieder Fol. 51^a: **قال القاضى ابو على القاسم بن الحسين** (welches Buch gemeint ist, wird nicht gesagt). — S. **225**: Von den Schriften des Pseudo-Wâqidi sind **فتوح الشام** und **فتوح مصر** auch in Lakhnau, und zwar mit hindustanischer Übersetzung, erschienen; s. Trübner, Catalogue p. 94. — Eine Hs. der türkischen Übersetzung wird auch aufgeführt in Bull. hist.-phil. de St. Pét. X, 80, 37 = Mél. Asiat. II, 59, 37. — S. **226** Z. 7: Übersetzungen l. Übersetzungen. — S. **229** Nr. 1606: Derjenige Abû 'l-Ḥasan al-Bakî, welcher im 10. Jahrh. d. Fl. lebte, hiefs Muḥammad ibn 'Abd al-raḥmân; ein anderer Abû 'l-Ḥasan al-Bakî mit den Namen Aḥmad ibn 'Abd allâh, welcher die bekannte romanhafte Biographie des Propheten und also wahrscheinlich auch das vorliegende Buch schrieb oder geschrieben haben soll, lebte wenigstens 200 Jahre früher; s. unsere Hss. Nr. 1788—1790. — S. **236** Nr. 1619: Ich habe ein ziemlich großes Stück unserer Hs. mit einer Abschrift des Herrn H. Sauvaire aus der Oxforder Hs. Nr. 366 verglichen und beide wörtlich (natürlich mit Varianten) übereinstimmend gefunden. Es folgt hieraus, dafs beide entweder das ausführliche Original oder den Muchtaṣar enthalten, dafs unsere Handschrift nicht ein Muchtaṣar aus dem in den Oxforder Hss. enthaltenen Werke ist. — Über das Werk des Qalqaschandi vgl. auch W. v. Tiesenhausen in Зап. вост. отдѣл. арх. общ. I, 208 und Goldene Horde I, 395. — S. **237** Z. 7: beginnt mit l. enthält nur. — Bd. 3—6 ist auch in Cairo vorhanden; s. ZDMG. XXX, 315. — S. **239** Nr. 1622: Auszüge aus diesem Werke des 'Asqalânî werden, und zwar nach unserer Hs., von W. v. Tiesenhausen in seinen/ Buche über die goldene Horde I, S. 449 f. mitgetheilt. — S. **249** Nr. 1633: Gedruckt in Cairo 1296 = 1878; s. Trübner's Record Nr. 157/8 p. 140^a. — S. **262** Nr. 1652 Z. 4 u. 5: **يَتِيم** (zweimal) l. **تَمِيم**; s. S. 353 Anm. 1. — S. **265** Nr. 1654: Jetzt glaube ich die Endschrift so lesen zu dürfen: **بالقاهرة الحروسه لعشرين (?) خلت من شهر رمضان**. — S. **266** Nr. 1655: Aus-

züge aus dieser Handschrift werden mitgeteilt von W. v. Tiesenhhausen, Goldene Horde I, 70—75. — das. Z. 2 v. u.: 40^a l. 39^a. — S. **267** Nr. 1655, letzte Zeile: **ابن ابى جلة** l. **ابن جلة**. — S. **267**, letzte Zeile: **مملكة** l. **ملكة**. — Die Handschrift Nr. 1657 ist ein Fragment des Werkes **شهاب الدين احمد ابن يحيى** von **التعريف** **بالمصطلح الشريف** **ابن فضل الله العبري** († 749). Über dieses Werk, welches von H. Ch. II, 318, 3092 besprochen wird, berichtet nach einer P. de Gayangos gehörenden Hs. Hammer in Wiener Sitz.-Ber. XII, 533 (543) und 592. Andere Hss. finden sich in Oxford (Uri 427; vgl. Pusey p. 581), im Brit. Museum p. 350 Nr. 780, in Leiden Nr. 1944, bei Casiri Nr. 1634 u. 1635, und in Leipzig, Ref. § 10 Nr. 577; vgl. auch unsere Hs. Nr. 2826. Auch von diesem Werke hat Graf Landberg auf dem Umschlage zu Heft 2 seiner „Primeurs arabes“ eine Ausgabe versprochen. — S. **269** Z. 4: Die Hs. ist ziemlich alt. — S. **271** Nr. 1660: Zu dem Gedichte von **العناياتى** vgl. auch Nr. 2211, 2318 u. 2322. — S. **273** Nr. 1667: Vgl. H. Derenbourg in Revue critique 1882, I, 223, Note, und denselben in seinem Kataloge der Escorial-Handschriften p. 315 Nr. 470,10. Mit dem dort als Verfasser der vorliegenden Fortsetzung genannten **جمال الدين المصري** ist doch wohl kein anderer, als eben Ibn al-ğazzār gemeint. — S. **275** Nr. 1669: Nach Rieu, Turkish Mss. p. 59^b lautet der Titel dieses Werkes **انفصال دولة الاوان**. — S. **278** Nr. 1675: Vgl. auch W. v. Tiesenhhausen, Goldene Horde I, 417. — S. **279** Anm.: In Bamberg befinden sich zwei Bände dieses Werkes, der Anfangs- und der Endband zweier verschiedener Exemplare. — S. **280** Anm. Z. 6: **المقريزى** l. **مقريزى**. — S. **290** Z. 7f.: Die von mir vermuthete Identität wird bestätigt von H. Derenbourg in Revue crit. 1882, I, 224, Note 1. Die Hs. des Escorials hat in der That 28 Capitel, wie die unsrige. Ein anderes, im Escorial vorhanden gewesenes Exemplar (Casiri 1757) ist verschwunden und durch ein Exemplar der **انوار سهيلي** ersetzt. — S. **291** Nr. 1693: Die Hs. des Escorials Casiri Nr. 1759 enthält die beiden erwähnten Schriften des Sujūṭī (s. H. Derenbourg a. a. O. p. 224, Note 2). — S. **293** Z. 5 v. u.: Das Exemplar Casiri 1706 ist verschwunden; dafür ist aber ein anderes als Nr. 1872 im Escorial vorhanden; s. H. Derenbourg a. a. O. p. 224, Note 3. — S. **294** Nr. 1697 Z. 2: **الاندلس** l. **اندلس**. — S. **300** Nr. 1707: „Nr. 108 Alger fournit un autre exemplaire intitulé **اهلها** **اللطيف في فضل مكة**“

“وبناء البيت الشريف (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — S. **301** Nr. 1708: Die Kasaner Ausgabe, welche ich selbst besitze, ist erschienen Mitte Muḥarram 1286 = Ende April 1869 (257 Seiten, kl.-4°). — S. **305** Nr. 1714: Auch al-Samḥūdī († 911) verfaßte ein Schriftchen über diesen Brand; vgl. die Berliner Handschrift Pers. 533. Von H. Ch. (s. VII, 1190, 7097) wird dieselbe nicht erwähnt. — S. **310**: Nach Nr. 1719 ist einzufügen:

1719*.

(arab. 1773.)

Zwei Fragmente desselben, **إتحاف الأخصا، بفضائل المسجد** betitelten Werkes, welches vollständig in den Handschriften Nr. 1718 und 1719 enthalten ist. Zu den Nachweisungen, welche zu Nr. 1718 beigebracht sind, ist jetzt noch hinzuzufügen ein Aufsatz von Guy le Strange in dem Journal of the Roy. As. Society, N. S., XIX, 247f. — Das erste Fragment (Fol. 1—24) entspricht Fol. 113^a Z. 6 v. u. bis Fol. 130^b Z. 6 v. u., das zweite (Fol. 25—33) Fol. 138^a Z. 8 bis Fol. 143^b Z. 4 v. u. in der Handschrift Nr. 1718. Zwischen Fol. 14 und 15 ist nicht, wie es nach dem Custos scheinen könnte, eine Lücke vorhanden (s. Nr. 1718 Fol. 126^b Z. 8).

Anfang: **واتخذة خليلا ثم اثبت له حسن الخلق وصحة الاعتدلال**

Ende: **قال فرسم دمشق المدينة الداخلة**

33 beschriebene Blätter; 22 × 15 cm. Deutliches, derbes Naschi mit 17 Zeilen auf der Seite.

Zur Geschichte von Jerusalem vgl. auch oben Nr. 1536f. — S. **314**: Vor „Biographien“ l. 4) statt 3). — S. **315** Z. 3: **ابن أبي ا. بن بي**. — Das. Z. 11: Būlāq 1275; füge hinzu: und 1299 (Reuther Nr. 150). — Das. Z. 12: Mit den Ibn-Challikān-Hss. des Escorials verhält es sich, nach H. Derenbourg in Revue critique 1882, I, 224 Note 5, folgendermaßen: 1718 ist ein dritter Band, 1775 ist „un abrégé en un volume“, 1719 und 1774 „tous deux appartiennent à un même exemplaire du Fawât al-wa-fayât, supplément et complément au dictionnaire biographique d'Ibn Khalli-

kân“ (H. Ch. IV, 466, 9203). — S. **319**, Zeile zwischen Nr. 1731 und 1732: Ibn al-Hâni l. Ibn Hâni. — S. **320** Nr. 1733: Die Hs., welche P. de Gayangos besitzt, ist ein Band desselben autographen Exemplares; noch ein weiterer Band ist Casiri 1717 (H. Derenbourg a. a. O. p. 224 Note 6). — S. **324** Nr. 1738 Z. 1: عبد الرحمن بن ا عبد الرحمن بن علي; s. die Anfangsworte. — S. **326** Z. 1: الفقير. l. الفقيه. — S. **330** Z. 7: Casiri Nr. 1740,6; vgl. H. Derenbourg a. a. O. p. 225 Note 1. — S. **333**: Die Größe von Nr. 1752 beträgt $21 \times 15,5$ cm. — Das Nr. 1753 Z. 4: الاصغر. l. الاصفر. — „Der Text [der Hs. Nr. 1753] ist gänzlich durcheinander gerathen, vielleicht aus einer falsch eingebundenen Hs. copiert“ (Mittheilung des Herrn Dr. C. Snouck Hurgonje vom Dec. 1887). — S. **336** Nr. 1756 Z. 10: منذ. l. عنده. — Das in dieser Hs. enthaltene Werk ist, wie A. v. Kremer nachgewiesen hat, das **كتاب الأعيان والأمثال** von **هلال** oder — wie ihn H. Ch. V, 46, 9870, wo sein vorliegendes Werk nur eben erwähnt wird, nennt — **ابو الحسين هلال بن محسن العياني** (¹) († 448; s. über ihn Ibn Challikân ed. Wüstenfeld Nr. 789, transl. by Slane III, 628, und Chwolsohn, Die Sabier I, 606). Ibn Challikân führt in der Lebensbeschreibung Nr. 498 bei Wüstenfeld (S. 99 Z. 3 v. u.) eine Stelle aus dem genannten Werke des Hîlâl al-Çâbi an, welche sich in der vorliegenden Hs. auf Fol. 82^a Z. 5 wiederfindet, so daß an der Identität des letzteren nicht zu zweifeln ist. Man vgl. über das Werk und unsere Handschrift jetzt: A. v. Kremer, Über das Einnahmebudget des Abbasiden-Reiches vom Jahre 306 H. (918—919), im 36. Bande der Denkschr. d. hist.-philos. Classe d. Wiener Akad., S. 283—362 (auch separat erschienen Wien 1887. Gr.-4°). — S. **337** Nr. 1757: Der **تهذيب** des **Dahabî** ist vollständig enthalten in den Berliner Handschriften Sprenger 271—274. Vgl. Aug. Fischer, Biographien von Gewährsmännern des Ibn Ishâq, hauptsächlich aus ad-Dahabî. Leiden 1890, 8°. — S. **338** Z. 5: في ist zu tilgen; Z. 7 v. u.: 13 l. 23. — S. **341** Nr. 1760 Z. 6: unsere l. unserer. — S. **342** Nr. 1762: Ein erster Band der „*rédaction in extenso*“ der **طبقات** von al-Subki ist die Handschrift des Escorials Casiri Nr. 1664; s. H. Derenbourg a. a. O. p. 225 Note 3. — S. **345** Nr. 1765: Das Werk **طاشكبرىزاده الشقائق النعمانية** ist am Rande der Ausgabe des Ibn Challikân von Bûlâq 1299 gedruckt (Reuther Nr. 150). —

1) **العياني** ed. Bûl. II, 138; vgl. Flügel, VII, 847 und Jaqût III, 750.

S. **347** Nr. 1767 Z. 1 u. Z. 5 v. u.: **لواقح** l. **لواقح**. — Das. Anm. 2: Vgl. jetzt auch Vollers in ZDMG. XLIV (1890), 390. — S. **359** Z. 8 v. u.: Nr. 1772; füge hinzu: und 1850. — S. **363** Nr. 1781: Diese Hs. enthält zwei grössere Fragmente des Werkes von Ibn Hischâm, beide mit gelegentlichen Lücken. Das erste entspricht S. 416,9 bis 515,3 v. u. der Wüstenfeld'schen Ausgabe, das zweite S. 949,3 v. u. bis zu Ende des Werkes. Was zwischen beiden Fragmenten liegt, ist in der Berliner Hs. Sprenger 97 enthalten. — Unsere Hs. ist jetzt umgebunden. Für jede Lücke ist ein Blatt Papier eingefügt, auf welchem verzeichnet steht, was fehlt. Da diese eingebundenen Blätter mitgezählt sind, geht die Foliierung jetzt bis 358. — Eine Hs. dieses Werkes von Ibn Hischâm ist auch Casiri 1682 (H. Derenbourg a. a. O. p. 226 Note 1). — S. **365** Nr. 1784: Im Texte (Fol. 9^a) lautet der Titel: **عيون الاثر في فنون المغازي والشمال والسير**. — In diesem Werke wird auch die Qaṣīde des Ka'b ibn Zuhair (**بانث سعاد**) mitgetheilt; s. den Nachtrag zu IV, 241 Nr. 2225. — Das. Z. 5 v. u.: **الشراشي**; das ist doch wohl **الشراشي** (vgl. den Namen des Schreibers von Nr. 2663). — S. **371** Z. 5: Über die türkische Übersetzung vgl. die Berliner Hs. Türk. 5*,10. — S. **373** Z. 9: al-Dijarbakri l. al-Dijārbakri. — S. **388** Nr. 1828: Für die Hs. des Escorials Casiri 1781 ist jetzt ein „volume de philologie“ substituiert, und Cas. 1784,1 ist nicht = 1809,1, sondern = 1789,1; ausserdem enthalten auch noch die Hss. Nr. 1740 (= Cas. 1735) und 1870 die Schamā'il des Tirmidī (s. H. Derenbourg a. a. O. p. 226 Note 1). — S. **389** Z. 14: **ابن جر**, nämlich **الهيثمي**. — S. **391** Z. 1: **الحبري**; vgl. den Nachtrag zu II, 222 Z. 10. — S. **396** Nr. 1838,1: Dieses Werk ist von F. Wüstenfeld unter dem Titel „Der Tod des Husein ben 'Alī und die Rache“ übersetzt worden (Göttingen 1883. 4°; auch enthalten in Bd. XXX der Abhandlungen der Göttinger Ges. d. W.). — S. **397** Al. 2 Z. 3: **عبدة** l. **عبيد**. — S. **398** Nr. 1840: Über Ibn 'Arabschâh und seine Geschichte des Timūr vgl. auch W. v. Tiesenhausen, Goldene Horde I, 455. — S. **404** Z. 4: Bulqaini; nach Lubb al-lubâb ed. Veth p. **سم**^b vielmehr Bulqinī. — S. **405** Z. 10: Auch Escorial Nr. 1687, nach H. Derenbourg a. a. O. p. 226 Note 2. — Das. Nr. 1849 Z. 4: 691 l. 791 (H. Derenbourg a. a. O. Note 3). — S. **411** Z. 8 ist hinzuzufügen: 951, des Mālik b. Anas. — S. **419** Nr. 1867,2: „Fol. 96—99 enthalten ein Namensverzeichniss aus Ibn Challikān Nr. 1—360 mit wenigen Auslassungen, bis

Nr. 61 mit dem Todesjahre“ (Wüstenfeld). — Das. Nr. 1867,3: „In Classe 25 ist auch das Leben des Schihâb ed-din Ahmed ben Eibek el-Dimyâti hinzugekommen, welches der Schreiber des Cod. 1763 vermuthlich aus Versehen ausgelassen hat“. (Wüstenfeld, Der Imâm el-Schâfi'i, Göttingen 1890, 4°, S. 26). — S. **420** Nr. 1867,4: Dieses Werk handelt über **علم الجرح والتعديل** d. h. über die Unterscheidung unzuverlässiger und zuverlässiger Überlieferer; s. H. Ch. II, 590, 4009, wo (resp. auf p. 591) auch das Werk des Dahabi citiert wird. Die Stelle, welche H. Ch. aus diesem Werke auführt (**أول من جمع الخ**), steht in der vorliegenden Hs. auf Fol. 150^b Z. 2 v. u. — S. **421** Nr. 1869: Vgl. zu dieser Handschrift A. Jourdain, *Recherches critiques sur l'âge et l'origine des traductions latines d'Aristote*. Nouvelle édition. Paris 1843. 8°. p. 185 § xx; deutsch von Ad. Stahr (Halle 1831. 8°) S. 194 § xix; M. Steinschneider in Ebert-Lemcke, *Jahrbuch f. roman. und engl. Lit.* XII (1871), 366; Rich. Foersteri de Aristotelis quae feruntur secretis secretorum commentatio. Kiliae 1888. 4°; denselben in *Centralblatt für Bibliothekswesen* VI, 1—22. — Das Buch ist auch in das Russische übersetzt worden (s. Dorn, *Asiat. Museum* S. 363 Anm.), und die Herzogl. Bibliothek besitzt jetzt auch die Ausgabe der lateinischen Übersetzung Bononiae 1516, Fol. — S. **426** Z. 2: Die türkische Übersetzung ist auch in Berlin vorhanden (Nr. 257 meines Kataloges), während die Wiener Hss. Nr. 1884 u. 1885 ein ganz anderes Werk enthalten (s. den Berliner Katalog S. 280 Anm. 4). — S. **430** Nr. 1880: „Je suppose que le ms. 1880 a été attribué à Ibn Al-Djauzi par une confusion avec les derniers mots du titre placé en tête *min aldjaur*. Il y a là une ressemblance extérieure si frappante qu'elle a pu amener l'erreur évidente“ (H. Derenbourg a. a. O. p. 227, Note 2). — S. **432** Nr. 1882: In der Hs. des Escoriais (Cas. 717) heisst der Verfasser **شمس الدين ابو عبد الله محمد بن طلحة الشافعي**. — S. **435** Z. 4: politischen Rathschlägen l. politische Rathschläge. — S. **437** Anm. Z. 3: Casiri 502—504; füge hinzu: und in dem Drucke JAs. 1885, I, 249, 76 (3). — S. **440** Nr. 1890 Z. 9: „Casiri sagt“ u. s. w. Es steht in der Hs. des Escoriais hiervon so wenig etwas, wie in der hiesigen. Der Verfasser, den H. Ch. V, 337 = Bûl. II, ۲۳۳ einen König von Jaman nennt, wird „le sultan puissant, qui réunit les deux supériorités de l'épée et du kalam“ genannt. (H. Derenbourg a. a. O. p. 227 Note 4). — S. **441** Nr. 1891 Z. 4: 537—548 l. 637—647 (s. ZDMG. XLIII S. 106 Z. 7). — S. **443** Nr. 1894/95: „Le T. II de ce commentaire d'Ibn al Koff (= makâla 4—7) existe à Alger, Nr. 282

B" (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — S. **446** Nr. 1899: Vgl. M. Klamroth in ZDMG. XL, 201, 10 und besonders S. 203 Anm. 2. — S. **447** Z. 2: Bandes I. Blattes. — S. **451** Z. 3 v. u.: (sic) الحوالقى
 1. الجوالقى (Lubb al-lubâb ed. Veth p. 99). — S. **456** Nr. 1910 Z. 4: Razi I. Râzi. — S. **457** Nr. 1911: „Le Nr. 342 Alger contient un autre exemplaire de la quatrième partie (fenn 1–5), très ancien, VIe s. hégire“ (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). — S. **468** Nr. 1928: Auch eine aus einer persischen Bearbeitung geflossene englische Übersetzung des **قانونچه** ist in Calcutta 1782, kl.-4°, erschienen; s. George Rivers, London, Catalogue Nr. 15 (July 1883) p. 14^b, wo der Titel folgendermaßen mitgeteilt wird: „Terjuma Canoonché Mahmood Cheghmeny De [sic! I. der] Elm Tebb. Short Canons of the Art of Physic, being a Compendium both of Theory and Practice, written originally in Arabic by Mahmood Cheghmendy [sic], and now done into English from a Persian Translation. Small 4to. Calcutta 1782.“ — S. **478** Z. 2: (sic) **ابو البعاني** 1. **ابو للعاني**. Vgl. D. Kaufmann in Revue des études Juives Nr. 13 (Juillet — Septembre 1883), Paris 8°, p. 152. — S. **483** Anm. 5: Über den Namen des Verfassers vgl. auch unsere Hs. Nr. 2025 (IV, 57). — S. **484** Z. 4: Dasselbe Werk ist auch in der Hs. Nr. CDLIV des Brit. Museums an dritter Stelle enthalten p. 223^b des Kataloges).

V i e r t e r B a n d .

S. **2** Nr. 1952: Ein Fragment einer Selbstbiographie des Ibn Ridhwân s. in Nr. 2035, 10. — S. **9** Z. 1: **الشبراخيتي** ist richtig; vgl. Nr. 62, 4 und 1083. — S. **16** letzte und S. **17** erste Zeile: († 606; s. Wüstenfeld, Arab. Ärzte Nr. 200, Leclerc II, 20) I. († 311 oder 320; s. Wüstenfeld, Arab. Ärzte Nr. 98, Leclerc I, 337). — Der Mançûrî ist ja bekanntlich vom älteren Râzi. — S. **17**, letzte Zeile: 2171; füge hinzu: auch 2302. — S. **18** Nr. 1979 Z. 3: **محمد** 1. **محمد**. — S. **23** Nr. 1986 Z. 3, zweimal: **عبيد الله** 1. **عبد الله**. — S. **34** Nr. 1999, 1: Eine Hs. dieser Abhandlung (**نجيب الدين السمرقندى** **اصول التركيب**) findet sich auch in Berlin, Or. 4. 114 fol. 85^b. — S. **36** Nr. 2001: So wird der Verfasser auf dem von fremder Hand geschriebenen Titelblatte der vorliegenden Hs. ge-

nannt; im Kolophon von Nr. 2002 heisst er ضياء الدين ابو محمد عبد الله, im Texte von Nr. 2004 عبد الله بن احمد بن محمد الملقى العشاب المعروف بابن البيطار. — Zu der Übersetzung von Sontheimer vgl. Dozy in ZDMG. XXIII, 183. — Soeben ist erschienen: Ernest Sickenberger, Les plantes égyptiennes d'Ibn el Beïthar. Le Caire, Imprimerie Nationale, 1890. 8°, 38 pp. (Separatabdruck aus: Bulletin de l'Institut égyptien, 2me série, n° 10, 2me partie). — S. 44 Z. 8: einen Auszug l. Auszüge. — S. 49 Nr. 2015 Z. 3: Muqqadimah l. Muqaddimah. — S. 51 Z. 7 v. u.: und Sontheimer l. von Sontheimer. — S. 55 Nr. 2023,2: Es ist allerdings die Übersetzung des Hunain; s. M. Klamroth in ZDMG. XI, 197 Anm. 3. — Das. Al. 3: Die Prognostica des Hippokrates sind, nach unseren Hss. Nr. 1899, 1900 und 2023,3, von M. Klamroth in ZDMG. XI, 204—233 herausgegeben. Über andere Hss. des bloßen Textes der Prognostica vgl. das. S. 203 Anm. 1. — S. 56 Z. 8: Tarābulus l. Tarābulus. — Das. Z. 9: Nr. 2 l. Nr. 3. — Das. Z. 10: Jūsuf ibn 'Abd-allāh hiefs ein Schwestersohn des Maimonides; vgl. Nr. 1937. — S. 57 Nr. 2025,1: Dieses Werk ist auch in das Französische übersetzt worden (Zenker II, 931, wo Bertherand statt Bertheraud zu lesen ist), und in dieser Übersetzung wird als Verfasser al-Sujūṭi genannt. — Das. letzte Zeile: Qaljūni; Fleischer schreibt Kaljūni, nicht Kāljūni, die Nisbah muß also (wenn nicht ein Druckfehler vorliegt) كليوني, nicht قليوني heissen. — S. 61 Nr. 2027,3 Z. 2: والعلاج l. وعلاج. — S. 63 Z. 4 v. u.: ابو Sarābijūn l. Sarābijūn. — S. 72 Z. 2 v. u.: ابو منصور الحسن l. الحسن. — S. 75 Nr. 2040: Eine Handschrift findet sich auch in Berlin, Petermann II, 173 fol. 20^b, und in Cairo ist das Werk lithographiert worden (Brill Nr. 256); in dieser Ausgabe wird al-Sujūṭi als Verfasser genannt. — Auszüge aus einem ähnlichen Werke des 'Abd al-raḥmān al-Schirāzi s. in Nr. 29,1. — S. 79 Nr. 2047, Überschrift: arab. 168,1 l. arab. 168. — S. 81 Nr. 2049,2 Z. 1: والحلال l. الحلال. — S. 83 Nr. 2052: „Le 484 Alger, en 11 faḥl et intitulé مرشد المتاهل, a exactement, pour ses faḥl 1—9, les mêmes têtes de chapitres que votre نزهة الخ“ (Prof. E. Fagnan, Brief von Alger 10 Juin 89). Vgl. auch Brit. Mus. Nr. 420,4 (مرشد المتاهل) in 11 Faḥl, von محمد بن قطب الدين الازنيقي; H. Ch. V, 493, 11798 = Bûlâq II, ٢٥٢ giebt nur 6 Faḥl an) und Med.-Laur. Nr. 171

(مرشد المتأهلين على تسعة فصول). — S. **85** Nr. 2055: Das Buch ist auch persisch vorhanden; s. Rieu, *Persian Manuscripts* II, 471. — Der Verfasser war wahrscheinlich أحمد بن يوسف التيفاشي († 651), welcher auch das bekannte, in unseren Hss. Nr. 2110 ff. enthaltene Werk über Edelsteine schrieb; s. K. Vollers in *ZDMG.* XLIV, 386. — S. **88** Z. 3: détail l. détail. — Das. Nr. 2059: Das Werk, von welchem hier Fragmente vorliegen, ist im Jahre 1850 von Monsieur le Baron R***, Capitaine d'État-Major, in das Französische übersetzt worden und im Jahre 1876 „à 35 exemplaires, avec 15 figures hors de texte et de nombreuses vignettes dans le texte“ autographiert worden ¹⁾. Dieselbe Übersetzung ist dann auch in Typendruck erschienen u. d. T. „Le jardin parfumé du cheikh Nefzaoui. Manuel d'érotologie arabe (XVIe siècle). Traduction revue et corrigée. Gr. in 8°, (Paris 1886; XV u. 298 Seiten); s. A. Twietmeyer, *Catalogue mensuel*, 11e Année, Mars 1886, p. 24. Eine nach der autographierten Übersetzung gearbeitete Analyse des Werkes ist auch dem Buche „Les Kama Sutra de Vatsyayana. Manuel d'érotologie hindoue, rédigé en Sanscrit vers le cinquième siècle de l'ère chrétienne. Traduit sur la première version anglaise (Benares, 1884) par Isidore Liseux —. Paris 1885. 8° (XV, 274 pp.).“ beigegeben. Dieser Analyse sind die obigen Angaben über die autographierte Übersetzung entnommen. — Vor dem Texte der Übersetzung enthält die Autographie auf sechs Blättern eine (in der gedruckten Ausgabe wiederholte) „Notice sur le cheikh Nefzaoui“, in welcher aber, außer einer wenig glaubhaften Anekdote über die Entstehung des vorliegenden Buches, eigentlich nichts steht. In dem Titel des von demselben Verfasser früher geschriebenen Buches hat der Franzose offenbar mit unserer Hs. تنوير البقاع, nicht mit der Kopenhagener الرقاع, gelesen, denn er übersetzt „Flambeau de l'Univers“. — S. **91**, Absatz nach Nr. 2063: Statt 2002,3 u. 2019 l. 2003,3 u. 2020; und füge hinzu: Nr. 29,1 (روضة القلوب في نزهة الحبوب) u. 29,2 (منازل). — S. **94** Anm. 1 Z. 2: Haijâm l. Haijân. — S. **101** Anm., letzte Zeile: al-auwâm l. al-'auwâm. — S. **123**, Columnentitel: 2101 l. 2102. — S. **126** Z. 1,2 ist hinzuzufügen: Nr. 2201 Fol. 36^a und Türk. Nr. 80 Fol. 121^a. — S. **129**: Über Gedichte zum Lobe des Kaffees s. Nr. 94,9. — S. **152**, Buchstabe ع, letzte Zeile: ابن بن عقيل. — S. **171** Z. 6 v. u.: المذهبي (d. i. Sujûti-Veth

1) „Ce volume se paye (quand on le trouve) de 5 à 600 Francs“.

p. ۲۴۰^a) steht in der Hs., nicht المذهب. — Das. Anm.: „Dies ist eine lithographierte Ausgabe in zwei Bänden“ (Goldziher). — S. **180** Z. 1: Das Werk كشف اللثام الخ ist in unserer Hs. Nr. 2824 enthalten. — Das. Z. 3: in vorigen l. in den vorigen. — Das. Z. 17: Zwischen 3 u. 4 eine Lücke l. zwischen 3 u. 4, 49 u. 50, 58 u. 59, 91 u. 92, 113 u. 114 Lücken. — Das. Nr. 2157: Auch gedruckt in Bairût; s. Journ. Asiat. 1880, II, 437, 179. — S. **196** Nr. 2174 Fol. 21^b: Das Gedicht في رائد السلوك steht auch in der Châtimah von Nr. 2776, 1. — S. **211** Z. 16: Hârit l. Hârit. — S. **212** Z. 7 v. u.: Imru'ulqais l. Imru'ulqais. — S. **221** Nr. 2197, 3: Vgl. Nöldeke im Lit. Centralblatt 1891 Nr. 5 S. 141. — S. **223** Nr. 2200, Z. 3: الصرخدى l. القرخدى (vgl. Nr. 2196, 8; in der vorliegenden Hs. steht الصرخدى, was bei der undeutlichen Schrift leicht als القرخدى verlesen werden konnte) und القيراطى l. القراطى. — S. **225** Z. 3: العرازى l. الغرازى. — S. **228** Nr. 2207: Die Blätter 14 und 15 sind als Nr. 2243 besonders aufgestellt. — S. **231**: Das Comma am Ende (resp. Anfang) von Zeile 6 ist zu streichen. — Das. Z. 6: غالب بن المكنس l. المكنس (vgl. Nr. 2309). — Das. Z. 12/13: المناوى; in der Handschrift steht غالب المناوى. — Das. Z. 9 v. u.: الاسيطى; in der Handschrift steht الاسيطى (?). — S. **233** Z. 3: „und war ein Zeitgenosse des Tauzari“; vgl. vielmehr den Nachtrag zu III S. 164 (oben S. 35). — S. **236** Z. 4: قراوزه l. قراوزه. — S. **237** Nr. 2219 Z. 4: Nr. 2708 l. Nr. 2242. — Das. Nr. 2220: 102 „maouals arabes“ sind auch übersetzt in: J. Agoub, Mélanges de littérature orientale et française (Paris 1835, 8°), p. 1—59. — S. **238** Nr. 2221: Am Ende ist hinzuzufügen: 32) ein Blatt mit Gedichten von جمال الدين ابن شهاب الدين الحجازى († 764) الصفدى († 768) نباتة في مليح ينظر الادعى (überschrieben s. Ahlwardt Nr. cxxxvi) und الهلال. — S. **240** Nr. 2224: Über die Qaṣīde des Schanfarā vgl. besonders auch Nöldeke, Beiträge zur Kenntniss der Poesie der alten Araber (Hanuover 1864. 8°) S. 200—222. — Die Übersetzung von Rückert ist auch abgedruckt bei Wollheim da Fonseca, National-Literatur sämtlicher Völker des Orients. Bd. II (Berlin 1873. Gr.-8°) S. 326; die von Reufs bei Jolowicz. Polyglotte der orientalischen Poesie (2. Aufl. Leipzig 1856. 8°)

S. 346. Außerdem ist die Qaṣīde auch von Hammer, Literaturgeschichte I, 250 übersetzt: eine Arbeit, bei deren Lectüre man unwillkürlich an das erinnert wird, was Graf v. Schack (Ein halbes Jahrhundert. Erinnerungen und Aufzeichnungen. Bd. I, Stuttgart u. Leipzig 1888, 8°, S. 224) über Hammer's Art, arabische Gedichte zu übersetzen, mittheilt. — S. 241 Z. 1: Frenkel l. Fresnel. — Seine Übersetzung ist, nach Hammer, Literaturgesch. I, 249 Anm., auch (erweitert?) gedruckt in seinen „Lettres sur l'Arabie“ (genauer: Lettres sur l'histoire des Arabes avant l'islamisme. Paris 1836, 8°) p. 87—108. — Das. Z. 9 u. 10: „im Escorial (Casiri Nr. 460,3)“ ist zu streichen, da dies vielmehr (s. Derenbourg Nr. 462,4) der Commentar des Zamachschari ist, welcher sich jetzt auch in Gotha findet; nach Nr. 2224 ist nämlich einzufügen:

2224*.

(arab. 1778.)

Commentar zu der in Nr. 2224 enthaltenen لامية العرب des Schanfarâ; Verfasser des Commentars ist al-Zamachschari († 538), welcher hier الشيخ الامام الاوحد شيخ الاسلام استاذ الزمان فخر خوارزم ابو القاسم محمود بن عمر الخوارزمي الزمخشري genannt wird. Nach H. Ch. V, 295, 11025 = Bûlâq II, ٢٠٢, wo dieser Commentar erwähnt wird, soll demselben der Titel اعجب العجب zukommen; in unserer Handschrift steht davon nichts, und in denen der Rifâ'ijah (§ 9^b Nr. 32) und des Escorials (Derenbourg Nr. 462,4) scheint es ebenso zu sein, da Fleischer und Derenbourg von jenem Titel nichts erwähnen. — Mit Hülfe des vorliegenden Commentares verfaßte Fresnel seine Übersetzung der Qaṣīde; die von ihm benutzte Handschrift gehörte einem gewissen Jahjâ Efendi (s. Journ. As. 1834, II, 250).

Anfang: سبحانك اللهم وبحمدك¹⁾ معرب الافهام، بقيد الافهام

68 beschriebene Blätter; 22 × 16 cm. Kräftiges, deutliches Naschî mit 19 Zeilen auf der Seite. Nicht datiert; etwa 200 bis 300 Jahre alt; auf Fol. 1^a nennt sich ein Besitzer aus dem Jahre

1) sic! H. Ch. und Escorial فحمدك.

1201. Feiner europäischer Lederband. — Von C. F. Spittler in Basel für *M* 15 gekauft. Als früherer Besitzer hat sich auf der Innenseite des Vorderdeckels C. F. Schlienz eingeschrieben (vgl. ZDMG. XXX, 734); derselbe hat auf Fol. 1^a unten seinen Namen mit arabischer Schrift wiederholt (شلينتز).

Das. Nr. 2225: Die Qaṣīde des Ka'b ibn Zuhair steht auch in dem Werke *عيون الأثر الخ*, welches in unseren Hss. Nr. 1784—1787 enthalten ist; s. Nr. 1784 fol. 190^a, Nr. 1785 fol. 326^a, Nr. 1786 fol. 154^a (mit vielen Glossen am Rande und zwischen den Zeilen) und Nr. 1787 fol. 109^b. — S. 243 Nr. 2227^a: Der Diwān des 'Alī ist auch „avec un commentaire traduit de l'arabe en turc par سعد الدين بن سليمان“ in Bûlâq 1255 (1840) erschienen; s. Journ. Asiat. 1843, II, 54, 186. — S. 245 Z. 3: Auch in der persischen Hs. Add. 7536 des Brit. Museums (s. Rieu, Persian Catalogue I p. 19^a). — Das., Mitte: Zu *ابن المعتز* ist noch hinzuzufügen: Nr. 26, I fol. 20^b, 47^{ab}, 106^b, 131^a; Nr. 2211; 2214. — S. 250 Nr. 2235,1: Zu *ابن حجاج* vgl. auch Nr. 26, I fol. 46^b (wo der Dichter *ابن حجاج* genannt wird) und Nr. 2697 fol. 203^a. — S. 251 Nr. 2236: Über die Qaṣīde, welcher der Titel *عنوان الحلم* zukommt, vgl. die Berliner türkische Handschrift Nr. 354,4. — S. 257 Nr. 2243 Z. 6: *النيسابوري*. — Das. Z. 8: *الشرنابلي*; so steht in der Hs.: soll es etwa *النجيرمي* (vgl. den Index der Ansâb) heißen? — Das. Z. 9: (?) *النجيرمي*. Der anlautende Buchstabe ist in der Handschrift ganz deutlich ein b; trotzdem ist wohl zu lesen *النَجِيرَمِي* (s. Sujûṭi-Veth S. ۲۹۰ und Jâqûṭ IV, ۷۶۴). Es wäre dann also *نجيرمي* auf S. 438 dieses Bandes zu streichen und *نَجِيرَمِي* auf S. 470 nachzutragen. — Das. Z. 6 v. u.: Taschmis l. Tachmis. — S. 259 Z. 4: Cas. 472,1 enthält allerdings das vorliegende Werk; s. Derenbourg Nr. 474,1. — Das. Nr. 2246: Diese Handschrift enthält, wie eine Vergleichung mit der Berliner Handschrift Wetzstein II, 181 = Ahlwardt Nr. 276 beweist, Fragmente des Diwāns von Al-Ṭughrâ'i, und zwar entsprechen die einzelnen Fragmente der hiesigen in folgender Weise der Berliner Handschrift: Gotha Fol. 1—20 = Berlin fol. 46^b Z. 3 v. u. — 69^a Z. 6 v. u.; G. 21—36 = B. 80^a, 6 v. u. — 98^a, 2; G. 37—45 = B.

32^a, 4 v. u. — 42^a, 2 v. u.; G. 46 und 47 = B. 20^a, 6 — 22^a, letzte Zeile; G. 48 u. 49 = B. 30^b, 4 — 32^a, 6 v. u.; G. 50 = B. 24^b, letzte Zeile — 26^a, 3; G. 51 u. 52 = B. 69^a, 4 v. u. — 71^b, 3; G. 53 = B. 73^b, 4 v. u. — 74^b, letzte Zeile. Die richtige Folge der Blätter unserer Hs. ist also diese: 46, 47; 50; 48, 49 und 37—45; 1—20 und 51, 52; 53; 21—36. — Hss. desselben Diwāns finden sich auch im Brit. Museum Nr. 603, im Asiat. Museum zu St. Petersburg (Dorn S. 206) und im Escorial (Casiri Nr. 318 = Derenbourg Nr. 320). — S. **267** Nr. 2255: S. den Nachtrag zu I S. 329 Nr. 358, 2. — S. **281** Z. 6: Escorial Nr. 361, 1; füge hinzu: und Derenbourg Nr. 466. — S. **284** Nr. 2275: Eine Ausgabe der Burdah mit französischer Übersetzung von Jean-Baptiste Albengo ist in Jerusalem 1872 (46 Seiten, 8°) erschienen (liegt mir vor); eine Ausgabe mit Commentar des **النفحات الشاذلية، في شرح البردة شيخ حسن العدوى** u. d. T. **البردة في شرح الشاذلية البوصيرية** in Cairo 1297, drei Bände, I u. II Lithographie, III Typendruck (Dr. Goldziher). — S. **294** Nr. 2295 ist benutzt in: Disputatio pro religione Mohammedānorum adversus Christianos . . . ed. J. J. van den Ham. Lugd. Bat. 1890. 8°. — S. **297** Nr. 2300: Der Diwān des Ġafī al dīn al Ḥillī ist auch in Damascus 1297—1300, 8°, 572 Seiten, gedruckt erschienen (liegt mir vor). — S. **299**, Absatz nach Nr. 2303: Verse von al-Ġafādī († 764) in Nr. 2221, 32 (s. den Nachtrag auf S. 49 dieses Bandes). — S. **300**: Verse von Ibn Nubātah († 768) ebenda. — S. **303** Z. 9: **الادكاوى** ist richtig; vgl. Nr. 1455. — S. **305** Z. 2: **الزوائد 1. والزوائد**. — Das. Nr. 2313: Das Gedicht ist auch in Konstantinopel erschienen; s. ZDMG. XXX, 161, 5. — S. **306**, Absatz nach Nr. 2313: Verse von **شهاب الدين المجازي** († 841) s. in Nr. 2221, 32 (Nachtr.). — S. **315** Z. 3 v. u.: . . . **ولد**; es muß heißen **ولد حنا** (s. Nr. 1548). — S. **316** Nr. 2326: Der Verfasser wird in dieser Handschrift vielmehr (unter Beifügung zahlreicher Ehrentitel) **ابو بكر محمد ابن محمد تاج العارفين الاشعري سبط آل حسن** genannt. — S. **323** Nr. 2335: Der Diwān des Nicolaus ist gedruckt in Bairūt 1881 (s. Brill, Catalogue périodique Nr. 90); bereits 1883 ist die fünfte Auflage erschienen. — S. **329** Nr. 2345: Vgl. jetzt auch K. Vollers in ZDMG. XLI, 370 f. — S. **333** Nr. 2352: **الدلنجاي** steht auch in Nr. 2215 und Nr. 2332, und ist also doch wohl richtig. — S. **353** Z. 4 v. u. ist einzufügen: 1497 fol. 1^a (ein Doppelbait, überschrieben **لقاضى القضاة ابن حجر**

الشافعى تعريضاً بالحنفى العينى, mit Antwort des letzteren). — S. 357 Nr. 2398/9: Der Anfang von Nr. 2398 fällt in Nr. 46 auf Fol. 42^a Z. 6, der von Nr. 2399 dort auf Fol. 42^a Z. 3 v. u. und in Nr. 2398 auf Fol. 1^a Z. 10. — Vgl. jetzt über diese Bearbeitung: Th. Nöldeke, Beiträge zur Geschichte des Alexanderromans. Wien 1890. 4° (aus Bd. 38 der Denkschriften der Kaiserl. Akademie, Phil.-hist. Classe), S. 54. — Das. Anm. 1 Z. 2: 1677 l. 1687; s. Prinsep, Useful Tables II, 7 der Original-Ausgabe. Über das ganze Datum vgl. Nöldeke im Centralblatt 1884 S. 214. — S. 363 Nr. 2435—2475: „Al-Aṣmaʿī wird an vielen Stellen des Romanes sowohl مصنف oder مؤلف (z. B. ed. Cair. XIII, 123 قال الاصمعى وهو المصنف), als auch راوى oder ناقل genannt. Bald ist er als Zeitgenosse der erzählten Begebenheiten eingeführt (z. B. XXIX, 39. 97 قال الاصمعى ولقد سألت شيبوب بنفسى u. a. m.), bald läßt er sich von Augenzeugen berichten (z. B. XI, 38 قال الاصمعى لقد اخبرنى من ائف به واعتمد فى الكلام الصدق عليه وهو اتى صادق فى حديثى هذا ولا قلت الا حقاً ولا تكلمت الا صدقاً قال وقال لى يا اصمعى اتنى كنت فى هذه الوقعة الخ). Es sind aber noch andere Leute als Rāwī's oder Verfasser genannt, und dies muß besonders hervorgehoben werden, da gewöhnlich nur al-Aṣmaʿī allein als der angebliche Rāwī des Romanes genannt zu werden pflegt. Als solche, und zwar sowohl als Verfasser wie auch als Rāwī's, habe ich aufser Al-Aṣmaʿī gefunden: ابو عبيدة IV, 255; X, 41; XVII, 160 (als anwesend); قال الاصمعى وابو عبيدة وابو حازم المكى وابو جهينة: ferner: ابن غيلم الجهنى وهم المصنفين لهذا الكلام IV, 82, vgl. XIV, 130; XXI, 103; XXX, 43; حازم المكى (so) allein XXXII, 42; جهينة XXV, 71; ohne besondere Namenangabe المصنفين IV, 93; XIX, 33; ja sogar Meinungsverschiedenheiten in der Angabe der verschiedenen Traditionen XXXII, 29. 36. 37; besonders aber figurirt als der hauptsächlichste Rāwī, der am häufigsten genannt wird, und zwar bald als Augenzeuge der erwähnten Begebenheiten, bald als ناقل, der in Ihrem Catalog p. 373 als Überlieferer von سيرة الجاهدين genannte نجد بن هشام. Folgende Citate sind Beispiele der bei mir verzeichneten Stellen des Antarromanes, wo dieser Naǧd als Überlieferer vorkommt: I 198, 212, 218. II 54, 82, 84,

85, 88, 90, 93, 97, 113. IV 67, 68, 72, 99, 100, 134, 149. VI 13, 21, 80. VII 53, 67, 171, 174, 176, 180. VIII 8. X 145, 146, 147, 151, 152, 154, 193. XIII 4, 5, 14, 32, 39, 42. XIV 83, 84, 88, 93, 97, 102, 119, 128. XV 66, 96. XVII 168. XXIV 103. XXIX 107 u. a. m. Dieser Nağd scheint auch in dem als Râwî der Sira erwähnten **محمد بن هشام** XIV, 81 zu stecken“. (Mittheilung des Herrn Dr. I. Goldziher, vom 15. December 1883). — S. **365**: Eine französische Übersetzung von Hammer ist erschienen unter dem Titel: *Aventures d'Antar, roman arabe. Traduction française d'après le manuscrit complet de la Bibliothèque Impériale de Vienne, par M. de Hammer, publiée par M. Poujoulat. Feuilleton 1 à 4. Paris 1868/69. 8°.* Die Übersetzung von Marcel Devic ist Paris 1878 in zweiter Auflage erschienen. — Eine türkische Bearbeitung ist auch in Berlin vorhanden; s. Nr. 473/4 des türkischen Kataloges. — S. **366** Anm.: „Die Cairoer Ausgabe giebt sich auch auf den Titelblättern als **سيرة جازية**. Es ist jedoch zu bemerken, daß im Romane einigemal zwei Riwâja's neben einander erwähnt sind, und zwar entweder ohne besondere Bezeichnung der Provenienz (z. B. XXVI, 109 **وفي رواية أخرى الخ**; in der entsprechenden Stelle der Bejrûter Ausgabe VIII, 180 fehlt diese zweite Version), oder so, daß die zweite Version direkt als 'irâkische bezeichnet ist (z. B. IX, 141 **ففي** **الرواية العراقية يقول**), oder endlich so, daß die erste Riwâja als die 'irâkische, die zweite als die higâzische figurirt (z. B. XXI, 122 **فهذه الرواية** **العراقية**; in der Bejrûter Ausgabe stehen beide Versionen nebeneinander, jedoch ohne diese unterscheidende Formel). Übrigens habe ich häufig Doppelversionen ohne besonderen Hinweis auf das Vorhandensein einer solchen gefunden. (Dr. Goldziher, wie oben). — S. **373** Z. 6: Das arabische Original, nach welchem Ph. Wolff übersetzt hat, steht in Kosegarten's *Chrestomathie* S. 68—83 und ist dort herausgegeben nach unserer Hs. Nr. 2497 fol. 9^b Z. 9 v. u. 1) bis Fol. 15^b Z. 3 v. u. — S. **380** Nr. 2569—2577: Die ganze **سيرة بني هلال** ist in Bairût 1880—1883 gedruckt erschienen (s. Brill, *Catalogue périodique* Nr. 158). gl. auch Brill, Nr. 258, 261—265, 267, 270, 271 (s. S. 139 u. d. W. **الزناتى** I. **الزنانى**). — S. **394** Nr. 2630 Z. 3: **سيرة بني هلال**. —

1) Das hier am Rande stehende Wort „Kosegarten“ ist von Friedrich Rückert's Hand geschrieben. Von demselben scheint auch die Folierung herzurühren.

Nach Brill, Catalogue périodique Nr. 264 u. S. 139 u. d. W. *سيرة بني هلال* ist dies ein Theil des genannten Romans. — S. **398** Nr. 2640: Vgl. auch Dorn, Asiat. Museum S. 336, 2. — S. **404** Nr. 2652: Vgl. Nöldeke im Lit. Centralblatt 1891 Nr. 5 S. 141. — S. **405** Al. 6: S. Theodor Nöldeke, Das arabische Märchen vom Doctor und Garkoch, in: Abhandlungen der Berliner Akademie vom J. 1891. — Das. Al. 9: Diese Erzählung vom König Sâbûr und den drei Weisen, welche sich auch in der Leidener Handschrift Nr. 463 (I, S. 351 der ersten Ausgabe des Kataloges) findet, ist identisch mit der vom Zauberpferd, welche in unserer Hs. Nr. 2647 enthalten und auch in der Breslauer Ausgabe der 1001 Nacht III, 326 f. gedruckt ist. In dem Titelregister V S. 126 Z. 11 ist also zu 2647 hinzuzufügen 2652, 9. — Das. Al. 10: Vgl. Bâsim le forgeron et Hârûn errachîd, texte arabe en dialecte d'Égypte et de Syrie, publié d'après les mss. de Leide, de Gotha et du Caire . . . par le comte Carlo de Landberg. I (Leyde 1880. 8°) p. XI. — S. **407** Nr. 2653, 4: Eine mit ausgezeichnet schöner maghribinischer Schrift von E. Ducret autographierte, mit Anmerkungen und Wörterbuch von L. Machuel versehene Ausgabe der Erzählung von Sindbâd und Hindbâd ist (in zweiter Auflage) im Jahre 1884 zu Algier erschienen (f. 108 u. 119 SS. in-8°). — S. **408** Z. 3: Knös hat nicht nur den Text dieser Erzählungssammlung herausgegeben, sondern denselben auch (unter Beihülfe verschiedener seiner Schüler) in einer Reihe Upsaler Programme mit vielen für Anfänger im Arabischen berechneten Anmerkungen in das Lateinische übersetzt. Der Titel dieser (bei Zenker fehlenden) Übersetzung lautet: *Historia decem vezirorum et filii regis Azad Bacht ex Arabico in Latinum conversa. Sectio prior continens ipsam historiam cum tribus insertarum ibi narrationum notisque necessariis. Upsaliae 1815. 4°. 140 pp.* — *Sectio posterior continens octo reliquas narrationes libello Arabico insertas cum notis, additamentis et indice. ib. eod. 24, 30, 16, 7, 18, 19, 68 pp. 1).* — Das. Z. 11: 2764, 3 l. 2764, 4. — S. **412** Nr. 2663: Die deutschen Übersetzungen sind geflossen aus einer englischen von Russel und Beloe (s. Graf Landberg's Ausgabe p. XI). — Eine Hs. findet sich auch in Leiden als Nr. 463 (I, 351 der ersten Ausgabe des Kataloges). — Das. Nr. 2664: Vgl. Graf Landberg's

1) So in dem Exemplare der hiesigen Bibliothek. In einem der Großherzogl. Bibliothek zu Weimar gehörigen Exemplare sind nicht nur, ebenso wie in dem unsrigen, die 2te und 3te, sondern auch die 5te bis 8te Erzählung zusammengedruckt und dem entsprechend fortlaufend paginiert (also 112 statt 7, 18, 19, 68 pp.). — Der Index ist nicht erschienen.

Ausgabe p. X. — S. **413** Nr. 2666: Vgl. H. Zotenberg in Journ. Asiat. 1886, I, 97—123. Das. p. 97 Anm. werden auch Hss. aufgezählt. — S. **414** Nr. 2667 Z. 9: Çalih l. Çalih. — S. **421** Anm. 2: Vgl. auch den Nachtrag zu Nr. 1596. — S. **422** Z. 7: 1022 l. 1021. — Das. Nr. 2688: Eine türkische Übersetzung dieses Werkes findet sich in Berlin als Nr. 445 des türk. Kataloges. — Das. Anm.: Ebenso, aber ohne **الغربي**, wird der Verfasser in Nr. 1780 genannt. — S. **424**, zu Nr. 2688: Der Schreiber dieser Hs. hieß **عبد الخالق** und vollendete seine Arbeit zu Bahnasâ am 10. Ġum. II 639 (دسع). Am Rande des Kolophon steht: **الخزانة العبادية**. — S. **425** Nr. 2691 Z. 3: **المقفع** l. **مقفع**. — S. **426** Anm.: In der neuen Ausgabe von Puntoni (*Directorium humanae vitae alias parabola antiquorum sapientum* edidit V. Puntoni. Accedunt prolegomena tria ad librum *Ἐρεφανίτης καὶ Ἰχνηλάτης*. Pisis 1884. 8°) steht diese Stelle auf p. 288 Z. 1. — S. **427**, Mitte: Dozy 369 l. Dozy 469. — „Vom Marzubannâme besitze ich eine häßliche lithographische Ausgabe mit wunderlichen Illustrationen (Kairo, Herausgeber: Aḥmad Efendi Al-Azhari, Verleger: ‘Abd al-Hâdi Al-Abjâri, 1278, 248 pp., kl.-4°).“ (Dr. Goldziher). — Vgl. auch die Berliner Handschrift Türkisch Nr. 444. — S. **433** Nr. 2700 Z. 5: **مصارع العشاق** ist gedruckt in Konstantinopel 1301; s. Brill, Catalogue périodique Nr. 461. — S. **438** Anm. Z. 2: **منية**. — S. **439** Z. 5: l. Die Herzogliche Bibliothek besaß außer diesem und den beiden folgenden noch ein viertes Exemplar u. s. w. — S. **444** Z. 3/4: Vielleicht ist der Verfasser von Nr. 2716 eine Person mit dem **احمد البشاري**, welchem eine Anzahl unserer Hss. früher gehörte; s. Register IV (Bd. V S. 401 Z. 4). Die Zeit stimmt (vgl. Nr. 1224, 2052, 2104 und 2314). — S. **449** Z. 10: **قراقوش** l. **قراقوش**. — S. **450** Nr. 2729: S. Weil, 1001 Nacht, Stuttgart 1872, 8°, IV S. 190. — Das. Nr. 2730: Vgl. die Berliner Hs. Persisch Nr. 57,6 (S. 117 des Kataloges). — S. **453** Nr. 2736: Diese Erzählung ist mehrfach auch hindustanisch gedruckt: Lucknow o. J. (Sprenger Nr. 1732) und 1869 (in **مجموعۃ قصص**, Trübner's Catalogue p. 88), sowie Cawnpore o. J. (Sprenger Nr. 1733). — S. **457** Nr. 2743: „Zu den Hss. des **زهر الكمام** nachzutragen: Leipzig Ref. Nachtrag Nr. 7. Dieselbe ist bearbeitet in einer Inauguraldissertation von Dr. Ed. Neumann. Budapest 1881.“ (Dr. Goldziher). — S. **463**

Z. 4 u. 3 v. u.: 4) 5) 6) 1. 5) 6) 7). — S. **464** Nr. 2756 Z. 13: Nr. 2743 u. 2744 l. Nr. 2743—2745. — S. **465** Nr. 2757 Z. 4 u. 5: Dieses Werk ist enthalten in Nr. 969. — S. **466** Nr. 2759,2: Verschieden von Nr. 41,1. — S. **468** Z. 9: noch l. nach. — S. **471**: Zwischen Nr. 2764,4 u. 5 findet sich noch eine Erzählungssammlung über die **مكائد النساء**; dieselbe beginnt auf Fol. 79^b. — Das. Nr. 2765: 25 von den Fabeln des Luqmân stehen auch im ersten Bande der unter dem Titel **مجانى الادب، فى حدائق العرب** von Louis Cheikho in Bairût 1884f. herausgegebenen Chrestomathie, S. 31—40. — S. **476** Nr. 2771 Z. 1: des al-Sujûti l. des Sujûti. — S. **478** Anm., letzte Zeile: **السجريّة** l. **السجارية**. — S. **479** Nr. 2775 Z. 6: Casiri Nr. 472,2 ist Autograph des Verfassers; s. Derenbourg Nr. 474,2. — S. **481**: Das Gedicht **فرائد السلوك، فى مصائد الملوك** steht auch in Nr. 2174 (Fol. 21^b). — S. **482** Nr. 2776,2: Eine ähnliche, aber ältere Schrift mit dem Titel **فى معانى العين** s. bei H. Ch. III, 570, 6977. Der Verfasser derselben hieß **تاج الدين على بن محمد المعروف بابن دريهم الموصلى الشافعى** und starb im Jahre 763. — S. **483** Nr. 2777 Z. 9: Die Worte „und 140, sowie“ sind zu streichen. — S. **486** Nr. 2781: „Nr. 150 Alger lit le titre au complet **قواعد المختصر على المعانى والبيان المنتشر**“ (Prof. E. Fagnan, Brief vom 10. Juni 1889). In unserer Hs. findet sich dieser Titel nicht. Eine Handschrift ist auch in Berlin vorhanden als Ms. orient. 4°. 305. — S. **488** Nr. 2785: „Nr. 259 Alger dit: **هذه حواش على المختصر للعلامة التفتازانى تتضمن ايضاح ما كتبه عليه حفيده المولى**“ (Prof. E. Fagnan, wie soeben). — S. **494** Nr. 2791: „Le Nr. 2791 a pour auteur **الاخضرى**“ (Abd er Rahmân b. Seyyid Çaghîr, vers 950 H.) -cfr. Nr. 1198. Alger a ce commentaire sous le Nr. 72,1, et le texte sous le Nr. 736“ (derselbe). — S. **495** Z. 11: **الخلعة** l. **الخلعة**. — S. **498** Nr. 2795 Z. 3: **ابو** l. **بو**. — S. **505**: „Le Nr. 2804 a pour auteur **احمد المولى** d'après Alger Nos 1776, 820, 830; cf. 1308 Sup. ar. de la

1) Brit. Mus. a. a. O. schreibt **الاخدرى**, Journ. Asiat. „el-Akhdhari“ („el-Akhdhari“ ist Druckfehler), d. i. **الاخضرى**.

Bibliothèque Nationale“ (Prof. E. Fagnan, Karte d. d. Paris, 15. October 1890); **احمد الملوى** † 1181. — Das. Nr. 2806: „2806 = Alg. 824, où on lit ce titre au f. 1 r.: **ايضاح المشكلات على رسالة السمرقندى**“ (Derselbe, Brief vom 10. Juni 1889). — An derselben Stelle steht in der Gothaer Handschrift: **كتاب ايضاح المشكلات من** steht in der Unterschrift, in dem beigedruckten Siegel aber richtig **خضر**. — S. 513 Nr. 2820 Z. 5: **ابو محمد بن عبد الله**; das **بن** ist zu streichen. — S. 515 Nr. 2823: **النواجى** ist richtig; s. Nr. 2156, 2157 u. 2314. — S. 516 Z. 7f.: Zwischen den beiden Lehrgedichten über Schreibkunst steht noch ein Doppelbait gleichen Inhalts. — S. 518 Nr. 2826: W. v. Tiesenhause, Goldene Horde Nr. XVII S. 331—350. — Die Angaben Casiri's sind falsch (s. Derenbourg Nr. 550), und also auch meine auf dieselben gebauten Schlusfolgerungen. — S. 519 Z. 13: Von dem Werke **التعريف الخ** haben auch wir ein Fragment, nämlich Nr. 1657 (s. die Nachträge zu dieser Hs., oben S. 41). — S. 520 Z. 2: **مكاتبات**. — **في مكاتبه التركمان والاكراد بالممالك الاسلاميّة** 1. **الاكراد والتركمان**. — Das. Nr. 2828: „Vom Briefsteller des Mar'i giebt es auch einen gekürzten Druck, Mosul (Dominikanerpresse 1866). Titelblatt: **ملخص كتاب بديع الانشاء والصفات في المكاتبات والمراسلات** تأليف الشيخ مرعى الحنبلى المقدسى، قد ذيل بما تزيد فيه الفائدة، طبع في 144 pp. kl.-8°“ (Dr. Goldziher.) — S. 522 Nr. 2830 Z. 3: Nach **عبد الله** ist einzufügen **بن**. — Über Ibn Zaidūn vgl. auch Behrnauer in ZDMG. XIII, 477, und besonders: Ibn-Zaiduni vitam scripsit epistolamque ejus ad Ibn-Dschahwarum scriptam nunc primum edidit R. O. Besthorn. Hauniae 1889. 8°. — S. 525: Nach 2843 ist einzufügen:

2843*.

(Cod. chart. A. 101.)

Diese Handschrift enthält Actenstücke, welche sich auf die von Joh. Mich. Wansleben in den Jahren 1663—1665 im Auftrage des Herzogs Ernsts des Frommen nach Afrika unternommene Reise

beziehen. Unter diesen Actenstücken befinden sich auch als Fol. 90 (24×13 cm) und 91 ($2 \text{ m } 36 \text{ cm} \times 29,5 \text{ cm}$) zwei arabische Schreiben, welche Matthaeus, der koptische Patriarch von Alexandrien, und Johannes, Erzpriester¹⁾ an der Kirche des heiligen Marcus daselbst, dem M. Wansleben mitgaben, um ihm zu bezeugen, daß er bei dem besten Willen nicht imstande gewesen sei, die ihm vom Herzoge aufgetragene Reise nach Aethiopien auszuführen. Eine deutsche Übersetzung beider Briefe, von Wansleben's Hand, findet sich auf Fol. 56^a—58^a der vorliegenden Handschrift; eine lateinische, von Joh. Heinrich Callenberg, „L. L. O. Studiosus“, verfasste und von „Carolus Rali Dadichi, civis Antiochenus“ verbesserte Übersetzung derselben ist gedruckt in „Gottfr. Vockerodt, Joh. Mich. Wansleb abutens serenissimi Saxoniae ducis, B. Ernesti, gratia, et suppeditatis ad propagandam inter exteros veritatem evangelicam subsidiis“ etc. Gothae 1718. 4° (Michaelis-Programm des Gymnasium illustre zu Gotha).

Das Schreiben des Matthäus (متناوس) ist datiert von der mittleren Dekade طوبه العشر الاوسط des December 1381 der koptischen Aera = 1665; die Zahl 1381 ist mit koptischen Ziffern geschrieben (s. de Sacy, Grammaire Pl. VIII). Das Schreiben des Johannes trägt das Datum: كتبت بمدينة الاسكندرية بتاريخ سنة الف وثلثمائة (sic) واحد وثمانين (sic) للشهدا قبطيه (sic) الموافق للسني المسيحية سنة الف وستماية خمسة وستين في شهر طوبه بسم الله الرؤوف الرحيم يا الله الخلاص من الحقيير Anfänge: متناوس عبد يسوع المسيح المدعوا (sic) بنعمة الله القائم (sic) الان بمشيئة الله في خدمة الكرسي المرقسي بالمدينة العظمى الاسكندرية

1) قصص „An Archpriest (\"Kummuš\") is [among the Copts] elevated from the order of common priests. The archpriests are numerous“. Lane, Modern Egyptians. 5th Edition. London 1868, 8°, p. 534.

und:

بسم الله الرووف الرحم (sic)

Kreuz mit

koptisch-griechischen Beischriften in den vier

Winkeln ¹⁾

سلام سيدنا يسوع المسيح القدوس الذي (sic) يتوج الرووس
ويعزى صغيرى القلوب من البروس وتجلي الاكدار من النفوس

Beide Briefe sind eingeschlagen, um sich dem Formate der ganzen Handschrift anzubequemen.

Das. Nr. 2844: Über السلطنة vgl. Nöldeke im Centralblatt 1884 S. 214. —
Das. Z. 7: عظم l. عظم. — S. 528 Anm. 2, letzte Zeile: war l. waren. —
S. 531, Absatz nach Nr. 2849: Die Psalmen in Nr. 27,16 u. 2889,2 sind
syrisch, nicht arabisch. — S. 532 Nr. 2851. 2852: Zwei andere arabische
Schriften des Britius sind enthalten in der Pariser Handschrift Nr. 315 (des
neuen Kataloges = Nr. 110 des alten). — S. 534 Z. 1: سويرس, d. i.
doch wohl Severus? — S. 537 Nr. 2859: Vgl. Brit. Mus. p. 364 und Paris
Nr. 175 u. 176,1 des neuen Kataloges, wo ein كتاب المعونة على دفع
الهم von Elias von Niçibin (vgl. oben Nr. 331) besprochen wird. — Das.
Nr. 2859 Z. 3 v. u.: لابيننا l. لانبيا (Nöldeke im Centralblatt 1884
S. 215). — S. 539 Z. 5: المكنى; in der Hs. steht البكنا. — S. 540
Nr. 2864: „القربان ist wohl das heilige Mefopfer“ (Dr. H. Zotenberg,
Karte vom 2 Nov. 1883). — S. 546 Z. 2: „Der 13. Tammûz 640 nach der
Himmelfahrt ist doch wohl der 13. Juni 662?“ (Nöldeke im Centralblatt
1884 S. 214; es ist dies aber offenbar Druckfehler für 13 Juli 672). —
S. 547: Nach Nr. 2874 ist einzufügen:

2874*.

(arab. 1771.)

1. Eine Streitschrift, welche in fünf Capiteln رأس sich gegen
die Behauptung der römischen Katholiken wendet, dafs der Papst

1) nämlich IHC — ΠXC — VC — ΘC.

der oberste der christlichen Priester sei. Ein Verfasser wird nicht genannt; auch finde ich die Schrift sonst nicht erwähnt.

Anfang: بسم الاب والابن والروح القدس الآله واحد اتر عني
قلبي يا ربي والآهي نبتدى بعون الله وحسن توفيقه
 نكتب شرح في تقدم البابا على غيره من ريسا (sic)
 الكهنه وهذا شى ما رايناه في ناموس ولا في كتب الله
 المقدسه

2. Fol. 25^a: eine Anzahl christlich-theologischer Erörterungen; die erste ist überschrieben فلنشرح الان بعض (sic) فوايد (sic) الدى (sic) بين الشرقيه والغربيه in Anbathung des heiligen Geistes, die zweite من اجل الخبز الخمير والغير خمير u. s. w., die dritte القدس.

Anfang: وهذا للمستقيمين الراى هل (sic) يوجد اقوام بشريه
عقولهم ناقصه

34 beschriebene Blätter; 21 × 15,5 cm. Gutes, syrisches Naschi mit 20 Zeilen auf der Seite. Die Endschrift lautet: تم وكمل في
عشرة في اشباط سنه الف وسبع مائه وثالث عشر للتجسد الالهى
على زمان السيد البطريك كركرخريسننوس (?) والوكيل اخوه بابا
. ناوفيطس [d. i. Neophytos?] دام الله حياتهم زمان طويل الخ
 Im November 1883 in einer Leipziger Auction gekauft.

Das. Nr. 2875,1: Dasselbe Werk in Paris, Nr. 186—189 des neuen Kataloges, und in Wien, Flügel Nr. 1670. Auch Herr Dr. M. Hartmann in Berlin besitzt zwei Handschriften dieses Werkes. — S. 548 Nr. 2875,2: Vgl. auch Paris Nr. 215,5 des neuen Kataloges. — Das. Nr. 2876: „Vgl. Cat. des Mss. Syriaques nr. 204,5“ (Dr. H. Zotenberg, Karte vom 2. November 1883). — S. 553 Nr. 2881,2: „Das sind wohl die von Cotelier edirten Apophthegmata patrum? oder Auszüge aus den Vitae patrum (s. Rosweyde u. s. w.), oder auch aus dem Pratum spirituale des Johannes Moschus?“ (Dr. H. Zotenberg, ebenda). — S. 558 Nr. 2884: „Das Buch des Kindi ist gedruckt London 1880, kl.-8°, 166 pp. Titelblatt:

رسالة عبد الله بن اسمعيل الهاشمي الى عبد المسيح بن اسحاق الكندي يدعوه بها الى الاسلام ورسالة عبد المسيح الى الهاشمي يرد بها عليه ويدعوه الى النصرانية. Der Anfang ist fast identisch mit der Angabe Ihres Cataloges: ذكر بسم الله الواحد الصمد، انه كان في زمان عبد الله المامون رجل من نبلأ الهاشميين واطنه من ولد العباس الخ، so dass an der Identität nicht zu zweifeln ist. Der ungenannte Herausgeber ist Rev. Anton Tien in Gravesend (Kent)“. (Dr. Goldziher, Mittheilung vom 15. Dec. 1883.) — Vgl. jetzt auch: Wissenschaftlicher Jahresbericht für 1881 (Leipzig 1885, 8°) S. 128 Anm. 96, und besonders Sir W. Muir in JRAS., New Series Vol. XIV (1882) p. 118. — Eine neue Ausgabe mit dem Titel „The Apology of El-Kindi. A work of the ninth century, written in defence of christianity by an Arab. London: Society for promoting Christian Knowledge [1885]“, 8°, 272 Seiten, hat die Herzogl. Bibliothek vor kurzem erworben. Auf einem zweiten Titelblatte steht der oben mitgetheilte arabische Titel mit dem Beisatz: طبع بنفقة الجمعية الانكليزية المعروفة بجمعية ترقية المسيحية. — المعارف المسيحية، في لندن الحروسة سنة ١٨٨٥ مسيحية. — S. 561 Nr. 2887 Z. 1. 2: „Das scheint denn doch der شيخ الروحاني zu sein (vgl. Cat. mss. Syr. n° 202 und Cat. arabe nos 157, 10, 159, 160“. (Dr. H. Zotenberg, Karte vom 2 Nov. 1883). — Das. Nr. 2887,1: Über ميمر pl. ميامر vgl. Nicoll, Catal. Oxon. p. 38 nota a. Auch die in Nr. 2882,9 enthaltenen Predigten werden ميمر genannt. — Das. Nr. 2887,2: كنوبيون d. i. κοινοβιον? — S. 562: Die Datierung von Nr. 2887 lautet vollständig: نهار السبت الخامس والعشرين من برمهات سنة الفو (sic) خمسة عشر للشهداء الاطهار آخر النصف من الصوم المقدس. Die Punkte fehlen grossentheils.

Register.

I.

Concordanz der alten und neuen Nummern.

Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.
1	427—464	30	476	60	470	84*	474
2	465	31	477	61	469	85	671
3	524	32	478	62	471	85*	780
4	525	33	479	63	568	86	674
5	526	34	480	64	563	86*	781
6	530	35	481	65	549	87	665
7	529	36	482	66	1313	87*	782
8	521	37	483	67	891	88	690
9	533	38	484	68	591	88*	512
10	534	39	485	69	593	89	677
11	545	40	486	70	590	89*	508
12	589	41	487	71	598	90,1	679
13	596	42	488	72	1780	2	583
14	605	43	489	73	602	3	729
15	597	44	490	74,1	617	90*	783
16	2760	45	491	2	1088	91,1	756
17	864	46	492	75	616	2	721
18	664	47	493	76	614	3	1821
19	960. 963	48	494	77	720	4	661
	975	49	495	78	722	5	1827
20	955	50	496	79	2657	6	1084
21	966	51	497		2761	91*	510
22	973	52	498	80	2742	92	747
23	969	53	499	81	2743	93	697
24	763	54	500	82	2667	94	fehlt
25	965	55	501	83,1	853	94*	595
26	1003	56	502	2	532	95	979
27	1795	57	503	3	1535	96	fehlt
28	592	58	504	83*	466	97	1249
29	fehlt	59	505	84	725	97*	472

Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.
98	2687	130	909	166	2883	210	1131
99	766	130*	507	167	2871	211,1	1019
100	2046	131	883	168	2863	2	1047
101	806	131*	786	169	Syrisch	212,1	924
102	1069	132,1	890	170	2864	2	1168
103	1067	2	708	171	925	3	824
104	957	132*	787	172	978	213	950
104*	515	133	908	173	1032	214	926
105	1070	134	906	174	982	215	992
106	771	135	910	175	927. 928	216	1010
106*	506	135*	778	176	964	217	1100
107	802	136	860	177	941	218	1101
108	fehlt	136*	788	178	1074	219,1	1186
108*	784	137	856	179	1013	2	739
109	fehlt	137*	789	180	1016	3	2766,1
110	fehlt	138	855	181	1020	4	2766,2
111,1	768	138*	790	182	940	220,1	1125
2	2071	139	866	183	935	2	1078
111*	673	139*	791	184,1	1106	221	1098
112,1	2008	140	857	2	1484	222	1109
2	603	141	600	185	947	223	999
112*	777	142	832	186	1075	224	1136
113	994	143	675	187	1150	225	1138
114	1022	144	1972	188	1066	226	1139
115	54	145	2851	189	1137	227	1142
116	755	146	2852	190	1144	228	1042
117	1068	147	2877	191	1009	229	1028
118	1025	148	46	192	930	230	1041
118*	514	149	2887	193	1017	231 ^a	1507
119	1012	150	2886	194	959	^b	1506
120	1091	151	2875	195	1031	^c	1508
120*	571	152	2872	196	1035	232	1513
121	769	153	2873	197	1043	233	1546
122	518	154	fehlt	198	1834	234	1526
122*	3	155	2849	199	1046	235	1578
123	800	156	2889	200	1058	236	1582
124	902	157	2888	201	1059	237	1562
125	748	158	2878	202	953	238	1553
125*	473	159	2861	203	1008	239	1556
126	1220	160	2884	204	1007	240	1559
126*	513	161	63	205	1018	241	1560
127	1224	162	2876	206	1014	242	1561
128	1065	163	2854	207	939	243	1564
129	884	164	2868	208	1024	244	1625
129*	785	165	2885	209	1038	245	1555

Möller	Neue Nr.	Möller - Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	
246	1616	290	1797	334	1583	379	1662
247	1654	291	719	335	1752	380	1660
248	1716	292		336	1600	381	1658
249	1570	293	1840	337	1602	382	1659
250	1571	294	1842	338	1781	383	2138
251	1572	295	1885	339	93	384, ¹	1666
252, ¹	1652	296	1657	340	1720	²	905
²	1563	297	1503	341	1775	385	57
253	1679	298	1515	342	1721	386	1671
254	1675	299	1517	343	1867	387	1673
255	1630	300	1516	344	fehlt	388	1670
256	1622	301	1514	345	1724	389	1637
257	1623	302	1518	346	1717	390	1686
258	47	303	1519	347	1715	391	1674
259	1129	304	1501	348	1718	392	713
260	1891	305	1542	349	1719	393	1638
261	1554	306	1545	350	1708	394	2256
262	1696	307	1543	351	1709	395	1533
263	1697	308	1544	352	1707	396	1532
264	1699	309	1547	353	1705	397	1530
265	1700	310	1549	354	1706	398	1687
266	2136	311	1550	355	1607	399	1663
267	1599	312	1521	356	1606	400	1531
268	1728	312 ^a	1522	357	1710	401	1649
269	1730	313	1524	358	30	402	1691
270	1771	314	1580	359	1713	403	1689
271	1757	315	1581	360	1620	404	1610
272	1734	316	1552	361	1683	405	1611
273	1627	317	1741	362	1618	406	1695
274	1763	318	1579	363	1617	407	1692
275	1762	319	1575	364	1629	408	1698
276	1772	320	1641	365	1619	408 ^{b,1}	1704
277	1756	321	1585	366	1892	²	1701
278	1735	322	1586	367	1633	³	1702
279	1798	323	1584	368	1635	409	1746
280	1799	324	2252	369	1636	410	1747
281	1784	325	1634	370	1639	411	1751
282	1788	326	1800	371	1640	412, ^a	1749
283	1789	327	1587	372	1685	^b	1750
284	1790	328	1592	373	1642	413	1748
285	1801	329	1653	374	1643	414	1725
286	1802	330	1569	375	1644	415	1726
287	1803	331	1574	376	1645	416	1727
288	1804	332	122	377	1631	417	1729
289	1796	333	1595	378	1632	418	1778

Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.
419	1767	457	fehlt	499	289	544	2330
420, ¹	1736	458	1534	500	298	545	42
2	865	459	1737	501	339	546	14
421	1739	460	1766	502	232	547	2191
422	1760	461	269	503	233	548	2127
423	1761	462	270	504	235	549	2248
424	1091	463	210	505	239	550	2130
425	2128	464	334	506	240	551	2272
426, ¹	1769	465	348	507	242	552	2308
2	1325	466, ¹	346	508	1033	553	2327
427	1765	2	2780	509	405	554	2328
428	1773	3	542	510	303	555	2239
429	1776	467	997	511	2295	556	2361
430	1775	468	554	512	2783	557	2307
431	179	469	222	513	410	558	2199
432	1779	470	299	514	196	559	1257
433	1089	471	1060	515	250	560	9
434	2717	472	283	516	385	561	2178
435	1846	473	378	517	393	562	2177
436	2707	473 ^a	384	518	392	563	2254
437	722	474	379	519	397	564	710
438	1744	475	380	520	191		1322
439	1753	476	381	521	285		2194
440	1830	477	382	522	339		2223
441	1805	478	383	523	209	565	2324
442	1786	479	389	524	205	566	2220
443	1787	480	390	525	256	567	2162
444	1813	481	391	526	323	568	2262
445, ¹	45	482	394	527	T. 271*	569	2156
2	704	483	395	528	2781	570	2168
3	1817	484	396	529	1073	571	1040
4	2374	485	418	530	358	572	2167
5	2356	486	1759	531	372	573	2253
446	1810	487	377	532	2126	573*	468
447	101	488	407	533	2231	574	921
448	1816	489	188	534	2260	575	2323
449	1820	490	253	535	1	576	2267
450	1838	491	254	536	2259	577	2314
451 = M.	910	492	264	537	fehlt	578	2229
452, ¹	1853	493	279	538	2292	579	2230
2	567	494	273	539	2796	580	2273
453	1843	495	275	540	1291	581	552
454	854	496	274	541	2350	582	2304
455	1841	497	412	542	920	583	2306
456	2708	498	288	543	2329	584	2365

Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.
585	2244	627	2771	728	2445	771	2507
586	2179	628	2153	729	2446	772	1)
587	668	629	2154	730	2447	773	2509
588	2344	630	2155	731	2448	774	2510
589	2341	631	2159	732	2449	775	2511
590	2335	632	2160	733	2450	776	2512
591	2364	633	2699	734	2451	777	2513
592	2345	634	2702	735	2452	778	2514
593	11	635	1511	736	2453	779	2515
594	2163	636	624	737	2454	780	2516
595	2187	637	626	738	2455	781	2517
596	2300	638	648	739	2456	782	2518
597	2301	639	1881	740	2457	783	2519
598	2309	640	2716	741	2458	784	2520
599, ¹	954	641	2703	742	2459	785	2521
²	221	642	2704	743	2460	786	2522
600	1026	643	2726	744	2461	787	2523
601	2343	644	117	745	2462	788	2524
602	2342	645	2705	746	2463	789	2525
603	651	646	2792	747	2464	790	2526
604	374	647	846	748	2465	791 }	2527
605	2129	648	2133	749	2466	792 }	
606	2238	649	2134	750	2467	793	2528
607	709	650	1049	751	2468	794	2529
608	2125	651 }	fehlen;	752	2469	795	fehlt
609	2789	bis }	s. IV,	753	2470	796	2530
610	2823	711 }	366	754	2471	797	2531
611	39	712 }	2476	755	2472	798	2532
612	2250	713 }		756	2473	799	2533
613	2186	714 }	fehlen;	757	2474	800	2534
614	2241	715 }	s. IV,	758	2475	801	2535
615	2363	716 }	366	759	1)	802	2536
616	43	717 }		760	2477	803	2537
617	837	718	2435	761	2497	803 ^a	2559
618	868	719	2436	762	2498	804	fehlt
619	2397	720	2437	763	2499	805	2538
620	604	721	2438	764	2500	806	2539
621	635	722	2439	765	2501	807	fehlt
622	2696	723	2440	766	2502	808	2540
623	2697	724	2441	767	2503	809	2541
624	2691	725	2442	768	2504	810 }	2542
625	2767	726	2443	769	2505	811 }	
626	2768	727	2444	770	2506	812	2543

1) Diese Nummer beruht nur auf einer falschen Zählung Möller's.

Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.	Möller	Neue Nr.
813	2544	858	2605	902	2392	947	2734
814	2545	859	2606	903	2393	948	2161
815	2546	860	2607	904	2395	949	fehlt
816	2547	861	2608	905	2398	950	2399
817		862	2609	906	2728	951	95
818	2548	863	2611	907	2744	952	2594
819		864	2610	908	2666	953	2595
820	2549	865	2612	909	= M. 16	954	848
821	2550	866	2613	910	40	955	2578
822	2551	867	2616	911	2730	956	2700
823	2552	868	2617	912	2433	957	2658
824	2553	869	2618	913	2623	958	2770
825	2554	870	2626	914	1608	959	2628
826	2555	871	2619	915	2632	960	2638
827	fehlt	872	2620	916	2633	961	2756
828	?	873	fehlt	917	2634	962	2736
829	2585	874	2729	918	2635	963	2712
830	2586	875	2569	919	2637	964	2659
831	2587	876	2570	920	2653	965	2663
832	2588	877	2571	921	2654		
833	2589	878	2572	922	2565		
834	2590	879	2573	923	2566		
835	2591	880	2574	924	2567		
836	2401	881	2575	925	2764		
837	2402	882	2576	926	2655		
838	2403	883	2577	927	2656		
839	2404	884	fehlt	928	2720		
840	2405	885	2668	929	28		
841	2406	886	2669	930	619		
842	2407	887	2670	931	2684		
843	2408	888	2671	932	2711		
844	2409	889	2672	933	2692		
845	2410	890	2673	934	2725		
846	2411	891	2674	935	2755		
847	2412	891 ^a	2675	936	2660		
848	2413	892	2678	937	106		
849	2414	893	2686	938	41		
850	2419	894	1464	939	2713		
851	2415	895	2385	940	2718		
852	2416	896	2386	941	2706		
853	2600	897	2387	942	2774		
854	2601	898	2388	943	1232		
855	2602	899	2389	944	2685		
856	2603	900	2390	945	1837		
857	2604	901	2391	946	2640		

		arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
		37	2045	81	167	126	517
		38	2040	82	1268	127, ₁	161
		39	1995	83	1267	2	765
		40	1966	84	2137	128 =	M. 960
arab.	Neue Nr.	41	2073	85 =	M. 466	129	341
1	2068	42	1920	86	165	130	1072
2	1157, ₁₂	43	2028	87	2166	131	2776
	1505	44	1897	88	933	132	467
3	2087	45	1979	89	186	133	194
4	1925	46	1987	90	187		T. 102*
5	1934	47	1990	91 =	M. 463	134	2016
6	1935	48	1941	92 =	M. 184	135	2036
7	1157, ₁₂	49	2026	93	2143	136	376
	1923	50	1998	94 =	M. 613	137	776
8	1996	51	1933	95	880	138	1099
9	1993	52	1940	96	1221	139 in	M. 761 f.
10	1951	53	1992	97	1222		827
11	1894	54	1945	98	1380	140	259
12	1895	55	1904	99	1874	141	50
13	2027	56	1903	100	998	142	1943
14	2023	57	1919	101	38	143	944
15	349	58	2086	102	1664	144	2698
16	1901	59	1983	103 =	M. 872	145	2039
17, ₁	1900	60	2051	104	2141	146	1927
2	1918	61	1978	105	551	147 =	M. 89
18	1916	62	1967	106	32	148	1957
19	1917	63	1937	107	745	149	1733
20	1955	64, ₁	1905	108	2	150	968
21	2004	2	1902	109	903	151	2180
22	1999	65	2015	110	1758	152	2305
23	2066	66	2076	111	1872	153	1680
24	2064	67	2083	112	2352	154	419
25	2070	68	1911	113 =	M. 192	155	2042
26	2081	69	2033	114	1768	156	2144
27	2077	70	2095	115	1143	157, ₁	1421
28	2116	71	2074	116	1023	2	1395
29	2110	72	1926	117	1345	3	1167
29 ^a	2112	73	1932	118	1164	158	T. 13
30	2106	74	1980	119	P. 38*	159	2091
31	2119	75	1965	120	1551	160	157
32	1936	76	2007	121	2821	161	988
33	2006	77	1997	122	2058	162	263
34	2005	78	1235	123 =	M. 448	163	2085
35	1964	79 =	M. 562	124 =	M. 358	164	2176
36	1958	80	2094	125	286	165	1265

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
166	1504	200,4	574	226	1626	261	1548
167,1	1346	201	2856	227	2105	262	2012
2	1949	202	287	228	1413	263	225
168	305	203	220	229	258	264	2024
169	1374	204	1354	230	894	265	114
170	1002	204 ^a	2778	231,1	717	266	2874
	1868	205	125	2	1252	267	297
171	1051	205,1	1865	232	1594	268	1520
172	711	2	1083	233	163	269	411
173	1259	3	656	234	612	270	2857
174	2814	4	942	235	1386	271	313
175	1389	5	1147	236	1342	272	2197
175 ^a	1378	6	728	237	2794	273	2360
176	2084	7	559	238	858	274	1151
177 = M. 848		8	78	239	2701	275	2217
178	1152	9	1246	240	1866	276	2111
179 = M. 871		10	1466	241 = M. 95		277	987
180	543	11	815	242 = M. 143		278,1	2818
181	2735	206	118	243 = M. 92		2	2817
182 = M. 870		207,1	639	244	882	279	216
183	2030	2	702	245	951	280	531
184	387	3	292	246,1	1127	281	1898
185	35	4	325	2	1163	282 = M. 492	
186	2047	5	990	247	565	283	92
187	88	6	945	248	1334	284	Syrisch
188	753	208	1048	249	1921	285	27
189	192	209	694	250	1906	286	2865
190	2218	210	2795	251	2758	287	Syrisch
191	328	211	938	252	363	288	Aethio pisch
192	809	212	2724	253	2859	288 ^a	
	T. 173	213	842	254	2693	288 ^b	
	198	214	1057	255	907	289	267
	216	215	T. 23	256	1406	290	2784
193	214	216	T. 95	257	1913	291,1	1213
194	1931	217	946	258	1405	2	51
195,1	2824	218	1145	258 ^a	1382	3	59
2	1335	219	281	b	?	4	862
196	1970		1056	c	77	5	770
197,1	2312		1076	d	1182	6	1104
2	2221,1	220	2745	e	1124	292	1417
198	2164	221	1712	f	1476	293,1	1487
199	2860	222	1884	g	913	2	1456
200,1	628	223	1950	h	1485	3	
2	636	224	1243	259	2245	4	2804
3	632	225 = M. 954		260	1390	294	1899

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
295	1096	330	1001	369	2201	403, ¹	1239
296	2297	331	1684	370	1140	2	1173
297 = M. 405		332	316	371	888	3	879, ¹
298	2636	333 = M. 860		372	1055	404 } 405 } 406 } 407 }	132
299	169	334	1909	373	1218		654
300	956	335	66	374	44		879,2; 3; 4
301	1184	336 = M. 951		375	357		1811
302	804	337	2221,2		539		1862
303	2089	337, ¹	1004	375, ¹	335	407 ^a	311
304	1672	2	1420	2	943	408 = M.	102
305	4	3	1481	376	714	409	879,5—8
306	1299	4	1495	377	129	409 ^a	2258
307	74	5 T. 31*		378	351	b	805
	126	338	986	379	130	c	1825
	821	339	1262	379, ¹	520	d	1280
	2219	340	2041	2	1053	e	2791
308	127	341 = M. 127		3	1154	f	1523
	759	342 = M. 112		380	2228	g	775
	850	343	195	381	1036	h	1818
	2185	344	1169	382	1110	i	1396
309	2644	345	1414	383	1297	k	24
310	2268	346	219	384 ¹	1171	l	1314
311	128	347. ¹	1944	2	2811	m	2334
	2593	2	1271	3	1177	410, ¹	311
312, ¹	653	348 = M. 436		385	1388	2	701
2	621	349 = M. 131		386	119	3	110
3	2727	350 = M. 77		387	610	4	357
4	1248	351	2050	388 = M.	921	411, ¹	570
313	1196	352 = M. 114		389, ¹	1292	2	573
314	1258	353	1034	2	2020	3	557
315 = M. 193		354	2336	390	1230	4	879,9
316	1195	355	897	391	712	5	304
317	1628	356	2181	392	211		730
318	1219	357	1202	393	2140	6	2294
319	2212	358	2182	394	1348	7 } 8 }	1157, 1; 2
320	1994	359	2793	395	168	9	566
321	1317	360	1614	396	131	412	1328
322	1256	361	746	396, ¹	272	413, ¹	1108
323	2485	362 = M. 125		2	302	2	1479
324 = M. 498		363	1453	397	876	3	1107
325	1852	364 = M. 87		398	1309	4	1488
326 = M. 959		365	528	399	1512	5 ^a	1385
327	159	366	10	400	2038	5 ^b	1496
328 = M. 126		367	2271	401	1103	414	599
329 = M. 778/9		368	2371	402	T. 170		

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
415, ₁	1217	451	615	486	22	523	2346
2	1497	452, ₁	667	487	937	524	1430
416	1216	2	1118	488	989	525	2113
417	T. 56	3	818	489	2198	526	2348
418	934	4	1528	490	18	527	1959
419	981	5	879, ₁₀	491	2152	528, ₁	2063
420	238	6	1849	492	7	2	2183
421	T. 264	7	1086	493	1981	529, ₁	58
422, ₁	1844	8	1087	494	246	2	735
2	874	453	360	495	2880	3	408
423	64		361	496	2233	530	1226
424	1887		1178	497	1207	531, ₁	402
425	105	454	2055	498	1952	2	404
426	642	455	2695	499	229	532	1452
427	134	456	1539	500	2741	533 =	M. 401
427, ₁	828	457	2763	501	645	534	T. 82
2	2870	458	1337	502 =	M. 956	535, ₁	538
428	2124	459	1648	503	82	2	618
429	996	460	164		P. 37	3	413
430	135	461	2146	504	72	4	2721
430, ₁	1832	462, ₁	1682	505	1082	536 =	M. 499
2	560	2	1621	506	878	537	2175
3	21	463 =	M. 845		879, ₁₁	538	801
4	2281	464	2032	506, ₁	2775	539	20
431	1755	465	1301	2	174	540	1061
432	833	466	2222	506 ^a	1205	541	1158
433	2690	467	2190	507	879, ₁₂	542	1289
434	1021	468 =	M. 886	508	1093	543	2641
435	886	469 =	M. 961	509	2810	544	162
436	1424	470	2286	510	1826	545	2308
437	588	471 =	M. 202	511	1229	546	976
438	136	472	1557	512	641	547	1655
	733	473 =	M. 140	513	2202	548	2221, ₃
439	1052	474	736		2339	549	Syrisch
440	1284	475	2142	514	1228	550	2786
441	266	476 =	M. 134	515	337	551	227
442	2321	477	1037	516	1848	552	1192
443	265	478 =	M. 141	517	2787	553	1386
444	251	479	1310	518, ₁	613	554	1381
445	137	480 =	M. 97	2	104	555 =	M. 152
446	1591	481 =	M. 229	3	609	556	1410
447	2831	482 =	M. 117	519 =	M. 212	557	26
448	893	483	1754	520	647	558	2862
449	873	484	2172	521	1355	559	1882
450	1946	485	1155	522	1871	560	2011

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
561	1404	583	2080	623,2	1398	667	T. 182
562	914	584	1183	624	751	668	1344
563	.2483	585	2102	625	2326	669,1	2171
564	1907	586	2621	626	T. 168	2	1153
565	2082	587	2622	627	475	670	904
566	99	588	P. 12	628	991	671	2148
567	1745	589	2652	629	1062	672	1350
568	1460	590	2056	630	1191	673	2420
569,1	548	591	2117	631	2688	674	2739
2	1175	592 =	M. 965	632	749	675	1975
3	578	593 =	M. 611	633	2813	676,1	86
4	352	594	2558	634	676	2	892
5	13	595	1782	635	696	3	2221,5
6	182	596	184	636,1	2689	4	415
7	1947	597	1250	2	1598	5	2359
8	838	598	1873	637	1436	6	1794
9	760	599	189	638	1437	7	2044
10	716	600	2031	639	974	8	879,13
11	649	601 =	M. 162	640	952	9	80
12	871	602	Druck	641	961	10	834
570	1875	603	desgl.	642	744	677,1	1688
571 =	M. 899	604	2879	643	1878	2	1777
572	1499	605 =	M. 163	644	1597	3	1723
573	T. 238	606 =	M. 815	645	845	4	2315
574	1462	607,1	8	646	980	5	1714
575	P. 15	2	1888	647	594	6	1836
576	2812	608	P. 54	648	1590	7	836
577	1489	609	67	649	644	678	185
578	2012	610	2677	650	1015	679	P. 31
579,1	1238	611	172	651	983	680	1864
2	1963	612	T. 246	652	970	681	885
3	1938	613	1434	653	Syrisch	682 =	M. 334
4	2067	614	1349	654	948	683	1432
580	1416	615	2285	655	949	684	1225
581,1	103	616	1379	656	995	685	1341
2	912	617	2211	657	2069	686	2597
3	901	618,1,1	2224	658	1429	687	1854
4	215	41	2249	659	827	688	1005
5	340	2	727	660	314	689	1558
6	1165	3	917	661	T. 261	690 =	M. 950
7	2221,4	619	843	662	29	691,1	331
8	1401	620	236	663	2205	2	1272
9	96	621	226	664	601	692	1807
10	808	622	2331	665	T. 172	693	1806
582	1930	623,1	1470	666	2261	694	2169

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
695	12	730	T. 86	764	2052	801	1161
696	173	731	T. 222	765	2021	802	2053
697	1808	732, ¹	1391	766	1475	803	2165
698	400	2	1425	767	1193	804	519
699	2122	733	1986	768	1961	805	1502
700	T. 69	734	2196	769	1236	806	193
	T. 239	735, ¹	108	770	1333	807	627
701	2025	2	1264	771	1186	808	180
702 = M. 953		736	1986	772	1968	809, ¹	1650
702 ^a	2394	737	1656	773	646	2	1651
703	2075	738, ¹	1240	774	1869	810	1373
704	1377	2	1463	775	1596	811	1338
705	1954	3	181	776	1960	812	1275
706 = M. 564		4	417	777 = M. 604		813	370
707, ¹	1490	739	68	778 = M. 93		814	2255
2	1450		P. 46	779	1889	815	330
3	1439		T. 22	780	984	816	1159
4	1443	740	1491	781	847	817	T. 96
5	1444	741	2881	782	T. 158	818	T. 117
6	1442	742	1912	783	1203	819	1242
7	1440	743	2366	784	1123	820	2424
8	1441	744	2003	785	2078	821	203
708	1461	745	1190	786	1351	822	684
709	1486	746	2118	787	344	823	1044
710	1260	747	257	788 = M. 647		824	178
711	1102	748	1956	789	881	825	1283
712	1477	749	97	790	1577	826	T. 140
713	65	750, ¹	1332	791	1231	827 = M. 74	
714	1478	2	2057	792	840	828 = M. 887	
715	1407	751	1540	793	138	829	2378
716	2847	752	1117	794, ¹	582	830, ¹	1276
717	1492	753	317	2	2798	2	734
718	792	754	1605	795	332	831	852
719	1247	755	1910	796	322	832	758
720 = M. 825		756	1402	797	1189	833	1977
721	71	757, ¹	829	798	124	834	2311
722	1273	2	1077	798, ¹	1212	835	2157
723	2651	3	916	2	900	836	T. 139
724	84	4	723	3	1081	837, ¹	2338
725 = M. 116		758	170	4	1253	2	2598
726	T. 245	759	1847	5	686	3	2396
727	T. 271	760	158	6	2380	838	157
728, ¹	P. 74**	761	1589	7	546		1158
2	T. 243	762	244	799	2235	839	879, ¹⁴
729	T. 104	763	1876	800	2333	840	T. 155

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
841	T. 41	868,4	774	887,2	1279	922,1	813
842	2017	5	91	888	2494	2	2808
843	1942	6	1693	889	141	3	553
844	139	7	1128	889,1	835	4	290
845,1	772	8	743	2	2037	5	1815
2	879,15	9	742	3	2221,9	6,I	1181
3	2221,6	10	622	890	T. 147	6,II	277
4	2368	869	69	891	87	7 ^a	1197
846	295	870	102	892	2490	7 ^b	1242
847	564	871	1285	893	300	8 ^a	1483
848,1	2358	872	15	894	773	8 ^b	1120
2	2277	873	2320	895	757	9	652
3	2313	874	576	896	190	10	663
849	19		2200	897	1327	11,1	2805
850,1	1323	875,1	879,	898	823	2	312
2	2010	2	364	899	309	12	324
851	1426	3	1312	900	2425	13	2800
852,1	689	4	T. 14	901	826	14	357
2	1857	5	357	902	2274	15	898
3	247		879,	903	T. 12	923	1568
4	918		2766,4	904	421	924	79
5	666	6	2816	905	1302		142
853	1922	7	879	906	1237		738
854	140	8	579	907	2757		2108
854,1	6	876,4	1157,3	908	T. 241	925	1156
2	608	876,1	2101		T. 253	926,1	2766,6
855	2803	2	16	909	T. 165	2	2263
856	426	877	1886	910	Malaiisch	3	2316
857	P. 18*	878	2423	911,1	T. 123	4	2107
858 =	M. 963	879	268	2	1731	5	1667
859	1274		879,23	912,1	1304	927 =	M. 489
860	347		2221,7; 8	2	1254	928	113
861	2149		2766 5	3	368	929,1	861
862	1204	880	1982	4	606	2	1573
862,1	353	881	625	913,1	2090	930	401
2	879,15 ^a	882	844	2	1576	931,1	579
863	899	883	2135	914	535	2	2227
864	870	884,1	816	915	2114	3	2369
	879,16—18	2	817	916	1711	4	2357
865	2788	3	634	917	2158	5	375
866	889	4	825	918	61	6	2642
867	2820	5	1839	919,1	1343	7	1991
868,1	1383	885 =	M. 355	2	1244	8	1498
2	2072	886	863	920	1722	9	2829
3	737	887,1	2680	921	1529	932	1300

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
933, ¹	2150	965	143	995, ⁶	2225	1025	1743
2	2151	966	733	7	2221, ¹¹	1026	2766, ⁷
934	1185	967 =	M. 844	8	2710	1027	1187
935	423	968	1105	9	638	1028	2694
936	2184	969	985	996	1681	1029	931
937	T. 8	970	733	997	2676	1030	T. 1
938	T. 263	971	1157, ⁴	998, ¹	P. 16	1031	1318
939	2145	972	1157, ⁵	2	1119	1032, ¹	877
940	T. 176	973	218	3	2221, ¹²	2	1121
	T. 214	974	T. 42*		2234	1033	T. 18
941	911	975	1223	4	166	1034	144
	2722	976	1115	5 ^a	1896		283
	P. 22**	977	T. 167	5 ^b	2037		357
	P. 38**	978 =	M. 818	6	T. 39		1054
	T. 81*	979	1282	7	1393		2766, ⁸
	T. 156*	980	681	999	1000	1035	1785
	T. 175	981	2035	1000	P. 71	1036	T. 12
942	1134	981, ¹	1976	1001	?	1037, ¹	732
943	1097	2	1160	1002	522	2	764
944	2819		2379	1003 =	M. 421	3	1939
945	750	3	1278	1004	643	4	T. 36
946	350	4	2265	1005, ¹	1467	5	1863
	1480	5	1394	2	1468	6	345
947	1973	982	291	1006	100	7	1214
948, ¹	1122	983	1493	1007	1609	8	1431
2	740	984 =	M. 823	1008	280	9	2376
949	1793	985	919	1009	2580	10	36
	2221, ¹⁰	986	T. 215	1010	1211	11	1270
	2557	987	424	1011	1465	12	33
950	1064	988	1415	1012	2484	13	1215
951	296		2418	1013	31	14	343
952	252		P. 38	1014	1157, ⁶	15	49
953	879, ²⁵	989	541		1494		607
954	2214	990	547		2203	16	672
955	111	991	2596	1015	T. 178*	17	692
956	2710	992	1347	1016	T. 166	1037 ^b , ¹	715
957	2289	993, ¹	T. 244	1017	?		2370
958 =	M. 955	2	2732	1018	2480	2	700
959	1890	3	819		2665	3	724
960	2428	994	307	1019	2479	4	683
961	2424	995, ¹	1198	1020	2797	5	1113
962 =	M. 911	2	1353	1021 =	M. 847	1037 ^c , ¹	2019
963	Samarit.	3	2270	1022	T. 159	2	357, ⁶
964, ¹	1455	4	2298	1023	T. 55	3	294
2	1166	5	562	1024 =	M. 595	4	1114

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
1037 ^{c,5}	754	1057	1914	1098	887	1138	= M. 812
6	1157,7	1058, ¹	2276	1099	2092	1139	= M. 267
7	2284	2	60	1100	145	1140	1339
8	767	1059	923		537	1141	386
9	2296	1060	373	1101	1352	1141 ^a	384
10	699	1061	2115	1102	= M. 408 ^b	1142	958
11	301	1062	1449	1103	1740	1143	= M. 793
12	731	1063	201	1104	1928	1144	2766, ³
13	1157,8	1064	P. 49 ^a		P. 79	1145	= M. 784
14	2822	1065, ¹	585	1105.	116	1146	1403
15	293	2	34	1106	= M. 1 ^c	1147	= M. 820
16	2282	1066	T. 135	1107, ¹	1174	1148	= M. 821
17	2375	1067	1811	2	198	1149	T. 51
18	1851	1068	1831	1108	= M. 651 ^f .	1150	= M. 875
19	308	1069	2373	1109	1566	1151	= M. 876
1038	P. 73	1070	T. 166	1110	= M. 821	1152	= M. 877
1039	2875	1071	1438	1111	= M. 822	1153	= M. 880
	T. 85	1072	830	1112	= M. 761	1154	= M. 775 ^f .
	T. 225 [*]	1073	T. 158	1113	= M. 816	1155	= M. 813
1039, ¹	2337	1074	2882	1114	1295	1156	= M. 814
2	872	1075	Druck	1115	= M. 456	1157	= M. 782
1040	1601	1076	T. 240	1116	T. 114	1158	= M. 796
1041	230	1077	212	1117	2247	1159	= M. 776
1042	1953	1078	540	1118	T. 114	1160	= M. 789
1043	2867	1079	1263	1119	1039	1161	= M. 775 ^f .
1044	1668	1080	425	1120	228	1162	= M. 784
	1731	1081	1261	1121	= M. 874	1163	2121
	1811	1082	2001	1122, ¹	260	1164	= M. 781
1044, ¹	2000	1083	2002	2	255	1165	= M. 787
2	121	1084	2009	3	1241	1166	= M. 786
1045	1850	1085	70	1123	682	1167	= M. 785 [?]
1046	2264	1086	1027	1124	2866	1168	= M. 688
1047, ¹	2139	1087	Samarit.	1125	= M. 423	1169	= M. 778
2	2302	1088	2845	1126	422	1170	= M. 801
1048	1647	1089	Samarit.	1127	1176	1171	= M. 777
1048 ^a	1868	1090	Syrisch	1128	685	1172	2422
^b	1646	1091	desgl.	1129	1883	1173	1340
1049	2830	1091 ^a	desgl.	1130	922	1174	1149
1050	962	1092	1764	1131	1384	1175	2709
1051	977	1093	176	1132	= M. 797	1176	2091
1052	2269	1094	115	1133	= M. 798	1177	2091
1053	T. 31	1095	1988	1134	2093	1178	1879
1054	107	1096 ¹	1482	1135	1669	1179	55
1055	2318	2	123	1136	= M. 500	1180	1536
1056	2561	1097	1538	1137	388	1181	1929

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
1182	2766,9	1225	511	1269	1085	1312	2427
1183	793	1226	705	1270	1201	1313	762
1184	822	1227	657		2773	1314	83
1185 = M. 783		1228	75	1271	2037	1315	851
1186	2487	1229	2221,13	1272	1227	1316	T. 207
1187	2579	1230	1859	1273	2123	1317	1307
1188 = M. 712		1231	814	1274	2662	1318	1277
1189	2482	1232	48	1275	1989	1319	1269
1190	2481	1233	2367	1276	1030	1320,1	2246
1191	2488	1234	1469	1277	T. 249	2	2131
1192 = M. 760		1235	1308	1278	1962	3	2132
1193 = M. 810		1236	2664	1279	416	4	1565
	811	1237	2195	1280	56	1321	2014
1194 = M. 809		1238	707	1281	1399	1322	640
1195 = M. 808		1239	T. 21	1282	1251	1323	1829
1196	2508	1240	670	1283	2266	1224	333
1197 = M. 806		1241	1823	1284	1880	1325 = M. 826	
1198 = M. 805		1242	23	1285	630	1326	278
1199 = M. 803		1243	915	1286	1206	1327	799
1200 = M. 828		1244	932	1287	2354	1328,1	1411
1201 = M. 791/2		1245	2332	1288	2048	2	1306
1202 = M. 879		1246	213	1289	2174	1329	1412
1203 = M. 880		1247	1828	1290	2754	1330	1447
1204	1029	1248	678	1291	839	1331	2832
1205	2681	1249	2054	1293	1473,1	1332	2759
1206	2648	1250	262	1294	859	1333	2799
1207	1179	1251	2049	1295	1624	1334	2631
1208	936	1252	P. 16 ^d	1296	1974	1335	2288
1209	2188	1253	1194	1297	2639	1336,1	2317
1210	1908	1254	T. 52	1298	81	2	1298
1211	2815	1255	P. 16	1299	2221,14	1337	2377
1212	2683	1256,1	633		2279	1338	726
1213	637	2	811	1300	2766,10	1339	338
1214	2349	1257	796	1301	2731	1340	1500
1215,1	171	1258	555	1302	2170	1341	2221,13
2	1321	1259	2209	1303,1	112	1342	206
1216	1294	1260	2351	2	2216	1343	1969
1217	922	1261	1690	1304	1255	1344	1574
1218	1433	1262	1319	1305	208	1345	2208
1219	2213	1263	367	1306	2347	1346	2383
1220	1694	1264	2560	1307	T. 37	1347	P. 60
1221	2251	1265	2103	1308	2646	1348	146
1222	T. 212	1266	T. 20	1309	2147	1349	1359
1223	365	1267	2614	1310	807	1350	1287
1224	631	1268	T. 143	1311	2790	1351	1303

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
1352	2715	1387	798	1423	1454	1455	T. 195
1353	2650	1388	2891	1424	2109	1456	= pt. 286
1354	204	1389	355	1425	2097	1457	2846
1355	879,26	1390	2210	1426	2098	1458	1588
1356	810		T. 33		{ 527	1459	2592
1357	T. 265	1391	197	1427	{ 2037	1460	2430
1358	869	1392	1855	1428	2100	1461	2679
1359	2751	1393	1459	1429	2426	1462	1288
1360	2752	1394,1	1157,10	1430	1320	1463	1392
1361	2221,16		2	1431	2193	1464	1293
1362,1	2750	1395	1132	1432	T. 128	1465	1199
2	1286	1396	1324	1433	812	1466	2215
1363	2766,11	1397	1170	1434	2723	1467	2221,24
1364	T. 70	1398	183	1435	1472	1468	2891
1365	175	1399,1	561	1436	282	1469	329
1366	1448		2	1437	1774	1470	803
1367	879,27		3	1438	1457	1471	2762
1368	T. 136	1400	896	1439	2257	1472	2381
1369,1	2275	1401	2429	1440	T. 273	1473	2753
2	2291	1402	1329		274	1474	1397
1370	1201	1403	2059	1441	2630	1475	1845
	2221,17	1404	849	1442	2314	1476	362
1371	1818	1405	52	1443	2221,20	1477	2772
1372	1814	1406	1435		2310	1478	575
1373	2062	1407	659		2319	1479,1	53
1374	587	1408	879,28	1444	558		2
	688	1408,1	2189	1445	660	1480	2766,13
	2221,18		2		2207	1481	577
	2226	1409	1419		2243	1482	741
	2299	1410	2649	1446	2079	1482	1290
	2372	1411,1	586	1447	Syrisch	1483	1428
1375	2568		2	1448	1209	1484	2221,25
1376	795	1412	1200		1364	1485	1112
1377	2644	1413	2240		1984	1486	2827
1378	2737	1414	2236		2221,21	1487	2018
1379,1	1423	1415	1861			1488	2043
2	147	1416	148	1449	1330	1489	149
3	1157,9	1417	1045	1450	658	1490	150
1380	2766,12	1418	318	1451	2096		2037
1381	2221,19	1418	2322	1452	2221,		P. 54*
1382	879,24	1419	1738		22; 23	1491	2340
1383	1473,2	1420	2777	1452,1	1493	1492	2362
1384	2382	1421	1130	2	706	1493,1	1305
1385	655	1422,1	1858	3	2206		2
1386	90		2	1453	2400	1494	1527
			3	1454	2242	1495	2766,14
							2766,16

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
1496	151	1529	1326	1570	336	1613	1427
	2355	1530	1418	1571	2834	1614, ¹	2221, ²⁸
1497	177	1531	831	1572	T. 99	²	556
1498	2022	1532	879, ²⁹	1573	1791	³	2237
1499	356	1533	1451	1574	76	1615	2280
1500	1856	1534	284	1575	157	1615, ¹	154
1501	2748	1535	1870	1576	584	²	357
1502	2099	1536	1316	1577	2825	1616	1783
1503	409	1537	2034	1578	1146	1617	2766, ¹⁸
1504	2353	1538	2766, ¹⁷	1579	974	1618	2826
1505	2891	1539	2221, ²⁶	1580	1376	1619	1604
1506	1473, ³	1540	2583	1581	406	1620	1770
1507	2029	1541	2647	1582	2746	1621	1375
1508	2584	1542	1603	1583	1677	1622	2204
1509	2615	1543	366	1584	1742	1623, ¹	703
1510, ¹	2682	1544, ¹	414	1585	1678	²	680
² }		²	89	1586	972	1624	1094
³ }	1613	³	1703		974	1625	1006
⁴	2599	1545	1893		1676	1626	2221, ²⁹
⁵	2766, ¹⁶	1546	867	1587	1811	1627	2293
1511	752	1547	611	1588	1210	1628	1311
1512	2037	1548	T. 272	1589	1233	1629	581
1513	1593	1549 ^a	2581	1590	1833	1630	2325
1514	1326	^b	2582	1591	2624	1631	2221, ³⁰
1515, ¹	1361	1550	1474	1592	2785	1632	T. 57
²	1365	1551	1473, ⁵	1593	326	1633	321
³	1366	1552	2221, ²⁷	1594	1473, ⁶	1634	T. 75
⁴	1367	1553	2491	1595	1971	1635	1924
⁵	1368	1554	398	1596	879, ³⁰	1636	1095
⁶	1362	1555	1948	1597	2629	1637	620
⁷	1363	1556	87	1598	1315	1638	276
1516	2740	1557	1422	1599	650	1639	879, ³¹
1517	2278	1558	T. 114	1600	1188	1640	2766, ¹⁹
1518	207	1559	152	1601	2120	1641	1824
1519	1079	1560	2232	1602	967	1642	2562
1520	1126	1561	2492	1603	691	1643	569
1521	5	1562, ¹	109	1604	1661	1644	2833
1522	523	²	94	1605	1471	1645, ¹	1356
1523	2779	1563	357	1606	2749	²	662
1524	2478	1564	1092	1607	1811	1646	2432
1525	T. 119	1565	1812	1608	359	1647	1158
1526	623	1566	371	1609	2060	1648	1792
1527, ¹	1473, ⁴	1567	1915	1610	536	1649	879, ³²
²	1357	1568	2493	1611	2828	1650	1157, ¹¹
1528	2037	1569	875. 1326	1612	153. 1792	1651	2714

arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.	arab.	Neue Nr.
1652	1281	1696	306	1720	2842	1755	1510
1653	199	1697	1162		2843	1756	2738
1654	1050	1698	2564	1721	1985	1757	85
1655	695	1699	2290	1722	160	1758	1732
1656	320	1700	2287	1723	2747	1759	1541
1657	879,33	1701	1111	1724	2061	1760	398 ^a
1658	1615	1702	2288	1725	T. 153	1761	755 ^a
1659	1811	1703	73	1726	T. 74	1762	1024 ^a
1660	37	1704	1080	1727	2643	1763	718 ^a
1661	1665	1705	342	1728	2088	1764	2227 ^a
1662	879,34	1706	879,37	1729	2563	1765	514 [*]
1663	17	1707	25	1730	2807	1766	1545 ^a
1664	2661		120	1731	2806	1767	1545 ^b
1665	687		311	1732	1567	1768	1546 [*]
1666	2625		327	dsgl., Rolle	1090	1769	1546 ^{**}
1667	698		1172	1733	1877	1770	205 [*]
1668	1248		1180	dsgl., Rolle	1371	1771	2874 [*]
1669	2065		1331	1734	1148	1772	805 ^{**}
1670	1809		1473,7	dsgl., Rolle	1208	1773	1719 [*]
1671	544		1868	1735	820	1774	1483 [*]
1672	580		2221,31	dsgl., Rolle	1135	1775	286 [*]
1673	572		2766,22	1736	2071	1776	805 [*]
1674	1827		2848	dsgl., Rolle	1128 [*]	1777	519 [*]
1675	1855		2850	1737	718	1778	2224 [*]
1676	420		2869	dsgl., Rolle	1862 ^a		
1677	310		T. 40	1738	1338		
	1358		T. 43	dsgl., Rolle	T. 47		
1678	T. 7	1708	300	1739	2557		
1679	669	1709,1	1369	dsgl., Rolle	=		
1680	2801	2	1370		1777		
1681	1063	1710	2104	1740	2486		
1682	1266	1711,1	2431	1741	2496		
1683	2802	2	2434	1742	}		
1684	2826	1712	155	1743			
1685	629		1234	1744	2507		
1686	T. 158		1537	1745	509		
1687	2766,20		2765	1746	2844		
1688	879,35	1713	2835	1747	Amharisch		
1689	2627	1714	2836	1748	2384		
1690	2489	1715	2837	1749	797		
1691	971	1716	2838	1750	516		
1692	879,36	1717	2839	1751	2769		
1693	?		2858	1752	1525		
1694	2766,21	1718	2840	1753	2192		
1695	357	1719	2841	1754	1509		

Chartaceus

A. 101	2843 [*]
969	426 [*]
B. 573	468
1035	T. 102 ^{**}

		pt.	Neue Nr.	pt.	Neue Nr.	pt.	Neue Nr.
		39	T. 163	79	P. 72	121	T. 177
		40	P. 8	80	T. 230	122	P. 43
		41	P. 76	81	T. 228	123	P. 26
		42	P. 55	82	P. 11	124	P. 57
		43	P. 49	83	T. 224	125	T. 229
pt.	Neue Nr.	44	T. 110	84	T. 71	126	T. 200
1	P. 24	45	T. 169	85	T. 27	127	A. 369
2	P. 25	46	A. 249	86	A. 231	128	P. 75
3	P. 28	47	P. 47	87	T. 76	129	T. 266
4	T. 112	48	P. 30	88	P. 22	130	T. 54
5	P. 39	49	P. 34	89	P. 52	131	T. 4
6	T. 145	50	A. 245	90	T. 50	132	T. 234
7	T. 267	51	T. 151	91	P. 44	133	{ T. 83
8	P. 10	52	A. 261	92	A. 403		{ T. 251
9	P. 86	53	A. 1141	93	T. 231	134	P. 5
10	T. 227	54	T. 26	94	P. 80	135	T. 64
11	T. 213	55	T. 259	95	P. 68	136	A. 98
12	T. 269	56	T. 88	96	T. 72	137	T. 84
13	T. 187	57	T. 179	97	P. 65	138	T. 226
14	T. 149	58	T. 223	98	P. 3	139	A. 241
15	T. 105	59	P. 12	99	P. 7	140	T. 204
16	T. 59	60	T. 132	100	T. 111	141	A. 248
17	T. 270	61	T. 152	101	T. 60	142	A. 202
18	P. 79	62	T. 65	102	P. 70	143	P. 4
19	T. 196	63	T. 161	103	A. 354	144	T. 116
20	P. 62	64	T. 57	104	T. 108	145	T. 63
21	T. 208	65	T. 193	105	T. 2	146	A. 237
22	P. 84	66	T. 29	106	A. 243	147	A. 224
23	T. 130	67	{ P. 16 ^b	107	A. 200	148	A. 217
24	T. 91		{ T. 197	108	A. 234	149	T. 191
25	T. 163	68	T. 250	109	{ T. 35	150	P. 19
26	P. 35	69	T. 10		{ T. 42	151	T. 62
27	P. 29		{ T. 242	110	A. 1011	152	A. 1133
28	T. 185	70	{ T. 254	111	T. 262	153	T. 120
29	T. 186		{ T. 255	112	T. 89	154	T. 201
30	T. 184		{ T. 256	113	T. 5	155	T. 16
30 ^a	T. 34	71	T. 268	114	T. 210	156	P. 35
31	T. 237	72	T. 190	115	P. 17	157	T. 28
32	T. 189	73	T. 194	116	T. 202	158	A. 399
33	T. 203	74	T. 122	117	P. 20	159	T. 168
34	P. 18	75	{ T. 77	118	T. 126	160	T. 157
35	T. 156		{ A. 841	118 ^a	T. 125	161	T. 109
36	T. 235	76	T. 17	118 ^b	T. 129	162	P. 32
37	P. 27	77	T. 3	119	T. 87	163	P. 33
38	T. 90	78	T. 154	120	T. 248	164	P. 83
38 ^a	P. 36						

pt.	Neue Nr.	pt.	Neue Nr.	pt.	Neue Nr.	pt.	Neue Nr.
165	T. 15	209	T. 258	250	T. 142	293	P. 9**
166	T. 49	210	P. 48	251	P. 64	294	P. 74*
167	P. 78	211	P. 50	252	T. 178	295	T. 171
168	T. 79	211 ^a	T. 214	253	P. 84 ^u	296	P. 54***
169	T. 232	212	T. 102	254	T. 19	297	T. 193*
170	T. 236	213	P. 9	255	P. 69	298	T. 31**
171	T. 106	214	T. 46	256	P. 14	299	P. 47**
172	T. 94	215	T. 160	257	T. 61	300	P. 83*
173	T. 58	216	T. 146	258	P. 74	301	P. 85***
174	T. 78	217	T. 225	258 ^b	P. 1	302	P. 11*
175	T. 67	218	P. 6	259	T. 6	302*	P. 61*
176	T. 150	219	T. 188	260	T. 9	303	P. 9*
177	T. 107	220	T. 199	261	T. 68	304	P. 22****
178	T. 134	221	T. 247	262	P. 9 ^a	305	P. 86**
179	T. 113	222	T. 45	263	T. 73	306	P. 86*
180	T. 221	223	P. 82	264	A. 779	307	P. 85*
181	T. 252	224	P. 67	265	A. 794	308	P. 30*
182	P. 81	225	T. 205	266	T. 82	309	P. 83**
183	T. 93	226	T. 101	267	T. 238	310	P. 9***
184	T. 100	227	P. 2	268	P. 15	311	P. 22*
185	T. 209	228	T. 127	269	P. 12	312	P. 22***
186	T. 220	229	T. 260	270	T. 168	313	Hindustan.
187	P. 66	230	P. 51	271	T. 246	314	P. 38***
188	P. 56	231	P. 23	272	P. 54	315	P. 85**
189	P. 63		P. 61	273	P. 31	316	P. 64*
190	T. 133		T. 223	274	T. 243	317	P. 78*
191	P. 45	232	T. 138	275	T. 69	318	T. 209*
192	T. 211	233	T. 180		T. 239		
193	T. 131	234	T. 44	276	T. 245		
	A. 1296	235	T. 124	277	T. 271		
194	T. 118	236	T. 81	278	T. 104		
195	P. 58	237	A. 2173	279	T. 86		
196	T. 53	238	T. 30	280	T. 222		
197	P. 86	239	T. 36	281	T. 48		
198	T. 80	240	T. 181	282	P. 16 ^c		
199	P. 77	240 ^a	T. 24	283	T. 137		
200	T. 174	241	T. 11	284	T. 275		
201	P. 21	242	T. 217	285	P. 60		
202	A. 2809	243	T. 218	286	P. 41		
203	T. 206	244	T. 162	287	P. 42		
204	T. 192	245	P. 53	288	P. 23		
205	T. 25	246	T. 219	289	P. 61		
206	P. 59	247	P. 32 ^a	290	P. 23 ^a		
207	T. 38	248	T. 92	291	P. 86***		
208	A. 993	249	T. 141	292	T. 276*		

II.

Register der Titel und der titellosen
Schriften.

آثار البلاد، واخبار العباد آداب — البحث	1526. s. auch ادب . 1. von احمد السجاعي, gereimt 1188. 2. von الایجي 2811, 2; mit Commentar des احمد الجندی 2818, des محمد التبريزي 2811, 2, 2813—2816; Glossen dazu von محمد مير ابو الفتح 2817, von الاردبيلي 2811, 3, 2812, 1; weitere Glossen zu den letzteren 2812, 2. 3. von السمرقندی, mit Commentar des مسعود الشرواني 2809, 1; Glossen dazu von يحيى الكاشي das. 2; Glossen zu diesen Glossen, von شاه حسين das. 3. 4. von طاشكيري زاده 2819.
آداب الذكر في آداب المطالعة آداب المعلم والمتعلم — الوضوء آكام المرجان، في احكام الجان	773, 1. 87, 5. 88, 5. 64, 1; vgl. 75, 1. 44, 8. 747.

الآيات البيّنات، في معراج سيّد اهل الارض والسموات	1796.
آية الكرسي	V, 23.
الآية المختارة عند الملل	2055.
كتاب الابانة، والتفهيم، عن معنى بسم الله الرحمن الرحيم	727.
كتاب في ابدال الادوية المفردة والمركبة	2012.
الابركسيس	2853.
ابطال القياس والرأى والاستحسان في التقليد والعليل	640.
الابنية في علم التصريف	193.
ابيات في القاب المد في القرآن	28,7.
— الامام الشافعى	706.
الابيات الثمانية [في علم البلاغة]	2788,5.
ابيات في الدخان	2097.
— — الزهور والرياحين	2217,2.
— — على كبريد المشنوق	2217,7.
اتحاف الاخصا، بفضائل المسجد الاقصى	1715. 1718. 1719. 1719* (V, 42).
— اخوان الصفاء، بنبد من اخبار الخلفاء	1587.
— المريد، بجوهرة التوحيد	697—699.
— المهرة	2,107.
اتعاط الحنفاء، باخبار الائمة الخلفاء	1652.
الاتقان والاحكام، في شرح تحفة الحكام	1058. 1059.
اتمام الدراية، شرح النقاية	167. 168. 169.
— الفنون، على شرح قصيدة ابن عبدون	2252.
رسالة في اثبات الجوهر المفارق المسمى بالعقل الكلى	698,31.

رسالة في اثبات كرامات الاولياء في حال حياتهم ومماتهم	723.
اجازات	4,4. 15,7 u. 9. 89,3. 914,6. 1857— 1865.
رسالة في الاجتهاد	918.
الاجرومية	B. المقدمة الاجرومية
الاجوبة الجليلة في الاصول النحوية	313.
— للشيخ على المنير	1148.
— الفاخرة، عن الاسئلة الفاجرة	858.
— المفيدة، على الاسئلة الفريدة العديدة	758.
الاحاديث الالهية	64,2.
— البلدانية	613,7.
— السداسيات	613,6.
— في فضل سور القرآن	2789 Anm.
— القدسية لحكي الدين ابن العربي	3,2. 3,5. 64,2. 899. 900.
— لبعضهم	3,14.
— الموضوع	70,13.
— النبوية، والحكايات الهزلية	2755.
احاسن الحاسن	1873.
الاحاطة	26, I fol. 203 ^b .
الاحتفال بالاطفال	94,4.
رسالة في الاحتياال لمعرفة مقدارى الذهب	1158,11.
والفضة في جسم مركب منهما	
كتاب الاجار	2118.
رسالة الاحدية	Pers. 5, I, 4.

احكام الاواني والظروف، وما فيها من المظروف	58,2.
الاحكام السلطانية للماوردى	2,49. 417 fol. 1 ^a .
في احكام الكواكب	1382,2.
احكام مواليد السنة بالبروج الاثنى عشر	85,5.
احكام الوقوف لخصاص	1127.
الاحمدية في العروض	375.
احوال الحشر والنشر	73,10.
— القيامة	755 ^a .
احيا علوم الدين	2,36. 417.
الاخبار الالهية	64,2.
اخبار الدول لجمال الدين الازدى	1555.
— — وآثار الاول	1,25 u. 29. 1579.
— الزمان للمسعودى	1554.
— المتلصصين	44,32.
اخبار الوزراء	1756.
— — للهمدانى	868.
الاختصار والتجريد، للمحقيقين من التكرار والاسانيد	2,14.
الاختصاص، من الفوائد القرآنية والخواص	11,5.
اختلاج الاعضا	39,18. 265. 1324. 1325. 1472.
اختلاف الملل في اصول الدين	849,1.
— الناس	2096,3.
— — في امر النفس وامر العقل الخ	1158,28.
اخذ الثار، من الطغاة الفجار، على يد المختار	1838,2.
اخلاص التفريد، في معنى كلمة التوحيد	916,3.
اخلاص الخالصة	1216.

ادب	s. auch آداب.
في الادب	773,3.
ادب السلوك	883.
ادعية ليالى شهر رمضان	875.
الادعية المباركة للشيخ ناصر الدين الكلوتاني	816.
الادغام الكبير	549 fol. 86 a.
الادوية القلبية لابن سينا	1994.
شرح الادوية المفردة	2018.
الادوية المفردة لابن وافد الخمي	72,5.
اذكار النورى	806.
اربعون حديثا	von الاقسرائى
	3,3; von
	الترمذى
	613,1; von ابن
	3,1; كمالپاشا
	4; 6; von
	النورى 2, 87.
	V, 25. Comm.
	von ابن حجر
	2,86; الهيتمى
	von الدلجى
	614; von زكريا
	617. الانصارى
	618; von
	الشبستري
	616; von محمد
	615; البخارى
	von ? 3, 2; 20;
	21. 619. 621.
اربعون حديثا في احوال القيامة	3,10.

اربعون حديثا في حوض المصطفى	3,8.
— — — الشفاعة العظمى والوسيلة الكبرى	3,9.
— — — ظلّ العرش يوم القيامة	3,7.
— — — قواعد الاحكام الشرعية	167, Ende.
الاربعون المنيرة في اسباب المغفرة	620.
ارتشاق الشهدة في شرح قصيدة البردة	2292.
الارج في الفرج	622. 623.
ارجوزة ابي بكر بن يحيى الكاتب	1327.
الارجوزة البيانية	2788, 2. Comm. 2788, 3. 2789
ارجوزة في تشريح البدن لابن سينا	13.
— — — تعبیر الرؤيا	1311.
الارجوزة الرحبية	s. الرحبية.
ارجوزة في الرمل	1315.
الارجوزة الشعرية، نظم الشريف الهبارية	1514 fol. 137. 1515 fol. 243 b.
ارجوزة في الطب لابن سينا	2032, 1. 2034, 2. Comm. von ابن رشد 2027, 2.
— — — علم احكام الفلك	1458.
— — — ابن العماد	Comm. 1080.
— — — على ما جاء من كلام العرب بالظاء والضاد	104, 1. 414.
كتاب الارشاد	711.
— — — لاسماعيل المقرئ	951.
الارشاد في الرد على اهل الاتحاد	866, 1.
ارشاد الساري، لشرح صحيح البخاري	2, 50 ff.
— — — سالک السبيل، الى الفية ابن مالك وشرحها لابن عقيل	276.

ارشاد الفارض، الى كشف الغوامض	1109.
— القاصد، الى اسنى المقاصد	163.
الارشاد مختصر الحاوى	951.
— من المرشد الى ربّ العباد	988.
— لمصالح الانفس والاجساد	1934 bis 1936.
الارشادات السنّية، فى الطريقة النقشبندية	15, 7.
فى ازالة الطبوع من الثياب	1330.
ازهار الافكار، فى جواهر الاجار	2110 bis 2114.
— العروش، فى اخبار الحبوش	1693.
اساس الاقتباس	2825.
الاسباب والعلامات فى الطبّ	1954 bis 1957.
فى استخراج كمّية الاجرام المختطلة	1158, 10.
رسالة الاسترضاء، باختلاج جميع الاعضاء	1324.
— فى الاستعاذة والبسملة	8, 1.
الاستعاذة من النار	753, 2.
ارجوزة فى الاستعارات	2808.
استغاثات	2221, 31.
استغائة	10, 2. 26 fol. 214 ^a u. 215 ^a . 868 fol. 134 ^b .
قصيدة الاستغائة	von al-Būnī 2087 fol. 83 ^a ; von al-Suhailī, mit 94, 7; تخميس von ? 2248, 4.
الاستغائة الشبراوية	2339. 2340.
الاستغفارة	21. 2254. 2258.
اسرار الحروف للاخميمى	1258, 2.
الاسرار الحقيقية، الموصلة الى الحضرة العلية	1228.

كتاب الاسرا والمعراج لعلى الشيبينى	1826.
اسفار فى سفر نوح عم	Pers. 5, I, 2.
الاسماء الاربعون للسهروردى	Comm. 717.
اسماء اصحاب الكهف	777.8.
— الانبياء والمرسلين على ترتيب حروف الحجاء	68,3.
منظومة مشتملة على اسماء البدرين	10,2; vgl. 1835.
شرح اسماء الحسنى	8 s (nach ihrem Zahlwerthe ge- ordnet). 56, 2 (Fragen u. Ant- worten von Gha- zâli). 77,3 (Ge- dicht). 79, 6. 86,2. 716—718. 718* (V, 22; Commentar). 805** (V, 24). 1252, 2 und s. 2378 (Qaṣīde von al-Dimyātī).
اسماء الشهور الرومية	1450.
— العصابة البدرين	1835; vgl. 10,2.
الاسماء العظيمة للطريقة الى الله تعالى	96,4.
اسماء المشائخ السبعة القراء	93,5.
— النجوم المتحيرة والابرار	115 fol. 4 ^a .
اسنى الوسائل، فيما حسن من المسائل	2161.
اسواق الاشواق، [من مصارع العشاق]	2710.
الاسئلة والاجوبة لابن حجر	757 bis 759.
— لنجم الدين الغيطى	756.
— العديدة، والاجوبة المفيدة	758.

كتاب الاشارات الى ما وقع في المنهاج من الاسماء والاماكن واللغات	966.
الاشارة في النحر	Comm. 314.
كتاب الاشياء والنظائر	1142.
اشراق التواريخ	1744.
اشعار الستة	2191.2.
— العارفين، من آداب العلماء الفاضلين	2199.
كتاب الاشكال	1462.
اشكال التأسيس في علم الهندسة	1496 bis 1499.
الاشنهيّة في الفرائض	1098.
اصطلاح اهل المنطق	300.
اصطلاحات الصرفيّة	70,2. Pers. 5, I, 8.
اصول تركيب الادوية	1999,1. 2000. 2030,2.
اصول الدين	63, 1 (christlich). 100,2 (Gedicht von al-Nasafi). 643 (von dem- selben?). 663 bis 665 (von al- Ṭahāwī).
اصول الدين البديعة	17,2.
كتاب الاصول والضوابط للبونى	1268.
— — — في شرح الفصول	1894 bis 1896.
اصول الفقه	100,1 (von al-Mā- taridi.) 937.
اظهار الاسرار للبركوى	209,2.
— حكمة الله تعالى في خلق الانسان	2022.
— السرّ المودع (الموضوع)	1426,1.
— صدق المودة، في شرح البردة	2.95.
كتاب الاعتراف	2882,2. 2886,2.

كتاب الاعتراف والتوبة	63,2.
الاعتضاد، في الظاء والضاد	414.
الاعتقاد في رد الاشعرية والمعتزلة	84,4.
اعتلال القلوب	627.
كتاب في اعجاز القرآن	547.
الاعذار والانذار الشافية لقلوب اهل الحق الخ [من كتب الدروز]	855. 856.
في الاعراب لمصطفى بن ابي بكر الكزحاصي	Türk. 2,3.
اعراب الاجرومية، في علم العربية	295 bis 297.
— القرآن للازهرى	539.
— للسفاقي	533.
— للسمين	533.
الاعراب، عن قواعد الاعراب	209,3. 318. 319. 320 (Auszug). Comm. von Ibrahim al-Muqaddasi 321; von Çalîh Efendi 322; von ? 323; von al-Azharî 324 und 325; Glossen zu letzterem Commentare 326.
كتاب الاعضا الآلة لمجالينوس	1901.
الاعلام، باحاديث الاحكام	2,99. Comm. das.
اعلام الاريب، بحدوث بدعة الحاريب	737. 738.
الاعلام باعلام، بيت الله الحرام	1708. 1709.
اعلام الالهجاء، باحوال الجماد	2064,3.
الاعلام والاهتمام، بجمع فتاوى شيخ الاسلام	1145.

الاعلام، بحكم عيسى عليه السلام	725. 726.
اعلام الناس، بما وقع للبرامكة مع بنى عباس	120,1. 2708 bis 2710.
— النبیه، بما زاد على المنهاج من البهجة	977.
والمحاروى والتنبيه	
كتاب اعمال الليل والنهار ومعرفة الاوقات على	1433.
الشهور القبطية	
كتاب الاعيان والامائل	1756 (V, 43).
الاعمال، في معنى الابدال	1137.
كتاب الاغانى الصغير	2126. 2235,3.
اغذية	2019 (in Tabellen- form).
كتاب الاغذية والاشربة وما يتصل بها	1999,4.
— اغذية المرضى	1999,3.
افادة الخبر بنصه، في زيادة العمر ونقصه	743.
الافتتاح، شرح المصباح	248. 249.
الافصاح، في احاديث النكاح	630.
— على الكافية	261.
ذكر افلاطون الحكيم	1634.
رسالة في الافيون	14,32.
كتاب الاقاليم السبعة	1261 1.
— — — المطلسة	2738.
اقتطاف الازاهر، والتقاط الجواهر	398* (V, 14).
رسالة في اقسام العلوم [العقلية لابن سينا]	1158,29. V, 28.
الاقناع، في حل الفاظ ابن شجاع	943; Glossen: 944.
اقوال الادباء	2217,14.
الاقوال الحرة، في الكلام على البسملة والحمدلة	729.
اقيسة النبي	2,10.

كتاب الاكتفاء، بما تضمنه في مغازي رسول الله عم ومغازي الثلاثة الخلفاء	2,1.
رسالة الاكسير، في البسط والتكسير	1254,1.
الاكليل، فيما يكون للسّموات والارض من التبديل	540.
اكمال الاكمال	2,61.
الاكمال في المختلف والمؤتلف	1759.
رسالة في تحقيق آل المعرفة	305.
قصيدة الالتزام، في مدح النبي عليه السلام	36,1.
الجام العوام، عن الخراف في علم الكلام الغاز	99 fol. 28 ^a . 10,2. 14,25; 28; 34; 38; 39. 26 fol. 105 ^a . 94,14.
كتاب الف با	188.
الف ليلة وليلة	2632 bis 2639.
الالفاظ الظريفة، في رحلة العرب وحرب الزناتى خليفة	2630.
الفية بديعة المعانى	2217,9.
— البرماوى في الفقه	928, Ende.
الالفية، في السيرة النبوية للعراقى	1159.
الفية العراقى في اصول الحديث	579; Comm. von Zakarijâ al-An- çârî 580.
— ابن مالك	8. الخلاصة في النحو
الالمام، لذوى النهى والاحلام	1813.
ام البراهين	metrisch: 680. 681; Comm. vom Verfasser 676. 677; Glossen da- zu 678. 679.

قصيدة الامالى	8. بدء الامالى
كتاب الامالى	609.
ام القرى	8. الهمزية
	للبوصيرى
الامتناع، باحكام السماع	105,1.
امتناع الاسماع، فيما للنبي صم من الحفدة	1830; vgl. 2,6.
والمتاع	
امثال العرب للميداني	versificiert: 1250.
— لقمان الحكيم	2764,2. 2765.
— يوسيفوس	27,1.
الامثلة المختلفة	194,2,e. 195. 196.
	220,6. 2205. —
	Commentar von
	al-Surûrî 190.
	220,2; von ?.
	المصرح be-
	titelt, 191.
امداد سامع الحقائق، شرح مورد الرائق، في	732.
الصلاة على اشرف الخلائق	
الامداد، بمعرفة علو الاسناد	178.
في الامراض العارضة على الاكثر بالاغذية	1952,2.
المألوفة الخ	
الامر [الحكم] المربوط، فيما يلزم اهل طريق	914,3; vgl. V, 28.
الله من الشروط	
املاء نجم الدين محمود الاصبهاني	864,12.
الاندلسية لابن زيدون	2240.
— في علم العروض	8. عروض
	الاندلسي
الانس الجليل، بتأريخ القدس والخليل	1716. 1717.

انس المنقطعين	26 II fol. 22 ^a . 612.
انسان العيون، في سيرة الامين المأمون	2,9. 1801 bis 1805.
الانسان الكامل، في معرفة الاواخر والاوائل	893 bis 895.
انشا	s. „Briefe“ und „Briefsteller“.
انشقاق القمر	41,2.
الانصافية، في بحث الدخانية	2097.
انفصال دولة الاوان، واتصال دولة بني عثمان	1669 (s. V, 41).
انموذج اللبيب	Comm. 2,91.
الانموذج في النحو للزمخشري	Comm. 224 bis 226.
رسالة الانوار	Pers. 5, I, 8.
انوار التنزيل، واسرار التأويل	Glossen: 531.
— العقول، من اشعار (كلام) وصي الرسول	2227 ^a .
الانوار، لعمل الابرار	87,6.
— على مذهب الامام الشافعي	989.
— والنصيحة للاخوان، في النهي عن شرب الدخان	2104.
— اللغات، في كلام على دلائل الخيرات	807.
انواع تسليمات نظماً	14,40.
انيس الجالس، وبغية المحالس	2726.
الانيس المطرب، بروض القرطاس، في اخبار ملوك المغرب، وتأريخ مدينة فاس	1696.
انيس المنقطعين	s. —س المنقطعين
في الاواني والظروف، وما فيها من المظروف	58,2.
في الاوائل	89,1.
رسالة لاستخراج اوائل الشهور في جميع السنين	83,1. 7*

اوران	765,4.
— الحمدانى	68,5.
الاوران السبعة، للايام السبعة	801. bis 803.
اوران الصبح	70,1.
مقالة في الاوزان والمكائيل	1331.
اوضح المسالك، الى الفية ابن مالك	269 bis 272.
رسالة في علم الاوقات التسعة	1252,3.
— — اوقات الصلوة	767.
— — الايام المنقوطة	24,2.
الايساغوجى للابهرى	1171,1. 1172 bis 1174; Comm. von al - Kâtî 1171, 2. 1175; Glossen dazu 1171, 3. 1176. 1177; Comm. von al - Fanârî 1178; von Zakarijâ al - Ançârî 1179. 1180; Gl. dazu 1181.
ايضاح الاسرار، الملتقط من محاسن الآثار	883.
الايضاح، في اسرار النكاح	2033,2. 2040 bis 2044. 2055.
ايضاح الرموز، اى افتتاح الكنوز، وحلّ الطلاسم واللغوز	} 1288,1.
— — ، لافتتاح الكنوز	
الايضاح في علم المعانى والبيان والبديع (للقزوينى)	2786.
ايضاح المشكلات على رسالة السمرقندى في الاستعارات	} V, 56.
— — من متن الاستعارات	

باب الايمان عن ابي هريرة	863,2.
مقدمة في الايمان والاسلام	734.
ايتها الولد	915,2. 1165; vgl. V, 25.

ب

الباز الاشهب لابن الجوزي	716.
بانة سعاد	1784 bis 1786. 2225. 2226 (V, 44; 51); ein Tach- mis darauf 1985. 2227.
كتاب الباء لبعضهم	2062. 2063.
— — لابراهيم بن محمد المغربي المالكي	35,6.
— — للنملي	2055.
بائية حسن جلبى الحموي	14,26.
— زكرياء المراكشي	1295,3.
في البحث تمام المشترك	87,2. 88,2.
في بحث القدرة والارادة	87,3. 88,3.
بحث المطالب	V, 13.
بحر الانساب	1755. 1833.
البحر الرائق، شرح كنز الدقائق	1142.
— الكبير، في بحث التفسير	534.
بحر الكلام	100,3.
بدء الامالي	691; Comm. von Ibn Ġamā'ah 667. 668; von Īsā al-Cūfi oder Radhī al-dīn al- Bakrī 668. 669; von Ghars al- dīn Chalīl al- Buchārī 668.

بدء الدنيا، وقصص الانبياء	1739.
بداية المبتدى	1000.
بداية النهاية للغزالي	2, 37.
— لابن كثير	1568. 1569.
— الهداية	882.
البدر المنير، في تبیین الاكسير	241, 1.
كتاب البدليات	2024, 2.
تصريف بدوح	90, 3; vgl. V, 61.
البدور السافرة، في علوم [امور] الآخرة	2, 31. 3, 7.
بديع الانشا في المكاتبات والمراسلات	2828. 2829. V, 57.
— المعاني، في شرح عقيدة الشيباني	661.
البديعية لاسماعيل المقرئ	2200.
— لابن حجة	59, 2; Comm. 2795. 2796.
الحبيدي	2321.
للسيوطي	59, 1; Comm. 2798.
لصفي الدين الحلي	Comm. 2793.
لعبد الرهقاب ابن عربشاه	4, 7.
لحمّد الدوركي	32, 4.
— ، في كتابة الامور الشرعية	2200.
بذل الماعون، في فضل الطاعون	58, 3.
— النصائح الشرعية، فيما على السلطان	1219.
وولاة الامور وسائر الرعية	
كتاب برجان وحابب	2055.
البردة	الكواكب الدريّة، في مدح خير البريّة

البرق اليماني، في الفتح العثماني	1616.
بروء ساعة في الطب لبقرات	108,3.
— — — — للرازي	1944. 2033.
البروق اللوامع، فيما اورد على جمع الجوامع	927.
كتاب البرهان	2872.
البرهان، في اسرار علم الميزان للمجلدكي	1295, 6; 7; 10. 1769.
برهان الطريقة	841.
خواص البرهنتية الشريفة	1264.
كتاب في علم البزرة	2093.
بزوغ الهلال، في الخصال، الموجبة للاطلاع	628.
كتاب البزيرة	2091,2.
كتاب البستان	2,32.
بستان الحكماء، وروضة الندماء	} 92,1.
— — — وقاعدة الحكمة والادب	
كتاب البستان، وروضة الندمان	} 2,32.
بستان السائرين	
— — — العارفين للنووي	2,34.
— — — في معرفة الدنيا والدين	2273.
— — — الواعظين، ونزهة الناظرين	1943.
البسط المبعوث، في خبر البرغوث	37,1. 66,6.
رسالة في البسمة	55,3. 727. 728. 731.
— — — والحمدلة	705.
المبسط في الاعراب	349.
البشامة	قصيدة ابن عبدون
بشرى الكتيب (الكثيب)، بلقاء الحبيب	758.
— اللبيب، لذكرى الحبيب	2297.

كتاب البصرآء	2092,1.
في بيان حكمة بعثة الرسل صم	867,2.
بغية الاريب، وغنية الاديپ	172.
— الباحث، في علم المواريث والفرائض [عن جمل المواريث al.]	1111. 1112; Com- mentar 1113. 1114; Auszug mit Comm. 1115.
— المجلس والمسامر، ونزهة الارواح والخواطر، في الاشعار والنوادر	2716.
— الراغب، في شرح مرشدة الطالب	1478.
— القارى والتفهم، لالفاظ صحيح الامام مسلم	2,63.
بلبل الروضة	1531.
بلغة الطبيب	2028,2.
البلغة المترجمة في اللغة	402.
بلغة المريد، لتناول المريد	901 Anm.
— — ومشتهى موفق السعيد	901.
بلوغ الآراب، في لطائف العتاب	2711.
— الامنية، فيما يتعلق بطلوع الشعري اليمانية	1459.
— المراد، من الخيل الجياد	2076.
— المرام، شرح ديباجة شرح القطر لابن هشام	330.
— — من ادلة الاحكام	2,108.
كتاب البناء في التصريف	194, 2, d. 195, 5. 196,4.
بنية ذوى الاحلام، باخبار من فرج كربه بروية المصطفى في المنام	2714.
بهجة القواعد	327.
البهجة المرضية، شرح البهجة الوردية	952. 953.
بهجة الناظرين، وآيات المستدلين	746.

بَهجة النفوس الاوانس، بختصر ديوان الحد	2309.
ابن مكنس	
— — وتحليتها	2,50 ff.
البهجة الوردية	977; Comm. von al-'Irâqi 952. 953; von ? 954.
بيان [اعتقاد اهل] السنة والجماعة	663; Comm. 664. 665.
— — التخصيص، في معاني التخصيص	42,2.
بيتي الغزالي او هما لامام الحرمين مع تخميسهما	2243.
بيتين في المقولات	1212.
كتاب البيطرة	1992. 2086.
— — في وصف الدواب من الخيل وغيرها	2073.
فصل فيما يجوز البيع ولا يجوز الخ	5,3.
المنظومة البيقونية في مصطلح الحديث	585 bis 587.
بيوت اشعار في الفواكه	95 fol. 103 ^b .

ت

تاج التراجم لحيي الدين ابن العربي	888,2 (vgl. V, 35).
— — في طبقات الحنفية	1764.
— المصادر	400.
— المفرق، بتحلية علماء المشرق	1540.
تأريخ آل ايوب	1653.
— ابن الاثير	1,33.
— الاسحاقى	s. لطائف اخبار
	الاول الخ
— الاسكندر المكدونى	46,3. 2398. 2399.
— الاسلام للذهبي	1563 bis 1566. 1574.

تأريخ البرزالي	Auszug 1569; Fortstzg. 1758.
— تيمور لنك لابن عربشاه	1840 bis 1842.
— جامع دمشق الحروسية وهو الجامع الاموى	1722.
— الحنبلى	413.
— الخلفاء للسيوطى	51,8. 1584 bis 1587 (vgl. V, 39).
— لبعضهم	1588. 1589.
— الراشدين لاحمد بن اعثم الكوفى	1592.
— فى دار محمد البهائى	2211 fol. 34 ^b .
— دمشق	1721. 1723.
— لابن عساكر	1775; Auszug von Ibn al-Mukar- ram 1776; von ? 1777; Fort- setzung von al- Birzali 1569; Fortstzg. hier- zu, von al-Sa- lami 1758.
— لابن كثير	1723.
— السبكى	1,18.
— ابن الشماخ	1566. 2161.
— الطبرى	1554.
— العبيديين	98,21.
— ابن الفرغ	1,18.
— الفيومى	1,18.
— ابن كثير	1568. 1569. 1723.
— الكعبة والمسجد الحرام	1710.
— كنيسة مار انطونيوس	115.
— محاربة السلطان سليم مع السلطان	1673.
(sic) الغورى وما جرى بينهم	
— الحلى	1669 bis 1678.

تأريخ المسعودى	93, 4. 1548.
— مصر لحسن بن حسين الطولونى	12, 2.
— لابن زولاق	1617. 1618.
— لبعضهم	57, 1. 1646. 1647. 2541, 1 u. 2.
— معاوية	2723.
— مكة للارزقى	1705.
— ابن المكرم	1776.
— الشيخ المكين	1557.
— الملك الاشرف قانصوه الغورى	1669 bis 1673.
تأسيس البنيان، وتيقظ الغفلان، فى الرد على	2098. 2099.
من حرم الدخان	
كتاب التالذ والطريف، فى فن جناس التعكيف	2821.
تأليف الامثال، من تصنيف الامثال	2152.
تأهيل الغريب	2156.
تأويل رؤية سور القرآن	1311, 2.
تائية التقى السبكى	Comm. 2, 101.
التائية الكبرى لابن الفارض	Comm. 2267.
التبر المسبوك، فى نصائح [نصيحة] الملوك	1874 bis 1877.
التبرى، من معرفة المعرى	2071.
التبصرة والتذكرة	580.
— فى علم الهيئة	1384 (vgl. V, 32).
تبين الحقائق، شرح كنز الدقائق	1020. 1021; Glos- sen 1022.
التبثيت عند التبثيت	34, 1.
تثقيف التعريف، بالمصطلح الشريف	2826.
ذكر تجارة النبى عم لحديجة وزواجه بها	1820.
تجريد البيان، فى تجويد القرآن	571, 1.
— ديوان الحيوان	94, 12.

تجريد فرائد الرقائق	1038.
كتاب التجليات لحكى الدين بن العربى فى التجويد	886. 562 bis 572. Türk. 2,1.
تحذير الاخوان، ممّا يورث الفقر والنسيان رسالة التحذير والتنبيه [من كتب الدرور] تحرير الاصول لابن همام	80,1. 855. 856. 1142 (II, 352 Anm.); Comm. 1000.
— تنقيح اللباب	Comm. 984. 985; Gl. 986.
— القواعد المنطقية، فى شرح الرسالة الشمسية	1186 bis 1188.
— النظام، فى جمل الكلام	345.
التحصيل فى اصول الفقه	934.
تحفة الاحباب، فى علم الحساب	Comm. 1486.
— — — — — ملحّة الاعراب	2174.
— — — — — ونخبة الاعجاب	1501.
— الاخيار، فى علم الغبار	1492,1.
— الادباء، وسلوة الغرباء	1545.
— الازهان، فى عجائب البلدان	1539.
— الاريب، فى الردّ على اهل الصليب	860.
— الالباب، فى نخبة الاعجاب	1501. 1502.
— الانام، فى تاريخ الاسلام	1570 bis 1572.
— — — فضائل دمشق الشام	93,1.
— اهل الحديث	23,2.
— اولى الالباب، فى العمل بالاسطرلاب	1415.
— الاولياء الاتقياء، فى ذكر حال سبيل الانبياء الخ	45,1.
— البارع، بما رواه قالون عن نافع	560.

التحفة البهيّة، في الفراسة الانسانية، والايمانية الكشفيّة	1236.
تحفة ابن حجر العسقلاني	23, 2.
— الحكّام، في نكت العقود والاحكام	1058. 1059.
التحفة الذهبيّة الخ	s. الرحلة الذهبيّة الخ
تحفة الربّ المعبود، على تعاريف النحو والحدود	308.
— الزمان، ونزهة الخلّان	400.
— السالك، لاشرف المسالك	865, 9.
— السائل، في الاجوبة والمسائل	1141.
— — بطرق المسائل	1139.
التحفة السعديّة	1917.
تحفة الطلاب، بشرح تحرير تنقيح اللباب	984. 985; Glos- sen 986.
— — في علم الرماية والنشاب	1337, 1.
— — [في قواعد الاعراب]	327.
— الظرفاء، في تأريخ الخلفاء	1866, 2.
— العروس	2048.
— العقلاء	2171.
التحفة القدسيّة، في الاخبار الساحليّة	889.
— — في الفرائض	1104; Commentar 1105. 1115.
تحفة الكائنات، لما حوى من الفلكيّات والخبثات	1508 (s. Wüsten- feld).
— الكرام، بخبر الاهرام	1688.
التحفة [المباركة] في الطبّ	2021.
— المرامّة، في سيرة اهل الكرامة	1228.
— المرضيّة، في الاراضي المصريّة	1142.
تحفة الملوك في الفروع	1007. 1008.

تحفة الممدود لابن مالك	207, 2.
— المهتدى، ببسط البساط الاحمدى	86, 1.
— المهرة، باطراف العشرة	23, 2.
— النظار، في غرائب الامصار، وعجائب الاسفار	1541.
التحفة الوردية	315; Comm. 316.
تحفة الوزراء للثعالبي	1886.
تحقيق النصر	1713.
تحلية العاقل، بمدح الاواخر والاوائل	2321.
تحية الاسرار، تأليف الاخيار الانصار، في الرد على النصارى من فرق الكفار	860.
تخميسات الرشيدى	2357.
تخميس ابیات ابى نؤاس لابن الرومى	1435.
— بانث سعاد	2227.
— الخمرية لابن الفارض	39, 1.
— لعبد الفتاح الحنفى	748.
— فى علم الكيمياء	1257, 2 und 7. 1288, 2. 1289.
— لعل بن ابى طالب	1645 fol. 67 ^b .
— لغنيم الشافعى	2376.
— لابی الفتح المالکى	44, 26.
— قصيدة السمود اليهودى	76, 2.
— الشيخ محمد البكرى للشيخ محمد العلمى	93, 9.
— لحمد القادري	44, 22.
— النمرودى	709.
— المضرة، فى مدح خير البرية	22, 13.
التدبير الالهى فى علم الحجر المكرم	1261, 6.

تدبير بطرش الاخيمى لولده سوريس	1261,3.
— الحبالى والاطفال	1975.
— هرمس الهرامسة المثلث بالحكمة المتوج بالنعمة	1261,7.
تذكرة الاخوان فى الرد على من قال بحد الدخان	2103.
— الانطاكي	108, 2. 1934 fol. 1. 2009.
— اولى الالباب، والجامع للمحب والمحباب	2010 2026, 1, b. 2084. 2116.
التذكرة باحوال الموتى واحوال الآخرة	s. تذكرة القرطبي
تذكرة ابن حمدون	2137.
— الحاضر، وزاد المسافر	2024,1.
— السامع والمتكلم، وآداب العالم والمتعلم	162.
— السويدي	1944. Abkür- zungen: 44,30. 1958. 1959. 1960. 1970, 2. 2026,1.
— الصفدى	2140. 2141.
التذكرة الصلاحية	2140.
تذكرة القرطبي	2, 29. 749 bis 753,1.
— الكحالين	1992.
— النبیه	1728.
التذهيب مختصر تهذيب الكمال	1757.
كتاب التراجم	888,2.
ترتيب السور، بتركيب الصور	865,2.
ترجمان الاسرار	2328.

ترجمان الاشواق	2268, 1; Comment. 2269.
— القرآن	401.
ترجمة الشيخ احمد المقرئ	1, 17.
— ابي الطيب المتنبي	2231 S. 1509.
— الحلى	1849.
— ابي نواس	2235, 2.
الترغيب في سؤال الجنة	753, 2.
تركيب الصور، وترتيب السور	865, 2.
ترويح الارواح، ومفتاح السرور والافراح	2170.
تروية الظامى، في تبرئة الجامى	102, 7.
تزيين الاسواق، بتفصيل اشواق العشاق	2700. 2701.
تسديد القوس، بترتيب مسند الفردوس	2, 108.
انواع تسليمات نظماً	14, 40.
تسليمية اهل المصائب، في موت الاولاد والاقارب	1230.
تسهيل الفوائد، وتكميل المقاصد	283.
— المنافع في الطب	1944.
— النظر، وتعجيل الظفر	1872.
تشطير عمر افندى اللبقي	10, 3.
تشنيق السبع، بتعديد السبع	66, 1.
— المسامع، بجمع الجوامع	926.
التشويق الطبى	1908.
تصحیح المقالات، في نسب السادات البارزات، الخ	1768.
رسالة في تصديق النبوة لابن سينا	1158, 5.
التصريح، بمضمون التوضيح	270. 271; Glos- sen 272.
تصريف دعوة السباسب	826.
— الزنجاني	194, 2, b. 195, 3. 196, 2. 197. 198;

- Comm. von ?:
199; von
حاجى بن
ابراهيم
عكاشة
200; الحبلى
von al-Taftâ-
zânî 102, 6.
200, 2. 201. 202;
Glossen zu al-
Luqqânî's Glos-
sen zu diesem
Comm. 203;
Comm. von 'Ali
al-Kilânî 204.
- التصريف لمن عجز عن التأليف
تصريف الخمس الخالى الوسط
تعبير الرؤيا
1989.
1252, 4.
93, 13 u. 14. 842.
1311. Türk. 1,
21, e.
59, e.
1657 (vgl. V, 41).
2826 (vgl. V, 57).
- رسالة التعديّة
التعريف، بالمصطلح الشريف
تعريفات النحو
تعقيد الجوزهر، وتحليل النوبهر
التعليقة الموافقة، على الابيات الثمانية
التعليم الى اولاد المسيحيين
تعليم المتعلم، في طريق التعلم
كتاب التفاحة في الهندسة
تفريد الصادح
التفريد، بضوابط قواعد التوحيد
— في كلمة التوحيد
كتاب في تفريق الاديان
183.
1379, 1.
2788, 5.
2879, 1. 2883, 1.
159, 2. 160. 161.
1500.
2174.
916, 3.
1257, 8.

تفسير الابركسيس	—	—	2853.
غريب القرآن	—	—	522. 523.
القرآن لاحمد بن محمد الجذامي	—	—	534.
للبيغوي المشهور بالقرآء	—	—	524 bis 526.
لابن الجوزي	—	—	530.
للزحشرى	—	—	528 (Glossen zum Supercommen- tar des Taftà- zâni).
للمسمين	—	—	533.
لسهل بن عبد الله التستري	—	—	529.
للقرطبي	—	—	35, 3.
لابن منذر	—	—	521.
لبعضهم	—	—	535 (persisch). 536. 537.
—	—	—	zu Sûr. I: 557 (osttürkisch); XV, 29 = XXXVIII, 72 (von Ghazâlî): 1158, 33; LXVII: 541; CXII: 542; CXII, LXXXVII und XCV (von al- Râzi): 543; CXII, CXIII, CXIV: 543, 3 u. 4; 543, 1 (von Ibn Sînâ).
التفسير الكبير لفخر الدين الرازي	—	—	49, 1.
تفسير المنام	—	—	1313.
المنامات لابن سيرين	—	—	842. 2173 fol. 95 b.
تفصيل عقد الفوائد، بتكميل قيد الشرائد	—	—	1026.
التنقيص، بحديث الموطأ	—	—	2, 73.
رسالة في شرائط التفكير	—	—	

تفليس ابليس، ليكشف للنظر فيه تلبيس ابليس، الخ	748.
تقايد على شرح الشيخ عبد السلام اللقاني على جوهرة التوحيد	700
تقدمة المعرفة لابقراط	2023, s: Comment. von Ibn Nafis 1899; von ? 1900.
— — الكائنة من النبض	1904. 1905.
التقديس دعاء السادقين الخ [من كتب الدروز]	855. 856.
تقريب الاسانيد، وترتيب المسانيد	2,102; Comment. 2,103.
التقريب [في اسرار التركيب]	1769.
— — للجنان	2790.
— — في الفقه	s. غايّة الاختصار
تقريرات على شرح منظومة الاستعارات	2808.
تقريظات الحماسة البصريّة	2195.
تقسيم العلوم	} 855. 856.
تقليد الرضى سفير القدرة [من كتب الدروز]	
— — المقتنى	
كيفية استخراج التقويم	1430.
كتاب التقويم	1429. 1436. 1437.
تقويم الادلة في اصول الحنفية	929.
— — الادوية المفردة	2011. 2012.
تكسير الحروف	1254. 1307.
تكملة الاكمال في المؤلف والاختلف ومشتبه النسبة	1759.
تكوين الخلق وعلل الاشياء	82, s. 8*

تلبيس ابليس	748.
تلخيص الآثار، وعجائب الملك القهار [في عجائب الاقطار al.]	1525, 3.
التلخيص الاحراء، في تعليق الطلاق بالابراء	19, 2.
تلخيص اعمال الحساب	Comm. 1477.
— العبارة، في شرح الاشارة	314.
التلخيص في علم الفرائض	71, 2.
تلخيص الكصل	644.
— المفتاح للمقزويني	2779. 2780; Com- mentar von al- Taftāzāni 2781. 2782; Glossen hierzu 2783 — 2785; Auszüge 2786. 2787.
تلطيف المزاج، من شعر ابن حجاج	2235, 1.
التلقيح، من غرائب علوم الحديث	544.
التلويح، شرح التوضيح	933.
التمتع بالإقتران، بين تراجم الشيوخ والأقران	1779.
التمكين لعبد الحق بن سبع	1379, 2.
تمليح البديع، بمدح الشفيع	2321.
التمهيد، لما في الموطاء من المعاني والاسانيد	2, 73.
التنبية في فروع الشافعية	977.
تنبيه الوسنان، الى اخبار المهدي آخر الزمان	853.
التنبيهات العلية، على وظائف الصلاة القلبية	771, 2.
رسالة التنزيه [من كتب الدرر]	855. 856.
تنقيح الاصول	70, 9; Comm. 933.
— الفصول، في اختصار الحصول	935.
— اللباب	984 bis 986.

تنسيق الاسفار، ببعض ما جرى لنا في الاسفار	15, 7.
تنوير الابصار، وجامع البحار	7. 1034 bis 1036.
التنوير، في اسقاط التدبير	2, 33. 891.
تنوير البطاح، في معرفة كيفية النكاح	2059.
— البقاع [الوقاع]، في اسرار الجماع	2059 (vgl. V, 48).
— الحجا، باسرار الحجا	2822.
— الحوالك، على موطاء ابن مالك	2, 74.
التنوير، شرح سقط الزند	2238.
تنوير الغبش، في فضل السودان والحبش	1692.
التهافت لابن رشد	V, 28.
تهافت الفلاسفة لحواجه زاده	V, 28.
— — — للغزالي	1164 (vgl. V, 28).
تهذيب الاخلاق	Pers. 10, Ann. 2.
التهذيب في اسماء الرجال	1757 (vgl. V, 43).
— لذهن اللبيب	1031.
— في الفتاوى على مذهب ابي حنيفة	1413.
— المنطق للتفتازاني	1193 (vgl. V, 29); Comment. 87, 1. 88, 1. 1194.
رسالة في التهليل	543, 5.
تهليل القرآن	778.
— مستخرج من القرآن العظيم	813.
التوبيخ، لمن ذم التوريع	1850.
— لليهود الملاحين	2882, 12.
التوجه	79, 5.
التوجهات والتوسلات	866, 3.
رسالة في علم التوحيد	von Ibn Rağab al- Halabî 702; Ge- dicht von Ḥasan al Kafrāwî 705.

رسالة في توريث ذوى الارحام	1119; vgl. 1125.
توسل قطب الرتب والزمان سيدي محمد	798.
السمان	
التوشيح على الجامع الحكيم	2,50 ff.
التوضيح شرح الالفية	s.
	اوضح
	المسالك الى
	الفية ابن
	مالك
— في حد غوامض التنقيح	933.
توضيح خليل	775,1.
— فتح الرؤف الحبيب في شرح انموذ	2,91.
المبيب	
كتاب التوفيق في النسب الوثيق الخ	1833.
التيسير (في التجويد)	571.
— بشرح الجامع الصغير	2,94.
— في القراءات السبع	550.
— في المداواة والتدبير	72,8.
— لمريد التفسير	538,1.
تيسير الوصول الى جامع الاصول من حديث	2,109.
الرسول	

ث

رسالة في الثالث	2883.
مقدمات في الثقل والحقة	1158,12.
ثمار الاوراق	} 2153 bis 2155.
ثمرات الاوراق	
الثمرات الشهية من الفواكه الحموية	2312.
رسالة في معرفة ثمن الثوب	77,4.

ج

جامع الادوية المركبة	2017.
— الاسرار [وتراكيب الانوار]	1298.
كتاب جامع في الاشربة والمجونات الخ	72,8.
الجامع للاشياء	82,8.
جامع الاصول من حديث الرسول	2,109.
— السنن والخبار والاحاديث والآثار	2,115.
الجامع الصحيح للبخارى	2,100. 591 bis 594. 851,2.
— — للترمذى	2,67 ff.
— — الصغير للشيبانى	998. 1039.
— — لعمر البخارى	998.
— — من حديث البشير للسيوطى	2,92 ff. 2,111 und 112. 598. 849,2.
جامع الفتاوى مع جامع المهمات	1066.
— الفصولين	1142.
— الفنون وسلوة الحزون	1513. 2116.
— اللذة	2055.
الجامع اللطيف في فضائل مكة وبناء البيت الشريف	1707 (vgl. V, 42).
— في المفردات لابن البيطار	2001. 2002.
جامع المهمات	1066.
جداول	1400. 1409.
— لمعرفة الاوقات المتعلقة بمنازل الحج	1412.
المجداول الزهرية في ايضاح علم الرمل والزايحة	1317.
جداول الشمس والقمر	1380,1.
تنمة جداول الفرغانى	1523.

كتاب الجدال للماتريدي	100,1.
— — — والخطابة	1210.
جدول لمعرفة الالهة بالافاليم السبعة	1380,2.
— يعرف منه حال الرجل والمرأة	83,2.
جذب القلوب، الى طريق الحبوب	159,1.
جراب الجربات [في علم الطب]	1964. 1965.
المقدمة الجزرية في التجويد	555,3. 562; Com- mentar vom Sohne des Ver- fassers 563. 564; von al-Az- hari 565. 566; von al-Sanhûri 567.
جزيل المواهب، في اختلاف المذاهب	66,8.
الارجوزة الجعبرية في الفرائض	Comm. 1186.
رسالة في الجفر	1316.
جلاء الافهام، بشرح تحرير النظام	345.
الجليس الصالح، والانيس الناصح	1881.
— — الكافي، والانيس الناصح الشافى	864,2.
جمان الترجمان	2328,1.
كتاب الجمان، في [مختصر] اخبار الزمان	1575. 1576.
جمع الامور، في الايام والشهور	2713.
الجمع بين التوحيد والتعظيم	70,6.
— — — الصحاحين	2,11 u. 12.
جمع التواريخ والعلوم	vgl. 970.
— الجوامع للسيوطى	2,113. 1852.
— — — للسبكى	Comm. 926. 927.
— — — العدة، لفهم العمدة	2,80.
— — — العلوم للزمخشري	vgl. 983.

جمع النهاية	2,50 ff.
كتاب الجمعة وفضلها	632.
جمل من الضرب والقسمة والنسبة	71,3.
الجمل الكبير والصغير	10. 73,1 u. 5. 83,3. 805** (V, 24). 1460. 2010.
— في النحو للجرجاني	Comm. 211.
جملة الاعراب	346.
— الفرائض	1039. 1040.
جندك	10. 2217. 2218.
رسالة في الجنة	760.
جنة الاسماء	70,3.
الجنى الدانى، في حروف المعانى	317.
جهرة التوحيد	1111.
جهة الوحدة	701.
الجواب الاجل، عن كرب المصطفى عند حلول الاجل	865,4.
— الحميد، عن المديح الحميد	865,3.
جوار الاخيار، في دار القرار	1153.
كتاب الجوارح	2092,2.
جوارش الافراح، وقوت الارواح	2342. 2341.
جوامع الكلم، في مشرب ارباب الهمم	718* (V, 22).
كتاب الجواهر لحمد غوث الله	41,5.
— — في فقه الحنفية	1027. 1028.
رسالة في بيان الجواهر والدرر	14,6.
كتاب الجواهر والدرر للشعراني	1767.
جواهر البحور، ووقائع الامور، وعجائب الدهور	1644. 1645.
الجواهر البهية	616.

الجواهر السنية، في شرح مختصر الاجرومية	307.
— — — ، والكرامات الاحمدية	1845.
— الغوالي، في بيان الاسانيد العوالي	179.
جواهر الفنون والنصائح، في غريب العلوم	1347.
والبدائع	
— الحبوب	709.
الجواهر المكملّة، بالاخبار المسلسلة	9, 2.
— النفيسة، في شرح الدرّة المنيفة	1037.
جواهر النيرات، في رسم البسائط والمخرفات	1381, 4 (Auszug).
الجوهر الثمين، في نخب سيّد المرسلين	1809.
— السمين، في نخب سيّد الاولين	1809.
جوهر العين، شرح البيتين	1182.
— الفرائض	1122. 1133, 4.
الجوهر الفرد، في مناظرة النرجس والورد	1531.
— الحبوب، بالحلى المسبوك، في طريقة	709. 710.
السلوك	
— المصون	867, 2.
— المكنون، في الصدف (sic) الثلاثة فنون	2791.
— — — فضائل زيارة المغارة وجبل	
قاسيون	
— — — فضل دمشق الشام وجبل	
قاسيون [وفي فضل التين	
والزيتون]	
جوهرة التوحيد	693; Comm. des Verf. 694. 695; Gl. dazu 696; Comm. von 'Abd al-salâm 697— 699; Gl. dazu 700. .

الجوهرة الخالصة من الشوائب الخ	917,2.
جوهرة النظام، فيمن ولي مصر من الحكام	1532 fol. 245.
الجوهرة الرضوية، تخميس القصيدة الشريفة العلوية	4,2.
جيميّة لبعضهم	68,6.

ح

الحاتمية	1,1. 29. 2234.
حاشية احمد بن محمد الدردير على شرح الهدهدى	878.
الحاشية الاسود [السوداء]	2809,2.
حاشية بهرام	1155.
رسالة في الحال	59,3.
حال آدم قبل السقطة	115.
الحاوى، في علم التداوى	1943.
— الصغير للقزوينى	950. 951 bis 954. 977. 1169.
— ، للفتاوى	629.
حاتية الباخرزى	26 fol. 149*.
في الحج	1088.
كتاب الحج عن الغير لعلى القارى	1084.
فصل في المجامة	72,10.
الحجة في الكلام	680. 681.
ارجوزة في حجر الذخيرة	35,8.
رسالة في الحجر الكريم	1295,9.
— — — المكرم	1288,3.
الحقائق البديعية، في الانواع الادبية	2792.

حدائق الحقائق	905.
الحدود في اللغة	1072.
حديث ارم ذات العباد وقصة هود	2667.
— اصحاب الكهف	2763.3.
— مدينة واق واق	26, II fol. 28 ^b .
— حذيفة بن اليمان	95 fol. 56 ^b .
— السلسلة التي ببیت المقدس	95 fol. 62 ^a .
— عبد الله بن المباركة مع رابعة العدوية	2756, 12.
— عن مالك بن دينار	2756, 7.
الحجر النفيس	7.
حز الاماني، ووجه التهاني	551—553. 555, 1. 571; Comment. 554. 557, 1.
في علم الحرف والوقف	1269.
في حركة الدحرجة ونسبة بين المستوي والمنحنى	1158, 18.
حروب اهل السنة	600.
— الفجار	2126, 410.
في معاني الحروف الجارة	416.
حزب لابن سليمان الجزولي	820.
— الامام الشافعي	821.
— البحر العظيم	22, 6. 95. 517. 779. 781. 820.
— عبد القادر الجيلاني	808, 4. 822.
— الفلاح	820.
— يحيى النوري	821. 864.
احدى عشرة حزورة	2189, 7.
كتاب الحساب	2862.
في معرفة حساب اوسق نصاب زكاة النبات الخ	1078, 2.
حساب الغالب والمغلوب	الغالب. 8.
باب من الحساب المجهول في الاموال المفردة	71, 4.

فائدة في حساب المنحرفات	1381,3.
منظومة في حساب اليد	1495; vgl. V, 33.
حسن التسليك (التسبيك) في حكم التشبيك	629,1.
— الصفاء والابتهاج، بذكر من ولي اماره الحاج	1089.
— الحاضرة، في اخبار مصر والقاهرة الحسناء	1630. 1852. 369.
صفة الحشائش المنسوبة للسبعة الكواكب في الحشيش	1261,11. 2096,1; 2.
الحصار في الحساب	1489.
حصن الحصين	661.
في حضانة الصغير	71,6.
حضرات شوامل، واندية كوامل	870,4.
الحضرة الانسية، في الرحلة القدسية	1547.
حط رحلك	87,1; vgl. V, 6.
في حقائق الشهاداتتين	99,9.
حقائق علم الشريعة، ودقائق علم الطبيعة	17,4.
كتاب في حقيقة خلافة الصديق وامارة ابن الخطاب	1593.
الحقيقة والحجاز، في رحلة بلاد الشام ومصر والحجاز	1547.
حكايات الصالحين	11,6.
— الطير	2725.
— غريبة للقلبيوبى	2703. 2704.
— مفيدة، ونوادير غريبة	2712.
حكاية في اسلام كعب الاحبار	2763,1.
— احباب الكهف	2763,3; vgl. 110*, 1 (V, 8).

حكاية في انشقاق القمر [خير البشر]	41, 2. 101, 2. 2756, 5. 2759, 9.
— بدر الحلد ونور الدرر	2685.
— البهلول والقيص	2756, 9.
— جهانكير	2718.
— حسن البصرى وما جرى له في جزائر الواقواق	106, 3. 2681.
— رجل خواجه وامراه عجمزة	2652, 11.
— الصيرفي واليهودي	2763, 2.
— الطيور بين يدي سليمان	106, 4. 2763.
— فرس الابنوس	2647.
— في كيد النساء	93, 7.
— محمد الكردي	2718.
— ابن همامان	2718.
حكاية	s. auch خبر u. قصّة.
الفرق بين الحكم بالحقّة والحكم بالموجب	58, 1.
الحكم العطائية	890.
— المدنيّة، والسرائر المعنويّة	2739.
الحكمة العليّة، المشتملة على القواعد القويّة	1769.
— في ان الولد اذا خرج من بطن امّه يبكى الخ	93, 5.
حلّ الاعداد، [في علم الحساب]	Comm. 1490.
— الرموز [في التجويد]	571.
— ، ومفاتيح الكنوز	908.
— الزايرجة	1404 fol. 70.
— الزهور والعقاير	72, 6.
— الزيج	1404. 2178.

حلبة الكميت	2157. 2158.
— المفاضلة، وحليه المناضلة، في المطارحة	2323.
والمراسلة والمساجلة	
حلبة الذهب الابريز، في رحلة بعلبك والبقاع	1547.
العزير	
حلبة الابراز، وشعار الاخيار	806.
— الاولياء، وطبقة الاصفياء	2,38. 2,42.
— حلبة المفاضلة الخ	حلبة
	المفاضلة الخ
— الكرماء، وبهجة الندماء	1232.
— النبي	777,4.
الحماسة البصرية	2195.
حماسة البياسي	13.
الحماسة لابي تمام	2193. 2194.
كتاب الحماسة يعنى روح القدس	2876.
حوادث الدهور، في مدة الايام والشهور	1627.
الحواشي الازهرية، في حل الفاظ المقدمة الجزرية	565. 566.
— المفهمة، في شرح المقدمة	563. 564.
الحوراء، شرح الزوراء	87,9.
كتاب الحيد	1349; vgl. V, 31.
حيلة البروء	1902. 1903. 1904,1.
كتاب الحيوان لابن الاشعث	1,31.
— — وما فيها من المنفعة	67,2.
حياة الحيوان للدميري	7. 108, 2. 714. 2068. 2069. 2070.
— القلوب	839.
— المعاني، في ادراك العالم الانساني	1265. 1266.

خ

خاتم (Talisman)	22, 12.
خاتمة في قواعد علم النظم	87, 4. 88, 4.
خادم الراعى والروضة	982. 983.
خافية	1258, 1.
الخافية السامورية الهندية	1277.
خافية القمر	1258, 2.
في الحال	2201.
خالصة الحقائق، لما فيه من اساليب الدقائق	1216.
خبايا الزوايا في الفروع	981.
— — — فيما في الرجال من البقايا	2164.
الخبر الباقي، في جواز الوضوء من الفساقى	1142.
خبر افيقيا مع الملك سليمان	2881, 9.
— حقار [حيقار] الحكيم وزير سنحاريب	2652, 5.
— الديك والتعلب	2652, 1.
— صالح بن عبد القدوس مع راهب الصين	2881, 6.
— — — — — الواهب بن ابراهيم البصرى	2881, 10.
— القديس جاورجيوس	25, 2.
— مرتينيانوس الراهب	2882, 1.
— الملك سابور والثلاثة حكماء	2652, 9.
خبر	s. auch حكاية
	ii. قصة.
خدمة القداس، اللازمة على الشمس	2865.
الخريدة البهية، في العقائد التوحيدية	692.
خريدة المجائب، وفريدة الغرائب	7. 1514 bis 1517.
خزانة الادب، [وغاية الارب]	2795. 2796.
— الفقه لابي الليث السمرقندى	991. 992. 993.

الحزرجية في العروض	362; Comm. von السيد الغرناطي 363; von زكرياء 364. الانصاري 365; Gl. dazu 366; Comment. von ? 367.
الخصائص النبوية	291.
— في النحر	186. 187.
خطب ودعاء يختم به القرآن العزيز	44, 34.
— الشيخ عبد الرحمن	44, 4.
— متفرقة	Türk. 23, 6.
— ابن نباتة	827; vgl. V, 25.
خطبة	38, 2 (obscön).
— بليغة	295.
— في تعظيم شهر رجب لابن نباتة	44, 34.
— ابن سينا	1158, 17.
— عيد الاضحى	44, 34.
— العيد عيد الفطر	
— موسى	95 fol. 89 ^b .
— النكاح	14, 4. 44, 28.
الخطط	1617, 2.
كتاب الخطط لابن الزيات	1532, 1.
خلاصة الاثر، في اعيان القرن الحادى عشر	1, 17.
— الاختصاص، في معرفة القوى والخواص	2119.
— الخالصة	1216.
— الخلاصة في النحر	282; vgl. V, 61.
— الدلائل، في تنقيح المسائل	996.

خلاصة الغرر الرضوية، البايحة بسر الأربعين
 النووية، وشرحه الجواهر البهية
 — الفكر، في شرح المختصر، في مصطلح اهل
 الاثر
 الخلاصة في النحر يعنى الالفية لابن مالك

616.

584.

263 bis 267: Bearbeitung in
 Prosa 282;
 Comm. von Ibn
 Hishâm 269;
 Supercomm. dazu von Al-Az-
 hari 102, 4.
 270. 271; Gl.
 dazu von Jasin
 al-Himçî 272;
 Comm. von Ibn
 'Aqil 273 bis
 275; Gl. dazu
 von Muḥam-
 mad ibn Mu-
 ḥammad al-
 Schâfi'i 276;
 von Aḥmad al-
 Sagâ'i 277;
 Comm. von al-
 Makûdî 279;
 Comm. von ?
 280. 281.

في خلافة الصديق

vgl. 1593.

منظومة في الخلافيات

1150. 1151.

في الخلّة والحبّة

89, 2.

في عدّة خلجان مصر والقاهرة

1529.

في خلق الاعمال

901. 1158, 32.

خلق الدنيا وما فيها

1739.

الخليفتيات

2261.

القصيدۃ الحمريّة لابن الفارض	Comment. von al-Qaiṣarī 2266; ein خميس auf dieselbe 39,1.
خمسة اسرار الوردية المقدسة	2879, 3.
الخميس، في احوال نفس نفيس	1798. 1799. 1800.
خواص البردة واسماء الله الحسنى	1089.
— — في برء الداء	81, 2. 2291.
البرهتية الشريفة	1264.
الحيوان والطائر	1284. 2003. 2066. 2067.
حياة الحيوان	29, 3.
القرآن	771, 3.
خواتم الانبياء وغيرهم	777, 6. 778, 2, y. 783. 785. 787. 790.
كتاب الخيل	2077. 2078.

د

داعى الفلاح، في اذكار المساء والصباح	764.
دالية ابي فراس	26, I fol. 204 ^b .
الرسالة الدامغة للفاسق الرد على النصيري الخ	855. 856.
دامغة المبتدعين	1229.
دائرة رجال الغيب	780.
في الدائرة الهندية	1417, 4.
في شرب الدخان	14. 33. 2097 bis 2105. 2201 fol. 36 ^a . 2307. Türk. 80 fol. 121 ^a .

دّر التاج، في اعراب مشكل المنهاج	967.
الدّر الثمين، على شرح العلامة مسكين	1022.
دّر الحبب، في تأريخ [اعيان] حلب	1773; Register: 1774.
الدّر العظيم للنفعي	1262, 8.
دّر الكنوز	768.
الدّر المصون، في علوم الكتاب المكنون	533.
المكنون —	867.
— في السبع فنون —	2188.
المنتخب، في تأريخ مملكة حلب	1724.
— — — تكملة تأريخ حلب	1772.
— المنصان، فيما يحدث في أيام دولة آل عثمان	2866.
— المنظّم، في الاسم الاعظم	52, 2. 94, 2.
— — — السرّ —	1258, 1 1259, 1.
— — — مدح الحبيب الاعظم	2321.
— المنظوم، في اخبار ملوك الروم	1580.
— — — خلاصة السرّ المكتوم	1267.
دّر المهندي، في ذخّر المقتدى	1039. 1040.
الدّر النثير، في تلخيص نهاية ابن اثير	98, 12.
— — — التنظيم، في تسهيل التقويم	1377, 2.
— — — فضائل القرآن العظيم، والآيات	545; Auszug: 121.
والذكر الحكيم	
— النفيس، في شرح كلام قصيدة الحبر	1168.
الرئيس	
دّر الواعظين	69.
الدّر اليتيم [في تجويد القرآن]	Türk. 2, 1.
— — — [في الهبئة]	1407.

الدراجة الروحانية، لاجل الاطفال في الصلوة العقلية	2869.
درب آلام المسيح الموتى الى الصليب	2854.
درة الآفاق، في علم الحروف والافاق	1256, 1.
— الاحلام، [وغاية المرام]	1311.
الدرّة الالفية	282.
— التاجية، على الاسئلة الناجية	94, 3.
درة التنزيل، وغرة التأويل	2, 48.
— التوحيد	703.
الدرّة الثمينة، في اخبار المدينة	1713.
— الظاهرة، فيما يتعلق بمصر القاهرة	1686.
درة العلوم، وجوهرة الفهوم	90, 1.
— الغواص، في اوهام الخواص	185; vgl. V, 10.
— — — اسرار الخواص	} 2065. 2116. 2117, 1.
— — — علم	
— — — وكنز الاختصاص، في علم الخواص	
— — — ولوح الخلاص	2860.
الدرّة الفاخرة [في تحقيق مذهب الصوفية]	87, 7; vgl. V, 6.
— — — كشف علوم الآخرة	709. 755 ^a .
— — — المضية، في الاخلاق المرضية	2322.
— — — قراءات الائمة الثلاثة المرضية	558.
— — — المكملّة [المكملة]، في فتح مكة المجلة	1606. 1607, 1.
— — — المنتخبة، في الادوية الجربة	2116.
— — — المنصاة، في وقائع الكدانة	1684.
— — — المنيفة، [في مذهب الامام ابى حنيفة]	1037 (Comm.).
درج المعالي، في شرح بدء الامالى	667.

دُرر الاثمان، في اصل منبع آل عثمان	1614.
الدُرر الزاهدة، في بيان احوال الآخرة	754.
— السنية، للمسير الزكية	1794.
دُرر العقود الفريدة، في تراجم الاعيان المفيدة	2857.
— الغرر	دُرر القُرر 8.
— القُرر في انباء نجباء الابناء	1780.
الدُرر الكامنة [الكافية]، في اعيان المائة الثامنة	109.
دُرر الكلمات، وغرر العبارات	277.
الدُرر المنثورة، في [بيان] زبد العلوم المشهورة	170. 171.
كتب الدُرور	855. 856.
دستور الادوية المركبة	2031.
دعاء	508. 517,2; 5; 6. 549.
كتاب الدعاء لابن ابي حاتم الرازي	vgl. 635.
دعاء آيت [قرآن]	778,2. 788.
— آية الكرسي	777,1,2. 1258.
— ابليس	780. 793.
— ابن سينا	1158,13.
— اخلاص	780. 791.
— الاستخارة	21,2. 64,3. 95 fol. 49 ^a . 1082.
— اسم اعظم	778, 2, p; 2. 785. 786. 789. 790. 791. 793. 796.
— اسم الله	786.
— اسماء الحسنی	777,1,i. 780. 787. 790. Türk. 48,6.
— اعظم	783.
— اخراج الهم	1906,2.

دعاء الافلاك	—	1255,2.
اكبر	—	778,2,r.
امام	—	792.
الامام الشافعي	—	22,7.
انعام	—	777,1.
اوسكف (اوسكوف)	—	778,2,n. 786. 791.
اول السنة	—	44,9. 94,8.
اون ايكي امام	—	778,2,n. 790.
ايمان	—	516. 777, 7, a. 778, 2,v. 780.
از غارة شيطان	—	779.
بادبند رسول	—	781.
باربند (على)	—	778,2. 779. 790.
لبعض السادات الافاضل	—	44,2.
بورك	—	785. 792.
بيون	—	778, 2,t. 785. 787.
تاج	—	794.
تاجر	—	788.
تحيات	—	777, 7, d. Türk. 13,2.
تسبيح (عظيم)	—	95 fol. 95 ^b (vgl. V, 31). 783.
تشهد	—	786.
تلقيين الميت في القبر	—	68,1.
التهجّد	—	96,3.
تهليل	—	780. 783.
توحيد	—	780. 782. 789.
ثنا	—	777, 7,c.
جبرائيل	—	786. 788.
جعفر صادق	—	783.

دعاء جميل (مبارك)	—	776. 781. 785. 786.
جن	—	778. 2. o. 782. 786.
الجنابة	—	805; vgl. 95 fol. 52 ^a .
جهدنامه	—	1906. 2.
جوشن	—	825.
چهل نام	—	778, 2, h.
حاجت مبارک	—	786. 790.
حرامی	—	788. 794.
حرز علی	—	778 fol. 217 ^a .
حروف	—	785. 788.
حزب البحر	—	s. <u>حزب البحر</u>
النصر	—	821.
حسن وحسين	—	777. 7, l. 778, 2, s. 787. 789.
حضرت رسول	—	777, 7, x. 778. 787. 793.
حكايت حجاج	—	788.
ختم جهدنامه	—	1906. 2.
ختم القرآن	—	79, s. 467. 473. 799.
الخضر (sic)	—	44, 3 l.
خضر الياس	—	96, s. 776. 778. 780. 793. 794.
خليف	—	805 ^r (V. 23).
داود	—	778, 2, x.
دفن الميّت على مذهب ابي حنيفة	—	68, 1.
دولت	—	778, 2, b. 782. 785. 790.
رجال الغيب	—	777, 7, q; vgl. V, 23.

دعاء الرحمن اللطيف	—	776.
سرخ باد	—	778, 2, g. 779. 785. 786. 793.
سلطان محمود غزنوى	—	778, 2, q.
سيفى [سيف]	—	22, s. 517, 4. 779. 782. 786. 805** (V, 24).
الشاب المسرف على نفسه	—	11, 4.
شريف	—	777, 1, s. 782. 786. 788. 1153.
للشيخ تاج الدين	—	904.
علوان	—	44, 1.
صلوات	—	778, 2, c. 782. 785. 789. 792. 793.
النبى	—	786. 787.
صلوة	—	777, 7, e.
طاعون	—	69, s. 792.
عاقل	—	777, 7, g.
عبّاس	—	786.
عظيم	—	712. 783. 844.
عقد اللسان	—	782. 785.
عهدنامه	—	785. 789.
عيسى	—	107, 4. 780.
الغزالى	—	44, 9. 77, 2.
فى اول السنة	—	44, 9.
فاتحه	—	805** (V, 24).
فتح البصائر	—	808, 1.
فرج	—	2201 fol. 29 ^b .
فرشته	—	789.
فضائل عظيم	—	783. 786.

دعاء قامت	—	786.
قبل الدرس	—	777, 1, h
قراءة القرآن وبعدها	—	467.
قدح	—	776. 777, 1, p. 778, 2, a. 794.
قرآن عظيم	—	786.
قنديل	—	777, 1, o.
قنوت	—	777, 1, f. 786. Türk. 1, 9 u. 13, 2.
كفن	—	776. 786. 805** (V, 24).
كنج العرش	—	785. 787.
مبارك	—	786. 788. 789. 790. 813. 1153.
مَجْرَب واسم اعظم ومهر رسول	—	778, 2, z.
محمّد	—	783.
محيى الدين بن العربى	—	1909, 2.
مرجان	—	785. 789.
مرغ	—	778, 2, m.
مستجاب	—	778, 2, f. 855. 856.
معراج	—	786. 794.
معظم	—	776.
مفتاح الجنة	—	786.
مفراج	—	Türk. 47.
مقبول	—	783. 805** (V, 24).
مهر رسول	—	778, 2, z.
محمّد مصطفى	—	778, 2, bb.
نبوت	—	779.
مولای	—	778, 2, l.

دعاء الميت	79,5 u. 7.
— عند الجنائز	95 fol. 52 ^a .
— ناد على	778, 2, w.
— نور (شريف)	549. 776. 777, 7, n. 778, 2, d. 794.
— السموات	787.
— نية الصلوات	786.
— هدية	785.
— هزار يك نام	779.
— هيكل سبع	778, 2, k. 785. 788.
— يدى آيت	786.
— يس	788. 791.
— يكنامه	785.
— يوسف پيغمبر	68, 7. 777, 7, m. 778, 2, cc.
— يوم الاحزاب	824.
— عاشورا	41, 5. 94, 8.
— عرفة (عرفات)	786. 2383.
دعاء	s. auch صلاة und „Gebete“.
دعائمه	508. 517. 549. 776 ff.
دعوة الاطباء	1909, 1; vgl. das. 3.
— السباب	40, 2. 826.
دفع الشين، في جميع فيما في العين	2776, 2.
— الهم	2859.
دلائل الخيرات وشوارق الانوار، في ذكر الصلوة	772. 807.
على النبي المختار	
دليل الحاير، في معرفة وضع فضل الدائر	1381. 6.

دليل الفالحين، لطرق [od. الى طرق] رياض الصالحين	2,98.
— القاعد، لكشف اسرار صفات الواحد	706.
دمية القصر، وعصرة اهل العصر	2128.
دوبينات سعود	2197,1; 2; 5.
دور	22,9. 2202. 2205. 2210.
الديباج الخسرواني، والسحر الحلال لاهل المعاني	2248,1.
— على صحيح الامام مسلم	2,62.
ديباجات مكاتيب تخص كل ذي مقام مقامه	2217,6.
ديباجة العربية، من الملحّة الحريرية	2200,1.
ديوان ابراهيم بن سهل الاشبيلي	2196,7.
— — — صالح الهندي	162.
— اسامة بن منقذ	2196,2.
— الاشعار والقصائد	2209.
— امرئ القيس	2223.
— ابي بكر الحكّاي	2303.
— الشيخ البكري	2326 bis 2329; vgl. 2108. 2203.
— البهاء زهير	2271.
— تاج الدين الصرخدي	2196,8.
— تقى الدين التلي	2196,12.
— — — السروجي	2196,10.
— ابن تمرناش	2196, 11 u. 14.
— جبرائيل بن فرحات	2341.
— الجعبري	2590.
— جلال الدين الصقار	2196,3.

ديوان ابن ججاج [ال. الججاج]	2235,1; vgl. 26, I fol. 46 ^b u. 2697 fol. 203 ^a .
— حجة الحموى —	2312.
الحكاى —	2303.
الحكم، وميدان الكلم —	vgl. 1,9.
ابن حلاوى الموصلى —	2196,1.
الحميدى عبد الرحمن —	2321.
الحىوان للسيوطى —	94,12. 2071.
ابن حىوس —	2241.
— خلكان —	2196,5.
الخليلى ثم المدنى —	2354.
الدلنجاوى —	2352.
الرشيدى —	2357.
ابن رفاعه —	2268,2.
البهاء زهير —	2271.
الزين كناكت المصرى —	2196,6.
ابن الساعاتى —	2260.
ابن سودكين —	2196,17.
السودى —	2377.
الشبراوى —	2338.
الشذور —	s. شذور الذهب .
الشعراء الستة —	2191.2.
شمس الدين بن خلكان —	2196,5.
الصائغ الحنفى — — —	2296.
الطيبى — — —	2196.4.
محمد بن عفيف — — —	2274.
الدين التلمسانى	

ديوان شهاب الدين بن تمرقاش	—	2196, 11 u. 14.
الصباية	—	2305 bis 2308.
الصرصرى	—	2272.
صفى الدين الحلى	—	2196, 15. 2300. 2301; vgl. 1653.
الظرائفى	—	vgl. 2360.
عبد الرحمن الحميدى	—	2321.
العيدروس	—	15, 1, 2 u. 6.
الموصلى الشيبانى	—	2333.
الرحيم البرعى	—	2239; vgl. 2188.
الله عمر البرهانى البخارى	—	2361.
ابن العربى	—	ترجمان s. الاشواق.
عروس	—	2362. 2363.
العفيف التلمسانى	—	2274.
علاء الدين الكندى الوداعى	—	2196, 13.
ابى العلاء المعرى	—	2238.
على بن سودون البشيعاوى	—	2315.
ابى طالب	—	22. 90; Comment. von al-Maibudî 2228; vgl. V, 51.
محمد بيك	—	2353.
المصرى	—	2348.
ابن النبیه	—	2261.
العناياتى	—	1660.
العيدروس	—	15, 1, 2 u. 6.
ابن الفارض	—	2217.3. 2262 bis 2265. 2360.
فتح الله ابن النحاس	—	vgl. 2203.
کتابت المصرى زين الدين	—	2196, 6.

ديوان مامية الرومي	—	2320; vgl. 44, 19. 1435.
المتنبى	—	2229. 2230; Commentar von al-Wahidi 2231; von ? 98, 11. 2232; Bedeutung einiger seiner Verse 26 II fol. 207 ^{ab} ; Entlehnungen aus Aristoteles 1, 1. 29 fol. 174 ^b . 2234.
الحجد ابن مكانس	—	2309.
محمد بن ابي بكر الجعبرى	—	2311.
البكرى الصديقى	—	2326 bis 2329; vgl. 2108. 2203.
بن على السورى	—	2377.
غرس الدين الخليلي ثم المدنى	—	2354.
مصطفى افندى بن عثمان البابى	—	2324.
ابن المعتز	—	2178.
معدان البالىسى	—	2254.
ابن مكانس	—	2309.
مليك الحموى	—	2162.
المهلبى	—	2271.
مهيار بن مرزويه الديلمى	—	2235, 2
ابن نباتة	—	2196, 6. 2304; vgl. 1653.
النبية	—	2261.
النحاس	—	2325.
الجورى نقولا	—	} 2335. 2336. 2337.
نيقولاوس صايغ	—	
يوسف الحفناوى	—	2344.

ذ

مسئلة الذبح	160. 1094.
ذخائر الاغلاق [الاعلاق] في ترجمان الاشواق	2269.
الذخائر الاشرفية في الغاز الحنفية	1031.
— والتحف في بئر الصنائع والحرف	903.
ذخائر العقبي في مناقب ذوى القربى	1834.
— القصر في تراجم نبلاء العصر	1779.
كتاب الذخيرة	1170.
ذخيرة الاعلام بتواريخ الخلفاء الاعلام الخ	} 1639. 1640.
— — تأريخ امراء مصر في الاسلام	
الذخيرة لاهل البصيرة	1170.
ذخيرة العلوم ونتيجة الفهوم	1578.
— الفقهاء	Türk. 88.
الذخيرة في محاسن اهل الجزيرة	1,4 fol. 16 b. 2136.
كتاب الذخيرة وكشف التوقييع لاهل البصيرة	1312.
ذكر سبب زوال ملك البرامكة	1598.
— معرفة الامام واسماء الحدود العلوية روحانيا	855. 856.
وجسمانيا [من كتب الدرور]	
رسالة في ذم البدع	99 fol. 89 a.
— — — الدنيا	915,4.
الذهب المسبوك في سير الملوك	1515 Ann. 1.
كتاب الدهر [؟ الزهر] وصيرفية الدهر	2253.
ذوات الامثال	2164.

ر

1351. | راجح الجام في شجرة الانعام

راحة الصالحين، وصواعق المنافقين	769
رأس الغول	s. فتوح اليمن s.
رافع النقاب، عن محيّا هداية الطلاب، لمعرفة	307.
الاعراب	
الرامزة الشافية، في علم العروض والقافية	s. الخزرجية
رائية ابي تمام حبيب بن اؤس بن الحارث	26, I fol. 154 b.
الطائي	
الشاطبي —	s. عقيلة اتراب
	القصائد
ابن عبدون —	s. قصيدة ابن
	عبدون
علاء الدين بن صدقة الشامي —	44,3.
النسفي —	100,2.
رسالة في ربع الدائرة الموضوع عليه المقنطرات	1421,1.
الربع الشمالي المقطوع — —	1428,1.
الحجيب — — —	1382, 1. 1417, 3.
	1419, 2. 1421
	bis 1426,2.
المرسوم بالمقنطرات — — —	1417, 1. 1418.
	1419,1. 1420.
وضع الربع المقطوع — —	1427.
ربيع الابرار، ونصوص الاخيار	2133 bis 2135.
رجوع الشيخ الى صباه، في القوّة على الباه	2055. 2056.
الرحبية	1111 bis 1114;
	Auszug mit Com-
	mentar 1115;
	vgl. V, 27.
رحلة ابراهيم الخياري	1545.
احمد بن محمد بن ناصر الدرعي —	1546. 1546* n. **
	(V, 37).
ارسانيوس —	1549. 1550.

رحلة ابن بطوطة	1541. 1542.
— البلوى	1540.
— من تريم الى سويس	15,8.
الرحلة الذهبية، في الحجة المكية، والزورة الحمدية	1085.
رحلة ابي سالم عبد الله العياشي	1545* u. ** (V, 36).
— سعيد باشا	1548.
— الشتا والصيف	1543. 1544.
— عبد الغنى النابلسي	1547.
— محمد يكرمي سكر	1548.
الرحلة الناصرية	1546* u. ** (V, 37).
في الرزق	846 Ende.
الرسالة الاحدية	Pers. 5, I, 4.
رسالة الشيخ ارسلان	Pers. 5, I, 10.
— الازهار لضياء الدين ابن الاثير	1531.
— الاسكندر لارسطو وجواب ارسطو	85, 1 u. 2.
الرسالة التي ارسلت الى عبد الرحيم بن الياس	855. 856.
[من كتب الدرور]	
— — — — — نزلت من السماء على يد مار	27, 18.
اثاناسيوس	
— — — — — في ايام	27, 11.
قوسطنطينوس الملك	
رسالة الانصنا [من كتب الدرور]	855. 856.
— الانوار	Pers. 5, I, 5.
— في بيان الحاصل بالمصدر، الذي هو من	2803, Anhang 2.
مطارح الانظار	
— خمار بن جيش السليمانى العكاوى [من	855. 856.
كتب الدرور]	
الرسالة الذهبية، في معالجة الحمى الدقيقة	1984.

الرسالة الرياضيّة	1497.
رسالة ريشلموس العبرى فى الكيمياء	1257,8.
— ابن أبى زيد القيروانى	2, 19 bis 22. 1045 bis 1047.
— ابن زيدون	2830. 2831.
— فى السير والتقسيم الحاضر لجميع العلويّات والسفليّات	1160.
— الشمس الى الهلال	1257,1.
الرسالة الشهابيّة، فى الصناعات الطبيّة	72,7.
رسالة العباد	Pers. 5, I, 3.
— عجيبة فى الفرائض	1125.
— الغيبة [من كتب الدروز]	855. 856.
الرسالة القدسيّة للغزالي	2,38.
— اللدنيّة، فى احكام الشعرة اليمانيّة	III, S. 93 Anm.
رسالة محمّد الطالري من بلاد الروم الى وطنه دمشق الشام	26, I fol. 81 b.
— حبيب الدين بن العربى الى الفخر الرازى	914,7.
الرسالة المشفية للأمراض المشكّلة	1980. 1981.
رسالة فى معنى قول على بن أبى طالب من لأنت أسافل صلبت أعاليه	865,5.
الرسالة المنفذة الى القاضى { [من كتب الدروز]	855. 856.
رسالة النساء الكبيرة	855. 856.
— تشتمل على بعض ما للاشراف من المناقب والمآثر	14,20.
رسائل اخوان الصفاء	157.
— أبى الحسن محمّد البكرى	865.
— طائفة الدروز	855. 856.
الرسائل الزينية، فى مذهب الحنفيّة	1142.
— فى الطبّ لعلى بن رضوان	2035.
	10*

رسائل يوحنا الدليائي	2887,2.
رشد عيون الذوق، في شرح فنون الشوق	90,2.
رشد اللبيب، الى معاشرة الحبيب	2038. 2039.
الرشد والهداية [من كتب الدرور]	855. 856.
رشف الزلال، من السحر الحلال	2049,2.
— المنهلين	2312.
— النصائح الايمانية، وكشف الفضائح اليونانية	857.
رصد مصره	2222.
الرضى والتسليم [من كتب الدرور]	855. 856.
رفع الالباس، عن وهم الوسواس	1153.
رقائق الحقائق، في حساب الدرج والدقائق	1390.
الرقوم الهندية، في البيوت الشطرنجية	1343,2.
في رماد الحمام	847.
في الرمل	35,1. 65,4 u. s. 72, 4 und letztes Blatt. 73,4 u. 8. 1251, 3. 1314 bis 1317; vgl. V, 30.
روح الارواح	2,41.
— الحيوان	2064,1.
رسالة في الروحانية لاوناسية ابنة بلوطس	85,4.
الروض الانيسى، على كبرى السنوسى	683.
— الانيق، في مدح ابى بكر الصديق	2358. 2381,1.
روض الرياحين، في حكايات الصالحين	2712.
— الطالب مختصر روضة النووى	941.
الروض العاطر، في تلخيص زيچ ابن الشاطر	1403.
— — في نزهة الخواطر	2059; vgl. V, 48.
— الفائق، في المنهاج والدقائق	976.

الروض الفائق، في المواعظ والرقائق [والدقائق]	837. 838.
روض القرطاس	s. الانيس المطرب
الروض المأنوس، في درياق المثرودي طوس	2016.
روض المناظر الخ	s. روضة المناظر الخ
روضة الاخيار، شرح حديث مشارق الانوار	2803, Anh. 1.
الروضة البهيّة، تلخيص كتاب المواعظ والاعتبار	1683.
المقرّية	
— الحسنة لشرح اسماء الله الحسنى	920.
— الريا، فيمن دفن بدرايا	93,2.
— الزهية، في ولاية مصر والقاهرة المعرّية	1638.
— الطيبة، في الفنون الادبية	2024.
روضة العارفين، ونزهة السامعين	836.
— العطر	2015.
— العلماء	69,4.
— القلوب، ونزهة الحبوب	29.
— المشتاق، وبهجة العشاق	2320.
— المفهوم، في نظم نقاية العلوم	169.
— المناظر، في علم الاوائل والاواخر	1573.
روية عن حظيرة القدس	41,1.
— فتح الابواب في المنام، لاهل التقى في	1313.
تفسير الاحلام	
رياض الازهار، ونسيم الاسحار	2774.
— التنزيهات، في محاسن التشبيهات	2353.
الرياض الخليفة في اصول الدين	651 (Comm.).
— الزاهرة، في وقائع مصر والقاهرة	1671.

رياض الصالحين للنووى	2,97; Comm. das. 98.
الرياض المزهرة، في احاديث اسباب المغفرة	864,10.
ريحانة الروح، في رسم الساعات على مستوى السطوح	Türk. 100.

ز

زاد الفقير	1029 (Comm.).
— المتقين، في شرح الاربعين	615.
— المسافر، وقوت الحاضر	2034.
— المساكين، الى منازل السالكين	913.
— المسير، في علم التفسير	530.
— — — علاج البواسير	1979.
— المعاد، في هدى خير العباد	2,5.
في علم الزايرة	1463.
— — الزايرة	1318 bis 1323, 1. 1404.
زايرة السحرور، في اظهار الامور	1318.
الزبد في الفقه	صفحة الزبد
زبد فهرسة كتب الاوقاف السلطانية الاشرفية برسبای	1689.
زبدة كشف الممالك، وبيان الطرق والممالك	1525,4. 1657.
زجل	2217,4.
— من كلام البهلول	2383.
— لزوم ما لا يلزم	10,4.
الزخارف الزرقانية، على المنظومة المنوفية	2351.

باب زكاة التجارة	44, 13.
رسالة الزناد [من كتب الدروز]	855. 856.
كتاب زنبيل	910.
زهر الآداب، وثمر الآلباب	2129.
الزهر الأزهر، والياقوت البهر، في الصلوة على النبي الأطهر الخ	74, 3.
— الباسم، في سيرة أبي القاسم	2, 4.
زهر الحديقة، في الاطعمة الانيقة	1344.
— الحريش، في تحريم الحشيش	2096, 1 Anm.
— الربى، على المجتبى	2, 70.
— الربيع، في شواهد البديع	2797.
— العريش، في احكام الحشيش	2096, 1.
— الغصون	987.
— الكمام، في قصة يوسف عليه السلام	868. 2743 bis 2745. 2756, 8; vgl. V, 56.
الزهر المنثور، في المنتقى والختار من شرح الصدور، بشرح الموت والقبور	755.
زهرة الاختصاص، في جلباب سورة الاخلاص	542.
— الرياحين، في اخبار الصالحين	1735.
كتاب زواج خديجة برسول الله	1820.
زوال الترح، في شرح منظومة ابن فرح	575 bis 577. 631, 2.
ذكر سبب زوال ملك البرامكة	1598.
زوال الهرج، في منظومة ابن فرح	vgl. 577.
زواهر الاختصاص، في حضرة سورة الاخلاص	542.
زوايد سنن البيهقي	2, 122.
الزوراء	87, 8; Comm. 9.
في زيارة النبي ص	95 fol. 66 ^a .

الزيج الايلخانى	1404.
— لجمال الدين المقدسى	1402.
— الحاكمى	1401.
— لسبط الماردينى	1381, 2.
— لعمد بن ابى الفتح الصوفى	1379, 1.
— لابن يونس	1401, 8.
الزین ' فى العين	2776, 2.
— ' — معانى العين	V, 56.
الزینبیه	s. القصيدة
	الزینبیه

س

فى عمل الساعات	1348, 1.
كتاب يشتمل على ساعات الليل الخ	vgl. 120, 2.
ساعات الايام واوقاتها الخ	1935, Anhang 2.
سامرة السموع الخ	I S. 119 Anm.
سانحات دمي القصر' فى مطارحات بنى العصر	vgl. 26, I fol. 81 b.
السبعيات' فى مواعظ البريات	829 bis 831. Türk. 3, 1; vgl. V, 24.
القصيدة السبعينية فى الكيمياء	1257, 3.
سبل الهدى والرشاد' فى سيرة خير العباد	2, 8. 1796. 1797.
سحر البلاغة' وملح البراعة (وسر البراعة. al.)	1886.
سدره المنتهى	1162.
سر الاسرار لارسطوطالس	1869 bis 1871.
— ' — وتحية الابرار	1294.
— ' فى الجواهر والاحجار	vgl. 1294.
— الخليقة' [وصنعة الطبيعة]	82, 3.
السر الربانى فى علم الميزان	1296, 3.

السّرّ الصّفى، فى مناقب سيّدى محمّد الحنفى	1853. 1854.
سرّ الفصاحة	2820.
السّرّ المكتوم، والدرّ المنظوم	2328, 5.
— — فى مخاطبة النجوم	1267.
كتاب السراج، فى الاحاديث المروية عن صاحب المعراج	599.
سراج السالكين	912.
— العقول، فى منهاج الاصول	844.
— القلوب	915, 3.
— الملوك والخلفاء، ومنهاج الولاة والامراء	48, 2. 1878. 1879.
السراجية فى الفرائض	1099. 1100, 1; Comm. von al- Gurgāni 1100, 2. 1101; Comment. vom Verf. ? 1102.
سرّ الخليقة	82, 3.
شرح العيون، فى شرح رسالة ابن زيدون	2830. 2831.
— — بشرح ما فى النبات من الفنون	2064, 2.
سرد النسب	vgl. 26, I fol. 193 ^b .
سطور الاعلام، فى بيان الايمان	653.
السفر المبجل، والامر المبجل	1295, 4.
سقط الملح	vgl. 2701.
سقط الزند	2238.
السقف المرفوع، فى المهان الموضوع	2066, 2.
سكران الملك السلطان	1658 bis 1666; vgl. 1655.
سلاح المؤمن [فى الدعاء والذكر]	763.
سلك الفجاج، فى مصائب الفجاج	26 II, fol. 63 ^a .
السلم المرونى، فى المنطق	1198 bis 1201; Comm. vom Verf.

	1202 bis 1204; von Sa'id ibn Ibrāhīm 1205; von المملوك 1206.
سَلَمُ المنارة، في مقومات السيارة	1405.
سلوان المطاع، في عدوان الاتباع	2688 bis 2690.
السلوك، لمعرفة دول الملوك	98,20. 1574. 1621.
السمات، في أسماء النبات	2003,1.
كتاب في علاج السموم	1986.
سنن أبي داود	600; Comin. 2,64 — 66; Auszug 600.
— البيهقي	2,122.
السنوسية	s. أم البراهين عقيدة أهل التوحيد
السوابغ، في شرح النوابع	1247. 1248.
سواعي	2863. 2866. 2867.
في السواك	vgl. 1081,1.
سؤال رفع الى شمس الدين الرملي	101,3.
— — — محمد الشوبري	723.
— — — لمولانا أبي السعد خواجا جلبی	32,1.
— — — للسيوطي في الطاعون والجواب له	34,2.
— — — متعلق باطيان الرزق	846.
كتاب السياسة [الانسانية]	1149.
— — — في تدبير الرياسة المعروف	1869 bis 1871.
بسر الاسرار	
— — — في معرفة الخيل	107,1. 2088. 2089.

كتاب السير والسلوك، الى ملك الملوك	26, II fol. 51 ^b ff.
سيرة احمد البدوي	1844—1846.
السيرة الاحمدية، والطريقة الحمّدية	s. الطريقة الحمّدية
سيرة الاسد الهدار، الملك البدر نار	2585 bis 2593.
— الاسكندر	2385 bis 2399.
— ابي الامصار وسابق النيل من ارض	s. سيرة سيف
الحبشة الخ	ذى اليزن
— جهان شاه والملك طيموس	2631.
— جودر بن عمر الصياد	2668—2680.
— الحاكم بامر الله	2599.
السيرة الحلبية	s. انسان العيون
سيرة حمزة البهلوان	2420—2434.
— دلهمة	s. سيرة الجاهدين
— سيف ذى اليزن	2401—2419.
— الشامي	s. سبل الهدى
السيرة الشامية	2610.
سيرة عتتر بن شداد	2435—2496; vgl. V, 52.
السيرة الفكيكية، والكواكب الملكية	2610. 2628.
سيرة الجاهدين	2497—2564. 2615. 2626; vgl. 120,4 u. V, 53.
— الملك الطاهر بيبرس	2600—2629.
— الملوك للثعالبي	1886.
— النبي لابي الحسن البكري	1608. 1788 — 1793. 1811.
— لابن هشام	f781. 1782. 1783 (eine مبيّة).

سيرة بني هلال	2569—2584; vgl. V, 54.
— القديس مري يعقوب المقطع	63,8.
رسالة السيف لحمد افندي البسنوي	32.3.
سيف الملوك والحكام	1884.
السيوف البرقية، باعناق النصيرية	862.
ش	
الشاطبية	حرز الاماني s. ووجه التهاني
الشافى العتي، على مسند الشافعى	2,72.
الشافية لابن الحاجب	194,1 (vgl. V, 10); Comm. des Gar- bardi 50,3.
شاهد بين حانا ومانا	2758,8.
الشباك والنهر الصغير فى علم الفرائض	1123.
الشجرة الشريف (sic)	1641.
— المباركة	1833.
الشحور، فى اظهار الامور	1318.
شدّ الاثواب، فى سدّ الابواب	629,2.
شدور الذهب	85,12. V, 13. — 1288 bis 1291. 1295,8. 1296,2. 1298.
رسالة فى الشرّ	1158,19.
شرائط الاقرار	705.
— التفكير	917,1.
شرائط الاخلاق	2180.
شرب رياض التعبيد، زلال مزن التوحيد	4.1.

شرح آية الكريمة	778 fol. 208 ^a .
حروف الدال —	778.
دلباغى —	805* (V, 23).
الصدور، بشرح [الشرح. al.] حال الموتى والقبور	2, 30. 755.
صيغة يا الله يا قيوم الخ —	733.
كتاب الشرح والفرح	2705.
شرح مناجات	789.
الهدهدى —	878.
وفق كلام الله —	779.
شرط الامام صاحب الكشف [من كتب الدرر]	855. 856.
شرعة الاسلام	2, 18.
شروط الصلوة	765, 1; 3. 770 (Gedicht). 777, 5.
فقه النصرانية الخ —	2889.
شطرنج	10, 6. 1343; s. auch الارجوزة الشعرية.
شعر النفس [من كتب الدرر]	855. 856.
الشعرية، لابن الهبارية	s. الارجوزة الشعرية.
شعلة نار	742.
كتاب الشفاء للقاضى عياض	vgl. 1153.
شفاء الآلام، فى طبّ اهل الاسلام	2008.
الاجسام —	1944.
الاسقام، فى وضع الساعات على الحيطان	1454.
والرخام	
— ، ودواء الآلام —	1938.
الشفاء، بتعريف حقوق المصطفى	2, 47; 81 — 85. 719. 720. 1153.
— ، فى بديع الاكتفاء	2823.

شفاء العليل، فيما ورد من اخبار النيل	1527.
— الغرام، باخبار البلد الحرام	1706.
— الكلیم، مدح النبی الکریم	4,7.
شقائق الاترنج، في رقائق الغنج	52,5. 53,2.
الشقائق النعمانية، في علماء الدولة العثمانية	1765. 1766; vgl. V, 43.
كتاب الشمائل للترمذی	2,88 — 90. 1828; Comm. 1829.
شمس الشموس	1287, 1 (ein تلخیص).
— المعارف، ولطائف العوارف	59,4. 1256,1. 1262. 1263. 1268.
الشمسية	Comm. von Qutb aldin al-Râzi 1186 — 1188; Supercomm. von al-Gurgâni 1189. 1190 (vgl. V, 28/29); Glossen von 'Imâd ibn Jahjâ 1191; von Qara Dâwud 1192.
رسالة الشمعة [من كتب الدروز]	855. 856.
كتاب الشهادة	16,1.
الشهد الروحاني	2868,2.
كتاب الشهادة، في شرح قصيدة البردة	2292.
شواكل الحور، شرح هيكل النور	87,10.

ص

كتاب الصادح، والباغم المناصيح، والحازم الشفيق، والعازم الرفيق	2174. 2244. 2245.
--	-------------------

صادحة الازل	2328,4.
كتاب الصافي من الخمسمائة	1295,2.
صباة العشقين	2343.
صبح الاعشى في [صناعة] الانشاء	1619 (ein مختصر).
الصبح المنبى عن حيثية المتنبي	2233.
الصبح الكائنة [من كتب الدرور]	855. 856.
الصباح في الحديث	851,2.
— — اللغة	378 bis 393.
رسالة في صحة ما اجره الجندى من المزارع وغيرها	1096.
صحح البخارى	s. الجامع الصحح للبخارى
— المسلم	2,58 ff. 851,2.
صدر الشريعة شرح وقاية الرواية	1024; Glossen 1025.
صرف تركى	355.
كتاب الصعلوك	2245.
صفات في الطب	2031,2.
صفة التدبير الالاهى في علم الحجر المكرم	1261,6.
— التلقين	79,1.
— الجنة والنار	753,2.
— حضرة القدس	26, II fol. 10 ^a .
— الصلوة	44,6.
— معجون للبراءة مقتصر مفيد	1044.
— ملعوب الفرس في جميع ابيات الشطرنج	10,6.

صفوة الزبد	919; Comm. 920. 921.
— الصفوة	2,42.
صكوك	1132—1134.
رسالة في الصلوة لابن سينا	1158,7.
فيما يلزم فعله في الصلوة	775.
صلوة الاستخارة	64,3.
— الزيت المقدس	2884,2.
— محمد السمان المدني	23,1; 4.
صلوة	s. auch دعاء und „Gebet“.
في علم الصناعة والمجر المكرم	1292.
رسالة في الصناعتين لابن سينا	1158,30.
صهوة الزبد، شرح صفوة الزبد	921.
الصواعق الحارقة	861.
في علم الضرب بالصوالمجة	1336; vgl. 2091,1 u. V, 30.
صور الخط في الحماسة البصرية	2195.
صورة احرف القبطي	63,1.
— المكتوب الذي ارسله الحجاج الى الشام الخ	26, II fol. 159 ^b .
صيانة العقائد	688. 866,2.
صيحة اليوم، في حوادث الروم	1259,8.

ض

ضبط الفاظ الاربعين النووية	617. 618.
الضوء اللامع، في اعيان القرن التاسع	98,16.
— على المصباح	237—245.
ضوء المصباح، شرح نور الايضاح	1033.

ط

الطارى على السكردان	2138.
في الطالبين	868 fol. 113 ^a .
طالع الصعيد	1687.
في معنى الطبّ	14, 10.
طبّ الانسان من نفسه	1266.
الطبّ الجديد الكيمياوى الذى اخترعه	1941. 1942.
براكلسوس	
— الروحانى	1238; vgl. 1239.
طبّ العين	2034, 4.
— الفقراء والمساكين لابن الجزار	2034, 1.
طبقات الاطباء	vgl. 1, 10.
— الحفاظ	1760. 1761.
— الشافعيين للسبكي	1762; vgl. V, 43.
— لابن شهبة	1763; vgl. 1867, 3.
— الفقهاء لكمالپاشازاده	Türk. 26 fol. 85 ^b .
— للنورى	99 fol. 61 ^a .
الطبقات القحّية، في اللعبة الشطرنجية	1343, 2.
كتاب الطبقات الكبير لابن سعد	1746—1751.
طبقات المناوى	1736.
في تحقيق الطبيعة	1930, 4.
الطراز المنقوش، في محاسن الحبوش	1694.
فصل في كتاب الطرب	20, 4.
الطرثوث، في فوائد البرغوث	37. 66, 6.
طردية ابى الفتح المالكى	26, I fol. 79 ^a .
— ابن نباتة	2776, 1.
الطرق الحكيمية	1235.

رسالة الطرق والطرف	43,1.
طرق الواضحات، في عمل المناسخات	1124.
الطريقة الحمديّة	111 u. vgl. 246; Comm. 840. 841.
طريقة في معرفة ساعات الليل والنهار	1378,3.
في الطلاق	44,20.
طلبة سيدتنا مريم العذرا	2879,4.
طهارة العشر، في قراءات النشر	551 Ende.
— القلوب، والخضوع لعالم الغيوب	648. 649; vgl. V, 34.
طوالع الانوار [من مطالع الانظار] للبيضاوي	645; Comm. 646. 647.
— — بولد [بمولد ا.] النبي المختار	1814; vgl. V, 62.
الطوالع السعيدة، في الحكم الفريدة الخ	897.
طوطي نامه	2725.
طوق الحمامة	s. قصيدة ابن عبدون
— — للسيوطي	66,5. 2071.
طيب النشر واللطائف، في فضل الخبر والطائف	1535.
طيبة النشر [العشر]، في القراءات العشر [قرات النشر]	551, Ende.
طيور الواجب	2776,1.

ظ

بيان الفرق بين الظاء والضاد	104,1. 414.
الظفر، بقلم الظفر	56,1.
في نوعي الظلم	93,25.
ظهور العطية، في شرح الوصية	658.

ع

العادليّات	2261.
في يوم عاشوراء	30, 8. 741. 755 ^a . 815. 834. 2328, 10. 2361.
العاطل الحالى، والمرخص الغالى	2220.
كتاب العباب، في شرح اللباب	1355.
رسالة العباد	Pers. 5, I, 3.
العبدونيّة	s. قصيدة ابن عبدون
العبر، في اخبار العبر للذهبي	1566.
المجاجة الزرنبيّة، في السلالة الزينبيّة	91, 1. 94, 1.
المجالة	44, 11.
عجالة في قول صدر الشريعة	654.
عجائب علوم القرآن	544.
المجائب والغرائب وما خلق الله من	745.
الخلوقات الخ	
عجائب الخلوقات، وغرائب الموجودات	93, 5. 864, 9. 1503 bis 1510. 2116.
— المقدور، في نوائب تيمور	4. 1840—1842.
المجوبة الثانية والخامسة والسادسة للشهيد مار	27, 12.
تداروس	
عدّة الداعي، في نجاح الساعي	771, 1.
كتاب العدّة، في اصول المعدّة	17, 3.
في العدى عن شرب الدخان	2307.
عرائس الانظار، في شرح عويصات الافكار	1169.
— المجالس في قصص الانبياء	99, 6. 1739 Ann.

العرس والعرائس	2055.
العرف الندى، من شعر الصارم الهندي	2330.
عروض الاسعاد، بعروض بانث سعاد	2321.
الاندلسي —	359. 360. 363, 2; Comm. 361.
لبعضهم —	358. 372. 373.
الساوى —	Comm. 369.
العزى	8. تصريف الزنجاني
العزىة	8. المقدمة العزىة
العشرات	182.
عطر العابد والناسك، بشذا اوطان المناسك	vgl. 1085.
عظة الالباب	3, 16.
في العقاقير	11, 7.
عقائد الطحارى	Comm. 664. 665.
المنسقى —	50, 2 (vgl. V, 5). 55, 1. 251, 2. 691; Comm. von al- Taftāzānī 671. 672. 673, 1; Gl. von al-Chajālī: 673, 2. 674; Gl. hierzu von al- Salikūtī 675; metrische Bear- beitung von al- Ṭablāwī 688. 866, 2.
العقائى، على تبیین الحقائق	1023.
كتاب العقد للجلدكى (?)	1769.
منظومة في عقد الانامل	1495.
عقد الباب، وذكر ما فيه من فصل الخطاب	2138.

عقد البيان يعنى بديعية محمد الدوركى الحموى	32.4.
— الجواهر، فى سلاسل الاكابر	1864.
— الدرر، فى اخبار الامام المنتظر	2055.
العقد الفريد لابن عبد ربه	2121—2123.
— — — للملك السعيد	1882. 1883.
عقد اللآلى، لبدء الامالى	668. 669.
— اللسان	s. دعاء عقد اللسان
— المرجان، فيما يتعلق بالجمان	747.
العقد النفيس، ونزهة الجليس	1249. 2713.
عقود الجمال	2794.
العقود الدرّية، فى الملوك [الامراء] المصرية	vgl. 1667 u. 1668.
العقود، فى نظم العقود	s. العنقود، فى نظم العقود
عقيدة لبعضهم	84,5.
— ابنى اسحاق ابراهيم الشيرازى	661.
— اهل التوحيد للسنوسى	Comm. des Verf. 682; Gl. 683.
— فى الايمان وما يتعلّق به وفى اختلاف اهل السنة والمعتزلة	84,4.
— ابنى بكر تقى الدين القارى	689; Comm. 690.
العقيدة الدرويشية، فى تحرير السبع فنون الادبية	376,1; vgl. V, 14.
— السعيدة لحمد بن الشحنة الحنفى	9,1.
عقيدة السنوسى	s. البراهين وعقيدة اهل التوحيد
— الامام الشافعى	661.

عقيدة الشنوبى	686.
الشيبانى —	659. 660; Comm. 99, 13. 661. — Verschieden 670.
الطحاوى —	663; Comm. 664. 665.
الشيخ علوان —	79, 2. 102, 5.
الغزالى —	95 fol. 91 ^a . 661. 666.
العقيدة الفريدة، للفرقة الناجية السعيدة	689; Comm. 690.
القدسيّة المغزالي —	95 fol. 91 ^a . 661. 666.
عقيدة كمال الدين بن الهمام الحنفى	652, 3.
محمد بن حنبل الغزالي —	عقيدة الغزالي
محيى الدين بن العربى —	670. Pers. 5, I, 1.
منظومة لبعضهم —	687. 691.
عقيلة اتراب القصائد، فى اسنى المقاصد	555. 556.
علامات مواليد السنة بالبروج الاثنى عشر	85, 5.
كتاب العدل [المعلولة]	82, 3.
رسالة فى العلم الدنى	917.
والعلم الغيبى — — — —	1158, 2.
علوم الحقائق، وحكمة الدقائق — —	652, 2.
العلوم العقلية — —	1170.
عمدة الاحكام	2, 110.
اهل التوفيق والتسديد، فى شرح عقيدة	682.
اهل التوحيد	
الحرفاء، وقدوة الظرفاء —	2174. 2310.
السالك، على مذهب ابن مالك —	1049.
الصفوة، فى حل القهوة —	2106.

العمدة في صناعة الجراحة	1990. 2029, 2.
عمدة الطالب، في نسب آل ابي طالب	1753.
العمدة في فروع الشافعية	Comm. 2, 79; 80.
عمدة الكتاب، وعدة ذوى الالباب	1354—1357.
— النظار، في تصحيح غاية الاختصار	102, 2.
فصل في معرفة عمل الاهلة	1381, 7.
المقالة في عمل اليد للزهراوى	1989.
العنقود، في نظم العقود	Comm. 344.
كتاب العنوان، في الاحتراز من النسوان	1233.
عنوان الافادة، لآخوان الاستفادة	299.
— الحلم	2236; vgl. V, 51.
— الشرف الشافى (الوافى al.)، في الفقه والنحو	164. 165.
والتأريخ والعروض والقوافى	
عوارف المعارف	2, 39.
العوامل في النحو	von ? 221; 209, 5 (türkische Verse); von Birgeli 209, 6. 338; von al-Gurgani 209, 4. 212 — 214; me- trisch 215; Com- mentar von Jah- ja ibn Na'ûh 216; von ? 217 bis 220, 1; 3.
العوامل الجديدة	209, 6. 338; Comm. Türk. 2, 3.
عينية الجبلى	2316.
— السهيلى	94, 7.
العينية في النفس لابن سينا	s. unter قصيدة
عيون الاثر، في [فنون] المغازى [والآثار] والشمائل	2, 2. 1784 — 1787 (vgl. V, 44 u. 51); Comm. 2, 8.
والسير	

عيون الاخبار	1225.
— الانباء، في تأريخ الاطباء	1769.
— التواريخ لابن شاكر	1567.
— الحقائق، وايضاح الطرائق	1274. 2026, a.
— المسائل المهمة	1243.

غ

القصيدة الغارية	2328, a.
الغالب والمغلوب	85, 11. 107, 2. 1262, 4. 1432. 1515 fol. 242 ^a . Türk. 1, 21, b; f.
غاية الاتقان، في تدبير بدن الانسان	1940. 1941.
غاية الاختصار في الفقه	942; ein Taçhih dazu 102, 2; Com- mentar d. Schar- bini 943; Gl. da- zu 944; Comm. des Hıçnı 946; Gl. zum Comm. des Ghazzı 945.
الغاية، في اختصار النهاية	949.
غاية الارشاد، الى معرفة احكام الحيوان والنبات والجماد	2064.
— البيان، لحل شرب ما لا يغيب العقل من الدخان	2100—2102.
— — لعظيم [لتعظيم] فضل الله المنان	23, 2.
— التحقيق، ونهاية التدقيق	712.
الغاية، في شرح الرواية	582.

غاية الفضل والمئة، في مناقب العشرة المشهود لهم الجنة -	722.
المآرب، لكل راغب وطالب، يحتوى على بعض الخبايا والمطالب -	1299 (vgl. V, 30).
المرام، في تنمة لسان الحكام -	1030.
— — — — — تخاطب الاقلام -	2778.
المقصود، لمن يتعاطى العقود -	1092.
غرائب الفنون، وملح العيون -	2066,2.
— — — — — الفوائد، وعجائب الفرائد -	4,8.
غرر الخصائص الواضحة، وعرر النقائص الفاضحة -	1220—1224.
غزل الشهاب الخفاجي -	737.
— في وداع شهر رمضان -	2201.
— يوسف الحسيني -	119.
منظومة في غزوة بدر -	2212 fol. 68 ^b .
ما خرج غنا (sic) في سنة الفرفساوى -	2347; vgl. 2189.
كتاب غنى ومنى -	1951. 2030,1.
غنية الباحث -	1111—1115.
— ذوى الاحكام، في بغية درر [الحكام] الاحكام -	2,15.
— الطالبين، ومنية الراغبين [في تجويد القرآن] -	572.
— اللبيب، حيث لا يوجد طبيب -	2014.
— — — — — في غيبة الطبيب -	2034,3.
— المتملى، في شرح منية المصلى -	766.
— على ميخايل ابن يوسف غزاله ومريم بنت عبد الله مرعب -	2190.
غوامض النقول، ومباحث العقول -	844.
غوانى الاسواق، في معانى العشاق -	1231.

الرسالة الغوثية	Pers. 5, I, 7.
غيث الادب الذي انجم، في شرح لامية العجم	2248, 1. 2249.

ف

الفاقة الى الفاقة	865, 10.
فاكهة الخلفاء، ومفاكهة الظرفاء	4. 2696—2698.
— الصيف، وانيس الضيف	2699.
فال جعفر الصادق	73, 6.
فال نامه	mit dem Qur'an 93, 12; nach Ländern 1304 — 1306; nach al-Qurtubi 35, 3.
فال النبي دانيال	73, 9.
فائدة ان جميع الامراض تتولد من ستة اشياء	724.
— جليلة، في الايام الهلالية	12, 1.
— — بيان رؤية اهله العربية	1466.
— مما يستمطر به الغيث	288.
— الخطاب الخ	40, 3.
— في عدد سور القرآن	762.
— لعسر البول	2161.
— للغزالي	93, 15.
— بمعرفة العروق	847.
— في معرفة ليلة القدر	706.
فتاح الجفر للبسطامي	93, 8.
فتاوى ابن تيمية	716.
الفتاوى الزينية، في فقه الحنفية	1142.

فتاوى السبكي	1137.
شمس الدين الداودى —	1138.
قاضى خان —	999.
محمد بن محمد بن محمد بن داود —	1138.
المقدسى	
النورى —	1136.
فتح الاله، بعدة ما يندرج من العقائد فى لا اله الا الله محمد رسول الله	120, 5.
— فى شرح المشكاة	2, 78.
الامور —	779.
البارى فى تحرير مسألة الجزء الاختيارى	912.
الباقى فى شرح الفية العراقى	580.
الفتح والتداوى فى جميع الامراض والشكاوى	2011. 2012.
فتح الرحمن، بشرح زبد ابن رسلان	920.
الفتح فى السج	2776, 1.
فتح الصفاء، لشرح معانى الفاظ الشفاء	2, 47.
العزیز، على كتاب الوجيز	940. 941. 982.
العلام، لشرح الاعلام باحاديث الاحكام	2, 99.
— بما اختص من الكلام، على الايمان والاسلام الخ	1081, 2.
الغفار، شرح المنار	1142 (II, 352 Anmerkung 2).
الغفور، بشرح منظومة القبور	34, 1.
نظم البحور —	370.
القدير، بترتيب الجامع الصغير	598.
— لشرح —	2, 93 (vgl. V, 61).
الفتح القريب، فى ما الحكمة فى الاستغفار بعد شتم الطيب	916, 1.

فتح القريب الحبيب، في شرح الفاظ التقريب	945.
الفتح القسّى، في الفتح القدسي	1654.
— المبين، بشرح منظومة احمد بن عماد الدين	1080.
— — — شرح الاربعين	2,86.
فتح الرصيد، لهداية المريد	696.
— الوهاب، بشرح منهاج الطلاب	973—975.
الرسالة الفتحيّة، في الاعمال الجيبية	1417,3. 1419,2. 1421, 2. 1422. 1423. 1426,2; Comm. 1424.
فتوح البهنسا	1607,2 — 1612.
— دياربكر للواقدي	1599.
— السبع حصون	2565—2568.
كتاب الفتوح، الشافى لكّد قلب مجروح	99,5.
فتوح الشام	1599—1603; vgl. V, 40.
— العراق للواقدي	1599. 1604.
— مصر	1599. 1601; vgl. V, 40.
— — رواية عن ابن اسحاق	1605.
— مكة	1606. 1607,1.
— اليمن	2594—2597.
الفتوحات الالهية، في انشاء القيروان وفتح افريقية	1695.
— الغيبية، في تدبير الارواح الحكيمية	1295,1.
— المكية	2,45. 884. 885. 888,3. Pers. 5, I, 9; 5; III, 2.
فتوحات الواقدي	1599—1604.
الفتوحات الوهبية، شرح الرسالة الفتحيّة	1424.

الفجر العلوى، في المولد النبوى كتاب الفراسة	1850. 85,3 (von Polemon). 98,2 (von Aristoteles).
فراسة الخيل لامرى القيس فرائد السلوك، في مصادد الملوك — عوائد [ال. الفوائد] لتحقيق معانى الاستعارة	2079. 2080. 2174. 2776,1. 2799; Comm. von al - Isfarâ'inî 2800 bis 2802; Gl. dazu 2803; Comm. von ? 2804. 2805; Comment. von al - Damanhûrî 2806; Gl. zum Original 2807.
— الفوائد، ومقاصد القواعد كتاب الفرائض	105,2. 110*, 4 (V, 8). 1039. 1040 (in Versen); 1104. 1125 (Tabellen); 1107. 1108. 1479,1 (von Ibn al-Hâ'inî); 1110 (von Taschköpri-zâdah); 1118. Pers. 2,9 (von ?); 1119. 1125 (Verwandte von weiblicher Seite).
الفرائض السراجية	s. السراجية في الفرائض
فرائض المنهاج الفرج بعد الشدة للتنوخى — — — ليوسف التوزرى	1133,3. 1596. 2687. 1539 fol. 21 ^b . 2328,9; s. auch القصيدة المنفرجة

فردوس الاخبار	} 595.
الفردوس البرين، في احاديث سيد المرسلين	
فردوس الحكمة	1910.
كتاب في الفرق	1850.
الفرق بين الحكم بالهجة والحكم بالموجب	58,1.
— — — الحياة المستمرة والحياة المستقرة الخ	19,5.
— — — نفى مقيد لا نفيا مقيدا	102,2.
فرق القرامطة والباطنية الخ	98,5.
فرهنگ جهانگيرى	} 1495. V, 33.
— رشيدى	
كتاب الفروسية لسليمان بن داود	2090.
— — — والعمل بالرمح والسيف والعمود	2091,1.
والصولجان والرمح بالنشاب	
— في فروع الدين لبعضهم	1065. 1068 bis 1072.
فريد الاعضاء	1988.
الفريدة، في شرح القصيدة	2255.
مقالة في الفصد	63,7. 2025,2.
رسالة في الفصل بين الروح والنفس	1158,23.
فصوص نصوص الاطباء في الاصول وبعض الفروع	1947.
فصول ابقراط	2023,2. 2032,2: Comm. von Ibn al-Quff 1894 bis 1896; von Ibn Nafis 1897. 1898.
الفصول الإيلاقية في الطب	1931.
— في الطب لموسى بن ميمون	1937.
— — — القوافى	358,2.
فصح اللغة	vgl. 423.

فضّ الختام، عن التورية والاستخدام	2824.
الفضائل الباهرة، في محاسن مصر والقاهرة	1628. 1629; vgl. 1586.
فضائل ابي بكر	868 fol. 143 ^b .
— بيت المقدس	44, 5.
— دمشق الشام الخ	93, 3.
— رمضان	740.
— الشام	54, 2.
— الشهور والعيدين	1078.
— عثمان بن عفان	868 fol. 151 ^b .
— على بن ابي طالب	„ „ 153 ^a .
— عمر بن الخطاب	„ „ 148 ^b .
— النبي	„ „ 126 ^a „ 137 ^b .
فضل آية الكرسي	99, 12.
— حرم مكة المشرفة	23, 3.
— الحيل	57, 2. 2081.
— صوم يوم عرفة	868 fol. 142 ^b .
— علم العربية وذمّ الحن	8, 3.
— الفاتحة	99, 11.
الفضل الجموع، واللفظ المطبوع، في قلع الطبع	1332.
فضل مكة المشرفة	30, 1.
الفقه الاكبر	Comm. von Abû 'l-Muntahî 641; von 'Alî al-Qârî 642.
فقه كيداني لابن كمال پاشا	936.
— كتاب الفلاحة	67, 1.
— الفلاحة النبطية	2119.
— ابيات في الفلاسفة	2142, Ende.

الفلك المشحون	2166.
رسالة في فنون العلوم واصنافها	90,1.
فوات الرفيات	F, 42.
الفواكه الشهية، والزوائد المصرية	2312.
الفوائد الحسان، في الادغام للمحروف السواكن والبيان	571,2.
— الخرشية، على الاجرومية	298.
فوائد الرقائق	Comm. 1038.
الفوائد الزينية، في فقه الحنفية	1142 (II, 352 Anmerkung 2).
— السنهورية، في شرح الجزية	567.
— الشهابية الوفية، على الحاشية العصرية الشريفة	1048.
كتاب الفوائد، والصلوة والعوائد	1271.
الفوائد الضيائية شرح الكافية	259.
— الغيائية، في القواعد البيانية	2788,4.
— الفتحة	vgl. 2812,2.
— الفنارية شرح الايساغوجي	1178.
— المنتخبة	1329.
— الموضحاتى (sic)، لالفاظ الكتاب المسمى بالكاتى	1176.
— الميقاتية	1378.
— الوافية، في حل مشكلات الكافية	259.
فيض الرحمن، بتجويد القرآن	568.
— القدير، لشرح الجامع الصغير	2,93 (vgl. V, 61).

ق

قاعدة يعرف منها معرفة الحوادث في مستقبل الزمان	1275. 1276.
--	-------------

القاموس المحيط، والقابوس الوسيط	394 — 396; Glossen 397.
القانون في الطب لابن سينا	14, 14. 1911 — 1915; Comm. von al - Râzî 1916; von Quṭb al-dîn al-Schirâzî 1917; von ? 1918—1920.
قانون الجمع القسطنطيني الاول	2866.
القانون في الطب	1928. 1929 (vgl. V, 46); Commentar 1930.
قبس الاقتداء الى افق السعادة، ونجم الاهتداء الى شرف السيادة	1252,2.
— الانوار، وجامع الاسرار	1283.
— — في الرد على النصارى والكفار	859.
القبس المحارى، لغرر ضوء السخارى	98,16.
رسالة في معرفة القبلة بغير آلة	1452. 1453.
القدح القسى	الفخ القسى s.
الرسالة القدسية للمغزالي	2,38.
في قراءات القرآن	549. 559. 571,2.
القرآن	Cufica 427—464; mit Naschi 465 — 520; Commentare 521 — 537; einzelne Stellen: 19, 1. 22,8. 426* (V, 17). 514* (V, 18). 519* (V, 19). 538—543. 805* u. ** (V, 23 u. 24). Pers. 3,3. Türk. 49,1. 51,2. 51,6. Titel

	der Sûren 156* 3 (V, 10).
قراءة الكتب المقدسة في يوم الاحد الخ	27,20.
قره حاشية	2809.2.
قرّة العين، برقة البديعين	94,11.
— — ' لشرح ورقات امام الحرمين	924.
— — (العيزيين al.) ' في مساحة ظرف	1078. 1079; vgl. V, 27.
القلتين	
— العيون، في رياض السيلكون	2699.
— الناظر، ونزهة الخاطر	2159. 2160.
قرعة الانبياء	93,26.
— جعفر الصادق	24,3.
— الرمل	73,4.
— مباركة للمأمون	1310.
— الملوك	1304.
— — والفححاء	1309.
قريان الطلبات	2856.
الرسالة القشيرية	2,43; Comm. 2,44.
قصائد الاكمل بن خلوفا	2212 fol. 54 ^b u. 56 ^b .
— عبد الرحيم البرعى	2188.
— الشيخ عبد القادر	2212 fol. 45 ^b ff.
القصائد المصرية، في مدح خير البرية	2348. 2349.
— — — — — ' الوترية	2273.
قصّة	s. auch حديث، خبر u. حكاية
— آزادبخت	s. قصّة الوزراء
— — — — —	العشرة
أحد	2126,403.

قصة احوال القيامة	—	2760, 10.
الاخين	—	2758, 17.
ادهم	—	2752.
ارم ذات العمان وقصة هود	—	2667.
اسكندر	—	46, 3. 2400.
والخضر	—	2397.
اسلام سلمان الفارسي	—	2755, 1.
اصحاب الكهف	—	93, 16. 95 fol. 67 ^a . 97 fol. 44 ^a . 2759. 2882, 11.
الاصمعي مع بعض بنات الملوك	—	41. 1231.
الاعرابي مع زوجته	—	2750.
الالواح	—	2758, 12.
انس الوجود والورد في الاكمام	—	قصة الورد s. في الاكمام
انشقاق القمر [لخير البشر]	—	41, 2. 101, 2. 2756, 5. 2759, 3.
اويس القدني [القرني 1.] مع علي وعمر	—	2760, 4.
باسم الحداد مع هارون الرشيد	—	2652, 10. 2663. 2664; vgl. V, 54.
بحيريا الراهب	—	2875, 2.
بدور وما جرى لها مع ابن الصباغ	—	22, 10.
بشر وهند وما جرى بينهما الخ	—	2754.
بعض الملوك المتقدمة من اولاد شيث	—	28, 3.
بلوقيا	—	2756, 3.
التاجر وامراته	—	27, 6.
ابن الترجمان	—	2758, 2.
تزويج النبي فاطمة من علي	—	1822.
تمشاد	—	28, 6.
تميم الدار	—	2212 fol. 72 ^b . 12*

قصة توبة السيد سليمان	28, 5.
تودّد —	93, 21. 2657 — 2659. 2760, 2.
ثلث اصحاب —	27, 5.
حجا —	2747.
المحكمة مع سيدنا عيسى —	95, 1. 1740. 2212 (Gedicht). 2736. 2737. 2756, 2. 2757, 2. 2760, 3.
الجمال والغزاة —	2565.
جميل وبثينة —	2639.
ابى جهل —	2756, 5.
حارث بن نبهان (?) —	28, 3.
حايّز بن سالوم الخ —	95 fol. 97 ^b .
الحجاج وابن (sic) سيدنا الحسن والحسين —	2740.
مع الغلام —	
حسن باشا —	2758, 18.
البصرى —	28, 6. 106, 3. 2681.
حظيرة القدس —	41, 1. 2759, 2.
الحكيم والطباخ —	2652, 6.
الخوaja البخيل —	2758, 16.
الدابة التى تخرج والحبشة وارتفاع القرآن —	2760, 9.
الدجال وعيسى —	2760, 7.
ذنى القرنين وما جرى له من الحديث —	2400.
والعجيب والامر المطرب الغريب	
رأس الغول —	فتوح اليمن s.
الراهب والرهبان، للفقير احمد سرحان —	2735.
زاد بخت —	قصة الوزراء s.
	العشرة
الزنبيل وما جرى للسلطان —	22, 11.

قصة الزهور	—	2189,3.
السعادة دينها املس (sic)	—	2758,13.
السفياني والمهدي والقحطاني	—	2760,6.
سليمان الحكيم	—	92. 2753,2.
مع الريح الاحمر	—	2751.
وعاد بن شداد	—	2652,4.
سندبان وهندبان	—	2650. 2651, 1. 2652,3 (karschtü- nisch). 2653, 4; vgl. V, 54.
سيف الملوك	—	2682.
الشاب وامه وابيه	—	2651, 2. 2653, 3. 2764,5.
شارب الخمر وبالع الحشيش	—	2189.
شجرة الدر وعلاء الدين	—	2683.
شيماس الحكيم	—	2652,7. 2666.
صالح وبني ثمود	—	2667,2. 2756,1.
الصبي الذي اراد ابوه وامه يذبحه	—	27,7.
وامه وابيه	—	قصة الشاب الخ
الصياد والعصفور	—	2197,3. 2652,2.
والمارد والسلطان	—	2687,2.
الصيرفي البغدادي	—	2653. 2683.
مع اليهودي	—	2763,2.
ابي طوق	—	2758,9.
الظاهر الدمشقي وابنه علي	—	2729.
العالم	—	2758,14.
العايق	—	2758,4.
ابي العباس ومارية بنت الملك	—	2749.
عبد الرحمن بن شاتان البلخي	—	2756,6.

قصة عبد الوهاب الشعراني وشومدرس الراهب	2746.
العصفور والصياد —	قصة الصياد والعصفور
علاء الدين مع بنت ملك الجان وبنت السلطان —	2748.
عمر بن الخطّاب والمجارية —	26, II fol. 12 ^a .
عمر سعد سابع عشرين ربيع الثاني الخ —	2760, 14.
الفخ والعصفور —	95 fol. 83 ^a .
قارون وما جرى له مع موسى —	2753.
القاضي والسارق —	2730—2733.
مع الغلام — —	2180.
واليهودى — —	2758, 15.
القطان والفئران —	2797, 4.
قمر الزمان —	28, 8. 2648.
القهرمانة والدرجمانة —	2651, 2. 2653, 3. 2764, 5.
الكس —	2856, 6.
كعب الاحبار —	26, II fol. 44 ^a . 2763, 1.
كليب بن ربيعة مع الملك تبع —	2734.
المتنبى وقابوس —	26, II fol. 16 ^b .
مدينة النحاس —	2649.
مريم المجارية —	2762.
الصديقة ومولد عيسى —	2761.
مسبحة الجوهر —	2758, 3.
معان بن جبل ووفاة النبي —	40, 1. 2722.
ملك الفقير صالح سعد الاسد بن مصطفى —	2760, 13.
الماوردي الخ —	
ممشان —	28, 6.

قصة من بعض وصف عظمة الله الخ	2760, 11.
— موسى	2212 fol. 11 ^b .
— وسليمان	2717.
— الندم على ما فات	2758, 7.
— ابي نوّاس	53, 1. 2660.
— النول والصانع وما جرى بينهم (sic) من المعاقبة	2197, 5.
— النيل وعجائبها	2756, 4.
— هود	2667.
— الهيفا بنت المهرجان ويوسف بن سهل	2728.
— الورد في الاكمام مع انس الوجود	2640—2646.
— ملك الرياحين	28, 1.
— الوزراء السبعة	2655. 2656.
— العشرة	2652, 8. 2653, 2. 2654. 2764, 4; vgl. V, 54.
— وفاة موسى	2760, 12.
— ياجوج وماجوج	2760, 8.
— اليهودية التي اسلمت على يديه صم	28, 4.
— يوسف وزليخا	868 fol. 6 ^b —113 ^a . 2741—2744.
— المملوك	2758, 1; 5.
قصص الانبياء	1739. 1740.
— ومواعظ وحكايات عن الصالحين وعن العلماء العاملين الخ	2720.
قصيد يمدح به حنا قزاوزة الى قس يوسف الكاروز الماروني الخ	2217, 10 (vgl. V, 49).
قصيدة الاستغفار [الاستغفارة] [al. الاستغفارة]	الاستغفارة 8.
— ابن ابي الاصبع	1257, 6.

قصيدة الاعلى	—	2212 fol. 36 ^a .
الالتزام، في مدح النبي عليه السلام	—	36,1.
البراغيث	—	95 fol. 38 ^a .
البستي	—	2236. 2237; vgl. V, 51.
البعير	—	2212 fol. 18 ^a .
تكرية (sic)	—	2212 fol. 31 ^a .
على حروف المعجم، في مدح سيد العرب والمجم	—	2328,7.
ابى الحسن الشاذلى	—	891.
الحسن بن مسعود	—	62,3.
القصيدة الحسنى	—	369.
الخزرجية	—	s. الخزرجية
قصيدة الدمياطى فى الاسماء الحسنى	—	2378.
ابن الدهان	—	2255.
القصيدة الذهبية	—	s. الرحلة الذهبية
قصيدة الربانى	—	670,3.
ابن زيدون	—	1,6. 1702. 2240.
القصيدة الزينية	—	1,23 (s. I S. XII).
السبعينية	—	1257,3.
السعدية للشيخ يوسف الرشيدى	—	2356.
قصيدة السمور	—	76,2 (mit تخميس).
الشبراوى	—	2339,40 (desgl.).
الشنفرى	—	s. لامية العرب
الشيسبان	—	2212 fol. 63 ^b .
فى صفة الجنة	—	31,1.
طلب علم الدين	—	75,2.

قصيدة في طلوع المنازل لجابر بن ابراهيم	1878,2.
— سيدى عبد الرحمن	2212 fol. 22 ^b .
— السيد عبد الله	2212 fol. 41 ^a .
— ابن عبدون	Comm. von Ibn Ba- drûn 2252. 2253.
— الشيخ علوان وجوابها لابی الحنبلى	44,10.
— للمشيخ على	10,1.
— عنتر بن عمر بن شداد العيسى	8,7.
— الغزالى	28,2.
— في فتح بلغراد	2331.
قصيدة الفخرية، في الحاسن البكرية	94,10.
قصيدة ابى فراس	26, I fol. 204 ^b .
— كعب بن زهير	بانت سعاد s.
— ما نقط فيها	2321.
— محمد بن زيد الحريرى	2373.
— محيى الدين	2270.
قصيدة الخلعة	2792.
قصيدة تسمى مديح	2201.
— ابى مدين	2198,2. 2207; vgl. الاستغفارة
— مصطفى البكرى	2334.
— في مصطلح الحديث	578.
قصيدة المضرية، في مدح خير البرية	mit Tachmis 22, 13. 2313.
قصيدة السيد المقداد	2212 fol. 47 ^b .
— في المقصور والممدود	I, S. 243 Anm.
قصيدة المهملات اللامية، في مدح خير البرية	2355.
قصيدة في المواعظ الناهية عن الركون على الدنيا الخ	31,2.

- قصيدة موقق الدين ابن منير الطرابلسي 39,8.
 شرح القصيدة الموعود بذكره لناظمها على 1341.
 التمام والكمال
 قصيدة الموهودة 2212 fol. 46^a.
 — الميزان في الشمس 1255,3.
 — في النفس لابن سينا 1,3. 14,26. 1167.
 1769 fol. 21^b;
 Comment. 52,7.
 1158,20. 1167.
 1168; 1,12 (ein
 مسقط).
 — في النقض على من عاب الحديث واهله 613,2 (vgl. V, 62).
 القصيدة الواعظة 31,2.
 قصيدة ابن الوردي auf — 871;
 eine Lāmijah
 26 fol. 76^a.
 39, 3. 62, 8;
 Tachmis 2298.
 2299.
 — تتضمن وصية ونصيحة 2322,2.
 — الوعظي 1077.
 — وفاة فاطمة الزهراء 2212 fol. 51^b.
 قصيدتان لحسن جليبي الحموي 14,27.
 — لابي اليمين افندي 14,29.
 قطب الافراح، في القوة على النكاح 2058.
 — السرور، في الانبذة والحمور 2124. 2125.
 قطر السيل، في امر الخيل 57,2. 2081.
 — الندى، وبل الصدى Comm. des Verf.
 328. 329; Super-
 commentar zur
 Dibāğah 330;
 Comm. von al-
 Fākihi 331. Vgl.
 V, 61.

القطريّة	s. مثلثات
	قطرب
في قطع الثواب	Türk. 1, 21, c.
قطعة الشافعي	49, s.
— في الجنون والعادل	2368.
— ابن الرودي في زيارة الشيخ صالح	44, 35.
قطف الازهار، في خصائص المعادن والاجار، وتنتاج المعارف والاسرار	} 2116.
— — — خواص المعادن والاجار	
قفو الاثر، في صفو علوم الاثر	102, s.
قلادة الدرّ المنشور، في ذكر البعث والنشور	1514 fol. 135 ^b . 1515; vgl. V, 34.
قلائد العقيان، في مورثات الفقر والنسيان	81, 1.
— — — ومحاسن الاعيان	2130. 2131.
— النحور، من جواهر البحور	39, 11.
قلم حكماء اليونان	63, 1.
القلمية لحمد افندي البسنوي	32, 2.
قليل من قول [الآباء] القديسين	2881, 3; 5.
القمر الطالع، ونزهة المطالع	2172.
قمع النفوس [شرح كتاب الفقه الاكبر]	642.
— — — ورقية المأنوس	1590.
— — — من كلام ابي عروس	2362. 2363.
في القهوة	2105—2109.
قواعد الاشباه	1022.
القواعد الحسابية، والارصاد الفلكية، والعلم	1448.
عند رب البرية	
قواعد الزركشي	918. 978—980.

قواعد الشريعة	} 947.
لعبد العزيز السلمى	
القواعد الصغرى	
والفروق	2, 28.
القواعد الكبرى لعبد العزيز السلمى	vgl. 948.
قواعد المختصر، على المعانى والبيان المنتشر	V, 56.
قوانين حكم الاشراف، الى كمال الصوفية بجميع الآفاق	907.
كتاب القوانين والدواوين	47, 1. 1892.
القوانين الواجبة الى الذين يرومون الدخول	2861.
في الطريق الرحباني المقدس الخ	
قوت القلوب، في معاملة المحبوب الخ	881.
— المحتاج، [في شرح المنهاج]	964.
— المغتدى، على جامع الترمذى	2, 69.
— النديم، ونزهة المسافر والمقيم	2318; vgl. 2319.
في القوس العربية	1339.
القول على الاصول الكلية ... في مدّة السنة	1429.
الشمسية	
قول بعض العشاق	74, 4.
القول السديد، في اختيار الاماء والعبيد	1237.
— في صحة ما اجره الجندى من المزارع وغيرها	1096.
— المبدع، في شرح المقنع	1491, 3.
— المختار، في شرح غاية الاختصار	945 (Glossen).
— المفيض، في بيان عوارض العروض	371.
— المنتخب بالفتحة والدليل، فيما يناسب	1270.
ام من اسماء الله الجليل	
— الموعب، في القضاء بالموجب	979.
— النقى، في الردّ على المقرئ الشقى	1142.
في قوله العينان وكاء السه فمن نام فليتنوذاً	637.
— — ولو شئنا الخ (Qur. xxxii, 13)	870, 6.

قيام الدولة العباسية، في الديار المصرية	98, 17.
احوال القيامة	755 ^a .
كتاب القيان	2055.
قيد الشرائد، ونظم الفرائد	Comm. 1026.

ك

الكشف عن حقائق السنن	2, 77.
رسالة في علم الكاف	1297.
الكافي في علم الحساب	1474.
— — — العروض والقوافي	Comm. 368. 372. 376, 2 (vgl. V, 14).

الكافية لابن الحاجب	209, 1. 250—252; Comm. von al- Astarabadi 253 bis 255; Super- commentar zur Dibāḡah 256; Comm. von al- Chabizi 257; von 'Umar al- Hindi 258; von Ġami 259; Gl. dazu, von al- Isfarā'ini 260; Commentar von ? (genannt الافصاح) 261; Gl. zum Anfang 51, 1; metrische Bearbeitg 262.
---------------------	--

— لابن الهائم	vgl. 1107.
— البديعية، في المدائح النبوية	Comm. 2793.
كافية ذا اللب، في علم اصول الطب	1950.
— المريد، لمعرفة ما يجب على العبيد	707.

الكامل للمبرد	184; vgl. V, 10.
كامل التواريخ لابن الاثير	1,33. 864,9.
كامل الصناعة	Türk. 22, I.
— الصناعتين البيطرة والزرطقة المعروف بالناصرى	2082. 2083.
كتاب اشعار العارفين الخ	s. اشعار العارفين
— الاعيان والامائل	1756 (s. V, 43).
— الافعال لابن القطاع	405.
— — القوطية	405.
— الاقاليم للاصطخري	1521. 1522.
— الباء للنملى	} 2055.
— برجان وحباب	
— البرهان	2872.
— المستان، وروضة الندمان	92,1.
— البصرآء	2092,1.
— جامع فى الاشربة والمجونات الخ	72,8.
— جمال الدين الاقسراى	2803 Anh. 7.
— الجوارح	2092,2.
— الحرير	1461.
— الحمامة وهى روح القدس	2876.
— الحيل	1349.
— الحيوان لابن الجاحظ	vgl. 864,9.
— الدهر، وصيرفية الدهر	2253.
— الرحمة، فى الطب والحكمة	1944. 2025.
— الروضتين، وانتقال الدولتين	2600 ff.
— الروم	2092,1.
— الشرف	39,4. 1741.

كتاب العزى	تصريف الزنجاني
— غنى ومنى	1951. 2030,1.
— فريد الاعضاء	1988.
— الفلاحين	2120.
— الفلك	1445. 1446.
— الفوائد، والصلوة والعوائد	1271.
— القيان	2055.
— فيه ما يلزم الملوك والولاة الخ	1880.
— الاختار، في كشف الاسرار، وهتك الاستار	1374—1376.
— ابن مفلح	2193.
— المقصور والمدود لابن دريد	207,2 (s. V, 11).
— الملاحن	417.
— الكتاب الملوكي	1886.
— كتاب المنتخب والختار، في النوادر والاشعار	2137.
— الوفيات لابن رافع	1758.
— يدل على الامراض على حروف الهجاء	1308.
— قصيدتان في اركان الكتابة	2823.
— كرامات احمد البدوى	1844.
— الاولياء	723. 724.
— كتاب الكراهية من الهداية	1000. 1001.
— الكشف في تفسير القرآن	Gl. zu Gl. 528.
— علم الانعام	1350,8. 1353,1.
— كشف الاسرار، عن حكم الطيور والازهار	2693 bis 2695. 2739.
— وهتك الاستار	1374—1376.
— الافهام، في الاحكام	747.
— الاقوال المبتذلة، في سبق قلم البيضاوى	532.
— لمذهب المعتزلة	

الكشف والبيان، في معرفة الانسان	1168.
كشف الحجاب، لروية على الحجاب	795.
الكشف في علم الحروف	1252, 1.
كشف الحقائق	856.
الكشف الحقيقي، في علم الموسيقى	39, 7.
كشف الرمز، عن خبايا الكنز	1022.
— السر الخافي، في حدّ الرموز الخوافي	vgl. 120, 3.
— الصلصلة، عن وصف الزلزلة	66, 9.
— الظنون، عن اسامي الكتب والفنون	vgl. 1289, Anh. 4.
— الغطاء، لاخوان الصفاء	914, 5.
— الغمة، عن جميع الامة	2, 124.
— الغوامض، في علم الفرائض	Comm. 1109.
— الفضائح اليونانية، ورشف الذصائح	857.
الايمانية	
— الكروب، ذكر اولياء الله علام الغيوب	4, 6.
— اللثام، عن وجه التورية والاستخدام	2156 (vgl. V, 49). 2824.
الكشف عن مجاوزة هذه الامة الالف	721.
كشف المعائب، من الرجل العالم الصائب	2884, 1.
رسالة في الكعبة	1711.
كفاية الاخيار، في حدّ غاية الاختصار	946.
— الحفاظ في الفرائض	1106.
— الطالب الرباني، لرسالة ابن ابى زيد	1046. 1047.
القيرواني	
— الطبيب، فيما صحّ لدئي من التجاريف	1952.
— الفحول، في علم الاصول	643.
الكفاية في الفرائض	1098.
كفاية القنوع، في العمل بالربع المقطوع	1426, 1.
— المتحفظ	422.

- كفاية المحتاج من الطلاب، الى معرفة المسائل
الفلكيّة بالحساب
الكفاية في النحو
رسالة في علم الكلام لابن كمال الدين
— — كلام يحيى الدين ابن العربي
كلام على بن ابي طالب
1391.
Comm. 334.
652,1.
Pers. 7,2.
3, 22 — 25. 6, 1.
68,2. 97 fol. 14^b
und 42*. 1246.
Pers. 4 fol. 215^a.
- كلمات على حاشية التورية
— الحكمة
— في فضائل الفتوة
في كلمة التوحيد
— — الشهادة
3,17.
3,23.
Pers. 5, I, 6.
916, 3; 4.
670,4; s. auch
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.
- الكلمة المشرفة
كليلة ودمنة
الكمال، في معرفة الرجال
كتاب الكمال وهو الفروسيّة الخ
كمامة الزهر، وصدفة الدرر، [وفريدة الدهر al.
الكنّاش في الطبّ
730.
2691.
1757.
47,2.
2252. 2253.
2036,2.
- كنز الاسرار، ولاقح [لوامع od. لواقح H. Ch.] الافكار
— الاصول في الطبّ
17,1.
601.
- الجواهر والدرر، المنتقى من كلام سيّد
البشر الخ
— الدقائق
1013 bis 1019;
Comment. - von
Mullâ Miskîn
1020. 1021; Gl.
dazu 1022; Gl.
zum Comm. des
Zaila'i 1023

- كنز العمال، في تبويب سنن الاقوال والافعال
— القحوف الخ 2,110.
هز القحوف s.
الخ
- الكنز المعظم، والدّر المنظم vgl. 1468.
كنز المعاني، في شرح حرز الامانى، ووجه 554.
التهانى
- كنه ما لا بدّ للمريد منه 914,1.
كنوز الحقائق، في حديث خير الخلائق 610.
الكواكب الدرّية، في مدح خير البرية
- السائرة، في اخبار مصر والقاهرة 1646.
السيارة، في ترتيب [علوم] الزيارة 56,5. 1532—1534.
المضيّة، المختصرة من الترتيب 1103.
والسراجيّة
- المنتشرة، في فضائل العشرة 722.
الكوثر الجارى، الى رياض احاديث البخارى 2,50 ff.
الكوكب الدرّى 2350.
كوكب الروضة 1530. 1531.
الكوكب السارى، في حقيقة الجزء الاختيارى 872.
كوكب الملك، وموكب الترك 1885.

الكوكب المنير، بشرح الجامع الصغير	2,92.
رسالة في الكيمياء	85,14.
كيمياء السعادة، في ابطال كيمياء العادة	39,2.

ل

في القول لا اله الا الله	102, 1. 120, 6. 548, 6. 670, 4. 916, 3; 4.
لامية على الاسماء الحسنی	2378.
— الافعال لابن المالک	Comm. 207; vgl. V, 62.
ابن طهيرة	2803 Anh. 5.
— النجم	Comm. von al- Qafadi 2248. 2249; von al- Hadhrami 2250. 2251; ein Tach- mis 2247.
— العرب	2224 (vgl. V, 49); Comm. 102, 3. 2224* (V, 50).
— في علم الزائرجة	1819.
— عمر بن العاص	1,21.
— ابن فرج الاشبيلي	s. منظومة
— في مدح خير البرية	10,2. 2355.
— ابن الوردی	s. قصيدة
لبّ اللباب، في علم الاعراب	284.
— اللباب، في تحرير الانساب	420; ein Zil dazu 421.
اللباب، في تهذيب الانساب	418. 419.
— — الفقه	984—986.

اللباب في النحر	285.
رسالة في العلم اللدنى	917, 1.
الرسالة اللدنية، في احكام الشعرة اليمانية	1459 Anm.
في اللذات نفسانية وجسمانية	115.
لسان الحكام، في معرفة الاحكام	1030.
— الميزان	1867, 4.
لطائف اخبار الاول، فيمن تصرف في مصر من	1633—1637.
[ارباب] الدول	
— ترقيات القدر، مقتبسة من حالات خير	870, 1.
البشر	
— التلطيف	2235.
— المعارف للثعالبي	158.
— المنن، في مناقب الشيخ ابي العباس	1848.
وشيخه ابي الحسن	
لطف المسائل، وتحف المسائل	2178.
كتاب اللغات للاصمعي	vgl. 423.
لغز	s. الغاز
لقط المرجان، في احكام الجان	747.
— المنافع	1238. 1944.
اللحة العفيفة في الطب	1970, 1.
اللمع الافقية	914, 2.
— في الحساب لابن الهائم	Comm. 1483.
لمع القوانين المضية، في دواوين الديار المصرية	1891.
اللمع في النحر لابن جنى	Comm. 210.
لمع يسيرة من علم الحساب	Commentar 1483. 1483* (V, 32).
كتاب اللمعة [في الزيج]	1410.
اللمعة، في اجوبة الاسئلة السبعة	94, 5.

اللمعة، في حلّ السبعة	1379, s. 1389.
— ' — زيارة السبعة	1532.
— الشمسية، على التحفة القدسية	1105. 1115.
— الماردينية، في شرح الياسمينية	1475.
— المضية، في علم العربية	mit Comm. 341; Gl. 342.
لوائح الانوار، في طبقات الاخيار	1767.
كتاب لوائح الانوار القدسية، المختصر من الفتوحات المكية	885.
لوامع الاسرار، شرح مطالع الانوار	Gl. 1184. 1185; vgl. V, 28.
— الافكار المضية	1257, 1.
— الانوار [في علم الحديث]	588.
— الوسائل، في مطالع الرسائل	1414.
لوعة الشاكي، ودمعة الباكي	2046. 2047.
اللوئ المنثور، في نصيحة، ولاة الامور	1887.
— المنظوم، في معرفة حدود العلوم	175.
فائدة في معرفة ليلة القدر	706.

م

ما رواه الواعون، في اخبار الطاعون	52, 1. 58, 2. 1977.
— قيل من الاشعار، في الزهور والفواكه والرياض والانهار	11, 2.
— لا يسع الطبيب جهله	2116.
ماء المسير، بزان الفقير، لفتح القدير	1029.
الماء الورقي والارض النجمية	1257, 1.
مأخذ الشرائع	vgl. 100, 1.

مادّة الحيوّة، وحفظ النفس من الآفات	1987.
المائة اللخمار (sic)	2055.
في تحقيق المباحث الموجديّة، والمقاصد الاصوليّة	1930,2.
مبارق الازهار، في شرح مشارق الانوار	2,75.
مباهج الاخوان، ومناهج الخلان، في حوادث الدهور والازمان	1631. 1632.
— الفكر، ومناهج العبر	vgl. 98,3.
مبحث الميعاد	52,3.
المبدأ والمعاد	1158,9.
المبسوط في الفروع الشافعيّة لابن المنذر	1149.
— — — — — الفقه للسرخسي	997.
متحفّة الباري، بشرح صحيح البخاري	2,50 ff.
متّعد الازهان	1779.
متن المنار في اصول الفقه	930. 931.
مثال وقوف المالكى الخندومى السيفى قرقماس	1690.
مثلثات لبعضهم	115.
— قطرب	metrisch 43,2. 61, 1; 2. 408,1. 409. 413; Comment. 410. 411; er- weitert 408,2; in Prosa 408,3. 1551,2.
— ابن المالك	412.
مثير الغرام، الى زيارة القدس والشام	1715.
مجادلة	2875,1.
— عبد الواحد بن ابراهيم البصرى	2882,10.
كتاب مجادلة يعقوب الكندى	2884,1.
— الجالس (?)	833. 834.
مجالسة الاخوان، ومصاحبة الخلان، في مفاخرة القهوة والدخان	2777.

الجتنبي من سنن ابي داود	600.
مَجَرَّبات ابن التلميذ	1996,2.
مَجَرَّى السوابق	1335.
المَجَرَّى في القراءات السبع	8,4.
مَجْلَس في خلق آدم عليه السلام	75,3.
— — قوله تعالى والصابقات صفًا فالزاجرات	835.
زَجْرًا	
— — — في فضل بسم الله الرحمن	2756,11.
الرحيم	
مَجْمَع امثال العرب	8. امثال العرب
— البحريين، وملتنقى النيرين	1012.
— الزوائد، ومنبع الفوائد	2,106.
— الفوائد لابى الحسن على الهيثمى	2,104.
— — لحمد الغمرى	864,3.
— المنافع البدنية	1966—1968.
مَجْمَل اللغة	377.
مَجْمُوع	95. 2175.
— فيه ادبيات لطيفة الخ	2214.
— السبودى	1944.
— يشتمل على فوائد وحكايات الخ	117.
— فيه من كل شيء احسنه	873.
— لطيف، حاوى لكل معنى ظريف	2211.
— — ومؤلف ظريف	2167.
— المجموع المبارك يعنى تأريخ الشيخ المكين	1557.
— مجموع مشتمل على حكايات الخ للمقليوبى	2703. 2704.
— ادعيا واقسام وابواب واوردان	809.
ودعوة الواقعة	
— — قصائد واشعار الخ	2181.

مجموع مشتمل على قصائد وحكايات الخ	2182.
مجموعة مشتملة على حديث وتوحيد ونكت الخ	99.
محيب النداء، الى شرح قطر الندى	331.
محاسن الغرر، ومساوى العرر	1224.
الكبوبة الهنيئة، من غاية السرور للقلوب الجلية، والافكار الصوفية	1291.
محصل افكار المتقدمين والمتأخرين	644.
الحصول في اصول الفقه	934.
محصولة اليد، بعد الجهد	1323,2.
الحكم الدرّى في علم الضرب بالصوالة الخ	1336.
مختار الاغانى، في الاخبار والتهانى	2126.
المختار لحنين بن اسحاق	1932.
— للفتوى	1009—1011.
المختصر، في اخبار البشر	vgl. 93,6.
مختصر الايلاقى في الطب	1931.
— البديعية، في كتابة الامور الشرعية	2200,2.
— تأريخ الطبرى	1554.
— التالذ والطريف، في فنّ التصنيف	2821.
المختصر في التصريف	s. تصريف
	الزنجاني
مختصر التفتازانى	2781. 2782; Gl. 2783—2785.
— ابن الحاجب	775,1.
— الشيخ خليل بن اسحاق	2,23. 62,4. 1051 bis 1055; Com- mentar 2,24 bis 27. 62,4. 1056 1057. 2108.

مختصر رفع الالباس، عن وهم الوسواس الخ	1153.
— ابي شجاع في الفقه	s. غايية الاختصار
— في صناعة الصرف	205* (V, 10).
— صهوة الزبد، شرح صفوة الزبد	921.
— في علم الحساب	1487. 1488.
— — النفس الانسانية	63, 4; 6.
— القدوري	994. 995. 1039. 1040; Comment. 996; vgl. V, 26.
— كاف للمطالب	III S. 106 Ann. 1.
— المزنى	938.
المختصر، في مصطلح اهل الاثر	Comm. 584.
مختصر المنتهى	1048.
— في المنطق للسنوسى	Comm. des Verf. 1196. 1197.
— الوسيلة	1492, 2.
— يشتمل على بعض ما للاشراف من المناقب والمآثر	14, 20.
— الخزون	vgl. 1161.
القصيدة المخلعة	2792.
تصريف الخمس الخالى الوسط	1252, 4.
خمسة عجيبه، وتحفة غريبة	2174.
خمسات الظرائفى وقيل الرشيدى	2357. 2360.
مدارج السالكين، الى رسوم طريق العارفين	896.
مدائح	26, 1. 116 (christlich).
— عماد الدين الدمشقى	44, 17; 18.
ذكر مدّة الدنيا من لدن آدم	1634.
في مدح الدينار لابن الجتاج	2697.

في مدح العيدروس	15, 3; 4; 5.
— — النبي لاعشى بن قيس	26, 1 fol. 193 b.
المدخل، الى تنمية [تنمة al.] الاعمال	2, 46.
— في علم النجوم لابن ابي شاعر المغربي	65, 1.
— — — — — للقبصي	67, 2.
— — فنّ البلاغة وتوابعه	2788, 6; Glossen 2788, 7.
مدرك النجاة، ومحنة الفوز بالحياة	2873.
المدحش للبي وعقلي ادهش وجواهره ونفائسه	} 842.
— في الحاضرات	
مديحة لسيدتنا مريم	2217, 12.
— على وزن احباب الغوالي جفوني	2217, 13.
في بيان المذاهب	98, 7.
— — مذهب ارباب السلوك	70, 4.
— المذهب الحق في قيام الارض في حيزها الخ	1158, 24.
مرآة الارواح، وصورة الواجه	70, 6.
— الزمان، في تواريخ الاعيان	1556; vgl. 2241. 2302.
— الكائنات، شرح عجائب المخلوقات	1508 (s. Wüstenfeld).
— المعاني، في ادراك العالم الانساني	1265. 1266.
مراتب البيان، في خواص المعان والنبات والحيوان	2116.
مراتع الغزلان، في اوصاف الحسان، من الغلمان	2314.
مراثي	26, I, fol. 195 b und passim.
— في الشيخ ابراهيم البرماوي الشافعي	2332.
مراح الارواح	194, 2, a. 195, 2. 196, 1.

مراسلة من امام اليمن وكان يلقب بالبغل كتبها لشريف مكة	598.
— السلطان سليمان لشريف مكة وهو ابو نمى	598.
— على افندى الى احمد العطشى	2832.
مراقى الفلاح، بامدان الفتاح	1033.
رسالة في المراقية السوداوية والغير السوداوية	1980. 1981.
المرتجل، شرح الجمل	211.
مرثية في عبد المطلب	26, I fol. 195 ^b .
— الملك الصالح	" " 48 ^b .
— محمد زيتونة في وفاة محمد الشرائبي	1784 fol. 1 (vgl. V, 44).
مرج راهط	2126, 412.
— الزهور، في وقائع الدهور	1577.
مرزبان نامه	2692; vgl. V, 55.
مرشد الزوار، الى قبور الابرار	1091.
— الطالب، الى المذاهب والمطالب	988.
— المتأهل	} V, 47.
— المتأهلين	
— الناسك، لاداء المناسك	4, 6.
المرشدة في صناعة الغبار	1479, 2. 1480. 1481; Comm. 1482.
مرشدة الطالب، الى اسنى المطالب	Comm. 1478.
مروج الذهب	93, 23.
مركز الاحاطة، بادباء الاحاطة	I S. 59 Anm.
مزرع الحسنات، شرح دلائل الخيرات	807.
المسالك تلخيص تلخيص المفتاح	Comm. 2787.
كتاب المسالك والممالك لابن حوقل	1522, 3.

كتاب المسالك والممالك لابي عبيد البكري	1525,6.
مسامرة السموع، في ضوء السموع	66,2.
كتاب المسائل [لابن قتيبة]	636.
— — [للامام مالك]	vgl. 1143.
مسائل واجوبتها	8,2.
— تتعلق بعلم الحديث	574.
— عن دين النصرانية	2882,4.
— ذوى الارحام	1125.
— الراهب مع الرهبان	2735. 2755,2.
— في الطب للمتعلّمين لحنين بن اسحاق	2023, 1. 2028, 1. 2036,3; Comm. von Ibn abi Qa- diq 1932; von Ibn Nafis ? 1933.
— عبد الله بن سلام عن النبي	93,16. 1831. 1832.
المسائل العطرية	1328.
مسائل علماء بنى اسرائيل عن عمر بن الخطاب	863.
— في النكاح والطلاق	44,21.
— — الهيئة	1395.
كتاب المستجاد، من فعلات الاجواد	1596. 1597.
المستدرك على الصحيحين	2,121.
المستقصى من علم الاصول	925.
المستطرف، من كل فنّ مستطرف	22,1. 2142 — 2151.
المسعد لذوى الالباب، في علم الحساب	71,1.
مسند ابي حنيفة	2,13.
— عبد بن حميد الكشي	590.
— الكوفيّين لاحمد بن حنبل	589.
مسئلة وجوابها	70, 7; 10.
المسئلة الخاصة، في وكالة العامة	1142.

مسئلة سيد عنها الشيخ عمان الدين الواسطى	892.
— فى عوج بن عنق	91,3.
— — القهوة وجوابها	2109.
— المساكات، فى الامور المهمة	44,16.
كتاب المشاجرات الواقعة فيما بين طائفة السريان وطريقتهم الحقيقية	2874.
— المشارع للرقى	1515 Anm. 2.
مشارك الانوار [النبوية] من صحاح الاخبار المصطفوية]	2, 75; 119. 2803 Anhang 1.
المشاهد [القدسية]	888,2.
مشتبه النسبة لابن نقطة	1759.
كتاب المشترك وضعها، والختلف صقعا	1525,1.
مشرق الفجرين، فى تقويم القمرين	1380,1.
مشكاة الانوار	1166.
— المصابيح	2, 118; Comment. 2, 77 ff. 597.
مشكلات الانوار، فى خواص الحروف والاسرار	1262,5.
مصابيح السنة للبعوى	597. 864,11.
المصابيح السنية، فى طب البرية	11, 7. 1958 Ende. 1961. 1962.
— المزهرة، فى علم البزدرية	2094.
كتاب المصادر للوزنى	399. 400.
مصادر اللغة	400.
مصارع العشاق	2700; vgl. V, 55.
مصارعة الفلاسفة	1163.
المصباح للمطرزى	214, 2. 227. 228; Comm. zur Di- bâgah 214, 3. 229, 1. 230 bis 233; Supercom- mentar hierzu

	234 bis 236; Comm. des Isfa- râ'ini (الضوء)
	237 bis 245; Comm. zu den شواهد des- selben 246; zu der خطبة 247; Comment. des Hasan Pa- scha al-Aswad (الافتتاح)
	248. 249.
مصباح الزجاجاة، على سنن ابن ماجة	271.
المصباح في علم المفتاح	1285. 1769 fol. 43 ^b .
— المنير، في غريب الشرح الكبير	406. 407.
— — — اللغة	vgl. 407.
معكف في الروحانية لاوتاسية ابنة بلوطس	85,4.
المصرح شرح الامثلة المختلفة	191.
المصرع والثار	1838,2.
قصيدة في مصطلح الحديث	578.
المطالب العالية، في مختصر [من رواية al.]	2,116.
المسانيد الثمانية	
— العلية، في الادعية الزهية، المختمة	899. 900.
بالاحاديث القدسية	
مطالع الانظار، شرح طوابع الانوار	vgl. 647.
— الانوار في المنطق	Comment. mit Gl. 1184. 1185.
— المسرات، بجلاء دلائل الخيرات	807.
المطلب، في العمل بالربع الحبيب	1425.
المطلع، على ابواب المقنع	596.
— شرح الايساغوجي	1179.

— على مسائل المقنع	1456,2.
المطلوب، شرح المقصود	205,1.
معائبة مع البين	2197,2.
— الزهور	2189.
معادن الحكمة، ومظاهر النعمة	1287,2.
معادلة النفس	82,4.
معارضة بين ابن حجة الحموى وبدر الدين بن الصاحب	2312.
كتاب المعارف	93,4. 1552.
معالم التنزيل يعنى تفسير البغوى	524—527.
— السنن	2,64 ff.
معانى الآثار	2,17.
في معانى الحروف الجارة	416.
المعانى الدقيقة، في ادراك الحقيقة	91,2.
المعجم الصغير	864,5.
صفة معجون نافع لتقوية الباءة	2154.
المعدلة، في شأن البسملة	66,3.
كتاب المعراج	70,1. 117 Anfang. 1823—1827.
— في معرفة اى مدار شيت لجزء مفروض كيف يرسمه الظل	1158,16.
— — — طول البلدان وعرضها	1467.
— — — الوقف والابتداء ومتشابهات القرآن الخ	544.
معشرات	2202,2.
معلقات لبید والحارث وعمرو	2191,1.
معلقة امرى القيس	26, I fol. 113 ^b .
— الحارث	2191,1; Comment. 2192,2.

معلقة زهير بن ابي سلمى	26, I fol. 114 ^a .
— طرفة بن العبد	26, I fol. 112 ^b .
— عنتره	Comm. 2192, 1.
كتاب المعلم والتلميذ	2882, 2. 2886, 2.
معلم الطرفين، بما حوته ساداتنا العلماء من الشرفيين	845.
المعونة في الجدل	1183.
— على دفع الهم	V, 59.
معيد النعم، ومبيد النقم	848.
المغنى في تدبير الامراض، ومعرفة العلل والاعراض	1953.
— الطب	
مغنى الطبيب، المنتخب من التجارب	1969.
— اللبيب في الطب	2004. 2026, 2.
— — عن كتب الاعارب	Comm. 333.
المغنى في المفردات	21. 49, 2. 99, 15.
مفتاح الالباب، لصفائح الابواب	323.
مفتاح الاسرار، ومصابيح الاكوار	1511. 1512.
— الصلوة، وينابيع الحياة	1061.
— الكنوز	75. 909.
مفتاح الجفر الجامع، ومصباح النور اللامع	1259, 1.
— الحكمة	1295, 3.
— العلوم	2779.
— الكنوز، وحل اشكال الرموز	1257, 4; Comm. 1257, 5.
مفردات	85, 10 (Recepte).
كتاب المفردات للغافقي	1998 (abgekürzt von Greg. Barhebraeus).
المفصل في النحو للزمخشري	2803 Anhang 3; Comm. 222.

المفصل شرح الحصل	644.
المفهم شرح تلخيص مسلم	} 2,58.
— لما اشكل من تلخيص كتاب مسلم	
المفيد في الطب	1963.
— الجامع لما تبدد من اسرار الطب	1982.
والمنافع	
مفيد العلوم ومبيد الهموم	173.
مقاصد التفتازاني	Comm. 109.
المقاصد الحميدة في معرفة العقيدة	685.
مقاصد الفلاسفة	V, 21.
مقال في صفة النجوم والافلاك	1398.
المقال المخصوص والمقام المنصوص في مدح	1687.
مدينة قوص الخ	
المقالات في بيان اهل البدع والضلالات	852.
— السنية في سير خير البرية	1806—1808.
مقالة في الاوزان والمكائيل	1331.
— عمل اليد للزهراوى	1989.
— من قول ابنا بطرس الخ	1261,2.
مقامات الحريرى	2767 bis 2769; Comment. 99,1. 1415 fol. 1 ^a . 2770.
المقامات الريانية	2684.
مقامات السيوطى	1,8. 58,3. 2049. 2771.
المقامات العلية في الكرامات الجليلة	vgl. 2297.
مقامات القواس	2774.
المقامة التفاحية	2771,3. 2772.
الدرية — للسيوطى	58,3 fol. 37 ^a .
الزمردية —	2771,4.

مقامة في الطاعون لابن الوردي	58.3 fol. 32 ^a .
المقامة الغورية، والتحفة المكية	2773.
الفستقية —	2771, 6.
المسكية —	2771, 2.
مقامة منافع عشرة رياحين	2771, 1.
المقامة الوردية	
اليافوتية —	2064 fol. 196. 2771, 6.
مقبول المنقول، الجامع لاحاديث الرسول	2, 114.
ذكر مقتل الحسين	1838, 1.
مقدمات العراقي	Comm. 1159.
المقدمة الاجرومية، في علم العربية	286. 286* (V, 12); Commentar von al - Azhari 287 bis 293. 1157 (II, 364 Anm. 1 und V, 13): Gl. dazu 294; Commentar von Nāğmal-dīn 295 bis 297; von al - Charaschi 298; von Mu- hammad al-An- ṣārī 299; von ? 300—302. 305. 306. 308. 309. 311. 312; von Schaich Ġibril 303. 304 (vgl. V, 13); von al- Buğā'ī 310; ein Muchtaṣar mit Comm. 307.
مقدمة في اخراج ه حصص من فضل الدايبر الخ	78.4.
المقدمة الازهرية، في علم العربية	Comm. des Verf. 335. 336.

مقدمة اصول القواعد والاركان على مذهب الامام الشافعى	661.
— فى الايمان والاسلام	734.
المقدمة الجزرية	s. الجزرية
— فى الصلوة لدمرقدى	762.
— العزية، لجماعة الازهرية	1049. 1050.
— العشرية	182.
مقدمة فى علم العربية، متممة لمسائل الجرومية	305.
— الغزنوى	1003—1006.
— فى فضل الصلوة	772.
— — — يوم عاشورا	30, s. 741.
— — — الفقه على مذهب ابى حنيفة	12, s.
المقدمة المنصورة فى القهوة	2107.
مقدمة فى النحو للتلوانى	343.
— — نيل مصر ومحاسنها وفضلها	34, s.
المقصد الاسنى، فى شرح اسماء الحسنى	716.
المقصود فى التصريف	194, 2, c. 195, 4. 196, 3; Comm. 205, 1.
فى المقصور والممدود	207, 2 (vgl. V, 11).
المقنع فى علم الجبر والمقابلة	1484. 1485; Com- mentar 1491, s.
— — — ابى مقرر	1456, 1; Comm. 1456, 2.
— — فروع الحنبلية	596.
شرح بيتى المقولات	1212.
مقولات الفيلسوف العشرة	1904, 2.
مقوم دستور اول رجب ١١٧٥ لختام سنة ١١٧٩	1447.
مكاتبة الى اهل الكدية البيضا [من كتب الدروز]	855. 856.
مكائد النساء	2764 fol. 79 ^b (s. V, 56).

مكايدة الملوك، في تدبير السلوك	2248,1.
المكتسب، [في زراعة الذهب]	1289 <i>Anhang 4</i> (vgl. H. Ch. VI, 98, 12828).
كتاب الملاحن	417; vgl. V, 16.
الملتقط من الدرر الكامنة	109.
ملتقى البحار	1032; vgl. V, 26.
الملح الراشدية، في اصطلاحات الرزق الجيشية والاحباسية	1097.
الملحة في الاعراب للحريري	Comm. 229,2; vgl. 2200,1.
ملحمة جعفر بن محمد الصادق	78,6.
— دانيال	1464.
— على بن ابي طالب	Türk. 1,21,a.
ملخص (ابن) المتقنة في الفرائض	1115.
الملخص في الهيئة	1385 — 1387; Comm. 1388.
صفة ملعوب الفرس	10,6.
ملهمات السعدى	Türk. 175,5.
الملل والنحل للشهرستاني	vgl. 918.
مناجاة	44,26. 2756,10.
المناجاة بالاستخارة	} 6,2.
— بالاستعاذة	
— بالسفر	
— بالشكر لله تعالى	
— بطلب التوبة	
— — — — —	
— — — — —	
— — — — —	
— — — — —	
مناجاة على	49,2; Tachmis 4,2.
المناجاة بكشف الظلم	6,2.

مناجاة محمد الحميري	2374.
المناجاة مناجاة ولي الحق [من كتب الدرر]	855. 856.
مناجاة موسى	3, 15. 41, 3. 106, 1. 2760.
في ذكر المنازل	72, 3. 1471.
منظومة في المنازل	1381, 8.
منازل الاحباب، ومنازه الالباب	vgl. 29, 2.
— السائرين	2, 32; 40.
مناسك الحج	54, 1. 61, 3. 1086 bis 1088. 1720.
مناظرة الرطب والعنب	2293.
— الزهور	2189, 3.
كتاب يحتوى على منافع وادوية مجموعة من كتب الاطباء المخ	76, 1.
منافع الامراض من نبات وحيوان وادوية للباه وغير ذلك	2031, 3.
— حياة الحيوان	vgl. 29, 3.
— الحيوانات	67, 2. 2003, 2. 2066. 2067.
— الطير وعلاجات داءهم	2092, 2.
— القرآن	1256, 3.
مناقب الاولياء	1745.
— الامام على	1837.
— الشيخ ابي عمر والشيخ موفق الدين والدهما	1843.
المناخات والمفاتحة في اصناف الجماع	2055.
مناهل الصفاء [بتواريخ الاثمة الخلفاء]	vgl. 1584.
— — في مناقب آل الوفاء	1754.
في المناهل المعذبة في اصلاح ماء وهي من الكعبة	16, 2.

منائح اللطاف، في مدائح الاشراف	2338.
المنائح، لطالب الصيد والذبائح	2095.
المنتخب والاختار الخ	كتاب s.
	المنتخب الخ
منتخب الميزان، في تراجم بعض الرجال	1867,4.
منتهى السؤال والامل، في علمي الاصول والمجدل	1048.
— العبارات، في بعض ما لشيخى من	1855.
المناقب والكرامات	
— المدارك، ومشتهى لب كل عارف وكامل	2267.
وسالك	
مخ الزهر	} 642.
— الروض الزهر	
— السميع، شرح تلميح البديع	2321.
— الغفار، شرح تنوير الابصار	7.
المخ الوفية، بشرح الرياض الخليفية	651.
منحة اللبيب، في سيرة الحبيب	1866,1.
المخول، من المنقول، في معرفة صفات الخيول	2085.
المقدمة المنصورة في القهوة	2107.
الكتاب المنصوري للرازي	1976 (vgl. V, 46).
في المنطق	von al-Gurgâni 1195; von al-Sanûsi, Comm. 1196. 1197; von ? (in vier Bâb) 1210,2.
منطق الطير لابن الوردي	vgl. 316.
منظومة في استحباب الموضوع	Comm. 1077.
— اصول الفقه	2791.
— البيقوني	585—587.
— في سيرة الامير ايواز بيك	1856.

منظومة في علم التنجيم للسوسي	20,6.
— حساب اليد (عقد الانامل)	66,4.
— ابن الخطيب في الطب	2032,1.
— في زيادة الليل ونقصه	72,2.
— سلك النجوم	1396.
— الطبلاوى	688. 866,2.
— ابن عباس الزين	2367.
— عبد الله الشبراوى في النحو	Comm. 340.
— ابن عماد الدين	1153; Comm. das. u. 1080.
— ابن فرح الاشبيلي	Comm. 575 bis 578 (vgl. V, 20). 631,2.
— القبور	34,1.
— في المنازل	1381,8.
— المنظومة المنوفية	Comm. 2351.
— منظومة ابن وهبان	Comm. 1026.
— لليافعى مجربة للفرج	2803 Anh. 6.
— منع الموانع، عن جمع الجوامع	927.
— القصيدة المنفرجة للتوزرى	68,6. 74,1. 1539. 2213. 2257. 2258. 2328,9; Comment. 2789 Ann. V, S. 557.
— للغزالى	2219. 2242.
— منفعة الاعضاء لجالينوس	1906,1.
— المنقح الظريف، على الموشح الشريف	56,4.
— منهاج الدكان [ودستور الاعيان]	2005—2007.
— السوى، في ترجمة الامام النووى	1847.
— المنهاج، في شرح مسلم بن الحجاج	2,59.
— منهاج الصادقين، ورضع المعترضين	870,5.

منهاج الطالب، لتعديل الكواكب
— الطالبين للنووي

III S. 106 Anm. 1.

955 — 957; Inhaltsverzeichnis
971; Comm. von
al-Mahalli 102, 3.
958 — 962; von
al-Subki u. al-
Adra'i 964; von
al-Isnawi 965;
von Ibn al-Mu-
laqqin 966. 1153;
von al-Sujûti
967; von al-Ram-
li 102, 3. 968;
Gl. dazu 969 u.
vgl. 2757, 1;
Comment. von ?
963. 970 bis
972. — Abkür-
zungen siehe

منهاج
الطلاب und
الروض
الفائق.

المنهاج وهو مأخوذ من تذكرة داود الانطاكي
منهاج الطلاب

2010.

Comm. des Verf.
973 — 975; Gl.
847.

— المبين، في بيان أدلة مذاهب المجتهدين

2, 123.

— الوفاء، في شرح الفاظ الشفاء، في

720.

اخلاق المصطفى

منية الراغب، وبغية الطالب

339.

— الراغبين، في معرفة رب العالمين

84, 2.

— المصلى، وغنية المبتدى

Comm. 766.

— المفتى

1140.

— النفوس، في تلخيص كتاب شمس الشموس

1287, 1.

في المهدى	853. 854.
المهذب في الفروع	939.
— — اللغة	400.
مهر	s. خاتم
موارد ذوى الاختصاص، الى مقاصد سورة الاخلاص	5,2.
موازين الرجال القاصرين — القاصرين من الرجال	736,2.
كتاب المواعظ في الاحاديث القدسيّة	3,13.
المواعظ والاعتبار، في ذكر الخطط والآثار	1675—1683.
مواقع النجوم، ومطالع اهلة الاسرار والعلوم	887.
كتاب المواقف [في التصريف]	880.
— — [في علم الكلام]	Comm. 650.
مواقيت المواقيت	vgl. 1380,4.
مواليات	10,1. 38,1. 95 fol. 50 ^a . 1960. 2138. 2173 fol. 48 ^a . 2189. 2190. 2204. 2205. 2217, 8; 11. 2220. 2355.
المواهب اللدنيّة، بالمخ الحمديّة	2,7. 1795.
موجز القاذون في الطبّ	1921 — 1924. 2027,1; Comm. 1925—1927.
المورد الرائق، في الصلوة على اشرف الخلائق	Comm. 732.
مورد الظمان	561 (s. V, 20).
المورد الكافي، شرح الكافي في علمي العروض والقوافي	368.
مورد اللطافة، في ذكر من ولي السلطنة والخلافة	1624—1626.
موشح جمال الدين المعريّ	1653.
— ابن خطيب الاندلسي	26, I fol. 214 ^b .

الموشح شرح الكافية	257.
موشح الصلاح الصفدى	26, I fol. 85 ^b .
الموشح الصنعوى لابن ارفع رأس	1288, 2.
موشحات	95 fol. 28 ^b ff. 2375.
الموشحات النبوية	2318.
موصل الطلاب الى قواعد الاعراب	324. 325; Gl. 326.
الموضح في الفرائض	71, 1.
الموطأ	2, 16; 73; 74.
ثلاثون موعظة المواعظ	2760, 5.
مؤكد الحبة بين الحب ومن احبه	2054.
القول على مولد البروج الاثنى عشر	78, 2.
مولد عظيم يشتمل على موشحات	1819.
— المصطفى	1815 (von Ibn Ḥaḡar al-Hai- tami). 2755, 6.
— النبى	93, 6. 101, 1. 716 (von al-Māri- dāni). 1816 bis 1818. 2208 (Ge- dicht).
منظومة في الموشحات السماعية	237.
المؤنس للجرجاني	2165.
ميامر	2882, 9. 2887, 1.
ميثاق النساء	} 856.
— ولى الزمان	
[من كتب الدروز]	
ميزان الاسماء والقياس	vgl. I S. 460 Anm.
— الاعتدال في تراجم الرجال	1867, 4.
قصيدة الميزان في الشمس	1255, 3.

الميزان في الصرف	192,3.
— ' في علم الادوار والاوزان	85,6.
ميزان القمر وميزان الشمس	1293.
مبهار جمعة الالم	2856,2.
ميمية	2258 fol. 4 ^a .
— في الآداب للشيخ علوان	709. 710.
— سيرة النبي	1783.
— الكيميا لابن اميل	1257,4 ; Comment. 1257,5.
— مدح النبي صم لسليمان بن علي	2198,1.
القرماني	
— المرزوقي	2380.

ن

الكتاب الناصري	س. كامل
	الصناعتين
الرسالة الناصرية	865,7.
النافعة تأليف محمد البكري	2328,3.
النبذة الالفية في الاصول الفقهية	928.
نبذة في الحروف الهجائية، وفي علم العربية	208.
النتائج الالهية	2793.
نتيجة الافكار في اعمال الليل والنهار	1399.
— الفكر في امراض البصر	1993.
— المطلوبات في معرفة الحميات	1983.
نثر الدر الثمين [السمين. al.] على شرح الشيخ	1022.
مسكين	

نثر الدرّة الالفية	vgl. 282.
— اللآلي	3, 22; vgl. 23. 1246. Pers. 4,3.
النجاة في بيان الفاظ الكفر لقائلها	735.
النجم الزاهر في علاج امراض الظاهر	11,8.
النجوم الزاهرة في حوادث مصر والقاهرة	1457.
— — — ملوك — —	1627.
— الشارقات في ذكر بعض الصنائع المحتاج اليها في علم الميقات	1413.
نخبة التفاحة حاوية قواعد المساحة	1500.
— الدهر وعجائب البر والبحر	1525, s. 2116.
— الفكر في مصطلح اهل الاثر	Comm. 588; Gl. 102,10.
نديم الظرفاء	2707.
نزل السائرين الى الله رب العالمين من الفردوس البدين في احاديث سيد المرسلين	595.
نزهة الاخوان في القهوة والدخان	2105.
— المتحابين في الله	909.
— الادباء وسلوة الغرباء	2706.
— الازهان في اصلاح الابدان	1939.
— الارواح في مسائل صناعة الجراح	1991.
— الاحباب في معاشرة الاحباب	2045.
— الافكار	875 fol. 29 ^b .
— الالباب في بغية الاحباب	2702.
— الانفس في روضة المجلس	2301.
النزهة الثمينة في اخبار المدينة	1713.
نزهة الحساب في الغبار	1479,2—1482.
— الحكماء وروضة الاطباء	1917.

النزهة الزهية، في احكام الحمام الشرعية والطبية	1985.
— السنينة، في ذكر الخلفاء والملوك المصرية	vgl. 12,2.
نزهة الظرفاء، وتحفة الخلفاء	1890.
— القلوب في تفسير غريب القرآن	522. 523.
— المتأمل، ومرشد المتأمل [في فضائل النكاح]	2052. 2053; vgl. V, 47.
— المجالس	vgl. 93,5.
— في عيون المجالس	26, II fol. 221 ^b .
— ومنخب النفائس	846. 847.
— المسامر، في ذكر بعض اخبار مجنون بنى عامر	1836.
— المشتاق، في اختراق الآفاق	1524.
— — ذكر الامصار والاقطار والبلدان والجزر والمدائن والآفاق	1524.
— المقتسط، في اوضاع الخمس خالى الوسط	1260,2.
— الناظر [النظار al.]، وتحفة المسامر	93,27,2.
— في تلخيص زيچ ابن الشاطر	1389.
— الناظرين، وبهجة السامعين	1643.
— في تأريخ من ولى مصر من الخلفاء والسلاطين	1642.
— ومسالك السالكين	85,13.
— النديم	vgl. 2318.
— النظار، في قضاة الامصار	1532,2.
— النظر، في توضيح نخبة الفكر	583; Gl. 102,10.
— النفوس	99,2.
— ومضحك العبوس	2159.

نزهة النواظر، في روض المناظر	1724.
نسب فحول الخيل في الجاهلية والاسلام	2078.
نسبة الامام الشافعى	2755, 3.
النسبة الشريفة	686.
نسخة سجل الكتنبى [من كتب الدروز]	855. 856.
نسخ الحاج ابى يوسف	54, 1.
نسيم الرياض، في شرح شفاء القاضى عياض	2, 81—85.
— الصبا	2775.
نشر العلم، في شرح لامية الجم	2250. 2251.
النشر المنطوى	2200, 1.
نشر الوردية، في طى البردة	80, 2.
— اليراعة، في سؤون البراعة	32, 2.
نشق الازهار، في عجائب الاقطار	1518. 1519.
نشيد خمس من ديوان الظرائفى	2360.
كتاب النصوص	888, 1.
نصيحة	84, 5.
— الصرصرى	IV S. 493 Anm.
النصيحة العلوية، في بيان حسن طريقة السادة	902.
الاحمدية	
نصيحة الحب، في ذم التكسب بالطب	1907.
— محمد البكرى	2328, 2.
— الملوك للغزالى	1874—1877.
النصرة، في احاديث الماء والرياض والخضرة	56, 3.
النطق المفهوم، من اهل الصمت المعلوم	624—626.
في علم النظر	87, 4.
النظر والتحقيق، في تقليب الرقيق	1237.
نظم البديع، في مدح الشفييع	59, 1.

نظم الجمان لابن القطان	vgl. 1554.
— على حروف المعجم	1539, 2.
— السلوك لابن الفارض	Comm. 2267.
— على شهور الروم وما يستعمل من الغذاء الخ	8, 6.
— اللآلى في الفرائض	Comm. 1186.
— في اركان الكتابة	2823.
النعم السوابغ، في شرح النوابع	1247. 1248.
النعمة الكبرى على العالم، بمولد سيد بنى آدم	1817.
في فنّ النعم	39, 7; 9.
نفائس العرائس	vgl. 1739.
نفث الآوان، من روح الاكفان	1259, 2.
نفخ الطيب، من غصن الاندلس الرطيب	1, 20; 30. 1697 his 1704.
النفحات الحفنية، في الرحلة الى الاقطار المصرية	1855.
— الشاذلية في شرح البردة	V, 51.
نفحات العنبر، في وصف نعل ذى العلاء والمنبر	631, 1.
النفحات العنبرية، في نعل خير البرية	631, 1.
نفحات من كلام محمد البكري	865, 6.
النفحة العطرية، في مدح اشرف البرية	2321.
— المدنية، في الاذكار القلبية، والروحية	15, 7.
والسرية، في الطريقة العيدروسية	
النفخ في الصور، واحوال الميت واهل القبور	73, 11.
رسالة في علم النفس لابن سينا	52, 6.
النقاية [في اربعة عشر علماً] للسيوطي	Comm. 167. 168.
نقل الكرام، في مدح المقام	2138.
النكت العصرية، في اخبار [الوزراء] المصرية	2256.
— والعلامات [والاشارات al.] في شرح	99, 1. 2770.
المقامات	

النكت من قواعد الاعراب	320.
نكتة	2758, 11.
— الفنجان	2758, 10.
نهاية الاختصار في فروع الشافعية	949.
— الادراك، في دراية الافلاك	1158, 18.
— الارب، في اخبار [ملوك] الفرس والعرب	39, 4. 98, 15. 1741
— البهجة	Comm. 262.
— الرتبة، في صناعة الحسبة	1888. 1889.
— الطلب، [في شرح المكتسب]	1289, Anhang 4.
— النهاية، في علم الرماية	1340.
— غريب الحديث	98, 12.
نوابغ الكلم للمخشري	1247. 1248.
نوادير الاخبار، لذوى العقول والافكار	2715.
— جحي	2747.
نواضر الايك، في نوادر النيك	2050. 2051.
نور الابصار، في مولد النبي المختار	1814.
— الايضاح، ونجاة الارواح	Comm. 1033.
— الشقيق، في العقيق	66, 7.
— الطرف، ونور الظرف	2129.
— العيون، [في تلخيص سير الاميين المأمون]	1784.
— — — — — وجامع الفنون [في الطب]	1994.
النور اللامع، والبرهان الساطع	664.
نور النبراس، على سيرة ابن سيد الناس	2, 3. 1784.
— اليقين، واسارة اهل التمكين	914, 4.
نونية لبعضهم	2381, 2.
— ابي العباس الاعمى	26, I fol. 23 ^a .
— في الكيمياء لابن ابي الاصبع	1257, 6.

فونية محمد بن الصالحى الدمشقى	44,27.
الكلام فى النية	44,7.
الرسالة النيروزية لابن سينا	1158,6.

8

الهارونية فى التصريف	192,2.
الهداية [شرح بداية المبتدى]	1000.
هداية الحكمة	1217,1; Comment. von الخريزاني 1217,2; von al- Maibudi 1218.
— الرب، لمن احب	916,2.
— السائل، فى العمل بالربع الكامل	1428.
الهداية، فى السبق والرماية	1333. 1334.
— ' — شرح الكفاية	334.
— من الضلالة، فى معرفة الوقت والقبلة	1452. 1453.
من غير آلة	
هداية الطلاب، لمعرفة الاعراب	307.
— العامل، فى الربع الكامل	1417,2.
— المتوهمين، فى كذب المنجمين	1455.
— المريب، وتحفة الثواب والمنيب	2104.
— المرید، لجواهر التوحيد	694. 695; Comm. 696.
— ' — للسبيل الحميد	865,1.
هدية الصبيان	196,4 ^a .
— الفقراء	70,8.
هز القحوف، بشرح قصيد ابن شادوف	2345. 2346.

في همزة الوصل وهمزة القطع همزة لبعضهم — البوصيري	Türk. 64. 2369. 2370. 22, 14. 2789; Comment. 2, 96. 2295.
— الحميدى	2321.
رسالة في الهندبا غير مغسولة الهادى شرح المسالك في علم البيان هياكل النور	1158, 26. 1930, 5. 2787. Comm. 87, 10.
رسالة في الهيولى الهيئة السنّة، في الهيئة السنّة	1158, 21. 52, 4. 1383.

و

في الوارد الوافى بالوفيات	773, 2. III, 319 Anm. 2. 1733.
الوافية، في شرح الكافية	253—255; Gl. zur Dibâğah 256.
الواقعات الحساميّة، في مذهب الحنفية	1144.
الوتر القاهر	1320.
الوثائق الفاسيات	1131.
الوجه الناصر، فيما يقبضه الناظر	1128.
في وجوه القرآن	547.
الوجيز للغزالي	Comm. 940.
في وداع شهر رمضان	2201.
الوديكي، في فضل الديك	66, 4. 2072.
ورد الشيخ عبد القادر الكيلاني	295, 2.

ورد العشاء	808,2.
— المغرب	808,3.
الوردية	s. القصيدة.
ورقات امام الحرمين	Comm. von Ibn al-Firkâh 922; von al-Mahallî 923; von Muhammad al-Hattâb 924.
الوسائل، الى معرفة الاوائل	1551 (vgl. V, 39).
الوسيلة الاحمدية، على الطريقة الحمّدية	840.
— في حال الكرب	74,2.
— الحساب	1492,2.
وسيلة الطالب، الى تسخير المطالب	1254,2.
الوسيلة العظمى	869.
— ، في فضل التخصيين والاعمال القليلة	715.
وسيلة المبتدى، ودليل المبتدى	341.
الوشاح، في فوائد النكاح	vgl. 37, 2. 2048. 2049,1.
— المفصل، والفنون الموصّل، في خلق الشباب الحاصل	2168.
وصايا	14,13.
وصف الشافى، في نصح الكافى	870,3.
وصية الامام ابى حنيفة	48,3. Comm. 657.
— على	655 (metrisch).
— لولده الحسين	26, II fol. 212 ^b . 55,4; 5. 95 fol. 72 ^a .
— لقمان الحكيم	Türk. 7,2.
— الامام مالك للامام الشافعى	55,6. 15 *

وصية محمد البكري	865,8.
— — بن الكلّي الطيب [وقيل ابن سينا]	14,22.
— كتبها ابو المواهب الى البلاد المغربية	907 fol. 55 ^b .
— النبي لعل ابن عمه	93,17.
— ونصيحة	2322,2.
الوصية النعمانية، في علم العقائد الاسلاميّة	658.
وصية ابي هريرة	106,2.
— ابن الوردي	s. unter قصيدة
— ابي يوسف الامام الاعظم	70,14.
الرسالة الوضعيّة	Comm. 1213; Gl. 1214. 1215.
وظائف اليوم والليلة	774.
وفاة النبي	33,1. 40,1. 93,11. 2208 (Gedicht). 2212 fol. 14 ^b .
في علم الوفق	1251,3. 1269.
كتاب الوفيات	1758.
وفيات الاعيان، وانباء ابناء الزمان	1725—1732; vgl. 864,9.
وقاية الرواية، في مسائل الهداية	Commentar 1024. 1024 ^a ; Glossen 1025.
كتاب الوقائع	1133,1.
وقعة بدر	2126,405.
— دولاب	das. 408.
— ذي قار	das. 409.
— هرقة	das. 413.
وقف بعضهم	1128* (V, 27).
— شاهين بن عبد الله	1130.

وقف محمد باشا الوزير الاعظم	1129.
رسالة في الوقوف	573.
الرسالة الولائيّة	1095.
الوقّاب، من الحواشي على موصل الطلاب، الى قواعد الاعراب	326.
ى	
في ياجوج وماجوج	62,2.
الرسالة الياسمينيّة في الجبر والمقابلة	Commentar 1475. 1476. 1491,1.
يتيمة الدهر، في محاسن اهل العصر	1 fol. 15 ^a u. 21 ^a . 2127.
يسير من الالفاظ المستعملة في كتاب ايساغوجي	63,5.
يقول العبد	s. البدء الامالى
كتاب اليواقيت والجواهر، في بيان عقائد الاكابر	898.
— — — في معرفة المواقيت	1935, Anhang 3.
القصيدة اليوسفيّة في النحو	Comm. 352.
يوم اواراة	2126,404.
— بغاث	das. 406.
— الجونين	das. 407.
— الكلاب الاول	das. 411.

ABC-Buch: 189.

Aegypten, Ereignisse des Jahres 1018: 42,1.

Alchymie: 39,6. 1252,6. 1261,8; von Hermes Trismegistus 1261,7; von **بلال مغروش المغربي** 1261,10; ein Tachmis 1289, Anhang 1.

Alexander d. Gr., seine Geschichte aus dem Griechischen übersetzt: 46,3. 2398. 2399.

Allmacht Gottes, über dieselbe: 102,9.

Alphabete, geheime und fingierte: 26 fol. 225^a. 63,1. 1261,9. 1273. 1281. 1283. 1299. 1303. 1373 (dabei zwei Baum-Alphabete). 1728. 1941. 2010. 2507. 2758 u. V, 31 (Baum-Alphabet).

Anekdoten: von Abū Nuwās 2660; von Sokrates, Simonides u. a. Türk. 20,1.

Anthropologie: der Mensch im Parallelismus mit der Welt 48,1.

Arithmetik: 1489. 1491,2; eine Lāmijah 1491,3; die geometrische Progression der Schachbrettfelder 1343.

Astrologie: 73,2; s. 1262,2.

Astronomie: die **منارل** der Jahreszeiten 1262,7; versus memoriales über die Thierkreisbilder 1377,1,2; Monatsanfänge 1377,1 b und d; Tafeln 1411.

Ausgaben des Franciscaner-Klosters in Jerusalem: 1536—1538.

Barlaam und Josaphat: 27,5.

Beichte: Gespräch über dieselbe 2886,2.

Bibel: Jesus Sirach 2881,8; N. T. s. Theologie, christliche.

Bibliothekskatalog: 176.

Biographien: verschiedene 1,4. 26, II. 1319. 1737. 1738 (von 'Abd al-raḥmān al-Bistāmī); des Fāṭimiden Al-Mu'izz ḥidini 'llāh 36,4; des Aḥmad al-Badawī 180; des Mālik ibn Anas 951; des Ibn Challikān 1728; der vier ersten Chalifen und der Hülfsgeossen 1752; des 'Alī 1837; des Abū Ḥanīfah 26, II fol. 60^a; des Sujūṭī 1852; Notiz über Plato 1634.

Bogenschießen: 1339; Gedicht mit Commentar 1341.

Brennspiegel: 1348,2.

Briefsteller und Briefe: 98,19. 1325 (Titulaturen). 2835—2843.

Brunnen und hydraulische Maschinen: 1348,2.

Buhlerei, verschieden bestraft je nach Stellung und Glauben des Mannes: 1118.

Calender auf 1175—76: 1447; koptischer 1435; abendländischer 24,1; die Anfangstage der Jahre und ihrer Monate zu bestimmen Türk.: 18,7.

Chronogramme: auf den Tod des Muḥji al-din ibn al-'Arabī 1857, Anhang; andere 2201.

Denksprüche, 170 an der Zahl: 25,1.

Disputation eines christlichen mit einem chinesischen Mönche: 2881,6.
2882,10. 2888,3.

Drüzen-Schriften: 855. 856.

Ehe: Abhandlung über dieselbe 19,3; s. auch Jurisprudenz.

Erzählungen: 27,17. 44,29. 93,10. 93,20. 158; von einem Chalifen und einem Mädchen 53,1; von einem Chalifen und Abû Nuwâs das.; von Schâpûr, seinem Wazir und dem Kaiser von Griechenland 93,19; von Nizâr 93,22; von Abû 'Abdallâh al-Andalusi und einem Mädchen 93,27,c; von Moses, Taube und Habicht 95 fol. 74^a; neunundzwanzig von Israeliten 2721.

Evangelium Johannis, karschûnisch: 2878,3. 2889,3.

Fabeln: 2764,3; des Jûsifûs 27,1; des Luqmân 2764,2. 2765.

Falknerei: 2093.

Fasten: 1083.

Fâtîmah, ihre Verheirathung mit 'Alî: 1822.

Fingerrechnen s. حساب اليد.

Fingersprache: 114.

Flecken aus Kleidern zu bringen: 1330. 1906,3.

Frage und Antwort: 1158,8; von Ibn al-Ġauzi 60,2; von 'Ulwân 60,3;
von al-Sujûti 94,6.

Frauen des Muḥammad: 1821.

Galenus über Aderlassen und Schröpfen: 2029,1.

Gebet: Gebräuche desselben 775,1; die fünf Zeiten desselben 1935, Anhang 1.

Gebete: Pers. 45,1; Türk. 1,15. 18,9; 19. 26, I, 1. 138; Arab. 22,5. 41,5. 161. 295. 1256,2. 1527; ein solches, vor und nach der Lectüre des Qur'ân zu beten 467; von Gabriel dem Propheten gelehrt 823; von 'Abd al-qâdir al-Ġilânî 823; ein und dasselbe Gebet oftmals wiederholt 1118; arabisch mit metrischer türkischer Paraphrase 110*,2 (V, 8); mit Qur. 39,47 beginnend 110*,3 (das.); tituli precationum Arabicarum 156*,2 (V, 9); verschiedene Gebete mit türkischen Titeln 805** (V, 24).

Gebete, christliche: 2868,2f. (für verschiedene Tage und Feste). 2884,2. 2886,1 (für einzelne Tage).

Gedichte: vom Imâm al-Schâfi'î 14,24. 2218; Lob- und Trauergedichte, verschiedene 26, I; auf Ereignisse des Jahres 1018 in Aegypten 42,1; Wettgedichte aus dem Jahre 970: 44,33; Qaçide auf ١٥—, Anrufungen an Gott enthaltend 680; von und über Ibn al-Rûmî 1435 fol. 1^a; ein fächer-

förmig geschriebenes 1477; ein tadelndes Gedicht, nebst Antwort des Getadelten 1497 fol. 1^a; gegen Kopfschmerz 1632; auf die Ankunft der Franzosen in Aegypten 2189,1. 2222. 2347; auf 'Utmân Beg 2372; von G. J. Kehr an Friedrich II v. Sachsen-Gotha 2384; في اركان الكتابة, mehrere, 2823 (vgl. V, 57); s. auch Poesie.

Geheimschrift s. Alphabete.

Geographie: Länge und Breite von 100 Städten 732 fol. 28^b. 1496; von 60 Städten 1391. 1467.

Geschichte: die 'utmanischen Sultane bis Muhammad I, resp. Sulaimân II: 1,28; desgl. bis Ahmad I: 5,1; Varia 98; bis zum Jahre 923 (Eroberung Aegyptens durch Salim I) 122; Verzeichniss der 'abbasidischen Chalifen, Salgûqen, Chwârazmschâhe und Könige von Tabaristân 158 Ende; Geschichte der Jahre 63–164: 1553; von der Geburt des Propheten bis 741: 1562; vorislâmische Geschichte, bis zum Tode des Abû Tâlib 1582; Umaijsaden in Spanien und Nordafrika 1583; Umaijsaden 1595; türkisch-persischer Feldzug vom Jahre 987: 1615; Dynastien und Regententafeln 1641; Geschichte der Jahre 626–689, abgekürzt aus einem Werke des Ibn Wâçil 1655; vom Tode des Baibars bis 709 (Muhammadaner und Christen) 1656; Aegypten 1191–1201: 1674; Sulaimân's I Bauten an den heiligen Orten 1712; Jahre 883–1015, besonders Syrien 1867,1.

Gifte und Gegengifte: 1986. 1987. 2027,3.

Grammatik: fünf Lehrgedichte über Wörter, welche den Plural auf ات bilden 206; Lehrgedicht über Wörter, welche sich nur durch الف bilden 206; Lehrgedicht über Wörter, welche sich nur durch الف bilden 206; مقصورة und مبدودة am Ende unterscheiden 207,2; Lehrgedicht über Feminina ohne feminine Form, von Burhân al-din al-Fârâbî 237; türkische Grammatik für Araber 354–356.

Heilige, über deren Eigenschaften: 915,1.

Hymnen, christliche: 115.

Inschriften, griechische: 115.

Jurisprudenz: Ehe und Ehescheidung 44, 20. 21; Fragment, mit Ehescheidung beginnend 641; hanafitisches Rechtsbuch 1041; hanafitisch? 1043; Wallfahrt und Ehe 1073; ein Band Text und Commentar, mit der Ehe beginnend 1074; ein Band 1075; Fragment eines Lehrgedichtes mit Commentar 1076; über die Ehe 19,3. 1093; Ehebruch, verschieden bestraft 1118; Casuistik: Türk. 23,7.

Kaffee: 2101,2. 2107. 2108. 2109. 2777.

- Kampfspiele: 1337,2 (von حاجي بن اقبغا بن عبد الله).
- Kloster, das fränkische in Jerusalem: 1536—1538. Türk. 20,2.
- Kochbuch: 1346.
- Kosmographie, mit Benutzung europäischer Quellen: 1520.
- Krankheiten, sechs Ursachen derselben: 724 fol. 1^a.
- Kriegskunst: 47,3. 1893.
- Labyrinth, Zeichnung eines solchen: 1497 Ende.
- Landwirthschaft: 67,1.
- Legenden: von den sieben Schläfern 93,15; von den Propheten vor Muḥammad 1742. 1743.
- Lexikon: Namen des Weines, des Kameels, des Schwertes 115; arabisch-türkisch 246. 356. Türk. 23,10. 36—38. 225 fol. 58^b; nach den Endbuchstaben geordnet 156*,4 (V, 10); ähnlich aussehende, aber verschiedene Wörter 398* (V, 14), letztes Blatt; arabisch-persisch-399—404; arabisch-französisch 426* (V, 16).
- Lobgedichte, verschiedene: 26, I. 44,17; 18.
- Logik: 1171f.; Stammbäume über القضية und القياس, الدلالة 1209. 1210.
- Magie: 39,10. 1261; den Zustand eines Kranken zu erkennen 78,1. 93,27,b; über die Wirkung des Wortes بدوح 90,3 (vgl. V, 62); Regen beizuziehen 288; Talismane 776. 1141. 1262,6. 1273; sympathetische Curen u. dgl. 864,9; Diagramme 1295,10; mit Hilfe verschiedener Alphabete 1303; Schutz auf Reisen 1323,3; Talisman gegen Harnbeschwerden 2161; Berechnung, ob ein Kranker sterben wird: Türk. 1,21, b u. d; Sprüche zum Fälschten: Türk. 138.
- Marterwerkzeuge Christi: 2858.
- Maschinen, hydraulische: 1348,2.
- Mathematik (im allgemeinen): vgl. V, 32.
- Medicin: Wörterbuch, französisch-arabisches 426; sechs Ursachen aller Krankheiten 724; Galenus über Adern 847; aphrodisische Salbe 1044; Salbe gegen blöde Augen 1330; sympathetisches Mittel gegen Kopfweh 1661; Abhandlung allgemein-medicinischen Inhalts, von Ibn Sinâ 1930,3; Abhandlung (von Ibn Sinâ?) an Abû 'l farag̃ al-Jamânî 1930,6; Handbuch 1946; über Krankheiten, welche infolge bestimmter Nahrungsmittel auftreten 1952,2; Recept (Schwefel gegen Flechten) 1970; Chirurgie des Abulcasis 1989; pharmakologische Werke von Ibn al-Talmid̃ 1996 u. 1997; einfache Heilmittel von al-Ghâfiqî, abgekürzt von Greg. Barhebraeus 1998;

- Recepte 2003,3. 2025,4. 2031,2; *Materia medica* 2018, Werk in 60 Capiteln 2025,3; verschiedene Krankheiten, z. B. Husten 2029,3; Augenheilkunde 2034,4; Recepte zu Theriaken u. dgl. 2034,5; Recept zu einem *Aphrodisiacum* 2154.
- Meteorologisches: 78,3.
- Metrik: *Versus memoriales* 85,7. 367; Lehrgedicht von ? 374; von Qafi al-din al-Hilli 1350,7.
- Metrologie: 110*,6 (V, 9). 1044. 1078. 1079. 1331.
- Mineralogie: über Edelsteine 2115; aus einer Schrift von al-Kindi 2117,2; über Katzenauge und Blutstein 2117,3; pseudo-aristotelische Schrift 2118. — S. auch Steine.
- Moschee des Ibn Tūlūn: Vermächtniss an dieselbe 111.
- Münzprägung, Anfang derselben: Bd. I S. 176 Anm. 3 und Nr. 98,13.
- Musik: Tabelle über Eintheilung derselben 14,36; Abhandlung von 'Abd al-qādir al-Qādiri 39,9; Tonarten und ihre medicinische Wirkung 85,8; Abhandlung über den Gesang 39,7. 85,9; gereimte Abhandlung von Gamāl al-dīn al-Māridīnī 1350,1. 1352,2. 1353,2; über steigenden und fallenden Gesang 1350,2. 1353,3; über Gesang, von 'Abd al-qādir 1350,3; Tabelle in Kreisform 1350,4; *versus memoriales* über die Buchstaben, welche die verschiedenen Tonarten bezeichnen 1350,5; über den Ausfluß der Tonarten aus den vier Elementen 1350,6; anonyme Abhandlung 1352,1. Vgl. V, 31 u. 62.
- Mystik: Andachtsübungen des Qāfi 915,4.
- Namen Gottes: Spielereien mit denselben 805** (V, 24).
- Nativitätskunde: 1460.
- Nil, Der, und seine Wunder: 2756,4.
- Nutzen der Thiere: 2066. 2067.
- Paradies, Das, und seine Freuden 19,4; welchen Personen Muḥammad dasselbe versprochen hat: Türk. 1,10.
- Pentateuch, Der samaritanisch-arabische: 2845.
- Pferde, Kennzeichen guter und schlechter: 107,3.
- Philosophie: 1207,2; Tabelle zur Psychologie 14,35; Streitschrift wider die Dualisten 82,5; pseudo-aristotelische Schrift 1161; Unterredung des Chalīl ibn Aḥmad mit einem Mönche über drei Fragen 2096,4. — S. auch Logik.
- Poesie: ein paar Verse mit Commentar, von 'Abd al-ghanī 756; anthologisches Werk, defect, 2054; s. auch Gedichte.
- Predigten, Christliche: Leichenrede des heil. Chrysostomus 27,8; Sonntagspredigt desselben 27,19; zum Fest des Kreuzes 27,9; des Propheten Elisa

- 27,10; des Severus von Antiochien über den Aussätzigen, den Jesus heilte u. s. w. 27,32; für den Charfreitag 2856,2; verschiedene, für die Passionszeit 2857.
- Prodromus trium linguarum: Ebraicae, Syriacae, Arabicae, auct. J. E. Gerhardt 156*,1 (V, 9).
- Propheten, Sieben, in Parallele mit den sieben Planeten: 90,6.
- Psalmen: 2847. 2848. 2849 (karschünisch). 2866. 2880, II, 4.
- Qur'an: Anweisung, die Süren von Makkah und von al-Madinah zu unterscheiden 4,3; wie oft jeder Buchstabe in demselben vorkommt 538,2. 544 fol. 11^b.
- Qur'an-Leser, Die sieben: 93,6.
- Räthsel: 2189; s. auch الغار.
- Recepte: 115. 1971. 1972; zur Herstellung von Färbemitteln und Dinten 1162. — Vgl. auch Medicin.
- Rechnungsbuch eines Kaufmannes: 1494.
- Rhetorik: 376,3. 2788,1.
- Rosenlatwerge: Recept zu einer solchen 1956.
- Rösselsprung: 10,6.
- Sagen vom Nil und seinen Wundern: 2756,4.
- Sammlung von Liedern, Gesprächen u. dgl., von Seetzen: 2189. 2190.
- Schachbrett: die bekannte Berechnung mit Getraidekörnern 1343.
- Schätze in Aegypten und Syrien: 1299—1301.
- Schläfer, Die sieben: 93,15. 97 fol. 44^a. 110*,1 (V, 8). 777,8. 2759,1. 2763,3. 2882,11.
- Schmutzflecken zu entfernen: 1330. 1906,3. Vgl. V, 30.
- Schreibekunst: zwei Lehrgedichte darüber 2823; die Exteriora derselben 1357.
- Schriftarten: zwölf 59,3; siebzehn 60,1.
- Schwarz und Weiß, weshalb verschieden: 1158,34.
- Secten: 850. 851,1.
- Seetzen: seine Sammlungen zur arabischen Sprache 424. 2189. 2190.
- Sentenzen: Türk. 138; der Weisen 1243; des Propheten 1244; s. auch Sprüche.
- Siegel des Idris, Mikâ'il u. s. w.: 805** (V, 23).
- Spiegel: ein magischer 1261.
- Sprüche: vgl. Bd. II, S. 435; s. auch Sentenzen.
- Steine: deren Gebrauch zu abergläubischen Zwecken 1286; s. auch Mineralogie.
- Stiftungen, Fromme, in Aegypten: 1691.

Syllabare: 188. 189.

Synonymik: 423.

Tabak: verschiedene Arten und deren Wirkung 14,33; Gedicht gegen denselben 2307; s. auch في شرب الدخان (oben S. 131).

Taktik: 47,3.

Talismane s. Magie.

Theologie, muḥammadanische: verschiedene Ansichten, den Aufenthaltsort Gottes betreffend 84,3; kurzes Glaubensbekenntnis über die Eigenschaften Gottes 666, Anhang und 708; Unterabtheilungen der كلمة الشهادة 670,4; Eigenschaften Gottes 708 und Türk. 51,3; Auseinandersetzung über einen theologischen Zweifel 713; verschiedene Fragmente 871; Fragen und Antworten 1722; die 62 Pflichten eines Gläubigen 2014, letztes Blatt; Abhandlung in 20 Maqālah: Türk. 18,1.

Theologie, christliche: Gebete um Gnade 27, 13. 14. 21. 24—31; Glaubensbekenntnis 27,15; Psalm 91 und 120, mit Paraphrase 27,16; Prooemium am Feste der Verkündigung 27,22; desgl. zur Offenbarung an Joseph 27,23; Leben des heil. Johann von Mauçil 46,1; desgl. der Heiligen des syrischen Kalenders 46,2; Paraenesen von Ephraem 2764,1; Fragment des N. T., arabisch und syrisch 2850; das Evangelium des Matthäus mit Einleitung und Commentar von Britius, arabisch und lateinisch 2851 u. 2852; Commentar des Jac. Tirinus zur Apostelgeschichte 2853; ein Katechismus 2855; die Marterwerkzeuge 2858; Liturgie beim Abendmahl 2864; das Vaterunser und andere Gebete 2866; Gebete 2871. 2883,4. 5; Lucas I und II, 1—2: 2871; Streitschrift gegen die Behauptung, daß der Papst der oberste christliche Priester sei 2874*,1 (V, 60); christlich-theologische Erörterungen das. 2; Disputation mit drei Muḥammadanern 2875,1; über den Erzengel Michael 2877; das Evangelium des Johannes, karschūnisch 2878,3; Lucas I, 26—38, nebst Predigt darüber 2881, 4 u. 5; Geschichte des Martinianus 2882,1; die zehn Gebote 2883,2; Psalm 50: 2883,3; Kirchenfeste 2883,6; zwei Werke von يوحنا الديبائي 2887; Heiligenlegenden 2888; Anfang einer theologischen Abhandlung: Türk. 18,1; Lob Gottes in seinen verschiedenen Eigenschaften: Türk. 51,3.

Titulaturen: 14,1. 2. 16. 17. 19. 21; 1325.

Tituli precationum Arabicarum: 156*,2 (V, 9).

Tod, Fragen und Antworten über den Zustand nach demselben: 756—759.

Traditionen: Aussprüche des Propheten 41,4; Traditionen über die Qaḥbah und die Tābi'ūn 602; alphabetisch geordnete Sammlungen 605. 611;

- العينان وكآء السه 613; über den Ausspruch des Propheten
 637; eine Tradition mit Commentar 639; zwanzig
 Traditionen, auf Befehl des Schäh Ruch gesammelt 864,4; aus einem
 Werke des Ibn Qaijim al-Gauzijah 864,8.
 Traditionswissenschaft: über Kunstausdrücke derselben 583 Ende.
 Trauergedichte, verschiedene: 26, I.
 Traumdeutung: s. تعبیر الرؤیاء und V, 30.
 Uhrmacherkunst: 1348,1.
 Volkslieder: 2190. 2222. 2257.
 Vorreden, einhundertvierundzwanzig: 2.
 Wagen und Wägekunst: 1331.
 Wahrsagerei s. Magie.
 Wallfahrt: Andenken an dieselbe 1090.
 Wörterbuch s. Lexikon.

III.

Die Namen der Verfasser und erwähnten Schriftsteller.

آدم بن عبد العزيز	2126,28.
آروی بنت عبد المطلب	s. آروی
ابان اللاحقى	2126.50.
ابراهيم الشيخ	2705.
بن ابراهيم السلمونى العادلى الحنفى	1103.
النوى	976.
الاجدادى الطرابلسى ابو اسحاق	422.
بن احمد	404.
المجلونى الشافعى	1867,4.
الشهير بابن الملا	1048. 2323.

ابراهيم بن احمد بن الملا العباسي الشافعي الحلبى		
محمد الشهير بابن الملا الحلبى	— — — — —	1048. 2323.
الحلبى	— — — — —	
العباسي الاثرى الصوفي المشتهر بابن الملا		
الازهرى	—	43,2.
الاكرمى	—	2213.
الباعونى برهان الدين	—	2208.
البجورى	—	1829.
برهان الدين الحلبى	—	2,81.
بن بكس العرائى	—	2036,2.
— جلال الدين	—	1692.
جلبى المنوفى	—	2351.
الجوهري	—	2201.
الحربى ابو الحسن	—	1262,5.
بن حسين بن عمر ابو الحسن الرباط الشهير بالبقاءى	—	2700.
الحلبى	—	V, 26.
الخالعى العدوى برهان الدين	—	1030.
بن خفاجة ابو اسحاق	—	26, I fol. 83 ^b .
الرفاعى الوفاى الخلوئى	—	897.
بن زقاعة (sic)	—	773,2; vgl. 2268,2.
ابى سعيد المغربى العللائى (العلوى al.)	—	2011.
سهل الاشبيلى	—	11,1. 2196,7.
بن السرى الزجاج ابو اسحاق	— — —	727.

ابراهيم بن سيابة	—	2126, 22.
الشبراخيتي	—	62, 4. 1083.
الشبستري النقشبندی	—	262.
الشيرازي ابو اسحاق	—	661.
بن صالح الهندي	—	2330.
العباس	—	2126, 16.
عبد الرحمن بن ابي بكر الازرقى	—	1944.
الخيارى المصرى	—	1545.
المدنى	—	
برهان الدين ابو اسحاق بن ابي ابراهيم	—	54, 2. 2095.
عبد الرحمن بن برهان الدين ابي	—	
اسحاق ابراهيم بن سباع بن ضيا	—	
الفزارى البدرى	—	
برهان الدين بن تاج الدين عبد	—	
الرحمن الفزارى	—	
بن عبد الله بن محمد بن عسكر	—	2168. 2200. 2211.
الطائى المصرى القيروطى الشافعى ابو	—	2213.
اسحاق برهان الدين	—	
بن عبد الله بن الحسن بن على	—	2126, 36.
الوهاب بن عماد الدين بن	—	102, 6. 194, 2, b.
ابراهيم الرنجانى ابو الفضائل	—	195 f. 1190.
عز الدين المعروف بالعزى	—	
علم الدين	—	351.
بن على القيروطى برهان الدين	—	26, I fol. 131 ^b .
بن تميم ابو اسحاق المعروف	—	2129.
بالخصرى القيروانى	—	
الفقيه الشيرازى الشافعى ابو	—	1139. 1152.
اسحاق	—	

ابراهيم بن على الشيرازى ابو اسحاق	—	1139. 1152.
— — — بن عثمان المغربى ابو الفتح	—	2211.
اصيل الدين ويعرف بابن الحضرى	—	
ابو اسحاق بن على بن يوسف الفيروزابادى	—	1183.
المعروف بالشيرازى	—	
بن سراج الدين ابى حفص عمر بن	—	554 f.
ابراهيم الجعفرى برهان الدين ابو محمد	—	
بن القاسم ابو اسحاق الكاتب القيروانى	—	2124.
المعروف بالرقيق النديم	—	
اللقانى المالكى	—	583. 693 f. 1111. 2102, s. 2103.
بن محمد بن ابراهيم الحلبى	—	766.
— — — [بن عربشاه] الاسفرائنى	—	260. 2800 f.
عصام الدين	—	
برهان الدين الناجى	—	80, 1. 81, 1.
الدمشقى الشافعى	—	
بن بهادر بن احمد القرشى	—	2268, 2; vgl. 773, 2.
النوفلى الشافعى القنادرى	—	
الغزى المقرئ الشهير بابن رفاعة (sic)	—	
الحلبى	—	1032.
ابو الوليد الشهير	—	1030.
بابن الشحنة	—	
بن خليل برهان الدين	—	} 2, 3. 98, 1.
الطرابلسى سبط ابن الجمى	—	
الحديث بن محمد بن خليل سبط	—	
ابن الجمى الحلبى برهان الدين الموفق	—	

ابراهيم بن محمد بن دقماق صارم الدين	1570 f. III, 193 Anm. III, 239 Anm. V, 39.
السرهى (?) المالكي — — —	598.
بن ابي شريف المقدسى برهان الدين — — —	321.
الشيرازى ابو اسحاق — — —	939.
المغربى المالكي — — —	35,6.
ابى محمد اليزيدى — — —	2126,38.
محمود بن احمد بن حسن الاقصرى الحنفى الشاذلى المواهبى — — —	890.
محمود بن حسن الاقصرائى الحنفى الشاذلى المواهبى — — —	916, 1; 3.
المدبر — — —	2126,45.
المرحومى الازهرى — — —	944.
بن مرعى بن عطية الشبراخيتى — — —	1083; vgl. 62,4.
مصطفى — — —	70,13.
المعمار — — —	2200.
المغربى ابو سعيد — — —	2011.
بن مفرج الصورى — — —	2385 f. 2397.
المهتدى — — —	2126,17.
هرمة — — —	2126,4.
الموصلى — — —	2126,6.
الوجيه القليوبى — — —	1907.
بن وصيف شاه — — —	1644.
يحيى بن غنّام الحترانى النميرى الحنبلى العابر — — —	1311,1.

ابقراط	2023, 2; s. auch Hippokrates.
الأبيّرد الرياحي	2126, 25.
الاببيوردي	s. حمد بن احمد
ابن الاثير	s. ضياء الدين
الجزري — —	s. مبارك بن ابي الكرم
اثير الدين الابهري	s. مفضل بن عمر
ابن الاجروم	s. حمد بن حمد بن داود
الاجهوري	2, 22 u. 25. 740.
احمد	2372.
قرهجه احمد	50, 1.
المولى احمد حفيد التفتازاني	V, 56.
احمد بن ابراهيم بن ابي خالد القيرواني ابو جعفر المتطبّب المعروف بابن الجزار	2034, 1.
احمد الانسي صفي الدين — —	2330.
السجاعي الشافعي الازهري — — —	277; vgl. 1188 und 1212.
بن سلامة القليوبي الشافعي — — —	1826.
شهاب الدين — — —	
بن عبد الرحمن شهاب — — —	1631. 1632.
الدين الشهير بابن العجمي	
الزائد الاحمدي	

أحمد بن أحمد بن عبد اللطيف الشرجي	1271.
الزبيدي شهاب الدين	
بن عبد الحق السنباطي	169.
المصري شهاب الدين	
المجمي الوفائي الوفري	421.
بن علي بن فليته أبو العباس	2038.
الكاتب	
أبي العنايات بن مكية	2322, 1.
عوض المقدسي الحنبلي	683 (vgl. dazu V, 21).
محمد بن أحمد بن أحمد بن	724.
أبراهيم المجمي الشافعي	
المغنيساوي	641.
أدريس المالكي [الصنهاجي] شهاب	858. 935.
الدين المعروف بالقرافي	
إسماعيل الكوراني	2, 54. 1095, 1.
الأطرش ابن نور الدين العزاري	44, 33.
بن اعثم الكوفي	1592.
أفندي بن محمد الكواكبي	102, 10. 583.
النقيب	2211.
الله	1198.
باشا بك	2844.
البجيرمي	2243.
بن البرهان الطرابلسي	2211.
البرنوسي المعروف بزرزوق	2378.
البشاري الحفناوي شهاب الدين	2716.
بن أبي بكر بن إسماعيل بن سليم	2, 122 (I S. 21 Anm.)
البرصيري	16*

احمد البكرى	95 fol. 28 ^b . 102, 3. 2213. V, 7.
البخى ابو زيد	1521.
البونى	59, 4.
البيلى	801.
بيلى بن موسى العدوى	2808.
التكرورى الشافعى	1508 (s. Wüstenfeld).
بن تيمية تقى الدين	71, 6. Vgl. 84, 3.
الجزار القيروانى ابو جعفر	1554.
الجندى	2818.
جلبى	14, 31.
الشاهينى	2213.
الحافى	2098. 2777.
بن حجر الشافعى العسقلانى شهاب الدين	754; s. auch احمد بن على ابن محمد
المكى الهيثمى شهاب الدين	2, 78; 86; 89; 96; 106. 16, 2. 19, 2. 630. 861. 1587. 1815. 1829. 2295.
الحسن بن الاحنف	2075.
حسن فخر الدين الجاربرى	50, 3.
الحسين [الحسن] بن احمد الاصفهانى	942.
ابو شجاع	
بن احمد بن ابى المعالى	2255.
ابن منصور بن على ابو العباس شمس الدين المعروف بابن الخباز	
حسين ارسلان ويقال ارسلان الرملى	2, 65.

أحمد بن الحسين بن الحسن المتنبي أبو الطيب	—	26, I fol. 101 ^a und II fol. 207 ^{ab} . 98, 11. 2196, 10. 2229 f. 2260.
— حسين الدههوجي الأزهرى الشافعى	—	1481.
— الرومى	—	543, 5.
— الحسين الرملى القدسى الشافعى	—	919. 968.
شهاب الدين	—	
— الحلاوى	—	11, 1.
— حمدان بن شبيب الحرانى الحنبلى	—	1513.
نجم الدين	—	
— حمزة بن على السلمى أبو الحسن	—	1839.
تقى الدين	—	
— حميد	—	606.
— الحنفى أبو المعروف البوح (sic)	—	1683.
— بن الخزندار	—	2211.
— الخطيب بالجامع المشهور بالعادلية بحلب	—	2331.
الحروسة الحمية	—	
— الخفاجى [المصرى] شهاب الدين	—	2, 84. 2164.
— بن خليل السبكى	—	2, 85.
— دردير العدوى المالكى الخلوتى الاحمدى	—	678; s. auch أحمد بن محمد بن أحمد
— الدرويش المالكى الاحمدى البرلسى	—	V, 14.
— درير	—	333.
— [الدنجاوى] الشاعر المالكى	—	2215. 2332. 2352 (vgl. V, 52).

احمد الدمنهورى	—	703. 2805; s. auch احمد بن عبد المنعم und الدمنهورى
الدّهان شهاب الدين	—	2420.
المشتهر بدولتى	—	2097.
الديربى الشافعى الغنيمى	—	1092.
بن [رجب] الجدى [ابو العباس] شهاب الدين	—	1381, 3. 1407 1418. 1420.
— رسلان ابو العباس	—	920.
الرشيدى	—	1089.
رضوان	—	95 fol. 30 ^a .
بن الرفاعى	—	2208.
الرملى ابو العباس	—	920.
ابو زرعة	—	2, 103. 1077.
بن زنبل الحلى	—	1669 f.
— ابى زيد الجائى	—	1539, Anh. 1.
— زين العابدين البكرى	—	102, 3; s. auch احمد البكرى
السبتى ابو العباس	—	1318. 1319. 1323.
السبكى الشافعى شهاب الدين	—	720.
السمجعى الشافعى الازهرى	—	277. 1188. 1212; vgl. 637.
(ولد) سرحان	—	2735.
بن سعد الدين العمرى (الغمرى al.)	—	1639. 1640.
العثمانى الشافعى [شهاب الدين]	—	
— سلامة القليوبى شهاب الدين	—	1958. 1961.
— سليمان المعرى التنوخى ابو العلام	—	1, 2. 26, I fol. 149 ^a . 2238.

أحمد السهروردي شهاب الدين	—	II S. 139 Ann. 2.
الشجاعى [الشجاعى Hs.] الشافعى	—	637; vgl. 277. 1188. 1212.
شهاب الدين	—	2362.
الخفاجى	— — —	2,84.
القليوبى	— — —	2703.
بن الشهاب العجمى	—	723. 724.
المدعو سرى الدين بن الصايغ الحنفى	—	2109.
بن صدقة الطنبورى	—	2126,46.
— — —	—	2,28.
الصنهاجى القرافى المالكى شهاب الدين	—	
الصوفى	—	215.
الطبرى	—	2036,2.
بن طغرل بك الهمام	—	626.
— — —	—	1629.
ظهيرة بن أحمد بن عطية بن	—	
مرزوق بن ظهيرة القرشى الخزومى	—	
المكى	—	
عبّاس الاندلسى	— —	1295,3.
عبد الجبار بن أبى بكر بن محمد	— —	529.
البلدى أبو نصر	—	
— — —	—	84,3. Vgl. 71,6.
الحليم بن عبد السلام بن	—	
تيمية أبو العباس الحرّانى	—	
ولى الدين بن أبى الفضل زين الدين	—	952; vgl. 58,1.
عبد الرحيم بن أحمد العراقى	—	
بن أبى الفضل عبد الرحيم بن الحسين	—	58,1; vgl. 952.
أبو زرة العراقى الشافعى	—	
— — —	—	2103.
عبد العزيز الشرقى المغربى الصفاقسى	—	
المالكى الازهرى	—	

احمد بن عبد الفتاح الجبیری الملوی الشافعی	772.
الکریم بن سالم المعروف بابن الخلال الحمصی	1258, 2.
الله بن احمد بن اسحاق بن موسی ابو نعیم الاصفهانی	2, 35.
البکری ابو الحسن	1790 f.
بن غالب بن زیدون ابو الولید الاندلسی الحخزومی القرطبی	1, 4. 1, 6. 26, I fol. 19 ^b u. 102 ^a . 1702. 2240. 2830. 2831. V, 58.
جمال الدین بن احمد بن علی الفاکهی شهاب الدین	331.
الانصارى الاندلسی ابو العباس البردینى	2191. 1395.
البکری ابو الحسن الرومی (?) صفی الدین	V, 40. 2330.
(?) بن شعیب القنائی الشافعی شهاب الدین	368. V, 13.
الطبری المکی الشافعی ابو جعفر حبّ الدین	1834.
بن عروس شهاب الدین	2362. 2363.

أحمد بن عبد الله بن غالب بن زيدون الخزومي الأندلسي أبو الوليد	— — — —	s. den Nachtrag zu IV, 522 Nr. 2830 (V, 58).
— — — — الفلجي شهاب الدين	— — — —	376, 2.
— — — — بن محمد البكري أبو الحسن	— — — —	101, 2. 1606. 1607, 1. 2204. 2565. 2594 f.
— — — — المنعم الذمهوري	— — — —	651; s. auch أحمد الذمهوري und الذمهوري
— — — — عثمان بن التركماني تاج الدين	— — — —	III, 8 Anm. 2.
— — — — الشنوبى شهاب الدين	— — — —	686.
— — — — بن هبة الله بن أحمد بن عقيل المقدسي فتح الدين	— — — —	1993.
سيدي أحمد الشهير بالمجمل المصري شهاب الملة والدين	— — — —	723.
أحمد بن عطف بن علوان التلابي اليمني زين الدين	— — — —	99, 5.
— — — — أبو زرعة ولي الدين ابن العراقي الشافعي	— — — —	2, 103. 1077.
— — — — بن عربشاه الأنصاري أبو العباس شهاب الدين	— — — —	s. أحمد بن محمد بن عبد الله
— — — — علي بن إبراهيم بن أبي جمهوري الأحسائي	— — — —	1998.
— — — — ثعلب مظفر الدين المعروف بابن الساعاتي البغدادي	— — — —	1012.

أحمد بن علي بن حجر الشافعي العسقلاني شهاب الدين	757 f.; vgl. 754 und s. auch أحمد بن علي بن محمد
— — — — الحسين بن علي بن مهنا ابن عتبة الاصغر ابن الحسن السبط بن علي ابن أبي طالب	1753 (vgl. V, 43).
— — — — سعيد [القاضي] المروزي أبو بكر	632.
— — — — السندوبي شهاب الدين	370.
— — — — بن عبد القادر بن محمد بن أبراهيم بن محمد بن تميم بن عبد الصمد بن أبي الحسن ابن تميم الشهير [والده] بابن المقريزي [الشافعي]	2, 6. 98, 20. 1532, 1. 1574. 1620. 1621. 1627. 1630. 1652. 1675 f. 1771. III, S. 353 Anm. 1.
الشهابي أحمد بن علي بن قرطاي سبط محمد ابن بكتمر الساقى الحنفى	1620.
أحمد بن علي القلقشندى ثم المصرى أبو العباس	1619.
— — — — نور الدين بن محمد . . . بن حجر العسقلاني المصرى القاهرى شهاب الدين أبو الفضل	2, 105; 108; 116. 23, 2. 58, 3. 102, 10. 109. 583. 735. 754. 757 f. 1622 (vgl. V, 40). 1867, 4. 2297.
— — — — بن محمد القرافى شهاب الدين مسعود	2211.
— — — — المقريزي تقى الدين	194, 2, a. 195. 196. s. أحمد بن

	على بن عبد القادر	
احمد بن على بن منصور الحميدى المعروف بالبجائى شهاب الدين	310.	
— — — — يوسف القرشى البونى ابو العباس	55, 3. 1252, 2. 1258 3. 1262, 1. 1262, 5. 1263. 1268. 1279. 2087.	
— — عماد [الدين] بن محمد الآقفهسى المصرى الشافعى شهاب الدين ابو العباس	19, 5. 94, 12. 1080. 1153. 1783.	
— — عمر بن ابراهيم بن عمر الانصارى القرطبى ابو العباس	2, 58; vgl. 100.	
— — — — اسمعيل الصوفى جمال الدين المعروف بالمقدسى	1402.	
— — — — بن محمد بن ابى بكر الصوفى	1454.	
— — — — جمال الدين ابو العباس الانصارى القرطبى	2, 100; vgl. 58.	
— — — — بن مهير الشيبانى ابو بكر الشهير بالخصاف	1127.	
— — — — العمودى ابو محمد	2248, 2.	
— — — — بن ابى العنايات المكى ثم النابلسى الدمشقى شهاب الدين الشهير بالعناياتى العناياتى	1660. 2211. 2318. 2322, 1. V, 41.	
— — — — العودى الرشيدى بن اسمعيل المداح	2167.	
— — — — بن عوض بن محمد المغربى	2116.	
— — — — الغرازى	2201.	
— — — — الغزلانى الشافعى	2332.	

أحمد بن غلام الله بن أحمد الكوم البريسى (الكوفى الريشى oder الكوم الريشى al.) شهاب الدين	1389.
— الفارابى ابو القاسم عماد الدين	1216.
— بن فارس بن زكرياء بن محمد بن حبيب الرازى اللغوى ابو الحسين	377.
— فخر الدين ابو بكر	890.
— فرح الاشبيلى شهاب الدين	575 f. 631, 2.
— القاسم ابو اسحاق الكاتب القيروانى المعروف بالريقى النديم	2124.
— بن خليفة الخزرجى ابو العباس موفق الدين المشهور بابن ابى أصيبعة	1769.
— قاسم العبادى الشافعى الازهرى	2783.
— القدسى	1320.
— القلقشندى	1404. 1619. V, 40.
— القليوبى شهاب الدين	1269. 1452. 2703.
— الكتبى ابو العباس	1294.
— الكواكبى	2201.
— بن مبارك شاه شهاب الدين	1344.
— مجدى [الشافعى ابو العباس] شهاب الدين	1381, 3. 1407. 1418.
— محمد الازرقى	1705.
— بن ابراهيم بن ابى بكر بن خلكان البرمكى شمس الدين ابو العباس	1, 7. 864, 9. 1725 f. 2196, 5. 2241. V, 42/43.
— أحمد الازهرى الميقاتى الشهير بالبحانقى (النحاعى, الخانقى)	1523.

أحمد بن محمد بن أحمد الدردير*) المالكي	678.	692.	732.
العدوي شهاب	878;	vgl.	333.
الدين أبو الفضل			
الاندلسي الاشبيلي — — — — —	2196,	6.	
أبو العباس المعروف			
بزين الدين كتاك			
المصري السواعظ			
المقري			
بن محمد السلفي — — — — —	614,	6.	632.
الاصبهاني أبو طاهر			
اسماعيل أبو جعفر — — — — —	2191.		
أبي بكر بن عبد الملك — — — — —	970.		
.... القسطلاني المصري			
الشافعي			
الثعلبي أبو اسحاق — — — — —	99,	6.	
الجزولي ثم التملي الملقب — — — — —	308.		
باحزي الشهير بالهشتوكي			
أبو جعفر المعروف بابن — — — — —	1,	31.	
الاشعث			
الطحاوي — — — — —	2,	17.	
أبي الحروف — — — — —	vgl.	57,	1.
الحسن بن علي بن محمد — — — — —	1141.		
العباسي الحنفي			
الشهير بحفيد سعد الدين — — — — —	87,	1.	88,
بن حنبل أبو عبد الله — — — — —	589.		
الحنفي الحموي — — — — —	1022.		
الخطيب القسطلاني — — — — —	2,	57.	

*) Über diesen Namen vgl. II, 33 Anm.

احمد بن محمد الخفاجى المصرى شهاب الدين	767.
الدردير — — —	8. احمد بن محمد بن احمد
الرومى — — —	2201.
بن السعيد الغزنوى — — —	1003.
الشرقى الدمشقى صلاح الدين — — —	2287.
الشرىجى الكندى — — —	2,115.
شهاب الدين المشهور بابن المغرط — — —	205,1.
بن عباد بن على المعرى ثم المقدسى شهاب الدين الشهير والده بالهائم — — —	1104. 1106. 1107. 1108. 1478. 1479,2. 1480 f. 1483. 1483* (V, 32). 1486. 1491,1. 1491,3. 1492,2.
ابو العباس شمس الدين البصراوى المعروف بابن الامام — — —	93,1.
ابو العباس شهاب الدين القسطلانى — — —	2,7.
بن عبد الجليل السحرى — — —	109.
رَبِّه ابو عمر — — —	2121.
الرحمن بن ابراهيم العسجدى القاهرى — — —	2211.
الكريم بن عطا الله — — —	890. 891.
المجدامى الاسكندرى	
المالكي الشاذلى تاج	
العارفين فى الدين [تاج الدين ابو الفضل]	

أحمد بن محمد بن عبد الله بن إبراهيم بن شهاب الدين الشهير بابن عربشاه الدمشقي الحنفي	4.	94,13.	1573.	1840f.	2696 f.
عبد الله بن علي بن محمد بن عربشاه الدمشقي الحنفي شهاب الدين	—	—	—	—	94,13.
عبد الملك الأشعري التبريزي أبو الخليل	—	—	—	—	915,3.
عبيد (?) الله القدسي	—	—	—	—	1714.
العراقي أبو القاسم	—	—	—	—	1274.
بن علوجة السجزي أبو العباس جرباب الدولة	—	—	—	—	2170.
علي الجازي الشافعي الانصاري الخزرجي	—	—	—	—	2161.
بن قليته (فلبنه al.)	—	—	—	—	IV, 74 Anm. 1.
المرتفي المصري نجم الدين المشهور بابن الرفعة	—	—	—	—	1219.
المقري الفيومي	—	—	—	—	406. 407.
الغمري الواسطي شهاب الدين	—	—	—	—	2021.
بن قاسم بن دهيم الصنعاني	—	—	—	—	8,2.
القدوري البغدادى الحنفى أبو الحسين	—	—	—	—	994.
القسطلاني المصري أبو العباس شهاب الدين	—	—	—	—	1795.
بن كثير الفرغانى	—	—	—	—	1523.
الكوفي	—	—	—	—	2420f.

أحمد بن محمد بن محمد الجزري أبو بكر	563. 564.
— — — — أبي محمد اليزيدي	2126, 39.
— — — — مشيد الغافقي أبو جعفر	1998.
— — — — المصري (أبو أحمد)	2826.
— — — — أبو المعالي الكوفي البهلوان	2420 f.
— — — — المقدسي الشافعي أبو محمود	1715.
شهاب الدين	
— — — — الشهير بالمقري المغربي	1, 20. 26, I fol.
المالكي الأشعري	108 ^a . 631, 1.
	1697 f. 2213.
— — — — بن منصور ابن الفير المالكي	534.
الجدامي	
— — — — ناصر الدرعي [أبو العباس]	1546. 1546* u. **
	(V, 37).
— — — — أبي الوفاء شرف الدين أبو	2196, 1.
الطيب بن الحلاوي الربيعي	
الشاعر الموصلي	
— — — — بن يحيى البلدي الطبيب	1975.
— — — — محمود النسفي الحنفي	930.
— — — — الهروي الخريزاني مولانا زادة	1217, 2.
مسعود	2201.
— — — — مصطفى بن خليل المعروف	
بطاشكيري زادة	
— — — — أبو الخير المعروف	
بطاشكيري زادة	
— — — — المعتضد بالله	2126, 15.
— — — — المقدسي الحنبلي	1147.
— — — — المقري	أحمد بن س.
	محمد الشهير
	بالمقري

أحمد بن س.	أحمد المقرئ تقي الدين	—
علي بن عبد القادر	المكي	—
2126, 30.	الملوي الشافعي [نزير أبي عبد الله]	—
15, 3. 683. 1206.	الحسين ابن بنت رسول الله	—
2804 (V, 57).	بن موسى الخيالي	—
673, 2 f.	الموقع الجمالي	—
1854.	الناصري	—
769.	النصيري	—
2126. 8.	النوبي	—
532. 853. 1535.	أبو النور	—
2102, 2.	بن الهائم شهاب الدين	—
15, 6.	أحمد بن س.	—
أحمد بن محمد بن عباد	الولالي	—
1198.	بن يحيى بن أبي بكر بن عبد الوهاب	—
1153. 1655.	التلمساني أبو العباس شهاب	—
1658 f. 2138.	الدين المعروف بابن أبي جلة	—
2305.	بن فضل الله شهاب الدين	—
1657 (V, 41).	محمد بن سعد التفتازاني	—
87, 1. 88, 1.	يعقوب	—
1198.	شمس الدين بن أبي الحسن يعقوب	—
2196, 4.	ابن إبراهيم بن أبي نصر الطيبي الاسدي	—
2110 f. V, 48.	بن يوسف التيفاشي أبو العباس شهاب الدين	—
1, 25; 29. 1579.	الدمشقي أبو العباس	—

أحمد بن يوسف الرُّعَيْفَرِينِي	2152.
الكاتب — — —	2126, 49.
بن مالك الرُّعَيْنِي الأندلسي	398* (V, 14).
شهاب الدين أبو جعفر	
بن محمد بن مسعود بن	533.
أبراهيم النحوي الشافعي	
الحلبى شهاب الدين أبو	
العباس المعروف بالسمين	
يونس الحنفى شهاب الدين الشهير	1038. 1087.
بأبن الشلبى	
أُحَيْكَة بن الجلاح	2126, 27.
اختيار بن غياث الدين الحسينى	2825.
أخوان الصفاء [157.]
أخى زاده محمود أفندى	654.
الأدرعى	V, 49.
الشريف الإدريسى	s. حمّد بن
	حمّد بن
	عبد الله
أبن أدهم	2218.
أربد بن قيس	2126, 31.
الأرجاني	26, 1 fol. 109 ^b .
أرسانيوس شكرى الراهب الحلبى اللبنانى	1549.
أرسطاطاليس	s. Aristoteles.
أرشميدس	s. Archimedes.
أرطاة بن سهية	2126, 24.

ابن ارفع رأس	s. على بن موسى
أروى بنت عبد المطلب	26, I fol. 195 ^b .
الأزهري	2788, 3.
اسامة بن مرشد بن علي بن نصر بن منقذ	2196, 3.
الكناني الكلبى الشيزرى مؤيد الدولة	
محمد الدين	
— — — منقذ	
الاستناد الحفنى	11, 3.
ابن اسحاق	1605.
اسحاق بن ابراهيم الموصلى	2126, 2.
ابو اسحاق التونسى	734.
اسحاق الخزاعى الفاسى ابو محمد	1705.
ابو اسحاق الصابى	26, I fol. 108 ^b u. 117 ^b .
— — — الفارسى النكوى	1521.
— — — بن مفرج الصورى	2394.
الاسحاقى	s. محمد بن عبد المعطى
اسد بن معين الدين التبريزى ثم الدمشقى	44, 23.
اسعد بن الخطير . . . بن ابى مليح ممتاى	47, 1 (vgl. V, 5).
(s. Ibn Challikân Nr. 90) المصرى ابو المكارم	1892 (vgl. die zweiten Nachträge).
الاسفر اينى	1829.
الاسكندر	s. Alexander d. Gr.
اسكندر ذو القرنين المعدوى (المقدونى)	
اسماعيل بن احمد	1539 Anh. 1.
— — — بشار النساء	2126, 5.
	17*

اسماعيل بن ابى بكر اليمنى شرف الدين المعروف بابن المقرئ الشافعى	164. 941. 951.
المقرئ الشاورى الشغدري	2794.
الشيخ تميم الجوهري	330.
جامع	2126, 9.
حماد الجوهري ابو نصر	378 f. 2196, 10. V, 14.
حمزة الشهير بدحيدح	1267.
سودكين بن عبد الله ابو الطاهر النورى	2196, 17.
السيد الحميري	2126, 12.
صنيعة الملك ابو الطاهر	1934.
ابو اسماعيل الطغرائي	I S. 172 Anm.; s. auch الحسين ابن على
اسماعيل بن عباد ابو القاسم	1521.
عبد الحق المجازي	2213.
الرحمن بن احمد الانصارى	2256.
ابو طاهر نبيه الدين ابو العتاهية	2126, 1.
بن عمار	2126, 20.
عمر الدمشقي ابو الفداء عماد الدين المعروف بابن كثير	1568. 1574. 1723.
الشيخ غنيم الجوهري	345 (vgl. V, 13). 2785.
القرطبيسى	2126, 51.
بن محمد البعلى عماد الدين ابو الفداء	422.

اسماعيل المعمرى	45,1.
— بن المقرى اليمنى	s. اسماعيل بن
	ابى بكر
	اليمنى
الهريدى	2126,10.
— بن يحيى بن عمرو بن اسحاق المزنى	938.
المصرى ابو ابراهيم	
الاسود النوفلى	2126,26.
— بن يعفر	2126,13.
اشجع السلمى	2126,35.
ابن الاشعث	s. احمد بن
	محمد
الاشمونى	280.
اشهب بن رَمَيْلة	2126,14.
ابن ابى الاصبع	s. عبد العزيز
	ابو تمام
الاصطخرى	1521.
الاصفهانى	s. محمود بن
	عبد الرحمن
الشيخ اصلان	2201.
الاصمعى	39, 4; 11. 423.
	2223. 2435 f.
	V, 52.
ابن ابى اَصِيْبَعَة	s. احمد بن
	القاسم
الاضبط بن قريع	2126,34.
ابن اعثم الكوفى	1592.
اعشى بن قيس بن ثعلبة الخ	26, I fol. 193 ^b .

اعيان بن اعيان المصرى	2036, 2.
الاغلب المجلى	2126, 43.
افلح السندى ابو عطا	2126, 33.
افليمون	85, 3.
ابن الأكفانى	s. حمد بن ابراهيم
الاكمل بن خلوف	2212.
اكمل الدين الحنفى البابرتى	s. حمد بن حمود
الغ بك السمرقندى	1409.
ابن الامام	s. احمد بن حمد ابو العباس
امام الحرمين	s. ابو المعالى الجوينى
امامزاده الحنفى	s. حمد بن ابى بكر
امروء القيس	26, I fol. 113 ^b . 1309. 2079. 2126, 13. 2191. 2201. 2223.
الامرى بن فضل الله	1667.
ابن الامشاطى	1970.
امير پادشاه	1000.
ابن اميل	1257, 1; 4; 5.
اميمة بنت عبد المطلب	26, I fol. 195 ^b .
امين الدولة ابن التلميذ	94 14.
اميمة بن الاشكر الليثى	2126, 42.
— — ابى صلت	2126, 2.

الاندلسي	s. على المالكي
— القرطبي	1, 11.
الانفاسي	1046.
انمشاذ القاضي بازموور	s. محمد بن سعيد
اوتاسية ابنة بلوطس الملكة بمصر	85, 4.
اوحده الدين (الواحد) الحاتمي	1, 1. 2234.
— — النسفي	100, 2.
اوس بن حجر	2126, 18.
— القرظي	2126, 44.
ابن إياس	s. محمد بن احمد
ايمن بن خزيم الاسدي	2126, 40.
أيوب بن القرية	1741.
ايدمير بن علي الجلودكي عز الدين	1285. 1289 Anhang 4. 1291. 1295, 6; 10. 1296, 1; 2. 1769. 2117.

ب

بابك الحضرمي اليماني	910.
الباخرزي	26, I fol. 146 ^a .
البارزي	919.
مار باسيلوس اسحق مفريان المشرق	2873.
الباعوني	s. محمد بن شهاب الدين
مولانا باقي	2817.

البتنوني	على بن عمر s.
ابن بتوتا (sic)	1546.
البحتري	2246.
بحر بن رئيس الهاروني المالكي	2292.
بحر المليم	2126, 54.
البخاري [صاحب الحكيم]	2, 50; 100. 181. 591f. 596. 605. 610.
بختيشوع بن جبريل	2341.
البدر البوريني	26, II fol. 207 ^{ab} .
بدر الدين بن الصاحب	2313.
— — ابو عبد الله سبط المارديني	1417, 2; 3. 1418. 1419, 2. 1421, 2. 1422f. 1428.
— — محمد	207, 1.
— — المرادي	317.
ابن بدرون	عبد الملك s. ابن عبد الله
بدل بن ابي المعمر بدر الدين التبريزي الحافظ	45, 1.
البديع الجزري	1349.
ابن البديوي	2211.
بذل	2126, 55.
برة بنت عبد المطلب	26, I fol. 195 ^b .
البردعي	224. 1171, 3.
بركات بن محمد بن رمضان بن الحاج ابي	987.
بكر الشغري	
البرزالي	1569. 1574. 1728.
البرعي اليمني	2167.
برگلي	محمد بن s. پير علي

البركوى	s. حمد بن پير على
البرماوى	945.
برهان الدين بن ارفع رأس الاندلسى الانصارى	s. على بن موسى
الزرنوجى — —	159, 2. 160. 161.
بن شمس الدين بن صالح	1144.
السمرقندى	
على — —	747.
الفارابى — —	237.
القيراطى — —	11, 1. 98, 19. 2211. 2213. 2319.
البرهان ابن ابى ذر الغفارى	87, 5. 88, 5.
برهان الشريعة	s. محمود برهان الشريعة
بريجيتا ملكة ملك سويدا	2885, 5.
بريسوس	2851. 2852.
ابن بسام	s. على بن بسام
البسطامى	93, 8.
بشار بن برد	2126, 52.
بصبص	2126, 53.
ابنا بطرس	1261, 2.
بطرس بن بطرس التولانى الخورى	1207, 1.
بطرش الاخميمى	1261, 3.
ابن بطلان	s. المختار بن الحسن
ابن بطوطه	s. حمد بن حمد بن عبد الله

ابن ابى البغال	}	598.
البغل امام اليمن		
البغوى		s. الحسين بن مسعود
ابو البقاء		2201.
— — العكبرى		827.
البقرى الشيخ		799.
ابن البكاء		s. عبد المعين ابن احمد
ابو بكر		638.
— — الامام		2198, 3.
— — الابيض		2168.
— — بن احمد بن شهبة الدمشقى الاسدى		1574. 1763.
الشافعى تقي الدين		1867, 3.
— — بن البدر		2082.
— — البزدوى		31, 2.
— — تقي الدين الشهير بالحصنى الحسينى الشافعى		1590; vgl. 946.
— — بن حجة	}	59, 1; 2. 1335.
— — [ابو الجود] تقي الدين		2153. 2213;
— — القادري الحموى الحنفى ابو الحاسن تقي الدين		2795; s. auch
— —		ابو بكر بن
— —		تقى und على
		الدين بن حجة
— — الحضرمى اليمانى		910.
— — الحكاك فخر الدين		2303.
بكر بن خارجة		2126, 58.
ابو بكر الخوارزمى		26, I fol. 104 ^b . 173.

ابو بكر بن ابي الدنيا	622.
— — — عبد الرحمن بن هاشم	93, 21.
— — — العصفوري	2206. 2318.
— — —	11, 1. 2211.
— — —	2235, 1. 2312.
— — —	2318; s. auch
— — —	ابو بكر بن
— — —	حجة und
— — —	تقى الدين
— — —	بن حجة
— — — موسى الهاملى سراج الدين	1039.
— — — العمري	26, I fol. 103 b. 2213.
— — — القارى تقى الدين	689. 690.
— — — بن محمد الحصنى تقى الدين	946; vgl. 1590.
— — — الخولانى زين الدين	773, 1.
— — — [شمس الدين بن] محمد بن زكرياء الرازى	108, 3. 1976. 2033, 1. 2036, 2.
— — — بكر بن النطاح الحنفى	2126, 56.
— — — ابو بكر بن وحشية	2119.
— — — شيخ يبنبوا (يكنونوا?) حفيد الشيخ الكامل محمد	2104.
— — — بن يحيى الكاتب	1327.
— — — يوسف بن ابي بكر بن خلف بن عبد الرحمن الكتانى المقرئ	1813.
البكرى	1546. 1603. 1816. 2203. 2234.
بلا مغوش المغربى	1261, 10.

البلخي	1521.
البلقيني	s. عمر بن رسلان
البلوي	s. خالد بن عيسى
بليينوس	82,3.
ابن البناء	1477.
بهآء الدين العاملي	s. محمد بهآء الدين
البهآء زهير	s. زهير بن محمد
بهرام	1155.
البهلول	2383.
بهوجر برهمين جوکی	1265.
البوني	s. احمد بن علي بن يوسف
البوصيري	2, 95; 96; 107; 122. 22,13; 14. 93, 24. 2275— 2295.
البياسي	13.
البيجوري	945. 2799.
بيدبا الفيلسوف الهندي	1738.
البيروني	s. محمد بن احمد
البيضا بنت عبد المطلب ام حكيم	26, I fol. 195 ^b .
البيضاوي	s. عبد الله بن ابي القاسم علي

ابن البيطار	s. عبد الله
	ابن احمد
البيقوني	585 f.
بيهس	2126, 57.
البيهقي	2, 122; 123. 400.

ت

الشيخ تاج الدين	904.
تاج الدين الصرخدي	2196, 8. 2200.
الكندی — —	827.
الخمى الاسكندراني	314.
التبريزي	2191. 2193. 2238.
التتاي	94, 8.
ابو تراب	1295, 9.
تركمان الصفدي	1336.
الترمذي	s. ابو عيسى
	محمد بن
	سورة und
	محمد بن
	عيسى
ابن التعاويذي	26, I fol. 104 ^a .
التفتازاني	s. مسعود بن
	عمر
تقى الدين بن حجة الحموي	2174. 2824; s.
	auch ابو بكر
	ابن حجة
	und ابو بكر
	ابن على
السبكي — —	2, 101. 11, 1. 964.

تقى الدين السروجى	2196, 10.
[بن] معروف [الدمشقى]	2094. Türk. 100.
المقريزى	1830; s. auch
	احمد بن
	على بن
	عبد القادر
التلعفرى	2216.
ابو تمام [حبیب بن اوس الطائى]	26, I fol. 153 ^b u. 154 ^b . 2126, 101. 2193 f. 2211.
العراقى	1295, 7.
ابن قمرقاش	2196, 11; 14.
تميم الدارى	26, II fol. 12 ^a .
بن المعز	26, I fol. 109 ^b .
قوبة بن الحمير	2126, 59.
التوزرى	68, 6. 74, 1. 2242. 2257. 2258. V, 6; 35.
التيفاشى	s. احمد بن
	يوسف
ابن تيمية	71, 6. 84, 3. 716.

ث

ثابت قُطَنَة	2126, 60.
تأبط شراً	2126, 61.
بن محمد الجرجانى ابو الفتح	2193.
الثعالبى	s. عبد الملك
	ابن محمد

ثعلب	}	423.
(sic) الثعلبي		
ثوبة الحمير صاحب ليلي الاخيلية		26, I fol. 120 ^a .

ج

جابر بن ابراهيم	1378,2.
ابن جابر الاندلسي	2359.
جابر بن حيان	1295, 2. IV, 94. Anm. 1.
المحافظ	864,9 (vgl. die zweiten Nach- träge). 2055,2.
جار الله	4, Ende.
جالينوس	s. Galenus.
الجامي	s. عبد الرحمن ابن احمد
جبرائيل	303.
جبرائيل (جبريل) بن فرحات الراهب اللبناني	1,12. 2341.
جبريل الشيخ	303. V, 13.
جبلدة بن الايهم الغساني	2126,72.
الجحاف السلمي	2126,70.
جذيمة الابرش	2126,68.
الجرجاني	s. عبد القاهر ابن عبد الرحمن
جرجس بن ابي الياس بن ابي المكارم بن ابي الطيب عرف بابن العمرا (ابن العميد, ابن العمد, ابن العمدا) الشيخ المكين	1557.

جردتا عبد الله بن جدعان	2126,67.
جرول الحطيثة	2126,62.
المفريان جريجوريوس المعروف بابن العبري	2876.
جرير	2126,63.
ابن الجزار	s. احمد بن ابراهيم, جمال الدين ابو الحسين, جمال الدين und يحيى بن عبد العظيم
ابن الجزري	s. محمد بن محمد بن محمد
الجزولي	s. محمد بن سليمان
الجعبري	2201.
الجعد العذري	2126,69.
جعفر الادفري	105. 1687.
— بن الاعلم ابو الفضل	2168.
— تغلب بن جعفر ابو الفضل الادفري	105. 1687.
الشافعي كمال الدين	
ابو جعفر الجوزي	106,4.
— الطحاوي	663.
جعفر [بن محمد] الصادق	3,14. 24,3. 70,1. 73,6; 7. 78,6. 93,5; 12. 783. 1256.2. 1262,3. 1292. 1324.

جعفر بن عليّة الحارثي	2126,71.
ابو جعفر بن وضاح السمرني	2168.
جعيفران	2126,74.
جلال الدين البصري	93,1.
بن خطيب داريا — —	11,1.
السيوطي — —	1,8. 2,30; 31; 53; 62; 66; 69; 70; 71; 72; 74; 91; 92; 93; 111; 112; 113. 3,7; 10. 34. 37,1; 2. 52 1—5. 53.2. 56,1; 3; 4. 58,3. 59,1. 66. 91,1; 2. 94, 1—6; 12. 166. 167. 168. 169. 420. 421. 533. 598. 622. 623. 628. 629. 721. 725. 726. 737. 738. 742. 743 747. 755. 758. 764. 774. 967. 1128. 1168. 1383, 1. 1530. 1531. 1539 Anh. 1. 1551,1. 1584 f. (vgl. V, 39). 1630. 1688. 1693 1694. 1718. 1744. 1760. 1847. 1852. 1977. 2025,1. 2048 bis 2054 2064. 2071. 2072. 2166. 2318. 2699. 2771 f. 2794. 2798. V, 39; 47.
جلال الدين الصفار المارديني	2196,3.
الدينوري	
الحلي المصري — —	923.
الشافعي ابو عبد الله	
الجلال السمنودي	2 101.
جليس بن محمد التفليسي	1464.
ابو الفضل	
الجلدكي	
ابن جماعة	s. ايدمير بن علي
جمال الدين الاسنوي	s. محمد بن ابراهيم
الاقسرائي — —	964. 965.
بن الجرّار ابو الحسين	2803 Anh. 7.
	1667.

جمال الدين العصامي	305.
القراقي — —	182.
بن القماح — —	1377, 1, c.
المارديني — —	1350, 1. 1353, 2.
بن الحجدى — —	1417, 1.
al. ابو الححاسن الندورمي (الندورى)	1283.
الدورى - الاندرونى (الغرناطى)	
المصرى — —	V, 41.
بن مطروح — —	11, 1. 26, I fol. 47 ^a .
بن نباتة — —	26. I fol. 20 ^a , 85 ^a , 99 ^a , 169 ^a , 225 ^b . 2174. V, 49.
ابن جميع	s. هبة الله
جميل العذرى	ابن جميع
جميله	2126, 64.
ابن جنى	2126, 68.
الجنيد البغدادي	s. عثمان بن جنى
ابن جهور	7, 1.
ابو جهينة بن غيلم الجهنى	V, 57.
جهينة اليمنى	{ V, 53.
الجوبرى	s. عبد الرحيم
ابن الجوزى	ابن عمر
الجوهري	s. عبد الرحمن
	ابن على
	s. اسمعيل بن حماد

جويرة أم حكيم	2126,73; vgl. 29.
ابو الجيش الاندلسي	359 f. 363,2.
الجيلي	s. عبد الكريم
	ابن ابراهيم

ح

ابن ابي حاتم الرازي	s. محمد بن
	عبد الرحمن
ابو حاتم السجستاني	2223.
حاتم الطائي	2126,102.
ابن الحاجب	s. عثمان بن
	عمر بن ابي
	بكر
ابن حاجب النعمان	2055,3.
الحاجري	2213.
حاجز الازدي	2126,88.
حاجي بن ابراهيم عكاشة الحبلي	200,1.
— — اقبغا بن عبد الله	1337,2.
— — پاشا	1938.
— — خليفة	1289 Anh. 3.
الحارث بن حلزة اليشكري	2192,2.
— — خالد	2126,78.
حارثة بن بدر	2126,84.
— — ابو داود الايادي	2126,100.
ابن حازم الباهلي	20, I fol. 46 ^b und 131 ^a .
ابو حازم المكي	V, 52.
حافظ الدين النسفي	2096,2.

الحاكم بامر الله	1299.
ابو حامد التلواني	343.
— — بن ابي ربيع عبد الرحيم بن	1539.
سليمان بن ربيع القيسي الاندلسي	
الغرناطي	
حبابة	2126, 94.
سيد الحبيب	vgl. 1755.
حبيب [بن اوس بن الحارث] الطائي ابو تمام	s. ابو تمام
حبش بن محمد التفليسي ابو الفضل	1464.
حبيش	1904, s. 2028, 1.
	2036, s.
ابن حجاج	26, 1 fol. 46 ^b ;
	ابن الحجاج
	2697. V, 51; s.
	auch الحسين
	بن الحجاج
حجاج بن خيثمة	2092 2.
ابن حجة الحموي	s. ابو بكر بن
	على
ابن حجر	42, 2.
حجر اكل المرائر	2126, 99.
ابن حجر الشافعي	1497.
حجر بن عدي الكندي	2126, 97.
ابن حجر العسقلاني	s. احمد بن
	على بن محمد
— — الهيتمي	s. احمد بن
	حجر

ابن ابى حجلة	s. احمد بن يحيى
ابن حنّى شهاب الدين	1574.
حجينج بن الوحيدى	2211.
ابن الحرب	1495.
الحرة	s. عبد الله بن على
الحرث بن طفيل الدؤسى	2126, 89.
— — — — —	das. 104.
حريثان ذو الاصبع	das. 77.
حرملة ابو زبيد الطائى	das. 86.
حريث الطائى	das. 93.
الحريرى	s. القاسم بن على
حريفيش	7, 1.
ابن حزم	s. على بن احمد بن سعيد
حسام الدين الحاجرى	2211.
— — — — —	175.
السيوطى	II, S. 349 Anm. 2.
الشهيد	2217, 5.
— الوعيطى	2126, 105.
حسان بن تبع	das. 79.
— — — — —	das. 80.
النابعة	1546.
ابو الحسن	777, 7, 1. 778, 2, s.
الامام حسن	787.

الحسن بن ابراهيم بن زولاق	1532, 1. 1617.
— البصرى	23, s. 30, 1.
ابو حسن (sic) البصرى	1295, 9.
حسن البغدادى بدر الدين	11, 1.
ابو الحسن البكرى	s. احمد بن عبد الله
الحسن البورينى الدمشقى	26, I fol. 109 ^a . 44, 2s. 2213.
حسن پاشا بن علاء الدين الاسود	248. 249.
— جلبى الحموى	14, 27.
— بن حبيب الحلبى	1728.
الحسن بن الحسن البصرى	106, 1.
حسن بن حسين الطولونى	12, 2.
الحسن بن زياد الرضاوى	26, I fol. 87 ^b .
ابو الحسن الزيادى القاضى	2714.
حسن الزيبارى	2803.
ابو الحسن السخاوى علم الدين	104, 2.
— — الشاذلى	2, 20. 11, s. 40, 2. 891.
حسن الشرنبلالى	s. حسن بن عماد
— الطولونى	V, 4.
— بن عبد الله بن عيسى بن احمد بن على بن احمد بن سليمان بن وفاء	23, 2.
الوفائى الشافعى الطائفى	
الحسن بن عبد الملك بن محمد بن يوسف	609.
ابو محمد	
حسن العدوى الحمزاوى	807.
— العطار	335.

حسن بن على الاسترابادى ابو على	2193.
— — — بن خاطر	559 (vgl. I S. XIV).
— — — حمد الزغارى	2211.
— — — سالم البشار الرشيدى	2355.
— — — العوضى البدرى ابو الفضائل	1754.
المقرى ابن المقرى	
— — — عماد (عماد, عمار al.) بن على ابو	16,1 (V, 4). 768.
اخلاص الشرنبلالى الوفاى الحنفى	1033.
الحسن بن عمر بن الحسن بن حبيب الدمشقى	2775.
الحلبى بدر الدين	
حسن بن قاسم بن على المرادى المصرى	283. 317.
ابو على بدر الدين	
الحسن (الحسين al.) بن ابى القاسم على بن	1596. 2687.
محمد بن ابى الفهم التنوخى	
حسن الكاتى حسام الدين	1171,2. 1175.
— الكفراوى	705.
ابو الحسن المالكى	2,85.
— — [الحسين al.] الحاملى	984.
حسن بن محمد الاسترابادى الحسنى ركن	253 f.
الدين	
الحسن بن محمد بن الحسن الصاغانى	2,119. 2295.
[الصغانى al.]	
حسن بن محمد الشافعى الاشعرى الكردى	1182.
— — — الطيبى	2,77.
الحسن بن مسعود	62,3.
ابو الحسن المكى	773,3.
الحسن بن منصور بن محمود الاوزجندى ابو	999.
الحاسن الشهير بقاضى خان	

الحسن بن موسى بن شاكر المنجم	1349.
— — — نوح القمري ابو منصور	1951. 2030,1 (V, 47).
— — — هاني	2126,96.
— — — وهب	das. 106.
الامام حسين	777, 7, 1. 778, 2, s. 787.
شاه حسين	2809,3.
الحسين بن احمد الزوزنى	2192, 1; 2; vgl. 285. 399. 400. 2191. 2224.
حسين اغا بن تركمان حسن	26, I fol. 224 ^b .
— — — بن التيوننى	III, S. 12 Anm.
ابو الحسين الجزار	11,1.
الحسين بن الحاج البغدادى ابو عبد الله	2235,1; s. auch
ابن حجاج	
حسين الحسينى الخلقى	1417,4.
— — — بن سليمان بن ريان	2684.
الحسين بن الفخاك	2126 83.
حسين الطحاوى الاحمدى السلامى	733.
— — — بن عبد الرحمن [بن مصطفى]	15,9.
العيدروس	
الحسين بن عبد الله	2126,95.
— — — على بن احمد الزوزنى ابو عبد الله	399. 400; vgl. 285. 2191. 2192,1; 2. 2224.
— — — محمد بن عبد الصمد	I S. 172 Anm.; 1298. 2247 f.
الاصفهانى المنشى ابو اسماعيل مويّد الدين فخر الكتاب المعروف بالطغرائى	

حسين بن عمر العرجي	390.
— قادري بن كمال	2366.
الحسين بن ابي القاسم علي بن محمد بن	1596. 2687.
ابي الفهم بن داود بن ابراهيم بن	
تميم التنوخي	
حسين بن محمد بن الحسن الدياربكري	1798 f.
الحسين بن محمد بن خسرو البلخي	2, 13.
— المسدود	2126, 103.
— بن مسعود البغوي المعروف بالفراء	2, 76; 117; 118.
ابو محمد	524 f. 832.
— مطير	864, 11.
حسين بن معين الدين الميبدى الترمذى	2126, 98.
الحسينى قاضى مير	1218. 2227 ^a , 2228.
— المنزلى	206.
الحسين بن موسى بن شاكر المنجم	1349.
حسين الواعظ الكاشفى	535.
— بن يحيى البخارى الزندوستى المبتغى	69, 4.
ابو على	
— اليونيسى	III, S. 12 Anm.
— اليونينى	1340.
الحصار	s. محمد بن
	عبد الله
الحصنى	s. ابو بكر تقى
	الدين
الامام الحصونى	658.
الحصين بن الحمام المرى	2126, 90.

ابن الحضري	s. ابراهيم بن علي
الحفنى	2209; vgl. 11,3 u. 1855.
الحكم بن عبدل	2126,76.
— — قنبر المازنى	das. 91.
حكم الوادى	das. 82.
أم حكيم	2126,29; vgl. 73.
ابن الحلاوى الموصلى	2196,1.
الحلبى	866,1.
الحلى	2187.
حماد الراوية	2126,81.
— — عجرد	das. 92.
ابن الحمارة	s. ابو عامر
حمد بن محمد الخطابى ابو سليمان	602.
— — — بن ابراهيم بن خطاب البستى	2,64.
ابو سليمان	
شيخ قضاة حمدانى (sic)	68,5.
ابن حمدون	2137.
— ابى حمزة	2,56.
— حمزة بن ابراهيم ولى الدين	1343,1.
حمزة الاصفهانى	1582.
— الحنفى	2126,95.
ابن حمزة الخراسانى	2753,2.
حمزة بن درغون (al. طورغون) نور الدين	2787.
حميدى	V, 26.
الشيخ الحميدى	2213.

حنا	2036, 3.
— الشماس الطيب	1550.
— قراوזה	2217, 10.
الحنبل	413.
ابن الحنبل	s. عبد الرحمن und ابن نجم محمد بن ابراهيم
حنظلة بن الشرقى	2126, 87.
ابو حنيفة	48, 3. 641. 642. 656. 2096, 2.
حنين	2126, 75.
— بن اسحاق	1901 f. 1930, 4. 1932, 1 f. 2023, 1. 2028, 1. 2036, 3.
ابن حوقل	1522, 3; 6.
ابو حيان التوحيدى	1830.
ابن حيويه	1746 f.

خ

ابن خاقان	s. الفتح بن عبيد الله
خالد	1295, 4.
— الازهرى	} 102, 4. 270 f. 287 f. 324. 335 f. 539. 565. 566. V, 13.
— بن عبد الله بن ابى بكر الازهرى	

خالد بن عيسى بن احمد بن ابي خالد البلوى ابو البقاء	1540. V, 35.
القسرى —	2126, 117.
الكاتب —	das. 114.
بن يزيد [بن معاوية]	1295, 7. 2126, 112.
ابن الحبتاز	s. احمد بن الحسين
الخرشى	326. 1056; vgl. 298. 1859.
الخرزجى	s. عبد الله بن عباس
خزيمة بن نهد	2126, 109.
ملا خسرو	s. محمد بن فرامرز
ابن الخشاب	V, 19.
الخفاف	s. احمد بن عمر
خضر احمد بكار المالكى	1829.
الياس —	782. 785. 786. 787. 789. 793. 794.
شاه —	1095, 2.
الخطابى	s. حمد بن محمد
الخطائى	1404.
الخطفى جد جرير	26, I fol. 115 ^b .
ابن الخطيب	1, 24. 1335. 2032, 1.
ابن خطيب (sic) الاندلسى	26, I fol. 214 ^b .
داريا — —	2201. 2213.

خطيب دمشق	s. حمّد بن عبد الرحمن
ابن خطيب المنصوريّة	2211.
الناصرية — —	1724.
الخفاجي	26, I fol. 5 ^a .
خفاف بن ندبة	2126, 113.
ابو خلدّة اليشكري	2126, 19.
ابن خلدون	1170.
خلف بن عباس الزهراوى ابو القاسم	1989. 1994.
ابن خلّكان	s. احمد بن حمّد بن ابراهيم
الخلوتى	2369.
ابن الخلوف التلمساني	2211.
خليدة المكيّة	2126, 111.
خليل	2208.
— بن اتبك الصفدى ابو الصفاء صلاح الدين	2140.
الخليل بن احمد	2096, 4.
خليل [بن اسحاق المالكي]	2, 23. 775, 1. 1051 f. 1865.
— — ايبك بن عبد الله الصفدى	1733. 2140. 2211.
الشافعى ابو الصفاء صلاح الدين	2248, 1. 2249.
— — شاهين الظاهري	1525, 4. 1657.
— — شمس الدين الخضرى الشافعى	616.
الرشيدي	
— المعلم	2126, 115.
— بن ولى بن جعفر الحنفى	368.
خنث [هى جارية ابى الخطاب النخاس]	2126, 118.

الخنساء	das. 110.
خواجا چلبی	s. ابو السعد
خواجه زاده	V, 28.
خولة بنت منظور	2126, 108.
خوبلد ابو ذؤيب الهذلي	das. 107.
— الهذلي ابو خراش	das. 116.
الخيالى	s. احمد بن موسى
خير الدين مفتى السادة الحنفية	1, 26.

د

داحس	2126, 122.
دانيال	33, 1. 1324.
— الخطاب	63, 3.
— النبي	73, 9. 78, 3. 1464.
داؤود	778, 2, x.
ابن داؤود	V, 20.
ابو داؤود	2, 64; 66; 66. 596. 610.
قمره داود	1192
داؤود الانطاكي	108, 2. 1934. 1939. 2009. 2010. 2026, 1. 2084. 2700.
— بن ابي البيان المتطبب الاسرائيلي	2031, 1.
— سلم	2126, 119.
— عيسى بن ابي بكر بن ايوب الملك الناصر	2195.

داؤود بن محمد الشافعى الازهرى	859.
دَحْدَح	s. اسماعيل بن حمزة
الدخوار	1900.
ابن الدِّرَّاء	2216.
الدردير	s. احمد بن محمد بن احمد und احمد دردير
ابن دريد	207,2 (V, 11). 417. 2224.
دريد بن الصمة	2126, 120.
ابن دريهم الموصلى	V, 56.
الدسوقي	678. 2201; vgl. 686.
دعبل الخزاعى	2126, 126.
دقاق المغنية	das. 121.
ابن دقماق	s. ابراهيم بن محمد بن دقماق
الدلنجارى	2215. 2352.
الدامامينى	283.
الدمراوى الحنفى	101,3.
الدمهورى	1198. V, 13; s. احمد بن عبد المنعم und احمد الدمهورى

ابن الدميّاطي	s. نور الدين
الشيخ الدميّاوي	1809.
الدميري	7, 1. 108 2. 2068 f.
دنانير البرمكيّة	2126, 124.
ابن الدهان	s. سعيد بن المبارك
ابو دهمان الغلابي	2126, 47.
الدواني	s. محمد بن اسعد
الدياربكري	s. حسين بن محمد
ديسقورس	92, 2.
ديك الجنّ	26, I fol. 87 b: 2126, 220.
الشيخ الديلمي	2365 Anm.

ن

محمد بن احمد s. | (ابن) الذهبي

ر

الرازي	s. ابو بكر شمس الدين بن محمد بن عمر, محمد محمد بن محمد الرازي
الراعي	IV, S. 219 Anm.
الرافعي	406. 982.
الرباب بنت امرئ القيس	2126, 130.
الرباني (?)	670, 3.

الربيع بن ابي الحقيق	2126, 136.
— — زياد	das. 132.
ربيعة الرقى	das. 131.
— بن سفيان	26, I fol. 118 ^a .
— الخبيل السعدى	2126, 128.
— بن مرقش الاصغر	das. 127.
— مسكين الدارمي	das. 133.
— بن مقروم الضبى	das. 135.
— — مكدّم	das. 129.
رجب بن احمد	840.
ابن رجب الحنبلى	s. عبد الرحمن.
	ابن رجب
ابن رشد	V, 28.
الرشيدى	2357. 2360.
ابن رضوان	1906. 1952, 1.
رضوان افندى	1399.
رضوان بن محمد [بن على الخراسانى]	1348, 1. 2218.
رضى الدين الخوارزمى	247.
الرضى الموسوى الشريف	26, I fol. 151 ^a .
ابن رفاعة	s. ابراهيم بن
	محمد und
	احمد بن
	محمد بن
	على
ابن الرقام المرسى	s. محمد بن
	ابراهيم
الريق النديم	s. ابراهيم بن
	القاسم oder

	أحمد بن القاسم
ركن الاشواني	8. محمد ركن الاشواني
— الدين السمرقندي	1265.
رمّاح بن ميادة	2126, 126.
ابن الرملی	102, 3.
ابن ابی رندقة	8. محمد بن الوليد
روبة بن المجاج	2126, 134.
روح الله القزوينی	102, 7.
ابن الرومی [مامای, المتأخر]	26, I fol. 108 ^a . 1485 fol. 1 ^a . 2211. 2313.
الرياضی	2234.
ريشلموس (ش°) العبری	1257, 8.

ز

ابن زبلاق	11, 1.
الزبير بن دحمان	2126, 144.
— — العوام	das. 143.
ابو زرعة العراقي	984.
الزركشي	918. 926. 978. 979.
زروق	8. أحمد البرنوسي
ابن زريق الجيزی	8. محمد بن علي

ابو زگار الاعمى	2126, 11.
زكرياء افندى	} 1025.
— بن بيرام المفتى	
— — محمد بن احمد بن زكرياء الانصارى	2, 44; 52; 99. 364 f.
الشافعى ابو يحيى زين الدين	580. 973. 984.
	1145. 1179.
	1539 Anh. 1.
	V, 20.
— — — — محمود القزوينى	1526.
— — محمود القزوينى	1503 f. 1525, 3.
	1526.
— — يحيى الانصارى الشافعى	617. 618.
— المراكشى	1295, 3.
الزحشرى	s. محمود بن
	عمر جار
	الله
الزمزمى	2369.
الزنجانى	s. ابراهيم بن
	عبد الوهاب
زند بن الجون ابو دلالة	2126, 138.
ابن ابى زندقه	s. III, 428 Ann. 1.
ابن زهر	1994.
الزهرائى	s. خلف بن
	عباس
الزهرى	604.
زهير بن حباب	2126, 145.
— السكب التميمى	das. 146.
— بن ابى سلمى	26, I fol. 114 a.
	1309. 2126, 139.
	2191.
	19*

زهير بن محمد بن علي بن يحيى بن الحسن ابن جعفر بن منصور بن عاصم المهلبى الصالحى العاتكى المصرى الازدى الكاتب ابو الفضل بهاء الدين	11, t. 26, I fol. 106 b. 2260. 2271.
الزوزنى	285. 2224; s. auch
الحسين بن احمد الحسين بن محمد und علي ابن محمد ابن خليل الحسن بن ابراهيم	s. 2260. 26, I fol. 106 b. 2126, 141. das. 140. 2807. 2373. 2126, 142. 929. 2126, 137. 2, 19. s. احمد بن عبد الله 1377, 2. 771, 1.
ابن زولاق	
— زويتينة	
— الزيتات الوزير	
زياد الاعجم	
— النابغة الذبياني	
الزيبارى	
ابن زيد	
زيد الخيل	
ابو زيد الدبوسى	
زيد بن عمرو بن نفيل	
ابن ابى زيد القيروانى	
ابن زيدون	
زين الدين المشتهر بسعيد الرحمن الصالحى الدمشقى	
— — بن علي بن احمد الشامى العاملى	

زين الدين المراغى	—	1713.
العابدين	—	2204.
بن ابراهيم بن فحيم	—	1142.
البكرى الصديقى	—	1578.
بن سرى الدين بن احمد بن	—	1483. 1483* (V, 32).
حبّ الدين الدُرّي المالكي	—	
زينى		2168.

س

سابور بن سهل	2013.
ابن الساعاتى	26, I fol. 104 ^a u. 117 ^b ; s. auch احمد بن على und ابن ثعلب على بن عمر
ابو سالم	1546; s. auch عبد الله بن محمد بن ابى بكر
سالم بن عبد الله بن سالم البصرى الشافعى	178.
سامور الهندى	1277.
ساويروس بطريرك انطاكية	27, 32.
سائب خاثر	2126, 153.
السائب الاعمى المكي ابو العباس	das. 160.
سبط ابن الجوزى	s. على بن يوسف und موسى سبط ابن الجوزى

سبط المارديني	8. محمد بن محمد بن احمد
السبكي	1, 18. 14, 26. 80, 2.
السبودي	1944.
سجاح التميمية	2126, 170.
السجستاني	2665.
سحيم عبد بنى الحساس	2126, 169.
السخاوي	1139. 1574. 1714. V, 7.
السديري (?)	1381, 6.
سديد الدين الكاشغري	766.
السديد الكازروني	1925.
سديف	2126, 169.
سراج الدين (الشيخ)	653.
— — الاوشي	667. II, 349 Anm. 2.
— — الخزومي الحمصي الشافعي	988.
السراج الهاملي	72, 2.
ابو سراعة	2126, 48.
السروري	s. مصطفى بن شعبان
السري	1, 5.
سري الدين بن الصايغ الحنفي	2109.
السعد	568.
سعد (الامام العالم الشيخ)	77, 3.
ابن سعد	s. محمد بن سعد

سعد الدين	224. 568.
التفتازانى — —	مسعود بن
بن سليمان — —	عمر
العربى — —	V, 51.
ابو سعد بن ابى سرور الساوى الاسرائيلى	2211.
ابو السعد الحنفى المشهور بخواجه جلبى	1970, 1.
سعيد بن ابراهيم التونسى الجزايرى	32, 1.
ابو سعيد بن احمد الزوارى	1205.
سعيد پاشا	256.
ابو سعيد بن ابى الحسين بن ابى سعيد	1548.
سعيد بن حميد	2845.
الدارمى —	2126, 162. 2214.
بن العاص —	2126, 147.
عبد الرحمن بن حسان بن ثابت	das. 172.
الله الفرغانى ابو عثمان سعد	das. 152.
الدين	2267.
المبارك بن على ابو عثمان وقيل ابو	358, 2. 589. 2255.
محمد فاصح [ناصر] [al. الدين المعروف	V, 13 und 20 (zu
بابن الدهان	I, 456).
محمد السعدى نجم الدين	369.
مستجرح — —	2126, 148.
هبة الله — —	1953.
الهدلى —	2126, 149.
بن وهب —	das. 166.
ابو سعيد اليافعى	2328, 8.
السفاقسى	533.

سفيان	vgl. 604.
ابن سلام	s. صالح بن نصر الله
سلامة الزرقا	2126, 158.
— بن عبد الباقي بن سلامة الانباري ابو الخير	99, 1. 2770.
— القس	2126 154.
السلجوكي (sic)	2117.
السلطى يحيى الدين المعلوم	26, I fol. 176 ^a .
سلم الخاسر	2126, 163.
سلمان الفارسي	903.
سلمة بن عياش	2126, 165.
السليك بن السلكة	das. 167.
ابو سليمان	s. حمد بن حمّد
سليمان البجيرمي	944.
— الجمال	1829.
— الحموي	2201.
— بن خليل بن سليمان الرامي	1337, 1.
— ابي الزوائد	2126, 157.
— سلام الكوفي	das. 150.
— (السلطان)	598.
— الشامي	2168.
— بن عبد الحيد العجمي عون الدين	2195.
— — الناصر بن ابراهيم الاسيطي (?)	2211.
— — علي القرمانى	2198, 1.
— — القصص	2126, 156.
— المنصوري الحنفى علم الدين	846.

سليمان بن موسى الكلاعي ابو الربيع	2,1.
— النبي	92,2.
— بن وهب	2126,171.
سمان زاده	26, I fol. 198 ^b .
السمان المدني	23,1; 4. Vgl. 798.
ابن السمساني	2055,4.
السمعاني	s. عبد الكريم ابن ابي بكر محمد
السمهري	2126,168.
السمهودي	2795. V, 42.
السموئل [بن غريص] بن عاديء الغساني [اليهودي]	76,2. 2126,151.
— بن يحيى بن علي المغربي الاسرائيلي	2045.
السمين	s. احمد بن يوسف بن محمد
ابن سنا الملك	2184. 2211.
سنارتوس الجرمانى	1941.
سنان افندى	1000.
ابن سنان الخفاجى	2820.
السنوسى	s. يوسف الحسنى
السهروردى	1198.
سهل بن بشر	1470.
— عبد الله التستري	30,4. 529. V, 19.
— — نوبخت	III, S. 325 Anm. 1.

سهيل بن بشر	1470.
السهيلي	94,7. 2312.
سواد بن غزيرة الانصاري	26, I fol. 116 ^a .
ابن سؤدكين	2196,17.
سويد بن ابي كاهل	2126,155.
السويدي	1944. 1958. 1970,2. 2026,1.
ابن السويدي	44,30.
سويس ابن المقفع	2854.
السيّد الشريف	s. علي بن محمّد الجرجاني
ابن سيّد الناس	s. محمّد بن محمّد بن احمد und محمّد بن ابي عمرو محمّد ابن ابي بكر
سيري زادة	70,9.
ابن سيرين	842. 2173.
سيف الدين بن قزل	11,1.
— — — — —	26, I fol. 109 ^b .
— بن ذي يزن	2126,161.
ابن سينا	1, 2; 3. 13. 14, 14; 26; 30. 35, 5; 8. 52, 6; 7. 543,1. 1158, 3—7; 9; 13; 14; 17; 20; 23; 26 — 29. 1160. 1167. 1168. 1911f. 1930, 3; 5; 6. 1934 Anhang 3. 1951. 1988. 1994. 1995. 2017. 2022. 2027, 2; 4. 2032, 3. 2034, 2. V, 28.
سينكا	s. Seneca.
السيوطي	s. جلال الدين

ش

الشاب الظريف	2216.
شاور بن سهل	2013.
شادية	2126, 177.
الشاذلي	95 fol. 75 ^a .
الشاطبي	s. القاسم بن فيّرة
ابن الشاطر	1417, 2.
الشاعر الفيومي	2282.
لامام الشافعي	2, 72. 14, 24. 22, 7. 49, 3. 661. 706. 821. 824. 1245. 1876. 2201. 2205. 2218.
ابن شاكر	s. محمد بن شاكر
ابن شاهنشاه	43, 1.
الشبراوي	s. عبد الله بن محمد
الشبشيرى	616.
شبيب بن البرصا	2126, 175.
ابو شجاع	s. احمد بن الحسين
ابن الشحنة	s. ابراهيم بن محمد, عبد البر بن محمد, محمد بن الشحنة, محمد بن الحبّ und محمد بن محمد ابن محمود
شرف الدين الحسينى ابن زياد	2684.
الدمياطى — —	2081.
بن سليمان الحلبي الطائي — —	2684.
القواس — —	2208.

الشرف العَمَرِيّطى الازهرى الشافعى الانصارى	2107.
المُرْتَجَى	
الشرقاوى	890.
شُرَيْح بن محمّد بن شريح الرُعَيْنِى ابو الحسن	640.
الشريف الاندلسى	363, 1.
— الجرجانى	s. على بن محمّد
	الجرجانى
شعبان بن محمّد القرشى العثمانى جار الله ابو	334.
سعيد	
شعبة بن العريض	2126, 173.
شعيب السيد	2218.
— الحريفيش	837. 838.
— بن محمّد بن ميمون المقرئ	2208.
شكرى	s. ارسانيوس
ابن الشلبى	s. احمد بن
	يونس
الشماخ	2126, 174.
ابن الشّماع	s. عمر بن
	احمد und
	محمّد بن
	محمّد بن
	على
الشمر دل	2126, 176.
شمس الدين الاسيوطى	1722; vgl. 1381, 5.
— الانصارى الرملى الشافعى	101, 3.
شمس الدين البرماوى	s. محمّد بن
	عبد الدايم

شمس الدين البعلی	—	—	211.
الداودی	—	—	1138.
الرملى	—	—	2757,1.
السمرقندى	—	—	1496.
بن الصايغ الحنفى	—	—	2296.
الطیبى	—	—	2196,4.
الكردى	—	—	2096 2.
بن كميل المنصورى	—	—	2211; s. auch ابن كميل المنصورى
الكوفى الواعظ	—	—	2196,9.
بن محمد الحموى	—	—	s. محمد بن محمد بن على
المغربى الغزى الحنفى	—	—	1023.
الموصلى	—	—	1495. V, 33.
الشمس الرملى	—	—	2757,1.
الشيخ شهاب الدين	—	—	914,5.
شهاب الدين الابشهى	—	—	2142.
احمد	—	—	2208.
الاذرعى	—	—	964.
افندى	—	—	2213.
الباعونى	—	—	2208.
التلعفرى	—	—	11,1.
بن تمرقاش	—	—	2196,11; 14.
حجى	—	—	III, S. 239 Anm. (vgl. Nachträge II).
جمال الاسلام (القاضى)	—	—	2057.

شهاب الدين الجازى	370.	373.	2184.
	2221, 32	(vgl.	V, 49).
بن حجر	26, I fol. 106 ^a ;	vgl.	III, S. 239 Anm.
الخفاجى	737.		
بن رسلان المقدسى الشافعى	921.		
الرملى	653.	920.	
السهروردى الصوفى	2208.		
بن الشلبى الحنفى	s.	احمد بن	يونس
العماد الشافعى ابو العباس	58,2.		
شمس الدين عمر الدوالى	258.		
الدولتبادى ثم الهندى			
فضل الله العمري	2826.		
قاضى اليمن	2208.		
القليوبى	11,7.	1958.	1961.
محمود [الدمشقى]	2184.	2208.	
الموازينى	2184.		
بن الهائم الفرضى	282.		
الشهابى احمد بن على بن قرطاي الخ	s.	احمد بن	على بن
		قرطاي الخ	
ابن شهبة	s.	ابو بكر بن	احمد und
		محمد بن	ابى بكر
شهردار بن ابى شجاع بن شهردار بن شيرويه	595.		
..... الديلمى ابو منصور			
الشهرستانى	918.		

الشنفرى بن مالك الازدى	2224.
الشنوانى	335.
الشيبيانى	99, 13. 670, 2.
الشيخ الاكبر	s. يحيى الدين ابن العربى
— الروحانى	Vgl. V, 61.
شيخوا الملكى الناصرى سيف الدين	Vgl. 665.
الشيرازى	s. ابراهيم ابو اسحاق بن على

ص

ابن صاحب تكريت	2211.
ابن ابى صادق	1932, 1. 2023, 1.
صاعد بن الحسن الطبيب	1908.
الصاغانى	s. الحسن بن محمد
الصالح الاديب	2208.
صالح افندى	322. 1940 f.
— بن تامر بن حامد بن على الجعبرى	1116.
الشافعى ابو محمد تاج الدين	
— — الرشيد ابو عيسى	2126, 180.
— — عبد الحليم الغرناطى ابو محمد	1696.
— — — القدوس	1, 22. 26, I fol. 107 b.
الصالح بن عثمان	2167.
صالح بن محمد	354. 355.
— — نصر الله الحلبى المعروف بابن سلام	1940 f.
— — الهسكورى	1046.
— بن يزيد بن صالح	26, I fol. 203 b.

ابن الصايغ الحنفى	s. سرى الدين und شمس الدين
صخر الجعدى الخضرى	2126, 182.
— بن حرب ابو سفيان	2126, 179.
صدر الدين الساوى [الساوى ?]	369.
— — بن عبد الرحمن بن الولى الصالح	1198 f.
سيد الصغير بن محمد الاخضرى	
— — بن الركيل	2208.
ابن صدقة	s. علاء الدين
الصدىقى	2205; s. auch البكرى
صردر	26, I fol. 132 a.
الصرصرى	s. يحيى بن يوسف
صصة بن دامر [داهر, داهل al.] الهندى	1738.
الصغانى	s. الحسن بن محمد
الصفدى	s. خليل بن ايبك und صلاح الدين
الصفى	2200.
صفى الدين الحلى	s. عبد العزيز ابن سرايا
صفية بنت عبد المطلب	26, I fol. 195 b.
صلاح الدين	1567.
— — الصفدى	26, I fol. 85 b. 58, 3. 2046. 2152. 2184. 2205. 2221, 32 (vgl. V, 49); s. auch خليل ابن ايبك

صلاح الدين المقدسى	1843.
ابن ابي صلت المغربى	26, I fol. 109 ^b .
الصلت الواصى	2126, 181.
الصمة بن عبد الله	das. 178.

ض

ضياء الدين بن الاثير	1, 33. 864, 9. 1531. 1573. 1582. 2824.
— — بن العليّ ابو عبد الله	349.

ط

طاشكبرى زاده	s. احمد بن مصطفى
ابو طالب بن عبد المطلب	26, I fol. 115 ^b .
— — المكي	881.
طاهر بن احمد القزوينى ابو محمد	844.
— — اسلام بن قاسم الانصارى الخوارزمى	1027.
— — الحسن بن عمر بن حبيب الحلبى	932.
— — محمد بن عبد الرحيم ابو الفرج	827.
الطبرانى	864, 6.
الطبرلاوى	688.
الشيخ الطرطوشى المعروف بالمهروى	909.
طرفة بن العبد	26, I fol. 112 ^b . 1309. 2191.
الطرمّاح	2126, 185.
طريج	das. 184.
الطغرائى	s. الحسين بن على
	20

ابن طهير	1629.
ابن طولون	1779.
طويس	2126, 183.
ابو الطيب الغزي	2213.
الطيبى	597.

ظ

ظافر الحداد	26, I fol. 100 ^a .
ظالم ابو الاسود الدؤلى	2126, 186.
الظرايفى	2360.
ابن ظفر	s. محمد بن ابى محمد
ابن ظهيرة	s. احمد بن ظهيرة

ع

عائكة بنت عبد المطلب	26, I fol. 195 ^b .
ابن عاديا	1309.
العارف	2201.
[ابن] العارى	339. 679.
عامر الشعبى	1741.
— ابو طفيل	2126, 226.
— بن طفيل	das. 230.
ابو عامر المعروف بابن الحمارة	} 2168.
— بن ينق الشاطبى	
العامرى	2208.
عائشة ام المؤمنين	2204.

عائشة بنت طلحة	2126, 210.
ابن عبّاد النفري	890. V, 25.
عبّاس	س. على بن داود.
ابن عبّاس	823.
ابو العباس الاعمى	26, I fol. 23 ^a .
— — السبتي	س. احمد السبتي.
العبّاس بن علي بن داود بن يوسف بن عمر	1890.
ابن علي بن رسول الغساني	
— — المغربي	283.
عبد الباقي الاسحاتي	2206.
— — سمان زاده	26, I fol. 198 ^b .
— — الشامي	2218.
— — قاضي العساكر	14, 29.
— — بن يوسف الزرقاني	1049.
عبد البر بن محمد الشهير بابن الشحنة الحلبي	1026. 1081.
الحنفي	
عبد الجبار بن حمديس	26, I fol. 18 ^b ; 92 ^a .
عبد الجليل بن علي الحنفي	262.
عبد الحق بن سبع	1379, 2; 3.
— — — عبد الرحمن الازدي الاشبيلي	2, 12. 640.
ابو محمد	
عبد الحكيم بن شمس الدين الهندي السالكوتي	675.
(السيلكوتي, الساليكوتي al.)	
— — اللاهوري	259.
عبد بن حميد الكشي	590.
عبد الحّي الشرنبلالي	846.
عبد الخالق بن عبد الوهاب بن محمد بن	636.
الحسين الصابوني ابو محمد	

سَيِّدِي عَبْد الرَّحْمَنِ	—	—	2212.
الشيخ عَبْد الرَّحْمَنِ	—	—	44,4. 2213.
عبد الرحمن بن ابراهيم بن سباع ابو محمد تاج الدين الفزاري البدرى المصرى [ابن] الفركاح	—	—	922; vgl. 1137.
— احمد ابن الاغبش	—	—	V, 20; vgl. Nach- träge II.
— الايجى عضد الدين	—	—	650. 1048. 1213. 2788,4. 2811.
— الجمامى	—	—	87,7. 102,7. 259. 260. V, 6.
— بن على الحميدى زين الدين	—	—	2321.
— ارطاة	—	—	2126,190.
— اعشى همدان	—	—	das. 202.
— البسطامى	—	—	s. عبد الرحمن ابن محمد ابن على
— بن ابى بكر الصديق	—	—	2126,236.
— البكرى	—	—	2213.
— التاجورى [الناجورى, الباخورى al. ابو زيد	—	—	61,3.
— چلبى نقيبزاده	—	—	26, I fol. 26 ^a .
— الجيزى الطباطبى	—	—	2332.
— بن حسان	—	—	2126,224.
— الحكم	—	—	das. 219.
— الحميدى	—	—	2321.
— بن الخطيب السهيلي ابو القاسم	—	—	2313.

عبد الرحمن بن خليل الادري	601.
دحمان — —	2126, 201.
بن رجب الحنبلي زين الدين ابو الفرج — —	639. 702.
سيّد صغير الاخضرى — —	s. عبد الرحمن ابن محمّد
الصالحى الدمشقى زين الدين — —	1377, 2.
[بن محمّد الجوهري] — —	1254, 1.
الشهير بابن العارى الاريحاوى — —	679; vgl. 339.
العباسى — —	2213.
بن عبد الرزاق بن ابراهيم ابن مكانس — —	2211; vgl. 2309.
الرحمن الغربنى — —	874.
الرزاق بن ابراهيم — —	2309; vgl. 2211.
القبطى الحنفى فخر الدين ومجد الدين ابو الفرج ابن مكانس	
السلام الصفورى الشافعى — —	99, 2. 846.
الكريم بن يحيى ابن وافد الحمى — —	72, 5.
على بن احمد الحنفى البسطامى — —	s. عبد الرحمن ابن محمّد بن على الخ (V, 43).
ابو زيد المكدى الفاسى — —	279.
بن محمّد بن على بن — —	2, 41; 42. 60, 2.
محمّد ابن الجوزى — —	530. 544. 574.
البغدادى جمال الدين — —	624. 625. 626.
ابو الفرج نجم الاسلام — —	716. 748. 842.
	1238. 1553. 1567.
	1692. 1880. 1944.

عبد الرحمن بن علي وجيه الدين الديبع	—	—	2,109.
الشيباني الرسدي (?)	—	—	
الشافعي اليماني	—	—	
العليمي الحنبلي ابو اليمن مجير الدين	—	—	1716.
العمادي الحنفي	—	—	1, 19; 24. 93, 2. 2213.
[بن] ابي حفص عمر بن محمد	—	—	1414.
الابهرى ابو سعيد	—	—	
بن القاسم المالكي ابو عبد الله	—	—	1060.
محمد بن سعد	—	—	2211.
سيدي محمد الصغير	—	—	1198f.; vgl. 2791 und V, 57.
محمد الشهير بالعاري	—	—	339; vgl. 679.
بن علي بن احمد	—	—	90, 1; 2. 1256, 1.
الحنفي البسطامي	—	—	1511. 1738 (V, 43).
الفاسي	—	—	807.
بن محمد الشهير بابن	—	—	2791; vgl. 1198f. und V, 57.
سيدي الصغير الاخدرى	—	—	
البنطيوسي المغربي	—	—	
مصطفى العيدروس	—	—	15, 1; 2; 6; 7.
مكي بن عبد الرحمن ابو	—	—	613, 5.
القاسم سبط الحافظ الطاهر	—	—	
السلفي	—	—	
الموصلى الشيباني	—	—	2333.
بن نجم بن عبد الوهاب ناصح	—	—	2, 10.
الدين ابو الفرج عرف	—	—	
بابن الحنبلي	—	—	
عبد الرحمن بن نصر بن عبد الله الشيرازي	—	—	29, 1. 2033, 2. 2040f.

عبد الرحمن بن نصر بن عبد الله النبراوى	1888.
السيراجى — — — — —	2041.
المجمى زين الدين	
عبد الرحيم نجم الدين بن شمس الدين ابى	827.
طاهر ابراهيم بن هبة الله البارزى	
الشافعى الحموى	
البرعى — —	2201. 2205. 2239.
بن الحسين بن عبد الرحيم بن	2, 68; 102; 103.
ابى بكر بن ابراهيم العراقى	580. 1077. 1159.
زين الدين ابو الفضل	
عمر الدمشقى زين الدين	1315. 1374 f.
المعروف بالجوبرى [الحردرى]	
الحورانى	
فضل الكوفى — —	2126, 195.
محمد بن اسمعيل بن نباتة	827.
الحذاقى الفارقى ابو يحيى	
منلا ولى القادري (الدرويش)	96, 2.
عبد الرزاق بن جمال الدين الكاشى جمال	70, 2.
الدين ابو الغنايم	
عبد الرشيد بن صالح بن نورى الياكوتى	1525, 3.
[الباكوى al.]	
عبد الرؤف المناوى	2, 90; 91; 93; 94. 610. 890. 899. 1736. 1829. 1985. 2064.
عبد السلام	693.
[بن ادريس] المراكشى — —	81, 2. 2291.
ديك الجن — —	2126, 220.
اللقانى — —	696—700. 1826. V, 21.

عبد السلام بن محمد بن غانم المقدسي	908.
الشافعي	
المراكشي — —	81,2. 2291.
عبد الصمد زين الدين الداعي بالمقام	1845.
الاحمدي [داعي الحضرة الاحمديّة al.]	
بن عبد الله العلوي الدامغاني	917,2.
شمس الدين والدين	
المعدل — — —	2126,218.
عبد العزيز بن احمد بن سعيد الدهري	648.
الديري — — — — —	408,3. 648. 1514
ضياء الدين	fol. 136 ^b (dazu V, 34). 1737.
البغدادي — —	93,27,a.
ابو تمام العراقي بن ابي الاصبع	1257,6.
بن سرايا السنبسي الحلي صفى	76,2. 370. 1350,7.
الدين	2169. 2187. IV, S. 237 Anm. 2196,15. 2211. 2213. 2300. 2793.
عبد السلام بن ابي القسم	947. 948. 949.
السلمي الشافعي الدمشقي عزّ	
الدين ابو محمد	
عثمان الفضلي الحنفي ابو محمد	643.
المعروف بالقاضي النسفي	
القبيصي — — — —	65,2.
عزّ الدين ابو القاسم المعروف	93,27,a.
بالبابصري	
بن علي بن عبد العزيز الاشنهي	1098.
ابو الفضل	
محمد بن يوسف الشاذلي — — —	2788,5.

عبد العزيز المغربي	40, 2.
عبد العظيم بن عبد القوى عبد الله المنذرى	600.
زكى الدين ابو محمد	
عبد الغفار بن عبد الكريم القزوينى الشافعى	950 f. V, 25.
نجم الدين	
عبد الغفور اللارى	259.
عبد الغنى بن احمد حسام الدين المشهور	2066, 2.
بالعربانى المصرى	
اسماعيل بن عبد الغنى بن	26, I fol. 107 a.
اسماعيل بن احمد بن ابراهيم	103, 1; 2. 872.
.... بن جماعة الكنانى	1547. 1718.
المقدسى الشهير بابن النابلسى	1860. 2201.
الشامى الدمشقى الحنفى القادرى	2204. 2205.
النقشبندى	2209. 2316.
عبد الواحد [بن على] بن	V, 39.
سرور المقدسى تقى الدين ابو	
محمد	2, 120.
عبد الغنى	s.
ابن اسماعيل	
عبد الفتاح الحنفى	748.
بن محمد الشبراوى المالكى	1232.
عبد القادر (الشيخ)	408, 2. 1350, 3.
المجىلانى	2212.
عبد القادر	s.
الكيلى	
بن على السخاوى الشافعى	1487.
بن شعبان الصوفى حبيبى	1495.
الدين	

عبد القادر الكيلانى (الجيلانى) حيسى الدين	96, 4; 5. 295. 808, 1; 4. 822. 823. 2316.
— — — بن محمد	1343, 1.
— — — بن احمد بن زين الفيومى	1482.
— — — عبد القادر [بن] محمد الانصارى الجزيرى الحنبلى	2106.
— — — محمود القادري	39, 1; 9.
عبد القاهر بن عبد الرحمن الجرجانى ابو بكر	11, 1. 84, 1. 195. 209, 4. 211 f. 212 f. 1388.
عبد الكريم بن ابراهيم الجبلى الصوفى	893. 2316.
— — — عطاء الله الاسكندري رشيد الدين	1848.
— — — كمال الدين بن حاجى الانصارى الخزرى الشافعى	2172.
— — — محمد القزوينى الراعى الشافعى ابو القاسم	940.
— — — ابى بكر محمد بن ابى المظفر المنصور..... المروزي السمعاني التميمي ابو سعد	418.
— — — هوازن بن عبد الملك بن طلحة بن محمد النيسابورى القشيري ابو القاسم	2, 43. 70, 11. 1295, 9.
— — — يحيى بن عثمان المراكشى	1295, 1.
عبد اللطيف بن احمد بن محمد بن على الدمشقى	1490. 1500.
— — — العشماوى	370.

عبد اللطيف بن عبد العزيز عز الدين المعروف بابن الملك (*)	2,75.
عبد الله (السيد)	2212.
— — بن ابراهيم الجبري [الخبري Hs.] ابو الحكم	71,2.
ابو عبد الله بن احمد بن ابراهيم الرازي	613,6.
عبد الله بن احمد [بن محمد] الاندلسي المالقي العشاب ضياء الدين [ابو محمد] المعروف بابن البيطار	99, 15, 2001 f. 2026, 2. V, 47.
— — — — بن تمام بن حسان التلي الحنبلي الصالحى تقى الدين	2196, 12.
— — — — سلامة المقدسي الحنفى ابو محمد	2778.
— — — — الحشّاب البغدادى ابو محمد	211.
— — — — بن محمد القدامة المقدسي موفّق الدين ابو محمد	596.
— — — — [— محمود] ابو البركات المعروف بحافظ الدين النسفى	930. 1013.
— — الاخوس	2126, 199.
— — الادكاوى	1455; vgl. 2309.
— — بن اسعد اليافعى اليمنى	8, 6. 2712.
— — اسمعيل الهاشمى	V, 60.
— — الاعشى	2126, 238.

*) So nennt sich der Verfasser im Texte selbst.

عبد الله بن بريدة	634.
— — البيضاوى	عبد الله بن س.
— — التميمي	ابى القاسم على
— — بن جعفر الطيار	2126, 247.
— — ابو عبد الله الحاكم النيسابورى	das. 213.
عبد الله بن حجاج الادرينى ابو محمد الشهير	2, 121.
بابن الياسميني	1491, 1.
— — — الحجاج [بن محص الخ]	2126, 217.
— — — افندى بن حجازى زاده	2201.
— — — بن حرس	2126, 243.
— — — [بن] الحسن بن على بن الحسن	2085.
— — — — — ابى طالب	2126, 251.
— — — بن الحسين بن رواحه (?) الحموى	632.
— — — ابو القاسم	
— — — الحسيني	2788, 4.
— — — بن الحشرج	2126, 212.
— — — ابو عبد الله بن ابى الحصال	2168.
— — — عبد الله بن الخياط	2126, 245.
— — — الدمليجي الشافعي ابو محمد	342; vgl. 1814.
— — — بن الدمينه	26, 1 fol. 116 ^b .
	2126, 233.
— — — ابو عبد الله الدورى	1283.
— — — عبد الله بن الزبير	2126, 223.
— — — الزناتى	65, 4.
— — — بن ابى زيد القيروانى ابو محمد	1045 f.
— — — الزيراتى (الزيرانى ?) الحنبلى	71, 5.
— — — بن سالم البصرى ابو محمد	1546.

عبد الله بن سلام	—	—	—	93, 16. 1831. 1832.
سنان الخفاجي الحلبي ابو محمد	—	—	—	2820.
السويدي	—	—	—	2224.
الشبراوي	—	—	—	340.
ابو صخر الهذلي	—	—	—	2126, 266.
بن عباس [العباس al.]	—	—	—	95 fol. 11 b. 868. 1243. 2126, 244.
بن محمد الخزرجي ابو محمد [الشهير بالقرطبي]	—	—	—	283 (nach Casiri 65).
عبد الحكم المصري	—	—	—	1143.
الرحمن الاندلسي	—	—	—	2088.
العزیز القرطبي البكري ابو عبيد	—	—	—	1525, 6.
الله الترجمان	—	—	—	860.
بن سلامة الادكاوي	—	—	—	2309; vgl. 1455.
الملك بن عبد الله	—	—	—	1260, 2.
المرجاني ابو محمد	—	—	—	705.
عبدان ابو الفضل	—	—	—	2126, 258.
المجلان النهدي	—	—	—	1632.
الشهير بابن المجي	—	—	—	421.
العشموني	—	—	—	175.
بن علي سويد	—	—	—	1814; vgl. 342.
سويدان الدمليجي الشافعي	—	—	—	179. 531. 532. 645—647. V, 19.
الاشعري الشاذلي	—	—	—	2342.
ابي القاسم علي بن عمر [البيضاوي ناصر الدين]	—	—	—	
علي بن محمد بن عبد الله ابن الوزير بن الحسن الحمزي	—	—	—	
عُرف بالحرّة	—	—	—	

عبد الله بن علي بن منجد بن ماجد بن بركات السروجي تقى الدين	2196,10.
الوزير فخر الدين — — — —	2342.
ابو عبد الله المعروف بابن العمار الحنبلي	906.
عبد الله بن عمر	68,1.
البيضاوي — — — —	645.
العرجي — — — —	2126,188.
بن عيسى الدبوسي ابو زيد	929.
القتال — — — —	2126,268.
ابو عبد الله القزويني جمال الدين	173.
عبد الله بن المبارك	2762.
ابو محمد الثقفي — — — —	2126,241.
بن محمد الانصاري الهــروى ابو اسماعيل	2,40.
بن ابي بكر الغياشي (?الغياشي) المغربي المالكي ابو سالم	1545* u. ** (V, 36); s. auch ابو سالم
بهاء الدين محمد بن [جمال الدين] عبد الله بن [نور الدين] على العجمي الشنشوري [الشافعي]	584. 1078,1.
محمد الحسيني جمال الدين المعروف بنقرة كار	285; vgl. 284 Anm.
بن سنان الحفاجي الشاعر ابو محمد	2820 (V, 56).
بن ابي شيبه العبسي ابو بكر	604.

عبد الله بن محمد بن عامر الشبراوي الازهرى الشافعى	2338 f.
عبد الله بن الناصح	632.
بن شجاع بن عبد الصمد ابو احمد الفقيه المعروف بابن المفسر	
[بن ?] محمد بن على ابو المعالى	2211.
بن محمد العيادى	1946.
حمود بن مسعود الموصلى ابو الفضل مجد الدين مسعود	1009.
مسعود	608.
مسلم بن قتيبة بن مسلم الدينورى ابو محمد المصرى	93,4. 636. 1552.
بن مصعب	285.
معاوية بن عبد الله بن جعفر الطيار	2126, 271.
المعتز	das. 214.
ابى معقل	das. 207; s. auch ابن المعتز
المقفع	das. 264.
الميلق الشافعى الشاذلى ناصر الدين	III, S. 325 Anmerkung 1. 1741. 2691.
نقرة كار	5,2.
بن هلال الاهوازى	I, S. 287 Anm. 1.
وصاف افندى	III, S. 325 Anm. 3.
بن يحيى الكندى	166.
	2126, 263.

عبد الله بن يوسف بن عبد الله الانصارى	102,4. 209,8. 269.
جمال	318 f. 328 f. 333.
الدين	
ابو محمد	
الشهير	
بابن	
هشام	
الحلبى — — — — —	1492,1.
الحنفى	
ابن ابي العبد المالكى	1232.
عبد الحيد بن عبد الله بن عبدون الفهرى	2252.
ابو محمد	
السامولى — —	1397.
عبد الحسن القيصرى	361.
عبد المسيح بن اسحاق الكندى	V, 60.
عبد المعين بن احمد البكاء الحنفى	} 1231.
الشهير بابن البكاء	
البلخى الحنفى	
عبد الملك بن زهر ابو مروان	72,8.
عبد الله بن بدرون — —	2252.
الغريض — —	2126,191.
بن محمد بن اسماعيل الثعالبى — —	158. 423. 1886.
ابو منصور	2127. 2191.
	2211.
محمد الجوينى — — —	922.
... ابو نصر — — —	1873.
هشام — — —	1781 f. 1798.

عبد المنعم بن عمر بن عبد الله بن حسان الغساني الاندلسي الجلياني ابر الفضل	1,9. 883. 1890. 2259.
— — — — — النبيتي الحسيني الحنفي	1412.
عبد المؤمن بن خلف الدمياطي شرف الدين	2081.
— — — — — عبد المنعم بن عمر الخ الغساني الخ	883.
عبد الواحد (الشيخ)	1130.
— — — — — بن محمد بن دلاح المغربي المنتطب	2016.
عبد الوهاب	1396. 2211.
— — — — — بن احمد بركات الشافعي الاحمدى	538.
— — — — — بن علي الشعراوي (الشعراني *) (al. الانصاري	2, 123; 124. 170. 171. 736, 2. 833. 884. 885. 896. 897. 898. 1767. 1958.
— — — — — محمد بن عبد الله بن ابراهيم بن ابي نصر محمد بن عربشاه بن ابي بكر القرشي العثماني الانصاري السعدي الخزرجي الحنفي	4.
— — — — — وهبان الحارثي الهامي المزني الحنفي	1026.

*) Vgl. das Register der Ansab.

عبد الوهاب ابو التحيض بن وفا	—	—	2213.
الشويخ الجوهري	—	—	707.
بن الحسن بن بركات المهلبى	—	—	410.
سديد الدين ابو القاسم	—	—	
عبد الله بن محمد بن عبد	—	—	1078,2.
الله الخ	—	—	
العزى	—	—	2208.
بن ابى الحسن على بن زين	—	—	848. 926. 1762.
الدين ابى محمد عبد الكافى بن	—	—	
على بن تمام الخزرجى الانصارى	—	—	
السبكى الشافعى تاج الدين ابو	—	—	
نصر	—	—	
المالكى	—	—	935.
النقاش	—	—	2205.
الهامى الحنفى تاج الدين	—	—	1029.
بن يوسف البنوانى	—	—	376,1; vgl. V, 14.
عبد يغوث	—	—	2126,232.
عبد بن الطيب	—	—	das. 249.
ابن الحاج عبد رى القيروانى المالكى	—	—	2,46.
ابن عبدون	—	—	2252.
العبرى	—	—	s. عبيد الله
	—	—	ابن محمد
عبيد بن الابرس	—	—	2126,254.
حماد الحلبي	—	—	vgl. 2086.
الراعى	—	—	2126,269.
بن سريج	—	—	das. 187.
الله بن جبريل بن بختيشوع	—	—	2024,1.

عبيد الله بن عبد الرحمن الشكري ابو محمد (*)	636.
القاسم الابجر — — —	2126, 197.
قيس الرقيات — — —	das. 200.
محمد العبيدلى الشريف الفرغانى — — —	646.
برهان الدين المعروف بالعبرى — — —	933.
مسعود بن تاج الشريعة [الحكوبى البخارى صدر الشريعة الثانى]	
الميكالى ابو الفضل (الامير) — — —	26, I fol. 102 ^b .
ابو عبيدة	2223. V, 52.
عبيدة الطنبورية	2126, 255.
العنبى	26, I fol. 108 ^a .
عثمان	371.
(الشيخ) —	2204.
بك —	2286.
بن ابراهيم النابلسى —	1891.
اغلبك [al. غلبك] الحلبي الحنفى —	932.
جنى ابو الفتح النحوى —	186. 210. 2193.
سالم الوردانى —	1442 — 1444. 1448.
سعيد بن عثمان الدانى ابو عمرو —	550.
عمر الخليلى الشافعى ابو عبد الله —	2, 14.
بن ابى بكر المالكى جمال — — —	50, 3. 51, 1. 194, 1. 209, 1. 237.
الدين ابو عمرو المعروف بابن الحاجب	775, 1. 1048. 1250 f.

*) So muß es heißen statt **ابو محمد بن عبد الله الخ**, wie gedruckt ist (I, 490 Z. 5 v. u.).

ابن الجمى	1631. 1632.
الجير السلولى	2126, 216.
العدوى	1046.
عدى بن الرقاع	2126, 204.
زيد — —	das. 189.
العديل بن الفرغ	das. 259.
ابن العديم	عمر بن احمد s.
العراقى	44, 15. 1491, 1; s. auch عبد الرحيم بن الحسين
ابن عربشاه	s. احمد بن محمد بن عبد الله
عربشاه بن سليمان بن عيسى البكرى الحنفى	735.
ابن العربى	محمد بن على s. ابن العربى
عروة بن اذينة	2126, 240.
حزام — —	das. 267.
الزبير — —	das. 235.
الورد — —	26, I fol. 115 a. 2126, 193.
ابن عروس	2362. 2363.
عريب بن سعد الكاتب القرطبى	1554.
عريب [الشاعرة المغنية]	2126, 260.
عز الدين بن عبد السلام بن شهاب الدين	} 748. 2693 f.
ابن احمد [بن] غانم المقدسى	
غانم المقدسى — — —	

عزّ الدين الوفائي	1381,3.
عزّة الميلا	2126,234.
العزّي	s. ابراهيم بن عبد الوهاب
ابن عساكر	s. علي بن الحسن بن هبة الله
عسكر الحلبي الحنفى القادري	1351.
عصمة ابو الشبل البرجمي	2126,222.
عضد الدين (الشيخ)	1744.
ابن عطاء الله الاسكندري	2,33. 890. 891. 1848; s. auch احمد بن محمد بن عبد الكريم u. Nachträge II zu V, 254.
ابن العطار	2,79. 1847. 2005. 2318; vgl. 1136.
عطره	2126,196.
ابن عطية	179.
عفيف الدين التلمساني	2215. 2319.
عقيرة	2126,209.
ابن عقيل	s. محمد بن عبد الرحمن
— — الطبيب	s. احمد بن عثمان
عقيل بن علفة	2126,215.

ابن عكاشة	194, 2, e (vgl. V, 10).
عكاشة العمى	2126, 194.
العكبرى	2224.
علاء الدين بن صدقة الشامي	44, 3.
العطار — —	1136. 1847.
الكندى الوداعى — —	} 26, I fol. 9b. 2196, 13.
بن المظفر الكندى — —	
العلاء السنانى	1900.
ابو العلاء المعرى	s. احمد بن سليمان
ابن العلي	s. ضياء الدين
علس ذو جدن	2126, 198.
علقمة [بن علاثة]	2126, 231.
الفحل —	das. 252. 2191.
علوان (الشيخ)	s. على بن عطية بن حسن
العلوى ابن طباطبا (الشريف)	26, I fol. 20a.
علوية	2126, 211.
برهان الدين على	747.
الشيخ على	10, 1.
ابن سيدى على	I, S. 257 Anm.
على بيك	1296, 3.
بن ابراهيم ابو الحسن —	2035, 11.
برهان الدين ابراهيم الحلبي الشافعى — —	2, 9.
ابراهيم بن داود الشافعى ابو الحسن — —	613, 3.
العطار علاء الدين — — —	1136. 1847.

على الاجهوري المالكي	s. على بن محمد الاجهوري
— بن احمد بن اقبرس القاهري الشافعي	2,47.
— — — بن الحسن ابو الحسن	917,1.
— — — الخبريني ابو الفضل	771,1.
— — — الخطيب نور الدين	2177.
— — — بن سعيد بن حزم بن غالب	640.
ابن صالح بن خلف بن معدان	
ابن سفيان بن يزيد الفارسي	
ابو محمد	
— — — المكي الرازي حسام الدين	996.
— — — الواحدى ابو الحسن	2231.
— — — الاصفهاني	2126.
— — — بن امية بن ابى امية	2126, 262.
— — — الاندلسي	2214.
— — — بن ايدمير الجلدكي	1257,1.
— — — برهان الدين	747.
— — — بن برهان الدين الحلبي الشافعي الاحمدي	902. 1801 f.
— — — بسام ابو الحسن	1,4. 2136.
— — — ابى بكر بن سليمان بن عمر بن	2,104.
صالح الهيثمي نور الدين	
ابو الحسن	
— — — عبد الجليل الفرغاني	1000.
— — — المرغيناني الرشدي	
برهان الدين	
— — — البواب	2823.
— — — افندي ابن تاج الدين	2832.

على بن الجهم	2126,206.
— الجيلاني	2248,4.
— بن جبلة	2126,246.
— — ابي الحزم القرشي ابو الحسن علاء الدين المعروف بابن النفيس	1897 f. 1921. 2023,1. 2027,1.
— — حسام الهندي	2,110.
— — حسن السنهوري	567.
— — الحسن بن علي بن ابي الطيب الباخري ابو الحسن	2128.
— — ابو الحسن الشهير بابن المغربي	1495.
— — بن الحسن بن هبة الله بن عبد الله الشافعي ابو القاسم المعروف بابن عساكر	1775 f.
— — بن الحسين بن علي التنوخي ابو القاسم	1596.
— — — — محمد القرشي الاموي ابو الفرج الكاتب الاصفهاني	2126.
— — حمزة	1739.
— — خطيب الناصرية علاء الدين ابو الحسن	1772.
— — خليفة الحسيني المساكني المالكي	651.
— — الخليل	2126,221.
— — داود الغيشي الشهير بعباس	1228.
— — ربن الطبري ابو الحسن	1910.
— — رضوان [بن علي بن جعفر المصري ابو الحسن]	1952,1. 2035.
— — الرفاعي الحسيني الشافعي الحجة	1404.
— — رهبة الله برذر ابو الحسن	1909,3.
— — بن زريق البغدادي الكاتب	11,1.
— — زكرياء الانصاري كمال الدين	180.
— — السبكي [نقي الدين ابو الحسن]	979. 1137.

على بن سلطان محمد القارى	583. 642. 712. 1084.
— — سليمان المصرى	2348.
— — سنان افندى	2109.
— — سودون البشباغوى (البسْبُغَاوى al.)	2159. 2315.
— — سينا البخارى ابو الحسن	s. <u>سينا</u>
— — الشبراملى نور الدين	969, 2757, 1.
— — الشيبينى الشافعى الاشعزى (sic)	1826.
— — الصعيدى المالكى	683.
— — الصقار	s. <u>على بن يوسف</u>
— — بن ابى طالب	1, 23 (s. I S. xii). 3, 14. 3, 22 — 25. 4, 2. 6, 1. 26, II fol. 212 ^b . 35, 3. 45, 2. 49, 2. 55, 4; 5. 68, 2. 70, 1. 70, 3. 90, 5. 93, 18. 97 fol. 14 ^b und fol. 42 ^a . 608. 655. 1262, 7. 2201. 2205. 2227 ^a . V, 4; 51.
— — الطناحى	2107.
— — ابى المنصور طاهر بن الحسين بن غازى الحلبى الازدى جمال الدين ابو الحسن	1555.
— — عبد البر الشافعى الونائى الخلوتى	732.
— — ابو الحسن بن ابى سعيد عبد الرحمن ابن احمد بن يونس بن عبد الاعلاء الصدقى المنجم	1401.
— — بن عبد القادر البُلستى الحنفى	1424.

على بن عبد الكافي السبكي تقي الدين	1137.
— — عبد الله التركي	2152.
— — — — بن جعفر	2126, 256.
— — — — الدهراني	2191.
— — — — بن ابي زرع الفاسي ابو الحسن	1696.
— — — — عبد الجبار بن تميم	904.
..... بن علي بن ابي طالب ابو الحسن	
— — — — عبد القادر (?) الشمساني	727.
النحوي ابو الحسن	
— — — — النصيبيني ابو الحسن	1253, 2.
— — — — عبد الحسن بن عبد المنعم التنوخي ابو الحسن	V, 40.
— — — — عبد الواحد بن احمد بن العباس الدينوري ابو الحسن	636.
— — — — عبيد الله بن احمد المشتهر بزين العرب	2, 76.
— — — — الزاغوني	1553.
— — عثمان الاوشي الفرغاني سراج الدين	667 (vgl. V, 21). II, S. 349 An- merkung 2.
— — العدوي	693. 1829.
— — بن عطية بن حسن الحموي الشيخ علوان	44, 1. 60, 3 (s. V, 6). 79, 2. 102, 5. 684. 709.
— — الشافعي علاء الدين ابو الحسن وابو الوفاء	
— — ابو الحسن بن نور الدين علي البصير الشافعي المكنى بابي الضياء	969.

على بن على الحسينى الحنفى الشهير باسكندر	846.
— — — بن محمد الششتى المالكى	685.
— — — عمر بن حسام الدين بن عثمان	1853.
ابن حسام الدين الكبير	
الشهير بابن البتنونى ثم	
الاصيرى الحنفى الشاذلى	
— — — رستم الدمشقى بهاء الدين	2260.
المعروف بابن الساعاتى	
— — — على عبيد اهل الحق والنظر	1853 Aum.
الشهير بالبتنونى	
— — — القزوينى الحربى ابو الحسن	636.
— — — عمرو المعروف بابن المتبولى الابوصيرى	1233.
الشاذلى الحنفى	
— عياد	722.
— بن عيسى	IV, S. 28 Aum.
— — — بن على المنتطب	67,2.
— — — غانم المقدسى نور الدين	397.
ابو على الفارسى النحوى	1521.
على الفتا قنبر الخ (الشيخ)	107,1.
— بن ابى الفتح الكاتب المعروف بالمطوق	1756 (vgl. aber V, 43).
— — — الفرج بن الحسن البصرى ابو الحسن	2195.
— ابو الفضائل المدعو بسيد شريف	1930,2; s. auch
	على بن محمد
	الجرجاني
— الفيومى (الشيخ)	1130.
— القارى	s. على بن
	سلطان محمد

على القوشجي	—	—	—	1213.
— الليثي السمرقندي ابو القاسم	—	—	—	1381, 5.
— المالكي الشهير بالاندلسي	—	—	—	1046.1049; s. auch
— [الشاذلي] ابو الحسن	—	—	—	ابو الحسن الشاذلي
— بن مخلوف المناوي	—	—	—	2208.
— محمد بن اثير الجزري عز الدين ابو الحسن	—	—	—	418.
— — — الاجهري ابو الحسن	—	—	—	2, 22; 25. 30, 5. 741. 1826. 1858. 2100 bis 2102, 1. 2108.
— — — البري ابو الحسن	—	—	—	V, 20.
— — — البستي ابو الفتح	—	—	—	s. ابو الفتح البستي
— — — البغدادي علاء الدين	—	—	—	2, 114.
— — — بك [كان]	—	—	—	2353.
— — — بن ابي بكر بن الشرف	—	—	—	1531.
— — — المارديدي (sic) ابو الحسن	—	—	—	
— — — تاج الدين المعروف بابن دريهم الموصلي	—	—	—	V, 36.
— — — الجرجاني السيّد الشريف	—	—	—	1048. 1101. 1102 1184. 1189. 1195. (1930, 2.) V, 28.
— — — بن حبيب الماوردي الشافعي ابو الحسن	—	—	—	2, 49. 1872.
— — — بن الحسن بن يوسف المصري	—	—	—	11, 1. 2211. 2216. 2260. 2261. 2348.
— — — كمال الدين ابو الحسن ابن نبيه	—	—	—	
— — — الملقب بزين العابدين بن شيخ الطائفة المالكية عبد الرحمن الاجهري	—	—	—	1858; s. auch ابن محمد الاجهري

على بن محمد المدعو زين بن عبد الرحمن (عبد الله al. الاجهري) المالكي	2100. 2101. 2102, 1; s. auch ابن محمد الاجهري
— — — بن شجاع الربيعي المالكي ابو الحسن	54,2.
— — — الشرنقاوي الشافعي الازهري الخطيب	729.
— — — بن علي القرشي القلصادي	1477.
— — — العنسي جمال الاسلام	2330.
— — — الفارسي ابو القاسم	632.
— — — سلطان محمد القاري	s. S. 329 Z. 1.
— — — محمد بن قرايغا الر...ي	2169.
— — — محمد الدمشقي	2211.
— — — محمود بن محمد الرائي البدخشاني	1216.
— — — المرتضي	22,2.
— — — المصري	2348.
— — — بن مصطفى التونسي	2369.
— — — المظفر بن ابراهيم بن عمر بن زيد الكندي المعروف بالوداعي كاتب ابن وداعة	2196, 13.
— — — المنير	1094. 1148.
— — — المنيري الشافعي	1147.
— — — بن موسى بن جعفر بن محمد بن طاووس الحسيني	1838.
— — — الاندلسي الانصاري برهان الدين ابو الحسين المعروف بابن ارفع رأس الرضا	86, 12. 1288, 2. 1289. 1295, 8. 1298.
— — —	83,1.

على المؤمنى المالكى	1863.
— بن ناصر المجازى	2773.
ابو على نجل ابى الحسن الصوفى	1398.
على نور الدين بن شهاب الدين ابو الحسن	204.
الكيلانى الشافعى	
— بن هلال بن المقلى البُصرائى النسطورى	60,1.
نور الدولة	
— الوداعى	2196,13.
— وفا	2198,3.
— بن ابى الوفا المصرى	2348.
— اليزدى شرف الدين	1495. V, 33.
— بن يوسف البُصروى	1539 Anh. 1.
— — — بن شيبان الماردىنى جلال الدين المعروف بالصقار	2196,3.
— علاء الدين بن جمال الدين يوسف بن قز اغلى تفسيره باللسان العربى سبط ابن الجوزى الحنفى	1658. 1881. 2241.
— بن يونس الحاكمى المصرى	1459.
عُلَيَّة بنت المهدي	2126,208.
ابن العباد	احمد بن العباد
عباد بن جابر الموقت	1380,2.
— الدين (الشيخ)	2201. 2213.
— — بن ابى بكر المقرئ اليمىنى	165.
— — — محمد الدمشقى	44, 17; 18.
— — الواسطى	892.
العباد الكاتب	26, I fol. 136 ^b .
عباد بن يحيى بن على الفارسى	1191.

ابن العمار الحنبلى	906.
عمار ذو كثار	2126, 270.
ابن عمار الكوفي	26, I fol. 4 ^b .
عمارة بن ابي الحسن الحكيمى ثم اليمنى ابو محمد	26, I fol. 48 ^b . 2256.
— — — عقيل	2126, 272.
عمر (الشيخ)	1735.
— بن ابراهيم الانصارى الاوسى	2743 f.
— — — الحيامى ابو الفتح	1158, 11.
— — — بن عبد الغنى ابو حفص	344.
— — — احمد بن العديم الحلبى الحنفى	1724.
كمال الدين ابو القاسم	
— — — على بن محمود الحلبى	98, 16. 1566.
الشافعى الصوفى الاثرى	
زين الدين ابو حفص	
الشهير بالشماع	
— الاسقاطى الحنفى	1147.
— افندى اللبقي	10, 3. "
— ابو حفص الشطرنجى	2126, 253.
— الحلبى	2706.
— بن الخطاب [ابو حفص]	97. 608.
— الخطائى	1317.
— خيام	1158, 11.
— بن رسلان بن نصر البلعيني الشافعى	2081.
سراج الدين	
— السهروردى شهاب الدين	857.
— بن عبد العزيز البخارى الحنفى حسام الدين	998. 1144.

عمر بن عبد العزيز [بن مروان بن الحكم]	2126, 203.
— عثمان المستنى (?) القوصى سراج	80, 2.
الدين ابو حفص الشهير بالعنابي	
المغربى المالكى	
— العرضى	44, 33.
— بن على بن سالم اللخمي الاسكندري ابو	314; vergl. Nachträge II zu I S. 303.
حفص الشهير بابن الفاكهاني	
— — الفاكهاني تاج الدين	
— — القزويني نجم الدين المعروف	1186.
بالكاتبى	
— — ابي الحسن على بن المرشد بن على	39, 1. 95 fol. 41 ^a .
الحموى المصرى ابو حفص وابو القاسم	2205. 2262 f.
المعروف بابن الفارض	2360.
— — عمر الزهرى الازهرى	1037.
— — عيسى الهرمى شرف الدين ابو حفص	8, 2.
— — الفارض	s. عمر بن
	ابى الحسن
	على
— — محمد بن احمد النسفى نجم الدين	50, 1; 2 (s. V, 5).
ابو حفص	55, 1. 251, 2.
— — عباس العنابى القفصى	671 f.
— — عبد الله بن عموية الصوفى	80, 2.
شهاب الدين ابو عبد الله	2, 39.
ابن اخى الشيخ النجيب	
السهروردى	
— — النفزاوى ابو عبد الله	IV, 88 Anm. 1; vgl. V, 48.
— المطوعى	26, I fol. 102 ^b u. 108 ^a .

عمر بن مسعود بن أحمد بن عبد العزيز البرهاني البخاري أبو عبد الله	2361.
مظفر الوردی الشافعی المعری زین الدين ابو حفص	315 } siehe auch عمر ابن الوردی
بن عمر بن محمد ابو الفوارس المعری ثم الحلبي ابو حفص المعروف بابن الوردی	952 } زین الدين
الملقن سراج الدين [الشهير بابن النحوى]	966. 1153. 1532. 2.
المنصوری	2332.
النسفی ابو حفص	s. عمر بن محمد بن أحمد
ابن الهروی نجم الدين	192, 2.
الوردی ابو حفص زین الدين	vgl. Bd. I S. 304 Anm. 3. 26, I fol. 76 ^a . 39, 3. 44, 35. 62, 5. 93, 6. 315. 871. 952. 2174. 2214. 2298. 2794.
سراج الدين	7. 1514 f.; vgl. Bd I S. 304 Anm. 3.
عمران بن حطان الدوسی	2126, 237.
عمرو بن بانة	das. 227.
العاص	1, 21.
عبيد الحزين	2126, 228.
قبيصة	das. 239.
ذو الكلب	das. 260.
بن ابي الكنات	das. 248.
معدی كرب الزبيدي	das. 226.

علاق الملك	2126, 208.
عمير القطامي	das. 266.
عميرة البرلسي	958.
العنابي	80, 2.
عنان الناطفانية	2126, 261.
العناياتي	s. احمد بن ابي العنايات
عنتر بن عمر بن شذاد العبسي	عنتره s. 8, 7; ابن عمرو
عنتره ابن شذاد	} 87. 2126, 229. 2191. 2192, 1.
— بن عمرو بن معاوية بن شذاد العبسي ويكنى ابا المعاش	
عوف القواقي	2126, 242.
عياض (القاضي)	} 2, 81—85. 719. 1153.
— بن موسى بن عياض اليخضبي السبتي ابو الفضل	
ابن ابي العيد المالكي	II, S. 423 Anm.
العيدروس	s. حسين بن عبد الرحمن عبد الرحمن ابن مصطفى und مصطفى ابن عمر
عيسى بن اسحاق بن زرعة	1906.
— البراوي	847. 2105; vgl. Nachträge II zu II, 131.
ابو عيسى الترمذي	596. 605. 610. 613, 1.
عيسى الصوفي	668.

عيسى طويس	2126, 192.
— بن على	1992.
— — — بن احمد الخنفي الاندلسي	1225.
الاشبيلي ابو محمد	
— — محمد بن قراجا بن سليمان بن	845 (vgl. V, 25).
بركة بن باروق السهروردي المصري	
السلجوكي	
— — مينا ابو موسى المعروف بقالون	560. 561.
— النبي	107, 4.
— بن يحيى ابو سهل	1988.
العيني الخنفي	1496. 1644.
ابو عيينة	2126, 37.
عيينة بن مرداس	das. 257.

غ

غالب ابو الهندي	2126 276.
الغامدي	2248, 3.
غانم بن ابي العلاء الاصفهاني	1, 11.
الغبراء	2126, 123.
الغرناطي	محمد بن
	عبد المازني
— المغربي (السيد)	363, 1.
غريغوريوس مفران بطريق الشرق	1998.
الغزالي	محمد بن
	محمد بن
	محمد
ابن غلبون المقرئ	8, 1.
	22*

خليل بن العلاء البخارى غرس الدين	668.
غنيم الشافعى	2376.
غياث الاخطل	2126, 273.
غيلان الثقفى	das. 274.
— بن عقبة	das. 275.

ف

ابن الفارض	s. عمر بن ابي الحسن على
الفاضل	s. محمد تاج الدين بن محمد
[ابن] الفاكهانى	s. عمر بن على ابن سالم
فائد الابيارى	V, 20.
ابو سعيد مولى فائد	2126, 3.
مير ابو الفتح	s. محمد مير ابو الفتح
فتح الله الحلبى	} 1, 13; 14; 15. 2203. 2205. 2325.
— [الحلبى ثم المدنى الشهير با] بن النحاس	
ابو الفتح البستى	
الفتح ابن خاقان	26, I fol. 102 ^b n. 104 ^b . 2201. 2236.
فتح الدين بن الشهيد	s. الفتح بن عبيد الله
ابن ابي الفتح الصوفى	2211.
	V, 32.

الفتح بن عبيد الله بن خاقان القيسي	2130. 2170.
الاشبيلي ابو النصر	
ابو الفتح [بن عبد السلام] المالكي	26, I fol. 79 ^a . 44,25.
درويش فتحي	1,16.
الفتوح بن عيسى بن احمد الصنهاجي ابو القاسم	367.
ابن الفخار الجذامي	1046.
فخر الدين الرازي	s. محمد بن عمر
الزيلعي — —	1023.
بن مكاس — —	2174.
ابو الفدا	93,6. 1582.
الفرآء	s. الحسين بن مسعود
فرات بن حيان المجلي	2126,286.
ابو فراس	26, I fol. 204 ^b .
ابو الفرغ	s. Barhebraeus (Greg.).
ابن الجوزي جمال الدين — —	s. عبد الرحمن ابن علي
الدمشقي — —	11,1.
الصوري — —	2395.
الكاتب الشهير بابن الريشة	1668.
بن يعقوب [بن اسحاق] المعروف	1894. 1895. (V, 46.) 1990.
بابن القف المتطبب المسيحي الملكي	
ابن فرح (ابن الفرغ al. الاشبيلي)	s. احمد بن فرح

جرمانوس فرحات	V, 13.
فرزدق	14, 26.
الفرغانى	s. احمد بن حميد
ابن الفرکاح	922.
فريدة	2126, 277; 278.
الفزارى	1137.
الفشنى	V, 25.
فضالة بن شريك	2126, 281.
ابو الفضل	1133, 3.
فضل الله بن الراوندى	2193.
— — المالكى	2295.
ابو الفضل الخوارزمى	2238.
الفضل الرقاشى	2126, 283.
فضل الشاعرة	das. 287.
الفضل بن العباس	das. 282.
ابو الفضل العراقى زين الدين	1794.
الفضل ابو النجم	2126, 280.
ابو الفضل الهندى	605.
— — بن وفاء (سىدى)	11, 1.
فليح ابن العوراء	2126, 279.
فم الذهب	27, 8; 19.
فند ابو زيد	2126, 284.
ابن الفير	s. احمد بن حميد بن منصور
الفيروزابادى	s. حميد بن يعقوب

فيشاغورث	107,2; s. auch Pythagoras.
فيضي مصطفى افندى	1980.
الفيومي	1,18.

ق

القارى	597.
ملا قارى	1829.
ابن القاسم	1143.
ابن ام قاسم	273 (V, 12).
قاسم البكرجى	2198,3.
ابو القاسم [بن احمد بن محمد] العراقى	1261,1. 1274. V, 29.
البلخى المعروف بالكعبى — —	643.
الثواب — —	2293.
بن الحسين البكرى رضى الدين — —	668.
قاسم الخافى	26, II fol. 51 ^b .
القاسم ابو دلف المجلى	2126, 291.
ابو القاسم العراقى	s. القاسم ابن احمد
القاسم بن على بن عثمان الحريرى البصرى	185. 229, 2. 2028, 2. 2187. 2196, 10.
الحرامى ابو محمد	2200, 1. 2208. 2211. 2767 f.
[ابو] القاسم بن فيرة بن خلف بن احمد الرعينى ثم الشاطبى	551 f.
ابو القاسم القشبرى اوحى الدين	s. عبد الكريم ابن هوازن
قاسم بن قطلوبغا الحنفى ابو الفـصل زين الملة والدين	747. 932. 1764.

ابو القاسم الكعبي	s. ابو القاسم البلخي
— — الليثي السمرقندي	1213. 2803.
القاسم بن محمد البرزالي ابو محمد	1758.
— — — بن المناظر الواسطي الضرير ابو نصر	210.
ابو القاسم المغربي	1781.
قاضي خان	s. الحسن بن منصور
قاضي زاده	1095, 2.
— الرومي	s. موسى بن محمد
ابن قاضي عجلون (شيخ الاسلام)	977; s. auch نجم الدين
قاضي مير	s. حسين بن معين الدين
قالون	s. عيسى بن مينا
قانصوه الغوري ابو النصر	56, 4.
ابن قتيبة	s. عبد الله بن مسلم
الامام القتيبي	1311, 1.
القُدوري	181.
قرطاي العزي الخزنداري	1655.
القرطبي	s. محمد بن احمد بن ابي بكر und محمد بن

	حمّد بن ابى بكر	
ابن قرماس	حمّد بن عبد الله	s.
القزوينى		s. Register VI.
— الشافعى		173.
قسّ بن ساعدة [الايادى]		1840. 2126, 296.
قسطا بن لوقا البعلبكي		1255, 1. 1096, 3.
القشيري	عبد الكريم ابن هوازن	s.
ابن قصير	حمّد بن ابراهيم	s.
ابن القطّاع		405.
ابن القطّان		1554.
قطب الدين (الشيخ)		2213.
— الحنفى		26, I fol. 88 ^a .
— الشيرازى		1917.
— المكي		1616.
الحنفى نزيل مكة المشرفة		26, I fol. 46 ^a .
النهروانى المكي الحنفى		1708.
قطبة بن اوس الحادرة		2126, 290.
قطرب	حمّد بن مستنير	s.
ابن قطلوبغا	قاسم بن قطلوبغا	s.
ابن القفّ	ابو الفرج ابن يعقوب und يعقوب ابن اسحاق	s.

ابن قلاقس	26, I fol. 47 ^a . 94,8. 2211. V, 7.
القلشاني	1046.
القلصادي	s. علي بن محمد
القلقشندي	s. احمد القلقشندي
قلم الصالحية	2126, 298.
القليوبي	s. احمد بن احمد بن سلامة
قنبر	vgl. 107, 1.
القواس	s. محمد الحلبي
قوام الدين بن محمد	2208.
القوصوني	s. محمد بن محمد
ابن القوطية	405.
العلامة القونوي	5, 2.
القيراطي	s. ابراهيم بن عبد الله
ابو قيس بن الاسلت	2126, 32.
قيس بن الحدادية	das. 295.
— — الحطيم	das. 289.
— — دريج [ذريح صاحب لبنى]	26, I fol. 119 ^b . 2126, 292.
— — عاصم المنقري	das. 294.
— — الكجنون	das. 288.
— — بن كجنون صاحب ليلي	26, I fol. 120 ^a .

قيسونى زاده	1979.
ابن قَيِّم الشبليّة	s. حمّد بن عبد الله
— — — الجوزيّة	s. حمّد بن ابى بكر بن ايّوب
القيّم خلف الغيارى	2752.

ك

كبركس	1432.
الكبريت	s. حمّد بن عبد الله
كتاكت المصرى زين الدين	2196, 6.
ابن كثير	s. اسمعيل بن عمر
كُتَيّر عزة	2126, 297.
ابن كثير الفرغانى	s. احمد بن حمّد
الكرمانى	s. حمّد بن يوسف
كشاجم	s. محمود بن الحسين
كعب الاحبار	26, II fol 28 ^b . 95 fol. 1 ^b . 106, 1. 300. 2400.
— بن زهير بن ابى سلمى المزنى الحكاى	1786. 1985. 2126, 302. 2225 f. V, 44; 51.

كعب بن مالك	2126,300.
— — معدان الاشقرى	das. 299.
— — منخل	2126,303.
كلثوم العتّابى	das. 298.
كليب بن ربيعة	das. 304.
الكليونى	2025,1.
قره كمال	50,1.
ابن كمال باشا	s. محمد بن كمال باشا
ابن كمال الدين	652, 1; 2.
كمال الدين الشريشى	104,2.
— — بن ابى شريف المقدسى	44,12.
— — النبىه	s. على بن محمد بن الحسن
النيسابورى	1930,2.
— — بن الهمام الحنفى	652, 3. Bd. II S. 273 Anm. 1.
الكميت بن زيد	2126,301.
ابن كميل المنصورى	166. 2208. 2211.
الكندى	1555. 2117.
الكيدانى	936.
ابن كيسان	s. محمد بن احمد

ل

لالى	V, 3.
ابن اللبانه	26, I fol. 8 ^a .

لبيد بن ربيعة العامري	26, I fol. 115 ^a . 1309. 2126,306.
ابو اللطف الحصكفي المقدسي	1492,2. 2208.
المقاني	s. ناصر الدين
لقمان	92,2. 2764,2. 2765.
لقيط بن يعمر	2126,307.
لوط احمد بن محمد بن اعثم الكوفي	1592.
— بن يحيى الازدي ابو محنف (محنف al.)	1838.
الليث السمرقندي ابو القاسم	991. 2799 f. V, 57.
ابو الليث السمرقندي	
ليس بن زين الدين العلمي الحمصي	vgl. 272.
ليلى الاخيلية	2126,305.

م

ابن ماجة القزويني	2,71. 596.
المارداني	716.
المارديني الشاعر	2201.
— الطبيب	72,7. 1944.
ابن ماكولا	1759.
ابن مالك	s. محمد بن عبد الله بن عبد الله und محمد بن محمد بن عبد الله
مالك بن اسما	2126,346.

مالك بن انس	2, 16; 73; 74. 55, 6. 588. 605. 1143.
الريب — —	2126, 359.
نويرة — —	das. 337.
ابي اليسمح — —	das. 313.
ماماي	s. محمد بن احمد بن عبد الله
ابن المأمون	1258, 3.
المأموني	259.
مامية بن احمد الرومي	s. محمد بن احمد ابن عبد الله
الدمشقي —	
مانى الموسوي	2126, 364.
الماوردي	s. على بن محمد
مبارك بن ابي الكرم محمد ابو السعادات	2, 109. 98, 12.
المعروف بابن الاثير الجزري	1198.
كوياموي (قاضي) —	
المبرد	s. محمد بن يزيد
ابن المتبولي	s. على بن عمرو
متناوس	2843* (V, 58).
ابن المتقنة	s. محمد بن على بن الحسين

متّم بن نويرة	2126,338.
المتنبّي	s. احمد بن الحسين
المتوكّل الليثي	2126,327.
متيم الهاشميّة	das. 315.
ابن الجدى	s. احمد بن رجب und جمال الدين
الجوسى	2036,2.
مجير الدين الحنبلى	1716.
حبّ الله الاللهابادى	1198.
— الدين بن تقى الدين الحنفى العلوانى	2789.
الحموى	
محبوبة الشاعرة	2126,357.
الحسن بن ابى القاسم على الخ	s. الحسين الخ
محفوظ المسيحى ابو العلاء الطبيب البيلى	1909,3.
محمد	783.
...	542.
(حافظ سلطان)	259.
(الشيخ)	799.
افندى بن ابراهيم	14,2.
بن ابراهيم الاوسى ابو عبد الله المعروف بابن الرقام المرسى	2119.
ابو الجور المعروف بابن الاكفانى المصرى السنجارى	2034,3; vgl. 163. 1237.
الحمصى الشافعى شمس الدين	690.
المعروف بابن قصير	
لحنبعى	1048.

محمد بن ابراهيم الخازنى ابو عبد الله	—	—	—	1244.
بن خليل التتاي ابو عبد الله	—	—	—	2, 21; 25; 26; vgl. 94, 8.
ساعد الانصارى المعروف بابن الأكفانى	—	—	—	163. 1237; vgl. 2034, 3.
برهان الدين ابى اسحاق ابراهيم ابن سعد الله الكنانى الشافعى بدر الدين ابو عبد الله الشهير بابن جماعة	—	—	—	162. 1491, 1.
ابراهيم بن محمد الدمشقى	—	—	—	2211.
المعروف بملا مسكين	—	—	—	1020.
بن المنذر النيسابورى ابو بكر هشام	—	—	—	521. 1149. 1325.
يحيى بن على الانصارى المصرى الكتبى الوراق جمال الدين [شمس الدين]	—	—	—	98, 3. 1220. 1222; vgl. 1224.
يوسف بن عبد الرحمن ابن الحسن الحلبى الربعى التادفى الحنفى القادى رضى الدين المشهور بابن الحنبلى	—	—	—	102, 7; 8. 1492, 2. 1773.
الابهري [ابو] عبد الله	—	—	—	1414.
الابوصيرى	—	—	—	2291.
الابى	—	—	—	محمد بن خلفه
بن احمد	—	—	—	912.
بن ابراهيم الاندلسى القرشى [ابو عبد الله]	—	—	—	2213. V, 35.

حمّـد بن أحمد بن إبراهيم بن حسن طبيب	—	—	—	841.
— — — — إياس الحنفى الجركسى	—	—	—	1518. 1577. 1628. 1778.
الباعونى الخ	—	—	—	s. حمّـد بن شهاب الدين
بن أبى بشر الخرّقى	—	—	—	II, S. 45 Anm. 2.
— — — — بكر الاندلسى	—	—	—	2, 29. 35 s. 749 f. (vgl. die Anm. 2 auf II, S. 68).
القرطبى	—	—	—	2, 79.
أبو بكر الشاشى	—	—	—	1525, 2.
البیرونى أبو الریحان	—	—	—	2211.
التكرورى	—	—	—	2191.
أبو الحسن المعروف بابن كيسان	—	—	—	968. 969.
بن الحسين الرملى شمس الدين	—	—	—	IV, S. 170 Anm.
الخطيب الابشيهى	—	—	—	2332.
من ذرية العارف الدبان	—	—	—	747. 1563 f. 1574. 1757. 1760.
[ابن] الذهبى شمس الدين	—	—	—	2320.
الرومى	—	—	—	1261, 1.
السيماوى العراقى أبو القاسم	—	—	—	1080.
شمس الدين بن أبى العباس أحمد شهاب الدين الرملى	—	—	—	986.
الملة والدين بن أحمد الشوبرى	—	—	—	26, I fol. 103 ^a . 44, 19. 1435. 2211. 2213. 2247. 2313. 2320.
بن أحمد بن عبد الله الرومى مامى	—	—	—	173.
[مامية] ويقال أيضاً ابن الرومى المتأخر	—	—	—	2365.
أبو عبد الله القزوينى جمال الدين	—	—	—	
بن عبد المغيث بن حمّـد	—	—	—	
ابن إبراهيم بن حمّـد التميمى	—	—	—	
الدارمى الكاتب	—	—	—	

محمد بن احمد بن عبيد الله سهيل الجوزي	121. 545. V, 19.
ابو عبد الله المعروف	
بابن الحشّاب اليمنى	
عثمان ابن الذهبى	2, 121. 1867, 4.
الدمشقى ابو عبد الله	
شمس الدين	
على بن جابر الاندلسى	2208.
الغربى شمس الدين	
الشامى المتطبّب جمال	2025.
الدين	
الفاسى ابو الطيّب تقى الدين	1706.
بن فرح الانصارى الاندلسى	II, S. 68 Anm. 2.
شمس الدين	
الماردينى	1426, 1.
بن محمد التونسى الشاذلى	907.
الوفائى المالكى	
المدعوّ بابن	
المواهب	
القرشى الاموى	2246.
الابيوردي ابو المظفر	
الحكلى الانصارى	102, s. 958 f. 2295.
الشافعى جلال	
الدين ابو عبد الله	
بن مرزوق	2, 83.
التلمسانى الشافعى	
ابو عبد الله	
ميارة ابو عبد الله	1058.
المقرى	2711.
ادريس الشافعى	26, I fol. 105 b. 938.

محمد الازرقى ابو الوليد	1705.
— بن اسامة	803.
— — اسحاق	1781.
— — القونوى صدر الدين	888, 1.
— الاسدى الغزى شمس الدين	927.
— بن اسعد الدوانى جلال الدين	87, 8; 9; 10. 103, 3. 650. 1158, 32. 1194. V, 6 (Nachtr. zu S. 157 Al. 10).
— — اسماعيل البخارى ابو عبد الله	613, 4.
— — افضل الدين بن بدر الدين بن	1687.
— — محمود القدسى (القرشى ?) الخزومى القوصى الشافعى	
— — افندى البركلى	711.
— — البسنوى	32, 2; 3.
— — المجرى	262.
— — العرضى	2211.
— — كواكبى زاده	2201.
— — بن اميل بن محمد التميمى ابو عبد الله	1257, 1; 4; 5. 1288, 3. 1293.
— — امين بن صدر الدين القاضى بدار العدل حلب	701. 1129.
— — افندى الشهير نسبة الكريم بصدر الدين زاده	1129.
— — بن امية	2126, 326.
— — الباجى المسعودى ابو عبد الله	1354.
— — الباداجى (النواجى al.) شمس الدين	2823; s. محمد ابن حسن
— — الباقر	2817. 23*

محمد البديري الدميالحى (الدمياطى 1.) الشافعى	179.
— ابو البركات الفرضى	s. محمد
	الدجونى
— بن بركات بن هلال النحوى السعيدى	727.
ابو عبد الله	
— افندى البركلى	711.
ابو محمد البستى	26, I fol. 101 ^b .
محمد افندى البسنوى	32, 2; 3.
— بن بشير الخارجى	2126, 340.
— — — الرياشى	das. 333.
ابو محمد البطليوسى	2238.
محمد بن ابى بكر الاسدى الدمشقى الشافعى	1763.
المعروف بابن شهبة	
— — — بن ايوب بن سعد بن	2, 5. 864, 8. 1235.
جرير الزرعى الحنبلى شمس	
الدين المعروف بابن قيم	
الجوزية	
— — — البغدادى محيى (هج. 1.)	2273.
الدين	
— — — الجعبرى	2311.
— — — الرازى ابو عبد الله	1007.
— — — زكن الاسلام المعروف	2, 18.
بامام زاده الحنفى	
— — — بن عبد القادر الرازى	905.
— — — تاج الدين الملقب بالصدر	
— — — ابن على بن رشيد البغدادى	1085.
الشافعى جمال الدين ابو	
عبد الله	

محمد بن ابى بكر بن عمر الخزومى الدمامينى المالكي	2,51. V, 3.
— — — — — الفارسي جمال الدين	1987.
— — — — — بن محمد الخبيصى شمس الدين	257.
— البكرى [الصديقى الشافعى الاشعرى ابو الحسن]	26, I fol. 20 ^a . 93, 9. 95 fol. 38 ^b und 45 ^a . 307. 865. 866, 3. 2108. 2201. 2213; vgl. 307. 2326 f. V, 7.
— بن بلال	1240.
— البلبانى الخزرجى الحنبلى	77, 1.
— البلينى شمس الدين	94, 10; 11.
— الشهير ببهاء الدين العاملى	531.
— بن بهادر الزركشى الشافعى بدر الدين	982.
— تاج العارفين ابو الحسن البكرى سبط آل الحسن التيمى الشافعى الاشعرى	307. } s. auch محمد البكرى
— — — بن ابى الحسن المفسّر البكرى الصديقى الشافعى الاشعرى	2326 f.
— بن جابر ابو عبد الله	26, I fol. 185 ^a .
— جار الله بن امين بن ظهيرة القرشى المكى الحنفى جمال الدنيا والدين	1707.
— بن جانيبك السيفى اقبلى	1224.
— الجزرى شمس الدين	1829.
— بن جعفر البغدادى ابو بكر السراج	2700.
— — — الخرائطى السامرى ابو بكر	627.

محمد بن جماعة الكنانى الشافعى عز الدين	575 f. 631, 2. 667.
ابو عبد الله	
الجمالى —	2218. 2821.
الجندى —	2332.
الجوهري الشافعى —	206.
بن الحارث —	2126, 324.
— حازم الباهلى —	das. 334.
ابو حامد القدسى ثم المصرى الشافعى —	1628.
بن حامد بن محمد الكيلانى —	86, 13.
الحسن —	2180.
بن اسماعيل الاخميمى ابو عبد الله — —	1258, 3.
الشيبانى (الامام) — —	2, 16. 659. 998.
حسن بن على النواجى الشافعى — —	11, 1. 2156. 2157.
شمس الدين — —	2314. 2823.
الحسن بن المظفر الحاتمى ابو على — —	V, 3.
الحسين الحسنى السمرقندى — —	1587.
الحنفى ابو جعفر — —	929.
[الحسن al.] الكرخى ابو بكر — —	1474.
الحسينى شمس الدين —	1566.
المدنى الجمازى المالکى —	680. 681.
ابو حشيشة —	2126, 362.
بن ابى حفص البخارى ابو عبد الله —	615.
الحفناوى الشافعى —	1214.
الحلبى شمس الدين الشهير بالقواس —	2774.
بن حمزة الفنارى شمس الدين —	1169. 1178.
الحميرى —	2374.
بن حنبل الغزالى —	95 fol. 91 ^a .
الحنفى التبريزى —	2811, 1.

محمد بن حيدر بن مسعود بن ابي دلف	1288,1.
الذنبدار ابو جعفر	
— — خاص بك الاشرفي	2365.
ابو محمد الخالدي	26, I fol. 103 ^a .
محمد الخرشى	1859.
ابو محمد الخرقى بهاء الدين	1384.
محمد الخزاعى الفاسى ابو الحسن	1705.
— بن خلدون ابو على	II, S. 274 Anm.
— — خلفه بن عمر المالكى التونسى	2, 61.
عرف بالابى	
— — سيد خليل	1066.
— — خوارزم شاه	93, 13.
— — ابنى الخير الحسنى	1413.
— — دانيال بن يوسف بن عبد الله	1532, 2.
الخزاعى الموصلى الطبيب شمس الدين	
ابو عبد الله	
— — داود البازلى	102, 1.
— — الداودى المالكى شمس الدين ابو	1852.
عبد الله	
— بن دقيق العيد كاتم السر بالديوان العالى	2628.
— — دلال الاسيوطى شمس الدنيا والدين	1381, 5; vgl. 1722.
— — الدجوني الوفائى المالكى الفرضى ابو البركات	1123.
— — دياب الاتليدى (الاتليدى مى. al.)	2708 f.
— — بن ديان (sic) الاتليدى	I, S. 200 Anm. 2.
— — رافع بن ابنى محمد... دى السلامى	1758.
المغربى الدمشقى تقى الدين ابو	
المعالى	
— — رجب بن عبد العال الزبيرى	920.

محمد المدعو بركن الاشواني	—	247.
الزرعى	—	709.
الزرقاني	—	585.
بن زكرياء الرازي	—	1976. 2013.
الزيات	—	1532, 1.
زيتونة	—	1784.
بن زيد الحريري	—	2373.
— سالم بن واصل جمال الدين	—	1655.
سبط الرجيجي	—	70, 8.
الشربنابلي (?) الشرنبلالي (1)	—	2243; vgl. V, 51.
شناوي بن الشيخ مذكور الكردي	—	2707.
المارديني [الموقت الشافعي]	—	1381, 2. 1382, 1. 1390. 1417, 8. 1425. 1475. 1476. 1491, 1.
السخاوي الشافعي شمس الدين ابو الخير	—	582.
بن ابي السرور الصديقي المصري الباقر	—	1614. 1638. 1646.
شمس الدين		
— سعد بن منيع الزهري البصري ابو	—	1746 f.
عبد الله كاتب الواقدي		
ابو السعود الحسني الحنفي	—	1033.
بن ابي سعيد الحسيني الكالبي	—	718* (V, 22).
— سعيد السوسي ابو عبد الله	—	20, 5. 1456.
بن عمر بن سعيد الصنهاجي	—	744.
ابو عبد الله المعروف بانمشاذ		
القاضي بازموور		
بن يحيى بن احمد السوسي	—	20, 5. 1456.
المرغيمي (المرغيشي al.		
المرغتي		
سكيكر خطيب العادلية	—	44, 24.

محمّد بن سلطان بن حيّوس ابو الفتّيان	2241.
— — سليمان بن ابى بكر الجزولى السملالى	772. 807. 820.
الشريف الحسنى ابو عبد الله	
— — الحكيوى الرومى الحنفى	1884.
ويعروف بالكافيه جى	
الشهير بالسّمان المدنى	23,1; 4. Vgl. 798.
— — السمرقندى شمس الدين	2809 f.
— — السهروردى شهاب الدين	717.
— — بن ابى سهل السرخسى شمس لائمه ابو بكر	997.
— — سورة الترمذى ابو عيسى	1828. 1829.
— — الشهير بسيرى زاده	70,9.
— — بن سيرين	842. 2173.
— — الشاطبى المغربى	1575.
— — الشهير بالشاعر الفيومى	2282.
— — بن شاكر الكتّابى فخر الدين	1567. 1722.
— — الشبراملىسى	1258,3.
— — ابن الشحنة الحلبى ابو الوليد	2788,2. 2789.
— — الحنفى	9,1.
— — الشربينى الخطيب	943. 944.
— — بن شريف الحسينى الجرجانى	1195. 2788,4.
— — شمس الدين بن تقى الدين الحلبى	1421,1.
— — التيزينى شمس الدين	
— — شنشورى بهاء الدين	1478.
— — شهاب الدين ابى العباس احمد	1667. 1866.
— — الباعونى الشافعى شمس الدين ابو عبد الله	

محمد الشوبري شمس الدين	723.
— ابو الشيص	2126, 344.
— الصادق الحسيني	14, 20; 32.
— بن صالح	2126, 343.
— الصالحى الدمشقى	44, 27.
— ابى طالب الانصارى الصوفى الدمشقى	1525, 5.
شمس الدين ابو عبد الله	
— الطالوى الدرويش	26, I fol. 81 ^b .
— بن طاهر القزوينى	844.
— الطحان الشافعى شمس الدين	921.
— طغريل الحنفى ناصر الدين ابو العباس	626.
— طلحة الشافعى شمس الدين ابو عبد الله	V, 45.
بن محمد بن محمد بن الحسن	1258, 1. 1882.
القرشى العدوى الشافعى كمال الدين ابو سالم	
— عابد بن الحسين بن محمد بن الحسين بن جعفر التميمى الصرخدى الحنفى تاج الدين	2196, 8.
— عاصم ابو بكر	1058.
— ابن عايشة	2126, 310.
— بن العباس ابو بكر	26, I fol. 6 ^b .
— بن محمد بن زكرياء بن حيوية الحزاز ابو عمر	636.
— عبد الباقي البخارى المكى (المالكى al.)	1694.
— علاء الدين ابو المعالى	
— عبد الجبار بن الحسن النفزى	880.

محمد بن عبد الدايم البرماوى شمس الدين	2,80. 928.
— — عبد الرحمن البكرى ابو الحسن	V, 40.
— — — — بن ابى حاتم الرازى	635.
ابو عبد الله	
— — — — السخاوى شمس الدين	98,16.
— — — — الشافعى القزوينى جلال	2779 f.
الدين المعروف بخطيب	
دمشق	
— — — — ابو عبد الله الشهير	273 f.
بابن عقيل	
— — — — الهمداني ابو نصر	829,1.
— — عبد الرحيم بن سليمان بن ربيع	1539; vgl. 1501.
القيسى بن غيلان بن	
الباسر بن رض اى تراب	
— — — — المازنى القيسى الغرناطى	1501 (s. V, 33);
ابو عبد الله وقيل ابو	vgl. 1539.
حامد	
— — — — ابن نباتة ابو طاهر	827.
— — عبد السلام المالكى ابو الفتح	2213.
— — عبد العزيز الشافعى الحلبى المتطبب	2066,1.
— — ابو الخير وابو الفارس المدعو عبد العزيز	1857.
ابن عمر بن محمد بن فهد الهاشمى	
المكّى الشافعى	
— — بن عبد العزيز الوراق ابن فقيه مجد	2273.
الدين ابى محمد بن عبد الملك بن	
شعبان اللخمى	
— — عبد الغنى الاردبيلى جمال الدين	224.

محمد بن عبد الغنى بن ابي بكر بن نقطة البغدادي	— — — —	1759.
عبد الفتاح الحامدي	— — — —	874.
عبد القادر ابو عبد الله الحنبلي	— — — —	44,28.
عبد الكريم الشهرستاني	— — — —	1163.
عبد الله الانصاري ابو القاسم	— — — —	86,12.
— — — — — — — — — — تقى الدين ابي محمد الدمشقي الشبلي بدر الدين ابو عبد الله الشهير بابن قيم الشبلية الحنفي	— — — — — — — — — —	747.
ابو عبد الله المعروف بابي الحسن الانصاري الاندلسي	— — — —	359.
بن عبد الله الحسيني الموسوي المنبوز بلقب كبريت	— — — —	1543
الخرشي المالكي	— — — —	298.
الخطيب التبريزي الشافعي	— — — —	2,118. 597.
ولي الدين ابو عبد الله الزرعي الشافعي	— — — —	661.
الزركشي الشافعي بدر الدين ابو عبد الله	— — — —	926. 978. 981. 2096,1.
بن سعد بن ابي حمزة الازدي المقرئ المالكي	— — — —	2,56.
الشنشوري بهاء الدين	— — — —	1486.
بن شهاب الدين احمد ابن تمرقاش الغزي	— — — —	1034.
الحنفي شمس الدين طهيرة القرشي المكي	— — — —	2803, Anh. 5.
جمال الدين ابو حامد	— — — —	

حمّـد بن عبد الله بن عياش ابو زكريّا	1489.
المشهور بالحصار	
ابو عبد الله الخطيب — — — —	2,48.
بن عبد الله الطائي — — — —	102,4. 207,1. 263 f.
الجيتاني جمال الدين ابو	283. (412.) 414.
عبد الله المعروف بابن	422.
مالك	
بن قرقماس ناصر الدين — — — —	2211. 2797.
ابو الفضل	
الموصلي الحنبلي شمس — — — —	344.
الدين ابو عبد الله	
عبد المعطي بن ابي الفتح بن — —	1633 f.
احمد بن عبد الغنى بن على	
الاسحاقي المنوفي الشافعي	
عبد الملك الديلمي شمس الدين — —	70,6.
ابو ثابت	
الزيّات — — — —	2126,361.
الهمداني — — — —	869.
عبد الهادي المقدّسي شمس الدين — —	V, 20.
ابو عبد الله	
عبد الواحد كمال الدين المعروف — —	II, S. 273 Anm. 1.
بابن الهمام	
ابو العبر — —	2126,365.
المجّمي شمس الدين — —	1287,1.
افندي المجّمي — —	262.
بن عرب بن حاجي بن عرب — —	200,2.
العشماوي الشافعي — —	683.
افندي العرضي — —	2211.
العطوي — —	2126,363.

محمد عظيم ملا نوى (ملوى ?)	1198.
شمس الدين بن عفيف [الدين]	11,1. 26, I fol.
التلمساني	109 ^a :2184.2274.
بن العلقمي الشافعي شمس الدين	2,92.
العلمي [المقري]	93,9. 736,1.
بن الشيخ علوان	44,10.
العلوي	87,10 (s. aber den Nachtrag dazu, V, 6).
بن علي [بن ابراهيم] الشهير بابن زريق	869,1. 1403.
[الجيزي]	
بن احمد الداودي المالكي	421.
پير علي المعروف ببرگلي [بالبرکوي]	110. 194, 2, e. 209, 2; 6. 388. 711. 840.
علي ابو بكر المعروف بابن وحشية	1162; vgl. 2119.
النبطي	
بن تومرت المغربي الاندلسي	17.
المالكي ابو عبد الله	
الحسين الرحبي موفق	1111 f.; vgl. V, 27.
الدين ابو عبد الله المعروف	
بابن المتقنة	
السودي	2377.
العراقي	1250. V. 29.
ابن العربي الطائي يحيى الدين	1,27. 2,45. 3, 3; 5; 13; 16. 11,1. 26, II fol. 135 b.
ابو عبد الله	54,3. 64,2. 612. 640. 666. 670,1. 706. 803. 884. 886—888. 914, 1; 2; 3; 7. 1258, 3. 1262,5. 1266.

1278.	1658.
1909, 2.	2046.
2201.	2204.
2218.	2268, 1 f.
881.	<p>محمد بن علي بن عطية الحارثي المكي ابو طالب</p> <p>— — — — —</p> <p>الغربي المغربي المالكي الطائي</p> <p>الحاتمي الاندلسي</p>
1038.	<p>— — — — —</p> <p>بن محمد</p>
V, 27.	<p>— — — — —</p> <p>الرحبي موفق الدين</p> <p>ابو عبد الله</p>
s.	<p>— — — — —</p> <p>ابن العربي الطائي</p> <p>الحاتمي الاندلسي ابو</p> <p>عبد الله يحيى الدين</p>
1046.	<p>— — — — —</p> <p>المنفي الشاذلي المالكي ابو الحسن</p>
1931.	<p>— — — — —</p> <p>النيسابوري ثم الاسفرايني فريد الدين</p>
2126, 349.	<p>— — — — —</p> <p>العماني</p>
2702.	<p>— — — — —</p> <p>بن عمر الاحدب</p>
522. 523.	<p>— — — — —</p> <p>بن احمد العزيزي السجستاني</p> <p>ابو بكر</p>
607.	<p>— — — — —</p> <p>البغوي ابو عبد الله</p>
1399.	<p>— — — — —</p> <p>البكري الفوانسي [القوانسي al.]</p>
200, 2.	<p>— — — — —</p> <p>الچلبی (sic)</p>
2, 48. 49, 1. 179.	<p>— — — — —</p> <p>بن حسين الرازي فخر الدين</p> <p>ابو عبد الله</p>
543, 2. 644. 914, 7.	
934. 935. 980.	
996. 1258, 3.	
1755. 1916. 1944.	

محمد بن عمر الغمرى الراسطى	864, 3; 10. 1081, 1.
— — — الفزلى (الفزلى ?) ابو عبد الله	2059.
— — — بن مبارك بن عبد الله بن	2250.
على جمال الدين ابو عبد الله	
المعروف بابى احرق الحضرمى	
— — — اليمنى الشحرى الحضرمى	1950.
— عياد الطنطاوى	2078.
— بن عيسى الترمذى ابو عيسى	2, 67; 68; 69; 88; 89; 90.
— — — بن كنان	1539, Anh. 1.
— غرس الدين الخليلى ثم المدنى	2354.
— بن الغزى ابو عبد الله	81, 1; vgl. 945.
— الغمرى	864, 3; 10. 1081, 1.
— بن ابى الغيث الكرمانى (الكرمانى al.)	1944.
— جمال الدين	
— الغيطى نجم الدين	91, 3.
— الفاسى	807.
— الفاضل	284. 285.
— فاضل دهلوى	807.
— بن فتح الله بن محمود البيلونى	1541. 1542.
— — — ابى الفتح الصوفى	1379, 1.
— — — بن ابى الفضل البعلى	596.
النحوى الحنبلى شمس	
الدين	
— فرامرز الشهير بملا خسرو	1095, 1.
— ... القادرى	44, 22.
— بن قاسم البقرى الشافعى	572.
— القاسم الجزرى بدر الدين	} 2028, 2.
— — — الحريرى	

محمد ابو القاسم بن الشيخ الامام الطوسي	1296,1.
— بن ابي القاسم ابو عبد الله	1252,4.
— قاسم الغزى شمس الدين ابو عبد الله	945; vgl. 81,1.
— ابي القاسم بن محمد بن تيمية الحراني	71,1.
الحنبلى فخر الدين ابو عبد الله	
— قاسم بن يعقوب	2134.
— قرقماس	s. محمد بن عبد الله ابن قرقماس
— القشاش ابو الغيث	860.
— بن قطب الدين الازنيقي	V, 47.
— القحاري	2105.
— القواس	s. محمد الحلبي
— بن القوصوني بدر الدين	s. محمد بن محمد القوصوني
— ابن قيم الجوزية شمس الدين ابو عبد الله	s. محمد بن ابي بكر بن ايوب
— الكافية جي	s. محمد بن سليمان
— الكرايسى شمس الدين	1391.
— الكسائي ابو الحسن	1739.
— بن كمال باشا شمس الدين	3, 1; 4; 6. 54, 3. 765, 1. 852. 936. 1096. 2055.
— كمال الدين بن الشيخ همام الدين	II, S. 273 Anm. 1.
— عبد الواحد السيواسي المصري المعروف بابن الهمام	
— بن كناسة	2126, 332.

محمد افندی کواکبی زاده	—	—	—	—	—	2201.
الحمام المغربي التونسي شمس الدين	—	—	—	—	—	1348,3.
بن لکماس الحنفی	—	—	—	—	—	42,3.
المترور	—	—	—	—	—	محمد المغربي s.
بن الحبّ الحبّ ابو الفضل الشهير	—	—	—	—	—	2211; vgl. 1724.
بابن الشحنة	—	—	—	—	—	
الحلى الطيب	—	—	—	—	—	14,22.
محمد بن احمد الاسفراينى تاج	—	—	—	—	—	237 f. 284. 285.
الدين [الشهير	—	—	—	—	—	
بالفاصل]	—	—	—	—	—	
بن جزيّ الكلبى	—	—	—	—	—	1541.
المغربي	—	—	—	—	—	
الرومى	—	—	—	—	—	1270.
الشافعى	—	—	—	—	—	276.
بن عبد الله بن	—	—	—	—	—	1784 f.; s. auch
سيد الناس	—	—	—	—	—	محمد بن ابى
اليعمري ابو	—	—	—	—	—	عمرو محمد
الفخ	—	—	—	—	—	بن ابى بكر
محمد بن احمد	—	—	—	—	—	محمد الخ
الغزالي الدمشقي	—	—	—	—	—	1105. 1109. 1113.
المصرى الشهير	—	—	—	—	—	1116. 1425.
بسبط (بابن al.	—	—	—	—	—	1483. 1491,3.
بنت) الماردينى	—	—	—	—	—	
بدر الدين	—	—	—	—	—	
الاصفهانى عماد الدين	—	—	—	—	—	1654.
افلاطون الهرمسي العباسى	—	—	—	—	—	1347.
المدنى المصرى البسطامى	—	—	—	—	—	

محمد بن محمد الامير	693. 700.
البتنوني الازهرى	2255.
البردينى الحسنى الحنفى	1023.
بن ابى بكر فرج الانصارى	749 f.
الخزرجى الاندلسى ثم القرطبى	
التيزينى	1517.
الجبجج	1969.
الجزرى الشافعى	س. محمد بن محمد
	محمد بن محمد
	بن على
بن الحسن الطوسى نصير الملة والدين	644 (vgl. Nachträge II). 1158, 31. 1377, 1, d. 1404.
الحطاب المالكي ابو عبد الله	2, 24. 924.
بن حمدان الحنبلى	77, 1.
خليل الزوزنى ابو جعفر	401.
داود ابو عبد الله	286 f.
الصنهاجى المعروف بابن الاجروم	
الدجى العثمانى الشافعى شمس الدين	2, 82. 614.
الرازى التكتانى قطب الدين	1184. V, 28.
الملقب بزين العابدين الغمرى	39, 2.
سبط العارف بالله تعالى على ابن خليل المرصيفى (?)	
السلمونى	1865.
بن سليمان المغربى الرودانى	1415.
الشافعى الموصلى البلدى	588.
	24 *

محمد بن محمد ابن الشحنة محب الدين	1724; vgl. 2211 fol. 33 ^b .
الطبيب المصرى	1930, 1.
بن عاصم القيسى الاندلسى	1058. V, 27.
الغرناطى ابو يحيى	
قاضى الجماعة	
المالكى القيسى	1099 f.
ابو بكر	
عبد الرشيد السجاوندى	1524.
سراج الدين	1532, 1.
عبد الله بن إدريس ابو	
عبد الله	1541. 1542. V, 35.
شمس الدين بن ناصر الدين محمد بن	
جمال الدين عبد الله بن ابي جعفر عمر	412.
بن محمد بن عبد الله اللواتى الطنجى	
ابو عبد الله	1124.
المعروف بابن	
بطوطة	2211.
بن مالك	
الجيتانى	1322. 1324.
بن عرفة الفرضى	
على الانصارى	1755.
شمس الدين الشهير	
بابن الشتاء الحموى الحلبى	763.
..... بن على بن ابي طالب	
بن على بن همام الشافعى	1267.
تقى الدين	
الغلانى الكشناوى الاشعرى	
المالكى	

حمّـد بن حمّـد القوصوني	1958.	1979.
	2026, 1.	
اللاذقي — — —	1399.	
الماتريدي ابو منصور — — —	100, 1.	
ابي عمرو حمّـد بن ابي بكر حمّـد [ابن احمد] فتح الدين ابو الفتح الربعي اليعمرى الاندلسي الاشبيلي المصري المعروف بابن سيّد الناس حمّـد بن حمّـد الانصارى — — —	2, 2. 2, 67. 26, I fol. 6 ^b . 1784 f. 2297.	
ابي السرور حمّـد بن حمّـد البكري الصديقي شمس الدين — — —	299.	
حمّـد بن حمّـد بن داود المقدسي الشافعي شمس الملة والدين — — —	1614. 1646.	
السابق — — —	1138.	
الشافعي شمس الدين — — —	2153 f.	
ابي حمّـد بن حمّـد بن ظفر الصقلّي جمال الاسلام ابو عبد الله (حجّة الدين ابو هاشم) — — —	1780. 2688 f.	
حمّـد بن حمّـد الطوسي الغزالي حجّة الاسلام ابو حامد — — —	2, 36; 37; 38. 3, 13. 28, 2. 44, 9. 56, 2. 70, 4; 10. 77, 2. 93, 15. 103, 4. 406. 417 fol. 1 ^a . 661. 665. 716. 755 ^a . 882. 915, 2. 940. 1158, 33. 1164 — 1166. 1258, 3. 1539 Anhang 1. 1874. 2025, 1. 2242. 2243. V, 25; 28.	

حمّـد بن حمّـد بن حمّـد بن على بن يوسف العمرى دمشقى ثم الشيرازى الشافعى شمس الدين ابو الخير عرف بابن الجزرى المنبجى — — — — —	551. 555, 3. 558. 562 f. 582. 1829.
ثلاثا بن خلف الشاذلى — — — — —	1230.
بن نصر الهرورى — — — — —	2, 55.
ابى حمّـد اليزيدى — — — — —	404.
حمّـد بن حمود ابو الوليد المشهور بابن الشحنة — — — — —	2126, 366.
المصرى — — — — —	1573. 1724.
المعزّ — — — — —	2104.
ابن نباتة المصرى جمال الدين — — — — —	1607, 2.
يحيى المكى الباجى — — — — —	2196, 16. 2235, 1.
حمود بن احمد الشهير باكمل الدين الحنفى البابرى — — — — —	735.
البغدادى محب الدين النجار — — — — —	657.
بن جمال الملة والدين — — — — —	1713. 1757.
الاقسرائى — — — — —	3. 3.
ابى الفضل حمود بن الحسن بن هبة الله محب الدين ابو عبد الله عرف بابن النجار البغدادى — — — — —	1713. 1757.
حمود بن حاجى الشيروانى — — — — —	2015.
الحلبى محب الدين ابو الوليد — — — — —	2211.
مرتضى الحسينى الحنفى النقشبندى — — — — —	1862.

محمد بن المستنير بن احمد ابو على المعروف بقطرب	36,2. 43,2. 61,1; 2. 408 f. 1551,2.
المصرى النيازى —	2289.
بن مصطفى الدوركى الحموى شمس الدين —	32,4.
المدعو بمصلح الدين اللارى الانصارى —	مصلح الدين s.
ابو محمد المطرانى	26, I fol. 104 ^a .
محمد بن مظفر بن يحيى بن مظفر الزرزاوى المالكى	36,1.
المعتز بالله —	2126,3 19.
بن معروف تقى الدين —	1377,2.
المغربى المشهور بالمتور المالكى —	683.
مفتى زاده ارزنجانى —	2799.
المقرى ابو عبد الله —	1607,2. 2176
بن المكرم بن ابى الحسن الانصارى —	1776. 2126. 2003, 1.
الكاتب جمال الدين —	654.
الملازم عن خدمة اخى زاده محمود افندى بن منادر —	2126,348.
المنتصر بالله —	das. 318.
بن موسى بن شاكر المنجم —	1349.
المولى — —	2126,311.
موسى ابو الفرج الدر . . . ابو بكر —	599.
الموقوفاتى —	V, 26.
مير ابو الفتح المدعو بتاج السعيدى الاردبيلى —	2811,3 f.
بن ناصر الزرعى —	V, 37 Ann. 3.
النبى —	93,17. 97 fol. 32 ^b u. 36 ^b . 427 f.

محمد بن ابي نصر الحميدى ابو عبد الله	2, 11. 613, 2.
— — — القمر (sic) زين الدين	2024, 2.
النفرادى المالكى	1147.
النمرودى	709.
النميرى	2126, 314.
النواجى شمس الدين	محمد بن س.
	حسن بن على
بن سيدى نوروزى	1836.
بن هشام	V, 53.
هلال بن شيخ الوقت الاستاذ الاعظم	1862.
الشيخ ابي بكر	
الهامى كمال الدين ابو عبد الله	1029.
الهمدانى ابو عبد الله	829, 1.
بن الوفاء جمال الدين	2286.
الوليد الفارقى [الفهرى al.] الطرطوشى	1878.
المالكى ابو بكر المعروف بابن ابي رندقة	
وهيب	2126, 352.
يحيى الكتبى جمال الدين	1224.
يزيد ابو العباس المعروف بالمبرد	184.
يعقوب الفيروزابادى الشيرازى محمد الدين	394 f.
بن محمد ابو الطاهر	2211.
المقدسى ابو عبد الله	2171.
يگرمى سكر	1548.
بن يوسف الايلاقى شرف الدين ابو عبد الله	1931.
الاندلسى اثير الدين ابو حيان	283.

محمد بن يوسف الدمشقي الصالحى	1796.
— بدر الدين بن يوسف جمال الدين بن	2776.
عبد العزيز الأقفهي المنهاجي الشافعي	
— بن يوسف بن علي بن محمد بن سعيد	592. 593. 594.
الكرمانى شمس الدين	2211.
— — — — — يوسف الشافعي	2,8.
الدمشقي	
الصالحى شمس الدين	
— — — السنوسي الحسنى ابو عبد الله	1159. V, 29.
ابو محمد بن يوسف السنوسي	1196; vgl. Nachträge II.
محمود بن احمد الاوفي	1430.
— — — بن فرح الانصارى الاندلسى	II, S. 68 Anm. 2.
شمس الدين	
— — — موسى العينتابى الامام	2,50.
قاضي القضاة بدر الدين	
العينى	
— الاصبهاني نجم الدين	864,12.
— الامشاطى الحنفى مظفر الدين ابو الثناء	1237.
— بن الحسين الرملى ابو الفتح المعروف	2091. 2092, 1.
بكشاجم	2208. 2214.
— برهان الشريعة والحق والدين بن صدر	1024.
الشريعة	
— بن ابى بكر الارموى سراج الدين ابو	934. 1184.
الثناء	
— خليفة باب جميلان بن سليمان بن	1440.
عبد الرحمن بن مصطفى	

حمود بن سلمان بن فهد الحلبى الحنبلى	29, 2.
شهاب الدين	
— — ضياء (صائن al.) الدين الياس	1943.
الشيرازى نجم الدين	
— — عبد الرحمن الاصفهاني	646. 647.
— — عمر جار الله [الخوارزمي] الزمخشري	179. 222 f. 283.
ابو القاسم	528. 1247. 2133.
	2224. 2803, Anhang 3. 2224 *
	(V, 50). V, 19.
— — — الجغميني	1928; vgl. 1385.
— — — بن محمد بن ابراهيم الشيباني	2178.
سديد الدين ابو الثناء	
— — — العينى سراج الدين	1627.
— — — الغزنوى	778 2, q. 836.
— — — بن ابي القاسم بن ندمان الحنبلى	2096, 2.
— — — قطب الحلبى	1381, 3.
— — — بن محمد الرازى قطب الدين	1186 f.
— — — بن عبد الله القيصرى	2266.
العجمى جمال الدين ابو	
الثناء	
— — — عمر الجغميني	1385; vgl. 1928.
— — — حمود بن ابنى طالب	595.
الدركزىنى الطالبى القرشى	
— — — مسعود الشيرازى	1158, 18.
— — — يحيى الدين ابن العربى	حمد بن
	على ابن
	العربى
— — — . . . الفاكهى المكى	715.

محيى الدين قرباس النحوى	2211.
الكافيجى — —	1884.
مخارق	2126, 350.
النختار بن حسن بن عبدول	1909, 1.
الحسن بن عبدون [بن سعدون]	1909, 1; 3. 1952, 2.
ابن بطلان ابو الحسن	
ابن مدرك المعزى	2211.
ابو مدين	21, 1 (vgl. V, 4). 2198, 3. 2207. 2254, 2. 2258.
مذكور بن سليمان بن شافعى الكردى	1176.
المرار	2126, 322.
ابن مرداس	2211.
مرزبان بن شروين (sic)	2692.
ابن مرزوق	2, 95. 1546. V, 37.
المرزوقى	2193. 2380.
مرشد بن يحيى بن القاسم المدينى ابو صادق	632.
مرعى بن يوسف الحنبلى المقدسى	746. 1642. 2102, 4. 2828 (vgl. V, 57).
المرغينانى	1039.
المرقش (sic) واسمه ربيعة بن سفيان وهو عم	26, I fol. 118 ^a .
طرفة بن العبد	
مرة بن مھكان	2126, 350.
ابى حفصة — —	das. 320.
الاصغر — — —	das. 321.
المزنى	اسماعيل بن
	يحيى
المزى	747.

مسافر بن ابي عمرو	2126, 316.
مساور الوراق	das. 347.
مسرور الخادم	2665.
مسعدة بن البختری	2126, 330.
مسعود الشروانی الرومی کمال الدین	2809, 1.
— بن عمر التفتازانی سعد الدین	50, 1. 87, 1. 88, 1. 102, 6. 109. 200, 2. 201. 202. 224. 528. 671 f. 1198. 1247. 2781 f. V, 29; 56.
المسعودی	93, 4; 23. 1554.
مسکین	s. معین الدین
— (ملا)	s. محمد بن ابراهيم
— ابو صدقة	2126, 354.
مسلم	2, 59 — 63. 62, 1. 588. 596. 605. 610.
— بن محرز	2126, 309.
— الوليد	das. 351.
مصطفى بن احمد	912.
السلطان مصطفى بن احمد خان	1457.
مصطفى افندی [بن عثمان الحلبي] البابي	2204. 2324.
— الشهير بين الناس بالمعيد	1169.
البکری	2209. 2334.
— رمضان بن مصطفى رمضان بن احمد	1329.
زين العابدين	
— بن شعبان المعروف بالسروري	190. 220, 2.
— العزيزي الشافعي	1861.

مصطفى بن عمر العيدروس	15,10.
— — — كمال الدين بن علي بن كمال	901.
الدين الصديقي الحسيني الحنفي	
الخلوتي الجلوتي يحيى الدين ابو	
محمد	
مصعب بن الزبير	2126,353.
مصلح الدين اللاري الانصاري	87,2. 88,2. 1218.
مضاى بن عمرو الجرهمي	26, I fol. 14 ^b . 2126,336.
المطرزي	227 f.
المطروق	علي بن ابي الفتح
مطيع بن اياس	2126,331.
مظفر بن الحسين بن المظفر الموسيقى الحصني	1350,8. 1353,1.
المعافا بن زكرياء بن يحيى بن حميد بن حماد	864,2.
ابن داود ابو الفرج المعروف بابن طرارا	
الجريري النهرواني	
المعافي بن اسماعيل بن الحسن بن الحسين	612.
ابن ابي الفتح ابو السنان الموصلي	
ابو المعالي	2401 f. 2420 f. 2738.
— — — الجويني النيشابوري	2243.
معبد [بن وهب]	2126,308.
— اليقطيني	das. 335.
ابن المعتز	26, I fol. 20 ^b ; 47 ^{ab} ; 106 ^b ; 131 ^a . 2126,207. 2178.2211.2214. 2794. V, 51.
المعتز بالله محمد	2126,319.

المعتصم ابن صمّاح	65,6.
المعتضد بالله احمد	2126,15.
المعتد بن عبّاد ملك الاندلس	26, I fol. 4 ^b ; 5 ^a ; 8 ^a ; 23 ^b ; 93 ^b .
معدان بن كثير بن الحسن البالسي ابو محمد	2254,1.
معروف الكرخي	2732,2.
المعز بن باديس	1354—1356.
ابن معط	282.
معقل بن عيسى	2126,342.
معن بن اوس المزني	26, I fol. 118 ^a . 2126,325.
المعيد	s. مصطفى افندي
معين الدين الهروي المعروف بمسكين	1020.
ابن المغربي	s. على ابو الحسن
المغربي القمري	1162.
ابن المغرط	s. احمد بن محمد
مغلطاي بن قليج بن عبد الله علاء الدين الحنفي	2,4. 1757.
المغيرة الاقيشر	2126,323.
— بن حنبا	das. 328.
— — شعبة	das. 339.
مفضل بن عمر الابهرى اثير الدين	1171,1 f. 1217,1.
ابن مفلح	2193.
المقداد (السيّد)	2212.
المقدسي	s. احمد بن عمر

المقري	s. احمد بن محمد الشهير بالمقري
ابن المقري	22,13. 2314.
مقري الوحشي (?)	2201.
المقريزي	s. احمد بن علي بن عبد القادر
ابن مقلّة	60,1.
المقنع الكندي	2126,345.
ابن مكانس	s. عبد الرحمن ابن عبد الرازق und عبد الرحمن ابن عبد الرزاق
مكرديج الكسيح	2860.
ابن المكرم	s. محمد بن المكرم
مكي بن ابي طالب ابو محمد	548.
الشيخ المكين	s. جرجس بن ابي الياس
ابن الملا	s. ابراهيم بن احمد
ابن الملقن	s. عمر بن الملقن
ابن الملك	s. عبد اللطيف

الملك الاعد	26, 1 fol. 109 ^b .
الناصر —	2213.
ابن ملكون	2193.
ابن مليح	s. هبة الله
ابن مليك الحموي	ابن نصر
ممتي	2162.
ابو المنا بن نصر بن حقاظ المعروف بابن	s. اسعد بن
العطار الاسرائيلي الهاروني	الخطير
المناوي	2005; s. auch
المنتصر بالله محمد	ابن العطار
ابو المنتهي	s. عبد الرؤف
منجك (الامير)	2126, 318.
— پاشا	641.
المتخل اليشكري	2213.
ابن المنذر	26, I fol. 171 ^b f.
منصور بن احمد القنديلجي	2216.
ابو منصور الثعالبي	2126, 366.
منصور الحسيني غياث الدين	s. محمد بن
الشاذلي ابو على	ابراهيم
الطبلاوي سبط ناصر الدين	2827.
بن عبد الرحمن الشافعي زين الدين	s. عبد الملك
النمري	ابن محمد
ابو منصور النيريني	87, 10.
	1046.
	866, 2.
	2046.
	2126, 329.
	1158, 10.

منكوبرس	s. نجم الملة والدين
منور بن عبد الملك بن عبد الهادي بن عبد الرحيم شمس الدين	593.
ابو المنى	s. ابو المنا
ابن منير	s. موفق الدين
المهاجر بن خالد بن الوليد	2126, 341.
مهدى بن على بن ابراهيم الصُبَيْرى اليمنى	1944. 2025, 1.
المهجمى المقرى	
المهروى	909.
مهيار بن مرزويه الديلمى ابو الحسن	26, I fol. 78 ^a ; 82 ^b ; 85 ^b ; 91 ^a ; 145 ^b . 2235, 2.
ابن المواهب	s. محمد بن احمد بن محمد
ابو المواهب البكرى الصديقى	94, 9. V, 7.
موسى (سيدنا)	95 fol. 89 ^b .
— بن اسماعيل بن محمد عرف بابن قاضى ك...	99, 8 (vgl. 13); 14; 16; 17.
— سبط ابن الجوزى ابو المظفر شمس الدين	1556.
بنو موسى بن شاكر المنجم	1349. V, 30.
موسى شهوات	2126, 312.
— بن عبد الله (عبيد الله ا. الاسرائيلى القرطبي ابو عمران	s. موسى بن عبيد الله
— ابو عبد الله ولد المقرّ المرحوم السيفى ارغون نائب السلطنة المعظمة	2713.
— بن عبيد الله القرطبي الاسرائيلى ابو عمران	1937. 1986.

موسى بن محمد الشهير بقاضى زاده الرومى	1498.
— — — بن موسى بن يوسف	1275.
القليبي (sic) المالكي الغمري	
الغوشى	
موفق الدين ابن منير الطرابلسى	39,8.
الموفق بن المنجم الجرجانى ابو المعالى	2165.
المومل بن اميل	2126, 358.
الميبذى	حسين بن
	معين الدين
ميخايل بجعى (?)	2217, 12.
— الشماس ابن الخورى سليمان	115 fol. 22 ^b .
مير پادشاه البخارى	2803 Anh. 2.
ميمون الاعشى الاكبر	317.
— بن عبد الله الكاتب	1910.
— — محمد النفسى ابو المعين	100, 3.

ن

النابعة	2191; s. auch
	زياد
ابن النابلسى	s. عبد الغنى
	ابن اسماعيل
ابن ناجى	1046.
ناصر بن الحسن بن اسمعيل بن زيد الحسنى	727.
الزيدى ابو الفتح	
— — عبد السيد بن على ابو الفتح	214, 2.
المطرزى برهان الدين	
— الدين بن عبد الصمد	2282.

ناصر الدين الكلوتاني	816.
— — اللقاني المالكي	200,2. 203. 1829.
نافع بن عبد الرحمن بن ابي نعيم الليثي	560.
النافعي	1262,3.
ناقد الدلال	2126,367.
ناهض بن تومة	das. 370.
نائلة بنت الفرافصة	das. 373.
ابن نباتة	11,1. 1335. 2152. 2186. 2211. 2215. 2216. 2304. 2830. V, 24; s. auch جمال الدين , ابن نباتة عبد الرحيم und ابن محمد محمد بن محمد ابن نباتة
نباتة ابو الاسد	2126,371.
نبية	das. 368.
ابن نبية	s. على بن محمد ابن الحسن محمد بن ابي الفصل محمود
ابن النجار البغدادي	2739.
ابو النجاة (الشيخ معوض الهوى الشعار)	2497 f. V, 53.
نجد بن هشام	2201.
نجم الدين	295. 296. 297.
— — (الشيخ)	664.
بكبرس التركي	25*

نجم الدين بن قاضي عجلون	99, 13 (vgl. Nachträge II). 102, 2. 661; vgl. 977.
— — الغيطي	91, 3. 756.
نجم الملة والدين منكوبرس الامامي الناصري	664.
نجيب الدين السمرقندي	1954. 1999. 2000. 2030, 2. V, 47.
ابن النحاس	2191. 2203. 2205. 2325.
ابن النحوي	s. عمر بن الملكن
ابو نخيلة الحمانى	2126, 41.
ندائى	1979.
النسائى	2, 70. 596. 610.
النسفى	s. عبد العزيز ابن عثمان, عبد الله ابن احمد und عمر بن محمد
نصر الله بن عَيْن ابوالحسن شرف الدين الدمشقى	26, I fol. 95 ^a u. 111 ^a .
ابو نصر التبريزى	45, 1.
نصر بن عبد العزيز الشيرازى ابو الحسن	727.
ابو نصر الفارابى	1161.
نصر بن محمد [بن ابراهيم السمرقندى الحنفى] ابو الليث	2, 32. 762; vgl. und ابو الليث
ابو نصر الواسطى	210.
نصيب الاصغر	2126, 375.

نصيب [بن رياح]	2126,366.
نصير الدين الطوسي	s. محمد بن محمد بن الحسن
نظام الدين بن ابي يعلى محمد بن محمد	2244; s. auch
ابن صالح بن حمزة بن عيسى	ابن الهبارية
ابن العباس الهاشمي القرشي المعروف بابن الهبارية	
النعمان اعشى ابن تغلب	2126,369.
— بشير	das. 372.
ابو نعيم	s. احمد بن عبد الله
النفرادي	1046.
ابن النفيس	s. على بن ابي الحزم
نفيس بن عوض	1955.
نقره كار	s. عبد الله بن محمد
ابن نقطة	s. محمد بن عبد الغنى
نقولا الخورى الرئيس العام	2335.
نقولاوس القانوني	115 fol. 11 ^b .
نقيب زاده	s. عبد الرحمن چلبى
ابن النقيب الكنانى الغزى	2208.
النمر بن تولب	2126,374.
النملى	2055,1.
ابو نمى شريف مكة	vgl. 598.

النواجي	2214; s. auch
محمد بن	حسن بن علي
ابو نواس	42, 2. 1435. 2126, 96. 2174. 2187. 2214. 2235, 3.
نوح	2856, 1.
نور الدين واصيل الدين بن الدمياطي	2378.
السخاوي	1714.
القرافي	540.
النورى	s. يحيى النورى
النويرى	98, 15.
نيقولاولوس صايغ	2336.

8

هارون بن محمد المعتصم	2213.
الواثق	2126, 377.
هاشم بن زهراء الحلبي	26, I fol. 142 ^a .
ابن هانئ	vgl. 1, 7 (V, 3).
ابن الهائم	s. احمد بن
	محمد بن عباد
ابن الهبارية	1514 Ende. 1515. 2174. 2244.
هبة الله بن جميع الاسرائيلي ابو المكارم	1934.
الحسين ابو القاسم	589.
ابي البيان سليمان الكوجلي	1934 f.
(! الكوكخي u. الكوجكى al.) ابو	
الفخر	

هبة الله بن صاعد ابو الحسن المعروف بابن التلميذ	1996.
— — — محمد بن عبد الواحد بن احمد	609.
ابن الحصين الشيباني ابو القاسم	
— — — نصر بن يوحنا بن جرجس	1982.
الابواني المعروف بابن مليح	
هدبة بن خشرم	2126, 381.
الهدهدى	878.
ابو هرّ بن نعمان	2035, 2.
هرمس المثلث	82, 4.
ابو هريرة	717. 776. 863, 2.
ابن هشام	s. عبد الله
	u. ابن يوسف
	عبد الملك
	ابن هشام
هشام بن محمد بن سايب الكلبي ابو المنذر	2078.
الهشتوكى	s. احمد بن
	محمد الجزولى
هلال الصابى	1756 (V, 43).
— المازنى	2126, 376.
— بن الحسن العيائى [الصابى] ابو الحسين	1756 (V, 43).
ابن الهمام	763. 1000. II, S. 273 Ann. 1. V, 26.
همام الفرزدق	2126, 378.
هند بنت اسماء	das. 380.
الهمدانى	868.
الهيثم ابو حية النمرى	2126, 379.

و

ابن واصل	1655.
ابن واقد [ابن واقد 1.]	72, 6.
الواقدي	1599 f. 1607, 2. V, 40.
والبة بن الحباب	2126, 387.
الوحدى	179.
ابن وحشية النبطي	1162. 2119.
الوحيدى	1253, 1.
الوداعى كاتب ابن وداعة	s. على بن المظفر
ابن الوراق	s. محمد بن عبد العزيز
ابن الوردى	s. عمر ابن الوردى
ورقاء بن زهير	2126, 386.
ورقة بن نوفل	das. 382.
الوعيطي	829, 1.
وفاء (الشيخ)	2201.
ابو الوفاء العرضي الشافعي	987.
الشيخ ولي الدين [الشبشيرى]	616.
ولى الدين بن حمزة بن ابراهيم	1343, 1.
الوليد بن عبادة البحتري	2126, 388.
— — — عقبة	das. 383.
— — — يزيد	das. 384.
ابن وهب	1143.
وهب ابو دهبيل الجحى	2126, 385.

وهب بن منبه ابى محمد بن ابى العباس اليمانى ابن وهبان	95 fol. 62 ^a . 863,1. 2741. s. عبد الوهاب ابن احمد
--	--

ى

الياسمينى	s. عبد الله ابن حجاج
اليافعى	121. 545. 914,4. 2208. 2712. 2803 Anhang 6.
ياقوت	1525,1.
يحيى (الشيخ)	95 fol. 38 ^a .
— بن احمد الكاشى عماد الدين	2809,2.
— الملقب بامام بن ابراهيم بن عبد السلام	199.
الزنجاني	
— بن ابى الرجا ابو ازكرى	1994.
— الرضا	987.
— بن زياد	2193.
— — سراييون	2036,2.
— السهروردى	87,10.
ابو يحيى بن صادق	2168.
يحيى بن طالب	2126,402.
— — عبد العظيم بن يحيى بن محمد بن	1668.
على المصرى جمال الدين ابو الحسن	
المعروف بالجزار	
— — على ابن الخطيب التبريزى ابو زكرياء	376,2.
— الغسانى	2224.
— بن ماسويه	2036,3.

يحيى بن محمد بن ابي شكر يحيى المملّة	65,1.
والدين المغربي الاندلسي	
— — — — عبد الحق السنباطي المقرئ	2,63.
ابو يحيى بن محمد بن محمد غالب المناوي	2211; vgl. Nachtr. II zu IV, 231 u. zu V, 339.
يحيى النحوى الاسكندراني	1906.
— بن نصوص بن اسرائيل	216.
— ابو نفيس	2126,396.
— النوى يحيى الدين ابو زكرياء	2, 34; 59; 60; 86; 87; 97; 98. 99,7. 105, 2. 615 f. 639. 806 *). 821. 864,1. 941. 955 f. 982. 1136. 1153.
— اليزيدى ابو محمد	2126,400.
— بن يوسف بن يحيى الصرصرى جمال	1377,1, b. 2272. IV, S. 493 Anm.
الدين ابو زكرياء	
ابو يزيد البسطامي	913.
يزيد جبها	2126,398.
— بن الحكم	das. 395.
— حوراء	das. 389.
— بن ضبة	das. 390.
— الطثرية	das. 391.
— عبد المदान	das. 392.
— مزيد	das. 393.
— معاوية	das. 397.
— مفرغ الحميرى	das. 399.
— وجرة	das. 394.
يس [يسن] بن زين الدين العلمى الحمصى	272.

*) Hier wird sein Name ganz vollständig mitgeteilt.

يعقوب بن احمد الكردى ابو يوسف	402.
قره يعقوب بن ادريس القرمانى	1744.
يعقوب بن اسحاق الكركى امين الدين ابو الفرج المعروف بابن القف	2029,2; vgl. aber Nachtr. II zu IV, S. 63 Z. 2/3 und
	ابو الفرج بن يعقوب
— — سيد على	234 f.
— الكندى	2884,1. V, 60.
ابن يعيش النكوى	222.
يعيش بن على موفق الدين ابو البقاء المعروف بابن يعيش النكوى	
ابو اليمن افندى	14,29.
يهودا بن سعادة	2035,1.
يوحنا ابن البطريق	1869.
ابن يوحنا بن خالت	20,3 (vgl. Nachtr. II zu I, 50).
يوحنا الدليائى	2887.
— اخو القديس جسدانى	
— القس الدمشقى	1207,2. 2882,5.
— نجل المرحوم المقدسى المنصور المكنى بالحمصى	2862.
ابن يوسف	376,3 (V, 14).
ابو يوسف	376,3 (falsch; s. V, 14). 2208.
يوسف بن ابراهيم الاردبيلى جمال الدين	87,6.
سيد يوسف بن اسماعيل	2435 f.
ابو يوسف الامام الاعظم	70,14.
يوسف المشهور بالبديعى	2233. 2792.

ابو بكر يوسف بن ابي بكر بن خلف بن عبد الرحمن الكتاني المقرئ يوسف پيغمبر	1813. 777,7,m; s. auch يوسف النبي
— بن تغري بردي ابو الحاسن	1624 f.
— جرجي بن ابوديه الطيب الحلبي الماروني	1984.
— جلبى	1097.
— جمال الدين الخطيب بالجامع الصالحى ببابل	2046.
— بن بدر الدين ابي محمد حسن بن عبد الهادى المقدسى الحنبلى جمال الدين ابو الحاسن	1836.
— الحسن بن محمد بن محمود الزندى الانصارى [؟ الانصارى 1.] عز الدين ابو المظفر	619.
— الحسنى السنوسى ابو اسحاق	676 f.
— الحسينى	119 fol. 5 ^b .
— الحفناوى	s. يوسف بن سالم
— بن خليل بن عبد الله الدمشقى ابو النجاشى	636.
— الرشيدى	2356.
— بن الزكى المزي جمال الدين	1757; vgl. 747.
— [بن سالم] الحفناوى	345. 2344.
— بن ابي سعيد [بن] احمد السجاوندى	1140.
— السكاكى ابو يعقوب	2779.
— الصفتى	2347.
— الصيقل	2126,401.

يوسف بن عبد البر بن محمد بن عبد البر	2,73.
ابو عمر	
— — عبد الرحمن المزى جمال الدين	747; vgl. 1757.
ابو الحجاج	
— — عبد اللطيف بن عبد الرحمن	1111.
الشافعى الحموى صلاح الدين	
— — عبد الله الارمىونى الحسنى الشافعى	94,12.
— — على الكازرونى المغربى ابو الحجاج	1283.
العمرانى الحلبى	2211.
بادرى يوسف الكرمليتانى	2885,5.
يوسف بن محمد	1539, Anhang 1.
— — جمال الدين الشهير بالنحوى	341. 352.
المطوبسى (الطوسى al.)	
المصرى [الرشيدى]	
— — بن عبد الجواد بن خضر	2345.
الشربينى	
— — مسعود بن محمد السرمى	2008.
جمال الدين ابو المظفر	
— — منصور المالكى المسرى	1427.
ابو محمد	
— — يوسف التوزرى النحوى	1539, Anhang 1.
ابو الفضل	2213. 2328,9.
المصور	1580.
المغربى	172.
النبى	68,7; s. auch
	يوسف پيغمبر
— — الन्दورمى (الندورى al.) جمال الدين ابو	1283.
الحاسن	

يوسف بن يحيى بن علي السلمي الشافعي	854.
اليهودي —	2872.
يوسيفوس	27,1. V, 4.
ابن يونس	1401.
ابو يونس	376,3 (falsch; s. V, 14).
يونس بن يونس بن عبد القادر بن احمد الرشيدى الشافعي	1417,1.

Abulcasis: 1989.	Crollius: 1941.
Aelianus: 47,2 (s. Nachtr.).	Mr. Diego: 424.
Alexander d. Gr.: 85,2. 107,2. 1324.	Diogenes: 92,2.
1348,2. 2217,14.	Dioscurus: 92,2.
Archimedes: 1158,12.	Dorotheos, Erzbischof von Napoli
Aristoteles: 82,4. 85,1. 97. 98,2.	di Malvasia: 1580.
1161. 1262,4. 1869. 1930,4. 2118.	„Schemass Elias“: 424.
2217,14. 2234.	Elias von Nisibis: 1331.
Armengardus Blasius de Montepesulano: 2032,3.	Elisa, der Prophet: 27,10.
Athanasius: 2868,10.	Ephraem: 2764,1. 2868,5; 11. 2882,9.
Averroes: 2032,3.	Euklides: 1496.
Bar-Hebraeus, Gregorius: 1, 18.	Galenus: 97 fol. 14 ^b . 847. 1161.
1998. 2859. 2876.	1900. 1901f. 1930,4. 1945. 2013.
Bar-Sinaeus, Elias: 1331.	2029,1. 2035,6.
Britius: 2851. 2852.	Gerhardt, Jo. Ern.: 156* (V, 9).
„Bulus ibn Eliás“: 2222.	„Hhmûd, Hufschmidt bey den Arabern Hhtêm“: 2222.
Buzurgmihr: 97 fol. 14 ^b .	Hippokrates: 92,2. 97. 108,3. 1161.
Sta. Brigitta, Königin von Schweden:	1894f. 2023, 2; 3. 2032,2. 2033,1.
2885,5.	V, 47.
Callenberg, Joh. Heinrich: 2843* (V, 57).	Jesus Sirach: 2881,8.
St. Chrysostomus: 27, 8; 19.	Johannes, Erzpriester an der Kirche des heil. Marcus zu Alexandrien: 2843* (V, 57).

Pater Joseph der Carmeliter: 2885,5.
 Joseph der Maler (?): 1580.
 Pseudo-Kallisthenes: 2398. 2400.
 Kehr, Georgius Jacobus: 2384.
 Maimonides s. موسى بن
 عبيد الله
 Makarios, Sohn des Paulos: 1580.
 Matthaeus, Patriarch von Alexan-
 drien: 2843* (V, 57).
 Möller, Joh. Heinrich: 1509. 1510.
 1522.
 „Nâszir ibn Chury Aid“: 2222.
 Paracelsus: 1941.

Magister Philippus: 1869.
 Plato: 82,4. 92,2. 97. 1161. 1251,1.
 Polemon: 85,3.
 Pythagoras: 92,2. 107,2.
 de Sacy, Silvestre: 1732.
 Seetzen, U. J.: 424. 2189. 2190.
 Seneca: 2217,14.
 Sennert, Dan.: 1941.
 Severus von Antiochien: 27,32; von
 الاشمونين: 2854.
 Tirinus, Jacobus: 2853.
 Wansleben, Joh. Mich.: 2843* (V,
 57).
 Willmet: 1732.

IV.

Schreiber und frühere Besitzer.

(Ein Stern bezeichnet den betreffenden Mann als früheren Besitzer; zwei Sterne bedeuten, daß Schreiber und Verfasser, drei, daß Schreiber und früherer Besitzer eine Person sind.)

ابراهيم بن ابراهيم بن عبد الرحمن العزى	238.
الشافعى	
النورى — — — **	976.
احمد بن عبد الملك القرصى (sic)	2119.
المالكى	
غانم — — —	1629.
بن محمد الحموى — — —	962.

** ابراهيم بن احمد بن الملا محمد العباسي الشافعي الاثرى الصوفي الحلبي المشتهر بابن الملا	1048. 2323.
* الحاج ابراهيم باشا	57.
ابراهيم بن درويش البخاري	1184.
— ابن الشيخ رجب بن نصوص بيك	2326.
— رضوان عطية الجندی البروشي الشافعي	524.
— بن سليمان بن محمد بن عبد العزيز الجيني	1545.
— — — يوسف البلبسي	676.
الانصاري الشافعي	
الازهري	
— ابو الصفا بن الشيخ مصطفى	1496.
— الشهير نسبة بالعارى	2792.
— بن عبد الله يشبك النوروزي	1337, 1.
— بن سيد علي بن سيد ابراهيم	1027.
— — علي بن ابي بكر بن محمد الخ	1220.
— المدعي عويضة بن الفقير المرحوم ولي ابن عبد الله تابع محمود كاشف	2690.
*** ابراهيم بن محمد الحسبي (?) الشامي	2795.
** — — — بن دقماق صارم الدين	1570—1572.
ابراهيم بن محمود	1458.
— — مصطفى	1385.
احمد بن ابراهيم بن احمد الصفتي المالكي	1617.
— — — القادري النقشبندی الموصلي	808.
الرشيدي القرشي	
— — — بن محمد بن خليل سبط ابي	981.
المجمل الشافعي ابو در...	

أحمد بن أحمد الشهير بابن محرم التوبيجي المالكي	845.
— بدير بن المرحوم بدير الطوخي (?)	1121.
* أحمد البشاري [الشافعي الأزهرى]	630. 1224. 1407 2052. 2097. 2104 2314.
أحمد الحراوسى (?)	1109.
* أحمد بن الشيخ حسن الأمليطى الوفائى	1474.
الحاج أحمد بن حسن الشامى العسكرى	2784.
أحمد بن حسن بن عبد الله ...	2283.
— الحياكى (الجباكى (Hs.	2685.
— الزوائى الشافعى	741.
— بن شكر بن سيف بن هلال المصرى الشافعى	1757.
* شهاب الدين أبو العباس أحمد بن الصلاح الاموى المصرى ثم المقدسى الشافعى	1715.
أحمد بن صيامى	224.
— — عبد الخالق بن مصطفى الزفارى	643.
— — عبد الرحمن المرحومى	1863.
— — عبد الله	2787.
— — جاويز	30,2.
— — — — بن عبد اللطيف بن الامام السلمى الشافعى	2095.
* أحمد بن على الاقشهرى شهاب الدنيا والدين	8.
أحمد بن على بن أبى بكر السراوى المدينى الكنانى	1878.
* أحمد بن الحاج على الحلبي الصيدارى الشافعى	1340.
** أحمد بن على بن عبد القادر المقرئى	1652. 1771.
حاجى أحمد بن حاجى محمد	936.

* احمد محمد احمد على الدجوى	1474.
احمد بن محمد الامام بجامع الشيخ علوان	2070.
— ابن المرحوم محمد ابن المرحوم حجازى	325.
— بن محمد بن ابى الحروف	57.
السيد احمد بن الحاج محمد الحلبي	684.
* الحاج احمد بن الحاج محمد بن الحاج حيدر النحاس	842.
احمد بن محمد الخالدى	1964.
— — — الشهير بالزيات السرماني	417 (V, 16).
— — — بن على بن سعيد بن سالم	1762.
الانصارى الشهير بابن امام المشهد	
— — — النجاشى	1753.
— — — منصور ابن مازن الفيومى الازهرى	407.
المالكى	
اسحق بن اسمعيل بن ابراهيم السليمانشهرى	1013.
— — — مصطفى حاجى باقرزاده	217. 230.
شيخ اسماعيل	811.
اسماعيل الشبراوى بن الشيخ احمد الغزالى	1355.
الشافعى	
— بن على النجيبى	329.
— — — الشيخ النفراوى المالكى الرفاعى	682.
* الحاج اسماعيل وهبه بولاقي	1230.
* الياس بن [ولد] حنا شكرى طبيب [المارونى]	1548. 2324 (V, 52).
* الشمس انطون ابن الشمس حنا طبيب مارونى	313. 386. 392. 1207. 1724. 1949 (s. Nachtr. II). 2857. 2873. 2874.

ب

بدر الدين بن مرعى البلتونى	2106.
ابو بكر بن احمد بن حاجى بن يوسف بن على العراقى الطالب	1949.
تقى الدين ابو بكر بن محمد بن احمد الصهيوانى الدمشقى	1403.
ابو بكر بن محمد بن حج علادين (sic)	1165.
— — — محمود العصفورى	2254.
— — — نعمة	1043.

پ

پولاد بن حيدر بن بايزيد	1100.
-------------------------	-------

ت

تاج الدين معتوق ابن سعد الاسعدى الشيبسىطى	vgl. 1728.
---	------------

ج

* جبرايد بن يعقوب المعروف بالمنير	1998.
جعفر بن عمر المغربى	1036.
الجولقى الشافعى العصفورى	586.

ح

حاجى بك بن عبد الله الشهير بالفقيه	1337.
الفقيه حجازى	1575.
حجازى بن محمد العشماوى	1634.
حسام الدين بن محمد بن قطيب التميمى	2082.
الاسيوطى	
حسن الاحمدى	748.
	26*

* حسن البدرشيني	1619.
* — بن حسام	1728.
حسن الطردى الشافعى	659.
— الديبهي	1047.
— بن سفر	991.
— الشافعى الاحمدى	849.
— بن عبد اللطيف الهومى (?)	646.
— — عبد الله بن عيسى بن احمد بن	1543.
على الملقب بصغير بن احمد ...	
الوفائى	
الحاج حسن عشاقى	1061.
حسن العقدى	2340.
— بن على الخليقى	1754.
— — — السخيتى (السخيتى?)	1106.
— — — بن عبادة	2130.
— — — محمد بن على بن محمد	2565.
الفقى (?) المنصورى الشافعى	
الاحمدى	
** حسن بن محمد الطيار المرحومى	944.
حسن بن محمد بن مصطفى السراج	1885.
— — مصطفى بن على بن محمد بن امر	338.
الله الشهير بالفم (sic)	
— — يحيى بن منصور بن اسحق الحسينى	332.
* حسن بن يوسف العواد	1968.
حسين بن احمد بن محمد الشهير بخصالى	3.
— — — المهنوى الشافعى	14.
— — — الشرايبي	2663.
** حسين بن عبد الرحمن العيد (١٣٥٩)	15,9.

حسين بن عمر العرجي	390.
— — — محمد بن حسين الهندي	675.
— — — المعروف بابن قضا السلفيني	959.
الشافعي	
— — — مصطفى [القسطموني]	50, 1; 9.
* — — — النابلسي	1547.
** ابن حمزة بن ابراهيم ولي الدين	1343, 1.
* حمودة بن ابراهيم بن عبد السلام	1558.
حنا اخو الاب ارسانيوس	1549.
* حنا الطبيب [ابن شكري الماروني الحلبي]	1207. 1909. 2873.
* — — — بن شكر الله الطبيب	2111.
* شماس حنا شكري طبيب ماروني	386 392. 1548. 1966. 2002. 2874. 2875.
* — — — ابن شكري الطبيب [ماروني]	1724. 1894. 1895. 1941.
* — — — الطبيب الماروني ولد شكري	2066.
اروتين الطبيب	
* حنا وارسى	1483* (V, 33).

خ

خصالى	حسين بن
	احمد
*** خضر احمد بكار المالكي	1829.
*** — — — الصعيدي	2808 (V, 57).
* ابن خلكان	1521 (V, 34).
* خليل	1977.

* خليل بن ابراهيم البحرى الرفاعى الشافعى	919.
** خليل بن ايبك بن عبد الله الصفدى الشافعى	1731. 1733.

د

داود بن محمد	1418.
** داود بن محمد الشافعى الازهرى	859.
درويش بن محمد الشهير بابن المهيبى الحنفى الدمشقى	2126.
* مولى (?) الدسونسى	1483.

ر

راشد بن ابراهيم الشهير بشامان	263.
ابو الرحا بن ابى الحسن بن يوسف بن ابى الرحا بن سعيد الاسرائيلى	1728.
رضوان بن عبد الله	1515.
** ركن الدين بن تاج الدين بن محمد بن زهرة (?) الحسينى	1526.
رمضان بن محمد	1194.
* رمضان بن موسى العطيفى الحنفى	vgl. 747.

س

سالم بن سليمان بن محمد بن محمد بن على ابن موسى المغربى القرشى الهاشمى	1790.
** السلطى هيبى الدين المعلوم سليمان الابوصيرى الازهرى الشافعى	26, I fol. 176 ^a .
	1582.

*** سليمان الازهرى	1381,6; vgl. 2435 f.
* سليمان افندى الواعظ بجامع كبير در قلعة بدون	3.
— بن جعفر الدمياطى	2435 — 75; vgl. 1381,6.
— خضر (?) بن كوفج بن كوكمن	404.
البال كرى (sic)	
— داود الوفاى	1037.
— الشنشورى	1784.
— محمد (sic) ابو الوفا الكنانى	2049,1.

ش

شرف الدين بن احمد بن شرف الدين	2172.
شعبان بن حسن القسطنونى	1110.
— الفيومى	2262.
* شكر ولد حنا طبيب	1966.
* — الله الطبيب ابن اروتين المارونى	1901. 1951.
* — [شكرى] ابن [ولد] حنا طبيب [مارونى]	1894/5. 1951. 1979.
* شكرى	(verschiedene Glieder dieser Familie) 1925.
* (المعلم) شكرى ولد [بن] حنا طبيب	1910. 1913. 1921. 1941. 1966.
* شليتنز	2224* (V, 50).

ص

صالح بن ابراهيم الشجرى الطبرى	835.
— جعفر خليفة	765.

* ابونا صعيد من جزيرة مالطا	205* (V, 11).
صواب بن مغاف بن عبد الله	31.

ط

درويش طالب شيرازى	68,1.
طوافى طورخانى	235.

ع

* عبد الباقي اليازجى المدرّس بالجامع الشريف	1926.
الاموى	
* زين الدين عبد الحميد بن ابي عبد الله	966.
شمس الدين محمد العجمى الخ	
عبد الخالق	2688 (V, 55).
عبد الدايم بن الشيخ عبد اللطيف الشعرانى	671.
المصرى	
عبد الرحمن بن ابراهيم الحسينى الحنبلى	} 77,1. 77,3.
القادري [الاثرى]	
— السيد ابراهيم الحنبلى	} 1182.
الحسينى الخلوتى	
التتاي العامرى ... الشافعى	285.
الحسن الحنبلى	913.
بن ابي (?) سعيد بن ابراهيم	245.
— محمد الصوفى	1291.
— الشهير بالعارى	** 339.
— محمود التبريزى الصوفى	593.
— مصطفى العيدروس	** 15,7.
المكنى بابى هادى بن محمد الخ	1872.

عبد الرحمن بن يحيى بن محمد الملاح	2195.
* عبد الرحيم القادري	96.
عبد العالي البطيني الشافعي	1609.
عبد العزيز الجناني	903.
** عبد الغنى النابلسي	1860.
عبد الفتاح بن محمود	239.
عبد القادر بن ابراهيم بن اتاسي	1028.
— — — احمد البدر اوى	1031.
— — — الطيب بن الشريف	1159.
عبد الكريم بن احمد بن ادريس الشماع	2342.
— — — داود بن ناصر المقرئ	401.
— — — على القاضي	400.
— — — محمد بن علي م... الفاسي	631, 1.
— — — — — ابي الفتح الصفيدي	567.
السوهاي	
عبد اللطيف الشهير بالقلنجي (?)	583.
عبد الله بن احمد السحيني (?) (السحيني)	*1106. **1484.
— — — تاج العارفين الوفاي الشنواني	2099.
الشافعي	
— — — الجمزوري الكاتب	1616.
— — — الزيراني (الزيراني?)	71, 5.
* — — — تلميذ سمعان الطبيب بحلب الشهابا	1897.
— — — الشبراوي	1193.
— — — بن ابي عبد الله الصفدي الشافعي	80, 1.
— — — السيد علي عبد الله التونسي	2274. 2397.
[ابو تراب الثعالبي]	
* جمال الدين عبد الله بن نور الدين علي	973.
الشهير بالطويل الحانكي الشافعي	

عبد الحكيد بن محمد بن عمر بن عمر بن على بن محمد الملوى (?) الشافعى	730.
عبد المعطى بن سالم بن عمر بن عمر الشبلى السملاوى	2694.
** عبد الوهاب بن احمد ... ابن عربشاه ...	4.
ابن عبد الوهاب افندى القماقمى	1960.
عبد الوهاب بن على الحسينى	647.
عبيد الله بن ...	346.
عثمان بن ابراهيم بن احمد اغا	1483* (V, 33).
— — احمد بن على البين	1768.
*** عثمان تابع الحاج [حسن] فخر الدين	2381.
عثمان بن عبد الله بن الياس الحلبى	939.
— — مصطفى البلغرادى	1430.
* اخ ملا عثمان بن ملا محمد	68,1.
... العلوانى المجازى العسكرى ...	1909.
على بن ...	210.
— — ... بن عبد الله البهائى	2023.
— — ... القدسى	747.
ابو الضياء على بن ابراهيم بن احمد بن ابراهيم الشافعى الغمرى الخ	889.
على بن ابراهيم بن احمد الاحمدى الشافعى	1077.
* — الاجهورى شيخ مشائخ الاسلام	832.
* — بن الشيخ احمد الانصارى الشافعى	1474.
العرضى الحاسب	
— — احمد بن عربشاه الانصارى	1947.
— — احمد ابن القصيف الشافعى	2312.

على بن احمد بن محمد الاشبيلي	590.
— الازهرى الشافعى البدر اوى	2757.
— بن الاسطى حسن	2573.
— الاكرادى	2659.
— بحيرى بن الحاج بحيرى	2742; vgl. 2153.
— البدوى الشافعى البولاقى	1798.
— بن الحسن بن ملكشاه المنتطب	2002.
— الزيت الشافعى الاحمدى الخ	896.
** على بن سودون البشباغوى	2315.
على بن سيامى الخ	1024.
* على عاشور	2332.
على بن عثمان	1041.
— — السيد على البانى	102.
— — عمر بن محمد النظر اوى الشافعى	978.
— — فرحات الشافعى الاحمدى	1231.
— قطقاط ابن الحاج احمد لنبابى الطبنارى	922.
* على الكذبانى الشافعى الشاذلى الاحمدى العفيعى	2103.
الجوهري	
على بن محمد البحيرى الازهرى	2153; vgl. 2742.
— — الشيخ محمد شلوك (?) ابن الشيخ	273.
على الامليطى المالكى ابن المرحوم	
الشيخ على	
* علاء الدين على بن شمس الدين محمد بن	vgl. 1728.
غانم	
على [بن] مرزا	1007.
— بن موسى الخلفاوى الازهرى الشاذلى	1607.

** على المؤمنى المالكى	1863.
على بن ناصر الدين بن احمد الطرابلسى ثم الدمشقى الحنفى	1377.
— — نصر المنجم	2076.
— الواطى المالكى	924.
— بن يونس	1720.
عمر بن احمد ابن الازرق الشاذلى	904.
— — الشافعى الخناني الاقليمى	968.
— — بن عمر بن احمد بن ناصر ...	966.
— — الهامأ	701.
— — المغارى	2697.
* عمر افندى القاضى بمدينة بنى سويف	1960.
عمر البصرى المالكى	901.
— بن سراج الشبلى	1511.
— — عثمان ...	921.
— — عمر بن على البدر اوى الازهرى الشافعى	1115.
الاحمدى الوفائى الاشعرى الخلوئى	
— — محمد تاج الدين بن ابراهيم السنبلاونى	955.
* عوض البار بن عوض بن عبد العزيز بن عبد العزيز ... بن موسى القاطن بطلخا ...	1768.

ف

ابو الفتح العاملى	1257.
فتح الله بن الكبسى (?) (الكبيسى)	2358.
* فرج خورى	2879.
فضائل بن ابى الحسن الناسخ الشافعى	1163.

ق

قاسم بن على بن سلامة بن احمد بن محمد	1625.
الغزلاني المالكي	
قطب الدين الخيضرى	105.

(ك) ك

كمش (كُمش d. i.) بنت عبد الله الرومية	1149. V, 28.
---------------------------------------	--------------

م

متناوش	2843* (V, 57).
محب الدين ابن المرحوم صلاح الدين الغرياني	774.
الحاج ابن محمد	1965.
محمد بن الحاج ابراهيم الحلواني الحصني	2689.
الشافعي	
ابراهيم الرشيدى الشافعي	2081.
بن محمد الشهير بابن	1860.
الدكدجى (?) الدكدجى (1).	
الحنفى الدمشقى	
ولد محمد احسن	718* (V, 22).
محمد بن احمد الحبرى الازهرى	952. 1830.
بن الحسن الوكيل البغدادى	2125.
على الشهير بابن العطار	563.
الشافعي	
السيد الشيخ احمد الكيالى الشافعي	316.
الرفاعى	

محمد بن احمد بن محمد	1841.
سكيكر الدمشقي — — — — —	1225.
الشافعي الانصارى — — — — —	2509—55.
المعيسى (?) الشبراهيمي — — — — —	1961.
المالكي الازهرى البرهاني	
بن يونس الحنفى — — — — —	1086.
سبط الشيخ الاحمدى — — — — —	832.
بن ادريس المالكي — — — — —	919.
حاج اسمعيل زريق — — — — —	1213.
اسماعيل بن عبد الخالق — — — — —	986.
الاشبوبى — — — — —	394—5.
باشه بن البيطار الحكواشى (?) — — — — —	2385—93.
بدوى المشتولى الشافعى ابن على — — — — —	815.
المشتولى الخ	
البكحدى (?) الحنفى البولاقى — — — — —	2183.
بن ابى بكر بن عثمان الشهير بابن — — — — —	868.
ابى حجلة النشاى المالكى	
تقى الدين الحسينى الحرابى الرياضى — — — — —	1910.
الشيخ محمد الجريتى (?) الشافعى	2829.
* محمد جريحي (?) دفتردار	2116.
بن جلال — — — — —	35, 2.
جميل — — — — —	vgl. 1930, 1.
الحاج محمد جوان ابن المرحوم الحاج على	286* (V, 12).
البغدادى	
محمد الجوهرى العزيرى الشافعى	1501.
* چلبى بيكزاده — — — — —	2049, 2.
[بن] حسن [ال]تريكى — — — — —	2743.

* ابو عبد الله شمس الدين محمد بن بدر	892.
الدين حسن المجلوني	
محمد بن حسين الدرنای	2032.
— — — الشيخ حسين الشهير بالمفرجل	265.
— — — الشهير بابي البقاء بن حميد (sic) الحنفي	1930, 1.
** محمد الحرشي	1859.
محمد خضر الانصاري سبط البتروى (?)	543.
* حاجي محمد خليفة	1898.
محمد بن الحاج خليل	866, 1.
— — — سيد خليل	1066.
— — — رمضان بن محمد المدعو بشعراني	1169.
— — — الزفتاوى بن مصطفى الزفتاوى	2485.
— — — بن زين العابدين الحنفي	1395.
— — — السالم بن الشيخ محمد حكيمزاده	2701.
** محمد سبط الشرنبابلي	2243 (vgl. V, 51).
شمس الدين محمد السلموني	1697.
محمد بن سليمان الصياد الحامدي الزبيري الخ	874.
— — — بن عبد الحافظ المقدسي	229.
الشافعي	
* محمد بن سيف الدين بدولي (?)	247.
** محمد ابن الشحنة الحنفي	9, 1.
محمد شريف ابن ملا جلال محمد	225.
— — — بن الشيخ صالح المواهيبي	1491, 2.
— — — صدقة	548.
— — — الصغير بن الشيخ يحيى	689.
— — — صفى الدين الحكري الحنفي	66, 1.

* محمد الطنبارى	922.
محمد بن عبد الله	1589.
— — — — بن علي بن عبد الله بن محمد الهيتى (?)	1187.
— — — — محمد الكمشلى (?)	610.
المالكى	
— — عثمان بن خضر	1150.
— — عجلان (sic) المؤذن	2626 (vgl. 2597).
— — العزيزى الشافعى	2595.
— — العشرى الموسوى	1530.
— — بن على	995.
— — — — بن ...	162.
— — السيد على البكرى الحموى	2806.
— — على بن الحسن	186. 187.
— — — — سودون الابراهيمى الحنفى	1620.
— — — — محمد بن عمر الانصارى	957.
الشافعى	
** محمد بن على بن محمد ابن المؤلف المرحوم	1038 (s. V, 26).
الشيخ شهاب الدين احمد الخ	
محمد بن عمر بن محمد بن احمد ابن عزم	2794.
التميمى الدارمى	
** محمد ابو الخير وابو الفارس المدعو عبد	1857.
العزيز بن عمر بن محمد بن فهد	
الهاشمى المكى الشافعى	
محمد الغمرى	1784.
* محمد الغمرى الشافعى الفرضى	1474.
محمد بن فارس الطاهرى	1622.
— — الفقى (?) الفقيه ا. الشافعى	12.

محمد قاسم ابو شجر الشافعي الاحمدى الازهرى الاشعري	277.
— بن قاسم بن العرادل (sic) العزى الشافعي	980.
* محمد بن قدورة الجعلى المالكي	1944.
محمد القراقري الملقب بمجلون القراقري الشافعي	2597 (vgl. 2626).
— القشاشي الحمد (sic) الخلوتى	906.
— بن الحاج محمد بن ابراهيم الصعيدى	680.
العامولى (sic) المالكي	
— محمد بن احمد السنهورى الشافعي الازهرى	1532.
— البتنونى الازهرى	2255.
— بن طريف الحنبلى	2744.
— القزاز	1958.
— بن محمد	806.
— البرنوى (?)	1900.
— بن ابى بكر بن عثمان بن حامد المقرى	1590.
— حجازى	1283.
— الزيادى	1638.
*** محمد بن محمد بن محمود الجوجرى الشافعي	163.
محمد بن محمد سبط الشيخ موسى المغربى المنوفى	854.
*** محمد بن محمد بن موسى بن ابراهيم ... الشهير بابن الحبال الانصارى	1235.
محمد بن محمد بن النحاس الشافعي	964.
— الواطى الازهرى	476—505.

حمّـد بن حمود العجمي المشهدي	1947.
— — — — — العوفي (sic)	64,1.
*** حمّـد مرتضى الحسبي (?)	640 (V, 21).
** حمّـد مرتضى الحسيني الحنفي النقشبندی	1862; vgl. V, 21.
حمّـد ابن الحاج مصطفى	411.
— بن مصطفى الشهاري الشافعي البهائي	910.
— مطر بن حمّـد	2137.
— بن المظفر بن عمر القزويني	377.
— الشهير بالمكتبي ابن الشيخ احمد	385.
** حمّـد بن المكرم بن ابي الحسن الانصاري	1776.
حمّـد بن منصور بن علي الدجوني المالكي	681.
— المواهبي	1425.
— بن موسى بن علي النكلاوي الابياري	844.
الاسود المالكي الازهري	
— الموهوب بن احمد	8.
— بن نصر الله بن حسن	1882.
** حمّـد هلال بن ابي بكر	1862 ^a .
حمّـد هيكل الدروي	405.
— المشهور بوفاء العراقي (?)	1452.
— بن يوسف	1774.
— ابو حامد بن يوسف البلبيسي	1715.
الرملي ثم المقدسي الشافعي	
— ابن المرحوم الشيخ يونس الشجاعى (?)	809.
الشافعي	
حمود [بن احمد] ابن الزندي [السرميني]	886. 888,1; 2.
— بن احمد الزندي العلواني الاشعري	
— جعفر بن ابراهيم الخ بن	1842.
— علي بن ابي طالب	223.

محمود بن عبد الله	2079.
— ابو المواهب الحنفى	2821.
* محمود بن مولانا ناصر الطبيب	1926.
محمود بن يخنو بن ارسلان شاه بن كجى بن	996.
يحيى بن يونس	
— — يوسف الحاج	299.
محيى الدين بن الشيخ البحر (?) الحلبى	1874.
الشافعى	
— — القرافى الشافعى	1959.
مران اسمعيل الحنفى	101, 1.
مروان بن حسان بن جندى بن حوله بن	1143.
جندى القشبرى	
مصطفى بن احمد بن هندام	1238. 1938. 1963.
* ابن المرحوم الحاج مصطفى الاسيرى الحنفى	976.
مصطفى البسنوى	2703.
— بن حسين البلغرادى	70, 9.
— الشبرواوى	1131. 1551.
— الشريف بن الشريف منصور	1846
— بن السيد صالح	808.
— — صالح السعدى	912.
* عبد الخالق عبد الجواد المقدادى	2168.
الفياتى (?)	
— بن على السيروزى القاضى	194.
— — بن محمد الاندلسى	2236. 2240.
— القارى الدمياطى	2564.
— بن محمد بن حسن بن محمد بن	1426, 1.
عثمان	

* المقدسى . . . السريانى الكاتوليكي	2364.
المقدسى سلامة جشى (?) المتطبب	1920.
* المقدسى الشربانى	192.
المقريزى	s. احمد بن على بن عبد القادر
منصور بن شمس الدين بن محمد السندوى	1069.
* منصور ابن المرحوم عبد الرحمن ابن المرحوم محمد السديمي	2255.
* — الغمرى الشافعى المعرى	307.
منصور بن محمد الازهرى الحنفى الشهير بالآبار	1127.
موسى بن محمد بن ابراهيم الاطرابلسى	636.
— . — — العلم (?) المقدسى الحنفى	1718.
— — — — محمود	398* (V, 15).
— الوكيل ابو صابر الشبليخى الدارداشى الشافعى الشاذلى	V, 14.
— بن محمد بن يحيى بن عطيف	1274.
يوحنا هنريخ مولر	III, S. 149 Anm. 1.
ميرك بن عlishاه التبريزى	1217.
ابن ميخائيل اخو المطران كير فيلوثاوس الخ	1524.

ن

ناصر الدين بن نور الدين بن ناصر الدين	551.
ابن عبد الكريم بن محمد الرشيدى	
نصر الله بن على المتطبب الحسنى	1928.
شماس نعمة الله بن فتح الله	2173.

نواس بن سودون الابوبكرى الفقيه الحنفى	1531.
نور الدين بن محمد بن عبد الله المنوفى المالكى	2015.

٨

هاشم الحلبى ابن الشيخ عبدو	7.
هبة الله بن . . . المتطبب البصرى التكريتى	392.
— — — محمد بن على بن الحسن القرشى الكاتب	2128.
ابو هريرة بن محمد بن احمد بن عثمان الذهبي	613.

و

ابو الوفاء بن عمر العوضى	14.
ولى بن على بن جمال	2810.
** ولى الدين بن حمزة بن ابراهيم	1343, 1.
ولى الدين بن سراج الدين بن عبد المؤمن الداودى الشافعى	182.
— — — محمد بن احمد البكرى سبط الزيتونى	974.

ى

يحيى بن محمد بن عبد الله بن محمد بن احمد الشهير بعبد الله البناء القراجومى	1943.
* يعقوب بن اسحق الماردينى	2868.

حاجي ابو اليمن ابن الشيخ جمال الدين الحلبى الشافعى المذهبى	2142.
* الفقير يوسف	1837.
** يوسف بن ابراهيم بن الجاموس الفرضى الشافعى	1138.
السيد يوسف ابن المرحوم الحاج اسماعيل	354.
يوسف الاشعري الخ	303.
* يوسف معتوق تاج الدين البعلبكى	2823.
* — حلبى رضوان	1097.
يوسف بن الحاج حسين [..... الشهير بابن] حمودة	264. 1478 (Halb- Autograph).
** يوسف الحسينى (?)	119.
يوسف بن خليل بن عبيد الحموى	2600/09.
* يوسف بن سليمان النجاشى الحبشى	1508 (s. Wüsten- feld).
* — — عبد الله الطيب	2023; vgl. 1937 (V, 46).
يوسف بن شمس الدين محمد بن زين الدين حجازى بن سراج الدين عمر بن نور الدين على بن سليمان ربيع	858.
— — محمد بن عبد الجوان بن خضر	1804.
الشربينى	
— الملكى الدمشقى	2222.
— بن يحيى بن منصور بن المعمر بن عبد السنم الزيرانى	1554.

... الدين ابن الشيخ قاسم الدميسى الشافعى الزهري	1465.
... ر بن احمد الحليبي	1985.

* Aveman, A.: 474.

Michael Bâsim, Pfarrer خورى zu
Halab: 1580.

* Beck, Aug.: 509.

* Blumberg, Chr. G.: 466.

Çabbâgh, Michael: 2192.

* Clodius, J. C.: 790.

Cyriacus, ein Mönch in Halab:
27.

* Dastugue: 1545* u. **. 1546* u.
** (V, 37. 38).

* Ernst II, Herzog von S.-Coburg-
Gotha: 797.

* P. Fortunato di Malta: V, 11.

* Gabriel der Maronite: 1998.

* Gerhard, Joh. Ernst: 512 (Jo-
hann). 595. 780 (V, 23). 783. 991.
II, S. 299 Anm. 1.

* Grüzmann, Daniel: 50. 473.

* C. G. L. H.: 789.

** Johannes, Erzpriester in Alexan-
drien: 2843* (V, 57).

* Krone, Gottfried: 473.

* Krüger, Jo. Christianus: 70. 790.

** Matthaeus, Patriarch von Ale-
xandrien: 2843* (V, 57).

Laïda, Michael: 2112.

* Meyer, Ludwig: 467.

Möller, Joh. Heinr.: ***516. **1509.
1510. *1522. ***1525. *2192.

** de Sacy, Silvestre: 1732.

Schlienz, C. F.: 2224* (V, 50).

* Schwenter: 780 (V, 23); vgl. 512.

** Seetzen, U. J.: 424. 2189. 2190.

* Spittler, C. F.: 2224* (V, 50).

* Swenter: 512; vgl. 780 (V, 23).

* Trayer, Capt. H.: 205* (V, 11).

** Willmet, Joh.: 1732.

* Wittniardy de Musay: 595. 1062.

* Zorn, W. O.: 777.

V.

Geographische Namen.

ا		إفريقية	1695. 1696.
آق سراى	1900.	الافلاخ	1580.
آيدىن	1101.	اق سراى	s. آق سراى
أجنادين	1600.	اماسيه	2184.
أجهور	III, S. 301 Anm. 1.	أمّلس	II, S. 234 Anm. 1.
أدفوا	1687.	أمّلط	III, S. 103 Anm. 2.
أذربيجان	1098 Anm.	اناطولى	654.
أردبيل	1539.	الاندلس	1697. 2240; s. auch Spanien.
أرزن الروم	1885.	أنطاكية	613,7.
أريحا	679. 2792.		
أرمور	744.	ب	
أرمورة	II, S. 64 Anm. 2.	باب الابواب	1525,3. 1539.
الأسكندرية	632 (ثغر). 1432 (desgl.). 1539. 1540. 1543. 1617, 1. 2843* (V, 59).	باب زويلة	1647.
إسنا	1687.	باجة	1540.
اشترجان	1943.	بانياس	1,33.
الاشمونيين	2854.	بجاية	1540.
أشنه	1098 Anm.	بحر الخزر	1539. 1561.
أصفهان	801. 2246. 2352.	بحر الصين	هو بحر 1509 (الهركند). 1561.
		البحر الحيط	1509. 1510.
		البحرين	1306.

بُخَارَا	1144.
بَدْر	1540.
بَدْرَشِين	1619.
بُدُون	3; s. auch Buda u. Ofen.
الْبَرْبَر	807.
برطانية	2851/2.
الْبَرْقُوتِيَّة	1712.
بروسا	1217 (? بوردسا). 1765.
البَصْرَة	613, 7. 675.
بَصْرَى	1525 4.
بَعْلَبَكْ	1547.
بَغْدَاد	7. 613, 7. 1588. 1617, 2. 1618. III, S. 335 Anm. 1931. 2078. 2246. 2660. 2725.
البِقَاع	1547.
بَكَّة	23, 3.
بلاد الغربَة	1580.
بَلْبِيس	III, S. 386 Anm. 1.
بَلْخ	529. 1144.
الْبَلَدُ الْحَرَامُ	1784.
بلد العُنَاب	1540.
بَلْغَرَاد	2331.
الْبَلْقَاء	s. Belka.

البَنْدَقِيَّة	1580.
الْبَهْنَسَا	1607, 2. 1608 f.
الْبَوْلَايِيَّة	1712.
البهنساويَّة	
بورسا	s. بروسا
بُونَة	1540.
بَيْتُ الْقُدْسِ	33. 44. 6.
بَمْرُ النَّاقَة	1540.
البِيرَة	1525, 4.
بَيْرُوت	1549.
بَيْسَان	1525, 4.
البَيْل	III, S. 455 Anm. 2.

ت

التاتار	1259, 8.
تَبُوك	1540.
تَرْبَة المصينى	1533.
التُرْك	1304. 2011.
تُرْكْمَان	1305.
تَرِيم	15, 8.
تَكَرِيت	1558.
تَل	2660.
اليهود [ببغداد]	
تَلِمْسَان	s. Tlemcen.

تَوَزَّر III, S. 164 Anm.
 تُونِس 1540. 2059.
 التَّيْبَة (die Wüste): 1543.

ج

الجامع الازهر I, S. 280 Anm. 846.
 969.
 الجامع 889.
 الاسماعيلي
 الجامع الاموي 1722. 1723.
 جامع الحزرة 709.
 النمرودي
 الجامع الشريف 1926.
 الاموي
 جامع الشيخ 2070.
 علوان
 جامع الطواشي 563.
 الجامع العتيق 446.
 جامع الكواكبي 565.
 جامع المسلوت 1225.
 جبل خوريب }
 جبل الستة } 2398.
 كاترينا
 جبل قاسيون 1720.
 جَزُولَة 807 Anm.
 جزيرة صَقْلِيَّة 1517 (s. V, 34).
 جزيرة القصر 1517.
 جماعيل 1843.

جِجَل 426* (V, 16).

الجيزة 1846.

ح

حاج ترخان 4, 4.
 ارض الحَبْشَة 1692. 2401—6.
 حَبِيب 1685.
 الحجاز 1306. 1514. 1547.
 المملكة (1885
 الحجازية). 2292.
 2435/75.
 حَدَّيْبِيَّة 1811.
 الحَرَم 1857.
 الحَرَمَيْن V, 38.
 الشريفين
 حِصْنُ كَيْفَا III, S. 119 Anm. 1.
 حَضْرَمَوْت 15, 8.
 حَفْنَا II, S. 407 Anm.
 حَلَب 27. 346. 563.
 613, 7. 636. 679.
 987. 1129. 1227.
 1543. 1549. 1550.
 1580. 1660. 1724.
 1772 f. 1897.
 1901. 1951. 1998.
 2111. 2331. 205*
 (V, 11).

الحمات (ein Hafen in der
Nähe von Tūnis):
1540.

حمّاة 1543. 2689 (ثغر).

حصّص 60,3. 1524. 1602.

خ

ختن 253.

خُرّاسان 106,3. 2691.

خَرَق III, S. 45 Anm. 2.

الخليل 1716.

خوريب s. unter جبل.

د

قرية دارة عزه
(sic) 1043.

داريا 11,1. 93,2.

دربند 1539.

درعة 1546. 2101,1.

دليجان 2352.

دمشق 1,19; 24. 26, I; II.
63,2. 93,1; 2; 3.
94,3. 632. 834.
854. 1539. 1543.
1545. 1547. 1660.
1714. 1720 f.
1728. 1775 f.
1860. 2222. 2320.

2779. 2882, 8;
vgl. auch الشام.

دمياط 1381,6. IV, S. 475
Anm.

دنوسر III, S. 321 Anm.

دوبان s. Dúbbin.

ديار بكر 1599.

دير ماري 2336.

يوحنا الشوير

دير s. auch كنوبيون
und كوش

الديلم 2011.

ر

الرملة (in Palästina):
1540. 1545. 1715.

الروضة 1530.

الروم 26, I (auch بلاد

ديار und الروم

الرومية). 29

(بلاد الروم).

1259,8. 1304.

1324. 1472. 2090

البلاد

(الرومية). 2164.

2240.

ز

- زاوية سيدي 1768.
 شاور
 الزبيريات 874.
 بولاية المنوفية
 زرة (der See): III, S.
 144 Anm.

س

- سبتة s. Ceuta.
 سجستان III, S. 144 Anm.
 سحلماسة 98,21. III, S. 175
 Anm. 1.
 سرخس III, S. 455 Anm. 2.
 سر من رأى 2008 (IV, 42 An-
 merkung).
 طائفة السريان 2874. ملة
 السريان 2889.
 سكة ساسان 529.
 سلمون 1865.
 السليمية 1860.
 سمالة 807 Anm.
 سمرقند 1144.
 السند 1306.
 السوس الاقصى 807.

- بندر السويس 15,8.
 سيوط 2689.

ش

- الشام 26, I; II. 63,2
 (الحروسة).
 162. 1547. 1715.
 1768. 1860. 2090
 (البلاد)
 (الشامية). 2152
 (الحروس).
 V, 11; vgl. auch
 دمشق und
 Syrien.
 شبرى 969.
 شبشير I, S. 479 Anm.
 الشجرتين 1617,1.
 شقبنار 1695.
 شيبين III, S. 386 Anm. 1.

ص

- صالحية دمشق 1860.
 الشام
 الصعيد 1617,1. IV, S. 438
 Anm. (الادنى).
 صقلية s. unter جزيرة
 الصلت 2222.
 صنعاء 1304.

الصَّوْر 1599.
 صُور 613,7.
 صَيْدَنَّايا 2882,8.
 الصِّين 2881, 6. 2882, 10.
 2888,3.

ط

ناحية ط... 986.
 القليوبية
 الطائف 532. 1535.
 طَرَابُلُس (الشام). 747
 947 (desgl.).
 1540 (in Afrika).
 1561.1647.2023.
 طَخَّاء الغربية 1768.
 طَنْجَة s. Tanger.
 طُورُ سِيناء 2398.

ع

العادية 632. 1841.
 عَجْرُون 1543.
 عَجْلُون 99,13. 102,2. 661.
 977. 2222.
 العَجَم 1304. 1305. 2011.
 العراق 1588. 1599. 1604.
 2435—75. V, 53.
 العرب 2011.
 عَزَقْلان 1539. 1540.
 عَقَبَة 1540. 1543.

عَكَا 2872.

العلا 1540.

علا... 50,3.

غ

غَرْنَاطَة 889. 1539.
 غَرَّة 1540. 1768.

ف

فَارِس 1604.

الفَارَسْكَر }
 الفَارَسْكَور } IV, S. 475 Anm.

فاس 1696.

فتورية III, S. 166 Anm. 3.

بلد فرنسا 1548.

فُسْطَاط 446. 727.

فُوَّة 1540.

قلعة فوجة 2787.

جديد

الْفَيُّوم 2282. 1)

ق

قاسيون s. unter جبل.

قاطية 1540.

القاهرة 446. 889. 890.

	1130. 1259, 8. 1304. 1339. 1529. 1530. 1532. 1539. 1540. 1543. 1617, 2. 1618 f. 1654. 1675 f. 1759. III, S. 386 Anm. 1. 2005. 2189. V, 38.
قبة الحرم	1090.
قبيحاق	4, 4.
قتورية	III, S. 166 Anm. 3.
القدس	26, II (حضرة). 1715 f.; s. auch Jerusalem.
قراجوم	1943.
القرافة	1532, 1. 1533.
قرمان	563.
[القُسطنطينية]	1561 (ohne Ar- tikel). 2855; s. auch Constan- tinopel.
قفط	1687.
قليوب	1907.
قنتورية	III, S. 166 Anm. 3.
قوص	1687.
قونية	2810.
قوهستان	2691.
القيروان	1695.

ك

كُرج

1613.

الكرک	s. مدينة الكرک
کَرمان	I, S. 439 Anm. 2.
الکعبه	1513. 1514.
کلیس (کلس)	1101.
دير کنوبيون	2887, 2 (s. auch die Nachträge).
دير کوش	1165.
الکوفه	613, 7.

ل

لارندہ	563. 2810.
ليبصكه	(Leipzig): 2384.

م

جزيرة مالطا	205* (V, 11).
محراب عثمان	1090.
المدرسة الخاتونية	1024. 2810.
المدرسة السليمية	1860.
(المدرسة) الصالحية	
المدرسة الصرغتمشية	II, S. 352 Anm. 2.
المدرسة الصلاحية	946.

المدرسة 632. 1841.
 العادلةية
 مدرسة قايد 936.
 بيك
 مدرسة محمود 642.
 پاشا
 المدرسة 1931.
 المعيشية
 مدين 1546.
 المدينة (النبوية) 569.
 1085. 1304. 1540.
 1543. 1546. 1603.
 1712f. 1805.
 1810. 1814.
 مدينة بنى 1960.
 سوف
 مدينة الخليل 1540. 1716.
 مدينة السلام 1158, 28.
 مدينة الكرك 1540.
 مراكش 1322. 1477. 1541.
 مرعش 1024.
 مرو III, S. 45 Anm. 2.
 المريّة (Almeria): 1540.
 المسجد الاقصى 9, 1. 1715. 1718.
 المسجد الجامع 636.
 بحلب
 المسجد الحرام 23, 2. 1090. 1857.
 مسجد عبد 1090.
 الله بن العباس
 المشهد 1762.

مصر 162. 613, 7. 632. 651. 727.
 969. II, S. 407 Anm. 1306.
 1404 (الحروسة). 1409.
 1547. 1599. 1617, 1; 2.
 1768. III, S. 314 Anm.
 (الديار المصرية).
 1733. III, S. 386 Anm. 1.
 1885 (الديار).
 (ارض) 2075.
 (البلاد المصرية) 2090.
 (الحروسة) 2109.
 2381, 1 (desgl.). 2682; s.
 auch „Aegypten“.

المغرب 1131. 1554. 1652.
 2164.

مقابر الشويزي 2660.

ببغداد

مكة 16, 2. 23, 3. 26, I.
 39, 2. 64, 2. 562.
 598. 613, 7. 846.
 936. 1084. 1085 f.
 1304. 1535. 1540.
 1543. 1546. 1552.
 1587. 1593. 1606.
 1607, 1. 1660.
 1705 f. 1720.
 1805. 1811. 1814.
 1824. 1845. 1850.
 2164. 2269. 2832.
 V, 38.

منبج II, S. 421 Anm. 1.

منوف s. Memphis; vgl.
 auch 874.

المنية الحصية 2708.

مَنْيَة اَبى
الْخَصِيبِ 2708 (vgl. Nach-
träge II).

منيف 1617, 1.

المَوْصِل 613, 7.

مونوفاسيه 1580.

مُوَيْلِح 1543.

ن

نَابُلُس 1660. 1843.

النَّاصِرِيَّة 1772.

نَسَف 1150.

نَصِيبِيْن 1331.

نيكده 1024.

نَوَى 806.

النَّيْل 1527. 1528. 1529.

نيل (1638. 2157
2401—6. مصر).
IV, S. 438 Anm.

هـ

الْهَدِيَّة 1540.

هَمْدَان 2126, 202.

هَنْيْن 1540.

و

واق واق (مدينة) 26, II.

(جزائر) 106, 3.

2681 (desgl.).

ي

يَرْمُوك 1603.

يَمِن 70, 7. V, 45.

يَنْبُوع 1540.

Abessinien s. اَرْض الْحَبْشَة.

Aegypten: 797. 1299. 1301. 1540.

1543. 1599. 1601. 1614. 1617, 2.

1620f. 2164. 2189. 2222. 2854; s.

auch مصر.

Aethiopien: 1813.

Afrika: 1541. 1554.

Aleppo s. حَلَب.

Alexandrien: 2843* (V, 58).

Algier: 1540.

Almanzora (Fluss): 1540.

Almeria s. الْمَرِيَّة.

Apamea (Osrhoenae): II, S. 421 An-
merkung 1.

Arbela: 36, 3.

Asien: 1541.

Askalon s. عَزْقَلَان.

Astrachan s. حَاج تَرْخَان.

Bairût s. بَيْرُوت.

Belgrad s. بلغراد.

Belka: 2222.

Bona s. بونة.

Bougie s. بجاية.

Bretagne: 2851/2.

Buda: 3; s. auch بدون u. Ofen.

Caesarea: 1602.

Cairo s. القاهرة.

Cantoria: 1540.

Ceuta: 1539.

Constantine: 272. 1540.

Constantinopel: 258. 642. 933. 1543.

1550. 2398; s. auch القسطنطينية.

Cypern: 1549.

Damascus s. دمشق und الشام.

Damiette s. دمياط.

„Djema'a Zeitounah“ in Tunis:
V, 35.

Dschidschelli s. جيجل.

Dùbbin (d. i. دوبان, Marâcid I,
١٣٣?): 2222.Edschlûn (Gebirge): 2222; s. auch
عجلون.

Frankreich: 1549.

Granada s. غرناطة.

Hamamet: III, S. 168 Anm.

Hebron s. مدينة الخليل.

Jericho s. اريحا.

Jerusalem: 9, 1. 30, 2. 44, 5. 946.
1536f. 1540. 1547. 1715f. V, 42;

s. auch القدس.

Italien: 1549.

Konstantinopel s. Constanti-
nopol.

Lakonien: 1580.

Lâleli-Moschee: 933.

Larenda s. لارنده.

Leipzig: 2384.

Malta: 1540. 1549.

Marocco s. مراکش.

Memphis: 1619; vgl. auch منوف
und منيف.

Mesopotamien: 1599.

Minoa: 1580.

Monemvasia: 1580.

Napoli di Malvasia: 1580.

Nil s. النيل.

Ofen: 789; s. auch Buda und بدون.

„Ouadi-Darâ“: V, 37 Anm. 3.

Palaestina: 1545.

Persien: 1604.

Portugal: 1549.

„Saide“: 2852.

Spanien: 1539. 1549. 1554. 1697f.;
s. auch الاندلس.

Suez s. بندر السويس.

Syrien: 1301. 1540. 1599f. 1720f.
2164. 2222; s. auch الشام.

„es Szalt“: 2222.

Tanger: 1539. 1541.

Terra Santa (Franciscaner-Kloster):
1536f.

Tiberias-See: III, S. 144 Anm.

Tlemcen: 1540.

Venedig: 1580.

Walachei s. الافلاخ.

Wien: 777.

VI.

A n s â b.

ا		اتلیدی	2708.
آجی	} 419.	اثری	77, s. 1048. 1566.
آبری		اجدابی	422. V, 16.
آبی	s. ابی	آجرومی	286 f.; s. auch
آجرومی	421; s. auch	آجرومی	
آصی	421.	آجهوری	2, 22; 27. 30, s. 740. 741. 832. 1707. 1826. 1858. 2100. 2101, 2. 2102, 1. 2108.
آبح	420.	احری (?)	308.
آبراهیمی	15, 7. 1620.	احسائی	1998.
ابشهی	2142.	احضری	1198.
ابشیهی	IV, S. 170 Anm.	احمدی	15, 7 (الطريقة)
آبهری	1143. 1171, 1 f. 1217. 1414.	(الاحمدية).	86, 1. 277. 538. 678. 733. 745. 748. 832. 849. 896. 902. 1077. 1115. 1231. 1631. 2103. 2565. V, 14.
آبوانی	1982.	اخدری	2791. V, 56 Anm.
(sic) ابوحی	162.	اخشیدی	26, I fol. 109 ^a . 94, 15, c.
آبوبکری	1531.	اخضری	V, 56.
ابوصیری	1233. 1582.	اخیمی	1258, 3.
ابی	(?) 2, 61.	آخیلی	26, I fol. 120 ^a . 2126, 305.
آبیاری	844. V, 20.		
آبیوردی	2246.		
آتابکی	III, S. 241 Anm.		
اتلیدمی	I, S. 200 Anm. 2. 2709.		

- ^{١٠٤}اذرعی 601. 2221,32 (V, 49); vgl. اذرعی 1465. 1481. 1532. 1582. 1607. 1830. 1859. 1961. 2103. 2104. 2107. 2153. 2255. 2314. 2338. 2757. 2783. 2788, 3. V, 13.
- ^{١٠٤}اندریسی 1524.
- ^{١٠٤}انفوی 105. 1687.
- اندکوی 1455. 2309.
- ^{١٠٤}اذرعی 964; vgl. اذرعی 1465. 1481. 1532. 1582. 1607. 1830. 1859. 1961. 2103. 2104. 2107. 2153. 2255. 2314. 2338. 2757. 2783. 2788, 3. V, 13.
- اربعی 2196, 5.
- ^{١٠٤}ارجانی 26, I fol. 109^b.
- ^{١٠٤}اردبیلی 87, 6. 224. 2811, 3.
- اردصیلی 966. V, 26.
- ^{١٠٤}ارزنجان 2799.
- ^{١٠٤}ارموی 934. 1184.
- ارمیونی 94, 12.
- ^{١٠٤}اریجاری 679.
- ^{١٠٤}ازدی 2, 12; 56. 26, II fol. 127^a. 640. 1477. 1523. 1555. 1838. 2126, 88. 2224. 2271.
- ^{١٠٤}ازرقی 1705. 1944.
- ازنیقی V, 47.
- ^{١٠٤}ازهری 43, 2. 102, 4. 270. 277. 287 f. 324. 335. 407. 476 bis 505. 539. 565. 676. 729. 844. 859. 896. (?) 944. 952. 1037. 1112. 1115. 1127. II, S. 364 Anm. 1. 1212. 1381, 6.
- ازهری (sic! l. 896.
- (?) ازهری
- ^{١٠٤}استرابادی 103, 3. 253. 1158, 32. 2193.
- ^{١٠٤}اشحافی 1633. 2206.
- ^{١٠٤}اسدی 927. 1710. 1763. 2078. 2126, 40. 2196, 4.
- ^{١٠٤}اسرائیلی 1728. 1934. 1937. 1970, 1. 1986. 2005. 2031, 1. 2045.
- اسطی (?) 2569—77.
- ^{١٠٤}اسعردی 1728.
- ^{١٠٤}اسفرایینی 237. 259. 260. 284. 285. 1829. 1931. 2800.
- اسقاطی 1147.
- ^{١٠٤}اسکندرانی 314. 1906.
- ^{١٠٤}اسکندری 2, 33. 314. 890. 891. 1848.
- ^{١٠٤}اسنای
- ^{١٠٤}اسناوی
- ^{١٠٤}اسنوی
- اسیری 976. 28*
- } 964 (II, S. 229 Anm.). 965.

اسیوطی ^{١٠٤}	1381, 6. 1722. 2082.	اقسرائی ^{١٠٤}	3, 3. 2803; vgl. 890.
اشبوری	394/5.	اقشهری ^{١٠٤}	8.
اشبیلی ^{١٠٤}	2, 2; 12. 11, 1. 575. 578. 590. 631, 2. 640. 1225. 2130. 2196, 7.	اقسرائی ^{١٠٤}	890; vgl. 3, 3. 2803.
اشتھی	II, S. 321 Anm. 1.	اقفہسی ^{١٠٤}	1046. 1080. 1153. 1783. 2776.
اشرفی ^{١٠٤}	2365.	اقلیمی ^{١٠٤}	968.
اشعری ^{١٠٤}	277. 303. 307. 662. 865. 915, 3. 1115. 1182. 1267. 1697. 1814. 1842. 2326; vgl. 1826.	اکرادی	2659.
اشعزی	1826.	اکرمی	2213.
اشقزی	2126, 299.	اکفانی ^{١٠٤}	1237. 2034, 3.
اشمونی ^{١٠٤}	280. 1735.	اکفونجداری	III, S. 113 Anm.
اشنهی ^{١٠٤}	1098.	الہابادی	1198.
اشوانی	247.	امامی	664.
اصبہانی ^{١٠٤}	613, 6. 632.	امری	1667. III, S. 428 Anm. 2.
اصفہانی ^{١٠٤}	1, 11. 2, 36; 42. 646 647. 942. 1298. III, S. 135 Anm. 1654 2126. 2247.	امشاطی ^{١٠٤}	1237. 1970.
اصطخری ^{١٠٤}	1521. 1522.	املیطی	273. 1474.
اصعی ^{١٠٤}	1231. 1741. 2223. 2435 f. V, 52; 53.	اموزی	571, 3.
اصیری	1853.	امری ^{١٠٤}	1715. 1733. 1878. 2126. 2246.
اطرابلسی ^{١٠٤}	636.	امیری	643.
افصاری	619.	انباری ^{١٠٤}	29. 99, 1. 2770.
اقبای	1224.	اندرونی	1283.
		اندلسی ^{١٠٤}	1, 11. 2, 2; 29. 17. 26, I fol. 19 ^b und 102 ^a ; fol. 214 ^b . 54, 3 (اندلسی!). 64, 2. 65, 1. 85, 2. 283. 359. 362. 363. 398* (V, 14). 749. 883. 884.

1058. 1225. 1289.
 1295, 3. 1381, 5.
 1477. 1539. 2001.
 2068. 2191 (IV, S.
 212). 2208. 2213.
 2214. 2236. 2240.
 2259. 2268, 1.
 2359. 2830.
 انسی 2330.
 انصاری 2, 40; 44; 52; 58;
 99; 100. 4. 4, 4.
 26, I fol. 116^a.
 85, 12. 87, 2. 98, 3.
 101, 3. 163. 180.
 269. 299. 328.
 359. 363. 364.
 543. 580. 617.
 I, S. 480 Anm.
 663. 676. 749.
 815. 889. 896.
 957. 958 f. 973.
 984. 1027. 1105.
 1179. 1218. 1220.
 1235. 1289. 1474.
 1525, 5. 1533.
 1539, Anhang 1.
 1762. 1767. 1776.
 1790. 1840. 1848.
 1849. 1947. 2003.
 2106. 2107. 2126
 (IV, S. 143). 2161.
 2172. 2191 (IV, S.
 212). 2211. 2256.
 2509 - 2555. 2689.
 2743. 2760, 13.
 IV, S. 493 Anm.
 V, 20.
 انطاکی 108, 2. 2009 f.
 2026, 1. 2084.
 2700. 2774
 (المقامة
 الانطاکیّة).

انفاسی 1046.
 انکروی 1134.
 اهواری III, S. 325 Anm. 3.
 اوزجندی 999.
 اوسی 2119. 2743.
 اوشی 667. II, S. 349
 Anm. 2. V, S. 21,
 Nachtr. zu Nr. 667.
 اوفی 1430.
 ایادی 2126, 100; 296.
 ایچی 650. 1048. 1158,
 22. 1213. 2788, 4.
 2811, 1 f.
 ایلاقی 1931.

اندسیطی 2211 (V, 49).

ب

بابرتی 657. 658.
 بابصری (?) 93, 27.
 بابلسی 28, 2.
 بابلی 85, 14.
 بابی 1351. 2204. 2324.
 باجوری 945.
 باجی 735. 1354.
 باخرزی 26, I fol. 146^a.
 2128.
 باخوری I S. 112 Anm.
 باداجی 2823.

باززی	827. 919.
بازلی	102, 1.
بازی	1768.
باعلوی	I, S. 43 Anm. 2.
باعودی	1667. 1866. 2208.
باقری	1638.
باکوی	1525, 3.
بالسی	2254, 1.
(sic) بال کری	404.
باهلی	26, I fol. 46 ^b u. 131 ^a . 2126, 334.
بیائی	552.
(?) بتروی	543.
بتنونی	1853. 2255.
بُجائی	310. 1539 Anh. 1.
(?) بجعی	2217.
بجوری	1829.
(?) بجیرمی	2243.
بحانقی	1523.
بختری	1, 4. 26, II fol. 156 ^a . 1741. 2126, 330 (Hs. بختری); 388. 2246.
بُجری	919.
بجیری	2043. 2153. 2742.
بُجاری	2, 50 — 57; 100. 69, 4. 178. 181. 591 f. 596. 601. 605. 610. 613, 4. 614. 615. 629, 1;

بختری	s. بختری
بداوی	s. براوی
بدخْشانی	1216.
بدراوی	1031. 1115. 2757.
بدرْشینی	1619.
بَدْری	I, S. 43, Anm. 3. 922. 1754. 2095.
(?) بدولی	247.
بَدوی	86, 1. 815. 902. 1798. 1844 f. 2209.
بدیری	179.
بدیعی	2233. 2792.
بدیوی	2211.
براوی	847 (vgl. Nachtr. II zu II, S. 131). 2105.
بَرْجَمی	2126, 222.
بَرْدعی	224. 1171, 3.
بَرْدینی	1023. 1395.
بِرْزالی	1569. 1574. 1728. 1758.
برعی	2167. 2201. 2205. 2239.
بَرْقی	1647.
برگلی	111. 246. 194, 2, c. 209, 2; 6. 711.
برکوی	209, 2. 711.

بَرِّسِي	958. V, 14.
برماوی	2,80. 928. 945. 2332.
بَرْمَكِي	1725—27. 1729. 2126,124.
برنوسی	2378.
برنوی (?)	1900.
برهانی	1961. 2361.
بَرِي	V, 20.
بِرْدَوِي	31,2.
بِسْبَغَاوِي	IV, S. 182 Anm. 2.
بُسْتَانِي	56,4. IV, S. 107 Anm. 2. IV, S. 113 Anm. 2.
بُسْتِي	2, 64. 26, I fol. 101 ^b f. 1474. 2201. 2236.
بُسْطَامِي (*)	90,1. 93,8. 913. 1256, 1. 1347. 1511. 1738.
بُسْنَوِي	32,2. 1862. 2703.
بَشَّارِي	630. 1224. 1407. 2052. 2097. 2104. 2314. 2716.
بَشْبَغَاوِي	2159. 2315.
بَشْتَرَزِي	272 u. passim.
بَصْرَاوِي	93,1.
بَصْرَائِي	60,1.
بَصْرَوِي	93,1. 1539 Anh. 1.
بَصْرِي	23,3. 28,6. 30,1.

	106,1; 3. 178. 185. 392. 901. 1295,9. 1546. 1737. 1746 bis 1751. 2195. 2681. 2767. 2882,10.
بَصِيرِي	81,2.
بَطَّائِحِي	1768. 1878.
بَطْلِيُوسِي	2238.
بطيني	1609.
بَعْلَبَكِي	2823.
بَعْلِي	211. 422. 596.
بَغْدَادِي	2,114. 7. 11,1 (bis). 26, II fol. 139 ^a . 44, 14. 93, 27. 96,2. 104,1. 211. 358. 574. 994. 1012. 1085. 1692. 1713. 1757. 1759. 2125. 2235, 1. 2273. 2700. V, 12.
بَغْوِي	2, 76; 117; 118. 524. 607. 832.
بِقَاعِي	2700.
بَقْرِي	569. 572. 799.
بَكْحَدِي (?)	2183.
بَكْرَجِي	2198,3.
بَكْرِي	26, I fol. 20 ^a u. 142 ^a . 93,9. 94, 9; 10. 95. 101,2. 102,3. 307. 668. 735. 737. 865. 866,3. 912. 974.

*) vgl. Nr. 1511 und die Anm. 2 dazu.

	1399. 1525, 6.
	1546. 1578. 1603.
	1606. 1607, 1.
	1646. 1790 f. 1816.
	1853. 2108. 2201.
	2203. 2204. 2209.
	2213. 2234. 2326.
	2333. 2565. 2594.
	2806. V, 40.
بلبانی	77, 1.
بلبسی	676.
بلبسیسی	I, S. 25 Anm. 1715.
بلتاجی	1737.
بلتوننی	2106.
بَلَخَی	2. 13. 529. 643. 1231. 1521. 1839. 2128. 2756.
بَلَدِی	529. 588. 1975.
بَلَسْتِی	1424.
بلغرادى	70, 9. 1430.
بلقسی	651. V, 21.
بلقیننی	1847. 2081.
بلنوبی	IV, S. 127 Anm. 2.
بَلَوِی	1540. V, 35.
بلیننی	94. 10; 11. 966.
بندقداری	94 16.
بنطیوسی	2791.
بنوانی	376, 1 (s. V, 14).
بَهائِی	910. 2023. 2211.
بهری	421.
بوریننی	26, I fol. 109 ^a ; II fol. 207 ^{ab} . 44, 23. 2213. 2262.

بوشی	524.
بوصیری	2, 96; 107; 122. 22, 13; 14. 81, 2 (بصیری). 93, 24. 2275 f. 2369. IV, S. 493 Anm.
بولاقی	1230. 1798. 2183.
بوننی	55, 3. 59, 4. 1252, 2. 1258, 3. 1262, 1; 6. 1268. 2087.
بوچی	889.
بیاسی	13.
بیجوری	945. 2799.
بیرونی	1525, 2. 1660. V, 34.
بیضاوی	531. 532. 645. 968. V, 19.
بیقوننی	585.
بیلوننی	1541.
بیلی	801. 1909, 3. 2808.
بیہقی	2, 122; 123.

ت

تاجوری	61, 3.
تاجی	I, S. 143 Anm.
تادنی	102, 7. 1404 (V, 32; Hs. بادقی). 1773.
تبریزی	2, 118. 44, 23. 45, 1. 376, 2. 593. 597. 915, 3. 1217. 2194. 2238. 2811, 1 f.

تَتَائِي 2, 21; 25; 26. 94, 8.
285.

تَحْتَانِي 1184.

تَرْكُمَانِي III, S. 8 Anm. 2.
1730.

تُرْكِي I, S. 355 Anm. 1.
664. 2152.

تُرْمُذِي 2, 67 — 69; 88 f.
596. 601. 605.
610. 613, 1. 629, 2.
1828. 1829. 2228.

تُرَيْكِي 2743.

تُسْتَرِي 30, 4. 529. V, 19.

تَعَاوِذِي 26, I fol. 104^a.

تَفْتَازَانِي 50, 1. 87, 1. 102, 1.
200, 2. 224. 528.
671. 933. 1193.
1247. 2781 f. V,
29; 56.

تَفْلَيْسِي 1464.

تَكْرُورِي 1508 (s. Wüsten-
feld). 1768. 2211.

تَكْرِيتِي 392.

تَلَابِي 99, 5.

تَلَعْفَرِي 11, 1. 2216.

تَلَمَّسَانِي 2, 83. 26, I fol.
109^a. 1228. 1658.
2138. 2211. 2215.
2274. 2319.

تَلَوَانِي 343.

تَلِي 2196, 12.

تَمَلِي 308.

تَمِيمِي 1, 16. 418. 1257, 1.
1288, 3. 2082.
2126, 146; 170;
247. 2196, 8.
2365. 2794.

تَنْوُخِي 1596. 2238. 2687.
V, 40.

تَوْبِيحِي 845.

تَوْحِيدِي 1830.

تَوَزْرِي 1539, Anhang 1.
2213. 2242. 2257.
2328, 9. V, 6; 35.

تَوَلَانِي 1207, 1.

تَوْنَسِي 2, 61. 734. 890.
1205. 1348, 3.
2274. 2369. 2397.

تِيَاشِي (!) 2111.

تِيَزِينِي 1421, 1. 1517.

تِيَفَاشِي 2110 f. V, 48.

تِيمِي 307. 1737. 1853.

تِيُونَنِي III, S. 12 Anm.

ث

ثَعَالِبِي 1, 4. 158. 423.
1728. 1886. 2127.
2191 (IV, S. 212).
2211. 2274.

ثَعَلْبِي 26, I fol. 132^a.
99, 6. 423.

ثَقْفِي 2126, 241; 274.

ثَوْرِي 1143.

ج	
جابی	2280.
جاربَرْدی	50,3.
جارکسی	1651.
جاشی	1838.
جاکی	1737.
جامی	70,9. 102,7. 259. 260. 1361. V, 6.
جای (?)	III, S. 412 Anm. 2.
جبری	I, S. 131 Anm. 849 u. 850 (الحبرية, Secte). 952. V, 25.
جذامی	534. 890. II, S. 287 Anm. 2.
جَرْجانی	11,1. 84,1. 195,1. 209,4. 211. 214,2. 215—219. 220, 3. 1048. 1101. 1102. 1184. 1189. 1195. 1388. 1930, 2. 2165. 2193. 2233. 2783. V, 28.
جردی	651.
جَرگَسی	1518. 1577.
جرمانی	1941.
جرمقانی	46,1.
جرمی	2090. 2126, 104.
جرهمی	26, I fol. 14 ^b . 2126, 336.
جرومی	305.
جریتی (?)	2829.

جریچی (?)	2116.
جَریرِی	864,2.
جَزائِرِی	1205. 1851.
جَزَرِی	2,109. 98,12. 418. 551. 555,3. 558. 562 f. 582. 1349. 1829. 2028,2.
جَزُولِی	308. 772. 807. 820.
جَزیرِی	2106.
جَشِی (?)	1920.
جَعَبَرِی	1116. 1737. 2201. 2311.
جَعَدِی	2126,80; 182.
جَعْفَرِی	554.
جَعْلِی	1944.
جَعْمِینِی	1385. 1928 f.
جَلْدَکِی	1257, 1. 1285. 1289. 1291. 1295, 6; 10. 1296,1; 2. 1769. 2117,1.
جَلوتِی	901.
جَلِیانی	1,9. 883. 1890. 2259.
جَمّازی	680.
جَمّاعِیلِی	1843.
جَمالی	1854. 2218. 2821.
جَحّی	2126,385.
جَمزورِی	1616.

جمهورى 1998.
 جنابى 1579.
 جنانى 903.
 جندى 524. 1332.
 جنى 186. 210.
 جهى (الجهمية, Secte) 849.
 جهنى V, 53.
 جوالقى 1906 (V, 46).
 جواليقى 210.
 جوبرى 1315. 1374 (Hs. und
 حررى
 حورانى).
 جوجرى 163.
 جوزى 2, 41; 42. 60, 2.
 106, 4. 530. 544.
 545. 574. 624 f.
 716. 748. 842.
 864, 8. 1235. 1238.
 III, S. 136 Anm.
 1553. 1556. 1567.
 1658. 1692. 1880.
 1881. 1944. 2241.
 V, 45.
 جولقى 586.
 جوهرى 206. 330. 345.
 378. 694. 707.
 1254, 1. 1501.
 2078. 2103. 2201.
 2785. V, 14.
 جوينى 192, 2. 922. 2243.

جيانى 263. 412. 422.
 جيزى 1403. 2332.
 جيعانى (? جيعائى) 1872.
 جيلانى 808. 822. 823.
 1863. 2248, 4.
 جيلى 893. 2316.
 جينينى 1545.
 ح
 حاتمى 1, 1. 54. 3 (Hs.
 خانمى). 64, 2.
 884. 914, 2; 3.
 1737. 2234. 2268,
 1. V, 3.
 حاجرى 348. 2162. 2211.
 2213.
 حارثى 881. 1026. 2126,
 71.
 حافى 2097. 2777.
 حاكى 1459.
 حامدى 874.
 حبرى 1830. V, 44.
 حبرى V, 25.
 حبشى 1508 (s. Wüsten-
 field).
 حبلى (sic) 200, 1.
 جارى (?) 2011.
 جازى 39, 11. 325. 370.
 373. 858. 1283.

	1575. 1634. 1909.
	2161. 2184. 2201.
	2213. 2773. V,
	49; 53.
حَجِّي	1574.
حُذَاتِي	827.
حِرَابِي (?)	1910.
حَرَامِي	2767.
حَرَّانِي	71.1. 84,3 1311,1.
	1513. 1910.
حِرَاوَسِي (?)	1109.
حِرَائِي	2130.
حَرَبِي	636. 1262,5.
حَرَمِي	419.
حَرِيرِي	185. 229. 2028,2.
	2200, 1. 2208.
	2211. 2373. 2767 f.
حَرَامِي	806.
حَسْبِي (?)	640 (V, 21). 2795.
حَسَنِي	94,12. 253. 727.
	807. 1023. 1159.
	1413. 1587. 1863.
	1928. 2128.
حَسِينِي *	14.20; 32. I, S. 43
	Anm. 2. 77,1. 87,
	10. 98,9. 119 (?).
	285. 332. 647. 651.
	677. 680. 846. 901.
	1182. 1195. 1218.
	1404. 1412. 1417,
	4. 1526. 1543.
	1566. 1590. 1838.

	1862. 1863. 1910.
	2684. 2788, 4.
	2824. V, 22.
حَصْرُونِي	(Hesronita) 1524.
حَصْرِي	2129. 2202.
حَصَكْفِي	1492,2. 2208.
حَصْنِي	946. 1350, 8.
	1853, 1. 1590.
	2208. 2689.
حَصْرُونِي	657.
حَضْرَمِي	910. 1950. 2250.
	2253.
حَضْرِي	2211.
حَطَابِي	s. خَطَابِي
حَفْنَاوِي	345. 1214. 2344.
	2716.
حَفْنِي	11,3. 1855. 2209.
حَكْرِي	66,1.
حَكْرَاشِي (?)	2385—93.
حَكِيمِي	2256.
حَلَاوِي	11,1. 2196,1.
حَلْبِي	1, 13. 2, 9; 81. 7.
	9,2. 26, I fol. 142 ^a .
	29,2. 87,1. 98,1;
	16. 102,7. 533.
	684. 766. 866,1.
	902. 932. 939.
	952. 1026. 1032.
	1048. 1322. 1340.
	1421, 1. 1477.
	1492, 1. 1549.
	1555. 1566. 1653.

*) anch حَسِينِي; s. Sujûti-Veth p. 80.

1724. 1728. 1773.
1801. 1857. 1874.
1909. 1984. 2066,
1. 2086. 2142.
2162. 2204. 2211
fol. 28^a u. 32^a.
2323. 2325. 2336.
2684. 2774 (auch
المقامة
الخليّة). 2775
2788, 2. 2789.
2820. V, 26.

حُلَوَانِي 2689.
حَلَّى 76.2. 370. 1350,7.
2169. 2196, 15.
2211. 2213. IV,
S. 237 Anm. 2300.
2793.

حَلِيبِي 1985.

حِمَانِي 2126, 41.

حِمَائِي 2774 (المقامة
الحمائية)

حَمْدَانِي 68, 5.
حَمْدُونِي 1886.
حَمْدِي 906 (? Hs. الحمد).
حَمْرِي 8, 4.
حَمَزَاوِي 807.
حَمْرِي 2342.
حَمَصِي 272. 690. 988.
1258 2. 2862.

حَمْرِي 11, 1. 14, 27. 32, 40.
632. 684. 709.
827. 962. 1022.
1111. 1322. 1324.

1335. 2126 (IV
S. 144). 2153.
2156. 2162. 2174.
2201. 2235, 1.
2262. 2312. 2318.
2600 — 2609.
2789. 2795. 2806.

حَمِيدِي (oder حَمِيدِي)
2, 11. 310. 613, 2.
2213. 2321.

حَمِيرِي 1728. 2126, 12;
399. 2374. 2401
bis 2406.

حَنْبَعِي 1048.
حَنْبَلِي 2, 5; 10. 26, II fol.
139^a. 29, 2. 44, 10;
28. 71, 1; 5. 77, 1.
102, 7; 8. 344. 596.
639. 651. 683. 702.
746. 906. 913.
1130. 1147. 1182.
1311, 1. 1513.
1566. 1642. 1716.
1773. 1836. 1863.
2096, 2. 2102, 4.
2106. 2196, 12.
2744. 2828. V, 57.

حَنْفِي 1, 29; 26. 2, 4; 18.
4. 9, 1. 12, 3. 26,
I fol. 88^a. 32, 1.
42, 3. 66, 1. 90, 1.
93, 2. 94, 13. 101, 3.
102, 7; 8. 262.
348. 368. 421. 562.
626. 651. 657. 735.
745. 747 bis 748.
755. 762. 768. 846.
890. 901. 929. 930.
932. 976. 991 f.
1086. 1087. 1103.
1127. 1130. 1141.
1144. 1147. 1231.

1233. 1237. 1348.
1395. 1412. 1424.
1492, 1. 1497.
1511. 1518. 1531.
1547. 1577. 1620.
1644. 1683. 1706.
1707. 1718. 1724.
1738. 1773. 1838.
1853. 1854. 1860.
1862. 1881. 1883.
1930, 1. 2049, 1.
2109. 2126 (IV
S. 145 und Nr.
56 und 95 dieser
Hs.). 2153. 2183.
2196, 8. 2296.
2353. 2692. 2696.
2732, 2. 2778.
2789. 2795. 2821.
- حورانی III, S. 29 Anm. u.
S. 35 Anm. (Hs.)
- (حورانی)
- حوشالی (?) 1267.
- خ
- خاتمی vgl. 54, 3.
- خارجی 849 (الفرق).
1652. 2126, 340.
- خازنی 1244.
- خالدی 26, I fol. 103^a.
1964. 2162.
- خالعی 1030.
- خانقی III, S. 146 Anm. 1.
- خانکی 973.
- خبری 71, 2.
- خبرینى (?) 771, 1.
- خبیصی 257.
- ختعی 2594.
- خراسانی 1348.
- خراثطی 627.
- خرزینی 1217, 2.
- خرشی 298. 326. 1056.
1859.
- خرقی 1384.
- خزاعی 1532, 2. 1705.
1838. 2126, 124.
- خزرجی 4. 77, 1. 283. 362.
749. 1762. 1769.
2161. 2172. 2698.
- خزنداری 1655.
- خصالی 3.
- خضری (oder خُضری)
616. 2126, 182.
- خطابی 2, 64 (s. Nachtr.
V, 3). 602.
- خطائی 1317. 1404.
- خطفی 26, I fol. 115^b.
- خفاجی 2, 84. 26, I fol. 5^a.
737. 767. 2164.
2820.
- خلخالی 1417, 4.
- خلغاری 1607.
- خلوتی 678. 732. 897. 901.
906. 1115. 1182.
2369.

خلیفی	651.
خلیقی	1754.
خَلِیل	2, 14. 2354.
خُنَاعی	418.
خَنَانی	968.
خَوَارَزْمِی	26, I fol. 104 ^b . 173. 247. 1027. 2224* (V, 50). 2238.
خولانی	773.
خیاری	1545.
خیالی	673 f.
خِیَامِی	1158, 11.
خیضری	105.

د

دابوسی	II, S. 203 Anm. 1.
دارداشی	V, 14.
دارقطنی	601.
دارمی	2126, 133 u. 147. 2365. 2794.
داری	26, II fol. 12 ^a . 1737.
دامغانی	917, 2.
دانی	550. 551.
داودی	182. 421. 1138. 1852.
دَبُوسی	929.
دیبهی	1047.

دُجَوِی	1474.
دَرَعِی	1546. V. 37.
دَرُکَزِیْنِی	595.
درناوی	2032.
دروِی	405.
دَرِی	1483. 1483* (V, 32).
دسوقی	678. 686. 2201.
دسونسی	1483.
دکدکجی	1860 (vgl. III, S. 413, Anm. und Ahlwardt nr. 859).
دکدکجی	
دِلَاصِی	2275. 2280.
دلجموئی	1289.
دلجونِی	681. 1112 (V, 27). 1123.
دُلَجِی	(oder دَلَجِی) 2, 82. 614.
دلنجاوِی	2215. 2332. 2352. V, 52.
دلیائی	2887, 1.
دلیخاوِی	2352; vgl. den Nachtrag dazu auf V, 52.
دَلِیْجَانِی	
دَمَامِیْنِی	2, 61. 283. 1737.
دمراوِی	101, 3.
دَمَسِیْسِی	1465.
دَمَشَقِی	2, 8. 11, 1. 26, I fol. 95 ^a u. 111 ^a . 44, 17; 19; 23; 27. 80, 1. 94, 13. 582.

636. 747. 947.
1207, 2. 1374.
1377, 2. 1403.
1490. 1491, 3.
1500. 1525, 5.
1547. 1568. 1579.
1660. 1758. 1763.
1777. 1796. 1841.
1843. 1860. 1867,
4. 2126 (IV, S.
145). 2208. 2211.
2245. 2260. 2287.
2692. 2696. 2729.
2774 (المقامة
الدمشقية).
2775. 2882, 5.
- دمليجي 342. 1814.
- دمنهوري 651 (Handschrift
(دمنهوري).
703. 969. 1198.
2806. V, 13.
- دمهوجي 1481.
- دمياطی I, S. 219 Anm.
2081. 2378. 2435
—75. 2564. 2774
(المقامة
الدمياطية).
- دميالحی 179.
- دمياوی 1809.
- دميري 7. 108, 2. 2068 f.
V, 34.
- دنبلی 421.
- دنجهي 1850.
- دنيسري 2196, 3.
- دهرانی 2191 (IV, S. 212).
- دهري 648. V, 34.
- دهلری 807.
- دوالی 258.
- دواني 87, 8; 10. 103, 3.
650. 1158, 32.
1194. 2803. V, 6.
- دورکی 32, 4.
- دوری I S. 164 Anm.
96, 2. 1283.
- دوسی 2126, 89 und 237.
1801.
- دولتی 2097.
- دولی 2126, 186.
- دياربکری 1798.
- ديربی 1092.
- ديرعاقولی 420.
- ديریني 408, 3. 648. 1514.
1737. V, 33.
- ديلمی 26, I fol. 78^a f.
70, 6. 595. 2235, 2.
IV, S. 341 Anm.
- دينوری 636.
- ن
- ذبیانی 2126, 140.
- ذرعی V, 37 Anm. 3.
- دمنهوري 651; s. دمنهوري
- ذهبی 2, 121. 613. 747.
917, 3. 1563 f.
1757. 1760. 1867,
4. V, 43; 45.

ر 2, 48. 49, 1. 377.
 543, 2. 635. 644.
 905. 914, 7. 934.
 980. 996. 1007.
 1184. 1186 f.
 1258, 3. 1267.
 1663. 1755. 1910.
 1916. 1918. 1931.
 1976. 2033, 1. V,
 28; 46.
 راشدی 1097.
 راعی 1547. 2126, 269.
 IV, S. 219 Anm.
 رافضی 849 (الفرق).
 رافعی 406. 940. 982. 983.
 راوندی 2193.
 ربعی 2, 2. 54, 2. 102, 7.
 1773. 2196, 1.
 رجیکی 70, 8.
 رجبی (auch رجبی und
 رجبی) 1104.
 1111 f. 1115. V,
 27.
 رسدی (?) 2, 109.
 رشدانی 1000.
 رشیدی 352. 551. 616. 694.
 808. 1089. 1417, 1.
 2081. 2355 f.
 رُصافی 26, I fol. 87^b.

رَضَوی 966.
 رعینی 398* (V, 14). 551.
 640.
 رفاعی 316. 374. 682. 897.
 919. 1404. 2208.
 رقاشی 2126, 283.
 رقی 2126, 131.
 رملی 2, 65. 101, 3. 102, 3.
 517. 653. 919. 920.
 968. 969. 1080.
 1715. 2091, 2.
 2757, 1.
 رهاوی 562.
 رودانی 1415.
 رومی 26, I fol. 103^a u.
 224^b. 70, 15. 96, 2.
 1149 (الرومیة).
 1270. 1884. 2201.
 2211. 2213. 2247.
 2313. 2320. 2330.
 2809, 1.
 ریاحی 2126, 25.
 ریاشی 2126, 333.
 ریاضی 1910. 2234.
 ریجاری III, S. 113 Anm.
 روی 2169.

ز
 زاغونی 1553.
 زآوری 1851.
 29

زَبیدی	(oder زَبیدی)
	1271. 2126. 226.
زَبیری	874. 920.
زَجَاجی	I. S. 247 Anm.
زِرَزَوی	36, 1.
زَرعی	2, 5. 661. 709. V, 37 Anm. 3.
زَرَقانی	1049.
زَرکشی	918. 926. 978. 981. 982. 2096, 1.
زَرندی	886. 888, 1. 1842.
زَرَنُوجی	159, 2.
زَریرانی	1554.
زَعِیْفَرینی	2152.
زَغاری	2211.
زَناری	643.
زَنَتاری	2485.
زَحْخَشری	69, 4. 109. 222 f. III, S. 24 Anm. 1. 1477. 2133. 2224. 2224* (V, 50). V, 19.
زَمَزَمی	2369.
زَناتی	65, 4. 72, Ende. 2630 (V, 54).
زَنجانی	194, 2, b. 195. 199. 204. 1190.
زَنَدوستی	69, 4.
زَنَدی	619.

زَهَراری	1989. 1994.
زَهَری	604. 1037. 1746 bis 1751.
زَواری	256.
زَواری	2059.
زَوائی	741.
زَوَزنی	285. 399. 401. 2191 (IV, S. 212) 2192. 2224.
زِیادی	745. 1638. 2714.
زِیباری	2803. 2807.
زِیتونی	974.
زِیدی	727.
زِیراتی	71, 5.
(زیرانی?)	
زِیلعی	1023.
زِینی	2168.

س

ساحلی	889.
ساری	369.
ساسی	1839.
ساعاتی	26, I fol. 104* u. 117 ^b . 1012. 2260.
ساعی	1559.
ساتی (?)	1620.

سالكوتى *	675.
ساليكوتى *	II, S. 24 Anm. 1.
سامرى	627.
سامولى	1397.
ساوى	369. 1970, 1.
سبّتى	719. 1318. 1319. 1322. 1323.
سبّخى	2055.
سبكى	1, 18. 2, 85; 101. 11, 1. 14, 26. 34, 1. 80, 1. 720. 848. 926. 964. 979. 1137. 1762. 2174. 2304. V, 43.
سبوى	1944.
سحسى	? سَحْتَنِى (? سَحَيْتَنِى) 1106. 1484. V, 33.
سجامى	277. 1188. 1212.
سجّاوندى	1099f.
سجّزى	529. 2170.
سجّستانى	522. 1140. 2665.
سحّتنى	} s. oben سحسى
سحّيتنى	
سحّاوى	582. 1139. 1487. 1574. 1714. V, 7.
سدبرى (**)(sic)	1381, 6.
سدبمى	2255.

سراوى	1878.
سرخسى	997. 1916.
سرمانى	417.
سرمرى	2008.
سرمينى	888, 1.
سرّنى (?)	2168.
سرّهائى (?)	598.
سرّوجى	2196, 10.
سرورى	190. 220, 2. 355.
سرّى	1, 4; 5. 727.
سرّيانى	2364. 2764, 1.
سعدى	4. 369. 912. 1220.
سعودى	1533.
سعيدى	I, S. 335 Anm. 2. 727. 2126, 128. 2811, 3.
سفاقسى	533; vergl. auch صفاقسى und صفاقصى
سفيانى	2760, 6.
سكاكى	1211. 2779.
سكندرى	1737.
سكنى	1839.
سلامى	733. 1730. 1758.
سلاجوكى	845 (s. V, 25). 2117, 1.

*) 1. سيالكوتى? Vgl. den Berliner pers. Katalog S. 1244.

**) d. i. سدبرى? Vgl. Jâqût II, 61.

سَلَطِي	26, I fol. 176 ^a .
سَلَفِي	613, 5; 6. 632.
سَلَفِيْنِي	959.
سَلْمُونِي	1103. 1697. 1865.
سَلْمِي	(oder سَلْمِي oder سَلْمِي) 854. 947. 1839. 2095. 2126, 35; 70; 139. 2126, 216.
سَلْمُولِي	1013.
سَلِيْمَانْشَهْرِي	
سَمَرْقَنْدِي	762. 991. 1144. 1213. 1265. 1409. 1496. 1587. 1954. 1999. 2000. 2030, 2. 2799 f. 2809 f. V, 47; 56.
سَمَسَانِي	2055.
سَمْعَانِي	418. III, S. 45 Anm. 2; S. 132 Anm. 2; S. 135 Anm. 2875.
سَمَلَالِي	807.
سَمَلَاوِي	2694.
سَمْنَانِي	1900.
سَمْنُونِي	2, 101.
سَمَهْرِي	2126, 168.
سَمَهْرُونِي	2795. V, 42.
سَنْبَاطِي	2, 63. 169.
سَنْبَلَاوْنِي (*)	955.

سَنِيسِي	2300. 2793.
سَنْجَارِي	IV, S. 70 Anm.
سَنْجَرِي	IV, S. 478 Anm. (V, 56.)
سَنْدُوْبِي	370.
سَنْدَوِي	1069.
سَنْدِي	2126, 33.
سَنْهَوْرِي	567. 1532. 1737.
سَنْوَسِي	676 f. 680 f. 1159. 1196. V, 29.
سَهْرُوْرْدِي	1, 4. 2, 39. 717. 845. 857. 1198. 2208.
سَهْلِي	1158, 24.
سَهْلِي	94, 7. 1810. 2312.
سُوْدَانِي	1267.
سُوْدِي	2377.
سُوْسِي	20, 5. 1456, 1.
سُوْهَائِي	567.
سُوَيْدِي	44, so. 1944. 1958 f. 1970, 2. 2026, 1. 2224.
سَوِيْقِي	(oder سَوِيْقِي) 2307.
سِيَامِي	1024.
سِيْرَاجِي	2041.
السِيْرُوْزِي	194.
سَيْفِي	643. 1224. 1690.
سِيْلَكُوْتِي (**)	II, S. 24 Anm. 1.

*) 1. سَنْبَلَانِي? Vgl. Jâqût III, 156.

**) 1. سِيَالَكُوْتِي? Vgl. Anm. *) auf der vorigen Seite.

سیماوی 1261, 1.
 سینوبی 839.
 سیواسی II, S. 273 Anm. 1.
 سیوطی 1, 8. 2, 30; 31; 53;
 62; 66; 69; 70 bis
 72; 74; 91; 111;
 112; 113. 3, 7; 10.
 34. 37, 1; 2. 52.
 53, 2. 56. 58, 3.
 59, 1. 66. 91. 94.
 109. 166 — 169.
 175. 180. 420. 598.
 622. 628. 629. 721.
 725. 737. 738. 742.
 743. 747. 755. 758.
 764. 774. 967. II,
 S. 297 Anm. 1.
 1128. 1168. 1383.
 III, S. 132 Anm.
 2. 1530. 1531.
 1539 Anb. 1. 1551.
 1584 f. 1630. 1688.
 1693. 1718. 1744.
 1795. 1826. 1847.
 1852. 1858. III.
 S. 412 Anm. 2.
 1884. 1977. 2025,
 1. 2048 f. 2064, 3.
 2071. 2072. 2166.
 2314. 2318. 2699.
 2771. 2772. V,
 39; 47.

ش

شاذلی 2, 20; 55. 5, 2. 11, 5.
 95 fol. 75^a. 755.
 874. 890. 904.
 907. 916, 1; 3. 966.
 1046. 1049. 1233.
 1607. 1737. 1738.
 1814. 1848. 1853.

2103. 2788. s. V,
 14.
 شاشی 2, 79.
 شاطبی 551. 1575. 2168.
 شافعی 2, 8; 9; 14; 49; 72;
 82; 83; 92; 109;
 118. 5, 2. 9, 2. 12.
 14, 24. 22, 7. 23, 2.
 26, I fol. 105^b.
 49, 3. 55, 6. 58, 1; 2.
 80, 1. 87, 1; 6. 94,
 12. 101, 3. 105.
 162. 163. 173. 178.
 179. 182. 204. 206.
 229. 238. 276. 277.
 285. 307. 315. 316.
 342. 368. 524. 533.
 538. 563. 572. 575.
 580. 582. 586. 588.
 613, 3. 614. 616.
 617. 631, 2. 637.
 651. 659. 661. 667.
 676. 683. 684. 690.
 706. 709. 713. 720.
 724. 729. 730. 732.
 741. 754. 757. 763.
 772. 806. 809. 815.
 824. 827. 846. 848.
 849. 854. 859. 865.
 889. 896. 902.
 908. 910. 919.
 921. 923. 938
 bis 990. 1077 bis
 1079. 1085. 1092.
 1111. 1115. 1116.
 1130. 1138. 1147.
 1152. 1153. 1163.
 1176. 1179. 1182.
 1206. 1212. 1214.
 1224. 1231. 1340.
 1355. 1390. 1404.
 1407. 1417, 1.
 1465. 1474. 1477.
 1481. 1487. 1497.

1498. 1501. 1508 (s. Wüstenfeld).	شَبْرَامِلْسِي	968. 969. 1258, 3. 2757, 1.
1532. 1541. 1566.	شَبْرَاوِي	340. 1131. 1193. 1232. 1355. 1551. 2338 f. V, 39.
1582. 1590. 1609.	شَبْسْتَرِي	262.
1628. 1633. 1639.	شَبْشِيرِي	616.
1640. 1652. 1687.	شَبْلِي	747. II, S. 350 Anm. 1511. 2694.
1715. 1731. 1733.	شَبْلِيخِي	V, 14.
1757. 1763. 1775.	شَجَاعِي	637. 809. II, S. 391 Anm. (s. aber oben شَجَاعِي).
1798. 1801. 1814.	شَجَرِي	834.
1826. 1834. 1849.	شَحْرِي	1950.
1857. 1861. 1866.	شَرَائِبِي	2663 und wohl auch 1784 (Hs. شَرَائِبِي; vgl. V, 44).
1867, 4. 1872.	شَرَبَانِي	192.
1874. 1876. 1882.	شَرَبِينِي	943. 1804. 2345.
1959. 2028, 1.	شَرْجِي	1271.
2046. 2052. 2066, 1. 2081. 2095.	شَرْقَاوِي	890.
2099. 2103. 2104.	شَرْفِي	2287.
2107. 2142. 2153.	شَرْقِي	2103. 2126, 87.
2161. 2168. 2172.	شَرْنَبَالِي	2243. V, 51.
2196, 5. 2201.	شَرْنَبَالِي	16, 1. 768. 846. 1033. Vgl. V, 4 u. 51.
2205. 2218. 2243.	شَرَنْقَاشِي	729.
2268, 2. 2297.		
2312. 2314. 2323.		
2326. 2332. 2338.		
2376. 2381. 2509 bis 2555. 2565.		
2595. 2597. 2689.		
2755. 2757. 2776.		
2779. 2783. 2788, 3. 2829. V, 14; 20; 45.		
شَافِي vgl. 2597.		
شَامِي 44, 3. 771, 2. 1547. 1796. 1797. 2025, 1: 2. 2168. 2218. 2784. 2795.		
شَاهِينِي 1, 14. 2213.		
شَاوَرِي 2794.		
شَاوَلِي 11, 5.		
شَبْرَاخِينِي 62, 4. 1083. 1961. V, 46.		

شروانی	2809, 1.	شَنَوِی	686.
شَرِیجی	2, 115.	شَہاوی	910.
شَرِیشی	104, 2.	شَہرستانی	918. 1163.
ششتی	685.	شوایطی	941.
شَطْرَجِی	2126, 253.	شَوَبَرِی	723. 986.
شَطِیبِی	III, S. 205 Anm.	شَوِیزِی	2660.
شَعْرَانِی (*)	2, 123; 124. 170. 671. 833. 896 bis 898. 1169. IV, S. 7 Anm. 2746.	شَیْبَانِی	2, 16; 109. 589. 609. 659 f. 663. 670, 2. 998. 1127. 2078. 2333.
شَعْرَاوی (*)	736, 2. 1736. 1767. 1958.	شَیْبِینِی	1826.
شَعْرَنِی (sic)	833.	شِیرازی	29, 1. 68, 1. 394 n. 395. 582 661. 727. 939. 1139. 1152. 1158, 18. 1183. 1917. 1943. 2033, 2. 2040.
شَغْدَرِی	2794.	شِیرَوَانِی	2015.
شُغْرِی	987.	شِیزِزِی	2196, 2.
شُکْرِی	386. 392. 1548. 1549. 1894 — 5. 1901. 1909. 1910. 1913. 1921. 1925. 2324. 2874.	شِیعِی	1652.
شَلْبِی	1038. 1087.		
شَمْسَانِی	727.	ص	
شَمِیْسَاطِی (**)	1728.	صَابُونِی	636.
شِتَاوِی	2707.	صَابِی	26, I fol. 108 ^b n. 117 ^b . V, 43.
شَنْشَوِری	584. 1078. 1478. 1486. 1784.	صَادِقِی	1638 (vielmehr صَدِیقِی, s. Nachträge II).
شَنَوَانِی	335. 2099.		

*) Vgl. K. Vollers in ZDMG. XLIV, 390.

**) sic! vgl. شَمِیْسَاطِی bei Jâqūt III, 151.

صَاغَانِي (al. صَغَانِي)	2, 119. 2295.	صَفَاقُصِي	651. 2103. Vgl.
صَالِحِي	2, 8. 44, 27. 94, 15. 1254, 1. 1377, 2. 1796. 1797. 1843. 2126, 293. 2196, 12. 2271.	صَفَاقُصِي	صَفَاقُصِي
صَبْنَرِي	III, S. 483 Anm. 5. 2025, 1.	صَفَتِي	1617. 2347.
صَحَابِي	2225.	صَفْدِي	26, I, fol. 85 ^b u 105 ^b . 58, s. 80, 1. 1153. 1336. 1731. 1733. 2046. 2140. 2141. 2152. 2184. 2205. 2211. 2248, 1. 2774 (المقامة الصفديّة). 2824. V, 49.
صَحَارِي	1698.	صَفُورِي	99, 2. 846.
صَدَقِي	1401.	صَفُورِي	2783.
صَدِيقِي (d. i. صَدِيقِي oder صَدِيقِي)	26, I fol. 142 ^a . 54. 94, 9. 865. 866, 3. 901. 1158, 31. 1194. 1578. 1614. 1638 (s. Nachtr. II). 1646. 2108. IV, S. 227 Anm. 2326. 2381, 1.	صَفِيدِي	567.
صَرَّخْدِي	2196, 8. 2200 (V, 49).	صَقْلِي *	2688.
صَرَّصَرِي	1377, 1, b. 2272. IV, S. 493 Anm.	صَنَرِي	III, S. 483 Anm. 5
صُعْلُوكِي	905.	صَنَعَانِي	8, 2.
صَعِيدِي	680. 683. 1865. 2808.	صَنَهَاجِي	2, 28. 286. 367. 744. 935.
صَغَانِي (al. صَاغَانِي)	2, 119. 2295.	صَهِيْرَانِي	1403.
صَغْدِي	III, S. 8 Anm. 3.	صَهِيْرُونِي	(Sionita) 1524.
		صُورِي	2304. 2385—93 f.
		صُورِي	2, 39; 65. 15, 7. 70, 2; 6; 8. 81, 2. 87, 7. 215. 286. 421. 593. 668. 880—917. 1048. 1291. 1379. 1398. 1402. 1495. 1525, 5. 1566. 2208. 2316. V, 32.

*) So nach Jâqût III, 406; nach al-Sujûtî vielmehr صَقْلِي.

صَوْلِي 1756.
صِيَامِي 224.
صَيِّدَاوِي 1340.
صَيِّنِي 1358.

ض

ضَبِّي 2126, 135.
ضَمْرِي 1790.
ضِيَائِي 259.

ط

طَالِبِي 595.
الطَالَوِي 26, I fol. 81^b.
طَاهِرِي 1622.
طَائِفِي 23, 2. 529.
طَائِي 26, I fol. 153^b.
54, 3. 64, 2. 263.
884. 914, 1 — 3.
1737. 2126, 86;
93; 101. 2168.
2193. 2684. 2793.
طَبَّاطِبِي 2332.
طَبَّرَانِي 601. 864, 5. 1967.
طَبَّرِي 834. 1554. 1834.
1910.
طَبَّلَاوِي 688. 866, 2.
طَبَّنَارِي 922.
طَحَّارِي 2, 17. 663. 733.

طَرَّابُلْسِي 2, 3. 39, 8. 422.
1377. 2211. 2774
(المقامة
(الطرابلسية).

طَرْدِي 659.
طَرَّطُوشِي 909. 1877.
طَغْرَائِي 1, S. 172 Anm.
1298. 2247 f.

طَنَاحِي 2107 (vgl. Jâqût
I, 282 Z. 4 v. u.).

طَنْبُورِي 2126, 46; 255.

طَنْجِي 1541.

طَنْطَاوِي 2078.

طَوَاشِي 563.

طَوَافِي 235.

طَوَخِي (?) 1121.

طَوْرَخَانِي 235.

طُوسِي 1, 18. 26, I fol.
153^b. I, S. 319
Anm. 915, 2. 1158,
31. 1296, 1. 1408.

طُولُونِي 12, 2. V, 4.

طَيِّبِي 2, 77. 597. 1391.
2196, 4.

ظ

ظَاهِرِي 1525, 4. 1626.
1647. 1657. IV,
S. 483 Anm.

ظَرَايِفِي 2360.

ع	
عَاتِكِي	2271.
عَادِلِي	44, 24. 1103. 1477 (s. Nachtrag).
عَارِي	339. 679. 2792.
عَالِمِي	643. 966.
عَامِرِي	26, I fol. 115 ^a . 285. 2208.
عَامِلِي	531. 643. 771, 2. 966. II, S. 282 Ann. 1257.
(sic) عَامُولِي	680.
عُبَادِي	(auch عُبَادِي und عِبَادِي) 1220. 2783.
عُبَّاسِي	98, 17. 1048. 1141. 1347. 1533. 2213. 2323.
عُبْدَرِي	2, 46. 1737.
عُبْرِي	646. 2876.
عُبْسِي	8, 7. I, S. 470 Ann. 2126, 132. 2192, 1.
عُبَيْدَلِي	646.
عُبَيْدِي	98, 21.
عُتَابِي	2126 298.
عُتْبِي	26, I fol. 108 ^a .
عُثْمَانِي	2, 82. 4. 334. 614. 1616. 1639. 1640. 1651.

عَجَلُونِي	892. 1867, 4.
عَجَلِي	2126, 43; 286; 291.
عَجَمِي	2, 3. 24, 1. 98, 1. 262. 421. 584. 723. 724. 966. 981. 1078. 1287, 1. 1631. 1632. 1947. 2041. 2195. 2266. V, 38.
عَدَنِي	2774 (المقامة العدنّية).
عَدَوِي	678. 693. 732. 807. 1030. 1046. 1829. 1865. 1882. 2808.
عِدَارِي	1554; auch Nach- trag zu Nr. 44, 33 (V, 5).
عُدْرِي	2126, 64; 69. 2665.
عِرَاقِي	2, 68; 102. 44, 15. 58, 1. 579 f. 952. 984. 1077. 1159. 1250. 1261, 1. 1274. 1295, 7. 1358. 1452. 1491, 1. 1794. 1949. 2036, 2. V, 29; 53.
عَرَبَانِي	IV, S. 95 Ann.
عَرَبِي	1, 27. 2, 45. 3, 3; 5; 13; 16. 11, 1. 14, 22. 26, II fol. 135 ^b . 44, 15. 54, 3. 64, 2. 286. 612. 640. 666. 670. 706. 803. 884 f. 914, 1—3; 7. 1258, 3. 1262, 5. 1266. 1278. 1909, 2.

عَرَجِي	390. 2126, 188.
عَرْدَبُولِي (?)	1024.
عَرَضِي	14. 44, 33. 987. 1474. 2211.
عَزَارِي	44, 33 (vgl. jedoch den Nachtrag auf V, 5).
عَزَارِي	2201 (V, 49); vgl. V, 5.
عَزَي	102, 6. 194, 2, b. 195—197. 205, 2. 238. 314. 980. 1655. 2208.
عَزِيْزِي	522. 849. 1501. 1861. 2595.
عَاجِدِي	2211.
عَسْقَلَانِي	2, 105; 108; 116. 23, 2. 58, 3. 102, 10. 109. 583. 735. 754. 757. 1622. 1867, 4. 2297. V, 40.
عَسْكَرِي	1909. 2784.
عَشَاقِي	1061.
عُشْرِي	1530.
عَشْمَاوِي	370. 683. 1634.
عَشْمُونِي	421.
عَصَامِي	305.
عَصْفُورِي	586. 2206. 2254. 2162. 2318.
عَضْدِي	1997.
عَطَائِي	1765.
عَطَشِي	2832.
عَطْرِي	2126, 363.

عَطِيفِي	747.
عَفِيفِي	874 (bis). 2103.
عَقْدِي	(عُقْدِي), (عُقْدِي) 2340.
عُكْبَرِي	827. 2224.
عَلَاثِي	2011.
عَلْقَمِي	2, 92.
عَلَمِي	93, 9. 272. 736, 1.
عَلَوَانِي	1842. 1909. 2789.
عَلَوِي	(عَلَوِي). 87, 10. 917, 2. V, 6.
عَلِيْمِي	1716.
عِمَادِي	1. 19; 24. 93, 2. 1857. 2213. V, 55.
عِمَانِي	(عِمَانِي). 2126, 349.
عَمْرِي	(عَمْرِي) 26, I fol. 103 ^b . 582. 1639. 2213. 2826. V, 41.
عَمْرِيْطِي	2107.
عَمْرُودِي	2248, 2.
عُنَابِي	80, 2.
عَنَايَاتِي	1660. 2211. 2318. 2322, 1. V, 41.
عَنْسِي	2330.
عَرْضِي	1754.
عِيَاتِي	V, 43.
عِيَادِي	1946.

عیاشی	V, 36 Anm. 1.
عیانی	V, 43 Anm.
عیدروسی	15, 1. (Anm.); 7.
عینتابی	2, 50.
عینی	2, 50. 1497. 1627. 1644.

غ

غافقی	1998.
غربنی (?)	874.
غربی	2208.
غَرْناطی	363. 398* (V, 14). 1058. 1283. 1501. 1539. 1696.
غَرِیانی	774.
غَزالی *	2, 36—38. 3, 13. 28, 2. 44, 9. 56, 2. 70, 4; 10. 77, 2. 93, 15. 95 fol. 91 ^a . 103, 4. 406. 417. 661. 716. 755*. 882. 915, 2. 925. 1158, 33. 1164f. 1258, 3. 1355. 1491, 3. 1539, An- hang 1. 1670. 1874f. 2025, 1. 2242. 2243. V, 25; 28; 35.
غزانی	III, S. 27 Anm.
غزلانی	1625. 2059. 2332.

غَزَنَوی	836. 1003. 1005.
غَزَی	81, 1. 200, 2. 927. 945. 1023. 1034. 2208. 2213. 2268, 2. 2297.
غَسَّانی	76, 2. 883. 1890. 2126, 72; 151. 2224. 2259.

غَفاری	87, 5.
غَلابی	2126, 47.
غَلانی	1267.
غَمَری	39, 2. 307. 864, 3; 10. 889. 1081. 1275. 1474. 1640. 1660. 1784. 2021.

غَنیمی	1092.
غوری	56, 4. 1626. 1669f. 2773.

غوشی	1275.
غوطانی	(von Gotha) 2384.

غیاری	2752.
غیاشی	1545* u. ** (V, 36).

غیشی	1050. 1228.
غیطی	91, 3. 756.

ف

فارابی	1, 10. 237. 1216.
فارِسْکُوری	2768.

*) Vgl. IV, S. 258 Anm. 1.

فارسی	I, S. 355 Anm. 632. 640. 1191. 1358. 1521. 1737. 1987. 2755.
فارضی	2217. 2360.
فارقی	827. 1877.
فاسی	279. 631,1. 807. 1696. 1705. 1706.
فاطمی	I, S. 43 Anm. 2.
فاکھانی	314. 1046.
فاکھی	206. 331. 715.
الفتکی	1,16.
فراہیدی	26, II fol. 127 ^a .
فرجانی	III, S. 11 Anm.
فرحاتی	1339.
فرضی	(فرضی) 1123. 1124. 1138. 1474.
فرغانی	646. 667. 1000. 1523. 2267.
فراری	54,2. 922. 1137. 1838. 2095.
فرانی	III, S. 27 Anm.
فرلوی	2059.
فشنی	V, 25.
فقہی (?)	2565.
فلجی	376,2.
فلصادی	IV, S. 105 Anm. u. S. 166 Anm. 3.
فناری	1169. 1178. 2783.
فہری	III, S. 427 Anm. 2252.

فوانسی	1399.
فوی	2340.
فیاتی (?)	2168.
فیروزآبادی	394—5. 1183.
فیضی	1980.
فیومی	1,18. 406. 407. 1130. 1482. 2262. 2282.

ق

قادی	I, S. 43 Anm. 3. 15,7. 39,1; 9. 44, 22. 77, 1. 96, 2. 102,7. 808. 1351. 1547. 1773. 1862 ^a . 2268, 2. 2365. 2795.
قاری	597. 642. 689. 712. 1084. 1829. 2693.
قاسمی	421.
قانونی	115
قاہری	2,47. 1622. 1850. 2211. 2774
المقامۃ (القاہریۃ)	
قباہی	421. 1768.
قبطی	63,1.
قبیصی	65,2.
قتیبی	1311,1.
قحطانی	2760,6.

قَدَرِي (الفـفـرق)	102.7. 173. 377.
849. (القدرية)	596. 636. 844.
قُدْسِي	940. 950. 952.
661. 747. 899. 919.	1167. 1169. 1186.
1104 — 5. 1320.	1503 f. 1526.
1687. 1714. 1862.	2779 f.
2297.	
قُدُورِي	قَسْرِي 2126, 117.
181. 994 f. 1012.	قَسْطَلَانِي 2,7; 57. 970. 1795.
1039.	قَسْطَمُونِي 1110; vgl. 50, 8.
قَرَاطِيسِي 2126, 51.	قَشَاشِي 906.
قَرَانِي 2, 28. 182. 540.	قَشِيَارِي 1756.
858. 935. 1959.	قَشِيرِي 2, 43. 70, 11. 1143.
2211.	1295, 9.
قَرَاقِرِي 2597.	قَصْطَمُونِي 50, 3; vgl. 1110.
(sic) قَرَسِي (d. i. قَرَسِي?) 2119.	قَطَامِي 2126, 265.
قَرَشِي 4. 334. 595. 808.	قَطْرَبِي 61, 2. 408, 3.
1252, 2. 1262, 1.	قَطِيعِي 589.
1477. 1629. III,	
S. 285 Anm. 1706.	قُقْصِي 80, 2.
1737. 1790. 1882.	قُقْطِي III, S. 146 Anm. 2.
1897 f. 1921.	قَلْشَانِي 1046.
2027, 1. 2119 (?).	قَلْصَادِي 1477.
2126. 2128. 2213.	القَلْمَجِي [583.]
2244. 2246. 2268,	قَلْقَشَنْدِي 1404. 1619. V, 40.
1. 2803.	قَلُولَسِي 421.
قَرَطَاي (?) 1620. 1655.	قَلْيَبِي 1275. 1737. 2108.
قَرَطْبِي 1, 11. 2, 29; 58;	قَلْيُوبِي 11, 7. 986. 1269.
100. 26, I fol.	1452. 1826. 1907.
19 ^b u. 102 ^a . 35, 3.	1958. 1961. 2703.
749. 752. 753.	
II, S. 75 Anm.	قَلْيُونِي s. كَلْيُونِي
1525, 6. 1554.	قَمَاقِمِي 1960.
1937. 1986. 2240.	
قَرَطْلِي 2126, 44.	
قَرْمَانِي 50, 1. 1744. 2198, 1.	
قَرْنِي 1737.	

قحاوی	2105.
قمری	oder قمری 1162. 1951. 2030, 1.
قنّائی	368. V, 14.
[القنديلجی]	2827.]
قوافی	2126, 242.
قوانسی	III, S. 54 Anm. 2.
[القوشجی]	1213.]
قوصونی	1958. 1979. 2026, 1.
قوصی	80, 2. 1687. 1737.
قونوی	888, 1.
قیراوطی	11, 1. 26, I fol. 131 b. 98, 19. 2168. 2200 (V, 49). 2211. 2213. 2319.
قیروانی	2, 19; 46. 1045 f. 1554. 2034, 1. 2124. 2129.
قیسی	1058. 1220. 1501. 1539. 2130.
قیصری	361. 2266.
قیطوشی	1303.
<hr/>	
موندی	64, 1.

ک

کاتبی	1186.
کاتی	1171, 2; 3. 1175 f
کاتولیکی	(katholisch) 2364.

کارزرونی	1283. 1925.
کاشغری	766.
کاشی	70, 2. 2809, 2.
[کافیجی]	(d. i. کافیہ جی , hier mit arab. Artikel) 1884.]
کالیوی	718* (V, 22).
کبسی	2358.
کبوشی	(Capuziner) 2851/2.
کبیری	643.
(?) کبیسسی	2358.
کتانی	1813.
کتبی	98, 3. 1220. 1222. 1224. 1294. 1567 1722.
کرادیسی	1391.
کرخی	1474. 2732, 2.
کردی	110. 402. 1176. 1182. 1737. 2707. 2718.
کرگی	(کرگی) 2029, 2.
کرمانی	592 f. 1944.
کرملیتانی	(Carmeliter) 2885, 5.
کسائی	I, S. 164 Anm. 1739.
کشناوی	1267.
کشی	590.
کعبی	643.
کفرای	705. 1212.

کَلاعی	2,1.
کَلْبی	1541. 1838. 2078. 2196,2.
کلوتاتی	816.
کلیونی	2025,1 (s. V, 47).
کمرانی	III, S. 483 Anm. 4.
کمشلشی (?)	610.
کِنانی	162. 575. 631,2. 667. 1547. 1878. 2049, 1. 2103. 2196,3.
کناوی	1267.
کندالی	201.
کُندی	2,115. 26, I fol. 9 ^b . 827. 1555. 2117,2. 2126,97; 263; 345. 2196,19. 2833. 2884, 1. V, 60.
کھفی	643.
کَواکِبی	102,10. 565. 583. 2201.
کوجلی	1934.
کوجکی	1935.
کُورانی	2,54. 1095,1.
کُوفی	26, I fol. 4 ^b . 663. 1358. III, S. 48 Anm. 1. 1592. 2126, 150; 195. 2196, 9. 2420 — 2428.
کوخی	1936.
کوم البریسی	} III, S. 48 Anm. 1.
کوم الریشی	

کیالی	(vgl. کِیَال bei al-Sujûṭi) 316.
کیدانی	936.
کیلانی	85, 13. 96, 4; 5. 204. 295. 2788,8.
کَن	
گوپاموی	(Berlin, Pers. 603, I, 67) 1198.
گیلانی	s. جیلانی und کیلانی

ل

لاحِقی	2126,50.
لادقی	(vgl. لَادَقِی bei al-Sujûṭi) 1399.
لاری	87,2. 259. 1218.
لاهوری	259.
لَبَقِی	10,3.
لُبْنانی	1549. 2262. 2341.
لُبودی	1933.
لُحِی	72,5. 314. 1225. 2273.
لَطِیفِی	3,20.
لُغِری	377. 2770.
لُقانی	200,2. 203. 583. 693 f. 1111. 1826. 1829. 2102, 3. 2103. 2783.
لقبی	10,3.

لنباہی 922.
لواتی 1541.
لیثی 560. 1213. 1618.
2126, 42; 327.

م

الماتریدی 100, 1.
(sic) ماردانی 716.
(sic) مارانی 1222.
ماردیدنی 1531.
ماردیننی 9, 2. 72, 7. 1105.
1109. 1113. 1116.
1350, 1. 1353, 2.
1381, 2. 1382.
1390. 1417, 2; 3.
1419. 1422. 1424.
1425. 1426. 1428.
1475. 1483. 1486.
1491, 3. 2196, 3.
2201. 2868.

مارونی 313. 386. 392.
1894/5. 1901.
1909. 1951. 1966.
1984. 2002. 2066.
2217. 2324. 2873.
2874.

مازنی 2126, 91; 376.
ماکدوننی III, S. 19 Anm. (l.
مکدوننی; vgl.
Nachträge).

مالقی 299. 2001. 2004.
V, 47.

مالکی 2, 23; 24; 28; 46;
51; 55; 56; 58; 61.
4, 4. 17. 26, I fol.
79*. 30, 5. 35, 6.
36, 1. 44, 25. 54, 2;
3. 80, 2. 194, 1.
203. 273. 298. 362.
374. 407. 421. 534.
598. 610. 651. 678.
680. 681. 682. 683.
685. 693. 732. 741.
844. 845. 858. 868.
890. 901. 907. 919.
924. 935. 1026.
1045 bis 1060.
1112. 1123. 1130.
1147. 1232. 1267.
1275. 1381, 5.
1427. 1483* (V,
32). 1545* u. **
(V, 36). 1617.
1625. 1690. III,
S. 292 Anm. 1.
1697. 1829. 1852.
1858. 1859. 1863.
1877. 1944. 1961.
2015. 2100. 2101,
2. 2102, 1. 2103.
2119. 2213. 2291.
2295. 2332. V, 14.

مأمونی 259.
ماوردی 2, 49. 1872. 2760,
13.

متبشری I, S. 274 Anm.
متبولی 1233.
مجدی 1381, 3. 1407.
1417, 1. 1418.
1420.

مجزومی V, 3.
مجیری (?) 772.
30

مَحَامِلِي	984.	مَرَجَانِي	1260, 2.
مَحْبُوبِي	933. 1024.	مَرَجِي	849. 850 (الفرق)
مَحْبِي	26, I fol. 173 ^b .	(الْمَرْجَنَة)	
مَحْذُومِي	V, 3.	مَرْحُومِي	944. 1863.
مَحْزُومِي	2, 51. 26, I fol. 19 ^b u. 102 ^a . Vgl.	مَرْدَانِي	1007.
مَحْزُومِي		مَرْزُوقِي	2379.
مَحَلِّي	14, 22. 923. 958 f. 1381, 3. 1669 f. 1849. 2295.	مَرْسِي	1848 (مَرْسِي, das. Anm.) 2119.
مَحْمَدِي	111. 246. 1085. 1884.	مَرشَدِي	941.
مَحْذُومِي	1690.	الْمَرْصِيفِي	39, 2.
مَحْزُومِي	(2, 51. 26, I fol. 19 ^b u. 102 ^a .) 988. 1629. 1687. 2240. 2830. V, 3.	مَرْعِي (?)	1642.
مَدِيحِي	1878.	مَرْغَتِي	} III, S. 90 Anm.
مُدْجِي	686.	مَرْغِيشِي	
مَدَنِي	23, 1; 4. 680. 1347. 1545. 2325.	مَرْغِيْمِي	1456, 1.
مَدِينِي (oder مَدِينِي)	632.	مَرْغِينَانِي	1000. 1039.
مُدْهَبِي	2142. V, 48.	مَرْوَزِي	418. 632.
مُرَادِي	283.	مَرِّي (oder مَرِّي)	1778. 2126, 90.
مُرَاغِي	1350, 3. 1713.	مَرْزَنِي	26, I fol. 118 ^a . 938. 1026. 2225.
مُرَاكَشِي	81, 2. 1295, 1; 3. 2291.	مَرْزِي	747. 1757.
مُرْتَجِي	2107.	مَسَاكِنِي	651.
مُرْتَفِي	1219.	مَسْتَنِي (?)	80, 2.
		مَسْرِي	1427.
		مَسْعُودِي	93, 4. 1354. 1554.
		مَسِيحِي	1894/5. III, S. 456 Anm. 1920. 1988. 1990. 2055.

مشتولی	815.
مشهدی	1947.
مصری	2, 2. 98, 3; 17. 169. 283. 285. 341. 421. 671. 767. 845. 896. 922. 923. 938. 970. II, S. 273 Anm. 1. 1080. 1143. 1219. 1222 (s. Nachtr. II zu II, 413). 1347. 1348. 1459. 1491, 3. 1545. 1614. 1619. 1622. 1628. 1668. 1715. 1757. 1795. 1859. 1930, 1. 1952, 1. 2034, 3. 2036, 2. 2066, 2. 2104. 2164. 2168. 2196, 6; 16. 2261. 2271. 2289. 2304. 2348. 2668/9. 2826. V, 41.
مصینی	1533.
مطهرانی	26, I fol. 104 ^a .
مطهرزی	214, 2. 227.
مطوبسی	341.
مطوعی	26, I fol. 102 ^b u. 108 ^a .
معافری	1728.
معتزلی	532.
معدونی	} s. مقدونی
معدوی	
معری	1, 2. 26, I fol. 149 ^a . 307. 315. 952. 1478. 1653. 2238.

معزی	2211.
معمری	(oder معمری) 45, 1.
معیدی	I, S. 335 Anm. 2.
معیصری (?)	1961.
مغاری	2696.
مغربی	17. 26. I fol. 109 ^b . 35, 6. 40, 2. 54, 3. 65, 1. 80, 2. 172. 283. 363. 683. 854. 1023. 1036. 1162. 1261, 10. 1283. 1348, 3. 1415. 1477. 1495. 1541. 1545* u. ** (V, 36). 1575. 1697. 1758. 1790. 2011. 2016. 2045. 2103. 2116. 2211. 2679. IV, S. 422 Anm. 2791.
مغنیساوی	641.
مفیدی	966.
مقدادی	2168.
مقدسی	(oder مقدسی) 2, 120. 44, 12. 192. 229. 321 (مقدسی). 397. (مقدسی). 596. 683. 746. 748 (مقدسی). 908 (desgl.). 921. 1138. 1147. 1402. 1478. 1492, 2. 1547. 1715 (bis). 1718. 30*

	1836. 1843. 1920.	مکتبی	385.
	1993. 2102, 4.	مکدونی	2398; vgl. III, S. 19 Anm. (s. Nachträge).
	2171. 2364. 2693		
	(مقدّسی und	مکودی	279.
	(مقدّسی). 2778.	مکی	2, 78. 19, 2. 548.
	2828. 2862. V, 57.		613, 5. 715. 735.
مقدونی	III, S. 19 Anm.		773, 3. 881. 996.
مقری (*)	1, 17; 20; 24; 30		1085. 1587. 1616.
	(مقری). 2, 56;		1629. 1660. 1694.
	63. 8, 1. 22, 13.		1706. 1707. 1834.
	26, 1 fol. 108 ^a		1857. 2126, 30;
	(مقری) und II,		111; 160. 2773.
	fol. 140 ^a (مقری,		2774 (المقامة)
	sic!). 165. 401.		(المکیّة). 2803.
	406. 631, 1		V, 52; 53.
	(مقری). 736, 1.	ملادی	643.
	941. 951. 1153.	ملکی	665. 1768. 1894/5.
	1590. 1607, 2.		1990. 2055.
	1697 f. (مقری).	ملوی	15, 3. 683. 730.
	1754. 1813. 1944		772. II, S. 399
	und das. Anm. 5.		Anm. 1206. 2804
	2025, 1. 2136.		(Nachtrag).
	2175. 2196, 6.	ملیجی	1737.
	2201. 2208. 2213.	مباتی	1892.
	2268, 2. 2313.	مناوی	2, 90; 91; 93; 94
	2711. 2794.		(I, S. 17 Anm. 1).
مقریزی	2, 6. 98, 20. 1574.		610. 890. 899.
	1620. 1621. 1652.		1736. 1829. 1985.
	1675 f. 1771. 1830.		2064. 2208. 2211.
مقلی	60, 1.	منجی	1230.

*) Bei der gewöhnlichen Schreibung المقری ist es oft unsicher, ob المقری oder المقرئ gemeint ist.

مَنْدَرِي	600.
الْمَنْزِلِي	206.
مَنْصُورِي	846. 1768. 1976. 2208. 2211. 2565.
مَنْفِي	1046.
مَنْقَرِي	(oder مَنقَرِي) 2126, 294.
مَنْهَاجِي	2776.
مَنْوُفِي	854. 874. 1633. 2015. 2351.
مَنْوِي	III, S. 322 Anm.
مَنْزِيرِي	1147.
مَنْيَقِي	2610.
مَنْجَمِي	III, S. 483 Anm. 5. 2025, 1.
مَنْهَلَبِي	410. 411. 2271.
مَنْهَدَوِي	14.
مَوَازِينِي	2184.
مَوَاهِبِي	890. 916, 1. 1425. 1491, 2.
مَوْسَوِي	26, I fol. 151 ^a . 1163. 1530. 1543. 2126, 364.
مَوْسِيقِي	1350, 8. 1353, 1.
مَوْصِلِي	46, 1. 344. 588. 612. 808. 1009. 1495. 1532, 2. 2126, 6; 7. 2196, 1. 2333. 2689. V, 33; 56.
مَوْقُوفَاتِي	V, 26.
مَوْلَوِي	643.

مَوْمَنِي	1863.
مَيْبَدِي	1218. 2227 ^a . 2228.
مَيْدَانِي	1250.
مَيْقَاتِي	1523.
مِيكَالِي	(? vgl. Nachtr. II) 26, I fol. 102 ^b .

ن

نَابُلُسِي	26, I fol. 107 ^a . 103, 1. 756. 872. 1547. 1660. 1718. 1860. 1891. 2105. 2201. 2205. 2209. 2262. 2316. V, 39.
نَاجُورِي	I, S. 112 Anm.
نَاجِي	80, 1. 81, 1. 94, 3.
(sic) نَاسَرِي	2858.
نَاصِحِي	769.
نَاصِرِي	664. 665. 865, 7. 1772 (الناصرية). 2082.
نَاطِفَانِي	2126, 261.
نَافِعِي	1262, 3.
نَاصِقِي	1267.
نَبَابِي (?)	922.
نَبْتِيَتِي	1412.
نَبْرَاوِي	1888.
نَبْطِي	1162.
نَثَلِي	II, S. 350 Anm.

نثای [نثائی]	868.
نَجَاحی	1753.
نَجَّارِی	850 (مذهب) (النَّجَّارِیَّة).
نَجَّاشِی	421 (vgl. Nach- trag II). 1508 (s. Wüstenfeld). 1692. 1813.
نَجْمِی	94, 15.
نَجِیبِی	329.
نَجَاعِی	III, S. 146 Anm. 1.
نَحْرِی	186. 222. 341. 352. 358. 533. 596. 727. 966. 1521. 1539, Anhang 1. 1600. 1851. 1906. 2211. 2328, 9. 2770.
نَحْمِی	1737.
نَدَائِی	1979.
نَدَوَرْمِی	} 1283.
نَدَوَرِی	
نَسَائِی	2, 70. 596. 601. 610.
نَسْطُورِی	60, 1.
نَسَفِی	50, 1. 55, 1. 100, 2; 3. 643. 671. 930. 1012—1014. 1150.
نَشِیلِی	II, S. 350 Anm.
نَصَارِی	2028, 1.
نَصِیرِی	643. 855.

نَصِیبِی	44, 18. 2126, 8.
نَصِیبِیْنِی	1253, 2.
نَطَاعِی	3, 6.
نَظَرِاوی	978.
نَغْرِی	II, S. 160 Anm. 1.
نَفْرَاوی	374. 682. 1046. 1147. 1859. V, 14.
نَفْرِی	II, S. 160 Anm. 1.
نَفْرَاوی	I, S. 339 Anm. (vgl. aber V, 14). IV, S. 88 Anm. 1. V, 48.
نُفْرِی	890. V, 25.
نَفِیْسِی	2034, 1.
نَقْشَبَنْدِی	15, 7 (الطريقة) (النقشبندیَّة). 96, 2. 262. 571, 3. 808. 1547. 1862.
نَکَلَاوی	844.
نَمِرودِی	709.
نَمْرِی	2126, 329; 379.
نَمَلِی	2055.
نَمِیرِی	1311, 1. 2126, 314.
نَهْدِی	2126, 258.
نَهْرَوَانِی	864, 2. 1708.
نَوَاجِی	11, 1. 2156. 2157. 2214. 2314. 2823 (V, 57).

نوبی	532. 853. 1535. 2102, 2.
نوروزی	1336. 1337, 1.
نوری	966. 1525, 3. 2196, 17.
نوفلی	2126, 26. 2268, 2.
نووی	2, 34; 59; 60; 86; 87; 97; 99. 99, 7. 105, 2. 614 f. 639. 806. 820. 864, 1. 955 f. 976. 989. 1065. 1136. 1153. 1829. 1847. 1849.
نوی	1198. 1525, 3.
نیازی	2289.
نیریزی	1158, 10.
نیسابوری	2, 43; 121. 521 1149. 1930, 2. 1931. 2127. 2243.
۸	
هارونی	192, 2. 2005. 2291.
هاشمی	I, S. 43 Anm. 2. 1790. 1857. 2126, 315. 2244. V, 60.
هاملی	1039.
هدیانی	1222.
هدهدی	878.
هدلی	2126, 107; 149; 266.
هربدی	2126, 10.
هرطوقی	2874.

هرمسی	1347.
هرمی	8, 2.
هروی	2, 40. 192, 2. 404. 1217, 2.
هسکوری	1046.
هشتوکی	308.
همامی	1026. 1029.
همدانی	30, 1. 829, 1. 868.
هندی	2, 110. 65, 3. 605. 675. III, S. 14 Anm. 1. 1358. 1738. 2002. 2126, 276. 2330.
هورانی	1358.
هومای (?)	646.
هیتمی	1187.
هیثمی	2, 78; 86; 89; 96; 104; 106. 16, 2. 19, 2. 630. 861. 1587. 1815. 2295. V, 44.

و

وابصی	2126, 181.
واحدی	2231.
وارسی	1483* (V, 33).
واسطی	210. 892. 1081. 1737. 2021.
واطی	476—505. 924.
واقدی	1591. 1599 f. 1607, 2. 1746—51. V, 40.

وَحْشِي	2201.
وَحِيدِي	1253, 1. 2211.
وَدَاعِي	2196, 13.
وَرْدَانِي	1442—1444. 1448.
وَرْدِي	39, 3. 44, 35. 315. 871. 952 f. 1477. 1514 f. 2174. 2214. 2794.
وَسِيمِي	1026. 2034, 1.
وَعِيطِي	829, 2.
وَفَائِي	16, 1. 23, 2. 421. 732. 897. 907. 1037. 1115. 1123. 1381, 3. 1474. 1543. 1872. 2099.
وَفَوِي	421.
وَلَالِي	1198.
وَنَائِي	732.
وَهْبِي	958.
ي	
[اليازجي]	1926.
يَاسَمِينِي	1475 f. 1491, 1.
يَافِعِي	8, 6. 121. 545. 914, 4. 2208. 2328, 8. IV, S. 340 Anm. 2712.
يَاكُوتِي	1525, 3.
يَامَنِي	93, 21.
يَتَوَانِي	376, 1 (ist falsch; s. V, 14).

يُخَصِّبِي	719.
يَزْدِي	1495. V, 33.
يَزِيدِي	2126, 38; 39; 355; 400.
يَشْكُرِي	2126, 19; 356. 2192, 2.
يَعْمَرِي	2, 2. 2297.
يَقْطِيبِنِي	2126, 335.
يَلْبَغَاوِي	1651.
يَمَانِي	2, 109. 95 fol. 62 ^a . 910. 1616. 1824. 1930, 6.
يَمِينِي	26, I fol. 48 ^b . 99, 5. 545. 941. 951. III, S. 483 Anm. 5. 1950. 2025, 1. 2167. 2256. 2712. V, 53.
يَمِينِي (?)	165.
يَهُودِي	28, 4. 76, 2. 2758. 2872.
يُوسُفِي	352 (القصيدَة) (اليوسفية)
يُونَانِي	1373. 1521.
يُونِيسِي	1340 (III, S. 12 Anm.).
يُونِينِي	
„Darâi“	V, 37 Anm. 3.
Hesronita	s. حصروني
Sionita	s. صهيوني

VII.

Chronologisches Verzeichnis der datierten Handschriften.

Nach der Flucht.

503: 1149.
 548: 1781.
 569: 1521.
 vor 570: 158.
 571: 2770.
 572: 2076.
 590: 1163.
 600: 186. 377.
 6...: 1143.
 601: 186.
 604: 401.
 607: 1349 (V, 31).
 611: 185.
 617: 392.
 619: 2013.
 624: 590.
 626: 1654 (V, 41).
 627: 382. 1554.
 639: 2688 (V, 55).
 668: 349.
 676: 1932.
 683: 1931.
 688: 939.
 691: 1776.
 693: 1728. 1900.
 699: 1953.
 (700: 1897.)
 704: 1013.
 708: 996.
 709: 1934.
 711: 904.
 717: 1874.

723: 1906. 1999.
 724: 613.
 728: 957.
 729: 1757.
 733: 595. 643.
 737: 1943.
 741: 1731.
 742: 1012. 1183.
 745: 2023. 2259.
 747: 2125.
 760: 1762.
 767: 314.
 778: 636.
 779: 398* (V, 15).
 781: 1878.
 782: 947. 1570.
 789: 1562.
 vor 797: 1759.
 800: 1881.
 vor 803: 192.
 807: 1658.
 810: 285. 299. 834.
 813: 832.
 818: 964.
 824: 402. 404. 526.
 825: 529.
 827: 593.
 828: 1992.
 833: 646.
 836: 1493.
 838: 2312.
 846: 105. 868.

849: 1763.
 850: 1840.
 852: 1217. 1497.
 855: 966.
 856: 1882.
 858: 1041.
 859: 2256.
 vor 860: 1655.
 861: 649.
 862: 9,1.
 865: 346.
 866: 647.
 867 (?): 1337.
 868: 1187. 2055.
 vor 869: 2315.
 869: 1337,1.
 871: 976. (1552.) 2038.
 2095.
 872: 1625. (1947.) 2371.
 873: 563. 978.
 874: 1589.
 877: 1484. 2139.
 879: 980. 1333.
 881: 1003. 1830.
 883: 1947.
 885: 1395.
 886: 554. 1283.
 888: 1167. 2305.
 890: 2794.
 vor 891: 1569.
 vor 891 (899?): 1489.
 891: 955.

892: 1620.	979: 1718.	1019: 2252.
9...: 64, 2.	980: 599.	vor 1021: 1474.
900: 80, 1. 548. 2810.	981: 348. 771. 1841. 2729.	1021: 310 853. 1825.
900 oder 901: 4.	983: 245. 1515.	2556.
902: 403. 2001 (?).	vor 984: 1377.	1022: 1964. 2774.
903: 64, 1.	984: 2798.	1024: 859. 1498. 1616.
905: 238.	985: 66, 1. 169.	1025: 562.
906: 1622.	986: 2134.	1027: 50, 1. 532. 1535.
909: 1531.	987: 1066.	1028: 202. 1886. 1959.
911: 1526.	989: 1403.	1030: 2183.
913: 2820.	990: 1274. 2830.	1031: 1784.
914: 854.	993: 994. 2106.	1032: 61, 1 u. 2. 2803.
915: 1857.	994: 1025. 1485.	1033: 70, 6; 10. 1195.
918: 1140.	996: 765.	1466.
920 (?): 1689 (?). 1928.	997: 558. 991.	1037: 1786.
921: 1532.	998: 1838.	1038: 253. 1631.
925: 363.	999: 1611. 1615. 1965.	1039: 70, 8. 1091.
928: 1158.	2379.	104?: 631, 1.
vor 931: 1926.	1000: 774. 1162.	1040: 70, 9. 1638.
934: 1086.	1001: 204.	1043: 551. 745.
938: 806.	1002: 258.	1045: 1430. 1634.
941: 1077.	1004: 2689.	vor 1049: 1916.
947: 1225.	vor 1005: 390.	1050: 735. 2326.
949: 1590. 1930.	1005: 1100.	1051: 1287.
951: 1184.	1006: 567.	1052: 3. 1028. 1800.
954: 219.	1007: 1712.	1872. 2795.
956: 974.	1008: 1910.	1053: 3.
957: 973. 1240.	1010: 886. 888, 1; 2.	1055: 2107. 2236. 2240.
961: 1874.	1011: 1127. 1736.	(10)56: 578.
964: 2004.	1012: 2153.	1056: 995.
966: 744. 1624.	vor 1014: 1597.	1057: 1219. 2214.
968: 2082.	1014: 1048. 1109. 1552.	1058: 228. 244. 259.
969: 2159.	2031, 1. 2303.	1060: 730. 2026.
970: 2092.	1015: 1220. 1773.	1061: 701. 1238. 1938.
971: 235.	1016: 182. 720. 2142.	1062: 318. 902. 921.
972: 223. 1137. 2700.	2195.	2626. 2690.
973: 2015.	1017: 1876.	(10)63: 2808.
977: 400. 959.	1018: 2072.	1063: (42). 1582. 2784.

1064: 858. 906. 962. 1697. 1858.	1099: 913. 2097. 2777. 2787.	1128: 968.
1066: 466. 924. 1062. 1717. 2884.	vor 1100: 54.	1129: 7. 264. 569. 1478. 1860.
1067: 681. 1024.	1100: 1079.	1130: 1925. 2792.
1070: 249 (?). 325. 769.	1101: 936. 1985.	1131: 552. 2191.
1072: 1257.	1102: 30,2. 172. 339. 2829.	1132: 1909.
1073: 1101. 1173.	1103: 1034. 1426,1 (?).	1134: 2812,1.
1074: 715. 844. 1169. 2590.	1104: 1511. 1545. 2070.	1135: 893. 2812,2.
1075: 240. 845. 1037.	1105: 173. 394/5. 708. 903. 1609. 2697.	1136: 1720. 1864.
1076: 1182.	1106: 553. 642. 1111. 1235 (?). 2244. 2706.	1137: 1385. 1425.
1077: 297.	1107: 1115.	1138: 310. 1490. 1500. 2660.
1078: 341. 594. 1176.	1108: 524 (? vgl. 525). 1753. 2098.	1139: 1774. 2497—2507.
1079: 77, 1; 3. 194. 249 (?). 1690. 2233.	1109: 1670.	1140: 2121.
1080: 298. 2701.	1110: 328. 1165. 1502.	1141: 573. 2075. Vgl. 2859.
vor 1081: 747.	1111: 1804. 2137. 2693.	1142: 1575. 1594. 1607. 1698. 2813.
vor 1082: 925.	vor 1112: 434	vor 1143: 1988.
1082: 208. 986.	1112: 665.	vor 1145: 1683.
1084: 2699. 2793.	1113: 323.	1145: 630. 1189. 1644.
1085: 225.	1114: 866,1. 1639. 1744. 1798.	1146: 1309.
1086: 1846. 1945.	1115: 849. 2081.	1147: 338. 2012.
vor 1088: 1558.	1117: 922. 1477. 1707. 2597. 2703.	1148: 1541.
1088: 508. 919. 2033. 2263.	1118: 2381,2 (?). 2764. 2771. 2831.	1150: 217. 1381,6. 2684.
1089: 1097. 1922.	1119: 1941.	1152: 855. 1551. 2666.
1090: 224. 687 (?). 1069. 1465.	1120: 746. 1177.	vor 1153: 2168.
1092: 239. 329. 1231. 2119.	1121: 768. 1995.	1153: 230. 932. 1047. 1422. 2016. 2742.
1093: 969. 2694.	vor 1122: 2118.	1154: 405. 1418. 2819.
1094: 263. 1584.	1123: 712.	1155: 15,9. 684. 1131. 2732.
1095: 1795. 1859. 2488.	1124: 102. 2628.	1156: 912. 2658.
vor 1097: 767.	1125: 748. 1007. 1961.	1157: 1487. 2381,1. 2743.
1097: 1227. 1476. 1485.	1126: 1036. 1951.	1158: 583. Vgl. 2381,2.
1098: 1026. 1458. 1619. 2135. 2759.	1127: 287. 303. 1491,2.	1159: 1779. 2378.
		1160: 273. 316. 984.
		1161: 901. 1475. 2079.

[1]162: 2255.
 1162: 1543. 2357.
 1163: 476—505. 1904, 1.
 vor 1164: 1694.
 1164: 61, 3. 1083.
 1165: 808. 1637.
 1166: 816. 1877. 2757.
 1167: 292. 385. 1355.
 2314.
 1168: 1061. 1417. 2049,
 2. 2054. 2358.
 1169: 809. 2704.
 1170: 682. 2172. 2262.
 2569—77.
 vor 1171: 756.
 1171: 811. 1686 (?). 1768.
 1172: 811. 1834. 2089.
 2638. 2814.
 1173: 1068. 1540.
 1174: 2806.
 1175: 191.
 1177: 1419. 1958. 2509
 bis 2555.
 1178 u. 1179: 2600 bis
 2609.
 vor 1179: 2362.
 1180: 524 (vgl. 525).
 2173.
 1181: 525. 1960.
 1182: 1213. 1844. 2316.
 2734.
 vor 1183: 2245.
 1183: 1330. 1845.
 1184: 2227.
 vor 1185: 1311.
 1185: 160. 2720.
 1186: 215. 1043. 2274.
 2692.
 1187: 2032. 2397. 2565.

vor 1188: 1224.
 1188: 171. 575. 1058.
 1166. 1501. 2052. 2487.
 2496.
 vor 1189: 1968. 2286.
 1189: 1059. 1504. 2685.
 1190: 265. 1121. 1194.
 1191 (?): 1159.
 vor 1192: 2103.
 1192: 1236.
 1193: 1629. 2385—93.
 vor 1194: 2231.
 vor 1195: 1735.
 (1)196: 2760.
 1196: 174. 411. 1202.
 1617. 1784. 2385—93.
 1197: 741. 923.
 1198: 1983. 2725.
 vor 1199: 1020. 1508 (?
 s. Wüstenfeld).
 1199: 277. 2050.
 1200: 57. 1862. 2029.
 vor 1201: 2224* (V, 50).
 1201: 518. 1725—27.
 1203: 1426, 1. 2253.
 1206: 2659.
 vor 1208: 1483* (V, 32).
 2691.
 vor 1213: 2237.
 1213: 354.
 1214: 2130. 2485.
 vor 1215: 1679.
 1215: 2569—77. 2677.
 1216: 376. 1210.
 1217: 2014.
 1218: 2275.
 1219: 1799.
 1220: 101, 1.
 1221: 2569—77.

1223: 1282.
 1289: 1546* (V, 38).
 1290: 1545* (V, 37).
 1546** (V, 38).

Nach
Christi Geburt.

1141: vgl. 2859.
 1172: 1521.
 1299: 2887.
 1610: | 27
 1612: |
 1617: 63, 2; 4.
 vor 1621: 779.
 vor 1641: 512. 780 (V,
 23). 783.
 1642 = 7150 nach Adam:
 1524.
 1655: 1520.
 1660: 2852.
 vor 1664: 595.
 1665: 2843* (V, 57).
 1669: 2868.
 vor 1683: 777.
 vor 1686: 468. 473. 517.
 1694: 1998.
 vor 1697: 789.
 1705: 1580.
 1713: 205* (V, 11). 2874*
 (V, 59).
 vor 1716: 474.
 vor 1731: 1207.
 vor 1745: 790.
 1750: 1904, 1.
 1758: 1920
 1764: 1549.
 1767: 2854.

vor 1777: 313.	vor 1798: 475.	1821: 1525.2.
1792: 2856.	vor 1799: 778. 787.	vor 1856: 509.
vor 1794: 571.	1803: 2866.	vor 1862: 797.
vor 1796: 1027.	vor 1807: 1538.	1873: 1546* u. **

Aera nach Erschaffung der Welt (nach Adam).

7093: 2859. | 7150 = 1642 n. Chr.: 1524.

Diocletianische Aera

(oder Aera der Märtyrer oder koptische Aera).

1015: 2887 (vgl. V, 61). | 1025: 1934. | 1381: 2843* (V, 57).

Seleucidische (oder syro-macedonische) Aera.

1484 = 1172 n. Chr. =	1923 = 1612 n. Chr.:	1967: 2884.
569 d. Fl.: 1521.	27.	1980: 2868.
1921 = 1610 n. Chr.:	1929 = 1617 n. Chr.:	2024: 2862.
27.	63, 2; 4.	2079: 2854.

Nach einer **التأريخ الجفرى** genannten Aera, welche zehn Jahre nach der Flucht beginnt, wird in der Handschrift Nr. 1686 gerechnet; nach der Himmelfahrt Christi in Nr. 2872 (vgl. V, 59).

Nachträge und Verbesserungen

zu

den Katalogen der persischen und der türkischen Handschriften.

I.

Die persischen Handschriften.

S. 1 Nr. 1,2: Es sind nicht eigentlich Ghazelen, sondern die Gedichte bestehen aus lauter Maṭla', d. h. jedes einzelne Miṣrā' hat den Reim. — Sprenger in ZDMG. XVI, 312 fragt in Beziehung auf das vorliegende Werk: Ist es ein **بياض** oder ein **سراپا**? Antwort: Es ist ein **بياض**. — Vgl. Rehatsek p. 140 Nr. 51. Ein ganz anderes Werk mit gleichem Titel ist in der Berliner Hs. Nr. 1040 enthalten. — S. 3 Al. 6 Z. 3: einem l. einen. — S. 4 Nr. 2,8: Es ist der **عبد الله الصيرفي مختصر در اصول خط** von **التبريزي**, welcher auch in der Berliner Hs. Nr. 318 enthalten ist. Der Anfang des vorliegenden Fragmentes fällt dort auf die letzte Zeile von Fol. 5^a. — Das. Nr. 2,9, Anfang Z. 2: **يخفى** l. **يخفر**. — S. 5 Nr. 3,2: Das Büchlein (**نصاب الصبيان**) ist mehrfach gedruckt; so Lakhnau o. J. (Sprenger Nr. 1000), Calcutta 1819 (Zenker Nr. 43), in Persien 1268 (Dorn in Bull. de l'Acad. de St.-Pét. I [1860] p. 535 Nr. VI) und in Tīhrān 1275 (Gosche im Jahresbericht für 1859–61 S. 247 Anm. 39^b). — das. Z. 9: Auch Upsala Nr. XV, 2 enthält eine Abschrift dieses Werkchens, und von Berliner Hss. gehören hierher Nr. 14,22; 24,1; 83,1; 154; 155, sowie die Commentare Nr. 156 u. 157,1. — S. 6 Z. 7: **زينت** l. **زينت**. — das. Al. 2: Eine andere persische Abhandlung gleichen Titels ist in der Berliner Hs. Nr. 14,44,a (S. 44 des Kataloges) enthalten. Man vgl. dort. — S. 7 Z. 8: **مي** l. **مي كن**. — Z. 11: **Dsû-lhigga** l. **Dû 'lhigga**. — Das. Nr. 5, I, 1: Dasselbe Werkchen ist auch in unserer arabischen Hs. Nr. 670,1 enthalten. — Über den Verfasser vgl. die zu der arabischen Hs. Nr. 2268 (IV, 276) beigebrachten Nachweisungen. — das. ist Anm. 2 zu streichen; bekanntlich kommen beide Geschlechtsnamen, **الطائي** und **الحاتمي**, dem Muḥji al-dīn zu. — S. 8 Z. 3:

صلى 1. صل. — Al. 3 Z. 3: الشيخ 1. شيخ. — Al. 4: Über den Begriff von الاحدية vgl. Sprenger in ZDMG. XVI, 312 Anm. — Al. 6 Z. 1: الفتوة 1. الفتوة. — Al. 7: Dieselbe Abhandlung befindet sich in Wien Nr. 1993,33 (III, 498), Berlin Pet. 683,1, im Escorial (Derenbourg Nr. 417,2) und im Trinity College p. 75 Nr. 9; vgl. auch Brit. Mus. Nr. 754,5 u. Paris, Flügel Nr. 149. — Unter الغوث (الاعظم) ist 'Abd al-qādir Gilāni zu verstehen; s. Sprenger in ZDMG. XVI, 312, den Oxforder Katalog p. 377* Al. 8, und die Berliner Hs. Pers. Nr. 14 fol. 314^b, wo es heisst: حضرت قطب الاقطاب غوث العالم سلطان الاعظم حضرت مير محيي الدين ابو محمد عبد القادر جيلاني الخ. — das. letzte Zeile: والصلوة 1. والصلوة. — S. 9 Nr. 5,8: Auch diese Abhandlung ist von Muḥjī aldin ibn al 'Arabī; sie ist von Flügel als Anhang zu Dschordschanii definitiones (p. ۲۸۳ f.) herausgegeben. — das. Al. 9 Z. 1: والخمسون 1. وخمسون. — Über حکيم ترمذی und seine Werke vgl. Lafuente y Alcantara zu Tetuan Nr. 84 (p. 47). — das. Al. 10: Vgl. den Katalog der arabischen Hss. II, 196 Anm. 2. — das. Al. 11: Vgl. Berlin Pers. 230,2 und Türk. 143. — S. 10 Nr. 5, II, 15: Vgl. Berlin Pers. Nr. 253—257. — das. Anm.: Das andere Werk gleichen Titels (زان المسافرين) ist von Nāṣir-i Chusrau; s. Schefer, Safarnāmeḥ p. LV, E. Renan in Journal des Savants 1882 p. 638, Rieu, Catalogue I, 380* Ende. — S. 11 Nr. 5, III, 1 Z. 3: Ibrahim l. Ibrāhīm. — das. ist Anm. 2 zu streichen; s. die Anmerkung auf S. 117. — S. 12 Z. 4: مر 1. هر. — das. Nr. 6,1: Von dieser Schrift des Maḥmūd Schabistari, welche z. B. auch im Brit. Museum handschriftlich vorhanden ist (Rieu II p. 828^b), verschieden ist ein anderes, umfangreiches Werk mit dem Titel حق اليقين, welches Muḥammad Bāqir Maḡlisī verfaßte; s. den Berliner persischen Katalog S. 60 Anm. 2. — Über حق اليقين heisst es bei Ġurgāni ed. Flügel p. ۲۸۹: حق اليقين ما حصل من العلم بما اريد له ذلك المشهود. — das. Nr. 2: Eine vollständige Abschrift des گلشن راز steht auch am Rande unserer türkischen Hs. Nr. 152. — S. 13 Nr. 6,5 ist herausgegeben von H. Ethé in Sitz.-Ber. d. Münchener Akademie, Phil.-hist. Cl. 1873, V, S. 640. — das. 6: Über Nāṣir aldin Chusrau und seine Werke vgl. das zu Berlin Nr. 710 Gesagte. — Eine Handschrift des

روشنائی نامه ist auch bei Rehatsek p. 128 verzeichnet. — Das. Anm., letzte Zeile, letztes Wort, l. **مظهر**. — S. **15** Al. 11: Vgl. hierzu das zu den Berliner Hss. Pers. 237*,6 (S. 1053 des Kataloges) und Türk. 144,1 Gesagte. — Eine Hs. der persischen Redaction befindet sich auch in Wolfenbüttel Nr. 71. — S. **16** Nr. 7,1: Eine Hs. befindet sich auch in Leiden (V, 11 Nr. 2241); vgl. auch H. Ch. VI, 546, 14577. — S. **17** Nr. 6,3: Andere Hss. bei Chanykov Nr. 154,d und Rehatsek p. 122 Nr. 16. — das. Z. 8 **و ذهن** l. **و ذمن** (d. i. **و تعالی**). — S. **18** Z. 1: **و قع** l. **و قع** 8,2: Vgl. über diese Tradition ZDMG. VI, 416. — S. **19** Z. 8: **جزئیات** l. **جزئیات**. — das. Anm. Z. 2: Arabisch 339; jetzt Nr. 1262. — S. **20** Nr. 8,7 Anfang: **حمد الجاعل** l. **حمد الجاعل**. — S. **21** Z. 2: Zu dem Spruche **من عرف نفسه الخ** vgl. Fleischer zu 'Ali's sechstem Spruche, S. 93 der Ausgabe. Über denselben Spruch handelt auch ein persisches Schriftchen im Brit. Museum, Rieu II p. 876^a, V (vgl. auch Paris 462, Wien 2003,77, Leiden 2290). — das. Al. 2: In den Anfangsworten sind von **بار** und **قناعت** die Punkte des **ب** ausgesprungen. — das. Al. 4: Über **قناعت** (eine der **قاعدة** des Çufismus; s. den gleich folgenden Nachtrag zu S. 22 Nr. 9,7) vgl. Tholuck, Ssufismus p. 327. — S. **22** Nr. 9,7: Die in der Dresdener Hs. Nr. 198,20 enthaltene Abhandlung des Schaich 'Ali Hamadani ist von der vorliegenden verschieden (vgl. Berlin Nr. 235,2); sie beginnt mit den Worten: **حمد و ثنائی نامنتهی پروردکاری را که استحکام قواعد** und handelt über die zehn **قاعدة** des Çufismus (nämlich **توجه** — **ذکر** — **عزالت** — **قناعت** — **قوکل** — **زهد** — **توبه** — **رضا** — **مراقبة** **است** و **مراقبة** **چشم داشتن** — **صبر**). — das. Nr. 9,8 Anfang: **ای طالب** l. **ایطالب** (d. i. **ای طالب**). — das. Nr. 9,9 Z. 6: **Makâni** l. **Makâni**. — S. **23** Z. 2 v. u.: Spr. 558 l. 568. — S. **24** Nr. 9,12: Die Prosa-Werke des Tughrâ sind in der Handschrift Add. 16,852 des Brit. Museums (Rieu II, 742^a) enthalten; seine beiden Werke **مرتفعات** und **جلوسیه** nehmen daselbst die 5te und 24ste Stelle ein. Ebenda handelt Rieu über die Lebensumstände des Verfassers, welcher „some years after the accession of Aurangzib“ (1068 = 1658) starb. Rieu berichtet auch von einer Ausgabe (Cawnpore 1871), und zählt andere Hss. auf; den letzteren kann ich noch hinzufügen: Elliot Nr. 195, Clarke Nr. 176 u. Rehatsek p. 153

Nr. 96. — Clarke a. a. O. und Beale, Biographical Dictionary p. 274^a verwechseln den Verfasser mit zwei anderen Personen des Namens طغرائی welche in den Jahren 513 u. 724 d. Fl. starben. — das. Al. 13: Das Gedicht über تقدیر ist von کلیم; s. Berlin Nr. 57,7. — S. 25 Z. 6: Mir 'Alī Schēr nannte sich in seinen persischen Gedichten فانی; s. Safina p. ۲۴۰ und Berlin Nr. 663, ف, 61. — das. Al. 14: Vgl. das zu Berlin Nr. 35,4 und 674,49 Beigebrachte. — Eine Hs. im Besitze Ch. Schefer's wird im Bull. hist.-phil. VI, 256 erwähnt. — das. Al. 15, letzte Zeile: حضرت. حضرت. — S. 26 Al. 16: Dieselbe Munāğāt s. in der Berliner Hs. Pers. 2,4. — das. Al. 18: Statt روز عرش, wie allerdings in der Hs. steht, ist offenbar روز عرض „Tag des jüngsten Gerichts“ zu lesen. — das. Al. 19: Vgl. Gotha Arab. 2730 und Berlin Pers. 57,6. — S. 27 Al. 20, Anfang: برداشتم. برداشتم. — das. Al. 24: Cat. Spr. Nr. 1403 ist nicht eine Handschrift, sondern eine Lithographie von Lakhnau 1261 (denn so ist statt 1761 zu lesen; s. Oudh p. 411). — S. 29: Nach Nr. 9 folgt zunächst Nr. 9^a (s. S. 116); dann sind einzufügen:

9^a.

(pt. 803.)

1. Das پندنامه, welches gewöhnlich dem Sa'dī zugeschrieben wird und auch von Harington in seine Ausgabe der Werke Sa'dī's aufgenommen ist (I fol. 200^a). Über die auf dieses Gedicht bezügliche Litteratur vgl. man die zur Berliner Handschrift Nr. 781,24 (S. 803 des Kataloges) beigebrachten Nachweise.

Anfang: کریم بخشای بر حال ما که هستم اسیری کند هوا
Aus dem Kolophon auf fol. 10^b ergibt sich, daß die Abschrift in

*) in dem Bataillonscantonnement ^طپلس در جهانوی auf Befehl eines Europäers صاحب ماستر مالکراف**) geschrieben wurde.

2. Fol. ^b: eine Sammlung von persischen Gesprächen, verschieden von allen, welche ich kenne.

*) „Titiliya, in the British district of Dinajpoor, lieut.-gov. of Bengal . . . Lat. 26° 27', long. 88° 20'“. Thornton's Gazetteer of India (London 1857, 8°), p. 979a.

**) oder مالکراف d. i. پالکراف, Palgrave?

Anfang: السلام عليكم عليكم السلام
 خير وعافيت است بلى صاحب از فضل الهی خیر
 است اسم شما چیست اسم نحیف بنده محمد علی
 است خانه شما کجا است خانه فدوی در ضلع بردوان
 است اکنون کجا میروی بخانه میروم

In der Endschrift werden diese Gespräche سوال و جواب genannt.

3. Fol. 18^b (letzte Seite): ein kurzes Billet.

18 beschriebene Blätter; 22,5 × 14 cm. Flüchtliges Shikaastah-
 âmiz mit 12 — 13, in Nr. 1 gespaltenen Zeilen auf der Seite. —
 Mit vielen anderen orientalischen Büchern zusammen in einer Leip-
 ziger Auction gekauft.

9**.

(pt. 293.)

1. طوطی نامه, das Papageienbuch, und zwar die Bearbeitung
 des Muḥammad Qâdiri, welche durch mehrfache Ausgaben und Über-
 setzungen sehr bekannt ist; vgl. ZDMG. XXI, 506. Der Verfasser
 lebte jedenfalls nach 1085 = 1674/5; s. unten die Anmerkung zu
 Nr. 85***. Die vorliegende Hs. dürfte aus der Ausgabe von Calcutta-
 London 1801 (Zenker Nr. 706—707) abgeschrieben sein; scheinbare
 Varianten, wie z. B. fol. 26^b Z. 5 das sinnlose کونچ کرد für کوچ
 کرد der Ausgabe (S. 104 Z. 3), sind wohl durchweg nur Schreibfehler
 des unwissenden oder flüchtigen Copisten.

Anfang: بعد از جنس جنس ثنا وصفت پیدا کننده اسمان
 وزمین کیفیت و حقیقت این است که

2. Fol. 43^b: جامع القوانين (fol. 45^a Z. 6), Briefmuster, im
 Jahre 1085 = 1674/75 zusammengestellt von Chalifah Schâh Mu-
 hammad und deshalb gewöhnlich انشای خلیفه genannt; vgl. Berlin
 Nr. 1058, 9 (S. 1008 des Kataloges), wo dieses Werk genauer be-
 sprochen wird. Die قانون am Ende sind hier alle sieben vorhanden.

سنتایش ونبایش مر اجدیرا که کاتب فصاحت بیان
خرد دانشوران

Der Kolophon am Ende (auf fol. 83^b) lautet folgendermaßen: نسخهٔ
جامع القوانين من تصنف (sic) خلیفه شاه محمد طالب العلم
بتاریخ چهارم ماه جمادی الاول ۱۲۵۷ هـ هجری مقدسه مطابق
بیست و دوم ماه جون ۱۸۴۱ م عیسوی در مقام بلهاری*) روز
چهارشنبه حسب خواهش کپتن مونزی صاحب بهادر دام اقباله
از دست کمترین غلام محی (sic) الدین یعنی منشی علاقه دار**)
سرکار فیض مدار باتمام رسید اگر کسی دعوی کند باطل است
هر که خواند دعا طمع دارم زانکه من بنده گناه گارم***)
نوشته بماند سیاه***) بر سفید نویسنده را نیست فردا امید
تمت تمام شد کار من نظام شد

3. Fol. 84^b: گلشن سعادت, Sammlung von Briefen des Sa-
'adat-allâh Chân, welche in den Jahren 1122—35 = 1710—22
Nauwâb des Karnatic war (s. Th. W. Beale, Biographical Dictio-
nary p. 227^b), und des Fadhl-allâh Chân, im Jahre 1130 (= 1717/
18) zusammengestellt von einem gewissen Muḥammad Amin; s. fol.
86^b und 87^a Z. 5 v. u. Der Inhalt ist in folgende vier Faḥl ein-
getheilt: 1) fol. 87^b: صحایف نواب سعادت انتساب به بزرگان
رقایم رائی عالم آرای باحبا 2) fol. 90^a: — وعزیزان عالی جناب
مفاوضات خان سراپا فضل واحسان 3) fol. 103^a: — واصدقا
4) fol. 122^b: — فضل الله خان باعزّه دربار وبزرگان روزگار
رقعات از طرف خود بخدمت بزرگان قدردان ودوستان مهربان
Das erste Schreiben in diesem vierten Faḥl ist an den Dichter Bédil
(† 1133 = 1720/21) gerichtet. — Eine andere Handschrift des-

*) „Belhari, in the British district of Sangor and Nerbudda on the route
from Allahabad to Jubbulpoor Lat. 23° 44', long. 80° 22'“. E. Thornton's Ga-
zetteer of India, p. 87^a.

**) s. Wilson, Glossary p. 217^a Ende.

***) sic! Das Metrum (Chafif u. Mutaqârib) verlangt سیه und گناه گارم.

selben Werkes ist in der Bibliothek der Asiatic Society (oder des Fort William) zu Calcutta vorhanden, p. 139 Nr. 1080.

Der Kolophon lautet (fol. 166^b): تمت تمام شد نسخۀ
 هذا (sic) از دست کاتب الحروف غلام محی (sic) الدین در مقام
 بلهاری بتاریخ بیستم ماه جمادی الثانی روز دوشنبه ۱۲۵۷
 هجری مطابق هشتم ماه اگشت ۱۸۴۱ عیسوی حسب فرمایش
 کپتن مونسی صاحب بهادر دام اقباله باتمام رسید
 شکر شکوریکه عطای توفیق شکرش شایان شکر دیگر
 Anfang: میگرد

4. Fol. 167^a: Eine von سید علی محمد نور الله ابن قاضی
 (* in sehr blumigem Stil abgefasste Geschichte des 'Alī
 'Ādilschāh II von Bigāpūr; dieselbe beginnt mit der Geburt des
 Fürsten und erstreckt sich bis zum Mahrattenkriege des Jahres
 1076 (= 1665/6); vgl. J. Grant Duff, History of the Mahrattas,
 3^d Edition, Bombay and London 1873, 8^o, p. 95. Man vgl. über
 das Werk Rieu, Catalogue I, 318^a, wo (ebenso wie III, 968^b) ein
 Exemplar desselben beschrieben wird.

Anfang: ستایش خدای جان وتن آفرین وپادشاه ملک آسمان
 وزمین

Kolophon (Fol. 276^b): بعونه تمت تمام شد کتاب تاریخ علی
 عادلشاه بتاریخ بیست وینجم ماه جمادی الثانی بوقت فجر
 ۱۲۵۷ یکهزار و دوصد و پنجاه و هفت هجری نبوی صلعم (**)
 در مقام بلهاری

276 beschriebene und eine Anzahl leerer Blätter; 39 × 24,5 cm.
 Schönes, großes Nasta'liq mit 17 Zeilen auf der Seite; fol. 167 —
 fol. 198^b Z. 6 v. u. von anderer, weniger guter Hand geschrieben,
 als der Rest der Handschrift. — Von B. Quaritch in London für
 12 Shilling gekauft.

*) Fol. 173^a Z. 6.

**) = 14 August 1841.

g***.

(pt. 310.)

1. Eine Aufzählung der acht Paradiese بهشت und der sechs ¹⁾ Höllen دوزخ, nebst Angabe, für wen jedes Paradies und jede Hölle bestimmt ist.

Anfang (nach der Basmalah): در بیان بهشت نام هشت بهست (sic) است، اول بهشت جنت الفردوس جای پیغمبران داخل میشود

2. Fol. 2^a: در بیان روزه الف یعنی روزه هزاره این است, eine kurze Auseinandersetzung über eine Art des Fastens, welche eine kurze Auseinandersetzung über eine Art des Fastens, welche روزه الف oder روزه هزاره genannt wird, resp. über die Tage, an welchen man dasselbe einhalten soll. Ich habe diese Art des Fastens sonst nirgends erwähnt gefunden.

Anfang: هفت روزه در تمام سال دارد هر که یکی باشد چون روزه هزاره

3. Fol. 2^b: verschiedene Notizen; zuerst ein Gespräch zwischen dem Propheten Muhammad und Gabriel. Der erstere fragt, wie oft Gabriel noch nach ihm herabkommen werde; worauf Gabriel antwortet: zehnmal, und diese zehn male aufzählt.

Anfang: حضرت محمد مصطفیٰ

از جبرئیل پرسیدن حضرت سخن چند بار فرود خواهی آمد بعد من جبرئیل گفت که ای ختم پیغمبران ده بار از آسمان فرود آیم

4. Fol. 3^b: eine anonyme Abhandlung über das Gebet نماز, welche auseinandersetzt, was bei demselben auf der einen Seite فرض, welche auseinandersetzt, was bei demselben auf der einen Seite فرض, auf der anderen حرام und مکروه ist. Eine vorhandene Eintheilung in (acht) Bâb ist confus.

Anfang: الحمد لله رب العالمين والعاقبة للمتقين والصلاة (sic)

1) Der Überschrift zufolge sollen es sieben sein, in der That werden aber nur sechs aufgezählt.

والسلام على رسول محمد وآله أصحابه (sic) اجمعين اما
بدانکه بندرا* فرض است انکه اطاعت کند خدا تعالى
را تا او ثواب يابد

5. Fol. 8^b: Verschiedene kurze Notizen; den Anfang macht eine arabische Tradition vom Propheten (الصَّلوة عماد الدين), (غمن [sic] اقامها فقد اقام الدين ومن تركها فقد هدم الدين), welcher eine persische Interlinearübersetzung beigegeben ist.

6. Fol. 10^b: رَقَعَاتِ اَمَانِ اللّهِ حَسِينِي, eine am Ende defecte Abschrift der Briefmuster des Amân-allâh Husainî, welche gleichfalls unvollständig auch in der Berliner Handschrift Nr. 62,14 (S. 129 des Kataloges) enthalten sind. Gedruckt in Calcutta o. J. (Bibl. Sprenger. Nr. 1594) und in Lakhnau 1269.

Anfang: حمد وافر خدايِ را که ياقوت قوت ناطقه بى بها در
اول سر عقد انشاى کبريائى او بى بها است
Ende: از رخنه ماجوج تغافل نگاهدارند بهتر خواهد بود
در اظهار شوق

7. Fol. 42^b: Eine Sammlung von Recepten, zumeist aphrodisischer Natur. Die angerathenen Mittel sind theils medicinischer, theils talismatischer Art.

Anfang: بيارد پنج بيضه مرغ ويک تانک اسبند سوختنى
اول سر بيضه بشکند

56 beschriebene Blätter; 26 × 19,5 cm. Flüchtliges Nasta'liq mit 13 Zeilen auf der Seite. Auf der letzten Seite stehen ein paar persische Verse und darunter der Name „Sam. Coulthard, Lieutenant“.

S. 30: الحَرَر ist wohl vielmehr aufzufassen als الحَرَر „der Schreiber oder Verfasser“. — Farâmarz starb nicht im J. 433, sondern kam in diesem Jahre zur Regierung (s. Abulfeda edd. Reiske et Adler III, 114 und Ibn al-Atîr ed. Tornberg IX, 338); meinen Irrthum hat der nicht ganz klare Ausdruck

1) d. i. بندہ را = بندرا.

Weil's verschuldet. — Eine andere Hs. dieses Werkes befand sich unter den Hss. Sir W. Ouseley's (Nr. 708), und ist also jetzt in Oxford; s. H. Ethé's Katalog p. 906 Nr. 1480; ein Stück daraus ist auch in Wien, s. Flügel's Katalog II, 517, letzte Zeile. — S. 33 Z. 4: **برنج** 1. **برنج**. — S. 36 Z. 4: 162^a 1. 162^b. — S. 38: Nach Nr. 11 ist einzufügen:

11*.

(pt. 302.)

فرهنگ جهانگیری, das von Husain Angû im Jahre 1017 (1608/9) vollendete Wörterbuch der persischen Sprache. Man vgl. über dasselbe das zu der Berliner Handschrift Nr. 123 (S. 192 des Kataloges) Beigebrachte.

Die sämtlichen fünf Abschnitte der Châtimah sind in der vorliegenden Handschrift vorhanden; dieselben werden nicht, wie in Berlin Nr. 123 und Kopenhagen Nr. LXVI, (**وجه**¹), auch nicht, wie in Berlin Nr. 128, **دفتر**, sondern — ebenso wie ihre ersten Unterabtheilungen — **در** „Pforte“ genannt. Es sind die folgenden:

I (fol. 360^a) — **مشتمل بر کنایات واصطلاحات واستعارات**
 II (fol. 397^a) — **مشتمل بر لغات مرکبه از پارسی و عربی**
 III (fol. 410^b) — **مشتمل بر لغاتی که یکی از حروف هشتگانه**
 IV (fol. 411^a) — **مشتمل بر زند** — **دران یافته شده است**
 V (fol. 414^a) — **مشتمل بر لغات غریبه**²: **وبازند وستا**
 Die zweiten Unterabtheilungen der fünf „Pforten“ werden hier nicht, wie in der Berliner Handschrift Nr. 123, **خلوه**, sondern **جلوه** genannt.

Anfang:

بسم الله الرحمن الرحيم
 بنام ایزد بخشاینده بخشایشکر
 انکه بر لوح زبانها حرف اول نام اوست“ آن همی
 کوید اله این ایزد وان تنکری‘

1) **وجع** im Berliner Kataloge S. 194 Anm. ist ein Druckfehler, den ich zu verbessern bitte.

2) Hs. **عربیہ**.

418 beschriebene Blätter mit Originalfoliierung in Devanâgarî-Zahlen ¹⁾; 30,5 × 18 cm. Deutliches Nasta'liq mit 23 Zeilen auf der Seite; die Überschriften der Abschnitte, sowie die zu erklärenden Wörter sind roth geschrieben. Die Abschrift des eigentlichen Wörterbuches wurde, wie ein Kolophon auf Fol. 359^a besagt, an einem Freitage im Ragab 1215 (= 18 Nov. – 17 Dec. 1800) vollendet, die der Châtimah am 3. Ġumâdâ I 1215 = 22 Sept. 1800; die Châtimah wurde also vor dem Wörterbuche selbst geschrieben. Auf einigen vorgehefteten Blättern stehen allerhand werthlose Beischriften; auf Fol. 1^a auch der Name eines früheren Besitzers (John Staples Harriot?). — Aus J. Mohl's Bibliothek (Catalogue Nr. 1772) für 72 Frcs. gekauft.

Das. Nr. 13 Z. 1: کتاب 1. کتابت. — Vgl. Berlin Nr. 139,3 u. 149–151. — S. 39 Nr. 14 Z. 2: († 1021 = 1612/3) 1. († 957 = 1550); s. Berlin S. 208 Anm. 3. — S. 41: Nach Nr. 16 folgen zunächst die auf S. 118 u. 119 beschriebenen Hss. Nr. 16^a u. 16^b; nach diesen sind einzufügen:

16^c.

(pt. 282; Stz. Haleb Nr. 79.)

Nochmals dasselbe Schriftchen (تحفة شاهدی), am Anfang und am Ende defect. Das Vorhandene beginnt mit رکیک اوکراده الخ (Nr. 16 fol. 2^b letzte Zeile) und schließt mit رشک کونی الخ (das. fol. 17^a, letzte Zeile).

17 beschriebene Blätter; 14,5 × 9 cm. Gutes, vocalloses, auch mit Zahlen nicht versehenes, dem Naschî sehr nahe stehendes Nasta'liq mit 16 Zeilen auf der Seite.

16^d.

(arab. 1252; Stz. Kah. Nr. 1072.)

Dasselbe Schriftchen, am Anfange defect. Das Vorhandene be-

¹⁾ In derselben ist 3000 statt 300 geschrieben.

ginnt mit dem Verse هم یایه دی الخ (Anfang von fol. 9^b in Nr. 16). In dem Ta'rich am Ende steht قلدى¹⁾.

12 beschriebene Blätter; 21,5 × 14,5 cm. Unvollständig vocalisiertes und nur hier und da mit Zahlen versehenes Nasta'liq; auf der Seite stehen 17 Zeilen.

16e.

Noch zwei Blätter von 22 × 16,5 cm aus einer Handschrift desselben Werkchens. Das erste entspricht fol. 6^b Z. 4 – fol. 8^b Z. 2, das zweite fol. 11^a Z. 1 – fol. 12^b Z. 4 v. u. in Nr. 16.

Gutes, vollständig vocalisiertes Nasta'liq mit 15–18 gespaltenen Zeilen auf der Seite. Keine Zahlen.

S. 42 Nr. 18: Nach der Leidener Hs. Nr. 2101 (IV, 295 des Kataloges) kommt diesem Werke der Titel المعتد في المعتقد zu; in der That heisst es in unserer Hs. fol. 3^a Z. 6 v. u.: واين تحفة مظفرى را نام المعتقد في المعتقد کرده شد. — Nach dieser Hs. ist einzufügen:

18*.

(arab. 857; Stz. Kah. 1497.)

منتخب العقائد, eine kurze Glaubenslehre, halb in Versen (des Metrums هزج --و--|و--و--|و--و--) und halb in Prosa geschrieben von محمد جميل بن ابى تراب البدخشى الحارثى und im Ragab 1016 (= Oct.–Nov. 1607) in Kashmîr vollendet. Seinen Namen nennt der Verfasser in der Vorrede, fol. 1^b, letzte Zeile; die übrigen Angaben sind den drei Endbait entnommen, welche lauten:

از هـ] بجزت خاتم نبیین	در سال هزار شانزده بین
این نسخه بنظم یافت تحریر	در ماه رجب بملک کشمیر
آندم که رساندمش باتمام	شد منتخب العقایدش نام

1) Vgl. den Katalog der Berliner persischen Handschriften S. 208 Anm. 2. Auch in Nr. 16 und 16a steht قلدى.

Der Anfang ¹⁾ lautet: بعد از حمد و سپاس ستایش ملک علام
و درود نامعدود به سید انام علیه الصلوة والسلام

70 Blätter; $19,5 \times 13$ cm. Altes, deutliches, nur unvollständig punctiertes Nasta'liq mit 23 Zeilen auf der Seite; als Schreiber nennt sich am Ende درویش محمد; Randnoten häufig; die beiden ersten Blätter haben durch Insectenfraß gelitten. — Auf der letzten Seite steht noch ein am Ende defectes فالنامه, welches mit Hülfe folgender Zahlentafel operiert:

هشت	نه	شش	یکی	چهار
هفت	ده	پنج	دو	سه

Das Büchlein, welches in der Überschrift فالنامه عشره مبشره genannt wird, beginnt mit den Worten: هر وقت که بکاری و بمهمی رفتی فال نیک گرفتی و مبارک داشتی و مؤمنانرا به سنت محمد رسول الله باید رفت

S. 43 Z. 9: تحت 1. تحت. — In den Anfangsworten 1. قریبه st. قریبه — S. 44 Nr. 22: Es ist in der That die Schrift des Gâmi شواهد النبوة; s. den Berliner Katalog S. 530 Z. 11. — S. 45: Nach Nr. 22 sind einzufügen:

22*.

(pt. 311.)

Ein mehrfach zusammengefaltetes Blatt von 64×31 cm. Dasselbe enthält einen Auszug انتخاب aus einem mir unbekannten historischen Werke mit dem Titel حدائق احمدی vom Shaich احمد احمدی (s. die Überschrift). Der Auszug handelt über muhammedanische Secten, hauptsächlich über die zwölf Unterabtheilungen فرقه, in welche die اسمعیلیه zerfallen. Gegen das Ende wird die be-

1) Zum Theil durch Insectenfraß zerstört, aber leicht zu ergänzen.

kannte, مرآت احمدی betitelte Geschichte von Gudscherat citiert, deren Verfasser علی محمد خان war; s. Morley, Descriptive Catalogue Nr. LXXf.

Anfang: باید دانست که روافض اسمعیلیه دوازده فریق اند
که بعد از امام جعفر صادق رضی الله عنه اسمعیل
کلائترین فرزند انجناب را امام دانند واین مذهب
در سنه ۵۵ هجری آغاز شد

Im ganzen 44 Zeilen aufser der Überschrift; gutes Shikastah, geschrieben (تحریر) im Jahre 1264 = 1847/8.

22**.

(aus arab. 941 = Stz. Hal. 612.)

Ein Blatt, welches einen kurzen, anonymen persischen Aufsatz über metaphorische Ausdrücke der Qāfi اصطلاحات الصوفیة enthält.

Anfang: بدانکه تصوف تصفیة قلبست از کدورات قالب و دنیا
عبارتست از آنچه بنده را از حضرت خداوند باز دارد

20 × 12,5 cm; hübsches Nasta'liq. — Am Ende, nach einigen arabischen Zeilen, noch türkisch ein Ghazel des Nâbî Efendi گفته نابی افندی († 1124 = 1712/3; s. Berlin, Türkisch Nr. 424); Anfang (Hazag' --|--|--|--):

ایتدی دلی سرکشته فلکدنده زیاده
دوندردی بنی کندویه اخر دوده زاده

s. die Münchener Handschrift Nr. 167 fol. 70^b.

22***.

(pt. 312.)

Eine am Anfang und am Ende defecte Handschrift der اخلاق
des Naṣīr-al-dīn Ṭūsī († 672 = 1273/4); s. Berlin Nr. 268f.
Der Anfang des vorliegenden Fragmentes (کودکان و تهذیب جوانان)

fällt in der Ausgabe von Bombay 1267 (Sprenger Nr. 920) auf S. 54 Z. 4, das Ende (معلوم باید کرد که بخل در علوم) das. auf S. 209 Z. 6 v. u. Die zweite Maqālah beginnt auf fol. 54^a, die dritte auf fol. 76^a./

122 beschriebene Blätter von 19,5 × 11 cm. Hübsches, 15-zeiliges Ta'liq; die Seiten sind mit einer goldenen Leiste und drei schwarzen Linien umzogen, die beiden ersten Blätter vielfach durchgerieben. — Im November 1883 auf einer Leipziger Auction gekauft.

22****.

(pt. 304.)

1. Eine Anweisung zum Traumdeuten — تعبیر خواب, wie eine fremde Hand in der Überschrift bemerkt hat — in zwölf Capiteln فصل. Die kurze Einleitung lautet, nach der Doxologie, folgendermaßen: این رساله ایست در معرفت احوال خوابها و کیفیت احکام رؤیا و این علم شریف است چنانکه یوسف ع او را ثانی ملک نهاد و چنانچه حق تعالی ازو حکایت فرمود فی قوله تعالی (Qur. XII, 102) رب قد آتیتنی من الملك وعلمتني من تأویل الاحادیث و شرح آن چنانکه باید درین کتاب میسر نشود اما آنچه ازو مهمتر باشد در دوازده فصل است بدان اشارت کرده شود انشاء (sic) الله تعالی. Die zwölf Faṣl beginnen dann auf fol. 2^a, 6^b, 9^b, 18^a, 24^a, 29^a, 32^b, 37^b, 40^b, 43^a, 47^a und 48^a. Der Anfang dieser Faṣl wird am Rande mit ganz kleiner Schrift bezeichnet, während für roth einzuschreibende Capitelüberschriften kleine Räume leer gelassen sind. Ein Verfasser wird nicht genannt.

Anfang: الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين این رساله ایست الخ

2. Nachdem das Traumdeutebuch auf fol. 49^b Z. 5 mit einem geendet hat, beginnt daselbst, ohne jedes äußere Kenn-

zeichen (auch ohne Doxologie), ein in zwei Capitel باب eingetheiltes Schriftchen über Physiognomik علم فراست. Die Anfangsworte lauten: در بیان علم فراست که آن عبارتست از معرفت اخلاق درونی و صفات باطن انسانی از اعضای ظاهره و اشکال محسوسه تا چون شخصی را ببینند بدانند که خوی نیک دارد یا بد. Die beiden Bâb, welche ebenso wie die Faṣl in Nr. 1 bezeichnet sind, beginnen auf fol. 51^b und 58^a.

3. Auf der letzten Seite steht eine Angabe darüber, ob die Träume صحیح oder عکس یا باطل sind — d. h. ob sie das Geschaute oder gar nichts oder das Gegentheil des Geschauten bedeuten — je nachdem sie in einer der 29 Nächte des Monats geträumt werden.

Anfang (nach der Basmalah): کیفیت خوابهای که در کدام شب صحیح و کدام شب باطل و بر عکس است

Über Traumdeutebücher im allgemeinen vgl. man N. Bland im Journal R. As. Soc. XVI, 118f., wo auch ein خوابنامه یوسف in zehn Capiteln und einem Anhang erwähnt wird.

60 beschriebene Blätter; 21 × 13 cm. Nr. 1 u. 2 mit sehr schönem, zwölfzeiligem Ta'liq geschrieben; die Abschrift von Nr. 2 am 15 (?) Schauwâl 1233 (= 18. August 1818) vollendet. Nr. 3 ist mit geringerem, doch immer noch gutem Ta'liq geschrieben. —

S. 47: Vgl. Berlin Nr. 363. — S. 49, Endnote von Nr. 26: 1. کرومی. — S. 51 Nr. 28: Zum تاریخ جهانکشانى des Ġuwainî vgl. Elliot's History of India as told by its own Historians II, 384—402, Defrémery im Journ. Asiat. 1852, II, 370—406, Schefer, Chrestomathie Persane II, 100 und 134, Rieu, Catalogue I, 160. Andere Handschriften: drei in Paris (s. Defrémery a. a. O. p. 371), drei in St. Petersburg (Bulletin I [1860] p. 358 Nr. 7 und p. 530 Nr. 5, sowie Erdmann, Temerdschin p. XI Anm.), je eine in Leiden Nr. 916 (III, 7), Kopenhagen Nr. 63, München Nr. 232. — S. 54: Nach Nr. 30 ist einzufügen:

30*.

(pt. 308.)

Eine kurze Geschichte Bengalens und besonders der Herrscher von Gāhāngīrnagar d. i. Dacca (Elliot-Dowson, *The History of India as told by its own Historians* VI, 330); von Saiyid 'Alī al-Husainī al-Qazwīnī (Fol. 2^b Z. 1), welcher Fol. 2^a Z. 6 von seiner Schrift sagt: این مختصری است مشتمل بر (sic) بیان برخی احوال فرما روایان ملک بنگالا سیما (سیما Hs.) نوئینانیکه بدار السروز جهانگیرنگر صانه الله تعالى عن الفتن والخطر قدم بر چاربالش ریاست گذاشته. Die Erzählung beginnt (Fol. 2^b Z. 6) mit der Eroberung Bengalens durch Akbar, und endigt mit dem J. 1200 d. Fl. (beg. 4. Nov. 1785), in welchem der Verfasser selbst von der Compagnie zum صوبه دار von Dacca ernannt wurde; er sagt Fol. 23^a Z. 6: و جناب برادر نیز مدت هفت سال بصوبه داری اینجا پرداخته ازین دار فنا بعالم بقا رحلت فرمود، من بعد آن صاحبان عالیشان بدستور نظر بر سوابق خیراندیشهای این خاندان نسبت بسرکار دولت مدار کمپنی عالیشان این عاصی را در سنه یک هزار و دوصد هجری بمسند صوبه داری این جا نشانیدند چنانچه این اضعف من عباد الله بافضل الهی و ابدال نوازشات تام سرکار مدوح بر آن استقامت و بوظائف دولت خواهی بر قرار معهود استدامت دارد. Auf die politische Geschichte Bengalens folgt noch ein Capitel über hervorragende Gebäude in Gāhāngīrnagar, شرح احوال عمارات و ابنیه عظیمه شهر جهانگیرنگر, und mit diesem schließt das Schriftchen.

زیب دیباجه سخنی حمد کبریای است جل شانه که به .
نیروی قدرت کامله اش نفوس کائنات را

24 beschriebene Blätter; 21,5 × 13 cm. Gutes, gleichmäßiges Shikastah mit 13 Zeilen auf der Seite.

Das. Nr. 31: Aufser dem Anfang fehlt auch ein Blatt nach Fol. 61 und vermuthlich mehrere nach Fol. 75. — Die Hs. ist benutzt von Herrn Professor M. Th. Houtsma in Leiden. — Das. Nr. 32: Vgl. Berlin Nr. 440 und Bull. de St.-Pét. I (1860) p. 361 Nr. 45 und XIV, 138, 22. Dieselbe Fortsetzung ist in Wien vorhanden; s. Flügel's Katalog II S. 219. — S. 55 Nr. 33: „Je viens de rencontrer le سفر السعادة de Medjd ed-Din Firoûzâbâdi, que vous signalez dans votre catalogue persan de Gotha. L'original est bien persan, comme vous l'avez cru, s'il faut ajouter foi à une note du recto du f. 1. Elle est de la même main que le titre et est ajoutée sur la gauche du feuillet et un peu obliquement; elle continue ce titre de la sorte: كتاب سفر السعادة تأليف الشيخ الامام العالم العلامة محمد الدين الفيروزبازي تغمدہ اللہ الا انه وضعه بالفارسية حسب ما التمس منه ثم نقله الى العربية اقل تلاميذه محمد بن محمود المكنى بابي الجود الخزومي النسب الحنفى المذهب المصرى المولد النهاوندى الحبل (?) نزيل الحرم الشريف النبوى وكان ذلك فى سنة اربع وثمانمئة بدار الملك فيروزباز عظمى مدن بنجاله جعلها الله تعالى دار الاسلام الى يوم الدين. L'écriture est orientale, datée de 867 et presque entièrement dépourvue de points diacritiques“. (Brief des Herrn E. Fagnan, datiert Alger 26 juin 87). — S. 58 Nr. 35: Ein Stück aus diesem Werke, entsprechend fol. 109^bf. unserer Hs., wird auch mitgetheilt von Hammer, Origines russes p. 96f. Weitere Handschriften: in Berlin Nr. 344 u. 344* (S. 1058 des Kataloges), in St. Petersburg (V. Rosen, Les MSS. persans de l'Institut des langues orientales p. 144 Nr. 24) und früher im Privatbesitze Bland's (s. Journal of the Roy. As. Soc. XVI, 163). — احمد طوسى wird der Verfasser von Hammer genannt; H. Ch. aber nennt ihn محمد بن محمود بن احمد الطوسى السلماني (vgl. den Berliner Katalog S. 1204 Anm.) — S. 60 Z. 5 u. 14: (Hs. ايد) اند (ايذ) — S. 61 Nr. 36: Vgl. A. Sprenger in ZDMG. XVI, 310. — S. 64 Nr. 38: Bei Dorn ist auch als Nr. CXXX, 8 ein Exemplar verzeichnet; Commentare s. bei Rehatsek p. 6 Nr. 7 und im Bull. hist.-phil. XIV, 104. Vgl. auch Berlin Nr. 22,1. — Das.: Nach Nr. 38 sind einzufügen:

38*.

(arab. 119; Stz. Nr. 69.)

Fragment einer Sammlung astronomischer und astrologischer Tafeln, wie dergleichen زیج genannt zu werden pflegen. Auf dem ersten der beiden Vorsetzblätter (und ebenso auf dem unteren Schnitt) steht زیج من طرف المطالع, und auf der Innenseite des Vorderdeckels von Seetzen's Hand „Ulugh Beg Tafeln III P.“ Diese Angabe ist indessen nicht richtig, wie eine Vergleichung mit Nr. 337 u. 338 des Berliner persischen Kataloges zeigt. Auch den genannten Tafeln des Naçır aldın Tûsî (Berlin Nr. 336) ist das Fragment nicht entnommen.

Auf der zweiten Seite steht eine Tabelle zur Traumdeutung, تعبیر, nebst vorausgeschickter Gebrauchsanweisung, welche mit den Worten این تعبیر خوابست که حکماء هند وضع کرده اند و نزدیک انوشروان عادل فرستاده تا هر خوابی که دیدی تعبیر الطول) der Längen- und Breitenlage (العرض) einer großen Anzahl von Städten, welches mit den in den erwähnten Werken von Naçır aldın Tûsî und Ulugh Beg enthaltenen zwar größtenteils, aber doch mit keinem von beiden durchaus übereinstimmt.

31 beschriebene Blätter mit Originalfoliierung; 25 × 17 cm; die Textstellen mit flüchtigem Nasta'liq geschrieben; nicht neu. — Auf Fol. 1^a sind zwei Siegel abgedruckt; in dem oberen, kleineren, verkehrt abgedruckten steht mit kufischer Schrift: ما شا الله لا من مملکات الفقیر; in dem unteren, größeren: قوة الا بالله الحاج مصطفى صدقی غفر له. — In der linken oberen Ecke des ersten Vorsetzblattes stehen ein paar Worte, welche wahrscheinlich den Titel der Handschrift enthalten; ich kann von denselben aber nur زیج lesen.

38**.

(aus arab. 941 = Stz. Hal. 612.)

Der Hauptinhalt dieses Fragmentes von drei Blättern (19×12 cm) ist das Ende einer in persischer Sprache abgefassten Schrift über Astrologie (Anfang: بی نام خدای تعالی نباید بود نام (مهین خدای با خود باید داشت); darauf folgt noch ein Talisman in türkischer Sprache, von welchem es im Anfange heisst: قیچن قیچمش که سنه نک باشین چورمک ایچون غایتله مجربدر; und darauf noch ein arabisches, دعاء قبرر genanntes Gebet mit türkischer Einleitung.

Verschiedene Hände; die astrologische Schrift mit feinem, hübschem, sehr deutlichem Naschi, die Seite zu 22 Zeilen, geschrieben.

38***.

(pt. 314.)

Ein astronomisch-astrologischer, in Indien unter der Regierung Akbar's II (ابو النصر معین الدین محمد اکبر پادشاه غازی), fol. 5^a, Z. 6) verfasster Kalender auf das Sonnenjahr 2120 der alexandridischen (اسکندرانی) = 1178 der persischen (یزدجردی) = 1078 der galälischen (جلالی) = 1809 der christlichen (عیسوی) = 1731 der Çâka- (سنبت*) = 1866 der Samwat- (بکرماجیت) Aera. Die angewandten Monatsnamen sind die persischen (خورداد, اردبهشت, فروردین) Meist Tafeln.

Anfang:

بقیه احکام سال عالم

بادهای مغربی وابر رعد و برق وباران وبردت در بهار
و شدت کرما در تابستان

16 beschriebene Blätter; $29,5 \times 22,5$ cm. Nasta'liq verschiedener Gröfse, in den Tabellen recht klein.

1) Hs. سب.

S. 66: Nach Nr. 39 ist einzufügen:

39* u. **.

(pt. 319 u. 320.)

ابن سيد السند محمد هادى العقيلي*، وتذكرة اولى النهى، ein Wörterbuch der Materia medica von العلوى. Der Stoff ist in zwei Maqālah eingetheilt, von welchen die erste die einfachen, die zweite die zusammengesetzten Heilmittel behandelt; zwischen beiden steht, als Châtimah zur ersten Maqālah, ein Wörterbuch von Synonymen in der Materia medica vorkommender Ausdrücke, welche dem Arabischen, Griechischen, Syrischen, Persischen, Türkischen, Indischen „u. s. w.“ (وغيرها) entnommen sind. Der Inhalt aller drei Abtheilungen ist nach der gewöhnlichen Reihenfolge des arabischen Alphabetes angeordnet. Die zweite Maqālah ist, wie in den einleitenden Worten ausdrücklich angegeben wird, die abgekürzte Bearbeitung منتخب eines anderen, von demselben Verfasser im Jahre 1185 (= 1771/2) geschriebenen Werkes über die قرا باذين, welches den Titel جمع تراكيب الجوامع وذخيرة التراكيب trägt und in dem Calcuttaer Drucke Sprenger 1904 enthalten ist.

Das vorliegende Werk muß im Orient, besonders in Indien, sehr geschätzt sein, da es trotz seines bedeutenden Umfanges häufig gedruckt worden ist. Ich weiß von folgenden Ausgaben: 1) Calcutta 1239 = 1824. (Zenker I nr. 1300); 2) daselbst 1832

1) So steht hier; die Ausgabe Sprenger 1907 liest — wohl allein richtig — العقيلي. Im Kolophon eben dieser Ausgabe wird der Verfasser مير محمد حسين ابن سيد السند محمد هادى العقلى (sic) العلوى, in seinem gleich zu erwähnenden älteren Werke, welches in dem Drucke Sprenger 1904 enthalten ist, ابن السيد (sic) السند الاستاذ المرحوم محمد هادى العقيلي العلوى الخراسانى ثم الشيرازى genannt. الشيرازى الشهير بحكيم محمد هاديخان محمد حسين

(Zenker II nr. 952); 3) daselbst 1260 = 1844 (Sprenger nr. 1907; enthält nur die erste Maqâlah nebst Châtimah); 4) Tih-rân 1277 = 1860 (Trübner, Catalogue p. 101); 5) Bombay 1283 = 1866 (das. p. 64 und Record nr. 92/93 p. 127); endlich enthält wahrscheinlich 6) auch der von Zenker II nr. 933 angeführte Druck (مخزن الادويه. Calcutta 1842. Fol.) das vorliegende Werk, obgleich es von Zenker unter die „ouvrages arabes“ eingereiht ist.

In der Einleitung (I fol. 2^b, Anfang) zählt der Verfasser die von ihm benutzten Quellen auf; es sind der Qânûn des Avicenna, الادوية القلبية desselben Verfassers (Gotha nr. 1995), das Werk des Ibn al-Baitâr, das Werk ما لا يسع الطبيب جهله (vgl. Gotha nr. 2116), die تذكرة des Dâwud al-Anṭâkî (Gotha nr. 2009) u. a. m.

Die vorliegende Handschrift ist so gebunden, daß der erste Band die erste Maqâlah, der zweite die zu dieser gehörige Châtimah und (von fol. 107^b an) die zweite Maqâlah enthält.

Anfang der ersten Maqâlah: الحمد لله الذى اظهر اثار قدرته; بايجاد الموجودات; der Châtimah: در بيان تعداد ادويه مذكوره; الحمد لله الذى; der zweiten Maqâlah: عرقنا (sic) بنفسه وهدينا بحمده.

1065 und 841 beschriebene Blätter¹⁾; 31 × 21 cm. Schönes Nasta'liq mit 18 Zeilen auf der Seite; Rubricationen wie gewöhnlich. Am Ende steht die mir nicht ganz verständliche Bemerkung: تمت تمام شد بعون الله تعالى وبحسن توفيقها جناب²⁾ منشى غلام اكبر كاتب الحروف احقر العموم غلام مخدوم. — In einer Leipziger Auction für 12 Mk. gekauft.

1) Zwischen fol. 164 u. 165 des zweiten Bandes ist ein Blatt vom Schreiber leer gelassen, ohne daß etwas fehlte.

2) Ohne Punkte geschrieben.

S. **67** Nr. 40,i Anfang: **که هست ۱ که است**. — Das. Al. 2: „Wie sich ergab, ist Ihre handschrift an auszügen aus dem Gerschaspnâmè sehr arm und in einem sehr verworrenen zustande. Fol. 12, obgleich in epischem versmaße, gehört nicht zum Gersch. n. (zwischen diesem blatte und dem vorhergehenden fehlen wahrscheinlich einige blätter); Fol. 13—24, ebenfalls nicht; Fol. 24^v — 32 ist Nizâmi. Fol. 33—42 enthalten wieder auszüge aus Gerschaspnâmè, aber mit andern gemengt. Das erste stück, über den wein, findet sich in unserer hs. fol. 19. Auf fol. 34—36 sind einzelne verse aus zwei verschiedenen capiteln des Gersch. n. genommen. Fol. 37 ist vielleicht nicht der ursprüngliche anschluss an fol. 36. Aber das ganze capitel von fol. 37 bis 39^v gehört dem Gersch. n. an und steht in unserer hs. auf fol. 221—224. Was darauf folgt habe ich in letzterer nicht gefunden. Trotzdem ist Ihre hs. doch von großem werthe; denn sie ist wohl kaum jünger als das 7te jahrhundert H. und gehört also zu den ältesten abschriften persischer dichtungen. Auch hat sie mir einige wichtige varianten gegeben, da meine hs. sehr nachlässig im 16ten jahrh., in Indien, geschrieben ist.“ (Brief des Herrn Dr. H. Zotenberg, datiert Paris, d. 6. März 1882). — Über das **گرشاسپنامه** spricht Mohl I, p. LV; vgl. auch Lumsden p. VI u. ۲۷۷ Z. 7 v. u. und Macan Vol. I p. XLI. Eine Hs. dieses Gedichtes wird beschrieben bei Rehatsek p. 164 Nr. 129. — In den Anfangsworten schreibt unsere Hs. **سیاس**, nicht **سپاس**, wie gedruckt ist. — Das. Al. 3: Über **نظامی** vgl. den Berliner Katalog S. 751. — S. **68** Al. 6: Zu **فردوسی** vgl. S. 730 des Berliner Kataloges. — S. **69** Nr. 41: Vollständige Abschriften des **گلشن سنائی** s. in Pers. 6,2 und Türk. 152 (am Rande). — S. **70** Al. b: Zu **راز** vgl. Berlin S. 717. — S. **72** Nr. 42,2: Zu **عطار** vgl. Berlin S. 774. — Das. Nr. 43: Das Inhaltsverzeichniss auf fol. 1^a ist von Friedrich Rückert's Hand geschrieben. — S. **73** Z. 5: **زهی ۱. زمی**. — Das. Al. 5: Zu **حسن جامی** vgl. auch Berlin Nr. 836. — S. **74** Nr. 44,1 u. 2: Zu **جامی** vgl. auch Berlin S. 867; zu **حافظ** das. S. 845. — S. **75** Al. 2 Z. 1: **حافظ ۱**. — S. **76** Nr. 45,1: Wie bereits zu Berlin Nr. 673*,4 bemerkt ist, scheint dies vielmehr das **دوباب** genannte Gedicht des **کاتبی** zu sein; es ergibt sich dies aus den Anfangsworten dieses Gedichtes, wie dieselben von Rieu im Kataloge des Brit. Museums II, 638^a, iv mitgetheilt werden. — S. **77** Al. 3: Zu **خاقانی** vgl. Berlin S. 768. — S. **78** Al. 7: Vgl. zu dieser

Erzählung unsere arabische Hs. Nr. 2736 und den Nachtrag dazu. — Das. Z. 9: **دُر می چکانی** ¹. **ور می چکانی**. — S. 80 Nr. 47, 1: Auch ein Dichter mit dem Tachalluṣ **حیط اعظم** hat ein **حیط** genanntes Gedicht verfaßt (s. Sprenger, Oudh p. 171); doch zeigen Anfangsworte und Abfassungsjahr, daß wir es hier mit dem Gedichte des Bêdil zu thun haben. — Das. Al. 2 u. 3: Der Diwân des Nâṣir 'Alî ist nach Rieu II, 700^a bereits im Jahre 1844, und nach Trübner's Catalogue p. 38 dann wieder 1281 = 1864/5 in Lakhnau gedruckt worden. Das in Al. 2 beschriebene Gedicht ist dasselbe, welches in der von Rieu II, 699^b besprochenen Hs. des Brit. Museums den Diwân beginnt. — S. 81: Nach Nr. 47 sind einzufügen:

47*.

Zwei einzelne Blätter von 21 × 15 cm, verschiedenen Handschriften entnommen. Das erste enthält hauptsächlich eine Anzahl Rubâ'î (weder von 'Umar Chaijâm, noch von Sa'dî oder Hâfiz), das andere eine Qaṣīde im Metrum Ramal — — — | — — — | — — mit dem Anfange:

یک معبّا خونده ام از بر کان ¹
نیست چیزی در جهان بهتر ازان

Außerdem steht noch auf dem ersten Blatte ein traditionell überlieferter Ausspruch des Propheten über das, was jeder der vier Râshidûn (Abû Bakr, 'Umar, 'Uṭmân, 'Alî) als der erste that (Anfang: الامام امیر المومنین ابی (sic) بکر صدیق (sic) قال فی حقّه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول من آمن بی ابی (sic) بکر ¹, واول من صدقنی ابی (sic) بکر واول من زوجنی ابی (sic) بکر الخ, auf dem zweiten türkisch ein Recept zu einer Salbe **ملغمه**).

47**.

(pt. 299.)

Der erste Band einer Handschrift des **شاهنامه** von Firdausî. Den Anfang macht die Vorrede des Bâj-sunqur (Préface I

1) d. i. **که آن**, wie es auch zu lesen ist.

bei Mohl); s. Berlin S. 734 Nr. 703 f. In dieser Vorrede ist (fol. 9^a—10^b) die Satire gegen Schâh Mahmûd eingefügt, aber in einer von der gewöhnlichen stark abweichenden Gestalt; gleich der Anfang lautet folgendermaßen:

الاهی خردمند صاحب هنر بگفتار کردار من در نگر
میانجی میانه من و شاه باش بحق خدا کز حق آگاه باش

Auf diese Vorrede folgt das Gelicht bis Macan II S. ۷۰۳, dem Schlufverse

کنون رزم بیزن (sic) بگویم که چیست
کز آن رزم یکسر نباید گریست

folgt hier noch die Doxologie:

هزاران درود هزاران سلام ز ما بر محمد^۱ علیه السلام
و بر آل یاران او اجمعین هزار آفرین بر جهان آفرین

Am Ende steht der Kolophon: تمت دفتر اول سنه ۳۱ در عهد اورنگزیب عالمگیر پادشاه
das 31ste Jahr der Regierung des Aurangzêb ist 1099 d. Fl. = 1687/8 n. Chr.

Anfang der Vorrede: به که کند اهل کمال، به
ثنائی (sic) ملک الملک خدائی متعال

des Gedichtes (fol. 16^b):

بنام خداوند جان و خرد کزین برتر اندیشه در نگذرد

196 beschriebene Blätter von 32,5 × 19 cm. Gewöhnliches, deutliches Nasta'liq mit 25 vierspaltigen Zeilen auf der Seite. Die Seiten sind mit blauen und rothen Streifen umzogen, die Spalten durch doppelte rothe Linien getrennt, die Überschriften der Abschnitte roth geschrieben und in zwei blaue Linien eingefasst. Das erste Blatt, auf dessen fol. rect. Kabîkağ, der Insectenvertilger, zweimal angerufen wird, ist an seinem inneren Rande ein wenig beschädigt. Am Anfang und am Ende ist ein Stempel abgedrückt, in

1) Zum Theil zerstört.

dessen Innerem ein Löwenkopf auf einer Lilie zu sehen ist, während auf dem umfassenden Bande „William H. Morley, Middle Temple“ steht. Aus der Bibliothek dieses trefflichen Gelehrten stammt also die Handschrift (ebenso wie die Berliner Handschriften Nr. 509 und 510). — Von B. Quaritch in London im Januar 1868 für 15 Shilling gekauft.

Das. Nr. 48 ist = pt. 210, Stz. Nr. 152. — Über Auszüge aus dem Schâhnâmah überhaupt vgl. Mohl I p. LXXVIII. und die Berliner Hss. Nr. 707 — 709. — S. 85 Nr. 51: Eine Erzählung wird nach dieser Hs. (Fol. 121^a Z. 1 bis 122^b Z. 5 v. u.) von Friedrich Rückert in ZDMG. XIV, 280 in Text und Übersetzung mitgetheilt. — S. 86 Nr. 52 Z. 3: بالماس ١. بالماش. — S. 87 Nr. 53: Eine schöne Hs. des مثنوی besitzt die Großherzogl. Bibliothek zu Weimar. — Vgl. übrigens zum Matnawî die Berliner Hs. Nr. 763. — S. 88: Nach Nr. 54 sind einzufügen:

54*.

(aus arab. 1490.)

Zwei Blätter von 17,5 × 11 cm aus einer Handschrift des Matnawî von Ġalâl-aldîn Rûmî. Das erste Blatt beginnt mit گوهر تا همی گفت الخ S. 179 Z. 9 v. u. und endigt mit الخ S. 180 Z. 8 v. u. der Ausgabe von Lakhnau 1282 (1865); das zweite umfaßt پاشکسته الخ das. S. 213 Z. 4 v. u. bis شکل الخ das. S. 214 Z. 5 v. u.

Gewöhnliches, ziemlich neues Nasta'liq; der Text greift von dem Inneren der Seite auf den Rand über.

54**.

Persische Matnawî-Verse. Den Anfang machen die sechzehn ersten Bait des مثنوی von جلال الدین رومی; dann (fol. 1^b Z. 3) folgen die Verse ای دریغا الخ desselben Gedichtes, welche in der Lithographie von Lakhnau 1282 = 1865 auf S. 61 Z. 13

stehen. Wie Inhalt und Versmaß vermuthen lassen, dürften auch die übrigen Auszüge demselben Gedichte entnommen sein.

Anfang (nach der Basmalah):

بشنو از فی چون حکایت میکند از جدایها شکایت میکند

5 beschriebene Blätter; 18,5 × 13 cm. Ziemlich neues Nasta'liq mit 14—17 meist gespaltenen Zeilen auf der Seite.

54***.

(pt. 296.)

کلیات سعدی, die Werke des Sa'di, aber mit Ausnahme des گلستان, des (dem Sa'di häufig abgesprochenen) پندنامه, der مقطعات und der مخحکات, welche fehlen. Der genaue Inhalt der Handschrift ist folgender:

1. die Vorrede des 'Alī ibn Ahmad Bêsutûn; Harington, Vorrede fol. 5^b.

Anfang: شکر و سپاس معبودی را جلت قدرته که آفریننده مخلوقات عالمست

2. fol. 3^b: sieben رساله genannte Abschnitte, welche auf fol. 3^b, 8^b, 30^a, 32^b, 35^a, 45^b und 47^a beginnen. Die ersten sechs entsprechen den Abschnitten 1—6,1 in der Berliner Handschrift Nr. 781 (S. 800 des Kataloges), die siebente ist überschrieben رساله هفتم هزلیات und ist identisch mit dem dritten Mağlis der هزلیات (Harington II, 479^a), als welcher sie auf fol. 508^b Z. 2 v. u. in der vorliegenden Handschrift zum zweitenmale vorhanden ist¹⁾.

Anfang: سپاس بی غایت و ستایش بی نهایت آفریدکاری [را]
جل جلاله و عم نواله که از کمال موجودات

1) Harington, Vorrede fol. 6^b Z. 11: وبعضی بهفت رساله نوشته بودند سبب آنکه رساله مجلس هزل در اول رسالات اضافه کرده بودند بنده این رساله را از اول کتاب بآخر برد و داخل خبیثات و مطائبات کرد که در اول خوش نمی نمود

3. fol. 50^b: der بوستان. Die zehn Bâb beginnen auf fol. 56^a, 88^a, 104^b, 115^b, 132^a, 139^b, 145^b, 159^b, 167^b und 178^a. In dem Inhaltsverzeichnisse der Kullîjât, welches Bêsutûn seiner Vorrede eingefügt hat, wird der بوستان in der vorliegenden Handschrift unter dem Titel سعدى نامه angeführt; bei Harington (fol. 6^b Z. 4 v. u.) steht بوستان.

Anfang:

بنام خداوند جان آفرین حکیمی (sic) سخن بر زبان آفرین

4. fol. 182^b: قصاید عربی, die arabischen Qaṣīden; Harington fol. 205.

Anfang (sic): جفت بحفنى المدامع لا تجرى
فیما طغى الماء استطال على الشكرى

5. fol. 193^a: قصاید فارسی, die persischen Qaṣīden; Harington fol. 214^a. Ein Verzeichniss der Anfangs-Miṣrâ' der Qaṣīden ist vorausgeschickt.

Anfang der ersten Qaṣīde:

شکر و سپاس و نعمت و منت خدایرا پروردگار خلق و خداوند کبریا

6. fol. 230^b: مرثی, die Epicedien; Harington fol. 245^a.

Anfang: دل شکسته که مرهم نهد دگر بارش
یتیم خسته که از بای برکند خارش

7. fol. 236^b: مملعات, Gedichte, welche aus in verschiedener Ordnung unter einander gemischten persischen und arabischen Versen bestehen; Harington fol. 250^a.

Anfang: تو خون خلق بریزی و روی در تابی
ندا نمت چه مکافات این کنه یابی

8. fol. 242^a: مثلثات, Gedichte, welche aus Strophen von je drei Bait, und zwar einem arabischen, gefolgt von zwei persischen, zusammengesetzt sind. In Harington's Ausgabe sind diese مثلثات noch zu den مملعات gerechnet (fol. 255^a); in den Ausgaben von Kânpûr 1280 und Bombay 1272 bilden sie dagegen, wie in der Hs., einen besonderen Abschnitt (Kânpûr fol. 157^a, Bombay S. 45).

Anfang (sic): حلیل الهدی انجم واصلح
ولیکن ما هداه الله افلح

9. fol. 243^b: لغزیات, Räthsel, ein Abschnitt, welcher sowohl in der Ausgabe Harington's, als auch in denjenigen von Kānpūr 1280 und Bombay 1272 und ebenso in den meisten Handschriften fehlt, aber in der Berliner Nr. 782 (als Al. 22) gleichfalls vorhanden ist.

Anfang: دیدم دو جوانرا که همی عربده کردند
هر روزیکی اهل نه هم شکل و نه همتا

10. fol. 248^a: ترجیعات, Refraingedichte; Harington fol. 357^a.

Anfang: ای زلف تو هر خمی کمندی چشمت بکرشبه چشم بندی

11. fol. 256^a: طئیات, die erste der Ghazelensammlungen; Harington fol. 264^a. Die Ghazelen selbst beginnen auf fol. 263^a; voraus geht ein Register über die in den einzelnen Buchstaben enthaltenen Gedichte.

Anfang des ersten Ghazels:

اول دفتر بنام ایزد دانا صانع پروردگار حی توانا

12. fol. 405^b: بدایع, die zweite Ghazelensammlung; Harington fol. 367^a. Auch hier geht ein Register voraus, so daß die Gedichte selbst erst auf fol. 408^b beginnen. Der Anfang des ersten (ganz arabischen) Gedichtes lautet:

الحمد لله رب العالمین علی
ما در من نعمة عز اسمه وعلا

13 u. 14: Von der nun folgenden dritten, خواتیم genannten Ghazelensammlung (Harington fol. 415^a) ist auf fol. 461^b nur der Anfang des Inhaltsverzeichnisses, von der vierten, غزلیات قدیم genannten (Harington fol. 430^a) nur die letzte Seite (fol. 462^a) vorhanden, da zwischen fol. 461 u. 462 sich eine große Lücke findet.

Der Anfang des Registers zu den خواتیم lautet: سپاس و حمد
غزلیات قدیم; der erste Vers des von den غزلیات vorhandenen (Harington fol. 437^b Z. 8 v. u.):

با طبع ملولت جکند دل که نسازد
شرطه همه وقتی نبود لایق کشتی

15. fol. 462^b: کتاب صاحبیه¹, das Buch für den Čāhib (s. Berlin Nr. 781,18); Harington fol. 438^a. Der hier gegebene Text stimmt mit dem Harington's überein, nicht mit dem in unserer persischen Hs. Nr. 70 vorliegenden; doch ist der Text in der Handschrift umfangreicher als im Druck, da das Ende des letzteren in der ersteren schon auf fol. 491^b Z. 3 v. u. fällt.

Anfang (sic): الحمد لله على نعمايه وايدة المریدین من کرمه
واشهد ان لا اله الا الله الموصوف بقدمه

16. fol. 494^b: خبیثات, die Schmutzgedichte; Harington fol. 467^a. Es sind kleine Gedichte der verschiedensten Formen. Die vorausgeschickte Einleitung in arabischer Prosa, welche mit den Worten قال السعدی الزمنی بعض ابناء الملوك ان اصنف لهم
قال السعدی الزمنی بعض ابناء الملوك ان اصنف لهم
beginnt, ist übersetzt von Bacher in ZDMG. XXX, 93.

17. fol. 504^b: هزلیات, Schwänke, in drei prosaischen, mit Versen untermischten Mağlis, deren zweiter auf fol. 507^b, der dritte auf fol. 508^b beginnt; Harington fol. 475^a.

Anfang: اللعین الشیطان والشتیم الحیطان لعنا لا یشبعه الزمان

18. fol. 510^b: رباعیات, Vierzeilen; Harington fol. 482^a.

Anfang: هر دم² اندرون بجوشد خون را
واکاهی نیست مردم بیرون را

19. fol. 523^a: مفردات, Monostiche; Harington fol. 493^b.

Anfang (sic): رب غلام صایحب نطب حلا
ومیر انه من سوء فعله امتلا

Über die Werke des Sa'dî im allgemeinen und die auf dieselben sich beziehende Litteratur vgl. man die zur Berliner Handschrift Nr. 781 beigebrachten Nachweisungen.

1) Hs. صاحبه.

2) sic! gegen das Metrum; l. ساعت (mit den Ausgaben).

525 beschriebene Blätter; 20 × 11 cm. Sehr schönes, aber nur unvollständig punctiertes und in den arabischen Partien sehr incorrectes Ta'liq mit 17, meist gespaltenen Zeilen auf der Seite. Abschrift von (sic) محمدکیش خانمحمد بن عبد الغنى قریش im Muharram 1009 (= 13 Juli – 11 Aug. 1600) vollendet; am Ende des Bôstân (fol. 181^b) steht das Datum 1008. Am Anfange steht ein schöner 'Unwân, und kleinere dergleichen finden sich über den Anfängen der meisten einzelnen Abschnitte; die Seiten sind mit grünen, goldenen, schwarzen und blauen Leisten und Linien umzogen, die Spalten und Gedichte durch doppelte goldene, schwarz eingefasste Leisten getrennt. Auf einem sonst leeren Vorsetzblatte steht „The Poetical Works of Sadee“, auf einem ebensolchen Blatt am Ende „Edwd Scott Waring“¹⁾, auf fol. 1^a, wie es scheint von der Hand desjenigen, welcher den ganzen Codex schrieb: کلیات افصح المتکلمین شیخ سعدی. Darüber ist ein Siegel abgedruckt, in welchem ^{۱۲۱۵} ترنر صاحب zu lesen ist; der nur unvollständig abgedruckte Vorname dieses Mr. Turner ist für mich unleserlich²⁾. — Die Hs. wurde im Novbr. 1865 von B. Quaritch in London für £ 1. —. —. gekauft.

Das.: Über Sa'di vgl. noch den Berliner Katalog S. 800. — S. 92: Nach Nr. 61 ist einzufügen:

61*.

(pt. 302.)

Ein persischer Commentar zu Sa'di's Gulistân. Der Verfasser wird nicht genannt, und ich habe denselben auch sonst nicht ausfinden können; aus manchen seiner Erklärungen — z. B. gleich der des ersten Wortes — ergibt sich nur, daß er ein Inder war, oder

1) Verfasser der Beschreibung einer Reise durch Persien und einer Geschichte der Mahratten; s. Brunet, Manuel du libraire. 5me éd. T. V (Paris 1864. 8°), p. 1864.

2) Auch auf dem ersten Vorsetzblatte steht der Name dieses Mannes und zwar mit lateinischer Schrift, aber gleichfalls mit undeutlichem Anfangsbuchstaben des Vornamens. Beigefügt ist das Datum „Feby. 15th 1801“.

wenigstens für Inder schrieb. Eine Einleitung ist nicht vorhanden; nach der Basmalah beginnt vielmehr sofort die Erklärung des Textes, welcher vollständig, Wort für Wort oder Phrase für Phrase, mitgetheilt und erläutert wird. Der Text pflegt mit einem rothen م (متن), der Commentar mit einem ebensolchen ش (شرح) eingeführt zu werden. Die Bücher beginnen: I fol. 26^a, II fol. 59^b, III fol. 85^b, IV fol. 103^b, V fol. 107^a, VI fol. 123^b, VII fol. 128^a, VIII fol. 141^b, Châtimah fol. 159^a. — Ähnlich scheint der von Sprenger, Oudh p. 551 Nr. 483 beschriebene Commentar des Riyâdh 'Alî ibn Qanbar 'Alî zu sein.

Anfang: منت ش بکسر بار نعمت بر دیکری نهادن منعم علیه
را مرهون احسان خویش داشتن ومعنی منت از پسکه
معروف است و در پارسی نیز منت کویند و اهل هند
نهوره خوانند

160 beschriebene Blätter dünnen europäischen Papiere; 22 × 17 cm. Flüchtliges, doch deutliches Nasta'liq mit 15 Zeilen auf der Seite. Die Abschrift wurde, dem Kolophon zufolge, von محمد سلیمان in dem öden Orte . . . ¹⁾ an einem Dienstage, dem Neumonde des Ramadhân 1265 (?) = 21 Juli 1849 ²⁾ vollendet. — Am Ende hat der Schreiber erst den bekannten Schreibervers angebracht:

Metrum Chaffif $\approx \cup _ _ _ | \cup _ _ _ | \cup \cup _ _$

هر که خواند دعا طمع دارم زانکه من بنده گنه کارم
und dann den anderen:

Metrum Ramal $\cup _ _ _ | \cup _ _ _ | \cup _ _ _$

قاریا بر من وزن دست عتاب گر خطائی رفته باشد در کتاب
آن خطای رفته را تصحیح کن از کرم واللہ عالم بالصواب

¹⁾ در قصبه نامسکون. Der Name des Ortes ist überklebt; wenn man das Blatt gegen das Licht hält, ist noch etwas wie دوکائب zu lesen.

²⁾ بتاریخ غرة شهر رمضان المبارک روز سه شنبه ۹۰۲ هـ (sic) 2
هجری

DAS. (S. 92) Nr. 62: Nach H. Ch. III, 272 letzte Zeile starb Husain aus Kaffa „nach 980“, nach den im Kataloge angeführten Stellen u. H. Ch. Tab. chronolog. p. 149 im Jahre 1000, nach Sprenger, Oudh p. 550 Nr. 478 zwei Jahre später. — Das von ihm verfaßte Fa'l-Buch wird erwähnt von H. Ch. III, 272 letzte Zeile u. 340, 5847¹⁾, wo wir zugleich erfahren, daß dasselbe den Titel رازنامه trägt. Vorhanden ist es in Wien Nr. 1505 u. 1506, wo also (II, 584 Z. 3) رازنامه statt زارنامه zu lesen ist. — S. 94: Nach Nr. 64 ist einzufügen:

64*.

(pt. 316.)

Surûrî's († 969 = 1561/2) arabisch geschriebener und am letzten Tage des Rabî' II 957 (= 17 Mai 1550) zu Amasia vollendeter²⁾ Commentar zu Sa'dî's Gulistân; s. Berlin Nr. 798 — 801. Die Capitel beginnen: I fol. 25^b, II fol. 84^b, III fol. 127^b, IV fol. 153^a, V fol. 159^b, VI fol. 184^b, VII fol. 191^a, VIII fol. 219^a, Châtimah fol. 243^b.

Anfang: الحمد لله الذى جعلنى من علماء البيان والمعانى

244 beschriebene Blätter, deren erstes von mir nach der Berliner Handschrift Nr. 801 (= Sprenger 1502) ergänzt ist; 20,5 × 12,5 cm. Deutliches Nasta'liq mit 19 Zeilen auf der Seite; der persische Text roth überstrichen; Rubricationen wie gewöhnlich. Abschrift von Muhammad ibn Muṭṭafâ vollendet in der letzten Dekade des Ramadhân 1018 = 18–27 December 1609. Hübscher, außen mit eingepressten Arabesken, innen mit Lederfiligran verzierter Originalband. — Aus Fleischer's Nachlaß für 40 Mk. gekauft. Auf einem vorgehefteten Blatte steht: „Im September 1876 von Herrn Dr. Hartmann in Constantinopel geschenkt erhalten. Fleischer.“

1) nicht aber auch IV, 346, 8691, wie im Kataloge irrtümlich angegeben ist.

2) Am Ende steht die in den meisten Handschriften fehlende Bemerkung: تم شرح گلستان فی آخر ربیع الآخر لسنة سبع وخمسين وتسعمائة فی بلدة اماسیة حیث عن البلیة

Das. Nr. 65: Es ist, wie eine Vergleichung mit den Berliner Hss. Nr. 802—804 beweist, der Commentar des Lâmi'i († 938 = 1531/2 oder 940 = 1533/4; vgl. unsere Hs. Türk. Nr. 247). Der Anfang der vorliegenden Hs. fällt in Berlin 803, welche Hs. im ganzen 79 Blätter hat, auf fol. 19^b Z. 6. — Die Châtimah, in welcher das Jahr der Abfassung angegeben wird, fehlt in unserer Hs. — Andere Hss., außer den Berlinern: im Brit. Mus. (Rieu, Persian Catalogue II, 605^b), in Wien Nr. 557, in Würzburg und bei de Jong Nr. 203,1. — S. 95 Z. 7: **جلسنه** l. **جلسنه** (d. i. **جلسنه**). — Z. 11: mit ihr l. mit demselben. — Über **الامثلة المختلفة** vgl. unsere arabische Hs. Nr. 194,2,e. — In den Anfangsworten der **الصرفيين** l. **امثلة** statt **الصرفيتين**. — Das. Nr. 66 Z. 5: **وشرف** l. **وسرف**. — S. 96 Nr. 68 Z. 9: des dritten Buches l. des zweiten Buches. — S. 97 Nr. 69 Z. 7: 13 und 49 l. 14 und 53. — Das. Nr. 70: Vgl. Bacher in ZDMG. XXX, 93. — Das. letzte Zeile: **فائدة** l. **فاعده**. — S. 98 Nr. 71: der Verfasser, Sultân Walad, starb nach Ġâmi, Nafahât ed. Lees p. ۵۴۴ (übersetzt von Behrnauer in ZDMG. XXIII, 206) im Jahre 712 = 1312/3. — Über die alttürkischen (in unserem Exemplare leider nicht mehr enthaltenen ¹⁾) Verse, welche dem **ربابنامه** eingefügt sind, s. Hammer in Wien. Jahrb. Bd. 48 Anz.-Blatt S. 103, Wickerhauser in ZDMG. XX, 574, Behrnauer-Fleischer das. XXIII, 201 u. 208, W. Radloff in Mém. asiat. X, 17—77 (= Bulletin XXXIII, 291—351) und C. Salemann das. S. 173—245 (= Bulletin XXXIV, 293—365). — S. 99 Z. 8/9: Die Worte „und läßt ihn sein vorliegendes Gedicht im J. 690 = 1291 geschrieben haben“ sind zu streichen, da Sprenger a. a. O. nicht von unserem **ربابنامه**, sondern von dem **ولدنامه** desselben Verfassers spricht; vgl. Behrnauer a. a. O. S. 202 Anm. 2. — S. 100: Nach Nr. 74 sind einzufügen:

74*.

(pt. 294.)

Noch ein Diwân des Hâfiz. Anfang wie gewöhnlich. — Die Ghazelen erstrecken sich bis fol. 146^a; dann folgen die **مثنویات** einschließend des **ساقی نامه** und des **مغنی نامه**, sämtlich gegen-

1) Dieselben finden sich in Abschnitt 100 (nach Hammer), während unsere Hs. mit 98 abbricht.

über der Ausgabe von Rosenzweig (III, 454) sehr erheblich verkürzt; dann fol. 148^b die مقطعات, endlich fol. 153^b die رباعیات.

156 Blätter von 20 × 11 cm. Schönes Ta'liq mit 16, mit Ausnahme des Schlusfbait gespaltenen Zeilen auf der Seite. Die Seiten sind mit einer blauen und zwei rothen Linien umzogen. Das erste Blatt ist mit Ergänzung der Schrift ausgebessert; auf der letzten Seite ist die Schrift mehrfach verklebt. Nicht datiert, aber verhältnissmässig alt. — Für 16 Shill. gekauft.

74**.

(arab. 728,1; Stz. Kah. 1660.)

Der Diwân des Häfiz mit dem türkischen Commentare des Surûrî († 969 = 1561/2), welcher z. B. auch in den Handschriften Berlin Pers. Nr. 851, München Pers. Nr. 81 und 82, Leipzig Nr. 310, Dresden Nr. 171, DMG S. 31 Nr. 18, Brit. Museum Add. 7765 (Rieu II, p. 631^a) enthalten ist. Die vorliegende Hs. ist sehr unvollständig; sie beginnt mit den Worten پوشیدن ایچون (DMG. fol. 7^b Z. 4), welche die Erläuterung des vorletzten Miçrâ' in Ghazel Alif Nr. 6 (Rosenzweig I, 18) beschliessen. An das erste schliesst das zweite Blatt an, welches mit den Worten بر سبیل تشبیه ترک اطلاق (DMG. fol. 9^a Z. 1) in der Erklärung von Ghazel Alif Nr. 8,1 (Rosenzweig I, 24) endigt. Zwischen fol. 2 u. 3 findet sich nun eine grössere Lücke, indem fol. 3 mit den Worten تشدید رایله یر (sic) کوک جوهر در (DMG. fol. 15^b Z. 11) aus dem Commentare zu Ghazel Bâ Nr. 2,4^a (Rosenzweig I, 42) beginnt. Nun geht die Handschrift ununterbrochen fort bis zu den Worten ایضا کنون [که] می دمدم از (DMG. fol. 15^b Z. 11) aus dem Commentare zu Ghazel Bâ Nr. 2,4^a (Rosenzweig I, 42) beginnt. Nun geht die Handschrift ununterbrochen fort bis zu den Worten بوستان نسیم بهشت شمیدی که اسبر¹) بوستانندن

1) sic! l. اسبر (von اسیمک, wehen).

54^a Z. 11; Anfang von Ghazel Tâ Nr. 41, Rosenzweig I, 152), mit welchen der Schreiber seine Arbeit abgebrochen hat.

51 Blätter von 20 × 15 cm; deutliches Nasta'liq, die Seite zu 19 Zeilen; hie und da Randbemerkungen. Der Text, welcher gewöhnlich nicht Bait-, sondern Miçrâ'-weise erklärt wird, ist schwarz geschrieben und roth überstrichen. Das Metrum wird nur auf fol. 1^a zu dem ersten der vorhandenen Gedichte (und zwar falsch) angegeben.

S. 101 Z. 3: 847 l. 837. — Über Qâsimi vgl. auch Berlin Nr. 859. — Das. Nr. 75: Die Abhandlung o. T., welche auf fol. 232^bf. steht, ist die رسالة الامانة; s. Brit. Mus., Rieu II, 637^a. — S. 102 Nr. 76: Vgl. über diese Hs. Baron Rosen's Katalog der persischen Hss. u. s. w. S. 254; über die verschiedenen Diwâne des Gâmi das. S. 252f.; auch Berlin S. 867 u. 1067. — Der Vers, mit welchem unsere Hs. beginnt, steht in der Berliner Hs. Nr. 872 auf fol. 7^b Z. 9, und ist einer Qaçide entnommen, welche die Überschrift معجزات نعتیست جمع کردن درو جمله معجزات (Rosen a. a. O. S. 232 Z. 4 v. u.) trägt und mit den Worten رحیل از قافله الحی beginnt. — S. 104: Nach Nr. 78 ist einzufügen:

78^a.

(pt. 317.)

Noch eine Handschrift von Gâmi's یوسف وزلیخا; vgl. Berlin Nr. 876,4 (S. 874 des Kataloges), wozu noch zu bemerken ist, daß die Herzogl. Bibliothek vor kurzem eine Lithographie des Gedichtes von Tabriz 1284 erworben hat.

Anfang:

آلهی غنچه امید بکشای کلی از روضه جاوید بنمای

148 Blätter; 23 × 15,5 cm. Ausgezeichnet schönes Ta'liq mit 14 gespaltenen Zeilen auf der vollen Seite. Bilder, welche aber nicht gut gehalten sind, auf fol. 44^b, 90^a, 123^a und 127^b. Die beiden ersten Seiten (fol. 3^b und 4^a) sehr reich und schön in Gold und verschiedenen Farben, hauptsächlich Blau und Roth, verziert; die Seiten und Spalten mit goldenen und farbigen resp. bloß goldenen

Leisten umzogen; die Überschriften der Abschnitte theils blau, theils mit Gold geschrieben; jedem Bilde gegenüber befinden sich Arabeskenverzierungen um ein oder zwei schiefgeschriebene Bait; Papier gelb, lila oder blau. — Die beiden ersten und die beiden letzten Blätter gehören nicht zum Werke des Gâml, sondern enthalten je ein Bild: die Bilder auf den beiden ersten Blättern (deren zweites zu einem Gedichte von Lailâ und Magnûn zu gehören scheint) sind ohne Text gelassen; den beiden letzten aber sind elf Maṭnawî-Bait im Metrum Hazag der Form $_ _ _ | _ _ _ | _ _ _$ beigegeben. — Hübscher lackierter Einband, welcher außen figürliche Darstellungen (auf der Klappe eine Jagdszene), im Innern geschmackvolle Verzierungen von Lederfiligran auf verschiedenfarbigem Grunde zeigt. — In Tabriz für 9 Toman = 63 Mk. gekauft.

Das. Nr. 79: Über Ausgaben des **سبحة الابرار** vgl. Berlin 876,3. — Eine sehr schöne und vollständige Handschrift dieses Gedichtes befindet sich auch in der Großherzogl. Bibliothek zu Weimar. — S. **107** Nr. 82: Vgl. dazu Berlin, Pers. Nr. 897. — Das.: Zu Hâtifi vgl. Berlin S. 888. — Das. Nr. 83: Über Ausgaben des Gedichtes **ليلى ومجنون** von Hâtifi vgl. Berlin Nr. 903. — Eine Hs. findet sich auch in Tübingen, als Cod. 1856 (s. Ewald's Katalog S. 16). — S. **108**: Nach Nr. 83 sind einzufügen:

83*.

(pt. 300.)

Der Diwân eines Dichters, welcher in der Überschrift der Ghazelen **اقا شاپور** genannt wird und sich des Tachalluṣ **شاپور** bedient. Es ist derselbe Dichter, von welchem bei Sprenger, Oudh p. 564 nr. 508, Rieu II, 674^b (auch 818^a) und in der Berliner Handschrift 663 fol. 271^a nr. 170 die Rede ist; auch H. Ch. III, 286, 5478 erwähnt seinen Diwân. Er bediente sich ursprünglich des Dichternamens Firibî, statt dessen er erst später den anderen Schâpûr annahm, und war im Jahre 996¹) (= 1587/8) mit Abfassung

1) 966 bei Rieu ist nur ein Druckfehler.

seines Diwāns, mit welchem er ein Seitenstück zu dem des Fighānī zu liefern strebt, beschäftigt. Der Artikel der citierten Berliner Handschrift über ihn lautet folgendermaßen: ملا شاپور فریبی تخلص رازی برادرزاده خواجه شریف هجری واز خویشان امیدى رازيست پسندیده اطوار و معاصر تقى کاشى مؤلف خلاصه الاشعار بوده بسال نهصد ونود و شش هجری جواب دیوان فغانى گفته vgl. Sprenger, Oudh p. 42 nr. 576¹⁾.

Der Inhalt des Diwāns ist folgender: 1. Qaṣiden; Anfang:

ای حریم درکھت دیباجه خلد برین
خشب²⁾ فرش آستانت دیدۀ مردم نشین

2. fol. 10^b Ghazelen, in der gewöhnlichen Weise geordnet; Anfang:

ز خط زایل نکردد جان فزای لعل جانان را
ز خاصیت نیندازد غباری آب حیوان را

3. fol. 117^a رباعیات und مثنویات; 4. fol. 121^b رباعیات, und 5. fol. 131^b ein langes ترجیع بند.

137 beschriebene Blätter; 17,5 × 9,5 cm. Schönes Ta'liq mit 14, mit Ausnahme der Endbait gespaltenen Zeilen auf der Seite. Am Anfange befindet sich ein hübscher 'Unwān, und die beiden ersten Seiten sind mit goldenen Flecken zwischen den Zeilen verziert; ein schönerer 'Unwān verziert den Anfang der Ghazelen; auch die hier ebenfalls auf den beiden ersten Seiten vorhandenen Verzierungen zwischen den Zeilen sind ausgeführter und schöner, und außerdem sind hier noch geschmackvolle Gold-Arabesken auf den Rändern vorhanden; durch die ganze Handschrift sind die Seiten mit goldenen, schwarzen und blauen Leisten und Linien umzogen und die Spalten durch goldene Leisten getrennt; am Ende eines jeden Gedichtes sind

1) wo فریبی statt قریبی steht. Auch Rieu sagt p. 674b: „He first used the Takhallus of Farībī or Karībī“.

2) Hs. خشب.

die zu beiden Seiten der Endbait frei gebliebenen Stellen mit Blumenverzierungen in Gold und Roth ausgefüllt, und der beschriebene Theil der Seiten ist durchaus mit goldenen Puncten bestreut. Auch der Einband war ursprünglich schön und elegant, ist aber schlecht gehalten. Auf dem vorletzten Blatte ist ein Siegelstempel mit der Inschrift **عبدہ محمد ۱۲۱۵** abgedruckt. — Von Stargardt in Berlin für 24 Mk. gekauft.

83**.

(pt. 309.)

Ein persisches, im Metrum Mutaqârib **و- - - | و- - - | و- - - | و- -** geschriebenes Lobgedicht **جناب دیود اسمت (اسمٹ) مدح نامہ** auf **صاحب بہادر جم ضلع ہوگلی** d. i. doch wohl David Smith, Richter (**جم judge**) des Districtes Hûglî, verfasst von dem in Hûglî wohnenden 'Abd-alwâhid Chân mit dem Dichternamen 'Âgiz und zu Papier gebracht am 2. Muḥarram 1248 = 1. Juni 1832. Am Ende von fol. 4^b heisst es:

منم عبد الواحد مخاطب بخان تخلص بعاجز بهوگلی مکان
چو بر یکہزار ودوصد چهل و ہشت قلم بر سر سال ہجرت بگشت
زمانہ محرم بروز دوم نمودم من این مدح نامہ رقم
Auf dem Titelblatte nennt sich der Verfasser **خاکسار گنہگار**
کمترین بندگان عاجز عبد الواحد خان وکیل سر رشتہ
مصنفہ و کاتبہ; ebenda giebt er an, dafs er zugleich Verfasser
und Schreiber des vorliegenden **مدح نامہ** sei.

Anfang:

بنام خدا میکنم ابتدا کہ ہم ابتدا او وہم انتہا
ازل زابتدایش یکی بیخبر ابد زانتہایش یکی بی بصر
جهان جسم آمد وجان ذکر او حیات ابد ہست در فکر او

23 beschriebene Blätter; 27 × 18,6 cm. Sehr schönes, großes Nasta'liq mit 10 gespaltenen Zeilen auf der Seite; jedes Miçrâ' ist

besonders roth überstrichen. Das erste Blatt enthält nichts, als auf fol. rect. die Angabe von Titel und Verfasser.

S. 109 Nr. 84 Z. 7 u. 6 v. u.: دفتر und فخر 1. دفتر und فخر. — S. 110 Z. 5 v. u.: Rûtaq 1. Raunaq. — S. 111 Nr. 85: Eine alte Hs. auch in Berlin, Nr. 999. — Die Übersetzung „Les conseils et les maximes de Pilpay, philosophe indien, sur les divers états de la vie. A Paris 1709. 12° (u. öfters wiederholt) soll, einer Angabe in der Vorrede zufolge, aus dieser persischen Bearbeitung geflossen sein. — S. 112 Z. 2: والسكفاه 1. والسكفاه. — Z. 5: عرس 1. عرس. — S. 113: Nach Nr. 85 sind einzufügen:

85*.

(pt. 307.)

قصه سيف الملوك, die Geschichte von Saif-almulûk, welche bereits aus der 1001 Nacht bekannt ist; man vgl. was zu der Berliner Handschrift Nr. 1044 (S. 996 des Kataloges), welche eine andere Redaction derselben Erzählung enthält, beigebracht ist. Auch die Handschriften in Wien (Flügel 790,2) und im Brit. Museum (Rieu II, 764 und 765) scheinen andere Redactionen als die vorliegende zu enthalten. Die letztere beginnt mit den Worten: شکر وستایش بیقیاس مر صانع را که قلم صنع خود این همه صورتهاء عجیب و لفظهای غریب اما بعد چنین روایت کویند که در ایام سلطان محمود (Z. 8): غازی (غزنوی 1. sic!) رحمة الله علیه روزی شاعری قصه آورد از حال پیشینهای حضرت سلطان باستماع آن مشرف شد و آرندة قصه را هزار دینار داد و فرمود حکیم عنصری را که این قصه بعبارات بگجت انکید و لطافت آمیز آرایش دهند (sic). Als Verfasser wird im Kolophon ein Maulânâ 'Abd-allâh genannt.

68 beschriebene Blätter; 23,5 × 13,5 cm. Gutes Nasta'liq mit 13 Zeilen auf der Seite. Als Datum der Vollendung der Abschrift wird im Kolophon angegeben der 26. Pûs 1192 der bengalischen

Aera = 6 Rabî' I des 27. Jahres nach der Thronbesteigung (des Schâh-âlam, d. i. 1200 d. Fl.) = 8 Januar 1786 n. Chr. Als Eigenthümer des Buches wird ebenda **مستر جارج کرتندن** genannt, d. i. doch wohl Mr. George Crittenden.

85**.

(pt. 315.)

سنگھاسن بتیسی, die bekannte Erzählungssammlung von Bhôga, Vikramâditya und zweiunddreißig Bildsäulen, welche auf Sanskrit Vikrama-caritram oder Simhâsana-tvâtrimçatikâ genannt wird. Die vorliegende persische Bearbeitung ist dieselbe, welche in der Berliner Handschrift Nr. 1087 enthalten ist; man vgl. das dort Gesagte. Der Name des Verfassers ist hier (fol. 3^b Z. 2) **بهارامل** [ارجیل] geschrieben.

حمد و ثنای بیشمار به آن آفریدگار کبار که از اطاعات
و عبادات عابدان بی نیاز است

109 beschriebene Blätter; 17,5 × 10,5 cm. Schikastah mit 12 Zeilen auf der Seite, datiert vom Jahre 1185 d. Fl.

Auf der letzten Seite stehen noch neun Monostiche **فرد**; das erste ist überschrieben **فرد نور جهان بیکم**, das zweite **دیگر**, das dritte **سوال جواب جهانگیر و نور جهان بیکم**, jedes der übrigen **فرد**. Nûr-gahân war bekanntlich die Lieblingsgemahlin des Gahân-gîr, welcher an ihr besonders die Leichtigkeit schätzte, mit welcher sie Verse zu extemporieren verstand.

Auf fol. 1^a ist ein viereckiger Siegelstempel mit der Inschrift **سید یوسف ۱۲۰۶** abgedrückt.

85***.

(pt. 301.)

Eine, wie es scheint, bis jetzt ganz unbekannte ¹⁾ Bearbeitung

1) Auch die in der Hs. des Brit. Museums Add. 10589 (Rieu II, 753b) enthaltene

des Papageienbuches طوطی‌نامه, welche, wie die Anfangsworte der einzelnen Nächte ausdrücklich sagen ¹⁾, auf den Redactionen von Nachschabî und Muḥammad Qâdirî beruht; und zwar folgt der unbekannte Verfasser, was Bestand und Anordnung des Erzählungsstoffes betrifft, dem Nachschabî, während häufig einzelne Züge, ja sogar der Wortlaut nicht weniger Stellen, freilich in mehr oder weniger paraphrastischer Weise, dem Werke des Muḥammad Qâdirî entnommen sind. In welcher Art dies geschehen ist, dürfte am besten die Nebeneinanderstellung eines gleichen Abschnittes aus allen drei Bearbeitungen zeigen. Der Anfang der vorliegenden Handschrift fehlt; das Vorhandene beginnt in der ersten Erzählung, wo gesagt wird, daß der Vater des Maimûn (hier, wie bei Qâdirî, ein König, nicht, wie bei Nachschabî, ein reicher Kaufmann) sich lange vergebens nach einem Sohne gesehnt habe; es heisst:

1) bei Nachschabî (fol. 5^a Z. 3 v. u. meiner Handschrift): او

را فرزندی نبود، در تمنا ولد رَبِّ لَا تَدْرِي فَرْدًا (Qur. 21, 89)

شعار خود ساخته و در هوس فرزند رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا (Qur. 19, 5) دثار خود پرداخته بود، ناگاه از افق اجابت

صبح سعادت او بدمید و بشارت اِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ (Qur. 15, 83)

(u. 19, 7) بگوش وقت او رسید در خانه او پسری متولد شد
چگونه پسری

Bearbeitung des Abû 'lfadhl († 1011 = 1602) kann es nicht sein, da bereits Muhammad Qâdirî, der Vorgänger unseres Verfassers, in der ersten Erzählung unter den vom Prinzen Maimûn studierten Schriften die erst im J. 1085 = 1674/5 verfaßte Briefsammlung

جامع القوانین (Rieu I, 414b) nennt.

1) Z. B. Nacht 2 (fol. 8a): از تصنیف حضرت نخشبى رحمة الله عليه که آنرا محمد خدا بنده قادری اصلح الله احواله در عبارت سلیس و مربوط مرقوم ساخته. Ganz ähnlich beginnt jede Nacht.

(Hazaġ --|--|--|--)

بیت گوتی بزمین ستاره آمد یوسف بجهان دو باره آمد
 مبارک آن پسر میمون نام نهاد، چون سبزه عذار او بدمید
 و سال عمر او بهژده رسید پدر از برای او زنی خواست خجسته
 نام و میان میمون و خجسته اختلاطی و انبساطی ظاهر شد و الفتی
 و زلفتی باهر گشت که هرگز میان هیچ معشوق و عاشق و عذرا
 و وامق¹⁾ نبود، مدتی برین حال در کنف خورمی بودند
 و عهدی هم برین²⁾ منوال در مهد بیغمی می غنودند، روزی
 میمون جانب بازار میگشت طوطی دید گویا بشرط سخندانی
 و ترتیل قرآن خوانی میفروختند، پرسید قیمت چیست، گفت
 هزار دینار، الخ

2) bei Muhammad Qâdirî (Ausgabe von London 1801, p. 10):

لیکن پسر و فرزند و اولاد نداشت و همیشه در خدمت خداپرستان
 میرفت و روز و شب و صبح و شام برای پسر دعا میخواست، پس از
 چند روز آفریننده آسمان و زمین شاه مذکور را یک پسر
 خوب صورت آفتاب چهره ماه جبین داد، احمد سلطان ازین
 مسرت و نشاط مثل گل شگفته دل گردیده چندان هزار روپیه
 و هون بدرویشان و فقیران عطا کرد و تا سه ماه امیران و وزیران
 و دانایان و فاضلان و استادان شهر را ضیافت کرد و خلعتهای
 گران بها داد، وقتی که پسر مرقوم بسن هفت سال رسید در
 خدمت اوستاد همه دان کامل گذاشت و در چند روز الف بی³⁾
 و آمدنامه⁴⁾ و انشاء هرکرن و گلستان و جامع القوانین⁵⁾ و انشاء

1) Hs. و عذرا وامق.

2) Hs. همبرین.

3) sic! l. الف با; vgl. unsere arabische Handschrift Nr. 188 (I, 226).

4) Vgl. Brit. Museum Add. 16,756 (Rieu II, 521a).

5) vgl. oben Nr. 9*, 2 (S. 485).

ابو الفضل ویوسفی¹⁾ ورقعات جامی خواند و اکتساب علوم عربی و پارسی تمام کرد و قاعده نشست و برخاست مجلس شاهی و قانون گفتار و رفتار بزم شهنشاهی آموخت و در نظر پادشاه و جمیع خاصان بارگاه پسند آمد، پدرش نام او میمون نهاد و با یک زن ماه بدن خورشیدرخسار شادی کرده داد، نام آن زن خجسته بود، در میان خجسته و میمون الفت و مودت و محبت زیاده شد چنانچه هر روز در عشی و الاشراف یک جا می بودند و یک جا می خفتند و یک جا می نشستند، میمون یک روز بالای پالکی سوار شده برای تماشای بازار رفت و دید که شخصی در بازار قفس طوطی در دست گرفته استاده بود، میمون طوطی فروش را گفت که قیمت این چه قدر است بگو، طوطی فروش جواب داد که قیمت این مبلغ یک هزار هون است، الخ

لیکن پسر و فرزند 3) in der vorliegenden Handschrift (Anfang): که قایم مقام سلطنت باشد نداشت همیشه نزدیک خدایپرستان میرفت و صبح و شام برای پسر از ایشان دعا و همت میخواست، پس از چند روز خداوند آسمان و زمین پادشاه مذکور را یک پسر خوبصورت آفتابچهره داد، پادشاه مذکور ازین شادی بسا بسا شادمان و بسیار بسیار فرحان شد و هفتاد لک روپیه و چهل لک هون به مسکینان و غریبان و فقیران و درویشان و محتاجان و ملهوفان و مظلومان داد و تا سه ماه همه امیران و وزیران و منصبداران و جاگیرداران و سلح داران و جمعداران²⁾ و سپاهیان و سوداگران و متاجران و مغلان و افغان (sic) و مشایخان و مسافران و مستحضران ضیافت و مهمانی کرد، چون فرزند مذکور بعمر نه ساله رسید آنوقت نزد استاد همه دان که قابل و فاضل

1) d. i. بداایع الانشا; s. Berlin No. 69,1 und 1065.

2) Hs. جماعداران.

بود گذاشت چنانچه شهزاده مذکور شب وروز در خواندن و نوشتن و زور کشیدن و کشتی کردن مشغول بود، و نام او میمون بود، روز یکشنبه میمون کتاب الف بی (sic) شروع کرد در عرصه یک هفته تمام کرد و بعد زان کتاب گلستان و بوستان و انشاء هرکرن و انشاء برهمن¹⁾ و انشاء جامع القوانين و انشاء ابو الفضل را در عرصه چند ماه باتمام رسانید و بعد زان جمیع منشآت دوانین (sic) و جمیع کتب نظم و نثر را طی ساخت و گفتگوی فارسی و سخنهاى درى بفصاحت و بلاغت تمام از ممکن قوه بعرصه فعل آورد و همه آداب رفتار و گفتار مجلس پادشاهی آموزد و نشست و برخاست بزم شاهی آموخت و چنان مستعد و تیار گشت که درخور و پسند سلطان آمد، و سلطان استاد او را چندان مال و متاع داد که تا زیست استاد محتاج دیگر اهل دول نباشد، و میمون را یک زن ماه بدن شادی کرده داد و نام زن خجسته بود فیما بین میمون و خجسته الفت و محبت بکثرت تمام استحکام²⁾ یافت وزن و شوهر شب وروز یک جا میباشند، یکروز میمون خلعت بیش قیمت پوشیده بر³⁾ پالکی سوار گردید و برای سیر و تماشا به بازار رفت و دید که در راسته بازار یک آدم خوش شکل یک جانور خوش رنگ میفروشد، میمون پرسید قیمت و ثمن او چیست، فروشنده گفت هزار دینار یعنی هزار اشرفی الخ

Die vorliegende Handschrift umfasst nur die zehn ersten Nächte, welche, in derselben Reihenfolge wie bei Nachschabi, auf fol. 8^a (II), 12^a (III), 18^a (IV), 26^b (V), 32^a (VI), 36^b (VII), 40^b (VIII), 62^b (IX) und 66^b (X) beginnen. Am Ende steht کتاب طوطی نامه تمام; ob aber in der That der Verfasser, und nicht nur der Schreiber seine Arbeit hier abgebrochen hat, muß ich dahingestellt sein las-

1) Brit. Museum Add. 16,845 (Rieu I, 397b).

2) Hs. استحکام.

3) Hs. و بر.

sen. — Was den Verfasser betrifft, so hatte sich derselbe vielleicht in der hier leider fehlenden Vorrede genannt. Dafs zur Zeit, als er schrieb, Muḥammad Qādiri noch lebte, dürfte sich aus dem Beisatze **اصح الله احواله**, welcher dem Namen des letzteren stets folgt (vgl. S. 522 Anmrkg.), ergeben; ausserdem ist sicher, dafs er ein Indier war, oder wenigstens in Indien lebte: dies beweisen die vielen indischen Ausdrücke, deren er sich bedient, wie in dem oben mitgetheilten Stücke **لک**, **روپیہ**, **هون**, **اشرفی**, von denen nur **روپیہ** und **هون** schon bei Muḥammad Qādiri gebraucht sind.

Anfang s. oben.

70 beschriebene Blätter; 22,5 × 17 cm. Gutes Schikastah mit 13 Zeilen auf der Seite. Zwischen fol. 46 und 47 ist ein Blatt ausgerissen. Zwischen den Zeilen und am Rande steht nicht selten, mit Bleistift geschrieben, die Bedeutung einzelner Wörter in englischer Sprache. Die Ränder von fol. 1^a, 2^a, 41^b und 70^b 1) sind mit Rechnungen eines Europäers vollgeschrieben; 40^a ist am Rande beschmutzt. Auf die Innenseite des Vorderdeckels ist ein Blatt europäischen Papierses aufgeklebt, auf welchem steht: „Persan. No. 16. Neksheby. **طوطی نامه** Version persane du touti-nâmè, incomplet (sic) au commencement, et sans date; les marges des premières pages sont remplies de chiffres européens. — L'écriture est assez bonne“. — Von Maisonneuve in Paris für 4 Frs. gekauft.

Das. Nr. 86: Vielleicht ist die Ausgabe der **رقعات جامی** von Calcutta 1811 identisch mit Vol. VI, erste Hälfte, der Persian Selections von Lumsden, welcher Band Calcutta 1811 erschienen ist. Wiederholt ist diese Ausgabe in Vol. II der Classic Selections (s. Zenker Nr. 388 und 393). — Hss. dieses Werkes sollen, nach einer Bemerkung in Oriental Collections I p. 371 Nr. 21, selten sein, und in der That ist weder in der Berliner Sammlung noch in der des Brit. Museums eine solche vorhanden. — Der Anfang unserer Hs. fällt in der Ausgabe der Classic Selections auf S. 3 Z. 4 v. u. — S. 114: Nach Nr. 86 sind einzufügen:

1) und ebenso zwei nachgeheftete Blätter.

86*.

(pt. 306.)

نگارنامه منشی (fol. 2^a Z. 5), eine in zwei Daftar (fol. 1^b Z. 5 v. u.) und verschiedene Čahīfah eingetheilte Sammlung von Schreiben und Briefen, welche Malikzādah Munschī (fol. 1^b Z. 4) zusammenstellte. Er vollendete seine Arbeit am 27. Scha'bān 1095 = 9. August 1684 (fol. 7^b). Näheres s. bei Rieu III, 985, wo eine andere Handschrift des vorliegenden Werkes beschrieben wird. Der erste Daftar beginnt auf fol. 7^b; etwas Näheres über die im Werke selbst eingehaltene Eintheilung zu sagen, ist schwer, da in der Hs. alle für Rubricationen bestimmten Stellen leer gelassen sind. Am Ende defect.

Anfang: منشی حکمت کامله ایزدی چون بارادت ازلی بانشاء
صحیفه شریفه کاینات پرداخت

Ende: او را در امور مضافه اینخدمت قوی شناخته و دیگری
بهم (?) و شریک

88 beschriebene Blätter; 21,5 × 13,5 cm. Verhältnismäßig gutes Schikastah, dem aber häufig diakritische Puncte fehlen; 14 Zeilen auf der Seite. Über dem Anfange steht „Fanny Birch 1796“. — Im November 1883 auf einer Leipziger Auction gekauft.

86**.

(pt. 305.)

Eine Sammlung von Briefen und Schreiben, welche eigentlich den Titel انشای جامع القوانين trägt, gewöhnlich aber nach dem Verfasser Chalīfah Schāh Muḥammad خلیفه genannt wird. Das Nähere ist zu der Berliner Hs. Nr. 1058,2 beigebracht; man s. dort. — Die vier Faṣl beginnen auf fol. 3^b, 23^a, 39^a und 42^a.

Anfang: ستایش و نیایش مر احدیرا که کایت فصاحت¹⁾ بیان
خرد دانشوران

1) sic! 1. کاتب فصاحت

49 beschriebene Blätter; 21×11 cm. Theils Nasta'liq, theils Schikastah mit 14 Zeilen auf der Seite. Die Abschrift zu Lucknow لکنو am 20. Scha'bân 1210 = 1 März 1796, einem Dienstage, vollendet, und zwar von einem Manne Namens Bahrâm (?), welcher sich einen (کشیمیر جنت نظیر¹) nennt. — Über dem Anfange steht „Fanny Birch“ (vgl. die vorige Handschrift).

86***.

(pt. 291.)

In einer aus weißem Atlas gefertigten und in reichster Weise mit Goldstickerei verzierten Umhüllung²⁾ steckt ein Papiercouvert mit folgender Aufschrift: بفروغ مطالعة مباحجة کرامی ذات مظهر صفات علیا ومصدر حسنات کبرا درة التاج سلطنت واقبال کوهر اکلیل خلافت واجلال مورد تجلیات الهی واقف اسرار نصفت کماهی المستعین عن التوصیف والمستعلی من التعریف روح افزای تالفات جانی روح پیرای موانسات روحانی ملکه مقدسه مطهرة بادشاه انجم سپاه کیوان بارگاه انکلیستان سلامت منور باد. Dieses Couvert enthält ein Verzeichniss von Geschenken (زیورات سی رقم: Anfang) und ein Begleitschreiben mit dem Anfang: حدیقه آرای بساتین کاینات وکلشن پیرای ریاض کل موجودات بکمال افضال بیهمالش. Dafs Geschenke und Briefe an I. M. die Königin von England gerichtet sind, ergibt sich aus der oben mitgetheilten Adresse; dagegen finde ich denjenigen, von welchem beides ausgieng, nicht genannt, ausser vielleicht auf einem, der Rückseite des Couvertes undeutlich aufgedruckten Stempel mit Nâgrî-Schrift. Einem beiliegenden Zettel zufolge war es Schêr Singh, Mahârâgah von Lâhôr, reg. 1841–43 (s. Beale, The oriental biographical Dictionary, Calcutta 1881, 4°, p. 258^a). In dieser Zeit muß also die Sendung gemacht und der Brief geschrieben sein.

1) Vgl. die Endschrift von Pers. 9 (S. 29 des Kataloges).

2) Von den vier Quasten, welche die vier Ecken dieser Umhüllung zierte, ist eine verloren gegangen.

Das Geschenkverzeichnis ($43,5 \times 24,5$ cm) ist auf goldbestreutes Papier geschrieben; das Papier, auf welches das Begleitschreiben geschrieben ist, ist ganz und gar in der reichsten Weise mit goldenen Puncten, Sternen, Leisten und sonstigen Verzierungen bedeckt. Die Gröfse des Begleitschreibens beträgt 60×30 , die des gestickten Couverts 35×20 cm.

S. **116**: Über روز عرث s. oben den Nachtrag zu S. 26 Nr. 9,18. — das. Nr. 9^a: Vgl. Berlin Nr. 898. — S. **119** Nr. 23^a: Der Vertrag ist u. a. deutsch und französisch gedruckt in der Gesetzsammlung des Herzogthums Gotha X, 381—393. — S. **121** Nr. 32^a: Vgl. Berlin Nr. 600. —

Persisches findet sich auch in den folgenden arabischen Handschriften: Nr. 399—404 (arabisch-persische Wörter); 1596 (eine Stelle aus 'Attār's منطق الطير); 1928 (Recepte u. dgl.); 2803, Anhang 4 (Chronogramm auf das Todesjahr des جلال الدين محمد الدواني). — Die türkischen Handschriften, welche auch Persisches enthalten, sind am Ende des türkischen Kataloges (S. 239) zusammengestellt; hinzuzufügen ist noch, dafs sich in Nr. 175,5 Mulamma'-Gedichte von Sa'di finden, und dafs von den in Nr. 270 enthaltenen Qaciden des Salmân eine als کربلا نامه bezeichnet ist.

II.

Die türkischen Handschriften.

S. 2 Z. 3: فی 1. نی. — S. 3 Nr. 1,13: Vgl. auch Leipzig Nr. 218,3, Wien Flügel Nr. 1694,10 und Krafft Nr. 172, Upsala Nr. 127 und Brit. Mus. p. 232^a, III. — S. 6 Nr. 1,21,b u. f.: Vgl. den arabischen Katalog III, 137 (zu Nr. 1515 fol. 242^a). — Das. e: Ein ähnliches Schriftchen in arabischer Sprache steht in der arabischen Handschrift Nr. 93,13; vgl. auch unten Nr. 26, I, k. — S. 7 Z. 7 v. u.: p. 118 l. p. 198. — S. 8: Nr. 2,3 ist ein Commentar zu der *العوامل الجديدة* genannten Schrift des *برگلی*; s. Nr. 209,6 des arabischen Kataloges. — S. 9 Nr. 8,1: Das arabische Original dieses Werkes ist in unseren Handschriften Nr. 829—831 enthalten. — Das. Al. 2: Vgl. den Berliner Katalog der türkischen Handschriften zu Nr. 28*,1 (S. 58) und den Nachtrag dazu (S. 580). — S. 10 Nr. 3,5: Über *بهاء* *الدين آملی* vgl. besonders Dorn, Cat. des mss. et xylographes p. 240. — Zu dem Gedichte vgl. die Berliner persische Hs. Nr. 674,18. — S. 11 Nr. 4,2: Vgl. Berlin, türkisch Nr. 502. — S. 13 Z. 2: 29, I, 1 l. 26, I, l. — S. 14 Nr. 7,2: Hierzu habe ich mir notiert, ohne meine Citate jetzt verificieren zu können: Steinschneider, Pseud. Lit. S. 46,91 und desselben Hebr. Bibliographie IX, 51, XIII, 33 und XIX, 115 Anm. — S. 15 Nr. 8,2: Vgl. Berlin Nr. 178,1. — Das. Z. 3: p. 127 H. l. p. 127 ff.; Z. 7: p. 158 l. p. 128. — S. 17 Nr. 10,5: Ein Exemplar auch in Leipzig, Fleischer Nr. 91,2. — S. 19 Nr. 11 Z. 3 v. u.: Nr. 2 l. Nr. 2. — S. 20 Z. 11: Nach *ذاتی* ist einzufügen *ذهنی* 34^a, und dafür *ذهنی* 34^a in der folgenden Zeile zu streichen. — S. 22 Nr. 13, Überschrift: Seetzen; l. Seetzen:. — S. 23 Nr. 14,1 Z. 4: Qanâlizâda; besser Qinâlizâda. — S. 24 Nr. 15,2 Z. 3: ihm l. ihn. — S. 26 Z. 2: Sultânes l. Sultânes; Z. 7: Nasta'liq l. Nasta'liq. — das. Nr. 17,1 Z. 2: 1734 l. 1634. — S. 29 Nr. 18,16: Vgl. Serapeum Bd. 28 (1867) S. 177 und A. van der Linde, Geschichte des Schachspiels Bd. I (Berlin 1874. Gr.-8°) S. 129. — S. 30 Nr. 19,1: Vgl. über dieses Gedicht jetzt auch Berlin Nr. 358, und besonders M. Th. Houtsma in ZDMG. XLIII, 69—98. — S. 34 Z. 2: Über Bezauberung und Entzauberung vgl. Fleischer's Leipziger Katalog S. 410^a. — S. 37 Nr. 26, I, k: vgl. Nr. 1,21,e und Arab. Nr. 93,13. — das. Alinea Persisch: Aus dem Werke des Sâm Mirzâ; füge hinzu: welches den Titel *تحفة سامی* trägt. — S. 38 Z. 5:

مسدّس 1. مسدّسی. — das. letzte Zeile: 21^{ab} 1. 24^{ab}. — S. 39, letzte Zeile: Das توبه نامه des Waisi steht auf fol. 26^b. — S. 42 Z. 5: Nach Nr. 31 sind einzufügen:

31*.

(arab. 337,5; Stz. Nr. 99,5.)

Ein Sammelurium von Recepten, Gebeten, Talismanen u. dgl. Genau ist der Inhalt der folgende. Fol. 1^a: ein Recept zu einer Wundsalbe — fol. 1^b: Angaben über Lebensdauer und Zeitalter der Propheten vor Muhammad; dann über die Todesjahre einer Anzahl berühmter Männer und verschiedene geschichtliche Ereignisse; — fol. 2^b (letzte Zeile): unter der Überschrift تواریخ آل عثمان وفتح نامه zuerst über Geburtsjahr, Antritt und Dauer der Regierung und Todesjahr der Sultane, sowie merkwürdige Ereignisse aus ihrer Regierung, von 'Uṭmān I bis zu der im Jahre 1013 erfolgten Ermordung Ibrāhīm Pascha's, des Statthalters von Ägypten; — fol. 6^a Z. 4 v. u.: unter der Überschrift فصل (sic!) eine Auseinandersetzung darüber, welche Gestirne einen guten, welche einen schlimmen Einfluß haben sollen (Anfang: بدمک کرک بو یلدزلرک کمی); andere Abschnitte astrologischen und talismanischen Inhalts folgen; — fol. 10^b: unter der Überschrift طریق Spielereien mit den Namen Gottes, welche zu den einzelnen Buchstaben des arabischen Alphabetes in Beziehung gesetzt werden; darauf noch einige andere Abschnitte, in welchen gleichfalls die Namen Gottes die Hauptrolle spielen; zuletzt (fol. 14^a) wird gelehrt, mit welchen seiner Namen man Gott anrufen müsse, um bestimmte Güter (ایمان, فضل u. s. w.) zu erwerben; den Beschluß macht دعاء طلب الرزق; — fol. 15^a: eine Anweisung, wie man durch 12,000 maliges Lesen der vier Namen یا قوی یا ملی یا ولی یا غنی die Befriedigung eines jeden Wunsches هر حاجت erreichen kann; — fol. 15^b: ein Gebet بکلمر خوفندن وغیرلردن قورقدوغی ذسنه لردن (Hs. آمین), mit Gebrauchsanweisung; — اولمق ایچون

fol. 16^a im Innern: eine Vorschrift **هند دعوت ایچچون**, und ein auf Abû 'Alî Sînâ zurückgeführtes Verfahren, um einer Person die Liebe einer anderen zu gewinnen (Anfang: **ابو علی سینا بیورمشدر**); — (که بر کشی کشی کندو که محب اتمک مراد ایلیمک اولسه — das. am Rande: ein auf einen Aḥmad Paşa zurückgeführtes Recept, um jemanden den Genuß von Opiaten abzugewöhnen (Anfang: **احمد**); Aḥmad Paşa sagt, er habe 35 Jahre lang Opiate genossen, und dann in 20 Tagen sich den Genuß derselben abgewöhnt; — fol. 16^b: ein Verfahren, um die Zunge der Feinde zu binden **بر کشنک اعداسی اولسه**; — fol. 16^b: verschiedene Recepte, hauptsächlich zu Opiaten **برش**; — fol. 17^b: welche Stunde an jedem Woohentage die günstigste ist, **فی بیان اشرف الساعات**, — das.: unter der Überschrift **مدح محمد صلی اللہ فی کلّ یوم** ein Ghazel mit dem Anfang:

اگر رومک روانده کوررسم بن دلارائی
روانسه روا ایدم سمرقند و بخارائی

und also wohl eine Natzirah auf das bekannte Ghazel von Ḥāfiẓ (اگر آن ترک شیرازی الخ, Rosenzweig I, 24). Das vorletzte Miḡrā' lautet **مرادی سن سن ای دلبر که سن سن عالمه رهبر**, und das Gedicht dürfte also von Murādî d. h. dem Sultan Murād III (s. Hammer, Osman. Dichtkunst III, 6) verfaßt sein; — fol. 18^a am Rande: ein Mittel (ein Talisman) gegen Kopfschmerz **باش آغرسیچون**; — fol. 18^b: ein Gebet, welches, einer Überlieferung von 'Alî zufolge, dem Propheten von Gabriel mitgetheilt sein soll; — fol. 20^b: ein Gebet, um einen Zauber unwirksam zu machen, **دعاء سحر باطل**; — fol. 21^a: ein arabisches Gebet, welches einem kranken Kinde als Talisman um den Hals gehängt werden soll; Überschrift: **اوغلان سیرولغنه یازوب بویننه آسَلر**; am Rande ein Talisman zur Erwirkung der Liebe **محبت ایچوندنر**; — fol. 21^b: eine

türkische Abhandlung über ein angeblich zwischen Muḥammad und einem jüdischen Gelehrten *یهودی دانشمندلردن بری* stattgehabtes Gespräch über allerhand Buchstaben-Spielereien und Geheimnisse. In den einleitenden Worten heisst es von der Abhandlung: *بو الحمد لله*; der Anfang lautet: *تفسیر ایجاد تمام اعتبار وارد* (sic) *الذی الخالق الوجود العارفین* — fol. 22^a am Rande: ein Recept gegen Schmerzen im Munde, *آغز آغرسیچون*; — fol. 22^b am Rande: *دعاء الف بو در*; für jeden Buchstaben des arabischen Alphabetes wird ein mit demselben beginnender Name Gottes angegeben; für *لا* steht die Formel *لا اله الا الله* da; — fol. 23^a am Rande: unter der Überschrift *مناجات* ein Gedicht, in welchem jedes *Miçrâ* auf *ایچون* als *ردیف* endigt; Anfang: *آلهی عز ذاتک حرمتیچون داخی بیثک بر صفاتک حرمتیچون* — fol. 24^b am Rande: ein arabisches Gebet mit der Überschrift *بر وجه اجمال*; — fol. 25^a: unter der Überschrift *تواریخ انبیاء عظام علیهم السلام* Angaben über das relative Zeitalter des Propheten; so sollen von der Vertreibung des Adam aus dem Paradiese bis zur Flucht des Muḥammad (nach Ibn 'Abbās) 5750 Jahre vergangen sein, zwischen Jesus und Muḥammad 600 Jahre u. s. w.; — endlich (nach einigen unbedeutenden Schreibereien auf fol. 26^a) auf fol. 26^b zwei Gebete gegen die Kolik (*سنجور* = *صانجی*, *سنجی*). — 26 Blätter von 19,5 × 13,5 cm; verschiedene Hände.

31**.

32 Blätter verschiedenen Formates, Abfälle aus verschiedenen Handschriften, bei denen sie lagen, ohne dahin zu gehören. Den Anfang macht ein Erlaß des Sultans Sulaimân I an Semendrelî Ghâzî Bâlî Beg (vgl. Hammer, Osman. Reich II, 135), überschrieben: *مرحوم ومغفور له سلطان سلیمان علیہ الرحمة والرضوان حضرتلرینک سمندرهلی غازی بالی بیکه ارسال ایلدوکی فرمان*

(sic) امير الأمراء الكرام كبير الكبراء، und beginnend: صورة تيدر (sic) الفخام ذوى القدر والاحترام ملك الغزات والجاهدين قاتل الكفرة والمشركين. Der Inhalt der übrigen Blätter sind Briefe, Gedichte, Fragmente von Erzählungen u. dgl. m. Natürlich ganz verschiedene Hände.

das. Nr. 35, Anfang: كلنا 1. كلما. — Diese Hs. ist angebunden an Nr. 42. — S. 44 Z. 4: Das Comma nach فرشته ist zu tilgen. — das.: für seinen Sohn; vielmehr für seinen Enkel (s. Berlin Nr. 73, S. 108 Anm. 3 des Kataloges). — S. 47 Nr. 42: Verfasser dieses Wörterbüchleins ist Lami'i († 938); s. Berlin Nr. 10,1 (S. 34 des Kataloges). — S. 48: Nach Nr. 42 ist einzufügen:

42*.

(arab. 974; Stz. Kah. 584.)

قاموس الاروام، في نظام الكلام، ein Wörterbuch der türkischen Sprache, in welchem alle erläuternden Beigaben (Einleitung, Erklärung der Wörter u. s. w.) in arabischer Sprache geschrieben sind. Als Verfasser nennt sich fol. 1^b Z. 2 v. u. ein gewisser Çâlih, und berichtet in der Vorrede, daß er sein vorliegendes Werk auf Wunsch eines gewissen Muḥammad al-Ġammâzî und als Seitenstück نظير zu einer von „dem verstorbenen Munshî“ المنشى verfaßten und „das Amulet“ genannten Schrift verfaßt habe. Auf Veranlassung desselben Mannes hatte er, wie er mittheilt, bereits früher drei andere Werke verfaßt; nämlich: 1) الترجمان، في لغة (sic) الذى سارت به الركبان; 2) الاقنوم، في لغة الروم; 3) مثلثات، (sic) فتوحات صالح، eine Schrift über (türkische) مثلثات des Quṭrub und der persischen des verstorbenen Munshî نظير مثلثات قطرب العربية ومثلثات المرحوم المنشى الفارسيات.

1) Fol. 2a Z. 5 v. u. wird diese Schrift التركية (sic) مثلثاتي genannt.

Die Wörter sind angeordnet in Bâb nach den Endbuchstaben, und innerhalb derselben in Faṣl nach den Anfangsbuchstaben; die Faṣl zerfallen wieder in drei nicht benannte Abtheilungen, je nachdem die in ihnen enthaltenen Wörter in der ersten Sylbe ein Fath, ein Kasr oder ein Dhamm haben. Ausserdem ist jedes Capitel باب in zwei groſse Abschnitte getheilt, von welchen jeder in der oben angegebenen Weise weiter getheilt ist: in dem ersten stehen diejenigen Wörter, welche ohne nachfolgenden Vocal auf den betreffenden Consonanten selbst endigen, in dem zweiten diejenigen, in welchen auf den letzten Consonanten noch ein Vocal folgt, d. h. also, nach türkischer Orthographie, in welchen auf den für die Anordnung maſsgebenden Consonanten noch ein ا, و, ي oder ة folgt. Eine Ausnahme von dieser Anordnung macht nur der Buchstabe ق, in welchem die Faṣl nicht nach dem Anfangsbuchstaben der Wörter, sondern nach demjenigen Buchstaben gebildet werden, welcher dem Final-ق unmittelbar vorhergeht¹⁾. Von den Zeitwörtern wird nicht der Infinitiv (آل, سوّمك), sondern der Stamm ohne Endung (سو, آل) angeführt.

فحمد الله على الایة (sio) المتواترة ونشكره على
نعمایه المتوافرة

82 beschriebene Blätter; 20 × 14 cm. Gutes, aber nicht sehr correctes Naschī mit 23 Zeilen auf der Seite. Abschrift vollendet an einem Mittwoch, 4 Dû 'lhiġġah 1100 = 19 September 1689. Zwischen fol. 50 und 51 eine Lücke, in welche das Ende von

1) Fol. 2b Z. 9: وجعلت الباب في الكدّ للحروف الاخير والفصل
لحروف الاول من الكلمات ماعدا بابي القاف والكاف فان
الفصل فيهما لما قبل الآخر. In Beziehung auf die mit ك endigenden
Wörter ist dies nicht richtig; diese sind vielmehr (fol. 51af.) in derselben Weise wie
die auf die übrigen Buchstaben endigenden Wörter angeordnet. Als Ursache der ab-
weichenden Anordnung der mit ق (und angeblich auch der mit ك) schließenden
Wörter ist wohl der Umstand zu betrachten, daß (nach fol. 2b Z. 2) diese Buch-
staben von dem Verfasser zuerst bearbeitet wurden.

ق und der Anfang von ك fällt. Daß die Handschrift auch sonst den größeren Theil ihres ursprünglichen Inhaltes verloren hat, ergibt sich aus folgender Inhaltsangabe auf fol. 1^a: 1) لغة تركي; 2) شرح قصيده; 3) رسالة في الفرائض; 4) قصيدة همزية; 5) شرح اللعة المنفرجة.

Das. Nr. 48: Hierzu ist jetzt zu vergleichen: Bosnisch-türkische Sprachdenkmäler, gesammelt, gesichtet und herausgegeben von Dr. Otto Blau. Leipzig 1868. 8° (= Abhandlungen für die Kunde des Morgenlandes V, 2). — Über den Titel unseres Büchleins wird dort auf S. 53 gebandelt. — S. 49 Z. 1: Vor „drei“ ist ein Comma ausgefallen; ebenso das. Z. 3 vor „Fol.“ eine Parenthese. — S. 50 Nr. 45,1: Vgl. Berlin Nr. 5,26. — S. 52: Nach Nr. 48 ist einzufügen:

48*.

?

Ein Papierstreif von 1 m 36,5 cm Länge und 6 cm Breite, auf welchem, in 23 Kreise vertheilt, ein türkisches Gebet steht. Diesem Gebete wird in der Überschrift (قل جهان بو در) der Titel قل جهان gegeben. Dieser Titel ist den Anfangsworten des Gebetes entnommen, ähnlich wie ein in Leipzig (CXVII, 2, b) vorhandenes Gebet aus demselben Grunde دعوت قل اوحى genannt wird.

Anfang: قل بسم الله الرحمن الرحيم قل جهان باشی قل قل
جهان اورتاسی قل قل جهان ازاقی

Gutes, vocalloses Naschî. — Auf dem Papier, in welches der zusammengefaltete Streif eingewickelt ist, steht, von alter Hand geschrieben: „Arabische oder Syrische Schrift“.

Das. Nr. 49,2: Vgl. Berlin Nr. 99. — S. 53 Al. 3: Fetwâ l. Fatwâ. — S. 57 Nr. 53,3 Z. 2: Nach „Propheten“ muß kein Semikolon stehen, sondern ein Komma. — das. Anfang, Z. 2: عَاقِلُ l. غَاقِلُ. — S. 59 Z. 7: Nasta'liq l. Nasta'liq. — S. 62 Nr. 61: Vgl. Berlin Nr. 100 und den Nachtrag dazu auf S. 581. — S. 65 Z. 4 v. u.: Cod. 64 l. Cod. 63. — S. 69

Nr. 71: Ein Exemplar auch in Leiden, s. *Orientalia* I, 316 und *Catalogus* IV, 179 Nr. 1919. — das. Z 3 v. u.: derselben l. der Handschrift. — das. Nr. 72 Z. 4: Das Komma nach „praestantiae“ ist zu tilgen. — S. 70 Nr. 73: Dasselbe Werk im Brit. Museum p. 14^b; man vgl. dort. — S. 71 Nr. 75: Von einem ähnlichen Büchlein, welches gleichfalls eine Reiseroute enthält, ist die Rede im *Journ. Asiat.* 1843, II, 43 Nr. 96. — S. 72 Nr. 77: Die türkische Übersetzung ist gedruckt in Konstantinopel 1280 (1863) (s. *ZDMG.* XX, 449); eine Hs. findet sich auch in der Stadtbibliothek zu Lübeck. — S. 73 Nr. 78: Vgl. Berlin Nr. 35,3. — das. Z. 3: Nach قیغوسیز ist ein Komma ausgefallen; Z. 8: نادان l. نادان. — S. 74 Nr. 79: Ein Stück aus dem ابو الضیا توفیق¹⁾ ist abgedruckt in der نمونه des p. 7. — S. 75: Nach Nr. 80 ist einzufügen:

80*.

(pt. 321.)

تجلیات محمود افندی „die Visionen des Mahmûd Efendi“²⁾, d. i. die Erzählung einer Anzahl von Visionen (Erscheinungen des Propheten, durch diesen oder Allâh selbst ertheilte Rathschläge u. dgl.), welche der Verfasser in der Zeit vom 10. Muharram 1010 bis zum 5. Rabi' I 1033 gehabt haben will. Die Visionen werden (meist in der ersten Person des Singulars) erst arabisch, dann türkisch erzählt, und zwar ist die letztere Erzählung meist ausführlicher, als die erstere. Über den Verfasser, welcher sich als Dichter des

نمونه ادبیات عثمانیه سکزنجی عصر هجریدن زمانه قدر 1)
اک مشهور ادبامزک آثارینی جامع وهر بری حقنده ملاحظات
ادبیةیی شاملدر، مصنفی ابو الضیا توفیق، قسطنطینیة
مطبعة ابو الضیا، 504 S. Kl.-8°. ۱۳۰۲.

2) Über dem Anfange des Textes steht, roth und von derselben Hand wie der ganze Codex geschrieben: تجلیات محمود افندی واقعه نامه الشیخ (sic) الشیوخ
حضرت پیر اسکداری محمود افندی قدس سره العزیز الشہیر
تجلیات (sic) اوسکداری هدایی: auf fol. 1a von fremder Hand: بهدائی
عزیز محمود افندی قدس سره العزیز

Tachalluḡ هُدائى bediente, vgl. Hammer, Dichtkunst III, 192; Osman. Reich V, 100; Rieu, Catalogue of Turkish MSS. p. 234^b. Er stand seines frommen Wandels wegen in hoher Achtung, lebte in Skutari und starb daselbst im Jahre 1038 = 1628/9. Eine andere Hs. dieses Schriftehens kann ich nicht nachweisen; doch scheint dasselbe eines gewissen Ansehens genossen zu haben, da es von dem bekannten Schaich عبد الغنى النابلسى († 1148 = 1735/6) unter dem Titel لمعات البرق النجدى commentiert worden ist; s. ZDMG. XVI, 665 no. 12.

Eine ähnliche, den dort gemachten Angaben zufolge aber doch verschiedene Schrift unseres Verfassers wird von Hammer, Osman. Dichtkunst III, 200 (Anfang) erwähnt.

Anfang: بسم الله الرحمن الرحيم في سنة عشر والـف من

(يوم¹) ((الثلاثا في (عشر¹)) محرم الحرام رايت النبي صلى

الله عليه وسلم تلك الليلة في مبشر لي على اللطف

ثم شرب الماء تاريخ مزبوره عاشورا

كيجه سي حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم

حضرتلرني كوردن غايت لطفله نظر ايليوب صو ايجديلر

Am Ende noch ein arabischer Spruch, welcher aufgeschrieben und als Talisman auf den Kopf gelegt die Kopfschmerzen vertreiben soll.

Anfang: باش اغريسى دفعيكون يارب باشنده كتوره غايت

عجربدر بسم الله الرحمن الرحيم ولا تحلقوا رؤسكم حتى يبلغ

الهدى

10 beschriebene Blätter; 22,8 × 14 cm. Schönes, ziemlich kleines, türkisches Naschî mit 21 Zeilen auf der Seite. Das Datum jeder Vision zu Anfang des arabischen Textes ist roth geschrieben; ebenso stets am Anfange des türkischen Textes das Wort تاريخ.

1) Mit schwarzer Dinte eincorrigiert.

S. 76: Nach Nr. 81 ist einzufügen:

81*.

(aus arab. 941 = Hal. 612.)

(الحكم الإلهية، في الكلمات الانسانية¹) eine Sammlung von Fragen theologischen Inhalts, ohne Antworten. Fast jede Frage beginnt mit den Worten *فه حكمتدر كه*: daher der Titel. Der Verfasser wird hier nicht genannt; aus H. Ch. III, 81, 4576 = Bûlâq I, 339, wo trotz der Variante *كلمات* statt *كلمات* offenbar von der vorliegenden Schrift die Rede ist, erfahren wir, daß derselbe *محمد* hieß. Die vorliegende Handschrift ist am Ende defect; eine andere ist mir nicht bekannt.

Anfang: الحمد لله الذى فضل الانسان على ساير الموجودات،
واعطاه مفاتيح خزاين الارض والسموات،

حق تعالى حضرتى انسانه خاصة بكا راجع اولورز
ديو ويرر

4 beschriebene Blätter; 20 × 12,5 cm. Kleines, gutes Diwānī mit 23–24 Zeilen auf der Seite; arabische Stellen sind roth überstrichen.

S. 77 Nr. 83 Z. 6: *Dû 'lhiğğa* l. *Dû-'lhiğğa*. — S. 81: Am Anfang und am Ende von Z. 5 ist je eine Parenthese weggelassen. — Ein türkisches Schriftchen über *تجويد* steht auch in unserer arab. Hs. Nr. 517,3. — das.: Name des Verfassers und Zeit der Abfassung von Nr. 87 werden auf fol. 3^a Z. 1 u. 2 genannt. — das.: Der Verf. von Nr. 88 heisst *دولت اوغلى يونس*, welcher aus *بالى كسرى* (s. Mostras, Dictionnaire géographique de l'empire Ottoman. St.-Petersbourg 1873. 8°, p. 45) gebürtig war und seine vorliegende Arbeit in den Jahren 820–829 machte, oder 827–829, je nachdem man mit unserer Hs. *ايدى* oder mit der des Brit. Museums *يدى* liest. Die Hs. des Brit. Museums Or. 1166 nämlich (Rieu p. 9^b) enthält dasselbe Gedicht, aber,

1) Hs. *حكم* und *كلمات*, ohne Artikel.

wie schon die abweichenden Anfangsworte vermuthen lassen, in abweichender Recension, als deren Verfasser (1) دولت اوغلی یوسف und als deren Abfassungszeit 827 — 828 genannt wird. Die betreffenden Verse, welche von Rieu p. 10^a mitgetheilt werden, lauten in unserer Hs. folgendermassen (fol. 4^b Z. 9 f.):

کرچه بونجه عذریله سرمایہ یوق
دولت اوغلی یونس اول نفصانی چوق
بالی کسریدر انک هم مولدی
کم سکز یوز داخی یکرمی ایدی
هجرت تاریخ اکا ایرمیشکن
هم یکرمی طقوزه کرمیشکن
بونى نظم ایتدی او یلدرده همان
اوله کم اول لطفی چوق شاه جهان

Also entschieden eine andere Recension! Auch unsere Nr. 87 aber stimmt mit Nr. 88 vielfach so wörtlich überein, daß die Ähnlichkeit nicht nur auf die Benutzung einer gemeinschaftl. Vorlage (der وقایة, s. H. Ch. a. a. O.) zurückgeführt werden kann, vielmehr ein innerer Zusammenhang zwischen beiden angenommen werden muß. Nr. 87, als das jüngere Werk, muß also wohl als eine Überarbeitung von Nr. 88, dem älteren, betrachtet werden. — S. 83 Z. 1: Nasta'liq l. Nasta'liq. — S. 86 Z. 6: Nach „Fol. 40^b“ muß statt des Kommas eine Parenthese stehen. — S. 87: Über علم الرمل vgl. man die zu der arabischen Hs. Nr. 1314 und im Nachtrage dazu beigebrachten Nachweisungen. — das. Z. 4 v. u.: Glieder l. Glieder-. — S. 89 Nr. 102: S. Berlin Nr. 174. — das. Z. 2: Sultân l. Sultân; Z. 4: kaiserlichem l. kaiserlichen; Z. 11: 1143 l. 1143/4. — Nach Nr. 102 sind einzufügen:

102^a.

(aus arab. 133.)

Ein غرةنامه d. h. eine Tabelle, aus welcher, wenn man den Anfangstag eines Monates kennt, zu ersehen ist, mit welchen Wochentagen die sämtlichen übrigen Monate desselben Jahres beginnen.

1) Bei H. Ch. VI, 465 = Bûlâq II, ۴۲۳ heisst er يوسف بن دولت اوغلی البالیکسرى.

Der Tabelle, welche **هذه غرةنامه شهر عربيه شرعيه** überschrieben ist, ist eine kurze Erläuterung in türkischer Sprache beigegeben, deren Anfangsworte lauten: **هر آيك جدولنده يازلان كونلر اول آيك غرلريد**. Da in dieser Erläuterung als Beispiel das Jahr 1045 angeführt wird, so ist wahrscheinlich, daß die Tabelle in diesem Jahre aufgestellt worden ist. — Ähnliche Schriftchen finden sich: in der hiesigen Sammlung Nr. 1,20, in Berlin Nr. 5*,88, Wien Nr. 1776,1 (III, 197), 2002,8 u. 12 (III, 519 u. 520), 2006,17 (III, 536), Leipzig Nr. 178,4 und 328, Dresden Nr. 287, und Goeenigen Nr. 2721 (V, 284 des Leidener Kataloges).

1 Blatt von 20 × 11 cm; hübsches Nasta'liq; neu.

102**.

(Chart. B. 1035.)

Ein **روزنامه**, welches von dem ungenannten Verfasser (**بو مفتقر**) zum Unterschiede von älteren derartigen Schriften (**الى الله**) **روزنامه** genannt wird, aber von dem ebenso genannten Buche, welches sich in den Berliner türkischen Handschriften Nr. 173 u. 173*,3 findet, verschieden ist. Das Buch besteht aus Tafeln, welchen eine Einleitung vorausgeschickt ist; die letztere umfaßt vier Capitel **باب**, welche handeln: 1) **في معرفة مفتاح روزنامه**; 2) **في معرفة عام عربيه**; 3) **ميل وارتفاع الشمس وعرض**; und 4) **في معرفة سنين الشمسيه**. Als Quellen werden in der Vorrede die bezüglichen Schriften von **سلطان سمرقندى**, **على افندى**, **شيخ وفا** und **ابو مقراع افريقى**, **شيخ على زاده مغربى**, (**الغ بيك** d. i. **ابن البنا**) genannt.

1) sic! Es ist vermuthlich **ابن البنا** zu lesen; vgl. den Katalog der arabischen Handschriften III, S. 106.

Anfang: (sic) الحمد لله الذى من علينا بيسارة علم اوقات اليل والنهار، وانعم بفضله ومته باقتطاف ازهار، روضة الاعتبار

38 beschriebene Blätter; $21 \times 14,5$ cm. Gutes, vocalloses Nasta'liq; auf der Textseite stehen 23 Zeilen. Die Seiten sind roth umzogen und das Gerippe der Tabellen besteht aus rothen Linien. Auf dem ersten von zwei sonst leeren Blättern am Ende der Handschrift steht „Le Rouzname ou Ephemerides Arabes“.

S. 90 Nr. 104: Dicselbe Schrift findet sich in Berlin als Nr. 182. — S. 92, letzte Zeile: زحمتنه l. زحمتنه. — S. 93 Nr. 106,1 Z. 3/4: welches l. welcher; den medicinischen Gedichten l. dem medicinischen Gedichte. — 1,a ist allerdings der Schluss des medicinischen Gedichtes von Nidâ'i, welches in den Berliner Hss. Nr. 38,3 und 41,1 enthalten ist; der Anfang des vorliegenden Fragmentes fällt in letzterer Hs. auf fol. 18^b Z. 3. — S. 94 Nr. 106,1,b: Dasselbe Schriftchen findet sich in Berlin Nr. 41,10 (wo man s.) und in Bamberg (HS. V, 15 fol. 157^b). — das. Nr. 106,2: Dieselbe Schrift in Berlin Nr. 281; über den Verfasser vgl. das zu Berlin Nr. 38,3 Gesagte. — S. 95 Z. 7 v. u.: Nasta'liq l. Nasta'liq. — das. Nr. 108: Eine Hs. dieses Werkes findet sich auch in der Bibliothek der DMG.; s. II, 37, Ende. — S. 97 Nr. 110 Z. 4: Über حاجى پاشا des الشفاء vgl. die arabische Hs. Nr. 1938. — Zu Wien Nr. 1466 (Flügel II, 536) wird der Inhalt der drei بخش angegeben. — S. 99, Columnentitel: Medicin l. Medicin. — das. Nr. 113, Überschrift: pt. 178 l. pt. 179. — S. 105 Nr. 124: Dasselbe Werk in Berlin Nr. 286, wo man vgl. — S. 110 Nr. 132: Über ein anderes türkisches Buch mit ähnlichem Titel vgl. Journ. As. IV, 213. — S. 111 Nr. 133,1 = Berlin 264 (wo man s.) und 265; 133,2 = Berlin 264,2 (wo man s.). — S. 113 Nr. 135 = Berlin Nr. 266; der Anfang muß lauten: مت[وفاتك محلول اولان. — das. Nr. 136: Eine freilich sehr freie und in der Anordnung der einzelnen Capitel abweichende Übersetzung dieses قانوننامه findet sich in „Nouveaux contes turcs et arabes, traduits de l'arabe et du turc, par M. Digeon. Paris 1781.“ 8°. T. II p. 189—278. — S. 114 Nr. 138 Z. 1: Das Komma nach „Verfasser“ ist zu tilgen. — S. 116 Nr. 145: Zu تاريخ طبرى vgl. Berlin Nr. 191 und Rieu, Brit. Mus. p. 22^a. — S. 119 Z. 6: Zum Briefe Murâd's I an Ewrenos Beg vgl. Berlin Nr. 260,3. — das.

147, Überschrift: Seetzen? 1. Seetzen Kah. 1373. — Zu den chronologischen Tafeln des Hāǧǧi Chalifah vgl. Berlin Nr. 195 und den Nachtrag dazu. — S. 120 Nr. 148, 1: Eine arabische Redaction dieses Gesandtschaftsberichtes ist in unserer Hs. Nr. 1548 enthalten, wo man sehe. Nach H. Derenbourg in *Revue critique* 1882, I p. 211 Note 3 soll die türkische Redaction auch von Jaubert herausgegeben sein; hiermit scheint Zenker Nr. 1041 gemeint zu sein, worauf bei II, 867 aber nur irrthümlicherweise verwiesen ist. Nur das letztere Buch enthält wirklich eine Übersetzung der Reise des Achtundzwanzigers, während Nr. 1041 den Text der Reisebeschreibung eines anderen Muḥammad (Saijid Waḥid Efendi) enthält. Die Reise des letzteren fällt in das Jahr 1221 = 1806 und geht durch Ungarn und Deutschland nach Paris an den Hof Napoleon's I; vgl. تاریخ جودت VIII, 143. — S. 121 Nr. 149: Dasselbe Werk findet sich auch in Wien (Flügel II, 208 Nr. 985) und in Utrecht (s. den Leidener Katalog V, 267 Nr. 2683). — S. 122 Nr. 150: Es ist das Geschichtswerk des Ġamālī; s. Berlin Nr. 207. — S. 123 Nr. 151: Vgl. das zu Berlin Nr. 208 Gesagte. — S. 126: Vgl. den arabischen Katalog III, 226 Z. 7 und den Nachtrag dazu. — S. 128: Nach 156 ist einzuschalten:

156*.

(aus arab. 941 = Stz. Hal. 612.)

1. Ein فتح نامه auf die im Jahre 986 (= 1578/9) erfolgte Eroberung von Cildir (s. Hammer, Osman. Reich IV, 63), verfaßt von 'Alā'ī Ćelebi, dem Schatzmeister des درویش پاشا. Die roth geschriebene Überschrift lautet: مرحوم ومغفور له درویش پاشانك چلدیر قلعهسى اوكنده اتدوكى جنكك حقنده كندو خزينه دارى اولان علائى چلبى نك فتح نامه سيدر الحمد لله الذى اعز جنده، وهزم الاخبار وحده.

2. fol. 5^b: Eine auf انى — reimende und im Metrum Hazāğ der Form ــــــــــــــــ | ــــــــــــــــ | ــــــــــــــــ | ــــــــــــــــ abgefaßte Kaside auf dasselbe Ereigniß, gedichtet von Muṭṭafā Ćelebi, dem Schatzsecretär des درویش پاشا. Überschrift (roth geschrieben): وبو جنك ظفرآهنك ايچون كاتب خزينه درویش پاشا مصطفى چلبى نك نظم چكوب عسكر ديار شرقه طغرو; Anfang: اتدوكى قصيده در آصف ثانى.

3. fol. 6^a: Ein Erlaß (فرمان oder برات) Murâd's III (reg. 982–1003 = 1574–1595), um die Mittel für die von Taqî-aldîn zu erbauende Sternwarte (s. Hammer, Osman. Reich IV, 43) aufzubringen. Überschrift (roth): مرحوم ومغفور له سلطان مراد خان عليه الرحمة والغفران حضرتلرينك رصد پيدا ايدن تقى الدين نشان شريف عاليشاني; Anfang: حضرتلرينك براتی صورتيدار ومكان طغرای غرای جهانستان خاقانی.

4. fol. 6^b: Ein Bericht über den Feldzug nach Ungarn, welcher im Jahre 1003 = 1594 zu der Eroberung von Raab يانق durch die Türken führte; s. Hammer, Osman. Reich IV, 223 f, und vgl. Berlin Nr. 38,9,e. Ohne Überschrift; am Ende defect.

Anfang: ارباب وفا، واصحاب صفایه، بشارت ایچون تحریر اولان
بو درکه

Ende: مسلمانلر جابجا بلنقلری بنا ایدوب

9 beschriebene Blätter; 12 × 12 cm. Gutes, kleines Diwânî mit 25 Zeilen auf der Seite; die häufig eingestreuten arabischen Stellen sind roth überstrichen.

S. 130 Nr. 158: Vgl. den arabischen Katalog III, 301 Nr. 1708, nebst Nachtrag. — S. 137 Anm. 1 Z. 1: Rabi' l. Rabi'. — S. 138 Nr. 167 Z. 15: Sultâns l. Sultâns. — S. 139 Nr. 168: Dr. Franz Teufel bemerkt in ZDMG. XXXVI, 93 (Ende) mit Recht, daß die Tadkirah des Çâdiqi nicht bloß Zeitgenossen des Verfassers, sondern auch ältere Dichter behandelt; er hätte hinzusetzen können, daß auch nicht bloß persische, sondern auch türkische Dichter besprochen werden, wie sich schon daraus ergibt, daß fol. 43^b ein Artikel über Bâqi steht, welchen Hammer in seiner Verdeutschung dieses Dichters S. xxvii übersetzt hat. Welcher Handschrift er sich hierzu bediente, sagt Hammer nicht. — S. 142^b Z. 6 v. u.: سجابی l. سجابی; s. den Berliner Katalog der persischen Hss. S. 926 Anm. — S. 156 Nr. 172 Z. 10: زهنی l. زهنی. — S. 160: Nach Nr. 176 ist einzufügen:

176^a.

(?)

Eine Sammelhandschrift, welche Gedichte — fast ausschließ-

lich Ghazelen — der verschiedensten Verfasser enthält. Vertreten sind die folgenden Dichter:

باقی (نفعی) auf ein Ghazel von نظيره¹) fol. 11^a (eine fol. 37^a (Verse), 39^a (? nicht in der Lithographie von 1276 enthalten und لحزرة überschrieben; das vorletzte Miçrâ beginnt aber: جوری fol. 30^a; جمعی fol. 42^a–43^b); باقیا زار و نیاز ایت الخ 27^b; حالتی fol. 7^a, 15^b (wo er in der Überschrift عزمی زاده genannt wird; s. Hammer, Dichtkunst III, 214) bis 17^a; حقیقی fol. 38^b (ein تخمیس auf ein Ghazel von فوری); رضائی s. یحیی, den zweiten des Namens, fol. 8^b; ریاضی fol. 18^a–19^b; سبحانی fol. 39^b (persisch); شرقی fol. 32^a; شیخ الاسلام d. i. یحیی, der zweite des Namens, wo man sehe; شیخی fol. 31^a (in der Überschrift علامه المرحوم genannt); صبری fol. 38^a (eine نظيره auf ein Ghazel von نوعی); صفائی fol. 1^a; طبعی fol. 29^b (نظيره) zu einem Ghazel von یحیی, 30^a; عزمی زاده d. i. حالتی, wo man sehe; عصمتی fol. 9^a und 26^a (zwei نظيره zu Ghazelen von یحیی); عطائی (auch نوعی زاده genannt, s. Hammer, Dichtkunst III, 244) fol. 6^b (نظيره) zu einem Ghazel von نادری, 9^b; علامه المرحوم فضولی; محمد عونی vgl. عنقا fol. 30^b; شیخی, wo man sehe; فوری fol. 38^b (ein تخمیس des 23^b mit نظيره von ویسی); قاف زاده fol. 13^b; محمد, der zweite Sultân dieses Namens, welcher sich als Dichter sonst عونی zu nennen pflegt (Hammer, Dichtkunst I, 137), fol. 2^b (dasjenige Ghazel, welches bei Gibb, Ottoman Poems p. 14 übersetzt ist); منطقی fol. 30^b; موجی fol. 32^b; نادری fol. 3^a–6^b (das letzte Ghazel mit نظيره von نوعی زاده d. i. عطائی); نفعی fol. 11^a (mit 25^b, یحیی) zu einem Ghazel von نظيره (آلی), 11^b, 20^a), 25^b,

1) Vgl. S. 37 Anm. 2 im Kataloge der türkischen Handschriften.

26^a, 28^a (نظيره zu einem Ghazel von یحیی, und Ghazel mit نظيره [auf fol. 28^b] von جوری), 29^a (نظيره zu einem Ghazel von یحیی und selbständiges Ghazel); (صبری von نظيره fol. 12^a mit نوعی زاده d. i. عطائی, wo man sehe; وجدی fol. 41^a (mit der Überschrift لکزره); ویسی fol. 20^b–23^a, 23^b (نظيره zu einem Ghazel von فضولی), 24^a–25^a; یحیی, der erste des Namens, lebte noch um 990 = 1582 (Hammer, Dichtkunst III, 32), fol. 44^a (neunzehn Bait aus seinem Gedichte راز گنجینه = Cod. 222 fol. 94^a Z. 3 bis fol. 94^b Z. 6); شیخ الاسلام یحیی, der zweite des Namens, auch als bezeichnet (Hammer, Dichtkunst III, 378; † 1055 = 1645/6), fol. 8^a (mit نظيره von نوعی زاده d. i. عطائی), 8^b (desgl., von رضائی, dem Schwestersohne des یحیی [Hammer, Dichtkunst III, 206], hier همشیره زادهش genannt), 9^b, 12^b, 13^a, 14^a, 15^a, 20^a (mit نظيره von نفعی), 26^a (desgl. von عصمتی), 27^a, 27^b (mit نظيره von نفعی auf fol. 28^a), 28^b (desgl., auf fol. 29^a); ein paar Verse eines Ungenannten در فضل نهاوند auf fol. 31^b.

44 beschriebene Blätter von 18,5 × 13 cm. Verschiedene Hände, doch meist hübsches, schief geschriebenes Ta'liq mit acht Bait auf der Seite.

S. 161 Nr. 177,2: Auch in Berlin Nr. 377. — S. 162: Nach Nr. 178 ist einzufügen:

178^a.

(aus arab. 1015 = Stz. Hal. 152.)

Drei Blätter von 19,5 × 14,5 cm. Auf fol. 1^a stehen zwei Ghazelen von einem Dichter des Tachalluq روحی, mit den Anfängen نکته دان سن نوجوان سن خوب سن مرغوب سن und ایرسه شب جمع اولسه خاطر جانب اعیار دن; die übrigen fünf Seiten nimmt eine aus 58 auf انی — reimenden Bait des Metrums شیخ bestehende Qaçide des هزج

اوغلی (= جمالی زاده; s. Berlin Nr. 365) ein. Dieselbe beginnt:

بنام عالم وحی قدیم فرد یزدانی¹⁾
کنور توحید ایلہ ہر دم زبانہ ذکر سبحانی

und schließt mit dem Miçrâ: فراموش ایتمہ شیخ اوغلی اوقو ہر دمده قرانی.

Die Gedichte des Rûhî mit hübschem Ta'liq (und zwar verkehrt und schief), das des Schaich-oghli mit deutlichem Nasta'liq, zweispaltig und gleichfalls schief geschrieben.

S. **166** Nr. 187: Als Verfasser dieser Übersetzung wird in der Wiener Hs. Flügel Nr. 1967 (III, 459) der Schaich داستازی genannt; nach dem gleichen Jahre der Abfassung zu urtheilen, scheinen auch die Dresdener Handschriften diese Übersetzung zu enthalten. — Eine Hs. der Übersetzung von „Schirâzi“ ist von B. Quaritch (Cat. 257, January 1870, p. 898 no. 2383) für 15 Sh. zum Kaufe ausboten worden. — das. Z. 5 v. u.: Hammer II l. Hammer I. — S. **168** Nr. 189: Vgl. H. Ethé im zweiten Bande S. 73—80 der Travaux de la 6me session du Congrès international des orientalistes à Leide („On some hitherto unknown Turkish Versions of Kalilah and Dimnah“). — S. **170** Nr. 193,1: Was in dem vorliegenden Exemplare zwischen die Zeilen geschrieben ist, ist nicht eine „interlineare Erläuterung“, sondern vielmehr die Erweiterung jedes Baïtes des Originales zu einem Tetrastich, dessen drei erste Zeilen (von welchen die zwei ersten dem ursprünglichen Gedichte angehören) gleichen Reim haben, während die vierte reimlos ist. — das.: Nach Nr. 193 ist einzufügen:

193*.

(pt. 297.)

Noch eine, am Anfange defecte Hs. derselben حلیۃ شریف des خاقانی, welche vollständig auch in Nr. 6,2 u. 193,1 enthalten ist. Die vorliegende Handschrift beginnt mit dem Verse:

امتہ بویله عمل سنت ایمش بو ہر یریلہ انس بویله دیمش

1) d. i. بنام عالم وحی وقدیم فرد یزدانی

fol. 150^b Z. 2 v. u. in Nr. 6. Es dürften somit die neun ersten Blätter verloren gegangen sein.

Am Rande stehen, von anderer Hand geschrieben, verschiedene Excerpte in arabischer Sprache. Aus denselben ist eine lange Qa-
çide des شيخ عبد الحى طرز الريحان (fol. 4^a) hervorzuheben,
welche فى الرد على الرافضة قاتلهم الله geschrieben ist, mit dem
Verse

محاسن لنشرها اشم فى طيها طود العلى الاشم
beginnt und, zwei am Ende mitgetheilten Ta'rich ¹⁾ zufolge, im Jahre
1086 (= 1675/6) verfasst wurde.

17 Blätter; 20,5 × 14,5 cm. Die حليه mit gutem, 15zeiligem,
vocallosem Nasta'liq, die arabischen Auszüge auf den Rändern mit
derbem, theilweise vocalisiertem Naschi geschrieben.

S. 175 Nr. 199 Z. 3: 107 l. 104. — S. 176 Nr. 203 Z. 6: 1659 l.
1654. — Dieses Gedicht ist auch in den Berliner Hss. 360 (wo man s.) bis
362 enthalten. — S. 178 Nr. 206, Überschrift: arab. l. pt. — Vgl. zu die-
sem Gedichte Berlin Nr. 359 nebst Nachtrag. — S. 179 Anm. 1: Eine ganz
ähnliche Orthographie hat die Berliner Hs. Nr. 256. — S. 180 Nr. 209:
Derselbe Diwan findet sich in Berlin Türk. Nr. 404 (wo m. s.) und 405, so-
wie Pers. Nr. 18, II, 4, a (S. 63 des Kataloges). — S. 181: Nach Nr. 209
ist einzufügen:

209*.

(pt. 318.)

الهى ليلى, erzählendes Gedicht von فضولى († 970 = 1562/3).
S. das zu der Berliner Handschrift Nr. 406, a (S. 405 des Kataloges),
welche dasselbe Gedicht enthält, Beigebrachte.

Anfang der Prosa-Einleitung: الهى ليلى سر حقيقت سراپرده
وحدتدن اقتضای ظهور ایدوب
der Verse: الحمد لواهب المكارم والشكر لصاحب المطاعم

1) Das eine ist der wiederholte Anfangsvers محاسن لنشرها اشم, das an-
dere der Schlussvers محامد لحسنه تتم. Beide geben richtig 1086.

61 beschriebene Blätter; $23 \times 14,5$ cm. Sehr schönes Nasta'liq; auf der vollen Seite stehen 14 zweispaltig geschriebene Bait, und außerdem am Rande, als Fortsetzung des in der Mitte der Seite stehenden Textes, 12 weitere Bait. Die Überschriften der Abschnitte sind roth geschrieben, die Seiten und Spalten u. s. w. mit goldenen Leisten umzogen. Am Anfang ein schlecht gehaltener 'Unwân; eben- solche Bilder auf fol. 12^b, 16^a, 31^a und 52^a. Mit Verletzung des Textes sind beschädigt fol. 35, 51, 52 u. 54, und viele Blätter sind ziemlich ungeschickt ausgebessert. — Blatt 47 der ursprünglichen Handschrift ist verloren gegangen und von flüchtiger, schlechter Hand nur theilweise ersetzt: von den 52 Bait, welche verloren gegangen sind, stehen auf dem ergänzten Blatte nur 15, die übrigen 37 (Lithographie von 1267, S. 103 innen Z. 3 bis S. 104 innen Z. 2 v. u.) fehlen. — In Tabrîz gekauft. —

das. Nr. 210: Dasselbe Gedicht in Berlin Nr. 401. — S. **183** Nr. 213 Z. 3: Vor „das andere“ fehlt ein Komma. — das. Z. 7 und 10: Âli's l. 'Âli's. — S. **185** Nr. 216: S. Berlin Nr. 367. — das. Anm.: Dasselbe Gedicht steht auch in unseren Hss. Nr. 22 fol. 6^b, Nr. 170 fol. 17^a und Nr. 173 fol. 23^b. — Nach Nr. 216 ist einzufügen:

216*.

Zwei Blätter aus verschiedenen Handschriften, deren jede irgend- einen der vier Diwâne des میر علی شیر d. i. نوائی († 906 = 1501; s. Berlin, Türkisch Nr. 384) enthielt. Die beiden vorliegend- en Blätter enthalten osttürkische Ghazelen aus den Buchstaben ف, ق und ک. Auf dem ersten Blatte sind auch die Ränder beschrie- ben. Das erste Blatt ($21 \times 14,5$ cm, gutes, vocalloses Nasta'liq) ent- hält 64, das zweite ($23,5 \times 17$ cm, schönes, gleichfalls vocalloses Ta'liq; verzierte Randeinfassung und Spaltentrennung) 30 Bait.

Anfang: یاشورون غمزنک قلیجی کیم قیلور باغریم شکاف

Ende: بولمادی خورشید پرله نره تینک

S. **186** Nr. 217: Der erste Vers dieser Hs. steht in der Kasaner Ausgabe auf S. 39 Z. 3. Die vorhandenen Lücken haben folgenden Umfang 1) nach fol. 1 = Ausgabe 40,10 bis 49,6; 2) nach fol. 13 = Ausg. 20,13 bis 70,13 v. u.; 3) nach fol. 94 Ausg. 166,11 bis 176,11; 4) nach fol. 96 Ausg. 178,4 v. u. bis 188,2 v. u.; 5) nach fol. 188 Ausg. 298,16 v. u. bis 299,11 v. u. — Der erste Vers von Nr. 218 steht in der Ausgabe S. 12 Z. 3, und die Lücke zwischen fol. 1 u. 2 erstreckt sich daselbst von 13,9 bis 22,12. Der erste Vers von Nr. 219 endlich entspricht S. 2 Z. 8 v. u. der Ausgabe, und die Lücken vor und nach fol. 6 (wie statt fol. 5 zu lesen ist) sind = Ausgabe 9,9 v. u. bis 10,5 v. u. und 12,3 bis 13,7. — Handschriften dieses Werkes finden sich auch in Berlin Nr. 271 — 273, sowie in Florenz, Med.-Laur. Nr. 445 und 446. — S. **188** Nr. 220,1: Auch in Berlin Nr. 408,1, wo man s.; 220,2 das. Nr. 410 (wo man s.) und 411. — S. **190** Nr. 224 Z. 3 u. 5: CCIX l. CCXIX. — S. **191**: Nach Nr. 225 ist einzufügen:

225*.

(aus arab. 1039; Stz. Haléb 130.)

Zwei Blätter aus einer Handschrift desselben, **شاه وگدا** betitelten Gedichtes von **یحیی**, welches auch in den Hss. Nr. 224 und 225 enthalten ist. Das erste Blatt beginnt mit dem Verse fol. 20^b Z. 5 und schließt mit fol. 21^a Z. 8 v. u. in Cod. 224; der erste Vers des zweiten Blattes steht in Cod. 224 auf fol. 22^b Z. 8, während der letzte, welcher

بو کون او مردم عالی نظردن ایرلدم
کوزم یاشی کبی نور بصردن ایرلدم

lautet, dort auf fol. 23^a Z. 6 v. u. stehen sollte, aber sowohl in Nr. 224, als auch in Nr. 225 (fol. 28^a, Anfang) fehlt.

Die Blätter haben eine GröÙe von 22 × 16,5 cm; die Schrift ist gewöhnliches, deutliches, vocalisiertes Nasta'liq; die Überschriften der Abschnitte, welche roth eingeschrieben werden sollten, fehlen; die Ränder sind sehr breit.

S. **192** Nr. 227: Die Breslauer Hs. trägt in dem Kataloge von Gryphius die Nummer Trc. 6. — S. **194** Nr. 230: Auch in Berlin Nr. 454 (wo man s.) bis 456. — S. **195** Nr. 232: Gleichfalls in Berlin Nr. 451 (wo man s.)

bis 453* — S. **196** Nr. 234: S. Berlin Nr. 458. In den Anfangsworten ist das Fragezeichen nach **لَوَاحِه** zu tilgen; vgl. Krafft 170,4. — das. Nr. 235: Diese Hs. umfaßt die Erzählungen 1, 6—9, 12, 13, 16 u. 17 der in Nr. 234 enthaltenen Sammlung; s. S. 448 Anm. 1 des Berliner Kataloges. — S. **197**: Am Ende von Nr. 235 (auf fol. 55^b u. 56^a) steht noch ein großherrlicher Erlafs vom **Dû 'lqa'dah** 1097 = 19 Sept.—18 Oct. 1686. — das. Anm. 2 ist zu tilgen, da **مكتوم** natürlich ganz richtig ist. — S. **199** Nr. 240: Auch in Paris findet sich eine Handschrift (Wiener Jahrb. Bd. 92 Anz.-Bl. S. 59 Nr. 14 des Fonds du Courroy.). — S. **200** Nr. 243, Überschrift: arab. 728,2 = pt. 274,2. — S. **201** Nr. 244: Auch in Berlin Nr. 466 (wo man s.) und 467. — das. Nr. 245, Überschrift: arab. 726 = pt. 276. — S. **202** Nr. 247: S. Berlin Nr. 397—399; eine Analyse des Inhalts von Diez wird das. S. 387 bis 400 mitgetheilt. Vgl. auch: Husn u dil von Fattâhî, hrsg. von R. Dvořák. Wien 1889. 8°. S. 43—74 (auch enthalten im 118ten Bande der Sitz. Ber. der Wiener Akad., Phil.-histor. Classe). — S. **203** Nr. 250: Auch in Berlin Nr. 486 (wo man s.) und 487. — „Zotenberg schreibt mir soeben, in der Bibliothek der École des langues orientales befanden sich zwei Exemplare des Romans [von Abû 'Alî Sinâ], eines osttürkisch aus Kasan, eines osmanisch Bulaq 1840“ (Th. Nöldeke, Karte vom 22. Febr. 1891). — Vgl. jetzt besonders: Th. Nöldeke, Das arabische Märchen vom Doctor u. Garkoch, in: Abhandlungen der Berliner Akademie vom Jahre 1891 (S. 50f. des Separat-abstractes). — S. **204** Nr. 252: Vgl. 1001 Nacht, übers. von Hammer-Zinserling I, 301. — das. Anm.: Vgl. O. Blau in ZDMG. XXIII, 281. — S. **205** Nr. 254: Vgl. Berlin Nr. 476 und Med.-Laur. p. 152 Nr. CIV. — S. **209** Nr. 263, Überschrift: 138 l. 938. — S. **213** Nr. 270 Z. 13: S. auch Berlin, Persische Hss. S. 843 Anfang. — S. **214**: Nach Nr. 271 ist einzufügen:

271*.

(Möller 527; Stz. Kah. 428.)

انشا, eine Sammlung von Briefmustern unter der Überschrift **هذا كتاب انشا در بيان اسلوب مکتوب و سياقت عربی و رقم** (هندي¹); eine Einleitung oder Vorrede fehlt gänzlich. Das erste Schreiben ist überschrieben **در صورت تسليم نامه**, das zweite

1) Das Wort **هندي** ist mit schwarzer Dinte eincorrigiert, während die Überschrift sonst roth geschrieben ist.

لالا پاشایه شفاعتنامه در, پاشالره شفقتنامه در سلطانندن وزیر اعظم حضرتقرینه در, و برای چاوشلق در عرض حال پادشاه حضرتقرینه برای شفقتنامه در وظیفه u. s. w. Die in der Überschrift verheißene Belehrung über die Siyâqah-Schrift füllt die vier letzten Blätter.

Anfang des ersten Briefes: مؤید صدق و صفا، واستیلاء وفور و ت مؤلادن منبعث اولور

200 beschriebene Blätter von 21×13 cm; gutes Diwânî mit 17 Zeilen auf der Seite; Abschrift von dem ungenannten Schreiber in der letzten Dekade اواخر des Ġumâdâ II 1054 (= 24 Aug. bis 2 Sept. 1644) vollendet. — Am Anfang und am Ende noch je zwei, nicht zum Inschâ gehörige Blätter mit allerhand Schreibereien; auf den vorgehefteten Blättern ein paar Briefe und ein Ghazel von Nasîm¹⁾ mit der Überschrift غزل نسیمی عاشق صادق und dem Anfange:

چونکی بلدیك مؤمنك قلنده سبّ الله وار
نچون تعظیم اتمزسك اول اودهکی الله وار

S. 215 Nr. 275 Z. 1: 146 l. 149. — das. ist nach Nr. 276 einzufügen:

276*.

(pt. 292.)

Zwei Briefe des Sultāns 'Abd al-mağîd Chān an S. Kgl. Hoheit den Prinzgemahl Albert von England. Beide sind von dem Sultān eigenhändig datiert (der eine vom 16 (?) Sha'bān 1256, der andere vom 5. Muharram 1258) und neben dem Tughrastempel unterzeichnet. Die Unterschrift lautet: المستبد بعناية الملك المستعان | السلطان | عبد الحکيد پادشاه | دولت ال عثمان | رتبتلو اصالتلو منزلتلو محب ولاشعارم (Anfang: رتبتلو اصالتلو منزلتلو محب ولاشعارم)

1) † 820 = 1417/18; s. Nr. 216. Sein Diwān ist im Jahre 1260 = 1844 in Konstantinopel gedruckt worden; s. Journ. asiat. 1846, II, 264 nr. 229b.

جنابلری، بتقدیرہ تعالیٰ دوست اخضر حشمتلو قرالیپچہ
 جنابلریلہ وقوعبولان ازدواجلری قضیہ متیمنہسندن حاصل
 اولان ممنونیتمزک طرف دوستانہلرینہ افادہسی بو کرہ میسر
 gratuliert der Sultan dem Prinzen zu seiner Vermählung,
 in dem zweiten (Anfang: ولاکارمز) رقتلو اصلتو مودتلو دوست ولاکارمز
 جنابی حشمتلو قرالیپچہ جنابلرینک کیچہ (?) شهر تشرین
 (ثانینک طقوزنجی کونی بر اوغلی دنیایہ کلش اولدیغی
 am 9. November 1841 erfolgten Geburt des Prinzen von Wales.
 Die Adresse auf einem beiliegenden Couvert lautet: بمنہ (?) المولی
 حشمتلو انکلترہ قرالیپچہسی جنابلرینک زوج محترملری رقتلو
 اصلتو منزلتو محب ولاشعارم پرنس البر جنابلرینک جانب
 ودادجالبرینہ

Die beiden Briefe haben eine Grösse von $55 \times 19,5$ und $56,5 \times 19,5$ cm. Gutes Diwānī-naschīsi; jeder Brief hat 9 Zeilen. Beide Briefe stecken in einer Tasche (32×14 cm) von weißem Atlas mit prachtvoller Goldstickerei und goldener Quaste.

S. 219^b: Die sämtlichen mit رسالہ beginnenden Artikel gehören an den Anfang des Buchstaben ر. — S. 220^a Z. 10: 163. 164. 165 l. 162. 163. 164. — S. 221^a: Nach فتوتنامہ ist einzufügen: فتوح الشام تا واقدی 154. 155. — S. 221^b, letzte Zeile (کعب الاحبار) ist zu streichen, — S. 229^a Z. 3 l. ذہنی 12,1. 169. 172. — das. Z. 7: 266 l. 264. — S. 229^b Z. 8: ذہنی ist zu streichen. — S. 233^b: Nach کریمی 26, II ist einzufügen: کعب الاحبار vgl. 1,14. — S. 239: Unter „Persisches“ ist noch hinzuzufügen: 175,5 (مطلع - Gedichte von Sa'di). —

Auf diejenigen türkischen Abschnitte, welche im Kataloge der persischen Hss. gelegentlich erwähnt werden, ist im türkischen Kataloge an den betreffenden Stellen bereits verwiesen; von den arabischen Handschriften ent-

halten die folgenden auch Türkisches: Nr. 1,32 (zwei Ghazelen von منطقي) — 3,4; 11; 12; 20; 21 (Traditionen, arabisch mit türkischer Paraphrase) — 3,6 (Traditionssammlung des Ibn Kamālpascha, türkisch bearbeitet) — 3,18 (arabisches Ghazel mit türkischer Übersetzung; s. den Nachtrag hierzu) — 3,19 (Matnawi-Gedicht; s. dazu den Nachtrag) — 3,22 u. 25 (Aussprüche des 'Alī mit türkischer Paraphrase) — 14,7 (zwei Ghazelen von باقي) — 14,8 u. 15 (einige desgl. von فخرى) — 14,18 u. 23 (Briefe) — 14,41 (Gedichte u. Briefe) — 26, III (Gedichte, Ta'rich, Briefe) — 54,4 (Fragen und Antworten über religiöse Gegenstände; von Ibn Kamālpascha?) — 68 fol. 1^a — 70,8 (Verse von كمالپاشازاده, سلطان سليمان خان u. a.) — 115 fol. 3^b (Hinrichtung des Muṭṭafā Bābir i. J. 1178) — 190 — 195 — 196 (امثلة مختلفة, türkisch erklärt) — 354 u. 355 (Lehrbuch der türkischen Sprache für Araber) — 356 (Arabisch-türkisches Wörterbuch) — 360 (Ghazel von لولوى) — 557 (osttürkischer Comm. zu Stellen aus حرز الامانى und zur ersten Sūrah) — 571,3 (Schrift über التجويد, von محمد النقشبندى) — 765,2 (siebzehn Stellen des Qur'ān ohne وقف) — 776 f. (Gebete mit türkischen Einleitungen) — 776 (Überlieferung des ابو هريرة, auch talismatische Formeln) — 788 (zwei Fa'l-Bücher) — 1133,2 (gerichtliche Urkunden) — 1156 (Fragmente theologischen und juristischen Inhalts, z. Th. mit türkischen Erläuterungen) — 1260,3 (Wahrsagespiel) — 1345 (Randnoten) — 1466 (Erklärung von منقلب und منتصب als Bezeichnung von Monaten) — 1738, Ende (Anekdote von ابو الحسن شاذلى) — 1764 (Notizen) — 1943 (Notizen medicinischen Inhalts) — 2803, Anhang 4 (Chronogramm auf das Todesjahr des كمالپاشازاده, nämlich 945).

Noch weitere Verbesserungen und Nachträge.

Band I.

S. 7 Al. 16 und S. 14 Al. 73 u. 74: الموطأ^١ l. الموطأ. — S. 16 Z. 5 v. u.: بشرح; auch hier schreibt die Handschrift, wie bei ähnlichen Titeln fast überall, لشرح. — S. 33 Nr. 7 Z. 6: der Damirî l. des Damirî. — S. 50 Z. 2 v. u.: خالت l. خالة. — S. 51 Nr. 20,5: Dasselbe Lehrgedicht ist in Nr. 1456,1 enthalten; V S. 211 ist also zu dem Titel مقرر في علم ابن مقرر 20,5 hinzuzufügen. — S. 56 Nr. 26 Z. 8: المشرفة l. الشريفة. — das. Z. 4 v. u.: (؟) الميكالي; in der Handschrift steht الميكالي. — S. 96 Z. 7 v. u.: 1. ضوء (oder چارپردی). — S. 119 Nr. 66,2: 1. ضوء. — S. 151 Nr. 85,3: افليمون steht in der Leidener Hs. Nr. 1206; in der unserigen lautet der Name افيلامون (aber mit Rasur). — S. 160 Nr. 90,3: Über das Wort بدوح vgl. Journ. asiat. 1830, I, 72 und 1848, II, 521, de Sacy, Chrestomathie III², 364 (115) und besonders G. Hoffmann, Auszüge aus syrischen Akten persischer Märtyrer (= Abhandlungen f. d. Kunde des Morgenlandes VII, 3), Leipzig 1880, 8°, S. 128. In dem Citat aus der Wiener numismat. Zeitschrift, welches in diesem Excurse beigebracht wird, muß es 1879 heißen statt 1880. Dasselbst sind noch weitere Nachweisungen zu finden. — S. 162 Z. 8: البستان l. البستان. — S. 174 Z. 8: الضوء l. الضوء. — S. 182 Al. 13: التسبيح l. التسبيح. — S. 180 Z. 5: الضوء l. الضوء. — S. 242 Nr. 207,1 und S. 274 Nr. 263: Die Lâmiyah und die Alfijah des Ibn Mâlik sind zusammen mit Übersetzung und Wörterbuch herausgegeben worden von A. Goguyer (Beyrouth 1888. 8°); s. Le Muséon IX, 622. — S. 249 Al. 3: Fol. 46 l. Fol. 48^b. — das.: Ein Exemplar mit Einleitung findet sich (in einem Bande mit einer Abschrift des Miçbâh) auch in der Stadtbibliothek zu Lübeck. — S. 274 Nr. 263: S. oben Nachtrag II zu S. 242. — S. 283 Nr. 280 Z. 5 u. 8: Aschmânî l. Uschmânî. — S. 301 Nr. 328: قطري الندي الخ ist übersetzt von A. Goguyer (Leyde 1887. 8°); s. Le Muséon VII, 367. —

S. 303 Z. 8/9: **بن علي بن سالم** 1. **بن علي سالم**, nach Bûlâq I, 411. — das. Nr. 315 u. 316: Dieses grammatische Lehrgedicht (التكفة الرديّة) ist soeben, unter Benutzung unserer Hss., von Rud. Abicht als Breslauer Doctordissertation herausgegeben worden. — In Nr. 316 hat das Gedicht 153, nicht, wie gedruckt ist, 155 Bait; s. Abicht S. 23, wo überhaupt von unseren Hss. die Rede ist. — S. 366 Nr. 418 Z. 2: **النّجاسى** 1. **ابن الاثير** 1. **ابن اثير**. — S. 441 Z. 3 v. u.: **السوهايى**; wohl vielmehr **السوهايى**, von **سوهاى قرية من قرى اخميم بمصر** (Marâçid II, 70). In der Handschrift steht **السوهاى**. — S. 476 Nr. 613,2 Z. 3: **الحديث** 1. **الحديث واهله**. — S. 490 Z. 5 v. u.: Vgl. V, S. 323 Anm.

Band II.

S. 4 Z. 4 v. u.: **Nâçir** 1. **Naçir**. — S. 5 Z. 8: 1572 l. 1512. — Auch die Handschrift Paris 404 enthält den **المفصل** genannten Commentar des Qazwini. — S. 21 Z. 10: (1. **قصيدة الربانى**) ist zu streichen. — S. 26 Nr. 679: Über das Zeitalter des Verfassers vgl. Nr. 339. Die Familie 'Ârî scheint in Jericho zu Hause gewesen zu sein; vgl. auch Nr. 2792. — S. 48 Nr. 719 Z. 4: **اليخصبى** 1. **اليخصبى**. — S. 131 Nr. 847 Z. 6: **البراوى** 1. **البراوى**, wie sowohl hier, als in Nr. 2105 deutlich steht. — S. 138 Z. 4 v. u.: 85,4 l. 84,4. — S. 146 Al. 9 Z. 5: **Ibn Gâhitz** 1. **al-Gâhitz**. — S. 176 Nr. 899 Z. 1: **الزهيّة** 1. **الزهيّة**. — S. 205 Z. 14: **Taftazânî** 1. **Taftazânî**. — S. 268 Nr. 1024: Auch in der Stadtbibliothek zu Lübeck findet sich, als Nr. 1562, eine Handschrift dieses Werkes (**وقاية**) **في مسائل الهداية** (الرواية). — S. 330 Nr. 1111f.: Zur Litteratur der **رحبّة** vgl. jetzt auch J. D. Luciani, *Traité des successions musulmanes* (ab intestat). *Extrait du commentaire de la Rahbia par Chenchouri, de la glose d'El Badjouri et d'autres auteurs arabes*. Paris 1891. 8° (s. *Revue critique* 1891 No. 29 p. 37 no. 355). — S. 372 Z. 3: Die Unterscheidung 1. den Unterschied. — S. 382, Anfang: **الإيساغوجى** 1. **الإيساغوجى**, ohne Artikel; ebenso V, S. 100. — S. 388 Nr. 1183 Z. 2: **H. Ch. II, 545** 1. **H. Ch. II, 585**. — S. 397 Nr. 1196 Z. 1: **أبو محمد**; so steht in der Hs., es soll aber jedenfalls **أبو عبد الله محمد** heißen; vgl. Nr. 1159. — S. 413

Nr. 1222 Z. 7: . . . الم d. i. المصرى; s. Nr. 98, 3. — S. 468 Z. 2 v. u.:
Zu نهاية الطلب ist hinzuzufügen في شرح المكتسب (H. Ch. VI, 99).

Band III.

S. 80 Z. 15: ماماي l. الماماي, ohne Artikel. — S. 90 Nr. 1456, 1:
Dasselbe Lehrgedicht steht in Nr. 20, 5. — S. 105 Nr. 1477 Z. 2/3:
ابو العباس احمد بن محمد l. ابو العباس بن محمد — das.
Z. 2 v. u.: الولي l. الولي. — S. 125 Nr. 1501: Auch Brit. Mus. Nr. 386
(p. 185) enthält die عجائب الخلوقات des Abû Hâmid; s. Pascual de
Gayangos, Mohammedan Dynasties of Spain, I p. XXV. — Entgegen der
Ansicht H. Derenbourg's von der Identität des Abû Hâmid und des Ghar-
nâti (s. oben S. 33, Ende) ist G. Jacob der Meinung, daß beide auseinander
zu halten seien; s. dessen soeben erschienene Schrift „Studien in arabischen
Geographen. Heft III“ (Berlin 1892. 8°). — S. 126 Nr. 1503 Z. 3: القزويني
l. القزويني. — S. 165: Der Commentar des Zakarijâ al-Ançari zur Munfarigah
(Titel: (الاضواء البهجة في ابراز دقائق المنفرجة) ist im Jahre 1288
in Alexandrien lithographiert erschienen; 47 Seiten, 8°. (Liegt mir vor). —
S. 177: „Unser Verfasser hat bekanntlich drei Reisebeschreibungen verfaßt“;
vielmehr vier (s. Gildemeister in ZDMG. XXXVI, 385). — S. 211 letzte
Zeile: V, 56 l. V, 57. — S. 235, im Columnentitel: 1574 l. 1617. — S. 236
Nr. 1619: Auszüge aus diesem Werke, welche sich auf arabische Metrologie
beziehen, sind auch von H. Sauvaire übersetzt. Ich verdanke der Güte des
Herrn Übersetzers einen Separatabdruck, welcher den Schriften der Marseiller
Akademie entnommen zu sein scheint. — S. 239 Anm.: Nach شهاب
الدين ist einzufügen und statt الحجر zu lesen جر. — S. 252 Z. 4
v. u.: الصديقي l. الصادقي. — S. 285 Nr. 1687 Z. 6: Asnâ; so nach
al-Sujûti; nach Jâqût und den Marâcid vielmehr Isnâ. — Über das genaue
Datum des Todes des جعفر الادفري vgl. I S. 189 Anm. — S. 287 Nr.
1690: ابو الوليد l. ابو وليد. — S. 299 Nr. 1705: بسم l. باسم. —
S. 302 Z. 6 v. u.: 18 l. 17. — S. 307 Nr. 1715 Z. 2 v. u.: Çalâhtjah l.
Çalâhtjah. — S. 350 Nr. 1769: Das Werk des Ibn abî Uçaiḇ'ah ist be-
kanntlich von Aug. Müller herausgegeben worden (Königsberg i. Pr. 1884,
2 Bände, gr.-8°). Von unserer Handschrift ist dort I, Vorwort S. XXIV, b
die Rede. — S. 356 Nr. 1774, Überschrift: 437 l. 1437. — S. 376 Nr.

1804 Z. 5: الجوار 1. الجوان. — S. 381 Z. 9: بولد sic! 1. بولد. — S. 405 Z. 3: Es ist zu lesen تاج الدين ابو الفضل احمد بن فخر. — S. 413 Anm.: Zu الدين ابى بكر محمد بن رشيد الدين الخ. — S. 421 vgl. Ahlwardt nr. 859. — S. 421 Nr. 1869f.: Derjenige Brief des Aristoteles an Alexander, welcher in der Dissertation „De epistula pseudo-aristotelica *περι βασιλείας* commentatio. Halis Sax. et Berolini 1891.“ 8° von Julius Lippert nach der vatikanischen Handschrift Nr. 408 arabisch und lateinisch herausgegeben worden ist, ist von dem in unseren Hss. 1869–71 enthaltenen verschieden. Wieder von beiden verschieden ist der (über Alchemie handelnde) Brief Nr. 85,2 unserer Sammlung. — S. 427 u. 428, Columnentitel: Geschichte und Biographie 1. Politik. — S. 441, letzte Zeile: بن الخير بن الماتى. — S. 450 Z. 6 v. u.: Jahjà 1. Jahjà. — S. 460 Nr. 1916 Z. 5: p. 494 l. p. 497. — S. 480 Nr. 1940: Eine türkische Bearbeitung dieses Werkes ist in Berlin vorhanden; s. S. 298 Nr. 283 meines Kataloges. — S. 483 Z. 5/4 v. u.: „einer Abhandlung von al-Māridīnī“; vgl. dazu Nr. 72,7 (I, 134).

Band IV.

S. 38 Z. 7: Ḥanā ibn Schukrī 1. Ḥanā Schukrī und seines Sohnes. — S. 60 Anm. 1: Bd. II 1. Bd. III. — S. 63 Z. 2/3: ابو الفرج; so steht allerdings bei Wüstenfeld, es muß aber heißen يعقوب الخ; vgl. Nr. 1894/5 und 1990, sowie Ibn abī Uḡaibī'ah hrsg. von Aug. Müller II, 273. — S. 133 Z. 15: Nr. 2008 1. Nr. 2009. — S. 145 Z. 5: موطنا 1. موطنا.

Band V.

S. 6, Nachtr. zu I, 163 Nr. 93,1: Auch die Handschrift Brit. Mus. 1256 enthält dasselbe Werk (Ztschr. des Palaest.-Vereins XIV, 84). — S. 20 Z. 7: الاغيش 1. الاغيش. — S. 31: Die Herzogl. Bibliothek besitzt jetzt als Nr. 1349* eine von Herrn Philipp Murani (فيليبوس موراني) angefertigte Copie der römischen Handschrift des كتاب الحيل. — das.: Zur arabischen Musik vgl. auch noch Kosegarten in ZKdM. V, 137; La musique arabe, ses rapports avec la musique grecque et le chant Grégorien, par F^{co} Salvador Daniel. Alger 1863. 8°, und Carra de Vaux im Journ. asiat. 1891 II,

279. — S. **33** (zu III, 121): Der Aufsatz von A. Marre liegt mir jetzt in einem Separatabdrucke vor, welcher den folgenden Titel führt: *Manière de compter des anciens avec les doigts des mains, d'après un petit poème inédit arabe de Chems-eddin el Mossouli et le Tratado de mathematicas de Juan Perez de Moya imprimé à Alcalá de Henares, en 1573. Par M. Aristide Marre* —. Extrait du *Bullettino di Bibliografia e di Storia delle Scienze matematiche e fisiche*, Tome I. — Octobre 1868. Rome 1868.
- 4°. — S. **43** Z. 15: الحسن. l. محسن. — S. **48**, letzte Zeile: المذهبي
- l. المذهبي. — S. **55**: Auch das ganze Werk *Στεφανίτης καὶ Ἰχνηλάτης* ist jetzt, als zweiter Band der „*Publicazioni della Società Asiatica Italiana*“, von Puntoni herausgegeben. — S. **80**, erste Spalte, Z. 8 v. u.: 922 l. 929. — S. **83** ist hinzuzufügen: Chart. B. 462 = Nr. 156* (V, 9). — S. **90** Z. 7: 1994 l. 1995. — S. **93** Z. 4 v. u.: 2710 l. 2700. — S. **94** ist einzufügen: V, الاضواء البهجة، في ابراز دقائق المنفرجة، S. 557. — S. **99** Z. 7 (انشقاق القمر) ist hinzuzufügen: Vgl. auch unter حكاية (S. 126 Z. 1) und unter قصة (S. 179). — S. **100**: الإيساغوجي; s. S. 556 Z. 6 v. u. — S. **103** Z. 7 v. u.: Zu 731 ist hinzuzufügen 2756, 11. — S. **105**: Zu تاج التراجم في طبقات الحنفية vgl. auch 747. — das. Z. 6 v. u.: Zu 1,33 ist hinzuzufügen 864, 9. — S. **111** ist einzufügen: 1103. | الترتيب في الفرائض. — S. **112** Z. 10 u. 9 v. u.: تشنيف l. تشنيق. — S. **118**: Das in Nr. 571,3 erwähnte تيسير في القراءات und das in Nr. 550 enthaltene الجواهر السبع sind doch wohl identisch. — S. **122** ist ausgelassen: الحنطة البرية، 127; ebenso S. 1343, 1; المضيئة، للطبقات الحنفية. — الزيات l. الزيات. — S. **129** Z. 6 v. u.: للعبة الشطرنجية. — رفع الحجاب. — S. **145** Z. 15: 1428, 1 l. 1426, 1. — S. **148** ist einzufügen: III, S. 119 Anm. 3. — S. **150** ist (als Anfang des Buchstaben ز) einzufügen: 1029. | زاد الفقر، لفتح زاد الفقراء. — S. **153**: Zu عجائب الخلوقات لابي. — S. **163** ist einzufügen: 1501. | حامد الغرناطي. — S. **167** ist einzufügen: 97; صورة عهد عاهدة عمر بن الخطاب للنصارى; desgl.:

1169 (Com.). — عويصات الافكار، في اختبار (اختيار al.) اولى الابصار
 S. 189, Buchstabe ك Z. 4: — — — l. علمى — — — S. 193 ist ein-
 zufügen: منار | كئاش الذخيرة 2027,3. — S. 213 ist einzufügen:
 المارج | vgl. 2259. — S. 223, zwischen Z. 4 u. 3 v. u. ist ausgelassen:
 2770. — S. 242: كتاب النكت والاشارات، في شرح المقامات
 على بن محمد und s. auch محمد بن الاثير الجزرى l. ابن اثير الجزرى
 محمد s. ابو احرق الحضرمى: das. ist einzufügen: (S. 332). — ابن الاثير
 محمد (S. 368). — S. 243: احمد البجيرمى ist zu streichen; vgl. den
 Nachtrag zu IV, S. 257 Nr. 2243 Z. 9. — S. 250: In den Zahlen zu احمد
 المقريزى ist 1630 statt 1629 zu lesen
 und 1830 hinzuzufügen. — S. 254 Z. 5 v. u.: Zu 890, 891 ist 2,38 und
 1848 (s. Nachtr. II zu III S. 405) hinzuzufügen. — S. 255: Zwischen Z. 10
 u. 11 ist einzufügen احمد بن محمد بن عثمان الازدى ابو العباس
 1477 (s. Nachtr. II zu III S. 105). — S. 257:
 المعروف بابن البناء احمد النجيرمى ist einzufügen; vgl. den Nachtrag zu IV S. 257 Nr. 2243
 Z. 9. — S. 262: افيلامون resp. افليمون; vgl. die zweiten Nachträge zu
 I S. 151 Nr. 83,5. — S. 263: ايدمير الخ müßte zwei Zeilen weiter oben
 stehen. — S. 264 Z. 1: ابن البتنونى l. البتنونى. — das. ist einzu-
 fügen: محمود بن احمد بن موسى s. بدر الدين العينى S. 387, Ende). —
 266 ist einzufügen: نجم الدين s. بكبرس التركى (S. 387, Ende). —
 S. 269 ist einzufügen: محمد مير ابو s. تاج السعيدى الاردبيلى
 s. ابن التلميذ (S. 375 Z. 4 v. u.). — S. 270 ist einzufügen: محمد بن
 هبة الله بن صاعد; vgl. auch ابن تيمية: S. 270. — هبة الله بن صاعد
 ابو الحسن بن هانى d. i. ابو هانى (S. 369 Z. 4). — S. 280: صلاح الدين الصفدى
 hin- wo man sehe. — S. 285 ist zu zuzufügen: s. auch خلیل بن ايبيك الصفدى
 — das. ist einzufügen: خلیل
 2208. — S. 290: ابن ايوب الحصنى عز الدين (السلطان الاجل)
 ist einzufügen: ابو الفرج الكاتب s. ابن الريشة S. 291 ist zu

293 hinzuzufügen: vgl. 93, 8. 864, 9. — S. **293** ist einzufügen: **س. زين العابدين العبري** (S. 371 Z. 6 v. u.). — S. **298** Z. 13 rechts: **ابن ابي بكر محمد** l. **ابن ابي بكر** — S. **304** ist einzufügen: **محمد امين افندى** s. **صدر الدين زاده** (S. 355 Z. 6 v. u.). — S. **305** ist einzufügen: **ابن طارا الجريري النهرواني** (S. 355 Z. 6 v. u.). — S. **318**, vor Z. 4 v. u. ist einzufügen: **عبد الله بن محمد الخزرجي الاندلسي المالكي ضياء الدين ابو محمد** | I, S. 331 Anm. — S. **324** ist einzufügen: **ابن العز** | 1031. — S. **331** ist zu 636, der sechsten Zahl der rechten Spalte, hinzuzufügen: 644. — S. **332**-Z. 6 (links): **بن الاثير** l. **بن اثير** — S. **339** ist als erster Name in **غ** einzufügen: **محمد بن محمد المناوي ابو يحيى** | 2211. — S. **341** ist zu **ابو الفرج بن يعقوب الخ** hinzuzufügen: 2029, 2; vgl. die zweiten Nachträge zu IV, S. 63. — S. **344** ist einzufügen: **موسى بن اسماعيل** s. **ابن قاضي ك** . . . — S. **349**: Zu **نصر بن محمد** vgl. auch **ابو الليث** und **الليث** — S. **354** ist einzufügen: **محمد بن احمد القزويني جمال الدين ابو عبد الله** | 173. — S. **357** ist zu **محمد البكري الخ** hinzuzufügen: 1614 u. 1646. — S. **358** ist zu **حسن بن علي النواجي** hinzuzufügen: 2214 und V, 57. — S. **359** ist einzufügen: **محمد الخزرجي ضياء الدين** | 362. — S. **362** ist einzufügen: **محمد** | 1296, 1. — S. **368** ist zu **محمد ابن الطوسي ابو القاسم** hinzuzufügen: 756. — S. **401** ist als zweiter Name einzufügen: **احمد بن احمد البهتار (sic) الحنفى المصرى** | 1348. — S. **403** ist einzufügen: **ابو بكر بن يحيى الدين** | 2697. — S. **408**: Zu **عبد الخالق** ist zu lesen (V, 56) statt (V, 55). — S. **413** ist einzufügen: **الحاج محمد ابن الحاج ابراهيم الراعى** | 1547. — S. **425**^b: Zu **البهنسا** ist hinzuzufügen: 2688 (V, 56). — S. **431**, Spalte 1: Zu **مدينة**

الكري ist 2028,† hinzuzufügen. — S. 438^a: أَشْمُونِي; so nach Veth, Suppl. p. 17, resp. Abū 'lfidā ed. Schier p. 88; Donat Vernier im soeben erschienenen ersten Bande seiner arabischen Grammatik (Beyrouth 1891. 8°) p. II vocalisiert vielmehr إِشْمُونِي. Vermuthlich ist dies die jetzige Aussprache. — S. 438 Sp. 1 بِجِيرْمِي: Vgl. den Nachtrag zu IV S. 257 Nr. 2243 Z. 9. — S. 439 Sp. 1: بَسْتِي ist in Nr. 2, 1474 und 2286 vocalisiert; in Nr. 2201 aber بَسْتِي. Vgl. Sujūṭī-Veth p. 3v unter البسبي. — S. 447 Sp. 2: دَوْمَنَكِي ist in Nr. 2201 vocalisiert. — S. 448^b ist einzufügen: دَوْمَنَكِي (Dominicaner) V, 58. — S. 470: S. den Nachtrag zu V, 438. — S. 472^b Z. 1: يَخْصَبِي 1. يَخْصَبِي. — S. 473: Zum Jahre 639 l. (V, 56) statt (V, 55). — S. 484 Z. 2 v. u.: 2. Fol. ^b 1. 2. Fol. 10^b. — S. 516 ist (nach Pers. 74**) einzufügen:

74***.

(pt. 322.)

Soeben hat die Herzogl. Bibliothek eine von J. Th. Zenker gefertigte, saubere Abschrift der Dresdener Handschrift Fleischer Nr. 171 erworben. Dieselbe enthält die erste, bis ط einschliesslich (Rosenzweig II, 146) reichende Hälfte desselben, von Surûrî († 969 = 1561/2) verfassten türkischen Commentares zum Diwân des Hâfîz, von welchem in unserer Handschrift Pers. 74** (s. S. 515 dieses Bandes) ein grösseres Fragment enthalten ist. Von den in dem ersten Theile der Dresdener Hs. sehr reichlich vorhandenen Randbemerkungen hat Zenker nur wenige abgeschrieben; ebenso hat er die dem Werke des Daulatschâh entnommenen Biographien des Firdausî, 'Attâr und Sa'dî, welche sich am Ende der Dresdener Hs. finden, weggelassen.

Anfang: الحمد لله الذى حفظ الذكر عن تحريف ريب المنون

482 beschriebene Blätter; 22 × 1,75 cm. — Von M. Spigati. — in Leipzig für M. 12. 50 gekauft (April 1892). —

مركز الخدمات والأبحاث الثقافية

صندوق البريد ٥٠٨٣ / ١٤

بيروت - لبنان

(٢٢/٥)

سلسلة فهارس المكتبات الخطية النادرة

مكتبة الاقليم

المخطوطات العربية بالمكتبة الدوقية بغوتا - المانيا

اعداد

د. ولهلم برتش

الجزء الخامس

الفهارس

غوتا ١٨٩٢

DIE
ORIENTALISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER
HERZOGLICHEN BIBLIOTHEK ZU GOTHA.

AUF BEFEHL
SR. HOHEIT DES HERZOGS ERNST II. VON SACHSEN-COBURG-GOTHA

VERZEICHNET
VON
DR. WILHELM PERTSCH.

DRITTER THEIL:
DIE ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN.
FÜNFTER BAND.

GOTHA.
FRIEDR. ANDR. PERTHES.
1892.

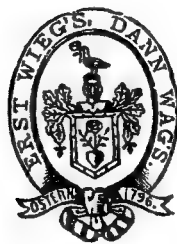
DIE
ARABISCHEN HANDSCHRIFTEN

DER
HERZOGLICHEN BIBLIOTHEK ZU GOTHA.

AUF BEFEHL
SR. HOHEIT DES HERZOGS ERNST II. VON SACHSEN-COBURG-GOTHA

VERZEICHNET
VON
DR. WILHELM PERTSCH.

FÜNFTER BAND.

GOTHA.
FRIEDR. ANDR. PERTHES.
1892.

HERRN

DR. FERDINAND WÜSTENFELD

GEH. REGIERUNGSRATH UND PROFESSOR IN GÖTTINGEN

ZUM 7. JULI 1892

IN HERZLICHER VEREHRUNG

ZUGEEIGNET

VON DEM

VERFASSEN.

VORWORT.

Mit der Vollendung des vorliegenden, fünften Bandes des Kataloges unserer arabischen Handschriften löse ich ein Versprechen ein, welches ich in der Vorrede zum vierten Bande (1883) gegeben habe. Zwischen dem Erscheinen dieser beiden Bände liegen Ausarbeitung und Druck meiner Berliner Kataloge; möge dieser Umstand die späte Veröffentlichung des vorliegenden Bandes entschuldigen.

Die Nachträge und Verbesserungen rühren nicht alle von mir selbst her; zum guten Theile verdanke ich dieselben vielmehr öffentlichen oder privaten Mittheilungen einer Anzahl von Freunden und Collegen, deren Namen ich überall gewissenhaft genannt habe. Ihnen allen, besonders auch denjenigen, deren persönlicher Bekanntschaft ich mich nicht erfreue, spreche ich hiermit für das fruchtbare Interesse, welches sie meiner Arbeit zugewandt haben, meinen aufrichtigen Dank aus.

Über die Einrichtung der Register brauche ich kaum etwas zu sagen. Sie ist dieselbe wie bei meinen Berliner Katalogen; nur habe ich jetzt auch die Personennamen mit arabischen Buchstaben, nicht mit Umschrift drucken lassen. Den Ansâb habe ich Vocale beigefügt, soweit ich dies nach guten Autoritäten thun konnte; nach eigenem Gutdünken habe ich Vocalisation kaum jemals, und selbst dann nicht immer beigesetzt, wenn über die Richtigkeit derselben durchaus kein Zweifel obwalten konnte. Wenn in den Re-

gistern auf die Seiten der Nachträge verwiesen ist, mag innerhalb des vierten Bogens hie und da um eine Seite zu niedrig citiert sein. Dies hat seinen Grund in dem Umstande, daß dieser Bogen später gedruckt ist, als die Register.

Es war erst meine Absicht, ein kurzes Verzeichniß derjenigen orientalischen Handschriften, welche die Herzogl. Bibliothek außer den persischen, türkischen und arabischen besitzt, als Anhang dem vorliegenden Bande beizugeben; bei näherer Überlegung aber habe ich vorgezogen, dieses Verzeichniß, welches druckfertig vorliegt, als ein Heft für sich erscheinen zu lassen, damit nicht Käufer, welche sich nur für arabisch-persisch-türkische Litteratur interessieren, gezwungen werden, eine Beschreibung ihnen gleichgültiger Handschriften mit zu kaufen und zu bezahlen. Auch würde durch die Beigabe des Anhanges das Erscheinen des vorliegenden, gewiß nützlichen und, wie ich weiß, längst erwarteten Bandes noch um einige Monate verzögert worden sein.

Die Vorreden der sämtlichen früheren Bände habe ich mit einem Danke an Heinrich Thorbecke geschlossen; daß ich dies nicht mehr thun kann, bewegt mich von neuem schmerzlich. Seine lebenswürdige und fruchtbare Theilnahme würde gewiß auch diesem Bande nicht gefehlt, wohl aber vielfach genützt haben.

ثمة العلم من موت العلماء.

Gotha, den 7. Juni 1892.

W. P.

INHALT.

	Seite
Nachträge und Verbesserungen zum Kataloge der arabischen Handschriften	1
Register	63
I. Concordanz der alten und neuen Nummern	65
II. Titel	86
III. Verfasser und erwähnte Schriftsteller	237
IV. Schreiber und frühere Besitzer	399
V. Geographische Namen	424
VI. Ansâb	434
VII. Chronologisches Verzeichniss der datierten Handschriften	473
Nachträge und Verbesserungen zu den Katalogen der persischen und der türkischen Handschriften . . .	479
I. Die persischen Handschriften	481
II. Die türkischen Handschriften	530
Noch weitere Verbesserungen und Nachträge	555
